NIELSEN NØRAGER

MATERIALESAMLING

BIND 1 - SIDE 1-488

ØSTRE LANDSRET 19. AFD. SAG B-3931-13

Overlæge, professor, dr.med. Bente Klarlund Pedersen
(Advokat, dr.jur. Eigil Lego Andersen)

MOD

Udvalget vedrørende Videnskabelig Uredelighed inden for Sundhedsvidenskabelig Forskning
(Advokat Jeppe Skadhauge)

Hovedforhandling:
16., 17., og 18. december 2014

62.743/ELA

INDHOLDSFORTEGNELSE

BIND 1

Side

I. VIDENSKABELIG UREDELIGHED OG GOD VIDENSKABELIG PRAKSIS

A. Love, forarbejder og bekendtgørelser

Lov nr. 390 af 10. juni 1997 om ændring af lov om Danmarks Forskningsråd og offentlige forskningsudvalg og ændring af lov om Forskningspolitisk Råd og forskningsråd og om ophævelse af lov om forskningsråd (uddrag) 1

Bekendtgørelse nr. 933 af 15. december 1998 om Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed 3

Lovforslag nr. 142, fremsat den 29. januar 2003, til lov om forskningsrådgivning m.v. 7

Lov nr. 405 af 28. maj 2003 om forskningsrådgivning m.v. 29

Bekendtgørelse nr. 668 af 28. juni 2005 om Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed 37

Lovforslag nr. 104, fremsat den 12. marts 2008, til lov om ændring af lov om forskningsrådgivning m.v. og ligningsloven og om ophævelse af lov om godkendelse af visse forskningsaktiviteter (uddrag) 41

Lov nr. 552 af 17. juni 2008 om ændring af lov om forskningsrådgivning m.v. og ligningsloven og om ophævelse af lov om godkendelse af visse forskningsaktiviteter 51

Bekendtgørelse nr. 1130 af 24. november 2008 om ikrafttræden af § 1, nr. 3, 33 og 34, i lov om ændring af lov om forskningsrådgivning m.v. og ligningsloven og om ophævelse af lov om godkendelse af visse forskningsaktiviteter 53

Bekendtgørelse nr. 1122 af 24. november 2008 om Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed 55

Bekendtgørelse nr. 306 af 20. april 2009 om Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed 59

Lovforslag nr. 192, fremsat den 26. marts 2010, til lov om ændring af lov om forskningsrådgivning m.v. og lov om Danmarks Grundforskningsfond 63

Ændringsforslag af 17. maj 2010 til lovforslag nr. 192 75

Betænkning af 20. maj 2010 over lovforslag nr. 192 til lov om ændring af lov om forskningsrådgivning m.v. og lov om Danmarks Grundforskningsfond 77

Lov nr. 729 af 25. juni 2010 om ændring af lov om forskningsrådgivning m.v. og lov om Danmarks Grundforskningsfond 79

Lovbekendtgørelse nr. 1064 af 6. september 2010 om forskningsrådgivning m.v. 83

Bekendtgørelse nr. 144 af 20. februar 2012 om ændring af bekendtgørelse om Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed 89

Lovforslag nr. 109 af 15. januar 2014 til lov om ændring af lov om forskningsrådgivning m.v. og forskellige andre love og om ophævelse af lov om Højteknologifonden (uddrag) 91

Lov nr. 310 af 29. marts 2014 om ændring af lov om forskningsrådgivning m.v. og forskellige andre love og om ophævelse af lov om Højteknologifonden 97

B. Rapporter

Daniel Andersen m.fl.: "Videnskabelig uredelighed og god videnskabelig praksis", (1992) 99

Forskningsstyrelsens rapport vedrørende forskningsetiske regler (maj 2003) 105

C. UVVU's årsberetninger

Årsberetning 1993 119

Årsberetning 1994 139

Årsberetning 1995 151

Årsberetning 1997 167

Årsberetning 1998 181

Årsberetning 1999 189

Årsberetning 2005 197

Årsberetning 2007 207

Årsberetning 2008 213

D. Forretningsorden for UVVU

Forretningsorden for UVVU af 14. oktober 2006 217

E. UVVU's vejledninger

Vejledninger i god videnskabelig praksis, maj 1998, side 5, 7-21 samt 23-35 223

Vejledninger i God Videnskabelig Praksis med særlig fokus på sundhedsvidenskab, naturvidenskab, teknisk videnskab, januar 2009 249

F. Praksisudvalg

Københavns Universitets regler om god videnskabelig praksis af 1. september 2013 277

Aarhus Universitets regler af 29. juni 2000 til sikring af god videnskabelig praksis 281

G. Danish Code of Conduct for Research Integrity

Danish Code of Conduct for Research Integrity, november 2014 283

H. Udenlandske kodeks

Vancouver-reglerne, oktober 2004 (uddrag) 311

Vancouver-reglerne, oktober 2008 (uddrag) 315

Vancouver-reglerne, april 2010 (uddrag) 319

Vancouver-reglerne (fransk version), april 2010 (uddrag) 323

Vancouver-reglerne, december 2013 (uddrag) 327

Fra ICMJE's hjemmeside "Defining the Role of Authors and Contributors" 331

Singapore Statement on Research Integrity, juli 2010 335

The European Code of Conduct for Research Integrity, marts 2011 343

I. Norske regler

Lov om behandling af etikk og redelighet i forskning (forskningsetikkloven) 359

Odeltingsproposition nr. 58 "Om lov om behandling af etikk og redelighet i forskning" (uddrag) 361

J. Dansk teori

Henrik Zahle: "Uredelighed i forskningen", UfR 2003 B, side 91 f. 367

Ellen Magrethe Basse i "Plagiering og anden videnskabelig uredelighed – fra etik til jura" (2008) 377

Jens Ravnkilde: "Et videnskabsetisk justitsmord", UfR 2014 B, side 79 f. 423

Hanne Andersen: "Co-author responsibility", EMBO reports vol. 15, no. 9 (2014) side 914 f. 435

K. Udenlandsk teori

Leder i Nature: "Who is accountable?", Nature vol. 450, issue no. 7166 (november 2007) 441

Jeffrey D. Blaustein: "Fraud: who is responsible?", The Scientist, april 2010 443

Edward J. Huth og Kathleen Case: "The URM: twenty-five years old", Science Editor, vol. 27, no. 1 (februar 2004) side 17-21 447

Francis L. Macrina: "Scientific Integrity" (2005) side 61-73 453

Tony Mayer: "Promoting Research Integrity in a Global Environment", Section III: Research Misconduct (2011) 473

BIND 2

II. OPHØR AF MYNDIGHED

A. Lovforslag og love

Lovforslag nr. 168, fremsat den 1. marts 2006, til lov om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love (uddrag) 489

Lov nr. 538 af 8. juni 2006 om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love (uddrag) 495

Lov nr. 492 af 12. maj 2010 om håndhævelse af udbudsreglerne m.v. (uddrag) 499

Lovbekendtgørelse nr. 1113 af 7. november 2011 om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet (uddrag) 501

Lovforslag nr. 58, fremsat den 14. december 2011, til lov om ændring af retsplejeloven, lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser, lov om retsafgifter og lov om Haagerbørnebeskyttelseskonventionen (uddrag) 503

Lov nr. 325 af 11. april 2012 om ændring af retsplejeloven, lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser, lov om retsafgifter og lov om Haagerbørnebeskyttelseskonventionen 509

Lovbekendtgørelse nr. 1139 af 24. september 2013 Retsplejeloven (uddrag) 511

Lovbekendtgørelse nr. 1374 af 10. december 2013 om Erhvervsankenævnet 515

B. Retspraksis

UfR 2004.2010 Ø 517

UfR 2005.3414 /1H 519

UfR 2012.333 V 521

C. Teori

Poul Andersen: "Dansk Forvaltningsret" (1965) side 290 523

Sten Bønsing: "Almindelig forvaltningsret" (2013) side 91, 430-432 525

Eigil Lego Andersen og Erik Werlauff: "Ophør af domsmyndighed", UfR 2006 B, side 15 f. 531

III. STRAFFELOVEN

Straffeloven §§ 2-4 537

IV. "PRÆCISERING" AF LOVBESTEMMELSER

Bekendtgørelse nr. 711 af 20. august 2002 af lov om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse og barselsorlov 539

Lovforslag nr. 17, fremsat den 5. oktober 2005, til lov om ændring af lov om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse og barselsorlov m.v. (uddrag) 545

Lovforslag nr. 105, fremsat den 12. december 2012, til lov om ændring af lov om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse m.v. (uddrag) 547

Lovforslag nr. 107, fremsat den 14.december 2012, til lov om ændring af lov om retsafgifter, tinglysningsafgiftsloven og lov om tinglysning (uddrag) 551

Lovforslag nr. 113, fremsat den 10. januar 2013, til lov om ændring af lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år og lov om forbud mod tobaksreklame m.v. (uddrag) 555

Lovforslag nr. 114, fremsat den 10. januar 2013, til lov om ændring af lov om almene boliger m.v., lov om leje af almene boliger og lov om boligbyggeri (uddrag) 559

V. DOMSTOLSPRØVELSE

A. Retspraksis

UfR 1992.98 H 563

UfR 1997.1157 H 565

UfR 1998.1056 V 567

UfR 1999.1243 H 571

UfR 2001.768 H 575

UfR 2001.861 H 583

UfR 2002.1488 H 589

UfR 2002.1507 H 595

UfR 2004.727 H 601

FED 2007.161 V 607

Højesterets kendelse af 27. august 2009 i sag 83/2009 615

UfR 2010.2173 H 619

UfR 2010.2821 H 627

UfR 2013.1342 H (uddrag) 637

UfR 2013.1564 V 641

Sø- og Handelsrettens dom af 18. juni 2013 i sag U-4-11 645

Højesterets dom af 24. september 2014 i sag 341/2012 657

B. Teori

Jon Andersen: "Domskontrol i det 21. århundrede", Festskrift i anledning af grundlovens 150 års jubilæum (1999) 671

Henrik Zahle: "Regering, forvaltning og dom – dansk forfatningsret 2" (2001) side 174-180 685

René Dejbjerg Pedersen og Rasmus Skovsgaard Haugaard: "Domstolsprøvelse" (2001) side 18-19, 24-27 samt 100 693

Jens Garde m.fl.: "Forvaltningsret – almindelige emner" (2004) side 443 701

René Dejbjerg Pedersen: "Det forvaltningsretlige skøn" (2006) side 204-206, 211-212 samt 305-308 703

Jens Garde m.fl.: "Forvaltningsret – almindelige emner" (2009) side 419-420 713

Jens Peter Christensen: "Højesteret og statsmagten", Højesteret 350 år (2011) side 259-260, 271-273 samt 278-288 717

Jon Andersen: "Forvaltningsret" (2014) side 172 735

VI. GOD ADVOKATSKIK OG LIGNENDE

UfR 1999.822 H 737

UfR 1999.2125 Ø 743

UfR 2000.1320 H 747

UfR 2001.1030 H 749

UfR 2002.1531 H 755

UfR 2004.99 H 767

UfR 2006.2760 Ø 771

UfR 2007.2331 /1H 775

UfR 2014.1855 V 777

UfR 2014.2607 Ø 779

Højesterets dom af 16. oktober 2014 i sag 89/2013 787

VII. GROV UAGTSOMHED

A. Retspraksis

UfR 1995.737 H 801

UfR 2001.614 H 805

UfR 2008.2117 H 809

B. Teori

Julius Lassen: "Haandbog i obligationsretten, almindelig del" (1908), side 209-211 827

Bernhard Gomard: "Forholdet mellem erstatningsregler i og uden for kontraktsforhold" (1990), side 256-264 831

Bo von Eyben: "Begrebet grov uagtsomhed på forskellige retsområder", 33. Nordiske Juristmøde (1993) 841

Jørgen Nørgaard: "UfR 1995 side 737 – Højesterets dom af 22. juni 1995", UfR 1996 B, side 191 f. 907

Lisbeth Kjærgaard: "Grov uagtsomhed – et typebegreb", Retsvidenskabeligt tidsskrift (2001) 911

Jens Møller og Michael S. Wiisbye: "Erstatningsansvarsloven med kommentarer" (2002), side 418-436 935

Bo von Eyben og Helle Isager: "Lærebog i erstatningsret" (2011), side 447-452 955

VIII. DIVERSE

A. Anden retspraksis

UfR 1989.128 H 963

UfR 2001.398 H (uddrag) 967

B. Anden teori

W. E. von Eyben og Berl Kuthinsky: "Parts- og vidneafhøring" (1981), side 187-200 969

Kasper Aaberg: "Gestaltlovene – perception og design" (2010) fra www.et-andet-sted.dk/designteori 985

Dejan Todorovic: "Gestalt principles" (2008) fra www.scholarpedia.org 991

Dokumentet er Historisk

LOV nr 390 af 10/06/1997 Historisk
Offentliggørelsesdato: 11-06-1997
Uddannelses- og Forskningsministeriet

Senere ændringer til forskriften

- LBK nr 676 af 19/08/1997

Ændrer i/ophæver

- LOV nr 346 af 24/05/1989
- LOV nr 120 af 04/03/1996

Den fulde tekst

Lov om ændring af lov om Danmarks Forskningsråd og offentlige forskningsudvalg og ændring af lov om Forskningspolitisk Råd og forskningsråd og om ophævelse af lov om forskningsråd

VI MARGRETHE DEN ANDEN, af Guds Nåde Danmarks Dronning, gør vitterligt: Folketinget har vedtaget og Vi ved Vort samtykke stadfæstet følgende lov:

§ 1

I lov nr. 120 af 4. marts 1996 om Danmarks Forskningsråd og

offentlige forskningsudvalg og ændring af lov om Forskningspolitisk

Råd og forskningsråd foretages følgende ændringer:

1. Titlen affattes således:

»Lov om forskningsrådgivning m.v.«

2. I § 1, stk. 1, indsættes efter »Danmarks Forskningsråd«: », seks

statslige forskningsråd og et tilhørende Forskningsforum«.

3. I § 1 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Forskningsministeren opretter seks statslige forskningsråd og et tilhørende forskningsforum. Der oprettes statslige forskningsråd inden for områderne humaniora, jordbrugs- og veterinærvidenskab, naturvidenskab, samfundsvidenskab, sundhedsvidenskab og teknisk videnskab.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

4. I § 2, stk. 3, ændres »forskningsrådene« til: »de statslige forskningsråd«.

5. § 3, stk. 2, ophæves.

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 2 og 3.

6. I § 3, stk. 4, der bliver stk. 3, ændres 2 steder »7« til: »8«.

7. Efter § 4 indsættes før overskriften før § 5:

»De statslige forskningsråd

2

Dokumentet er Historisk

§ 4 a. De statslige forskningsråd rådgiver forskningsministeren.

Folketinget og de øvrige ministre kan blive rådgivet af de statslige

forskningsråd. Rådgivningen sker efter anmodning eller på eget

initiativ.

Stk. 2. De statslige forskningsråds opgaver omfatter desuden støtte til dansk forskning og faglig rådgivning i forskningsanliggender.

§ 4 b. De statslige forskningsråds opgaver i forbindelse med at støtte dansk forskning omfatter:

- 1) En fondsfunktion, hvor rådene yder tilskud til dansk forskning og uddannelse af forskere på grundlag af ansøgninger fra forskere.
- 2) En strategifunktion, hvor rådene udarbejder strategiplaner, der kan føre til forskningsrådsinitiativer eller til strategiske programmer, som kan udarbejdes af relevante ministerier.
- 3) En initiativfunktion, hvor rådene fastlægger særlige indsatsområder, som de skønner væsentlige at fremme.
- 4) En forvaltningsfunktion, hvor rådene kan administrere særlige strategiske programmer inden for de rammer, der er opsat af Forskningsforum.

Stk 2. De statslige forskningsråd har til opgave at styrke forskningens kvalitet og relevans for samfundet, sammenhængen i dansk forskning, formidlingen og udnyttelsen af forskningsresultater samt forskningens infrastruktur.

Stk. 3. De statslige forskningsråd kan inden for deres formål yde tilskud til forsøgsvirksomhed inden for en ramme, der fastsættes på de årlige finanslove.

Stk. 4. Tilskuddene tildeles så vidt muligt i samarbejde med de offentlige forskningsudvalg og de forskningsudførende institutioner.

Stk. 5. De statslige forskningsråd kan modtage tilskud fra anden side end staten. Ikke-statslige midler skal holdes adskilt fra statslige midler.

§ 4 c. De statslige forskningsråds opgaver vedrørende faglig rådgivning omfatter:

- 1) Tendenser, indsatsområder m.v. inden for dansk og international forskning.
- 2) Forskningens kvalitet og relevans for samfundet.
- 3) Internationalt forskningssamarbejde og dansk forsknings deltagelse heri.
- 4) Sammenhængen mellem den offentlige og private forskningsindsats.
- 5) Formidling af forskningsresultater og deres udnyttelse.
- 6) Uddannelse af forskere.

Stk. 2. De statslige forskningsråd skal særligt medvirke til at øge internationaliseringen i dansk forskning.

§ 4 d. De statslige forskningsråd rådgiver efter anmodning Danmarks Forskningsråd om anliggender i relation til dette råds opgaver, jf. § 2, stk. 1 og 2. Forskningsforum koordinerer denne rådgivning.

Stk. 2. De statslige forskningsråd kan efter aftale bistå de offentlige forskningsudvalg og offentlige institutioner med faglig rådgivning, herunder ved udarbejdelse af strategiplaner og evalueringsplaner.

Stk. 3. De statslige forskningsråd kan efter aftale rådgive private institutioner i forskningsanliggender.

§ 4 e. Forskningsforum skal påtage sig opgaver af fælles interesse og betydning for de statslige forskningsråds tværgående og strategiske virke. Forskningsforum kan give de enkelte statslige forskningsråd pålæg i alle tværgående sager.

Stk. 2. Opgaverne omfatter støtte til dansk forskning og faglig rådgivning i forskningsanliggender.

Stk. 3. Forskningsforum afgiver hvert år til forskningsministeren en rapport på de statslige forskningsråds vegne om rådenes virke. Forskningsforum fremlægger rapporten på et årligt seminar.

Stk. 4. Forskningsforum kan selv oprette eller opretter efter anmodning fra forskningsministeren permanente eller tidsbegrænsede udvalg med særlige opgaver. Ministeren kan fastsætte regler for udvalg, der oprettes efter anmodning fra denne.

§ 4 f. Forskningsforums opgaver i forbindelse med at støtte dansk forskning omfatter:

- 1) Overordnet koordinering og udøvelse af en tværgående fondsfunktion.
- 2) Koordinering af udarbejdelse af de statslige forskningsråds strategiplaner.
- 3) Fastsættelse af ensartede retningslinjer for behandling af ansøgninger.

Dokumentet er Historisk

BEK nr 933 af 15/12/1998 Historisk
Offentliggørelsesdato: 28-12-1998
Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser

Senere ændringer til forskriften

- BEK nr 668 af 28/06/2005

Den fulde tekst

Bekendtgørelse om Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed

I medfør af § 4e, stk. 4, i lov om forskningsrådgivning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 676 af 19. august 1997, fastsættes:

§ 1. Forskningsforum opretter tre udvalg vedrørende videnskabelig uredelighed inden for dansk forskning: Et udvalg for naturvidenskabelig, jordbrugs- og veterinærvidenskabelig og teknisk-videnskabelig forskning, et udvalg for sundhedsvidenskabelig forskning og et udvalg for samfundsvidenskabelig og humanistisk forskning. Udvalgene har en fælles formand, der bl. a. har til opgave at sikre ensartethed i udtalelserne på tværs af forskningsområder.

Stk. 2.

Udvalgenes navn er Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed.

§ 2. Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed har til opgave at behandle sager vedrørende videnskabelig uredelighed, der rejses ved klage til udvalgene. En person kan anmode om at få en sag behandlet med henblik på at blive renset for verserende rygter.

Stk. 2.

Sagen skal have betydning for dansk forskning. Må det på forhånd anses for usandsynligt, at der kan gives klager medhold, afvises sagen.

§ 3. Videnskabelig uredelighed omfatter handlinger eller undladelser, hvorved der i forskning sker forfalskning eller forvridning af det videnskabelige budskab eller grov vildledning om en persons indsats i forskningen, og omfatter bl. a.:

1) Konstruktion af data.

2) Selektiv og skjult kassation af uønskede resultater.

3) Substitution med fiktive data.

4) Bevidst vildledende anvendelse af statistiske metoder,

5) Bevidst forvredet fortolkning af resultater og forvridning af konklusioner.

6) Plagiering af andres resultater eller publikationer.

7) Bevidst fordrejet gengivelse af andres resultater.

8) Uretmæssig angivelse af forfatterrolle.

9) Ansøgninger med urigtige oplysninger.

Stk. 2.

For at kunne betegne en adfærd som videnskabelig uredelighed skal det kunne dokumenteres, at den pågældende har handlet forsætligt eller udvist grov forsømmelighed i forbindelse med forholdet.

§ 4. Formanden fordeler klagerne til behandling i udvalgene.

4

Dokumentet er Historisk

Stk. 2.

Det enkelte udvalg træffer beslutning om, hvorvidt en sag skal behandles eller afvises. Udvalget underretter den indklagede om klagen og om, hvorvidt det vil behandle klagen.

Stk. 3.

Parterne i en sag om videnskabelig uredelighed kan lade sig bistå af bisiddere. Klageren kan lade sig bistå af bisiddere, såfremt han/hun er part i sagen.

Stk. 4.

Udvalget undersøger selv klagen, herunder tilvejebringer alle relevante oplysninger i sagen.

Stk. 5.

Når en sag om videnskabelig uredelighed er færdigbehandlet, udarbejder udvalget en udtalelse med en begrundet stillingtagen til den rejste klage. Udtalelsen meddeles sagens parter.

§ 5. En klage over videnskabelig uredelighed skal indgives i rimelig tid efter, at klageren har fået det nødvendige grundlag for at indgive klagen. Udvalgene kan kun i særlige tilfælde behandle forhold, der ligger mere end 5 år tilbage i tiden.

Stk. 2.

Et udvalg kan beslutte, at en af udvalget tidligere afsluttet sag skal genoptages, hvis særlige grunde taler herfor, herunder navnlig forekomsten af nye oplysninger, som hvis de havde foreligget under udvalgsbehandlingen må antages at ville have medført et andet udfald af sagen.

§ 6. Såfremt et udvalg konstaterer, at der i en konkret sag foreligger videnskabelig uredelighed, kan udvalget:

1) Orientere den indklagedes arbejdsgiver.

2) Henstille, at det pågældende videnskabelige arbejde trækkes tilbage.

3) Foretage anmeldelse til vedkommende offentlige myndighed, som fører tilsyn med området.

4) Foretage politianmeldelse, når der er tale om en strafbar lovovertrædelse.

5) Efter særlig anmodning fra en ansættelsesmyndighed udtale sig om et eventuelt sanktionsvalg.

§ 7. Udvalgene offentliggør en årlig beretning om deres virksomhed. I beretningen beskrives samtlige behandlede sager om videnskabelig uredelighed i ikke-personhenførbar form.

§ 8. Udvalgene består hver af en formand og 2, 4 eller 6 medlemmer efter Forskningsforums bestemmelse. Endvidere udpeges suppleanter for medlemmerne.

Stk. 2.

Formanden skal være landsdommer. De udpegede medlemmer og deres suppleanter skal være anerkendte forskere, der tilsammen bedst muligt dækker de statslige forskningsråds fagområder. Formanden og medlemmerne beskikkes i deres personlige egenskab.

Stk. 3.

Formanden beskikkes af forskningsministeren. Medlemmerne og suppleanterne beskikkes af Forskningsforum efter høring af de statslige forskningsråd.

Stk. 4.

Medlemmerne og suppleanterne beskikkes for en periode af 4 år og kan genbeskikkes i 2 år. Hvis et medlem afgår i en beskikkelsesperiode, kan det medlem, der beskikkes i stedet, beskikkes for mindre end 4 år.

§ 9. Det enkelte udvalg kan beslutte, at det ved undersøgelsen af en sag skal bistås af en eller flere eksterne sagkyndige.

Stk. 2.

Ved et medlems forfald indtræder suppleanten.

Stk. 3.

Dokumentet er Historisk

Udvalgene er beslutningsdygtige, når formanden og medlemmerne eller disses suppleanter er tilstede.

Stk. 4.

Udvalgenes beslutninger søges truffet i enighed. Kan enighed ikke opnås, træffes beslutningerne ved almindelig flertalsbeslutning. Et dissentierende medlem kan forlange, at hans/hendes dissens fremgår af beslutningen.

Stk. 5.

I retlige spørgsmål træffes afgørelse af formanden.

§ 10. Udvalgenes medlemmer har samme tavshedspligt som for offentlige hverv med hensyn til det, de erfarer i deres egenskab af medlemmer af udvalgene.

§ 11. Forskningsstyrelsen varetager sekretariatsbetjeningen af udvalgene.

§ 12. Forvaltningslovens regler gælder for udvalgenes sagsbehandling.

Stk. 2.

Forskningsforum fastsætter en forretningsorden for udvalgene.

§ 13. Bekendtgørelsen gælder ikke for Færøerne og Grønland.

§ 14. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 1999.

Forskningsministeriet, den 15. december 1998

Jan Trøjborg

/Dan Jensen

Forslag til lov om forskningsrådgivning m.v.

Fremsat den 29. januar 2003 af videnskabsministeren (Helge Sander)

Kapitel 1

Lovens område

§ 1. Til styrkelse af forskningskvaliteten, koordinering og internationalisering af dansk forskning og formidling og anvendelse af forskningsresultater nedsætter ministeren for videnskab, teknologi og udvikling Danmarks Forskningspolitiske Råd, Det Frie Forskningsråd, Det Strategiske Forskningsråd og Koordinationsudvalget.

Stk. 2. Til efterprøvelse af den videnskabelige redelighed i dansk forskning nedsætter ministeren for videnskab, teknologi og udvikling Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed, jf. § 31.

Stk. 3. Danmarks Forskningspolitiske Råd har til hovedformål at sikre ministeren for videnskab, teknologi og udvikling, Folketinget og regeringen en uafhængig og sagkyndig forskningspolitisk rådgivning. Rådet har alene en rådgivningsfunktion, jf. § 3.

Stk. 4. Det Frie Forskningsråd har både en fondsfunktion og en rådgivningsfunktion. Rådet har til hovedformål at støtte konkrete forskningsaktiviteter baseret på forskernes egne initiativer og give forskningsfaglig rådgivning i tilknytning hertil, jf. §§ 7 og 8.

Stk. 5. Det Strategiske Forskningsråd har både en fondsfunktion og en rådgivningsfunktion. Rådet har til hovedformål at støtte forskning inden for politisk prioriterede og tematisk afgrænsede forskningsområder og give forskningsfaglig rådgivning i tilknytning hertil, jf. §§ 17 og 18.

Stk. 6. Koordinationsudvalget forestår koordineringen af den offentlige fondsfunktion for forskning og har en rådgivningsfunktion om forskeruddannelse, jf. §§ 25 og 26.

Stk. 7. Rådene og udvalget i stk. 4-6 skal tilsammen sikre, at alle statslige forskningsbevillinger, der ikke er basisbevillinger knyttet til bestemte institutioner, uddeles i åben konkurrence og efter en forskningsfaglig kvalitetsvurdering.

Kapitel 2

Definitioner

§ 2. I denne lov forstås ved:

1) Anerkendte forskere: personer, der i en årrække på videnskabeligt plan aktivt har beskæftiget sig med forskning, og som er på mindst lektor- eller seniorforskerniveau.
2) Forskningskyndige: personer på ph.d.-niveau og som enten i en årrække på nationalt eller internationalt plan har opnået indsigt i eller erfaring med varetagelse af forskningsopgaver, eller på ledelsesplan i en institution, organisation eller virksomhed har beskæftiget sig indgående med forskningsadministration, forskningsledelse, forskningsformidling eller forskningspolitik.

Kapitel 3

Danmarks Forskningspolitiske Råd

§ 3. Danmarks Forskningspolitiske Råd giver ministeren for videnskab, teknologi og udvikling forskningspolitisk rådgivning. Folketinget og enhver minister kan indhente forskningspolitisk rådgivning fra rådet. Rådgivningen sker efter anmodning eller på eget initiativ.

Stk. 2. Opgaverne omfatter overordnet rådgivning om dansk og international forskningspolitik til gavn for samfundet, herunder om:

1) Rammebetingelser for forskning.
2) Forskningsbevillinger.
3) Større nationale og internationale forskningsinitiativer.
4) Udviklingen i den nationale forskningsstrategi.
5) Danmarks rolle og placering i det internationale forskningssamarbejde.
6) Forskeruddannelse og forskerrekruttering.

Stk. 3. Rådgivningen skal være baseret på dokumentation og forskningspolitiske analyser. Det Frie Forskningsråd, Det Strategiske Forskningsråd og Koordinationsudvalget er som led heri forpligtet til at give rådgivning til rådet inden for deres områder.

Stk. 4. Rådet for Teknologi og Innovation og relevante institutioner og organisationer kan efter anmodning give rådgivning til rådet.

Stk. 5. Rådet har til opgave at styrke formidlingen af dansk forskningspolitik.

Stk. 6. Rådet fremlægger en årlig rapport om dansk forskningspolitik, der indeholder rådets vurdering af dansk forsknings generelle udvikling, kvalitet i international sammenhæng og samfundsmæssige relevans.

§ 4. Danmarks Forskningspolitiske Råd består af en formand og otte medlemmer.

Stk. 2. Rådets formand og øvrige medlemmer skal være anerkendte forskere eller forskningskyndige, der tilsammen repræsenterer indsigt i forskning ved universiteter, sektorforskningsinstitutioner, forskningsinstitutioner under Kulturministeriet og i erhvervslivet. Mindst halvdelen skal være anerkendte forskere.

Stk. 3. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling udpeger formanden og de otte medlemmer i deres personlige egenskab. Formanden og de øvrige medlemmer udpeges for en periode af tre år. Genudpegning kan ske én gang. Hvis et medlem afgår i utide, kan et nyt medlem udpeges for mindre end tre år.

Stk. 4. Rådet udarbejder en forretningsorden, som skal godkendes af ministeren for videnskab, teknologi og udvikling.

§ 5. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan fastsætte nærmere regler for Danmarks Forskningspolitiske Råds virke.

§ 6. Danmarks Forskningspolitiske Råds udtalelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Kapitel 4

Det Frie Forskningsråd

Fondsfunktion

§ 7. Det Frie Forskningsråd skal støtte dansk forskning baseret på forskernes egne initiativer inden for både enkelte videnskabelige forskningsområder og tværvidenskabelig forskning.

Stk. 2. Støtten gives efter ansøgning til konkrete forskningsaktiviteter og omfatter bl.a.:

1) Forskergrupper.
2) Forskningens infrastruktur, herunder driftstilskud og apparatur.
3) Forskernetværk.
4) Internationalt samarbejde.
5) Forskeruddannelse.
6) Forskningskonsortier.

Stk. 3. Rådet kan desuden uddele tilskud til enkeltstipendier.

Stk. 4. Rådet kan både give støtte til enkelte konkrete forskningsaktiviteter, jf. stk. 2, og til særlige initiativer, jf. § 11, stk. 5.

Stk. 5. Rådet skal bidrage til at styrke formidlingen og anvendelsen af forskningsresultater.

Stk. 6. Rådet kan inden for sit formål give tilskud til forsøgsvirksomhed.

Copyright © 2009 Thomson Reuters Professional A/S

Stk. 7. I forbindelse med udøvelsen af fondsfunktionen giver rådet desuden forskningsfaglig rådgivning inden for alle videnskabelige forskningsområder til ansøgere og andre interessenter.

Rådgivningsfunktion

§ 8. Det Frie Forskningsråd giver ministeren for videnskab, teknologi og udvikling forskningsfaglig rådgivning inden for alle videnskabelige forskningsområder. Folketinget og enhver minister kan indhente tilsvarende forskningsfaglig rådgivning fra rådet. Rådgivningen sker efter anmodning eller på eget initiativ.

Stk. 2. Rådet kan efter anmodning bistå offentlige institutioner med forskningsfaglig rådgivning.

Stk. 3. Rådet kan efter anmodning give forskningsfaglig rådgivning til private institutioner.

Stk. 4. Rådet afgiver hvert år til ministeren for videnskab, teknologi og udvikling en rapport om sit virke.

Struktur og kompetencer

§ 9. Det Frie Forskningsråd består af en bestyrelse og et antal faglige forskningsråd.

§ 10. Bestyrelsen består af en formand og otte medlemmer, hvoraf alle skal være anerkendte forskere.

Stk. 2. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling udpeger formanden og de øvrige medlemmer efter åbent opslag.

Stk. 3. Bestyrelsen udpeges for en periode af fire år. Genudpegning kan ske for to år. Hvis et medlem afgår i utide, kan et nyt medlem udpeges for mindre end fire år.

Stk. 4. Bestyrelsen udarbejder en forretningsorden.

§ 11. Bestyrelsen nedsætter og navngiver efter egen vurdering op til seks faglige forskningsråd.

Stk. 2. Bestyrelsen fastlægger grænserne mellem rådene og skal i den forbindelse sikre, at rådene tilsammen dækker alle videnskabelige forskningsområder, og at opdelingen mellem rådene løbende tilpasses den forskningsfaglige udvikling.

Stk. 3. Bestyrelsen orienterer Koordinationsudvalget om initiativer efter stk. 1 og 2.

Stk. 4. Bestyrelsen har ikke selv bevillingskompetence, men fordeler de frie forskningsbevillinger mellem de faglige forskningsråd.

Stk. 5. Bestyrelsen kan på baggrund af en vurdering af rådenes aktiviteter fordele op til en femtedel af bevillingerne til særlige initiativer, herunder tværfaglige og tværrådslige initiativer.

Stk. 6. Midler til de særlige initiativer, jf. stk. 5, fordeles af de faglige forskningsråd. Bestyrelsen kan beslutte, at ét eller flere råd fordeler midlerne.

§ 12. Bestyrelsen har alene i generelle administrative anliggender en instruktionsbeføjelse over for de faglige forskningsråd.

Stk. 2. Bestyrelsen er øverste ansvarlig for den forskningsfaglige rådgivning, som gives efter § 8. Bestyrelsen kan dog delegere rådgivningsopgaver til bestyrelsesformanden, sekretariatet eller de faglige forskningsråd.

§ 13. De faglige forskningsråd udøver inden for deres område fondsfunktionen efter § 7 og bistår bestyrelsen med rådgivningsfunktionen efter § 8.

§ 14. Samtlige medlemmer af de faglige forskningsråd skal være anerkendte forskere. Medlemmer af en programkomité, jf. § 19, kan udpeges som medlemmer af et fagligt forskningsråd.

Stk. 2. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling udpeger medlemmerne i deres personlige egenskab og således, at der i det enkelte råd opnås den bredest mulige faglige dækning inden for rådets virke.

Stk. 3. Medlemmerne af de faglige forskningsråd udpeges for en periode af fire år. Genudpegning kan ske for to år. Hvis et medlem afgår i utide, kan et nyt medlem udpeges for mindre end fire år.

Stk. 4. Det enkelte råd konstituerer sig selv og vælger af sin midte en formand.

Stk. 5. Hvert råd udarbejder en forretningsorden, som skal godkendes af bestyrelsen for Det Frie Forskningsråd.

§ 15. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan fastsætte nærmere regler for:

1) Det Frie Forskningsråds generelle tilskudsforudsætninger i forbindelse med fondsfunktionen.
2) Rådets regnskabsaflæggelse.
3) Rådets indkaldelse af ansøgninger og kravene hertil.
4) Rådets sagsbehandling i forbindelse med fondsfunktionen. Ministeren kan herunder bestemme, at der i et nærmere bestemt omfang skal inddrages eksterne eksperter ved bedømmelsen af ansøgninger.
5) Rådets tildeling af stipendier til forskere og personer under forskeruddannelse.

Stk. 2. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan fastsætte formkrav og tidsfrister i forbindelse med forholdene i stk. 1, nr. 3)-5), herunder bestemme at manglende overholdelse af formkrav og tidsfrister medfører, at ansøgningen kan afvises.

§ 16. Bestyrelsens og de faglige forskningsråds afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan bestemme, at klager over retlige spørgsmål i forbindelse med afgørelser truffet af de faglige forskningsråd kan indbringes for ministeren efter regler fastsat af denne.

Kapitel 5

Det Strategiske Forskningsråd

Fondsfunktion

§ 17. Det Strategiske Forskningsråd giver støtte til forskning inden for politisk prioriterede og tematisk afgrænsede forskningsområder.

Stk. 2. Rådet sikrer uddelingen af forskningsprogrammer i stk. 1 i form af bl.a.:

1) Forskergrupper.
2) Forskningens infrastruktur, herunder driftstilskud og apparatur.
3) Forskernetværk.
4) Internationalt samarbejde.
5) Forskeruddannelse.
6) Forskningskonsortier.

Stk. 3. I tilknytning til uddelingen i stk. 2 kan rådet uddele tilskud til ph.d.-stipendier m.v.

Stk. 4. Rådet skal bidrage til at styrke formidlingen af forskningsresultater.

Stk. 5. Rådet skal bidrage til et øget samspil mellem offentlig og privat forskning. Rådet skal i den forbindelse aktivt søge at synliggøre egne strategiske forskningsindsatser for relevante private aktører med henblik på at tiltrække midler fra fonde og virksomheder til samfinansierede forskningsprojekter.

Stk. 6. Rådet skal af egen drift opsøge nye forskningstendenser og kan igangsætte initiativer på baggrund heraf, såfremt Folketinget afsætter bevillinger hertil. Rådet kan endvidere med hel eller delvis finansiering fra andre samarbejdspartnere igangsætte initiativer på baggrund af nye forskningstendenser.

Stk. 7. I forbindelse med udøvelsen af fondsfunktionen giver rådet desuden forskningsfaglig rådgivning inden for politisk prioriterede og tematisk afgrænsede forskningsområder til ansøgere og andre interessenter.

Copyright © 2009 Thomson Reuters Professional A/S

Rådgivningsfunktion

§ 18. Det Strategiske Forskningsråd giver ministeren for videnskab, teknologi og udvikling forskningsfaglig rådgivning inden for politisk prioriterede og tematisk afgrænsede forskningsområder. Folketinget og enhver minister kan indhente tilsvarende forskningsfaglig rådgivning fra rådet. Rådgivningen sker efter anmodning eller på eget initiativ.
Stk. 2. Rådet skal inden de enkelte ministres uddeling af statslige forskningsbevillinger, der ikke er basisbevillinger knyttet til en bestemt institution, godkende uddelingsproceduren og foretage en forskningsfaglig vurdering af indkomne ansøgninger. På baggrund heraf uddeler de enkelte ministre midlerne blandt de ansøgere, som rådet har fundet støtteværdige.
Stk. 3. Rådet kan efter anmodning bistå offentlige institutioner med forskningsfaglig rådgivning inden for politisk prioriterede og tematisk afgrænsede forskningsområder.
Stk. 4. Rådet kan efter anmodning give forskningsfaglig rådgivning inden for politisk prioriterede og tematisk afgrænsede forskningsområder til private institutioner.
Stk. 5. Rådet skal desuden af egen drift opsøge nye forskningstendenser, jf. § 17, stk. 6.
Stk. 6. Rådet afgiver hvert år til ministeren for videnskab, teknologi og udvikling en rapport om sit virke.

Struktur og kompetencer

§ 19. Det Strategiske Forskningsråd består af en bestyrelse og et meget begrænset antal programkomiteer.

§ 20. Bestyrelsen består af en formand og otte medlemmer.
Stk. 2. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling udpeger formanden og ét medlem. De øvrige medlemmer udpeges af ministeren efter åbent opslag.
Stk. 3. Bestyrelsen skal sammensættes af anerkendte forskere og af forskningskyndige, der repræsenterer brugerinteresser. Formanden og de øvrige medlemmer skal desuden have indsigt i og erfaring med varetagelse af strategiske forskningsopgaver i dansk og i international sammenhæng.
Stk. 4. Bestyrelsen skal tilsammen repræsentere kompetencer inden for alle væsentlige forskningsfaglige interesser i både det offentlige og private forskningssystem. Kompetencerne omfatter indsigt i:

1) Grundlæggende forskning og uddannelse.
2) Strategisk forskning, herunder sektorforskning og forskning på hospitaler.
3) Samarbejde mellem virksomheder og offentlige forskningsinstitutioner.
4) Teknologisk udvikling og innovation.
5) Internationalt forskningssamarbejde.
6) Forskeruddannelse.
7) Menneskelige ressourcer og sociale processer.

Stk. 5. Formanden og de otte medlemmer udpeges i deres personlige egenskab. Bestyrelsen udpeges for en periode af fire år. Genudpegning kan ske for to år. Hvis et medlem afgår i utide, kan et nyt medlem udpeges for mindre end fire år.
Stk. 6. Bestyrelsen udarbejder en forretningsorden.

§ 21. Bestyrelsen kan efter egen vurdering i meget begrænset omfang nedsætte et antal programkomiteer med bevillingskompetence til at støtte forskning inden for politisk definerede og tematisk afgrænsede forskningsområder, jf. § 17, stk. 1.
Stk. 2. Bestyrelsen fastlægger antallet af programkomiteer og deres afgrænsning i forhold til hinanden. Bestyrelsen skal i den forbindelse sikre, at antallet holdes på det lavest mulige niveau, og at alle komiteer ophører, når deres opgave er fuldført.
Stk. 3. Bestyrelsen orienterer Koordinationsudvalget om initiativer efter stk. 1 og 2.
Stk. 4. Bestyrelsen har ikke selv bevillingskompetence, men fordeler de strategiske programmidler til programkomiteerne eller i visse tilfælde til ét eller flere af de faglige forskningsråd, jf. § 9.
Stk. 5. Samtlige medlemmer af en programkomité skal være anerkendte forskere. Medlemmer af et fagligt forskningsråd, jf. § 9, kan udpeges som medlemmer af en programkomité. Medlemmerne udpeges af bestyrelsen.

§ 22. Bestyrelsen har alene i generelle administrative anliggender en instruktionsbeføjelse over for programkomiteerne. Hvor ét eller flere af de faglige forskningsråd er tillagt opgaver efter § 21, stk. 4, har bestyrelsen samme beføjelse over for disse råd.
Stk. 2. Bestyrelsen er øverste ansvarlig for den forskningsfaglige rådgivning, som gives efter § 18. Bestyrelsen kan dog delegere rådgivningsopgaver til bestyrelsesformanden, sekretariatet eller en programkomité.

§ 23. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan fastsætte nærmere regler for:

1) Det Strategiske Forskningsråds generelle tilskudsforudsætninger i forbindelse med fondsfunktionen.
2) Rådets regnskabsaflæggelse.
3) Rådets indkaldelse af ansøgninger og kravene hertil.
4) Rådets sagsbehandling i forbindelse med fondsfunktionen. Ministeren kan herunder bestemme, at der i et nærmere bestemt omfang skal inddrages eksterne eksperter ved bedømmelsen af ansøgninger.
5) Rådets tildeling af stipendier til forskere og personer under forskeruddannelse, jf. § 17, stk. 3.

Stk. 2. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan fastsætte formkrav og tidsfrister i forbindelse med forholdene i stk. 1, nr. 3)-5), herunder bestemme at manglende overholdelse af formkrav og tidsfrister medfører, at ansøgningen kan afvises.

§ 24. Bestyrelsens, programkomiteernes eller de faglige forskningsråds afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. dog stk. 2.
Stk. 2. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan bestemme, at klager over retlige spørgsmål i forbindelse med afgørelser truffet af programkomiteerne eller af de faglige forskningsråd efter delegation fra Det Strategiske Forskningsråd kan indbringes for ministeren efter regler fastsat af denne.

Kapitel 6

Koordinationsudvalget

Koordinering af fondsfunktionen

§ 25. Koordinationsudvalget har til formål at fremme samarbejdet om fondsfunktionen mellem Det Frie Forskningsråd, Det Strategiske Forskningsråd, Danmarks Grundforskningsfond og det øvrige forskningssystem og sammenhængen mellem fondsfunktionen og øvrige statslige forskningsbevillinger.
Stk. 2. Udvalget koordinerer arbejdet og opgaveløsningen i de to råd og i fonden, jf. stk. 1. Udvalget skal i den forbindelse bidrage til fremme og koordinering af dansk forsknings internationale aktiviteter.
Stk. 3. Udvalget skal i forbindelse med opgaverne efter stk. 1 og 2 virke for forskningssamarbejdet med Færøerne og Grønland.
Stk. 4. Udvalget udarbejder fælles, ensartede bindende retningslinier for Det Frie Forskningsråds og Det Strategiske Forskningsråds udøvelse af fondsfunktionen, jf. §§ 7 og 17.
Stk. 5. I sager vedrørende koordinering af fondsfunktionen er udvalget et konsensusorgan og har ingen bestemmende myndighed over det øvrige forskningsrådssystem. Ved udarbejdelsen af retningslinier efter stk. 4 træffer udvalget dog afgørelse ved almindelig stemmeflerhed.

Rådgivning om forskeruddannelse

Copyright © 2009 Thomson Reuters Professional A/S

§ 26. Koordinationsudvalget rådgiver om forskeruddannelse inden for alle videnskabelige forskningsområder, herunder forskerskoleinitiativer, med henblik på støtte og stimulering af den formaliserede forskeruddannelse. Opgaverne omfatter:

1) Fremme af kvalitetsudvikling og internationalisering af den danske forskeruddannelse.
2) Sikring af koordinering af forskeruddannelsens udvikling og volumen i Danmark.

Stk. 2. Udvalget rådgiver ministeren for videnskab, teknologi og udvikling om støtte til forskeruddannelse og rådgiver desuden efter anmodning ministeren, Folketinget og regeringen om forskeruddannelse i øvrigt.
Stk. 3. Udvalget kan efter anmodning bistå offentlige institutioner med rådgivning om forskeruddannelse.
Stk. 4. Udvalget kan efter anmodning give rådgivning om forskeruddannelse til private institutioner.
Stk. 5. Udvalget har til opgave at styrke formidlingen af den danske forskeruddannelse.
Stk. 6. Udvalget skal desuden som en central forudsætning for sit virke søge at fremme indarbejdelsen af stærke og attraktive forskeruddannelsesmiljøer i hele forskningssystemet. Udvalget skal i den forbindelse indgå i et udstrakt samarbejde med universiteter, sektorforskningsinstitutioner og forskningsinstitutioner under Kulturministeriet.
Stk. 7. I sager vedrørende rådgivning om støtte til forskeruddannelse træffer udvalget afgørelse ved almindelig stemmeflerhed.

§ 27. Til brug for varetagelsen af opgaverne efter § 26 kan Koordinationsudvalget indhente forskningsfaglig rådgivning om forskeruddannelse fra et efter egen vurdering nedsat underudvalg.
Stk. 2. Samtlige medlemmer af underudvalget skal være forskeruddannelseskyndige.
Stk. 3. Koordinationsudvalget træffer ved almindelig stemmeflerhed alle beslutninger vedrørende nedsættelsen af underudvalget, jf. stk. 1 og 2.
Stk. 4. Koordinationsudvalget kan i stedet for at nedsætte et underudvalg vælge at indhente forskningsfaglig rådgivning om forskeruddannelse fra Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd, jf. §§ 9 og 19.

Struktur og kompetencer

§ 28. Koordinationsudvalget består af en formand og seks medlemmer.
Stk. 2. Udvalget sammensættes af bestyrelsesformændene for Det Frie Forskningsråd, Det Strategiske Forskningsråd og Danmarks Grundforskningsfond, to medlemmer indstillet af Rektorkollegiet, ét medlem indstillet af Sektorforskningens Direktørkollegium og ét medlem indstillet af Rådet for Teknologi og Innovation.
Stk. 3. Den administrative leder for bl.a. Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd, jf. § 35, stk. 2, og den administrative leder for Danmarks Grundforskningsfond deltager begge som observatører i udvalgets møder.
Stk. 4. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling udpeger de fire medlemmer, som indstilles i medfør af stk. 2. Medlemmerne udpeges for en periode af fire år. Genudpegning kan ske for to år. Hvis et medlem afgår i utide, kan et nyt medlem udpeges for mindre end fire år.
Stk. 5. Udvalget konstituerer sig for en periode af fire år og vælger af sin midte en formand.
Stk. 6. Udvalget udarbejder en forretningsorden, som skal godkendes af ministeren for videnskab, teknologi og udvikling.

§ 29. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan fastsætte nærmere regler for:

1) Koordinationsudvalgets indkaldelse af ansøgninger og kravene hertil.
2) Udvalgets sagsbehandling i forbindelse med rådgivning om støtte til forskeruddannelse.

Stk. 2. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan fastsætte formkrav og tidsfrister i forbindelse med forholdene i stk. 1, herunder bestemme at manglende overholdelse af formkrav og tidsfrister medfører, at ansøgningen kan afvises.

§ 30. Koordinationsudvalgets indstillinger og udtalelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Kapitel 7

Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed

§ 31. Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed har til opgave at behandle sager vedrørende videnskabelig uredelighed, der rejses ved klage.
Stk. 2. Hvis udvalgene konstaterer, at der i en sag foreligger videnskabelig uredelighed, kan udvalgene:

1) Orientere den indklagedes arbejdsgiver, hvis vedkommende er ansat som forsker.
2) Henstille, at det pågældende videnskabelige arbejde skal trækkes tilbage.
3) Orientere vedkommende offentlige myndighed, som fører tilsyn med området.
4) Foretage politianmeldelse, hvis der er tale om en strafbar lovovertrædelse.
5) Efter særlig anmodning fra en ansættelsesmyndighed udtale sig om graden af videnskabelig uredelighed.

Stk. 3. Formanden træffer afgørelse i retlige spørgsmål, jf. § 32, stk. 2.
Stk. 4. Udvalgene offentliggør en årlig beretning om deres virksomhed.

§ 32. Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed består af ét eller flere udvalg, dækkende alle videnskabelige forskningsområder.
Stk. 2. Formanden for udvalgene skal være landsdommer.
Stk. 3. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling fastsætter antallet af medlemmer. For hvert medlem skal der endvidere være en suppleant. Medlemmer og suppleanter skal alle være anerkendte forskere, der tilsammen dækker alle videnskabelige forskningsområder, jf. § 36, stk. 2.
Stk. 4. Formanden udpeges af ministeren for videnskab, teknologi og udvikling. Medlemmerne og suppleanterne udpeges af ministeren i deres personlige egenskab efter høring af Det Frie Forskningsråd. Formanden, de øvrige medlemmer og suppleanter udpeges for en periode af fire år. Genudpegning kan ske for to år. Hvis et medlem eller en suppleant udtræder i utide, kan et nyt medlem eller en ny suppleant udpeges for mindre end fire år.
Stk. 5. Udvalgene udarbejder en forretningsorden, som skal godkendes af ministeren for videnskab, teknologi og udvikling.

§ 33. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan fastsætte nærmere regler for Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredeligheds virke.

§ 34. Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredeligheds afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Kapitel 8

Forskellige bestemmelser

§ 35. Sekretariatsbetjeningen af Danmarks Forskningspolitiske Råd varetages af Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling.

Copyright © 2009 Thomson Reuters Professional A/S

Stk. 2. Det Frie Forskningsråd, Det Strategiske Forskningsråd, Koordinationsudvalget og Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed sekretariatsbetjenes af et uafhængigt sekretariat.
Stk. 3. Sekretariatet, jf. stk. 2, udøver legalitets- og bevillingskontrol med Det Frie Forskningsråd, Det Strategiske Forskningsråd og Koordinationsudvalget.

§ 36. Medlemmer af et af de af loven omfattede organer eller af Danmarks Grundforskningsfonds bestyrelse kan ikke sidde i andre af de af loven omfattede organer.
Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 er dog ikke til hinder for, at et medlem af et fagligt forskningsråd kan være medlem af en programkomité eller omvendt, jf. §§ 14, stk. 1, og 21, stk. 5. Tilsvarende gælder for de medlemmer af Koordinationsudvalget, hvis medlemskab følger af deres hverv, jf. § 28, stk. 2, og for medlemmer af Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed samt deres suppleanter, jf. § 32, stk. 3.

§ 37. Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd kan modtage tilskud fra anden side end staten. Ikke-statslige midler skal holdes adskilt fra statslige midler.

§ 38. Tilskudsgiver efter denne lov kan kræve tilskud tilbagebetalt, hvis tilskudsforudsætningerne ikke overholdes.

§ 39. Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd skal offentliggøre vejledende retningslinier for deres bevillingspraksis.

§ 40. Loven revideres i folketingssamlingen 2007-08 på baggrund af en evaluering af forskningsrådssystemets rådgivning om støtte til forskeruddannelse.

Kapitel 9

Ikrafttræden m.v.

§ 41. Loven træder i kraft den 1. januar 2004. Samtidig ophæves lov om forskningsrådgivning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 676 af 19. august 1997.
Stk. 2. Regler, der er fastsat med hjemmel i lov om forskningsrådgivning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 676 af 19. august 1997, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller erstattes af regler udstedt i medfør af denne lov.
Stk. 3. Formanden for og medlemmerne af det nuværende Danmarks Forskningsråd indtræder som formand for og medlemmer af Danmarks Forskningspolitiske Råd og fortsætter indtil udløbet af deres nuværende periode med mulighed for genudpegning, hvis genudpegning kunne ske efter de hidtidige regler.
Stk. 4. De nuværende statslige forskningsråds rettigheder og pligter overtages af henholdsvis Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd, jf. §§ 7 og 17.
Stk. 5. De nuværende statslige forskningsråd fortsætter som faglige forskningsråd efter denne lov, indtil bestyrelsen for Det Frie Forskningsråd har fastlagt grænserne mellem rådene, og der er nedsat faglige forskningsråd i medfør af denne lov.
Stk. 6. Medlemmerne af de nuværende statslige forskningsråd kan genudpeges til de faglige forskningsråd, hvis de efter de hidtidige regler kunne genudpeges til det pågældende statslige forskningsråd.
Stk. 7. De nuværende programkomiteer fortsætter, indtil de har opfyldt deres af det nuværende Forskningsforum pålagte hverv. Efter nedlæggelsen af Forskningsforum refererer programkomiteerne til bestyrelsen for Det Strategiske Forskningsråd.
Stk. 8. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan i forbindelse med lovens gennemførelse fravige bestemmelserne om udpegningsperiodens længde for medlemmerne af bestyrelsen for Det Frie Forskningsråd og for Det Strategiske Forskningsråd, jf. §§ 10, stk. 3, og 20, stk. 5.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

A. Baggrund for lovforslaget

Fremskridt og nybrud i forskningen og udbredelse af forskningsbaseret viden har i moderne vidensamfund afgørende betydning for både den videnskabelige og den velfærdsmæssige udvikling. Det er en del af regeringsgrundlaget at skabe de bedst mulige rammer for et stærkt offentligt og privat forskningssystem i Danmark, der kan sikre fri forskning samt bidrage til et øget samspil mellem offentlig og privat forskning. Oprettelsen af Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling (Videnskabsministeriet) og det igangsatte reformarbejde for universiteter, sektorforskning og det øvrige forsknings- og innovationssystem skal ses på den baggrund.

Dansk forskning bedømmes generelt i både nationale og internationale evalueringer til at være af høj kvalitet. Ved siden af faste basisbevillinger til institutioner med forskning såsom universiteter, sektorforskningsinstitutioner og hospitaler finansieres den offentlige forskning ved de bevillinger, som udbydes i konkurrence via de statslige forskningsråd, Danmarks Grundforskningsfond, Forskeruddannelsesrådet samt særlige forskningsprogrammer og udvalg i ministerier. Denne del af det offentlige forskningssystem har imidlertid i de senere år været genstand for diskussion, hvad angår struktur, organisering, prioritering og koordination. Det har været fremført, at systemet er blevet for forgrenet og uigennemskueligt med for mange puljer, organer, udvalg og programkomiteer, at det ikke i tilstrækkeligt omfang har formået at prioritere strategisk omstilling og fornyelse af forskningen, og at det har manglet en koordination mellem de forskellige indsatser og initiativer. Mulige ændringsforslag er bl.a. blevet drøftet af Danmarks Forskningsråd (*Danmarks Forskningsråds årsrapport 1999 kortlægning af de offentlige forskningsmidler*, december 1999) og af Forskningskommissionen (*Betænkning nr. 1406*, september 2001) samt i en lang række høringssvar til Forskningskommissionens betænkning.

Diskussionen var samtidig aktuel, da den gældende lov har en bestemmelse, hvorefter loven skulle revideres i folketingsåret 2001-02, jf. § 14, i lov om forskningsrådgivning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 676 af 19. august 1997. Revisionen blev efterfølgende udskudt til folketingsåret 2002-03, jf. lov om ændring af lov om forskningsrådgivning m.v., jf. lov nr. 276 af 8. maj 2002.

Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling (videnskabsministeren) har udarbejdet et forslag til en reform af det forskningsrådgivende system, som har været drøftet med Folketinget, og den 31. oktober 2002 indgik alle partier i Folketinget en politisk aftale om en reform. Aftalen omfatter institutionelt Danmarks Forskningsråd, de seks statslige forskningsråd, Forskningsforum, de offentlige forskningsudvalg, nedsatte programkomiteer, Danmarks Grundforskningsfond og Forskeruddannelsesrådet.

B. De gældende regler

Danmarks Forskningsråd, de statslige forskningsråd, Forskningsforum og de offentlige forskningsudvalg

De gældende regler om Danmarks Forskningsråd, de statslige forskningsråd med Forskningsforum samt et antal offentlige forskningsudvalg er fastsat i lov om forskningsrådgivning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 676 af 19. august 1997, som ændret ved lov om ændring af lov om forskningsrådgivning m.v., jf. lov nr. 276 af 8. maj 2002. Heri er angivet, hvad man hidtil har forstået som den tredelte forskningsrådgivende struktur med Danmarks Forskningsråd som den ene del, de statslige forskningsråd som den anden del og de offentlige forskningsudvalg som den tredje del.

Danmarks Forskningsråd

Danmarks Forskningsråd består af en formand og otte medlemmer, som alle skal være anerkendte forskere eller forskningskyndige og til-

Copyright © 2009 Thomson Reuters Professional A/S

sammen repræsentere indsigt i universiteter, sektorforskning og i erhvervslivets forskning. Rådets primære opgave er efter anmodning eller på eget initiativ at rådgive videnskabsministeren, Folketinget og øvrige ministre om forskningens betydning for den danske samfundsudvikling med henblik på en bedre koordinering og prioritering af de samlede ressourcer til forskning. Opgaverne omfatter bl.a., hvordan forskningen kan styrkes, hvordan udviklingen er inden for dansk og international forskning, større nationale og internationale forskningsinitiativer, herunder den nationale forskningsstrategi, samt forskningsbevillinger og rammebetingelser for forskning. Danmarks Forskningsråd kan indhente udtalelser fra de statslige forskningsråd, de offentlige forskningsudvalg, Erhvervsudviklingsrådet og Rådet for Teknologisk Service (i dag Danmarks Erhvervsråd og Rådet for Teknologi og Innovation) samt relevante institutioner og organisationer.

De statslige forskningsråd

De seks statslige forskningsråd består hver af en formand og 14 medlemmer, som alle skal være anerkendte forskere. Efter loven forudsættes et forskningsråd for hvert af områderne humaniora, jordbrugs- og veterinærvidenskab, naturvidenskab, samfundsvidenskab, sundhedsvidenskab og teknisk videnskab. Hvert råd har efter anmodning og på eget initiativ en rådgivningsfunktion fra det rent forskningsfaglige og videnskabelige til det mere forskningspolitisk betonede såsom forskningens kvalitet og relevans for samfundet og sammenhængen mellem den offentlige og private forskningsindsats. Forskningsrådene har videre fire hovedfunktioner i deres støtte til dansk forskning: en fondsfunktion med tilskud til forskere, en strategifunktion med udarbejdelse af strategiplaner for forskningen, en initiativfunktion med fastlæggelse af særlige indsatsområder og en forvaltningsfunktion med administration af strategiske forskningsprogrammer.

Forskningsforum

Forskningsforum blev oprettet i 1997 som ledelsesorgan for de seks forskningsråd. Det består af en formand og 12 medlemmer, hvoraf hvert forskningsråd af sin midte indstiller et medlem. Medlemmerne skal være anerkendte forskere og have indsigt i strategiske forskningsopgaver. Forskningsforum fastlægger grænserne mellem de seks forskningsråd og fordeler de bevillinger mellem rådene, som Folketinget ikke har fordelt på de enkelte forskningsråd. Fra og med 2001 har Forskningsforum modtaget finanslovens bevillinger til de seks forskningsråd. Forskningsforum har modsat forskningsrådene ikke en egen bevillingskompetence, men kan nedsætte programkomiteer med en sådan kompetence til udmøntning af tværfaglige og strategiske programmer. Forskningsforum har endvidere koordinerende og generelle opgaver i forhold til den strategiske og forskningsfaglige rådgivning.

De offentlige forskningsudvalg

De offentlige forskningsudvalg er oprettet i de enkelte ressortministerier inden for større og sammenhængende forskningsområder. Et offentligt forskningsudvalg består af en formand og mindst otte og højst 18 medlemmer, som rådgiver den minister, der har nedsat det. Medlemmerne skal tilsammen repræsentere forskningsfaglig samt i nødvendigt omfang erhvervs- og samfundsmæssig, ministeriel og institutionel indsigt. Rådgivningen omfatter det pågældende ministeriums sektorforskning, herunder kvalitet og erhvervs- og samfundsmæssig relevans, samt ministeriets strategiske forskningsplanlægning og øvrige deltagelse i forskningssamarbejde og forskningsaktiviteter på både nationalt og internationalt niveau.

Forskeruddannelsesrådet

Forskeruddannelsesrådet er oprettet særskilt ved Akt 66 24/11 1999.

Rådet er et rådgivende organ under Videnskabsministeriet. Det består af en formand og 13 medlemmer og skal fremme kvalitetsudvikling og internationalisering af dansk forskeruddannelse. Rådet giver rådgivning om forskeruddannelse, herunder forskerskoleinitiativer, og indstiller til videnskabsministeren om tilskud til universiteter og andre institutioner med opgaver på forskeruddannelsesområdet samt om tilskud til individuelle stipendier til forskeruddannelse.

Danmarks Grundforskningsfond

Gældende regler om Danmarks Grundforskningsfond er fastsat i lov om Danmarks Grundforskningsfond, jf. lovbekendtgørelse nr. 139 af 23. februar 1998. Dertil kommer anordning nr. 791 af 9. oktober 1998 om fundats for Danmarks Grundforskningsfond samt bekendtgørelse nr. 7 af 7. januar 1999 om forvaltning af Danmarks Grundforskningsfonds midler. Loven indeholder en revisionsbestemmelse for folketingsåret 2002-03.

Danmarks Grundforskningsfond er en uafhængig fond inden for den offentlige forvaltning oprettet ved lov, som ledes af en bestyrelse med en formand og otte medlemmer. Fonden skal styrke Danmarks forskningsmæssige udviklingsevne ved finansiering af enestående forskning på internationalt niveau.

Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed

Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed (UVVU) er reguleret i bekendtgørelse nr. 933 af 15. december 1998, udstedt i medfør af den nuværende lovs § 4 e, stk. 4.

Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd etablerede Udvalget vedrørende Videnskabelig Uredelighed med udgangspunkt i rapporten *Videnskabelig Uredelighed og God Videnskabelig Praksis*, 1992. Udvalget blev nedsat i slutningen af 1992 for en treårig forsøgsperiode og dækkede kun det sundhedsvidenskabelige område. Forsøgsperioden blev herefter forlænget, indtil området videnskabelig uredelighed blev reguleret i bekendtgørelse nr. 933 af 15. december 1998. Ved regelfastsættelsen blev antallet af udvalg udvidet til tre, som tilsammen dækker alle videnskabelige forskningsområder. Hvert udvalg består af en formand, som skal være landsdommer (og som er fælles for alle tre udvalg), samt to, fire eller seks medlemmer, og de sekretariatsbetjenes som forskningsrådene af Forskningsstyrelsen.

C. Lovforslaget

Lovforslaget er udformet ud fra den politiske aftale mellem regeringen og alle Folketingets partier. Aftalen anvender vendingen "forskningsrådssystemet" på en ny måde, som omfatter de foreslåede råd for fri og strategisk forskning og et Koordinationsudvalg såvel som Danmarks Grundforskningsfond. Danmarks Grundforskningsfond er imidlertid det eneste organ i forskningsrådssystemet, der er en offentlig fond med egen grundkapital i modsætning til de øvrige organer, som enten er rent rådgivende eller har både rådgivnings- og fondsfunktioner, hvortil de modtager årlige statslige bevillinger. Det er derfor ikke fundet hensigtsmæssigt at indarbejde de dele i den politiske aftale, som angår lov om Danmarks Grundforskningsfond, i dette lovforslag.

Seks overordnede målsætninger

Den politiske aftale bygger på seks overordnede målsætninger:

1) Forskningskvaliteten skal sikres gennem åben konkurrence om alle offentlige forskningsmidler, som ikke er basisbevillinger til institutioner.
2) Organiseringen og strukturen af råd, udvalg og især programkomiteer skal forenkles, hvilket samtidig vil lette forskernes overblik over søgemuligheder.
3) Et nyt forskningsrådssystem skal have en styrket ledelse, som kan sikre, at den strategiske forskning implementeres på egne præmisser, og at tværfaglige indsatser inden for alle forskningsområder tilgodeses.
4) En omfattende støtte til grundforskningsaktiviteter skal fortsat sikres.
5) Støtten til den strategiske, den anvendelsesorienterede såvel som den erhvervsrettede forskning skal samtidig sikres.
6) Der skal være en klar adskillelse mellem det organ, som skal rådgive om generelle forskningspolitiske emner, og de organer,

Copyright © 2009 Thomson Reuters Professional A/S

som skal udmønte midler og rådgive ansøgere og andre interessenter om fondsnære og forskningsfaglige, videnskabelige spørgsmål.

Øget forskningskvalitet via åben konkurrence og fagkyndig bedømmelse

Kvaliteten af dansk forskning på alle institutioner og områder skal styrkes. Basisbevillinger til forskning på universitets-, sektorforsknings- og andre institutioner tildeles uafhængigt af institutionernes forskningskvalitet og af kvantitative aktivitets- og produktivitetsmål, idet det er de enkelte institutionsledelsers ansvar at sikre forskningskvaliteten. Et afgørende nyt led i lovforslaget er, at alle øvrige statslige forskningsbevillinger og -programmer, som enten Folketinget eller de enkelte ministre tager initiativ til, udbydes i åben konkurrence og underkastes en fagkyndig bedømmelse i det nye forskningsrådssystem, der også får ansvaret for godkendelse af uddelingsproceduren. Høj forskningskvalitet afhænger i sidste instans af de enkelte forskeres arbejde, men et udbud af forskningsmidler i konkurrence med åbne opslag og fagkyndig bedømmelse af ansøgerne vil sikre, at kun kvalificerede forskere tildeles midler.

Den nye ordning skal ses i sammenhæng med den kommende reform af sektorforskningen i Danmark. For at skabe et klart overblik over de statslige forskningsmidler har regeringen i den forbindelse besluttet, at der fremover med de årlige finanslove udarbejdes en "forskningens finanslov" med en oversigt over alle statslige forskningsbevillinger på tværs af ministerområder. De statslige bevillinger og puljer til forskning, som ikke er basisbevillinger til institutioner, og som ligger under andre ministerier end Videnskabsministeriet, vil dog forblive på de pågældende ministeriers finanslovsparagraf, og det vil fortsat være de enkelte ressortministre, som har kompetencen til konkret at vælge, hvem blandt de kvalificerede ansøgere der skal tildeles forskningsmidler.

Forenklet struktur og klarere organisering

Den ønskede forenkling i lovforslagets nye system sker på to niveauer. For det første indeholder forslaget ikke længere en bestemmelse om oprettelse af et antal offentlige forskningsudvalg under ressortministerierne. For det andet foreslås der bestemmelser om, at antallet af programkomiteer holdes på det lavest mulige niveau. Forslaget strukturerer derudover forskningsrådssystemet i en ny og klarere organisering, som omfatter følgende hoveddele:

Danmarks Forskningspolitiske Råd, der som det eneste organ foreslås at sikre de forskningspolitiske rådgivningsopgaver, som i dag varetages af primært Danmarks Forskningsråd og i mindre omfang af de statslige forskningsråd og Forskningsforum. Danmarks Forskningspolitiske Råd foreslås tildelt samme kompetencer og rådgivningsfunktioner som Danmarks Forskningsråd.

Det Frie Forskningsråd, som foreslås at varetage den fondsfunktion, som de statslige forskningsråd i dag har med hensyn til at støtte den forskning, der er baseret på forskeres eller forskergruppers egne initiativer og projekter.

Det Strategiske Forskningsråd er et af lovforslagets nyskabelser, som skal sikre åben konkurrence og fagkyndig bedømmelse af alle politisk prioriterede og tematisk afgrænsede fagområder og programmer, som Folketinget eller de enkelte ministre tager initiativ til. Rådet overtager de funktioner for strategisk forskning, som i dag varetages af de statslige forskningsråd, Forskningsforum samt programkomiteer og udvalg.

Danmarks Grundforskningsfond bevares som en selvstændig fond med en bestyrelse og samme hovedformål, jf. forslag til lov om ændring af lov om Danmarks Grundforskningsfond.

Koordinationsudvalget er en anden nyskabelse i lovforslaget, som skal fremme samarbejde og en gensidig orientering om aktiviteter mellem Det Frie Forskningsråd, Det Strategiske Forskningsråd, Danmarks Grundforskningsfond samt de offentlige forskningsinstitutioner og Rådet for Teknologi og Innovation. Udvalget foreslås derudover at overtage den rådgivning om en særlig bevilling til forskeruddannelse, som i dag varetages af Forskeruddannelsesrådet.

For forskere og andre interessenter i offentligheden vil lovforslaget indebære et klarere og administrativt enklere system. Det Frie Forskningsråd, Det Strategiske Forskningsråd og Koordinationsudvalget foreslås udstyret med et uafhængigt sekretariat, som alle ansøgninger om fri og strategisk forskning samt forskeruddannelse sendes til. Danmarks Grundforskningsfond fortsætter som en administrativ og økonomisk selvstændig organisation. Et overblik over statslige forskningsbevillinger sikres derudover ved den nye "forskningens finanslov".

Styrket ledelse og sikring af strategisk og tværfaglig forskning

Forskningsrådssystemet foreslås etableret med en styrket ledelse, som også kan sikre den nødvendige omstilling og prioritering af den strategiske forskning. Ledelsesfunktionen for de seks statslige forskningsråd varetages i dag af Forskningsforum med en formand og 12 medlemmer.

Der har imidlertid været sat spørgsmålstegn ved det nuværende systems indretning og kapacitet til at sikre både en klar ledelse og en bedømmelse og udmøntning af den strategiske og tværfaglige forskning, således at hensynene til både forskningskvalitet og samfundsmæssig relevans tilgodeses.

Ledelsesmæssigt findes der at være to strukturelle barrierer ved Forskningsforums kompetencer. Den gældende lov fastsætter for det første antallet af forskningsråd til seks, hvert bestående af 15 medlemmer, og navngiver hvert råd. Det begrænser muligheden for en fornyelse, der går på tværs af den traditionelle rådsinddeling, som er baseret på en klassisk universitær fakultetsopdeling. For det andet er der ikke uafhængighed mellem Forskningsforum og de seks statslige forskningsråd, da loven fastsætter, at hvert forskningsråd indstiller et medlem af sin midte til Forskningsforum. Forskningsforum foreslog selv i sit høringssvar til Forskningskommissionens betænkning en klarere ledelse med en rent ekstern bestyrelse med forskningskyndige medlemmer.

Der hersker stor respekt om de nuværende forskningsråds evne til at kvalitetsbedømme ansøgninger ud fra videnskabelige og forskningsinterne kriterier. Det er imidlertid blevet fremført af bl.a. Danmarks Forskningsråd, at forskningsrådene, med den sammensætning de har, ikke nødvendigvis er de bedst egnede organer til at udmønte forskningsprogrammer, der rækker uden for de forskningsmiljøer, som traditionelt er ansøgere. Det kan være strategiske eller tværfaglige programmer med kriterier om målorientering eller væsentlige samfundsmæssige hensyn (*Danmarks Forskningsråds årsrapport 1999*).

For både at sikre en klar, uafhængig ledelse og en fagkyndig udmøntning af både strategisk og tværfaglig forskning indeholder forslaget den nyskabelse at ligestille to forskningsråd med hver sin uafhængige bestyrelse og fondsfunktion.

Det Frie Forskningsråd foreslås at bestå af en bestyrelse samt et antal faglige forskningsråd, som erstatter de nuværende statslige forskningsråd. Alle i bestyrelsen foreslås at være anerkendte forskere udpeget af videnskabsministeren. Lovforslaget tildeler bestyrelsen organisatorisk kompetence til at fastlægge både antallet af og grænserne mellem de faglige forskningsråd dog kan antallet ikke overstige seks såvel som antallet af medlemmer i hvert forskningsråd. Bestyrelsen skal i den forbindelse sikre, at forskningsrådenes nuværende opdeling løbende tilpasses den forskningsfaglige udvikling, og at rådene tilsammen dækker hele det videnskabelige spektrum. Bestyrelsen foreslås ikke tildelt egen bevillingskompetence men kompetence til at fordele de frie forskningsbevillinger mellem de faglige forskningsråd. Forslaget giver bestyrelsen mulighed for at fordele op til en femtedel af bevillingerne til særlige initiativer, f.eks. tværfaglige og tværrådslige, på basis af dens vurdering af rådenes aktiviteter.

Det Strategiske Forskningsråd foreslås at bestå af en bestyrelse, som består af dels anerkendte forskere, dels forskningskyndige personer, som repræsenterer brugerinteresser alle udpeget af videnskabsministe-

Copyright © 2009 Thomson Reuters Professional A/S

ren. Derudover består rådet af et meget begrænset antal programkomiteer med anerkendte forskere nedsat af bestyrelsen. Bestyrelsen foreslås ikke tildelt en egen bevillingskompetence til at udmønte de forskningsprogrammer og aktiviteter, som Folketinget eller de enkelte ministre tager initiativ til, men kompetence til at nedsætte programkomiteer til at udmønte de fastlagte forskningsprogrammer og -aktiviteter. Bestyrelsens fordeling af bevillinger til hver komité skal ske i overensstemmelse med de forudsætninger, som Folketinget har opstillet. Organisatorisk foreslås bestyrelsen tildelt den fulde kompetence til at fastlægge både antallet af og grænserne mellem programkomiteerne. Bestyrelsen har i den forbindelse ansvaret for, at antallet af komiteer holdes på det lavest mulige niveau, sådan at den ønskede forenkling og overskueligheed i det nye forskningsrådssystem sikres. Ud fra samme hensyn foreslås bestyrelsen tildelt kompetence til at anvende enten ét eller flere af de faglige forskningsråd eller enkelte medlemmer herfra til udmøntning af en programbevilling i de tilfælde, hvor bestyrelsen skønner det mest hensigtsmæssigt.

For at sikre uafhængigheden mellem organerne i det nye system indeholder lovforslaget som noget nyt et forslag om, at ingen personer som hovedregel samtidig kan være medlem i mere end ét organ.

Sikring af grundforskning og den frie forskning

Danmarks Grundforskningsfond bevarer sin organisering og sit hovedformål. Derudover sikres den frie forskning i lovforslaget via Det Frie Forskningsråd, hvor der fremover etableres en personmæssig uafhængighed mellem bestyrelsen og de faglige forskningsråd. Bestyrelsen fordeler bevillingerne mellem de faglige forskningsråd, men det er kun de enkelte faglige forskningsråd, som skal kvalitetsbedømme ansøgninger fra forskere og have bevillingskompetence. De enkelte forskeres og forskergruppers ansøgninger kan fortsat falde inden for både grundvidenskabelige og anvendelsesorienterede emner og have et såvel teoretisk som empirisk udgangspunkt.

Sikring af strategisk, anvendelsesorienteret og erhvervsrettet forskning

Oprettelsen af Det Strategiske Forskningsråd vil i henhold til forslaget kunne sikre, at de fremtidige strategiske forskningsprogrammer og initiativer bliver kvalitetsbedømt ud fra alle de kriterier om forskningsfaglighed, relevans samt mål- eller anvendelsesorientering, der måtte være knyttet til en bevilling. De politisk prioriterede og tematisk afgrænsede programmer m.v., som Folketinget eller de enkelte ministre tager initiativ til, vil kunne omfatte hele det forskningsmæssige spektrum fra bredt til snævert definerede fagområder eller programmer, der kan have et grundvidenskabeligt eller et anvendelsesorienteret formål og være af såvel mere teoretisk som empirisk karakter.

Forslaget indebærer videre, at Det Strategiske Forskningsråd skal være opsøgende over for nye forskningstendenser, og at rådet kan igangsætte egne initiativer på baggrund heraf, såfremt Folketinget afsætter bevillinger til det formål. Rådet skal endvidere bidrage til et øget samspil mellem det offentlige og det private forskningssystem og synliggøre de strategiske forskningsindsatser for relevante private virksomheder og fonde.

Forskningspolitisk rådgivning over for forskningsfaglig rådgivning

Lovforslaget bygger på, at Folketinget og de enkelte ministre skal sikres en koordineret, fagkyndig og uafhængig rådgivning om forskningspolitiske prioriteringer og udviklingstendenser. For at skabe en klarere rollefordeling mellem de gældende forskellige rådgivningsfunktioner foreslås det, at Danmarks Forskningsråd omdøbes til Danmarks Forskningspolitiske Råd, der som eneste organ skal give forskningspolitisk rådgivning efter anmodning eller på eget initiativ. Forslaget indeholder i modsætning til den gældende lov ikke bestemmelser om, at Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd efter anmodning eller på eget initiativ skal rådgive om forskningspolitisk eller forskningsstrategisk betonede emner, herunder udarbejde strategiplaner. De to råd foreslås at koncentrere deres virkefelt om dels fondsfunktioner, dels fortsat både efter anmodning og på eget initiativ at rådgive om fondsnære, forskningsfaglige og videnskabelige spørgsmål inden for deres respektive indsatsområder og faglige aktiviteter. Det Frie Forskningsråd foreslås endvidere efter anmodning at skulle rådgive om spørgsmål relateret til universiteternes uddannelser. Bestyrelserne for Det Frie Forskningsråd henholdsvis Det Strategiske Forskningsråd koordinerer rådgivningen.

Koordineret indsats for forskeruddannelse

Koordinationsudvalget foreslås at bestå af syv medlemmer: bestyrelsesformændene for henholdsvis Det Frie Forskningsråd, Det Strategiske Forskningsråd og Danmarks Grundforskningsfond samt to medlemmer indstillet af Rektorkollegiet, et medlem indstillet af Sektorforskningens Direktørkollegium og et medlem indstillet af Rådet for Teknologi og Innovation. De to administrative ledere for Danmarks Grundforskningsfond henholdsvis forskningsrådssystemets sekretariat foreslås endvidere at deltage i udvalgets møder som observatører.

En central opgave for udvalget vil blive at rådgive om den bevilling til forskeruddannelse, som i dag varetages ved Forskeruddannelsesrådet. Udvalgets foreslåede sammensætning afspejler to forhold. For det første den afgørende funktion, som etableringen af stærke og attraktive forskeruddannelsesmiljøer i hele det offentlige forskningssystem, herunder universiteter og sektorforskning, har for at sikre en tilstrækkelig forskerrekruttering og et kommende generationsskifte i dansk forskning. For det andet for at sikre en sammenhæng mellem forskeruddannelse i det offentlige system og ErhvervsPhD-initiativet, som Rådet for Teknologi og Innovation har ansvaret for. Det foreslås endelig, at udvalget kan vælge enten at nedsætte et fagkyndigt udvalg under sig eller at rådføre sig med såvel Det Frie Forskningsråd som Det Strategiske Forskningsråd, sådan at udvalget kan opnå den størst mulige fagkyndige indsigt bag sin rådgivning om bevillingen til forskeruddannelse.

D. Økonomiske, administrative, miljømæssige og EU-retlige konsekvenser

Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner

Lovforslaget forventes samlet set ikke at indebære økonomiske merudgifter for stat, kommuner og amtskommuner.

Forslagets to nye bestyrelser for henholdsvis Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd vil indebære honorar til det antal af de i alt 18 bestyrelsesmedlemmer, som ikke er statsansatte. Hertil kommer oprettelsen af Koordinationsudvalget, hvoraf fire medlemmer indstilles udefra. Selv om Forskningsforum på i alt 13 medlemmer nedlægges, vil de samlede udgifter til honorering af formænd og medlemmer af bestyrelser og udvalg i det foreslåede forskningsrådssystem forøges. For statsansatte medlemmer kan komme udgifter til aflastningsbevillinger (kompensation) til de pågældende medlemmers arbejdsgivere. Det foreslås, at udgiften som hidtil dækkes af forskningsrådenes tilskudsbevillinger. Det foreslås videre, at videnskabsministeren fastsætter honorarer til formænd og medlemmer for de nye bestyrelser og Koordinationsudvalget samt regulerer den gældende ramme til aflastningsbevillinger i forhold til udviklingen i de pågældende organers samlede bevillingsramme og ansøgningsmængde.

Hertil kommer eventuelle ændringer i anvendelsen af eksterne, typisk udenlandske, eksperter i forbindelse med ansøgningsbehandlingen (peer review). Det foreslås, at dette forbrug som hidtil administreres af de relevante bevillingshavere inden for disse organers bevillingsramme.

Forslaget indebærer videre en opdeling af de seks nuværende statslige forskningsråds og Forskningsforums opgaver med udmøntning af både frie forskningsbevillinger og strategiske forskningsprogrammer til fremover at ske i henholdsvis Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd samt en overførelse af de opgaver, som Forskeruddannelsesrådet har i dag, til Koordinationsudvalget. Det Frie Forskningsråd

Copyright © 2009 Thomson Reuters Professional A/S

aflastes i forslaget for de administrative omkostninger, som de nuværende forskningsråd har haft med udmøntning af strategiske forskningsprogrammer, udarbejdelse af egne strategiplaner samt forskningspolitisk betonede rådgivningsopgaver. Omvendt vil Det Strategiske Forskningsråd fremover skulle varetage en kvalitativ behandling af forskningsprogrammer, som i dag varetages af andre ressortministerier. Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd samt Koordinationsudvalget foreslås betjent af ét sekretariat.

For at sikre en hensigtsmæssig og fleksibel sekretariatsbetjening af såvel Det Frie Forskningsråd, Det Strategiske Forskningsråd som Koordinationsudvalget foreslås det at opretholde den gældende ordning, hvorefter der kan overføres bevillinger fra hovedkonti under forskningsrådene, fremover Det Frie Forskningsråd, Det Strategiske Forskningsråd og Koordinationsudvalget, til Forskningsstyrelsen med henblik på dækning af administrative udgifter, herunder løn, forvaltning af særprogrammer, gennemførelse af evalueringer samt andre tidsbegrænsede opgaver.

Den fremtidige struktur for det forskningsrådgivende system efter dette lovforslag forventes yderligere at indebære positive konsekvenser for offentlige myndigheder og institutioner ved at skabe lettere informations- og søgeadgang samt et større overblik over de offentlige forskningsindsatser og programmer.

Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ingen direkte økonomiske konsekvenser for erhvervslivet. Det forventes dog, at etableringen af især Det Strategiske Forskningsråd og generelt det mere effektive og sammenhængende forskningsrådssystem, der skal støtte såvel den strategiske, den anvendelsesorienterede som den erhvervsrettede forskning og øge samspillet mellem offentlig og privat forskning, vil lette private virksomheders informations- og søgeadgang, sikre dem et større overblik over de offentlige forskningsindsatser og programmer og på længere sigt gavne erhvervslivets konkurrenceevne.

Administrative konsekvenser for borgere og offentlighed

Den fremtidige struktur for det forskningsrådgivende system efter dette lovforslag forventes at indebære positive konsekvenser for forskere, borgere og offentlighed ved at skabe lettere informations- og søgeadgang samt et større overblik over de offentlige forskningsindsatser og programmer.

Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

Forholdet til EU-retten

I det omfang statslig forskningsstøtte gives til private virksomheder, vil støtten blive administreret i overensstemmelse med EF-rammebestemmelserne for statsstøtte til Forskning & Udvikling (96/C 45/06) og de minimis-reglerne.

Høring

Fortegnelse over hørte myndigheder m.v. er medtaget som bilag 1.

Samlet vurdering af lovforslagets konsekvenser

	Positive konsekvenser og/eller mindreudgifter	Negative konsekvenser og/eller merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Øget information, adgang og overblik vedrørende offentlige forskningsinitiativer	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Øget information, adgang og overblik vedrørende offentlige forskningsinitiativer	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgere og offentlighed	Øget information, adgang og overblik vedrørende offentlige forskningsinitiativer	Ingen
Forholdet til EU-retten	I det omfang statslig forskningsstøtte gives til private virksomheder, vil støtten blive administreret i overensstemmelse med EF-rammebestemmelserne for statsstøtte til Forskning & Udvikling (96/C 45/06) og de minimis-reglerne.	

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Med forslaget ønskes en ændring af forskningsrådssystemets organisatoriske indretning, sådan at der opnås en forenkling af systemet i forhold til i dag, jf. pkt. C i de almindelige bemærkninger til lovforslaget. Ændringerne vil indebære oprettelsen af nogle nye organer, der omtales i stk. 1. Det drejer sig om henholdsvis Det Frie Forskningsråd, Det Strategiske Forskningsråd og Koordinationsudvalget. Samtidig foreslås Forskningsforum og de offentlige forskningsudvalg nedlagt samt øvrige ministres pligt til i samråd med videnskabsministeren at oprette offentlige forskningsudvalg fjernet, jf. den nuværende lovs §§ 4 e og 4 1, stk. 1 og 4. For at understøtte et forenklet system med klarere grænsedragninger mellem de enkelte organer foreslås endvidere muligheden efter den nuværende lovs § 4 e, stk. 4, for at oprette permanente eller tidsbegrænsede udvalg med særlige opgaver ophævet.

Som følge af de foreslåede organisatoriske ændringer foreslås formålsbestemmelsen tilsvarende udbygget i forhold til den nuværende

Copyright © 2009 Thomson Reuters Professional A/S

lov. Bestemmelsen afspejler således de centrale parametre, som rådssystemet fremover skal opfylde i form af styrkelse af forskningskvaliteten i dansk forskning, koordinering af den danske forskningsindsats og fremme og formidling af forskningsresultater.

Der foreslås samtidig generelt navne for de enkelte organer i rådssystemet, som i højere grad afspejler disse organers funktioner og kompetenceområder end deres organisatoriske tilhørsforhold.

Der tilsigtes ingen ændringer i organernes hidtidige status som særlige statslige forvaltningssubjekter.

Der henvises desuden til bemærkningerne for hvert organ.

Til Stk. 2

Efter den nuværende lovs § 4 e, stk. 4, kan Forskningsforum bl.a. efter anmodning fra videnskabsministeren oprette permanente eller tidsbegrænsede udvalg med særlige opgaver. Med hjemmel i denne bestemmelse blev Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed (UVVU) i bekendtgørelse nr. 933 af 15. december 1998 oprettet med det formål at efterprøve den videnskabelige redelighed i dansk forskning. Først i denne bekendtgørelse fik UVVU tildelt en permanent status, idet der siden 1992 på forsøgsbasis var nedsat ét sådant udvalg alene dækkende det sundhedsvidenskabelige område, jf. desuden pkt. B i de almindelige bemærkninger til lovforslaget. På tidspunktet for den nuværende lovs vedtagelse var det daværende udvalg således stadig kun en forsøgsordning.

Da UVVU i dag har en permanent karakter, og udvalgene i øvrigt er tillagt en række sanktionskompetencer, der kan have store konsekvenser for den enkelte forsker, foreslås det derfor af ordensmæssige grunde, at der tilvejebringes en udtrykkelig lovhjemmel for nedsættelse af disse udvalg. Der henvises desuden til bemærkningerne til §§ 31-34.

Til Stk. 3.

Det nuværende Danmarks Forskningsråd foreslås videreført, dog med en navneændring til Danmarks Forskningspolitiske Råd, jf. desuden bemærkningerne til stk. 1. Forslaget er begrundet i et ønske om at fremhæve rådets status som uafhængigt og sagkyndigt rådgivningsorgan for videnskabsministeren, Folketinget og regeringen i forskningspolitiske sammenhænge. Dette hovedformål fremgår af stk. 3. Der henvises desuden til bemærkningerne til §§ 3-6.

I Stk. 4 og 5 understreges det, at Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd begge har en fondsfunktion og en rådgivningsfunktion. Det er hensigten, at rådene skal udgøre ligeværdige paralleller til hinanden, sådan at begge råd varetager fondsfunktionen som deres centrale opgave, dog inden for forskellige områder. Samtidig foreslås det, at den rådgivning, der gives af begge råd, skal være af forskningsfaglig karakter og områdemæssigt ske i tilknytning til fondsfunktionen.

I forlængelse heraf foreslås de opgaver inden for fonds- og rådgivningsfunktionen, som efter den nuværende lov har ligget i regi af de statslige forskningsråd, Forskningsforum og de af Forum nedsatte programkomiteer, derfor fordelt på de to nye råd.

I Stk. 4 foreslås Det Frie Forskningsråd tillagt de opgaver inden for varetagelsen af fondsfunktionen i forhold til støtte af forskernes egne initiativer, som de statslige forskningsråd hidtil har varetaget, jf. den nuværende lovs § 4 b, stk. 1, nr. 1). Det foreslås samtidig præciseret, at støtten gives på grundlag af et »bottom up»-princip, hvor det afgørende kriterium er, at der er tale om ansøgninger baseret på forskernes egne initiativer. Rådet kan således give støtte til grundforskning, anvendt forskning og strategisk forskning, når dette kriterium er opfyldt.

Rådets rådgivningsfunktion foreslås samtidig afgrænset som ovenfor, sådan at rådet fremover koncentrerer sig om den forskningsfaglige rådgivning, der områdemæssigt er knyttet til udmøntningen af de frie forskningsbevillinger.

Der henvises desuden til bemærkningerne til forslagets §§ 7-16.

I Stk. 5 foreslås Det Strategiske Forskningsråd tilsvarende som følge af ønsket om, at den ud fra et overordnet samfundsmæssigt sigte definerede og prioriterede forskning implementeres på egne præmisser, i vidt omfang tillagt opgaver inden for varetagelsen af fondsfunktionen, som hidtil har ligget i regi af de statslige forskningsråd, Forskningsforum og de af Forum nedsatte programkomiteer, jf. den nuværende lovs §§ 4 b, stk. 1, nr. 2)-4) og 4 f. Det foreslås tilsvarende præciseret, at støtten til forskning gives inden for politisk prioriterede og tematisk afgrænsede forskningsområder. Hensigten er, at Det Strategiske Forskningsråd i modsætning til Det Frie Forskningsråd giver støtte på grundlag af et »top-down»-princip, dvs. til nye initiativer initieret af Folketinget eller de enkelte ministre, som vurderes at være af væsentlig betydning for udviklingen af dansk samfunds- og erhvervsliv. Rådet kan således give støtte til grundforskning, anvendt forskning og strategisk forskning inden for de oven for afgrænsede forskningsområder.

Rådets rådgivningsfunktion foreslås samtidig afgrænset sådan, at rådet fremover koncentrerer sig om den forskningsfaglige rådgivning, der områdemæssigt er knyttet til udmøntningen af de strategiske programmidler.

Der henvises desuden til bemærkningerne til forslagets §§ 17-24.

Til Stk. 6.

For at sikre sammenhængen i det nye rådssystem foreslås Koordinationsudvalget tillagt en overordnet koordineringsfunktion, der omfatter hele systemet. Da Danmarks Grundforskningsfond fremover institutionelt vil være en del af dette system, foreslås fonden i forlængelse heraf repræsenteret i udvalget, jf. desuden pkt. A og C i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

For at sikre en mere systematisk koordinering af initiativerne inden for rådgivning om forskeruddannelse i forhold til det øvrige forskningssystem, jf. desuden pkt. B i de almindelige bemærkninger til lovforslaget, foreslås Koordinationsudvalget samtidig tillagt det nuværende Forskeruddannelsesråds rådgivningsopgaver om forskeruddannelse inden for alle fagområder. Det ønskes således at integrere opgaverne i den nye organisatoriske indretning af rådssystemet, hvorfor Forskeruddannelsesrådet foreslås nedlagt som en selvstændig enhed.

Der henvises desuden til bemærkningerne til forslagets §§ 25-30.

Forslagets Stk. 7 er en ny bestemmelse, hvori det præciseres, at alle organer, der i medfør af forslaget er tillagt opgaver knyttet til støtte af forskning, tilsammen skal sikre, at alle statslige forskningsbevillinger, der ikke er basisbevillinger knyttet til bestemte institutioner, skal uddeles i åben konkurrence og efter en forskningsfaglig kvalitetsvurdering. Disse kriterier er også en grundpræmis for det nuværende rådssystems virke, men for at betone vigtigheden heraf også i den ændrede organisatoriske struktur foreslås de særligt fremhævet i formålsbestemmelsen som en grundlæggende forudsætning for uddeling af støtte til dansk forskning.

I forlængelse heraf foreslås det, at også de enkelte ministres uddeling af statslige forskningsbevillinger, der ikke er knyttet til bestemte institutioner, skal uddeles i åben konkurrence og efter en forskningsfaglig kvalitetsvurdering. Sikringen heraf foreslås at påhvile Det Strategiske Forskningsråd, jf. forslagets § 18, stk. 2.

Til § 2

Der foreslås i bestemmelsen nogle definitioner af begreber, anvendt i dette lovforslag.

Til nr. 1).

Der foreslås i definitionen af anerkendte forskere indlagt et objektivt minimumskrav i forhold til det forskningsmæssige niveau samt et krav om forskningsaktivitet. For at være en anerkendt forsker forudsættes det herefter, at man i en årrække dels skal have bedrevet forskning på

Copyright © 2009 Thomson Reuters Professional A/S

et videnskabeligt plan og dels være blevet bedømt som kvalificeret af et fagkyndigt udvalg i forbindelse med en ansøgning til et lektorat på et universitet, en seniorforskerstilling på en sektorforskningsinstitution eller til en stilling på tilsvarende niveau ved en udenlandsk forskningsinstitution.

Det forudsættes, at en person, som ikke er i besiddelse af en sådan fagkyndig bedømmelse, vil kunne kvalificeres som anerkendt forsker, hvis vedkommende har en samlet videnskabelig aktivitet og produktion bag sig, som vil være på et tilsvarende niveau.

Til nr. 2).

Der foreslås tilsvarende i definitionen af forskningskyndige indlagt et objektivt minimumskrav i forhold til det forskningsmæssige niveau samt et krav om forskningsaktivitet. For at kunne kategoriseres som en forskningskyndig forudsættes det herefter, at man er på ph.d.-niveau og samtidig besidder en af de i bestemmelsen anførte kvalifikationer, erhvervet ved beskæftigelse på enten en offentlig eller privat virksomhed.

Til § 3

Med bestemmelsen tilsigtes ingen indholdsmæssige ændringer i forhold til den nuværende lov. Det foreslås således, at Danmarks Forskningsråds nuværende opgaver videreføres uændret, dog fremover under nyt navn, jf. bemærkningerne til forslagets § 1, stk. 1 og 3. Danmarks Forskningspolitiske Råds mulighed for som eneste organ i rådssystemet at give forskningspolitisk rådgivning på eget initiativ foreslås understreget.

Til Stk. 2

Bestemmelsen er med enkelte ændringer og præciseringer en videreførelse af den eksisterende bestemmelse.

Ad nr. 1) og 2). Bestemmelserne er identiske med den nuværende lovs § 2, stk. 2, nr. 3) og 2).

Ad nr. 3). Bestemmelsen er identisk med den nuværende lovs § 2, stk. 2, nr. 5).

Ad nr. 4). Bestemmelsen er en ændring i forhold til den nuværende § 2, stk. 2, nr. 4). Hidtil har Danmarks Forskningsråd haft til opgave at rådgive videnskabsministeren i forbindelse med udarbejdelsen af en national forskningsstrategi. En sådan strategi er i mellemtiden blevet udarbejdet, jf. *Den nationale forskningsstrategi - Overordnede mål og virkemidler,* Forskningsministeriet, 1996. Som en konsekvens heraf foreslås et nyt fremadrettet sigte indlagt, sådan at Danmarks Forskningspolitiske Råd fremover skal følge udviklingen i strategien og give forskningspolitisk rådgivning herom.

Ad nr. 5). Der henvises til bemærkningerne under nr. 3).

Ad nr. 6). Det foreslås som noget nyt, at Danmarks Forskningspolitiske Råds opgave med forskningspolitisk rådgivning om forskeruddannelse og forskerrekruttering fremhæves særskilt. Dansk forskning undergår nu og i årene fremover et generationsskifte. På samme tid er den danske demografi karakteriseret af små ungdomsårgange, hvilket skærper konkurrencen om talenterne. Ikke mindst p.gr.a. Barcelonamålsætningen, jf. Formandskabets konklusioner fra Det Europæiske Råds møde i Barcelona den 15. og 16. marts 2002, jf. Kommissionens meddelelse *Mere forskning i Europa Mod 3% af BNP*, KOM(2002) 499 *endelig*, hvor Danmark i lighed med en lang række øvrige europæiske lande har sluttet op om en væsentlig forøgelse af forskningsindsatsen, har forskeruddannelse udviklet sig til et centralt forskningspolitisk emne. Den foreslåede tilføjelse til oplistningen af rådets opgaver skal ses i lyset heraf og som udtryk for den øgede betydning af forskeruddannelse og forskerrekruttering.

Det bemærkes, at forslaget ikke vil indebære ændringer i forhold til det nuværende Danmarks Forskningsråds opgaveportefølje, som allerede i dag giver forskningspolitisk rådgivning om den generelle udvikling af de overordnede rammebetingelser for forskeruddannelse og forskerrekruttering, herunder post.doc.s, i Danmark. Rådet foretager bl.a. vurderinger af, om den samlede indsats på området er hensigtsmæssigt organiseret og finansieret.

Til stk. 3. og 4.

Bestemmelserne er en konsekvens af de foreslåede ændringer af den organisatoriske indretning af rådssystemet samt af § 18, i lov om teknologi og innovation, jf. lov nr. 419 af 6. juni 2002.

Bestemmelsen i Stk. 5 skal ses i sammenhæng med den foreslåede udvidelse af formålsbestemmelsen i § 1, stk. 1, hvor formidlingen af forskningsresultater særskilt fremhæves som et område, der ønskes styrket.

Til Stk. 6.

Bestemmelsen er en videreførelse af den nuværende lovs § 2, stk. 6, idet det dog samtidig foreslås præciseret, at den årlige rapport i tråd med Danmarks Forskningspolitiske Råds ansvarsområder, jf. stk. 1, skal omhandle den danske forskningspolitik.

Til § 4

Den foreslåede bestemmelse er i sin helhed en videreførelse af den nuværende lovs § 3, idet den gældende § 3, stk. 5, dog foreslås placeret som § 35, stk. 1, i dette lovforslag. Endvidere foreslås det for fuldstændighedens skyld præciseret, at Danmarks Forskningspolitiske Råds formand og medlemmer ud over indsigt i forskning ved universiteter og sektorforskningsinstitutioner tillige skal besidde indsigt i forskning ved forskningsinstitutioner under Kulturministeriet, jf. lov om forskning ved arkiver, biblioteker og museer m.v., jf. lov nr. 224 af 27. marts 1996, lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet, jf. lovbekendtgørelse nr. 889 af 21. september 2000, lov om Danmarks Biblioteksskole, jf. lov nr. 17 af 14. januar 1998 samt lov om eliteidrættens fremme, jf. lov nr. 643 af 19. december 1984, med senere ændringer.

I Stk. 3 foreslås det præciseret, at der som hidtil kan udpeges et nyt medlem for en ny fuld periode eller for den resterende del af perioden, hvis et medlem udtræder i utide. Bestemmelsen har til hensigt at sikre, at der ikke sker for stor udskiftning i et enkelt år.

Ved sammensætning af rådet følges reglerne i lov om ligestilling af kvinder og mænd, jf. lovbekendtgørelse nr. 553 af 2. juli 2002.

Til § 5

Den nuværende lovs § 4 giver videnskabsministeren en hjemmel til at fastsætte nærmere regler for Danmarks Forskningsråds virksomhed og regnskabsaflæggelse. Med hjemmel heri er bekendtgørelse nr. 780 af 5. juli 1996 om Danmarks Forskningsråd udstedt. Der tilsigtes ikke med den foreslåede bestemmelse ændringer heri. Da rådet sekretariatsbetjenes af Videnskabsministeriet, jf. forslagets § 35, stk. 1, og rådets indtægter og udgifter regnskabsføres af ministeriet, jf. § 4, i ovennævnte bekendtgørelse, sådan at ministeriet under alle omstændigheder er regnskabsansvarlig for rådet, foreslås det dog præciseret, at ministeren alene fastsætter nærmere regler for rådets virke.

Til § 6

Bestemmelsen er alene en præcisering af, at der ikke er administrativ rekursadgang over udtalelser og vurderinger afgivet af Danmarks Forskningspolitiske Råd. Som et uafhængigt råd, der alene giver forskningspolitisk rådgivning, indgår det ikke i det almindelige administrative hierarki. I kraft af sin rådgivningsfunktion udfærdiger rådet således ikke egentlige retsakter i forvaltningsretlig forstand.

Copyright © 2009 Thomson Reuters Professional A/S

Til § 7

I *stk. 1 og 2* gives en nærmere beskrivelse af Det Frie Forskningsråds fondsfunktion. Der henvises til bemærkningerne til forslagets § 1, stk. 4. Som følge af, at Det Frie Forskningsråd foreslås tildelt fondsfunktionen som den centrale opgave, optræder funktionen på en mere fremtrædende placering end i den nuværende lov, hvor den i den gældende § 4 a, stk. 2, er anført som en mere sekundær opgave.

I Stk. 1 kan »bottom up»-princippet fra forslagets § 1, stk. 4, genfindes. Det foreslås samtidig præciseret, at der som hidtil kan gives støtte til forskeraktiviteter inden for både enkelte videnskabelige forskningsområder og den tværvidenskabelige forskning.

Forslaget indebærer ikke ændringer i kriterierne for vurderingen af ansøgninger eller uddelingen af midler, jf. forslagets § 1, stk. 7. Tilsvarende foreslås det geografiske tildelingskriterium, hvorefter den pågældende tidsbegrænsede aktivitet, der søges om midler til, skal gavne det danske forskningsmiljø i bred forstand, herunder forskningen på Færøerne og i Grønland, opretholdt. Der stilles derfor som hidtil ikke krav til ansøgeres statsborgerskab, forskningsinstitutioners hjemsted eller krav om en bestemt geografisk lokalitet for udførelsen af forskningsaktiviteter.

Det forudsættes, at Det Frie Forskningsråd ved tildelingen af støtte helt eller delvis kan finansiere lønmidler til forskere ansat ved universiteter, jf. forslag L 125 til lov om universiteter (universitetsloven), sektorforskningsinstitutioner, jf. lov om sektorforskningsinstitutioner, jf. lov nr. 1076 af 20. december 1995, og forskningsinstitutioner på Kulturministeriets område, jf. lov om forskning ved arkiver, biblioteker og museer m.v., jf. lov nr. 224 af 27. marts 1996, lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet, jf. lovbekendtgørelse nr. 889 af 21. september 2000, lov om Danmarks Biblioteksskole, jf. lov nr. 17 af 14. januar 1998 samt lov om eliteidrættens fremme, jf. lov nr. 643 af 19. december 1984, med senere ændringer.

I Stk. 2 foreslås en række eksempler på initiativer fremhævet, som Det Frie Forskningsråd kan give støtte til. Der er alene tale om en markering af de centrale muligheder, som de nuværende statslige forskningsråd kan give støtte indenfor, hvorfor der ikke er anført en udtømmende oplistning.

Ad nr. 1). Med støtte til forskergrupper menes støtte til eller finansiering af mindre grupper af forskere anført af en forskningsleder. Her kan forskeruddannelsesforløb som ph.d.-forløb forudsættes omfattet.

Ad nr. 2). I den nuværende lovs § 4 b, stk. 2, blev der som noget nyt etableret en adgang for de statslige forskningsråd til at give anlægsbevillinger. Denne mulighed foreslås videreført i regi af Det Frie Forskningsråd, dog med en sproglig præcisering i lovteksten af, at driftstilskud og apparatur også er omfattet af støttemuligheden.

Det vil herefter fortsat være muligt at give støtte til bl.a. aktiviteter, der fremmer bedre udnyttelse af eksisterende infrastruktur, foranstaltninger, der skaber adgang til eller øger muligheden for adgang til forskningsinfrastruktur, herunder avancerede forskningsfaciliteter, deltagelse i dansk eller internationalt samarbejde samt mulighed for etablering af avancerede forskningsfaciliteter og monitoreringsprogrammer, herunder større datasamlinger.

Ad nr. 3). Med støtte til forskernetværk menes samarbejder mellem forskere på tværs af institutioner, herunder tilsvarende samarbejder i internationalt regi.

Ad nr. 4). Muligheden for at give støtte til dansk deltagelse i internationalt forskningssamarbejde, herunder deltagelse i specifikke internationale forskningsaktiviteter, foreslås fremhævet. De statslige forskningsråd har allerede i dag denne mulighed. Imidlertid ønskes betydningen af den danske forsknings placering på den internationale arena særskilt fremhævet, som dette kan genfindes i den udvidede formålsbestemmelse, jf. forslagets § 1, stk. 1.

Ad nr. 5). Muligheden for, at Det Frie Forskningsråd kan give støtte til forskeruddannelse enten som selvstændige satsninger eller som led i de forskningsaktiviteter, rådet i øvrigt giver støtte til, foreslås fremhævet. Der henvises desuden til bemærkningerne til forslagets § 3, stk. 2, nr. 6).

Ad nr. 6). Med forskningskonsortier menes forskningssamarbejder med deltagelse af flere forskningsmiljøer, herunder større tværgående forskergrupper og "centre uden mure". Et forskningskonsortium kan være et samarbejde mellem offentlige forskningsinstitutioner eller mellem offentlige institutioner og private virksomheder.

Til Stk. 3

Det Frie Forskningsråd har som hidtil mulighed for at uddele stipendier til enkeltpersoner inden for de gældende stillingsstrukturer for forskere.

Forslagets Stk. 4 er en synliggørelse af, at Det Frie Forskningsråd som forudsat i pkt. 18 i den politiske aftale om reform af forskningsrådssystemet, jf. *Kvalitet og samspil i forskningen*, oktober 2002, ud over støtten til konkrete tidsbegrænsede forskningsaktiviteter, jf. stk. 1-3, kan give støtte til særlige forskerinitierede aktiviteter, som kan udgøre op til en femtedel af rådets samlede finanslovsbevillinger, jf. forslagets § 11, stk. 5. Der er tale om en delvis videreførelse af de nuværende statslige forskningsråds hidtidige initiativfunktion, jf. den gældende § 4 b, stk. 3.

Det forudsættes, at rådet som hidtil i en bestemt uddelingsrunde kan vælge kun at udbyde nogle af de i stk. 2 og 3 omtalte initiativer.

Til Stk. 5

Bestemmelsen er en konsekvens af lov om opfindelser ved offentlige forskningsinstitutioner, jf. lov nr. 347 af 2. juni 1999. Efter lovens § 9, har en offentlig forskningsinstitution aftaleretten med eksterne bevillingsgivere og samarbejdspartnere for så vidt angår aftaler, der regulerer retten til opfindelser gjort af arbejdstagere ved institutionen. Vedrørende de bevillinger, der kommer fra de nuværende statslige forskningsråd, præciseres det i bemærkningerne til denne bestemmelse, at der gælder samme regler som ved forskning finansieret af institutionens egne midler, dvs. at retten til opfindelser som udgangspunkt tilfalder den pågældende arbejdstager, men kan overtages af institutionen uden modkrav fra bevillingsgiver. Under forudsætning heraf kan rådene fortsat med institutionens ledelse indgå bevillingsaftaler, som er knyttet til en konkret aktivitet og en individuel arbejdstager.

Det forudsættes, at Det Frie Forskningsråd i forlængelse heraf gør opmærksom på, at eventuelle opfindelser omfattet af lov om opfindelser som udgangspunkt tilfalder ansøgeren (her: arbejdstageren), men kan overtages af den offentlige forskningsinstitution (her: arbejdsgiveren). Dette bør oplyses i støttevilkårene.

Til Stk. 6

Bestemmelsen er en videreførelse af den nuværende bestemmelse i § 4 b, stk. 3, hvorefter der er mulighed for at give tilskud til gennemførelse af aktiviteter, der hverken har et decideret forskningsformål eller falder inden for en klassisk definition af forskning, men som har til formål generelt at fremme interessen for forskning. Den eksisterende binding til de årlige finanslove foreslås dog fjernet for at sikre en større fleksibilitet. Det forudsættes samtidig, at der alene i meget begrænset omfang gives tilskud til sådanne aktiviteter.

I Stk. 7 foreslås Det Frie Forskningsråds forpligtelse til i forbindelse med fondsfunktionen at give forskningsfaglig og fondsrelateret rådgivning til ansøgere og andre interessenter præciseret.

Forpligtelsen skal ses i nær sammenhæng med den almindelige vejledningspligt for offentlige myndigheder i medfør af forvaltningslovens § 7, stk. 1, jf. lov nr. 571 af 19. december 1985 med senere ændringer, samt god forvaltningsskik i øvrigt. En offentlig myndighed er herefter som minimum pligtig til at vejlede en part i en konkret sag, der er eller vil kunne komme til behandling hos myndigheden, om fortolkning og

Copyright © 2009 Thomson Reuters Professional A/S

udfyldning af regelgrundlaget, praksis og formalia, som har klar betydning for partens varetagelse af sine interesser under sagen.

Som eksempler på situationer, hvor forpligtelsen efter stk. 7 kunne indtræde, tænkes bl.a. på orientering om Det Frie Forskningsråds fondsfunktion, herunder statistiske opgørelser over hidtidig støtte, ansøgermasse, succesrater m.v., og rådgivning med henblik på at sikre, at ansøgningsprocedurer og behandlingsprocesser fremstår så tydeligt og overskueligt som muligt. Tillige bør det fremgå af rådgivningen, hvis rådet i en bestemt uddelingsrunde har valgt at prioritere indsatsområderne, jf. bemærkningerne til stk. 4.

Til § 8

Efter den nuværende lovs § 4 a, stk. 1, har de statslige forskningsråd en rådgivningsfunktion i forhold til videnskabsministeren, Folketinget og de øvrige ministre. Rådgivning kan ske efter anmodning eller på eget initiativ. Med forslaget opretholdes rådgivningsfunktionen i regi af Det Frie Forskningsråd, jf. desuden forslagets § 1, stk. 4. For at opnå den ønskede forenkling og klarere struktur i rådssystemet, jf. pkt. C i de almindelige bemærkninger til lovforslaget, findes det vigtigt, at de enkelte dele af rådssystemet ikke rådgiver i konkurrence med hinanden. Det foreslås derfor som noget nyt indføjet, at rådets rådgivning er begrænset til forskningsfaglig rådgivning inden for alle videnskabelige forskningsområder. Forslaget skal sammenholdes med, at alene Danmarks Forskningspolitiske Råd fremover foreslås at kunne give forskningspolitisk rådgivning, jf. forslagets § 3, stk. 1. Muligheden for at kunne give rådgivning på eget initiativ foreslås videreført, dog med den anførte begrænsning i den type rådgivning, som Det Frie Forskningsråd kan give. Det forudsættes, at rådgivningen kanaliseres igennem rådets bestyrelse, jf. bemærkningerne til forslagets §§ 12 og 13.

Det understreges fortsat, at videnskabsministeren er den minister, som typisk er primær modtager af den forskningsfaglige rådgivning, mens Folketinget og de øvrige ministre dog fortsat også skal kunne modtage rådgivningen.

Til Stk. 2

Bestemmelsen er med enkelte sproglige præciseringer en videreførelse af den nuværende bestemmelse i § 4 d, stk. 2. Relevante offentlige parter i dansk forskning skal således fortsat have mulighed for at indhente forskningsfaglig rådgivning fra Det Frie Forskningsråd, f.eks. i forbindelse med evalueringer og udarbejdelse af strategiplaner. Også forskningsfaglig vejledning i forbindelse med universitetsuddannelser, herunder godkendelse af fremtidige forskningsbaserede uddannelser, er der efter denne bestemmelse mulighed for, at rådet efter anmodning kan give.

Som en konsekvens af at pligten til at oprette offentlige forskningsudvalg foreslås fjernet, udgår disse som mulige modtagere af rådgivningen i stk. 2, jf. desuden bemærkningerne til forslagets § 1, stk. 1.

Til Stk. 3

Bestemmelsen er med en sproglig præcisering en videreførelse af § 4 d, stk. 3, i den nuværende lov. Det Frie Forskningsråd kan også fremover for at sikre sin uafhængighed træffe beslutning om omfanget af den forskningsfaglige rådgivning, der kan gives til private institutioner.

Til Stk. 4

Bestemmelsen er en videreførelse af den nuværende lovs § 4 e, stk. 3, dog sådan, at Det Frie Forskningsråd fremover afgiver den årlige rapport om sit virke til videnskabsministeren i stedet for Forskningsforum, som foreslås nedlagt. I forlængelse af den forenklede rådsstruktur findes der ikke at være behov for, at rapporten fremlægges på et årligt seminar, hvorfor denne binding foreslås fjernet.

Til § 9

I den nuværende lov blev Forskningsforum som noget nyt oprettet som ledelsesorgan for de statslige forskningsråd bl.a. for at sikre koordineringen af den tværrådslige fondsfunktion og for at samordne rådgivningen om tværfaglige anliggender og spørgsmål, som vedrører flere af rådene, jf. den gældende §§ 1, stk. 1, jf. 4 e. Dette organ blev samtidig tillagt legitimitet til udadtil at optræde som en selvstændig forhandlings- og samarbejdspartner på alle rådenes vegne. Forum erstattede bl.a. med en ændret sammensætning Forskningsrådenes Formandskollegium.

Som anført i pkt. B i de almindelige bemærkninger til lovforslaget, er der imidlertid blevet påpeget nogle strukturelle barrierer efter den nuværende lov. Knap halvdelen af Forskningsforums medlemmer er i dag indstillet af de statslige forskningsråd af disses midte, hvorved der ikke i organisatorisk forstand er fuld uafhængighed mellem Forum og forskningsrådene. For at kunne indfri målsætningen om en styrket ledelse foreslås det derfor at tage skridtet fuldt ud og i stedet oprette Det Frie Forskningsråd med en rent ekstern bestyrelse, jf. desuden forslagets § 10, stk. 1, og et antal faglige forskningsråd.

Det ønskes herigennem dels som nævnt at sikre uafhængigheden mellem rådene og deres ledelse og dels samtidig at sikre én samlet enhed, der inden for egne rammer kan virke for, at støtte til forskningsprojekter baseret på forskernes egne initiativer kan gives på hensigtsmæssig vis. Det bemærkes dog, at bestyrelsen i lighed med Forskningsforum ikke tildeles en egentlig bevillingskompetence, jf. forslagets § 11, stk. 4.

Det understreges, at der er tale om et ledelsesorgan men ikke en bestyrelse i selskabsretlig forstand. Dens medlemmer kan således f.eks. ikke ifalde et personligt hæftelsesansvar, jf. forudsætningsvis forslagets § 35, stk. 3.

Den foreslåede ændring af benævnelsen af de nuværende statslige forskningsråd til faglige forskningsråd skal ses som udtryk for et ønske om at fremhæve det forskningsfaglige fundament, hvorpå rådenes fondsfunktion skal varetages, samt den forskningsfaglige karakter af den rådgivning, der kan gives, jf. desuden bemærkningerne til forslagets § 1, stk. 1.

Til § 10

Efter den nuværende lovs § 4 i, stk. 1 og 2, består Forskningsforum af 13 medlemmer, hvoraf de seks er indstillet af de statslige forskningsråd af deres midte. Samtlige medlemmer skal have eller tidligere have haft en karriere som anerkendte forskere og have indsigt i og erfaring med varetagelse af strategiske forskningsopgaver.

I forslaget lægges der op til, at den nye bestyrelse for Det Frie Forskningsråd skal bestå af i alt ni medlemmer, hvoraf alle skal være anerkendte forskere. Den kvantitative reducering foreslås efter en afvejning af bestyrelsens funktions- og beslutningsdygtighed i forhold til en øvre grænse og af den nødvendige bredde af kompetencer inden for faglige områder, karriereerfaringer og institutionel tilknytning i forhold til en nedre grænse. Endvidere findes en reduktion at ligge i naturlig forlængelse af, at Forskningsforums hidtidige strategiske virke fremover foreslås tillagt Det Strategiske Forskningsråd.

Kvalitativt foreslås bestyrelsen sammensat af anerkendte forskere for at sikre den forskningsfaglige kvalitet og for at fremme dialogen mellem bestyrelsen og de faglige forskningsråd. Kravet til medlemmernes erfaring med strategiske forskningsopgaver foreslås af samme grund som oven for ophævet.

Til Stk. 2

I forlængelse af den ændrede sammensætning af bestyrelsen i stk. 1, foreslås det, at videnskabsministeren udpeger bestyrelsen efter åbent opslag for at gøre det lettere at finde kvalificerede og uafhængige kandidater. Af hensyn til en kvalitetssikring hører ministeren forinden

Copyright © 2009 Thomson Reuters Professional A/S

endelig udpegning de faglige forskningsråd over sit forslag til bestyrelsens samlede sammensætning.

Ved sammensætning af bestyrelsen følges reglerne i lov om ligestilling af kvinder og mænd, jf. lovbekendtgørelse nr. 553 af 2. juli 2002.

Til Stk. 3

Bestemmelsen er en videreførelse af den nuværende lovs § 4 i, stk. 4, hvorefter beskikkelsesperioden er fastsat til fire år med mulighed for efterfølgende forlængelse i to år. Der henvises desuden til bemærkningerne til forslagets § 4, stk. 3.

Til Stk. 4

Bestemmelsen er en videreførelse af den nuværende lovs § 4 i, stk. 6, hvorefter Forskningsforum selv fastsætter sin forretningsorden. Bestyrelsens uafhængighed ønskes derigennem understreget.

Til § 11

Til stk. 1 og 2.

Antallet af forskningsråd har hidtil været fastsat ved lov, jf. den nuværende lovs § 1, stk. 1. I forlængelse af oprettelsen af en uafhængig ekstern bestyrelse foreslås denne i modsætning til Forskningsforum tillagt kompetence til at nedsætte faglige forskningsråd i et antal efter egen vurdering.

Det forudsættes, at bestyrelsen udøver sin kompetence på baggrund af en faglig behovsvurdering. Bestyrelsen skal således med udgangspunkt i faglige kriterier løbende tilpasse organiseringen af de faglige forskningsråd i forhold til en dynamisk forskningsfaglig udvikling, dog altid på en måde hvorpå det sikres, at rådene tilsammen afspejler det danske forskningssamfunds faglige sammensætning.

For at tilgodese den overordnede målsætning om en forenkling af rådssystemet forudsættes det i bestemmelsen, at det samlede antal faglige forskningsråd ikke må overstige det nuværende antal. Dette skal ses i sammenhæng med antallet af medlemmer i rådene, jf. bemærkningerne til forslagets § 14, stk. 1.

Bestyrelsen foreslås endvidere i modsætning til Forskningsforum tillagt kompetence til at navngive de nedsatte faglige forskningsråd, hvilket skal ses i forlængelse af den til bestyrelsen tillagte kompetence i øvrigt. Det forudsættes, at de valgte navne kommer til at afspejle det videnskabelige felt, som det pågældende råd skal dække, samt tilsammen kommer til at fremme en ensartet forståelse af hele det videnskabelige spektrum, som dækkes af Det Frie Forskningsråd.

Den hidtidige bemyndigelse til at fastlægge grænserne mellem de statslige forskningsråd i den nuværende lovs § 4 e, foreslås opretholdt. Bestyrelsen vil dermed have kompetencen til at afgøre, i hvilke råd en given ansøgning eller sag skal behandles.

Til Stk. 3

Det foreslås, at bestyrelsen forpligtes til at orientere Koordinationsudvalget om sine initiativer efter stk. 1 og 2. Orienteringen omfatter herefter de beslutninger, som bestyrelsen træffer vedrørende nedsættelse og navngivning af de faglige forskningsråd, herunder deres antal, samt om grænsedragningen imellem rådene.

Orienteringspligten forventes at kunne bidrage til det nye Koordinationsudvalgs arbejde med at fremme samarbejdet og den gensidige orientering inden for rådssystemet samt i forhold til den øvrige forskningsverden, jf. desuden bemærkningerne til forslagets § 1, stk. 6.

Til stk. 4-6.

Efter den nuværende lov varetager Forskningsforum ingen fondsfunktion, men fordeler alene de frie forskningsbevillinger til de statslige forskningsråd, der herefter selv inden for den til hvert råd tildelte ramme har foretaget en prioritering i uddelingen af midler, jf. pkt. C i de almindelige bemærkninger til L 193. Endvidere har Forum i dag mulighed for at oprette bevillingsbærende programkomiteer i de tilfælde, hvor man har vurderet, at der ikke kan opnås den samme effekt ved at fordele midlerne på de enkelte råd, jf. den nuværende lovs § 4 f, stk. 2, og bemærkningerne dertil.

Forslaget tilsigter ikke ændringer i relation til fordelingen på de respektive forskningsråd. I Stk. 4 præciseres det således, at bestyrelsen ikke selv har bevillingskompetence, men alene fordeler de frie forskningsbevillinger til de faglige forskningsråd. Det vil herefter fortsat være rådene, der på basis af en forskningsfaglig kvalitetsvurdering og efter åben konkurrence skal uddele midlerne.

Derimod foreslås det ud fra den overordnede målsætning om forenkling af rådssystemet, at muligheden for at nedsætte programkomiteer for så vidt angår udmøntning af de frie forskningsbevillinger fjernes. Muligheden ønskes dog i et vist omfang bevaret i forhold til udmøntningen af de strategiske programmidler i regi af Det Strategiske Forskningsråd, jf. forslagets §§ 19 og 21.

Som noget nyt foreslås det i Stk. 5 , at bestyrelsen efter en vurdering af rådenes aktiviteter kan vælge at fordele op til en femtedel af Det Frie Forskningsråds samlede finanslovsbevillinger til særlige forskerinitierede aktiviteter, som kan være enten af tværfaglig/tværrådslig karakter eller forankret i ét eller flere råd. Der henvises desuden til bemærkningerne til forslagets § 7, stk. 4.

I Stk. 6 præciseres det, at de faglige forskningsråd også har bevillingskompetencen i forhold til udmøntningen af midler til de særlige initiativer i stk. 5.

Til § 12 og 13

Efter den nuværende lovs § 4 f, skal Forskningsforum arbejde for at forbedre mulighederne for at behandle ansøgninger om tværrådslige aktiviteter gennem ensartede procedurer og regler. Forum skal tillige sikre en ensartethed i de interne principper og procedurer, der lægges til grund for fondsfunktionen efter offentligt tilgængelige retningslinier.

Forpligtelserne foreslås videreført i regi af bestyrelsen for Det Frie Forskningsråd, dog sådan at det frem over er Koordinationsudvalget, der fastsætter fælles, ensartede bindende retningslinier for behandlingen af forskningsinitiativer, som bedømmes i de faglige forskningsråd, jf. forslagets § 25, stk. 4, og bemærkningerne til denne bestemmelse. I forslaget fremhæves det således, at bestyrelsen som udslag af det almindelige offentligretlige hierarki har en instruktionsbeføjelse over for de faglige forskningsråd. Heri ligger bl.a., at bestyrelsen skal sikre en overordnet koordinering og udøvelse af den samlede fondsfunktion, herunder at bevillinger udmøntes efter åbent opslag. Derudover skal bestyrelsen sikre, at rådene administrerer i overensstemmelse med de af Koordinationsudvalget fastsatte retningslinier, jf. ovenfor, herunder sikre at der sker en ensartet sagsbehandling i rådene.

Da bestyrelsen også forventes at påtage sig opgaver af fælles interesse og betydning for de faglige forskningsråds tværgående virke, kan den give de enkelte råd pålæg i alle sager af fælles interesse. Da instruktionsbeføjelsen er begrænset til generelle administrative anliggender, kan bestyrelsen dog ikke instruere rådene i forskningsfaglige spørgsmål efter § 8. Efter den nuværende lovs § 4 g, har Forskningsforum bl.a. et ansvar for koordinering af de statslige forskningsråds rådgivning i generelle forskningsanliggender. Denne forpligtelse foreslås videreført, sådan at det påhviler bestyrelsen at sikre en samordning af den forskningsfaglige rådgivning, herunder ved spørgsmål, som vedrører flere råd, sådan at der gives en konsistent og entydig forskningsfaglig rådgivning.

I den nuværende rådsstruktur har de statslige forskningsråd kunnet give selvstændig faglig rådgivning, jf. den gældende §§ 4 a, jf. 4 c. I lyset af lovforslagets sigte og målsætningen om en styrket ledelse og forenklet rådsstruktur foreslås det, at rådgivningsfunktionen fremover forankres i bestyrelsen og kanaliseres igennem denne. En anmodning

Copyright © 2009 Thomson Reuters Professional A/S

om forskningsfaglig rådgivning vil herefter i praksis skulle stiles til bestyrelsen. Tilsvarende forudsættes det, at bestyrelsen formidler den rådgivning, som på eget initiativ gives af Det Frie Forskningsråd.

Omkring de faglige forskningsråds udøvelse af fondsfunktionen henvises til bemærkningerne til forslagets §§ 7 og 11, stk. 4-6.

Til § 14

I modsætning til den nuværende lovs § 4 h, stk. 1, foreslås antallet af medlemmer af de faglige forskningsråd ikke på forhånd fastsat i loven, idet det ønskes at tillægge bestyrelsen for Det Frie Forskningsråd kompetence dertil, sådan at både antal råd og antal rådsmedlemmer fastsættes ud fra en faglig behovsvurdering, jf. desuden bemærkningerne til forslagets § 11, stk. 1 og 2. Også her forudsættes det af hensyn til den overordnede målsætning om forenkling af rådssystemet, at det samlede antal rådsmedlemmer ikke overstiger det nuværende samlede antal på 90, jf. den gældende §§ 4 h, stk. 1, cf. 1, stk. 1.

Kriteriet om, at samtlige medlemmer af de faglige forskningsråd skal være anerkendte forskere, er en videreførelse af den nuværende bestemmelse. For at sikre, at et fagligt forskningsråd til enhver tid kan sammensættes med de bedst kvalificerede medlemmer, foreslås det at muliggøre, at der kan være personsammenfald mellem disse og medlemmerne af en programkomité.

Stk. 2-4 er en videreførelse af den nuværende lovs § 4 h, stk. 2-5. Omkring stk. 4 henvises desuden til bemærkningerne til forslagets § 4, stk. 3.

Til Stk. 5

Det foreslås, at hvert af de faglige forskningsråds forretningsorden fremover skal godkendes af bestyrelsen for Det Frie Forskningsråd. Af forretningsordenen skal bl.a. antallet af medlemmer i det pågældende råd fremgå. Forslaget findes at ligge i forlængelse af bestyrelsens instruktionsbeføjelser over for rådene i generelle administrative anliggender, jf. forslagets § 12, stk. 1. Det påhviler i den forbindelse bestyrelsen at påse, at forudsætningen om, at det samlede antal rådsmedlemmer ikke overstiger det nuværende antal, overholdes, jf. bemærkningerne til stk. 1.

Til § 15

Bestemmelsen svarer indholdsmæssigt til den nuværende lovs § 4 l, stk. 1, dog med enkelte sproglige præciseringer. Som hidtil offentliggøres alle ansøgerrettede regler af videnskabsministeren i bekendtgørelsesform.

Til Stk. 2.

Det foreslås, at videnskabsministeren kan fastsætte formkrav og tidsfrister i forbindelse med Det Frie Forskningsråds indkaldelse af ansøgninger og kravene hertil, sagsbehandlingen i forbindelse med fondsfunktionen og tildelingen af stipendier til forskere og personer under forskeruddannelse. Ved Det Frie Forskningsråd forstås både rådets bestyrelse og de faglige forskningsråd, jf. forslagets § 9.

De nuværende statslige forskningsråd har hidtil haft mulighed for i opslag at kunne fastsætte formkrav m.v. til ansøgninger, hvor en manglende overholdelse heraf kunne indebære, at en ansøgning blev afvist uden realitetsbehandling. Med formkrav tænkes f.eks. på en situation, hvor rådene angiver et maksimum for omfanget af indgivne projektbeskrivelser. Med tidsfrister menes, at en ansøgning er rådene i hænde ved udløbet af ansøgningsfristen.

Denne mulighed ønskes opretholdt, dog sådan at der af ordensmæssige grunde etableres en udtrykkelig hjemmel dertil. Det vurderes som helt centralt for fastsættelsen af sådanne formkrav m.v., at alle ansøgere ud fra det almindelige ligebehandlingsprincip skal stilles lige i forhold til de stillede krav. Uden en øvre grænse for f.eks. længden af en projektbeskrivelse ville den ansøger, hvis beskrivelse volumenmæssigt var længere, også have mulighed for at give en mere detaljeret beskrivelse af sit projekt, og derved kunne opnå en fortrinsstilling.

Dertil kommer, at fondsfunktionen må anses for at have en særlig karakter, hvor støtte gives til konkrete aktiviteter ud fra en forskningsfaglig kvalitetsvurdering, og hvor midlerne samtidig er begrænsede i forhold til den samlede mængde ansøgninger. Der er derfor tale om, at ansøgerne er i konkurrence med hinanden om at få andel i de begrænsede midler. Når der indgår et konkurrenceelement i behandlingen, understreges betydningen af det grundlæggende ligebehandlingsprincip yderligere.

Det forudsættes dog, at den generelle adgang til fastsættelse af formkrav m.v. ikke fritager Det Frie Forskningsråd fra pligten til i særlige situationer at foretage en konkret vurdering af, om en ansøgning på trods af ansøgers manglende overholdelse af et sådant krav bør underkastes en realitetsbehandling. Her tænkes på situationer, hvor en accept deraf - f.eks. på grund af et særligt handicap eller lignende - ikke vil give den pågældende ansøger en særbehandling i forhold til de øvrige. Et andet eksempel kunne være, hvor manglende rettidighed ved indgivelse af ansøgningen beror på en dokumenterbar ekstraordinær forsinkelse hos postvæsenet.

Til § 16

Bestemmelsen er alene en sproglig præcisering af den nuværende lovs § 4 m og bemærkningerne dertil, hvorefter afgørelser ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, dog med mulighed for at klager over retlige spørgsmål kan indbringes for videnskabsministeren efter regler fastsat af denne. Der tilsigtes således ikke ændringer i den eksisterende retstilstand.

Til § 17

I *stk. 1 og 2* gives en nærmere beskrivelse af Det Strategiske Forskningsråds fondsfunktion. Der henvises desuden til bemærkningerne til forslagets § 1, stk. 5. Som for Det Frie Forskningsråd foreslås fondsfunktionen at være den centrale opgave, hvorfor den er tildelt en fremtrædende placering i lovforslaget. Det forudsættes, at rådet kan give støtte til forskningsområder efter stk. 1, som både kan være initieret af Folketinget og de enkelte ministre.

I Stk. 2 kan »top-down»-princippet fra forslagets § 1, stk. 5, genfindes.

Rådets fondsfunktion forudsættes varetaget efter de samme kriterier for vurderingen af ansøgninger eller uddeling af midler som ved Det Frie Forskningsråd, jf. desuden forslagets § 1, stk. 7. Tilsvarende foreslås det geografiske tildelingskriterium at gælde for Det Strategiske Forskningsråd, jf. bemærkningerne til forslagets § 7, stk. 1.

Til stk. 2 og 3.

Bestemmelserne er parallelle med forslagets § 7, stk. 2 og 3.

Til Stk. 4

Bestemmelsen er parallel med forslagets § 7, stk. 5.

I Stk. 5 understreges det, at Det Strategiske Forskningsråd har en særlig forpligtelse i forhold til at bidrage til øget samspil mellem offentlig og privat forskning. Hensigten er at styrke støtten til og sammenhængen mellem den strategiske, anvendelsesorienterede og erhvervsrettede forskning. Rådet er således ved varetagelsen af sin fondsfunktion forpligtet til i videst muligt omfang at opbygge incitamentstrukturer, primært ved synliggørelse af de strategiske forskningsindsatser, der øger erhvervslivets interesse i medfinansiering af forskningsprojekter.

Denne opgave ses desuden genspejlet i den foreslåede sammensætning af rådets bestyrelse, jf. forslagets § 20, stk. 3 og 4.

Copyright © 2009 Thomson Reuters Professional A/S

Til Stk. 6
Bestemmelsen er en delvis videreførelse af de nuværende statslige forskningsråds strategifunktion i den gældende § 4 b, stk. 1, nr. 2), idet Det Strategiske Forskningsråd dog for at styrke den strategiske dimension i dansk forskning forventes at skulle indtage en mere offensiv rolle. Pligten til at opsøge nye forskningstendenser suppleres af en ret til at kunne igangsætte initiativer på baggrund heraf. Med sondringen ønskes det betonet, at rådet ikke kan tilpligtes at igangsætte initiativer med henblik på støtte, uden at de nødvendige midler er tilvejebragt, enten i kraft af at Folketinget har bevilget midlerne eller gennem hel eller delvis finansiering fra andre samarbejdspartnere. Muligheden i 2. pkt. skal ses i sammenhæng med rådets forpligtelse efter stk. 5.

Til Stk. 7
Bestemmelsen er parallel med forslagets § 7, stk. 7.

Til § 18

Bestemmelsen er parallel med forslagets § 8, stk. 1, idet der som for Det Frie Forskningsråd foreslås indføjet en begrænsning i den type rådgivning, som Det Strategiske Forskningsråd kan give efter anmodning eller på eget initiativ. Det forudsættes, at rådgivningen kanaliseres igennem rådets bestyrelse, jf. forudsætningsvis bemærkningerne til forslagets §§ 22-24, jf. §§ 12 og 13.

Til Stk. 2
En grundlæggende forudsætning for uddeling af støtte til dansk forskning er de i forslagets § 1, stk. 7, anførte kriterier om uddeling i åben konkurrence og efter en forskningsfaglig kvalitetsvurdering, jf. desuden bemærkningerne dertil. For at gøre det nemmere at sikre dette foreslås det som følge heraf, at Det Strategiske Forskningsråd fremover skal godkende uddelingsproceduren, herunder formuleringen af opslagene, samt foretage en forskningsfaglig vurdering af indkomne ansøgninger, inden de enkelte ministre uddeler statslige forskningsbevillinger, der ikke er basisbevillinger knyttet til bestemte institutioner. Det vil som hidtil være de enkelte ministre, der forestår den faktiske uddeling af midlerne.

Det forudsættes, at rådet i sit virke lægger samme kriterier til grund som i sin varetagelse af fondsfunktionen efter § 17.

Bestemmelsen skal endvidere ses i sammenhæng med, at de enkelte ministres pligt til oprettelse af offentlige forskningsudvalg af hensyn til forenklingen af rådssystemet foreslås ophævet, jf. bemærkningerne til forslagets § 1, stk. 1.

Det forudsættes, at den i bestemmelsen omtalte procedure kun i særlige tilfælde fraviges ved etablering af selvstændig hjemmel. Der tænkes her f.eks. på tilfælde, hvor de pågældende bevillinger er knyttet til forhold vedrørende rigets sikkerhed, eller hvor udmøntningen af programmer er pålagt bindinger i medfør af Danmarks internationale forpligtelser. Sådanne situationer er således anført i Forsvarsministeriets høringssvar til dette lovforslag, hvor forsvarets aktiviteter inden for det internationale forskningssamarbejde i regi af Western European Armaments Group (WEAG) fremhæves.

Til Stk. 3
Bestemmelsen er parallel med forslagets § 8, stk. 2.

Til Stk. 4
Bestemmelsen er parallel med forslagets § 8, stk. 3.

Til Stk. 5
Det forudsættes, at Det Strategiske Forskningsråd følger både nationale og internationale forskningstendenser for at kunne pege på nationale satsninger inden for politisk prioriterede og tematisk afgrænsede forskningsområder, som vil kunne sikre dansk forskning den bedst mulige placering i international sammenhæng. Opbygning af viden om potentielt lovende forskningstemaer vurderes således som centralt for Danmarks internationale konkurrenceevne, både når det gælder offentlige forsknings- og uddannelsesinstitutioner og det private erhvervsliv. Der henvises desuden til bemærkningerne til forslagets § 17, stk. 5.

Til Stk. 6
Bestemmelsen er parallel med forslagets § 8, stk. 4.

Til § 19

Med samme begrundelse som for oprettelsen af den eksterne bestyrelse for Det Frie Forskningsråd foreslås en ekstern bestyrelse tilsvarende oprettet for Det Strategiske Forskningsråd, jf. desuden bemærkningerne til forslagets §§ 9, cf. 10, stk. 1. Forslaget skal endvidere ses i sammenhæng med ønsket om i det nye rådssystem at etablere de to råd som ligeværdige paralleller, jf. bemærkningerne til forslagets § 1, stk. 4 og 5.

Omkring den foreslåede begrænsning i antallet af programkomiteer henvises til bemærkningerne til forslagets § 21, stk. 1 og 2.

Til § 20

Med samme begrundelse som for bestyrelsen for Det Frie Forskningsråd foreslås bestyrelsen tilsvarende sammensat med en formand og otte medlemmer, jf. bemærkningerne til forslagets § 10, stk. 1.

Til Stk. 2
Flertallet af medlemmer af det nuværende Forskningsforum udpeges efter den nuværende lovs § 4 i, stk. 3, cf. stk. 1, direkte af videnskabsministeren. For at understrege bestyrelsens uafhængighed af ministeren foreslås det, at denne fremover alene direkte udpeger formanden og ét medlem. For så vidt angår de øvrige medlemmer foreslås disse udpeget af ministeren efter åbent opslag for at gøre det lettere at finde kvalificerede og uafhængige kandidater.

For at sikre en bredest mulig repræsentation i bestyrelsen forudsættes det, at ministeren forinden endelig udpegning hører bestyrelsen for Det Frie Forskningsråd, Rektorkollegiet, Sektorforskningens Direktørkollegium, Danmarks Grundforskningsfond og Rådet for Teknologi og Innovation over det samlede forslag til sammensætning.

Ved sammensætning af bestyrelsen følges reglerne i lov om ligestilling af kvinder og mænd, jf. lovbekendtgørelse nr. 553 af 2. juli 2002.

Til stk. 3. og 4.
Den foreslåede sammensætning afspejler sigtet med Det Strategiske Forskningsråd, herunder dette råds særlige forpligtelse efter forslagets § 17, stk. 5, til at bidrage til øget samspil mellem offentlig og privat forskning, bl.a. ved opbygningen af passende incitamentstrukturer. Kravet om, at formanden og medlemmerne skal have indsigt i og erfaring med varetagelse af forskningsopgaver i national og international sammenhæng, er en videreførelse af den nuværende lovs § 4 i, stk. 3, om Forskningsforum og skal endvidere ses i sammenhæng med den foreslåede sammensætning af bestyrelsen for Det Frie Forskningsråd, jf. bemærkningerne til forslagets § 10, stk. 1.

I Stk. 4 understreges det, at bestyrelsen samlet set skal dække et bredt kompetencefelt, sådan at alle væsentlige forskningsfaglige interesser i både det offentlige og det private forskningssystem er repræsenteret. Hensigten er at sikre det bedst mulige videngrundlag, hvorpå bestyrelsen kan varetage sine opgaver. Bredden vurderes endvidere at være en forudsætning for, at rådet kan agere som brobygger mellem f.eks. den offentlige og private forskningsindsats, jf. forslagets § 17, stk. 5.

Copyright © 2009 Thomson Reuters Professional A/S

Til Stk. 5
Bestemmelsen er parallel med forslagets § 10, stk. 3.

Til Stk. 6
Bestemmelsen er parallel med forslagets § 10, stk. 4.

Til § 21

Til stk. 1 og 2.
Efter den nuværende lovs § 4 f, stk. 2, kan Forskningsforum i begrænset omfang oprette tidsbegrænsede tværfaglige programkomiteer, herunder med bevillingskompetence. Muligheden for at nedsætte programkomiteer foreslås videreført i regi af Det Strategiske Forskningsråd. I den nuværende lov forudsættes det, at programkomiteer alene oprettes i begrænset omfang. Det må dog erkendes, at denne forudsætning ikke i ønsket grad har virket efter hensigten, idet der er blevet oprettet et uhensigtsmæssigt stort antal programkomiteer. Det foreslås derfor, at begrænsningen kvalificeres yderligere i dette lovforslag, sådan at bestyrelsen fremover kun i meget begrænset omfang kan benytte sig af denne mulighed. Bestyrelsen forpligtes derfor i stk. 2 til at sikre, at antallet holdes på det lavest muligt niveau, og at alle komiteer ophører, når deres opgave er fuldført. Det forudsættes, at bestyrelsen inden nedsættelse af en komité foretager en konkret vurdering af behovet herfor, herunder vurderer, om en allerede nedsat komité kan varetage den pågældende opgave.

For yderligere at sikre en begrænsning i antallet foreslås det, at der fremover kun kan nedsættes programkomiteer med bevillingskompetence. Dette er en ændring i forhold til den nuværende lovs § 4 f, stk. 2, hvor komiteer kunne oprettes både med og uden bevillingskompetence.

Den ønskede begrænsning skal også ses i sammenhæng med den overordnede målsætning om en forenkling af rådssystemet, jf. desuden bemærkningerne til forslagets §§ 11, stk. 1, og 14, stk. 1.

Til Stk. 3
Bestemmelsen er parallel med forslagets § 11, stk. 3.

Til Stk. 4
Af bemærkningerne til den nuværende lovs § 4 f, stk. 2, fremgår det, at programkomiteer alene kan oprettes i tilfælde, hvor Forum vurderer, at der ikke kan opnås samme effekt ved at fordele midlerne på de enkelte statslige forskningsråd. Dette princip foreslås videreført, sådan at bestyrelsen for Det Strategiske Forskningsråd kan fordele de strategiske programmidler til programkomiteer eller til ét eller flere faglige forskningsråd, der i så fald konkret forestår udmøntningen af de pågældende midler.

Hensigten er at undgå, at der nedsættes organer med overlappende kompetencer. Det forudsættes på den baggrund, at bestyrelsen kan fordele midlerne til ét eller flere faglige forskningsråd, hvis det vurderes, at en ny programkomité for at kunne varetage den konkrete opgave ellers skulle sammensættes med stort set parallelle kompetencer til de i de faglige forskningsråd allerede eksisterende.

Til Stk. 5
Forudsætningen i den nuværende lov om, at programkomiteer sammensættes på samme måde som de faglige forskningsråd, jf. pkt. C i de almindelige bemærkninger til L 193, foreslås videreført, sådan at samtlige medlemmer af en komité skal være anerkendte forskere, jf. forslagets § 14, stk. 1. Derigennem ønskes samtidig den tilsigtede parallelitet mellem Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd yderligere understreget, jf. bl.a. bemærkningerne til forslagets § 1, stk. 4 og 5.

For at sikre at en programkomité til enhver tid kan sammensættes med de bedst kvalificerede medlemmer, foreslås det, at der kan være personsammenfald mellem disse og medlemmerne af de faglige forskningsråd.

Med bestemmelsen om, at medlemmerne af en programkomité udpeges af bestyrelsen for Det Strategiske Forskningsråd, foreslås det nuværende Forskningsforums udpegningsret til samme videreført, jf. forudsætningsvis den gældende § 4 f, stk. 2.

Til §§ 22-24

Bestemmelserne er parallelle med forslagets §§ 12, 15 og 16.

Til § 25

Til stk. 1 og 2.
Den hidtidige koordination i rådssystemet har stort set været begrænset til Forskningsforums koordinering af arbejdet inden for de statslige forskningsråd, jf. den nuværende lovs § 4 f, stk. 1. Med forslaget ønskes en markant styrkelse af en samlet koordination, hvorfor funktionen foreslås udvidet til at omfatte alle dele af rådssystemet, herunder Danmarks Grundforskningsfond, jf. desuden pkt. A og C i de almindelige bemærkninger til lovforslaget. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med den nye struktur, hvor Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd foreslås tillagt parallelle opgaver inden for hver deres områdekreds.

For at sikre sammenhængen mellem de forskellige organer i rådssystemet, sådan at det undgås, at deres forskellige opgaver varetages i konkurrence med hinanden men i stedet som dele af en helhed, foreslås som en nyskabelse i det nye rådssystem et Koordinationsudvalg. Hensigten er, at dette organ skal fremme samarbejdet internt i rådssystemet og eksternt i forhold til den øvrige forskningsverden, f.eks. universiteter og sektorforskningsinstitutioner. Et vigtigt element i udvalgets virke vil være at styrke samarbejdet på tværs af organerne.

Det forudsættes, at Koordinationsudvalget skal sikre en koordinering af eventuelle nationale forskningssatsninger med henblik på en bedst mulig udnyttelse af de forskellige typer midler. Det skal endvidere sikres, at satsninger i én del af systemet ikke fører til, at andre dele af systemet nedprioriterer beslægtede satsninger og dermed modvirker en tilsigtet forskningsmæssig effekt.

Den specifikke omtale i Stk. 2 af fremme og koordinering af dansk forsknings internationale aktiviteter som en opgave for Koordinationsudvalget skal ses i sammenhæng med den øgede betydning af internationalisering, som er afspejlet i den udvidede formålsbestemmelse i forslagets § 1, stk. 1.

Til Stk. 3
Der foregår i nordatlantisk regi et stort og betydningsfuldt forskningssamarbejde. Denne aktivitet er bl.a. støttet af midler fra Kommissionen for Videnskabelige Undersøgelser i Grønland (KVUG) under Videnskabsministeriet. Det foreslås derfor fremhævet som en særskilt forpligtelse for Koordinationsudvalget, at det ved udøvelsen af sin koordineringsfunktion virker for forskningssamarbejdet med Færøerne og Grønland, herunder deres samarbejdsrelationer med rådssystemet.

Til Stk. 4
Efter den nuværende lovs § 4 f, stk. 1, nr. 3), skal Forskningsforum som led i sin funktion som koordinerende organ fastsætte ensartede bindende retningslinier for behandling af ansøgninger. Ud fra et retssikkerhedsmæssigt synspunkt, sådan at ansøgere oplever en ensartet og forudsigelig sagsbehandling, foreslås det at videreføre forpligtelsen i regi af Koordinationsudvalget. Det vil herefter påhvile bestyrelsen for henholdsvis Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd som øverst ansvarlige organer i de to råd at sikre, at der i praksis

Copyright © 2009 Thomson Reuters Professional A/S

administreres i overensstemmelse med disse fælles retningslinier. Der henvises desuden til bemærkningerne til forslagets §§ 12 og 13.

Retningslinierne skal bl.a. omfatte behandlingen af ansøgninger og spørgsmål om habilitet og videnskabelig publicering. Det foreslås således i forhold til ordlyden af den nuværende § 4 f, stk. 1, nr. 3), samtidig præciseret, at retningslinierne omfatter udøvelsen af fondsfunktionen generelt.

I Stk. 5 understreges det, at Koordinationsudvalget i forhold til opgaverne efter stk. 1 og 2 alene er et konsensusorgan uden bestemmende myndighed. Hensigten er, at udvalget skal sikre koordinering m.v. gennem informationsudveksling, dialog og formidling. Den orienteringsforpligtelse, der efter forslagets §§ 11, stk. 3, og 21, stk. 3, påhviler de to bestyrelser for henholdsvis Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd, skal ses i nær sammenhæng hermed.

Den løbende dialog betyder, at Koordinationsudvalget af egen drift kan rette henvendelse til et af de i stk. 1 omtalte organer. Omvendt kan udvalget ikke afgive forbindende udtalelser eller udstede pålæg til et organ.

Det foreslås samtidig i 2. pkt., at udvalget ved udarbejdelsen af retningslinierne efter stk. 4, af hensyn til sin beslutningsdygtighed træffer afgørelse ved almindelig stemmeflerhed.

Til § 26

Den øgede betydning af forskeruddannelse foreslås fremhævet i dette lovforslag, jf. bemærkningerne til forslagets § 3, stk. 1, nr. 6). Hidtil har rådgivning om forskeruddannelse og om støtte til samme været en opgave i regi af Forskeruddannelsesrådet, som blev oprettet ud fra et ønske om større og bredere forskeruddannelsessatsninger. I lyset af den overordnede målsætning om forenkling og sammenhæng i det nye rådssystem ønskes det, at forskeruddannelseselementet fremover inkorporeres i selve systemet med henblik på styrkelse af en systematisk intern koordinering.

Forskeruddannelsesrådets opgaver med støtte og stimulering af den formaliserede forskeruddannelse foreslås herefter videreført i regi af Koordinationsudvalget, hvorfor Forskeruddannelsesrådet samtidig foreslås nedlagt som en selvstændig og særskilt enhed.

I Stk. 2 fremhæves det, at Koordinationsudvalget særligt skal rådgive videnskabsministeren om støtte til forskeruddannelse. Hensigten er, at udvalget skal bistå ministeren med udmøntningen af den særlige forskeruddannelsesbevilling ved at afgive prioriterede indstillinger til denne om tilskud til universiteter og andre institutioner med opgaver på forskeruddannelsesområdet, f.eks. forskerskoler, samt om tilskud til individuelle stipendier, herunder ikke mindst ph.d.-stipendier.

Bestemmelsen om, at udvalget efter anmodning kan give rådgivning om forskeruddannelse i øvrigt, har til hensigt at gøre det muligt for bevillingsgivere at kunne sikre sig den fornødne indsigt i forskeruddannelse i forbindelse med deres planlægning af anvendelsen af midler til initiativer på dette område. Det forudsættes, at der gives en dynamisk og fremadrettet rådgivning med øje for internationale udviklingstendenser.

Til *stk. 3 og 4.* Bestemmelserne er parallelle med forslagets §§ 8, stk. 2 og 3, og 18, stk. 4 og 5.

Til *stk. 5 og 6.* Bestemmelserne skal ses i lyset af den øgede betydning af forskeruddannelsen, jf. bemærkningerne til stk. 1 og § 3, stk. 1, nr. 6) og den stigende efterspørgsel på ph.d.ere særligt fra erhvervslivet. Det foreslås særskilt fremhævet, at Koordinationsudvalget har en forpligtelse til at formidle viden om forskeruddannelse i bred forstand, herunder kendskabet til og anerkendelsen af den formelle forskeruddannelse, kvalitetssikring og kvalitetsfremmende foranstaltninger vedrørende samme samt om forskeruddannelsens organisering.

Et vigtigt redskab til at kunne imødekomme kravet om et udbud, der modsvarer efterspørgslen efter ph.d.ere, vurderes at være et stærkt samarbejde og en koordineret indsats inden for forskeruddannelse mellem rådssystemet og øvrige forskningsinstitutioner. I Stk. 6 foreslås det derfor ud fra en helhedstanke præciseret, at Koordinationsudvalget som en central forudsætning for sit virke aktivt skal fremme indarbejdelsen af stærke og attraktive forskeruddannelsesmiljøer i hele forskningssystemet. Universiteter, sektorforskningsinstitutioner og forskningsinstitutioner under Kulturministeriet fremhæves særskilt som samarbejdspartnere for udvalget, men også f.eks. hospitaler, hvor megen forskeruddannelse typisk finder sted, forudsættes at blive inddraget i udvalgets samarbejdsrelationer.

Til Stk. 7 Det foreslås, at Koordinationsudvalget i sager vedrørende rådgivning om støtte til forskeruddannelse træffer afgørelse ved almindelig stemmeflerhed. Da udvalget i disse sager forudsættes at fremkomme med konkrete indstillinger til videnskabsministeren, jf. bemærkningerne til stk. 2, er hensigten at sikre rådets beslutningsdygtighed. Bestemmelsen skal sammenholdes med forslagets § 25, stk. 5, 1. pkt., hvor Koordinationsudvalget ved varetagelsen af sin koordineringsfunktion alene foreslås at agere som konsensusorgan, cf. dog 2. pkt.

Til § 27

Til *stk. 1-3.* Forslaget skal ses i sammenhæng med de særlige opgaver inden for forskeruddannelse, som Koordinationsudvalget foreslås tillagt. For at give udvalget redskaberne til at give så kvalificeret en rådgivning som muligt om forskeruddannelse og om støtte til forskeruddannelse (udmøntning af den særlige forskeruddannelsesbevilling) foreslås det at give udvalget mulighed for at indhente specifik forskningsfaglig rådgivning herom fra et underudvalg bestående af forskeruddannelseskyndige. Det ønskes derigennem at sikre, at udvalget til enhver tid har mulighed for at gøre brug af den særlige viden, herunder også sådan at udvalget kan holde sig opdateret om f.eks. de nyeste internationale udviklingstendenser inden for forskeruddannelse.

I Stk. 3 foreslås Koordinationsudvalget tillagt en bred beføjelse til at træffe beslutninger om nedsættelsen af underudvalget. Udvalget forudsættes således at kunne beslutte antal medlemmer af underudvalget, deres udpegning samt træffe beslutninger om underudvalgets virke i øvrigt.

De brede beføjelser afspejler underudvalgets karakter som alene et uforbindende rådgivningsorgan for Koordinationsudvalget. Det er således Koordinationsudvalgets prærogativ at beslutte f.eks., i hvilket omfang og i hvilken form det ønsker at modtage den pågældende rådgivning, hvis overhovedet, jf. stk. 4. Udvalget kan derfor bl.a. beslutte, at underudvalgets rådgivning i sager vedrørende rådgivning om støtte til forskeruddannelse (udmøntning af den særlige forskeruddannelsesbevilling) efter forslagets § 26, stk. 2, jf. stk. 7, skal gives i form af prioriterede indstillinger til udvalget.

Til Stk. 4 Det foreslås at give Koordinationsudvalget mulighed for at indhente forskningsfaglig rådgivning om forskeruddannelse fra Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd, hvis udvalget ikke nedsætter et rådgivende underudvalg. Hensigten er at give udvalget en valgfrihed, sådan at det også får en mulighed for at lade sig vejlede af de allerede eksisterende organer.

Til § 28

Til stk. 1 og 2.

Det foreslåede antal medlemmer af Koordinationsudvalget på en formand og seks medlemmer skal ses i nær sammenhæng med den foreslåede sammensætning af udvalget i stk. 2.

Det vurderes som en helt central forudsætning for, at udvalget kan løfte sin koordineringsfunktion efter forslagets § 25, hvori bl.a. forudsættes en sikring af samarbejdet internt i rådssystemet, at de enkelte organer i dette system er repræsenteret i udvalget. Tilsvarende nødvendiggør udvalgets status som konsensusorgan vedrørende ovennævnte funktion, jf. forslagets § 25, stk. 5, 1. pkt., at dets medlemmer har den

Copyright © 2009 Thomson Reuters Professional A/S

fornødne indsigt i og kompetence til at gennemføre de tiltag, der opnås enighed om i udvalget. Vigtigheden heraf underbygges desuden af, at udvalget ikke har autoritative beføjelser i forhold til de øvrige organer, jf. forslagets § 25, stk. 5, 1. pkt. Disse hensyn søges tilgodeset ved repræsentationen af bestyrelsesformændene for Det Frie Forskningsråd, Det Strategiske Forskningsråd og Danmarks Grundforskningsfond.

I alt tre medlemmer foreslås indstillet af henholdsvis Rektorkollegiet (to medlemmer) og Sektorforskningens Direktørkollegium (ét medlem), sådan at øvrige forskningsinstitutioner i lyset af det ønskede samarbejde mellem rådssystemet og den øvrige forskningsverden bl.a. omtalt i forslagets § 26, stk. 6, er repræsenteret. Endvidere foreslås ét medlem indstillet af Rådet for Teknologi og Innovation. Hensigten er at øge sammenhængen mellem og den gensidige information om offentlige forsknings- og innovationsinitiativer. Det ønskes samtidig at sikre samspillet mellem Koordinationsudvalget i dets rådgivning om støtte til forskeruddannelse og Rådet for Teknologi og Innovation i dets udvikling af ErhvervsPhD-initiativet.

Til Stk. 3

Det foreslås, at henholdsvis sekretariatschefen for det fælles, uafhængige sekretariat efter forslagets § 35, stk. 2, og direktøren for Danmarks Grundforskningsfond, jf. § 2 a, i lov om Danmarks Grundforskningsfond, jf. lovbekendtgørelse nr. 139 af 23. februar 1998, deltager som observatører ved Koordinationsudvalgets møder. Det ønskes på denne måde at sikre, at udvalget af hensyn til funktionaliteten i de opgaver, der varetages, har den fornødne indsigt i rådssystemets daglige virke. De administrative ledere forventes således at kunne agere som administrative rådgivere for udvalget.

Til Stk. 4

Bestemmelsen er en ordensmæssig følge af Rektorkollegiets, Sektorforskningens Direktørkollegiums og Rådet for Teknologi og Innovations indstillingsret efter stk. 2, sådan at videnskabsministeren udpeger de medlemmer af Koordinationsudvalget, hvis medlemskab ikke følger af deres hverv. Af hensyn til sammenhængen i rådssystemet foreslås det, at medlemmerne udpeges for en tilsvarende periode, som bl.a. gælder for medlemmerne af bestyrelsen for Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd.

Ved sammensætning af udvalget for så vidt angår de indstillede medlemmer følges reglerne i lov om ligestilling af kvinder og mænd, jf. lovbekendtgørelse nr. 553 af 2. juli 2002.

Til Stk. 5

Koordinationsudvalget foreslås at være uafhængigt i forhold til sin interne organisering, sådan at det selv konstituerer sig med en formand. Det ønskes derigennem tilkendegivet, at samtlige medlemmer principielt er lige, uanset hvilket organ de repræsenterer. Konstitueringsperioden på fire år foreslås for at sikre en vis mobilitet blandt de udpegede medlemmer.

Til Stk. 6

Bestemmelsen er alene en ordensmæssig forskrift, hvorefter videnskabsministeren godkender Koordinationsudvalgets forretningsorden. Forretningsordenen skal bl.a. regulere forhold vedrørende mødefrekvens, dagsordenspunkter, sekretariatsbetjening m.v.

Til § 29

Bestemmelsen er en parallel til forslagets §§ 15 og 23.

Til § 30

Bestemmelsen er en parallel til forslagets § 6, idet Koordinationsudvalget ikke udfærdiger egentlige retsakter i forvaltningsretlig forstand.

Til § 31

Bestemmelsen er i sin helhed en videreførelse af § 2, stk. 1, i den nuværende bekendtgørelse nr. 933 af 15. december 1998 om Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed (UVVU). Der tilsigtes således ingen ændringer i den nuværende retstilstand, hvorefter UVVU ikke er tillagt kompetence til at optage sager til behandling af egen drift.

Til Stk. 2

Bestemmelsen er en videreførelse af § 6, i den nuværende bekendtgørelse, hvori er angivet en udtømmende oplistning af UVVUs sanktionsmuligheder, hvis udvalgene finder, at der i en konkret sag foreligger videnskabelig uredelighed.

Ad nr. 1). Der foreslås en sproglig præcisering i forhold til § 2, stk. 1, nr. 1, i den nuværende bekendtgørelse, sådan at det tydeliggøres, at sanktionsmuligheden som hidtil kun gælder i tilfælde, hvor den indklagede er ansat som forsker. Præciseringen skal ses i sammenhæng med, at en orientering af den indklagedes arbejdsgiver om, at udvalgene har konstateret videnskabelig uredelighed i en konkret sag, kun forventes at være relevant, hvor stillingsindholdet tilsiger det.

Til Stk. 3

Bestemmelsen er en videreførelse af § 9, stk. 5, i den nuværende bekendtgørelse. Det foreslås således, at formanden for UVVU også fremover træffer afgørelse i retlige spørgsmål. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med forslagets § 32, stk. 2, hvorefter formanden som landsdommer forudsættes at besidde den nødvendige ekspertise i retlige spørgsmål.

Til Stk. 4

Bestemmelsen er en videreførelse af § 7, i den nuværende bekendtgørelse, hvorefter UVVU skal offentliggøre en årlig beretning om deres virksomhed, hvori samtlige behandlede sager om videnskabelig uredelighed beskrives. Af retssikkerhedsmæssige årsager forudsættes det, at beskrivelsen som hidtil sker i ikke-personhenførbar form.

Til § 32

Efter § 1, stk. 1, i den nuværende bekendtgørelse består UVVU af tre udvalg for henholdsvis naturvidenskabelig, jordbrugs- og veterinærvidenskabelig og teknisk-videnskabelig forskning, sundhedsvidenskabelig forskning samt samfundsvidenskabelig og humanistisk forskning. For at sikre den mest hensigtsmæssige organisatoriske indretning af UVVU foreslås det at give mulighed for en større fleksibilitet i fastlæggelsen af den fremtidige organisering, sådan at UVVU kan bestå af ét eller flere udvalg. Der henvises desuden til bemærkningerne til forslagets § 33. Kriteriet om, at alle videnskabelige forskningsområder skal være dækket, opretholdes.

Til Stk. 2

Bestemmelsen er en videreførelse af § 8, stk. 2, 1. pkt., i den nuværende bekendtgørelse. Baggrunden for kravet om, at formanden skal være landsdommer, er at sikre den juridiske ekspertise i UVVU, hvis sanktionskompetencer kan have store konsekvenser for den enkelte forsker. Der henvises desuden til bemærkningerne til forslagets §§ 1, stk. 2, og 31, stk. 3.

Til Stk. 3

Bestemmelsen er en følge af stk. 1, idet et hensigtsmæssigt antal medlemmer og suppleanter vil bero på antallet af udvalg. Bindingen til to, fire eller seks medlemmer med en suppleant for hver i § 8, stk. 1, i den nuværende bekendtgørelse foreslås således fjernet. Kriteriet om medlemmernes og suppleanternes kompetencer opretholdes.

Copyright © 2009 Thomson Reuters Professional A/S

I Stk. 4 foreslås § 8, stk. 2, 3. pkt. og stk. 3 og 4, i den nuværende bekendtgørelse videreført. Det Frie Forskningsråd vil også fremover forinden udpegning blive hørt over den foreslåede sammensætning. Hensigten er at sikre, at medlemmernes og suppleanternes individuelle kompetencer samt det samlede kompetencefelt er dækket, jf. stk. 1.

Forslaget om, at det fremover er videnskabsministeren, der udpeger formanden, medlemmerne og suppleanterne, er en ordensmæssig følge af forslagets § 1, stk. 2.

Til Stk. 5

Bestemmelsen er en indholdsmæssig videreførelse af § 12, stk. 2, i den nuværende bekendtgørelse, dog sådan at det fremover er videnskabsministeren, der som en ordensmæssig følge af forslagets § 1, stk. 2, godkender forretningsordenen.

Til § 33

I den nuværende bekendtgørelse er der fastsat en række regler for UVVUs virke m.v. Som følge af at udvalgene foreslås oprettet direkte med hjemmel i dette lovforslag, jf. forslagets § 1, stk. 2, foreslås det at bemyndige videnskabsministeren til i bekendtgørelsesform at fastlægge sådanne nærmere regler.

De hidtidige erfaringer med arbejdet i UVVU og den offentlige debat i forbindelse med udvalgenes seneste afgørelse af 6. januar 2003 har givet anledning til en vurdering af, om der er behov for en revidering af kriterierne for at statuere videnskabelig uredelighed efter § 3, i den nuværende bekendtgørelse. Resultaterne af denne vurdering vil afspejle sig i en kommende bekendtgørelse.

Tilsvarende vil antallet af udvalg samt medlemmer og suppleanter blive fastsat i en sådan bekendtgørelse, jf. forslagets § 32, stk. 1.

Til § 34

Med denne bestemmelse foreslås det, at der ikke er rekursadgang over UVVUs afgørelser. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med forslagets §§ 31, stk. 3, jf. 32, stk. 2. Da formanden for udvalgene skal være landsdommer, og da denne træffer afgørelse i retlige spørgsmål, findes dette at udgøre en tilstrækkelig retssikkerhedsmæssig garanti for den indklagede. Spørgsmålet skal endvidere ses i sammenhæng med domstolenes uafhængighed af centraladministrationen. I den forbindelse er det uhensigtsmæssigt, hvis administrationen kan sætte sit skøn over en afgørelse truffet af en dommer.

En tilsvarende retstilstand var tilsigtet med den nuværende lov, idet der ikke i den nuværende bekendtgørelse er etableret en udtrykkelig rekursadgang over udvalgenes afgørelser. Folketingets Ombudsmand fandt imidlertid i en redegørelse af 5. april 2001, at ordlyden af de nuværende regelsæt støttede en antagelse om, at UVVUs afgørelser kunne rekurreres. Videnskabsministeriet har derefter lagt denne fortolkning til grund.

På den baggrund foreslås der tilvejebragt en udtrykkelig hjemmel for, at der ikke vil være rekursadgang over sådanne afgørelser.

Til § 35

Bestemmelsen er en videreførelse af den nuværende lovs § 3, stk. 5, sådan at sekretariatsbetjeningen af Danmarks Forskningspolitiske Råd også fremover foreslås varetaget af Videnskabsministeriet.

Til Stk. 2.

Der er tale om en indholdsmæssig videreførelse af den nuværende lovs § 4 j, sådan at de pågældende organer også fremover foreslås sekretariatsbetjent af et uafhængigt sekretariat. Der henvises desuden til pkt. D i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til Stk. 3.

Det foreslås, at sekretariatet i stk. 2 ved udmøntningen af beslutninger truffet af de i bestemmelsen omtalte organer påser, at de generelle rets- og bevillingsregler er overholdt.

Til § 36

Det foreslåede forbud mod personsammenfald mellem medlemmerne af de forskellige organer er begrundet i ønsket om at skabe en klar adskillelse mellem det organ, der skal rådgive om generelle forskningspolitiske emner, og de organer, som skal udmønte midler og rådgive ansøgere og andre interessenter om fondsnære og forskningsfaglige, videnskabelige spørgsmål. Endvidere er det hensigten at sikre en klar ledelsesstruktur, hvor der er personadskillelse mellem de personer, der træffer beslutning om fordeling af midler, og de personer, der udmønter midlerne.

Undtagelsesbestemmelsen i Stk. 2 er en følge af forslagets §§ 14, stk. 1, 21, stk. 5, og 28, stk. 2. Der henvises til bemærkningerne til disse bestemmelser. Forslaget om at undtage medlemmer af UVVU samt disses suppleanter fra hovedreglen i stk. 1, jf. forslagets § 32, stk. 3, skal ses i sammenhæng med hensynene bag denne regel. Et tilsvarende hensyn gør sig ikke gældende for UVVU, som hverken er tillagt en rådgivningsfunktion eller en fondsfunktion.

Til § 37

Bestemmelsen er en videreførelse af den nuværende lovs § 4 b, stk. 5, hvorved muligheden for at kunne modtage midler fra private opretholdes. For at der kan disponeres over sådanne midler i overensstemmelse med giverens forudsætninger, kan midlerne ikke være underlagt bindingerne for statslige midler.

Til § 38

Bestemmelsen er en videreførelse af den nuværende lovs § 4 k. Der er primært tale om en ordensmæssig bestemmelse, da tilskudsgiver også i dag kan kræve tilskud tilbagebetalt, hvor tilskudsforudsætningerne ikke overholdes.

Til § 39

Bestemmelsen er en indholdsmæssig videreførelse af den nuværende lovs § 4 l, stk. 3, hvorefter et statsligt forskningsråd og Forskningsforum kan offentliggøre vejledende retningslinier for deres bevillingspraksis. Det foreslås dog samtidig, at denne mulighed fremover skal være en forpligtelse for Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd. Hensigten er at sikre bedst mulig adgang til information over søgemuligheder m.v. for bl.a. potentielle ansøgere, sådan at disse kan skabe sig et samlet overblik.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med rådenes vejledningsforpligtelse efter forslagets §§ 7, stk. 7, og 17, stk. 7. Der henvises desuden til bemærkningerne til disse bestemmelser.

Til § 40

Med henblik på at opnå en så effektiv og dynamisk indsats for forskeruddannelse som muligt ønskes en løbende vurdering af dennes indplacering som element i den samlede forskningsindsats. Det foreslås på den baggrund, at videnskabsministeren inden for tre år efter lovforslagets ikrafttræden initierer en evaluering af funktionen af den særlige bevilling til forskeruddannelse, som Koordinationsudvalget er rådgivningsorgan for.

Hensigten er, at evalueringen skal omfatte en vurdering af forskeruddannelsens udvikling, volumen samt samspillet med de øvrige aktører, der iværksætter forskeruddannelse i Danmark. På baggrund af evalueringen fremsætter ministeren efter drøftelse med forligskredsen bag den politiske aftale fra oktober 2002 et lovforslag om ændring af dette

Copyright © 2009 Thomson Reuters Professional A/S

lovforslag med henblik på beslutning om, hvorvidt Koordinationsudvalgets rådgivning om den særlige bevilling til forskeruddannelse skal videreføres, eller om bevillingen vil blive integreret i det øvrige system.

Til § 41

Den nuværende lov om forskningsrådgivning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 676 af 19. august 1997, er ændret ved lov om ændring af lov om forskningsrådgivning m.v., jf. lov nr. 276 af 8. maj 2002. Der henvises desuden til pkt. A i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til Stk. 2

Regler udstedt i medfør af den gældende lov forbliver i kraft, indtil de ophæves eller erstattes af nye regler. Der er tale om bekendtgørelse nr. 53 af 30. januar 1990 om forskningsrådenes tildeling af professorstipendier, bekendtgørelse nr. 780 af 5. juli 1996 om Danmarks Forskningsråd og bekendtgørelse nr. 933 af 15. december 1998 om Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed.

Til Stk. 3

Bestemmelsen er en konsekvens af, at navnet på Danmarks Forskningsråd foreslås ændret til Danmarks Forskningspolitiske Råd. Da der alene tilsigtes en ændring af Danmarks Forskningsråds navn til Danmarks Forskningspolitiske Råd, mens opgaverne fortsætter uændret, er der således ikke behov for en udskiftning af medlemmerne af det nuværende råd.

Til Stk. 4

Bestemmelsen er en konsekvens af den foreslåede organisatoriske ændring af rådssystemet. Det forudsættes herefter, at Det Frie Forskningsråd overtager den almindelige fondsfunktion, jf. forslagets § 7, som hidtil er blevet varetaget af de statslige forskningsråd, mens Det Strategiske Forskningsråd overtager den særlige fondsfunktion og de statslige forskningsprogrammer, jf. forslagets § 17, som hidtil ligeledes er blevet varetaget af de statslige forskningsråd.

Til Stk. 5

For at undgå muligheden for en eventuel vakance efter lovens ikrafttræden foreslås det, at de statslige forskningsråds funktionsdygtighed opretholdes, herunder at der sikres disse mulighed for udmøntning af støtte til konkrete forskningsaktiviteter, indtil den nye bestyrelse for Det Frie Forskningsråd har haft lejlighed til at nedsætte, navngive og fastlægge grænserne mellem de faglige forskningsråd. Endvidere forudsættes det, at videnskabsministeren ved udpegningen af den første bestyrelse for Det Frie Forskningsråd hører de statslige forskningsråd over forslag til samlet sammensætning, jf. bemærkningerne til forslagets § 10, stk. 2.

Til Stk. 6

De nuværende medlemmer af de statslige forskningsråd vil alle være kompetente til at indgå i et af de fremtidige faglige forskningsråd. Det foreslås derfor, at de ikke skal være afskåret herfra, hvis beskikkelsesperiodens længde tillader det.

Til Stk. 7

For at sikre udmøntningen af og opfølgning på de eksisterende forskningsprogrammer foreslås det, at de nuværende programkomiteer får mulighed for at færdiggøre deres allerede eksisterende opgaver.

Til Stk. 8

For at sikre kontinuiteten på lang sigt i de nye råd foreslås det, at der for de første medlemmer af rådene efter den nye lov kan indføres forskellige beskikkelsesperioder, sådan at man ikke senere kommer i en situation, hvor alle medlemmer skal gå af på én gang.

Copyright © 2009 Thomson Reuters Professional A/S

29

Dokumentet er Historisk

LOV nr 405 af 28/05/2003 Historisk
Offentliggørelsesdato: 30-05-2003
Uddannelses- og Forskningsministeriet

Senere ændringer til forskriften

- LOV nr 418 af 08/05/2006
- LBK nr 658 af 19/06/2007
- LOV nr 295 af 27/03/2007 § 2

Ændrer i/ophæver

- LBK nr 676 af 19/08/1997

Oversigt (indholdsfortegnelse)

Kapitel 1	Lovens område
Kapitel 2	Definitioner
Kapitel 3	Danmarks Forskningspolitiske Råd
Kapitel 4	Det Frie Forskningsråd
Kapitel 5	Det Strategiske Forskningsråd
Kapitel 6	Koordinationsudvalget
Kapitel 7	Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed
Kapitel 8	Forskellige bestemmelser
Kapitel 9	Ikrafttræden m.v.

Den fulde tekst

Lov om forskningsrådgivning m.v.

VI MARGRETHE DEN ANDEN, af Guds Nåde Danmarks Dronning, gør vitterligt:
Folketinget har vedtaget og Vi ved Vort samtykke stadfæstet følgende lov:

Kapitel 1

Lovens område

§ 1. Til styrkelse af forskningskvaliteten, koordinering og internationalisering af dansk forskning og formidling og anvendelse af forskningsresultater nedsætter ministeren for videnskab, teknologi og udvikling Danmarks Forskningspolitiske Råd, Det Frie Forskningsråd, Det Strategiske Forskningsråd og Koordinationsudvalget.

Stk. 2. Til efterprøvelse af den videnskabelige redelighed i dansk forskning nedsætter ministeren for videnskab, teknologi og udvikling Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed, jf. § 31.

Stk. 3. Danmarks Forskningspolitiske Råd har til hovedformål at sikre ministeren for videnskab, teknologi og udvikling, Folketinget og regeringen en uafhængig og sagkyndig forskningspolitisk rådgivning. Rådet har alene en rådgivningsfunktion, jf. § 3.

Stk. 4. Det Frie Forskningsråd har både en fondsfunktion og en rådgivningsfunktion. Rådet har til hovedformål at støtte konkrete forskningsaktiviteter baseret på forskernes egne initiativer og give forskningsfaglig rådgivning i tilknytning hertil, jf. §§ 7 og 8.

Stk. 5. Det Strategiske Forskningsråd har både en fondsfunktion og en rådgivningsfunktion. Rådet har til hovedformål at støtte forskning inden for politisk prioriterede og tematisk afgrænsede forskningsområder og give forskningsfaglig rådgivning i tilknytning hertil, jf. §§ 17 og 18.

Stk. 6. Koordinationsudvalget forestår koordineringen af den offentlige fondsfunktion for forskning og har en rådgivningsfunktion om forskeruddannelse, jf. §§ 25 og 26.

30

Dokumentet er Historisk

Stk. 7. Rådene og udvalget i stk. 4-6 skal tilsammen sikre, at alle statslige forskningsbevillinger, der ikke er basisbevillinger knyttet til bestemte institutioner, uddeles i åben konkurrence og efter en forskningsfaglig kvalitetsvurdering.

Kapitel 2

Definitioner

§ 2. I denne lov forstås ved:
1) Anerkendte forskere: Personer, der i en årrække på videnskabeligt plan aktivt har beskæftiget sig med forskning, og som er på mindst lektor- eller seniorforskerniveau.
2) Forskningskyndige: Personer på ph.d.-niveau, som enten i en årrække på nationalt eller internationalt plan har opnået indsigt i eller erfaring med varetagelse af forskningsopgaver eller på ledelsesplan i en institution, organisation eller virksomhed har beskæftiget sig indgående med forskningsadministration, forskningsledelse, forskningsformidling eller forskningspolitik.

Kapitel 3

Danmarks Forskningspolitiske Råd

§ 3. Danmarks Forskningspolitiske Råd giver ministeren for videnskab, teknologi og udvikling forskningspolitisk rådgivning. Folketinget og enhver minister kan indhente forskningspolitisk rådgivning fra rådet. Rådgivningen sker efter anmodning eller på eget initiativ.

Stk. 2. Opgaverne omfatter overordnet rådgivning om dansk og international forskningspolitik til gavn for samfundet, herunder om:
1) Rammebetingelser for forskning.
2) Forskningsbevillinger.
3) Større nationale og internationale forskningsinitiativer.
4) Udviklingen i den nationale forskningsstrategi.
5) Danmarks rolle og placering i det internationale forskningssamarbejde.
6) Forskeruddannelse og forskerrekruttering.

Stk. 3. Rådgivningen skal være baseret på dokumentation og forskningspolitiske analyser. Det Frie Forskningsråd, Det Strategiske Forskningsråd og Koordinationsudvalget er som led heri forpligtet til at give rådgivning til rådet inden for deres områder.

Stk. 4. Rådet for Teknologi og Innovation og relevante institutioner og organisationer kan efter anmodning give rådgivning til rådet.

Stk. 5. Rådet har til opgave at styrke formidlingen af dansk forskningspolitik.

Stk. 6. Rådet fremlægger en årlig rapport om dansk forskningspolitik, der indeholder rådets vurdering af dansk forsknings generelle udvikling, kvalitet i international sammenhæng og samfundsmæssige relevans.

§ 4. Danmarks Forskningspolitiske Råd består af en formand og otte medlemmer.

Stk. 2. Rådets formand og øvrige medlemmer skal være anerkendte forskere eller forskningskyndige, der tilsammen repræsenterer indsigt i forskning ved universiteter, sektorforskningsinstitutioner, forskningsinstitutioner under Kulturministeriet og i erhvervslivet. Mindst halvdelen skal være anerkendte forskere.

Stk. 3. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling udpeger formanden og de otte medlemmer i deres personlige egenskab. Formanden og de øvrige medlemmer udpeges for en periode af 3 år. Genudpegning kan ske én gang. Hvis et medlem afgår i utide, kan et nyt medlem udpeges for mindre end 3 år.

Stk. 4. Rådet udarbejder en forretningsorden, som skal godkendes af ministeren for videnskab, teknologi og udvikling.

§ 5. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan fastsætte nærmere regler for Danmarks Forskningspolitiske Råds virke.

§ 6. Danmarks Forskningspolitiske Råds udtalelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Kapitel 4

Det Frie Forskningsråd

Fondsfunktion

§ 7. Det Frie Forskningsråd skal støtte dansk forskning baseret på forskernes egne initiativer inden for både enkelte videnskabelige forskningsområder og tværvidenskabelig forskning.

Stk. 2. Støtten gives efter ansøgning til konkrete forskningsaktiviteter og omfatter bl.a.:
1) Forskergrupper.
2) Forskningens infrastruktur, herunder driftstilskud og apparatur.
3) Forskernetværk.

Dokumentet er Historisk

4) Internationalt samarbejde.
5) Forskeruddannelse.
6) Forskningskonsortier.

Stk. 3. Rådet kan desuden uddele tilskud til enkeltstipendier.

Stk. 4. Rådet kan både give støtte til enkelte konkrete forskningsaktiviteter, jf. stk. 2, og til særlige initiativer, jf. § 11, stk. 5.

Stk. 5. Rådet skal bidrage til at styrke formidlingen og anvendelsen af forskningsresultater.

Stk. 6. Rådet kan inden for sit formål give tilskud til forsøgsvirksomhed.

Stk. 7. I forbindelse med udøvelsen af fondsfunktionen giver rådet desuden forskningsfaglig rådgivning inden for alle videnskabelige forskningsområder til ansøgere og andre interessenter.

Rådgivningsfunktion

§ 8. Det Frie Forskningsråd giver ministeren for videnskab, teknologi og udvikling forskningsfaglig rådgivning inden for alle videnskabelige forskningsområder. Folketinget og enhver minister kan indhente tilsvarende forskningsfaglig rådgivning fra rådet. Rådgivningen sker efter anmodning eller på eget initiativ.

Stk. 2. Rådet kan efter anmodning bistå offentlige institutioner med forskningsfaglig rådgivning.

Stk. 3. Rådet kan efter anmodning give forskningsfaglig rådgivning til private institutioner.

Stk. 4. Rådet afgiver hvert år til ministeren for videnskab, teknologi og udvikling en rapport om sit virke.

Struktur og kompetencer

§ 9. Det Frie Forskningsråd består af en bestyrelse og et antal faglige forskningsråd.

§ 10. Bestyrelsen består af en formand og otte medlemmer, som alle skal være anerkendte forskere.

Stk. 2. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling udpeger formanden og de øvrige medlemmer efter åbent opslag.

Stk. 3. Bestyrelsen udpeges for en periode på 4 år. Genudpegning kan ske for 2 år. Hvis et medlem afgår i utide, kan et nyt medlem udpeges for mindre end 4 år.

Stk. 4. Bestyrelsen udarbejder en forretningsorden.

§ 11. Bestyrelsen nedsætter og navngiver efter egen vurdering op til seks faglige forskningsråd.

Stk. 2. Bestyrelsen fastlægger grænserne mellem rådene og skal i den forbindelse sikre, at rådene tilsammen dækker alle videnskabelige forskningsområder, og at opdelingen mellem rådene løbende tilpasses den forskningsfaglige udvikling.

Stk. 3. Bestyrelsen orienterer Koordinationsudvalget om initiativer efter stk. 1 og 2.

Stk. 4. Bestyrelsen har ikke selv bevillingskompetence, men fordeler de frie forskningsbevillinger mellem de faglige forskningsråd.

Stk. 5. Bestyrelsen kan på baggrund af en vurdering af rådenes aktiviteter fordele op til en femtedel af bevillingerne til særlige initiativer, herunder tværfaglige og tværrådslige initiativer.

Stk. 6. Midler til de særlige initiativer, jf. stk. 5, fordeles af de faglige forskningsråd. Bestyrelsen kan beslutte, at et eller flere råd fordeler midlerne.

§ 12. Bestyrelsen har alene i generelle administrative anliggender en instruktionsbeføjelse over for de faglige forskningsråd.

Stk. 2. Bestyrelsen er øverste ansvarlig for den forskningsfaglige rådgivning, som gives efter § 8. Bestyrelsen kan dog delegere rådgivningsopgaver til bestyrelsesformanden, sekretariatet eller de faglige forskningsråd.

§ 13. De faglige forskningsråd udøver inden for deres område fondsfunktionen efter § 7 og bistår bestyrelsen med rådgivningsfunktionen efter § 8.

§ 14. Samtlige medlemmer af de faglige forskningsråd skal være anerkendte forskere. Medlemmer af en programkomité, jf. § 19, kan udpeges som medlemmer af et fagligt forskningsråd.

Stk. 2. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling udpeger medlemmerne i deres personlige egenskab og således, at der i det enkelte råd opnås den bredest mulige faglige dækning inden for rådets virke.

Stk. 3. Medlemmerne af de faglige forskningsråd udpeges for en periode på 4 år. Genudpegning kan ske for 2 år. Hvis et medlem afgår i utide, kan et nyt medlem udpeges for mindre end 4 år.

Stk. 4. Det enkelte råd konstituerer sig selv og vælger af sin midte en formand.

Stk. 5. Hvert råd udarbejder en forretningsorden, som skal godkendes af bestyrelsen for Det Frie Forskningsråd.

§ 15. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan fastsætte nærmere regler for:
1) Det Frie Forskningsråds generelle tilskudsforudsætninger i forbindelse med fondsfunktionen.
2) Rådets regnskabsaflæggelse.
3) Rådets indkaldelse af ansøgninger og kravene hertil.
4) Rådets sagsbehandling i forbindelse med fondsfunktionen. Ministeren kan herunder bestemme, at der i et nærmere bestemt omfang skal inddrages eksterne eksperter ved bedømmelsen af ansøgninger.
5) Rådets tildeling af stipendier til forskere og personer under forskeruddannelse.

Stk. 2. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan fastsætte formkrav og tidsfrister i forbindelse med forholdene i stk. 1, nr. 3-5, herunder bestemme, at manglende overholdelse af formkrav og tidsfrister medfører, at ansøgningen kan afvises.

32

Dokumentet er Historisk

§ 16. Bestyrelsens og de faglige forskningsråds afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan bestemme, at klager over retlige spørgsmål i forbindelse med afgørelser truffet af de faglige forskningsråd kan indbringes for ministeren efter regler fastsat af denne.

Kapitel 5

Det Strategiske Forskningsråd

Fondsfunktion

§ 17. Det Strategiske Forskningsråd giver støtte til forskning inden for politisk prioriterede og tematisk afgrænsede forskningsområder.

Stk. 2. Rådet sikrer uddelingen af forskningsprogrammer i stk. 1 i form af bl.a.:

1) Forskergrupper.
2) Forskningens infrastruktur, herunder driftstilskud og apparatur.
3) Forskernetværk.
4) Internationalt samarbejde.
5) Forskeruddannelse.
6) Forskningskonsortier.

Stk. 3. I tilknytning til uddelingen i stk. 2 kan rådet uddele tilskud til ph.d.-stipendier m.v.

Stk. 4. Rådet skal bidrage til at styrke formidlingen af forskningsresultater.

Stk. 5. Rådet skal bidrage til et øget samspil mellem offentlig og privat forskning. Rådet skal i den forbindelse aktivt søge at synliggøre egne strategiske forskningsindsatser for relevante private aktører med henblik på at tiltrække midler fra fonde og virksomheder til samfinansierede forskningsprojekter.

Stk. 6. Rådet skal af egen drift opsøge nye forskningstendenser og kan igangsætte initiativer på baggrund heraf, såfremt Folketinget afsætter bevillinger hertil. Rådet kan endvidere med hel eller delvis finansiering fra andre samarbejdspartnere igangsætte initiativer på baggrund af nye forskningstendenser.

Stk. 7. I forbindelse med udøvelsen af fondsfunktionen giver rådet desuden forskningsfaglig rådgivning inden for politisk prioriterede og tematisk afgrænsede forskningsområder til ansøgere og andre interessenter.

Rådgivningsfunktion

§ 18. Det Strategiske Forskningsråd giver ministeren for videnskab, teknologi og udvikling forskningsfaglig rådgivning inden for politisk prioriterede og tematisk afgrænsede forskningsområder. Folketinget og enhver minister kan indhente tilsvarende forskningsfaglig rådgivning fra rådet. Rådgivningen sker efter anmodning eller på eget initiativ.

Stk. 2. Rådet skal inden de enkelte ministres uddeling af statslige forskningsbevillinger, der ikke er basisbevillinger knyttet til en bestemt institution, godkende uddelingsproceduren og foretage en forskningsfaglig vurdering af indkomne ansøgninger. På baggrund heraf uddeler de enkelte ministre midlerne blandt de ansøgere, som rådet har fundet støtteværdige.

Stk. 3. Rådet kan efter anmodning bistå offentlige institutioner med forskningsfaglig rådgivning inden for politisk prioriterede og tematisk afgrænsede forskningsområder.

Stk. 4. Rådet kan efter anmodning give forskningsfaglig rådgivning inden for politisk prioriterede og tematisk afgrænsede forskningsområder til private institutioner.

Stk. 5. Rådet skal desuden af egen drift opsøge nye forskningstendenser, jf. § 17, stk. 6.

Stk. 6. Rådet afgiver hvert år til ministeren for videnskab, teknologi og udvikling en rapport om sit virke.

Struktur og kompetencer

§ 19. Det Strategiske Forskningsråd består af en bestyrelse og et meget begrænset antal programkomiteer.

§ 20. Bestyrelsen består af en formand og otte medlemmer.

Stk. 2. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling udpeger formanden og ét medlem. De øvrige medlemmer udpeges af ministeren efter åbent opslag.

Stk. 3. Bestyrelsen skal sammensættes af anerkendte forskere og af forskningskyndige, der repræsenterer brugerinteresser. Formanden og de øvrige medlemmer skal desuden have indsigt i og erfaring med varetagelse af strategiske forskningsopgaver i dansk og i international sammenhæng.

Stk. 4. Bestyrelsen skal tilsammen repræsentere kompetencer inden for alle væsentlige forskningsfaglige interesser i både det offentlige og det private forskningssystem. Kompetencerne omfatter indsigt i:

1) Grundlæggende forskning og uddannelse.
2) Strategisk forskning, herunder sektorforskning og forskning på hospitaler.
3) Samarbejde mellem virksomheder og offentlige forskningsinstitutioner.
4) Teknologisk udvikling og innovation.
5) Internationalt forskningssamarbejde.
6) Forskeruddannelse.
7) Menneskelige ressourcer og sociale processer.

Dokumentet er Historisk

Stk. 5. Formanden og de otte medlemmer udpeges i deres personlige egenskab. Bestyrelsen udpeges for en periode på 4 år. Genudpegning kan ske for 2 år. Hvis et medlem afgår i utide, kan et nyt medlem udpeges for mindre end 4 år.
Stk. 6. Bestyrelsen udarbejder en forretningsorden.

§ 21. Bestyrelsen kan efter egen vurdering i meget begrænset omfang nedsætte et antal programkomiteer med bevillingskompetence til at støtte forskning inden for politisk definerede og tematisk afgrænsede forskningsområder, jf. § 17, stk. 1.
Stk. 2. Bestyrelsen fastlægger antallet af programkomiteer og deres afgrænsning i forhold til hinanden. Bestyrelsen skal i den forbindelse sikre, at antallet holdes på det lavest mulige niveau, og at alle komiteer ophører, når deres opgave er fuldført.
Stk. 3. Bestyrelsen orienterer Koordinationsudvalget om initiativer efter stk. 1 og 2.
Stk. 4. Bestyrelsen har ikke selv bevillingskompetence, men fordeler de strategiske programmidler til programkomiteerne eller i visse tilfælde til et eller flere af de faglige forskningsråd, jf. § 9.
Stk. 5. Samtlige medlemmer af en programkomité skal være anerkendte forskere. Medlemmer af et fagligt forskningsråd, jf. § 9, kan udpeges som medlemmer af en programkomité. Medlemmerne udpeges af bestyrelsen.

§ 22. Bestyrelsen har alene i generelle administrative anliggender en instruktionsbeføjelse over for programkomiteerne. Hvor et eller flere af de faglige forskningsråd er tillagt opgaver efter § 21, stk. 4, har bestyrelsen samme beføjelse over for disse råd.
Stk. 2. Bestyrelsen er øverste ansvarlig for den forskningsfaglige rådgivning, som gives efter § 18. Bestyrelsen kan dog delegere rådgivningsopgaver til bestyrelsesformanden, sekretariatet eller en programkomité.

§ 23. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan fastsætte nærmere regler for:
1) Det Strategiske Forskningsråds generelle tilskudsforudsætninger i forbindelse med fondsfunktionen.
2) Rådets regnskabsaflæggelse.
3) Rådets indkaldelse af ansøgninger og kravene hertil.
4) Rådets sagsbehandling i forbindelse med fondsfunktionen. Ministeren kan herunder bestemme, at der i et nærmere bestemt omfang skal inddrages eksterne eksperter ved bedømmelsen af ansøgninger.
5) Rådets tildeling af stipendier til forskere og personer under forskeruddannelse, jf. § 17, stk. 3.
Stk. 2. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan fastsætte formkrav og tidsfrister i forbindelse med forholdene i stk. 1, nr. 3-5, herunder bestemme, at manglende overholdelse af formkrav og tidsfrister medfører, at ansøgningen kan afvises.

§ 24. Bestyrelsens, programkomiteernes eller de faglige forskningsråds afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. dog stk. 2.
Stk. 2. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan bestemme, at klager over retlige spørgsmål i forbindelse med afgørelser truffet af programkomiteerne eller af de faglige forskningsråd efter delegation fra Det Strategiske Forskningsråd kan indbringes for ministeren efter regler fastsat af denne.

Kapitel 6

Koordinationsudvalget

Koordinering af fondsfunktionen

§ 25. Koordinationsudvalget har til formål at fremme samarbejdet om fondsfunktionen mellem Det Frie Forskningsråd, Det Strategiske Forskningsråd, Danmarks Grundforskningsfond og det øvrige forskningssystem og sammenhængen mellem fondsfunktionen og øvrige statslige forskningsbevillinger.
Stk. 2. Udvalget koordinerer arbejdet og opgaveløsningen i de to råd og i fonden, jf. stk. 1. Udvalget skal i den forbindelse bidrage til fremme og koordinering af dansk forsknings internationale aktiviteter.
Stk. 3. Udvalget skal i forbindelse med opgaverne efter stk. 1 og 2 virke for forskningssamarbejdet med Færøerne og Grønland.
Stk. 4. Udvalget udarbejder fælles, ensartede, bindende retningslinjer for Det Frie Forskningsråds og Det Strategiske Forskningsråds udøvelse af fondsfunktionen, jf. §§ 7 og 17.
Stk. 5. I sager vedrørende koordinering af fondsfunktionen er udvalget et konsensusorgan og har ingen bestemmende myndighed over det øvrige forskningsrådssystem. Ved udarbejdelsen af retningslinjer efter stk. 4 træffer udvalget dog afgørelse ved almindelig stemmeflerhed.

Rådgivning om forskeruddannelse

§ 26. Koordinationsudvalget rådgiver om forskeruddannelse inden for alle videnskabelige forskningsområder, herunder forskerskoleinitiativer, med henblik på støtte og stimulering af den formaliserede forskeruddannelse. Opgaverne omfatter:
1) Fremme af kvalitetsudvikling og internationalisering af den danske forskeruddannelse.
2) Sikring af koordinering af forskeruddannelsens udvikling og volumen i Danmark.
Stk. 2. Udvalget rådgiver ministeren for videnskab, teknologi og udvikling om støtte til forskeruddannelse og rådgiver desuden efter anmodning ministeren, Folketinget og regeringen om forskeruddannelse i øvrigt.
Stk. 3. Udvalget kan efter anmodning bistå offentlige institutioner med rådgivning om forskeruddannelse.
Stk. 4. Udvalget kan efter anmodning give rådgivning om forskeruddannelse til private institutioner.
Stk. 5. Udvalget har til opgave at styrke formidlingen af den danske forskeruddannelse.

34

Dokumentet er Historisk

Stk. 6. Udvalget skal desuden som en central forudsætning for sit virke søge at fremme indarbejdelsen af stærke og attraktive forskeruddannelsesmiljøer i hele forskningssystemet. Udvalget skal i den forbindelse indgå i et udstrakt samarbejde med universiteter, sektorforskningsinstitutioner og forskningsinstitutioner under Kulturministeriet.

Stk. 7. I sager vedrørende rådgivning om støtte til forskeruddannelse træffer udvalget afgørelse ved almindelig stemmeflerhed.

§ 27. Til brug for varetagelsen af opgaverne efter § 26 kan Koordinationsudvalget indhente forskningsfaglig rådgivning om forskeruddannelse fra et efter egen vurdering nedsat underudvalg.

Stk. 2. Samtlige medlemmer af underudvalget skal være forskeruddannelseskyndige.

Stk. 3. Koordinationsudvalget træffer ved almindelig stemmeflerhed alle beslutninger vedrørende nedsættelsen af underudvalget, jf. stk. 1 og 2.

Stk. 4. Koordinationsudvalget kan i stedet for at nedsætte et underudvalg vælge at indhente forskningsfaglig rådgivning om forskeruddannelse fra Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd, jf. §§ 9 og 19.

Struktur og kompetencer

§ 28. Koordinationsudvalget består af en formand og seks medlemmer.

Stk. 2. Udvalget sammensættes af bestyrelsesformændene for Det Frie Forskningsråd, Det Strategiske Forskningsråd og Danmarks Grundforskningsfond, to medlemmer indstillet af Rektorkollegiet, ét medlem indstillet af Sektorforskningens Direktørkollegium og ét medlem indstillet af Rådet for Teknologi og Innovation.

Stk. 3. Den administrative leder for bl.a. Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd, jf. § 35, stk. 2, og den administrative leder for Danmarks Grundforskningsfond deltager begge som observatører i udvalgets møder.

Stk. 4. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling udpeger de fire medlemmer, som indstilles i medfør af stk. 2. Medlemmerne udpeges for en periode på 4 år. Genudpegning kan ske for 2 år. Hvis et medlem afgår i utide, kan et nyt medlem udpeges for mindre end 4 år.

Stk. 5. Udvalget konstituerer sig for en periode på 4 år og vælger af sin midte en formand.

Stk. 6. Udvalget udarbejder en forretningsorden, som skal godkendes af ministeren for videnskab, teknologi og udvikling.

§ 29. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan fastsætte nærmere regler for:

1) Koordinationsudvalgets indkaldelse af ansøgninger og kravene hertil.
2) Udvalgets sagsbehandling i forbindelse med rådgivning om støtte til forskeruddannelse.

Stk. 2. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan fastsætte formkrav og tidsfrister i forbindelse med forholdene i stk. 1, herunder bestemme, at manglende overholdelse af formkrav og tidsfrister medfører, at ansøgningen kan afvises.

§ 30. Koordinationsudvalgets indstillinger og udtalelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Kapitel 7

Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed

§ 31. Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed har til opgave at behandle sager vedrørende videnskabelig uredelighed, der rejses ved klage.

Stk. 2. Hvis udvalgene konstaterer, at der i en sag foreligger videnskabelig uredelighed, kan udvalgene:

1) Orientere den indklagedes arbejdsgiver, hvis vedkommende er ansat som forsker.
2) Henstille, at det pågældende videnskabelige arbejde skal trækkes tilbage.
3) Orientere vedkommende offentlige myndighed, som fører tilsyn med området.
4) Foretage politianmeldelse, hvis der er tale om en strafbar lovovertrædelse.
5) Efter særlig anmodning fra en ansættelsesmyndighed udtale sig om graden af videnskabelig uredelighed.

Stk. 3. Formanden træffer afgørelse i retlige spørgsmål, jf. § 32, stk. 2.

Stk. 4. Udvalgene offentliggør en årlig beretning om deres virksomhed.

§ 32. Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed består af et eller flere udvalg dækkende alle videnskabelige forskningsområder.

Stk. 2. Formanden for udvalgene skal være landsdommer.

Stk. 3. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling fastsætter antallet af medlemmer. For hvert medlem skal der endvidere være en suppleant. Medlemmer og suppleanter skal alle være anerkendte forskere, der tilsammen dækker alle videnskabelige forskningsområder, jf. § 36, stk. 2.

Stk. 4. Formanden udpeges af ministeren for videnskab, teknologi og udvikling. Medlemmerne og suppleanterne udpeges af ministeren i deres personlige egenskab efter høring af Det Frie Forskningsråd. Formanden, de øvrige medlemmer og suppleanterne udpeges for en periode på 4 år. Genudpegning kan ske for 2 år. Hvis et medlem eller en suppleant udtræder i utide, kan et nyt medlem eller en ny suppleant udpeges for mindre end 4 år.

Stk. 5. Udvalgene udarbejder en forretningsorden, som skal godkendes af ministeren for videnskab, teknologi og udvikling.

§ 33. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan fastsætte nærmere regler for Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredeligheds virke.

Dokumentet er Historisk

§ 34. Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredeligheds afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Kapitel 8

Forskellige bestemmelser

§ 35. Sekretariatsbetjeningen af Danmarks Forskningspolitiske Råd varetages af Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling.

Stk. 2. Det Frie Forskningsråd, Det Strategiske Forskningsråd, Koordinationsudvalget og Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed sekretariatsbetjenes af et uafhængigt sekretariat.

Stk. 3 . Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling eller den, der bemyndiges af ministeren hertil, fører tilsyn med bevillingsanvendelsen og legaliteten i forbindelse med Det Frie Forskningsråds, Det Strategiske Forskningsråds og Koordinationsudvalgets arbejde.

§ 36. Medlemmer af et af de af loven omfattede organer eller af Danmarks Grundforskningsfonds bestyrelse kan ikke sidde i andre af de af loven omfattede organer.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 er dog ikke til hinder for, at et medlem af et fagligt forskningsråd kan være medlem af en programkomité eller omvendt, jf. § 14, stk. 1, og § 21, stk. 5. Tilsvarende gælder for de medlemmer af Koordinationsudvalget, hvis medlemskab følger af deres hverv, jf. § 28, stk. 2, og for medlemmer af Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed samt deres suppleanter, jf. § 32, stk. 3.

§ 37. Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd kan modtage tilskud fra anden side end staten. Ikkestatslige midler skal holdes adskilt fra statslige midler.

§ 38. Tilskudsgiver efter denne lov kan kræve tilskud tilbagebetalt, hvis tilskudsforudsætningerne ikke overholdes.

§ 39. Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd skal offentliggøre vejledende retningslinjer for deres bevillingspraksis.

§ 40. Loven revideres i folketingssamlingen 2007-08 på baggrund af en evaluering af forskningsrådssystemets rådgivning om støtte til forskeruddannelse.

Kapitel 9

Ikrafttræden m.v.

§ 41. Loven træder i kraft den 1. januar 2004. Samtidig ophæves lov om forskningsrådgivning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 676 af 19. august 1997.

Stk. 2. Regler, der er fastsat med hjemmel i lov om forskningsrådgivning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 676 af 19. august 1997, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller erstattes af regler udstedt i medfør af denne lov.

Stk. 3. Formanden for og medlemmerne af det nuværende Danmarks Forskningsråd indtræder som formand for og medlemmer af Danmarks Forskningspolitiske Råd og fortsætter indtil udløbet af deres nuværende periode med mulighed for genudpegning, hvis genudpegning kunne ske efter de hidtidige regler.

Stk. 4. De nuværende statslige forskningsråds rettigheder og pligter overtages af henholdsvis Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd, jf. §§ 7 og 17.

Stk. 5. De nuværende statslige forskningsråd fortsætter som faglige forskningsråd efter denne lov, indtil bestyrelsen for Det Frie Forskningsråd har fastlagt grænserne mellem rådene og der er nedsat faglige forskningsråd i medfør af denne lov.

Stk. 6. Medlemmerne af de nuværende statslige forskningsråd kan genudpeges til de faglige forskningsråd, hvis de efter de hidtidige regler kunne genudpeges til det pågældende statslige forskningsråd.

Stk. 7. De nuværende programkomiteer fortsætter, indtil de har opfyldt deres af det nuværende Forskningsforum pålagte hverv. Efter nedlæggelsen af Forskningsforum refererer programkomiteerne til bestyrelsen for Det Strategiske Forskningsråd.

Stk. 8. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan i forbindelse med lovens gennemførelse fravige bestemmelserne om udpegningsperiodens længde for medlemmerne af bestyrelsen for Det Frie Forskningsråd og for Det Strategiske Forskningsråd, jf. § 10, stk. 3, og § 20, stk. 5.

Givet på Christiansborg Slot, den 28. maj 2003

Under Vor Kongelige Hånd og Segl

MARGRETHE R.

/Helge Sander

36

Dokumentet er Historisk

Dokumentet er Historisk

BEK nr 668 af 28/06/2005 Historisk
Offentliggørelsesdato: 08-07-2005
Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser

Senere ændringer til forskriften

- BEK nr 1122 af 24/11/2008

Ændrer i følgende forskrifter

- BEK nr 933 af 15/12/1998

Oversigt (indholdsfortegnelse)

Kapitel 1	Formål, anvendelsesområde m.v.
Kapitel 2	Kompetenceområder
Kapitel 3	Optagelse af sager til behandling
Kapitel 4	Struktur
Kapitel 5	Sagernes fordeling, beslutningsdygtighed og stemmeafgivelse
Kapitel 6	Sagernes behandling
Kapitel 7	Sagernes afslutning og mulighed for genoptagelse
Kapitel 8	Sanktionsmuligheder
Kapitel 9	Forskellige bestemmelser
Kapitel 10	Ikrafttræden m.v.

Den fulde tekst

Bekendtgørelse om Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed

I medfør af § 32, stk. 3, og § 33 i lov nr. 405 af 28. maj 2003 om forskningsrådgivning m.v. fastsættes:

Kapitel 1

Formål, anvendelsesområde m.v.

§ 1. Til styrkelse af dansk forsknings troværdighed nedsætter ministeren for videnskab, teknologi og udvikling Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed. Udvalgene kan kun behandle sager vedrørende videnskabelig uredelighed, der har betydning for dansk forskning.

Stk. 2. Udvalgene består af tre udvalg, der tilsammen dækker alle videnskabelige forskningsområder:
1) Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for sundhedsvidenskabelig forskning.
2) Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for natur-, teknologi- og produktionsvidenskabelig forskning.
3) Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for kultur- og samfundsvidenskabelig forskning.

Stk. 3. Udvalgene afgør i forening den nærmere afgrænsning mellem de tre udvalg efter stk. 2. Afgrænsningen skal fremgå af forretningsordenen, jf. § 16, stk. 1.

Stk. 4. Udvalgene kan behandle sager, hvor den indklagede er videnskabeligt uddannet inden for det forskningsområde, som det videnskabelige produkt, der klages over, vedrører, og som
1) har fået offentliggjort det videnskabelige produkt, der klages over, i Danmark,
2) har udarbejdet det videnskabelige produkt, der klages over, som led i sin ansættelse eller erhvervsvirksomhed i Danmark,
3) har fået eller har søgt tilskud fra danske offentlige myndigheder til udarbejdelsen af det videnskabelige produkt, der klages over, eller
4) har sin nærmeste tilknytning til Danmark i øvrigt.

Stk. 5. For så vidt angår videnskabelige produkter udarbejdet i privat regi forudsætter sagens behandling, at den private virksomhed eller lignende har ønsket at være omfattet af udvalgenes kompetence eller ønsker at medvirke til sagens oplysning.

38

Dokumentet er Historisk

Kapitel 2

Kompetenceområder

§ 2. Ved videnskabelig uredelighed forstås en forsætlig eller groft uagtsom adfærd i form af forfalskning, plagiering, fortielse eller lignende, der indebærer en utilbørlig vildledning om egen videnskabelig indsats og/eller videnskabelige resultater. Omfattet er herefter bl.a.:
1) Uoplyst konstruktion af data eller substitution med fiktive data.
2) Uoplyst selektiv eller skjult kassation af egne uønskede resultater.
3) Uoplyst usædvanlig og vildledende anvendelse af statistiske metoder.
4) Uoplyst ensidig eller forvredet fortolkning af egne resultater og konklusioner.
5) Plagiering af andres resultater eller publikationer.
6) Uretmæssig angivelse af forfatterrolle, titel eller arbejdssted.
7) Afgivelse af urigtige oplysninger om videnskabelige kvalifikationer.

§ 3. Udvalgene kan ikke behandle sager, der vedrører videnskabelige teoriers holdbarhed eller sandhed eller sager, der vedrører forskningskvaliteten af et videnskabeligt produkt.

Kapitel 3

Optagelse af sager til behandling

§ 4. Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed skal behandle sager, der rejses af en part efter forvaltningsloven med påstand om videnskabelig uredelighed, jf. dog stk. 3. Udvalgene kan også behandle sager, der rejses af en part, der ønsker at blive renset for navngivne, anonyme eller kildebeskyttede påstande om videnskabelig uredelighed, under forudsætning af, at parten giver alle nødvendige oplysninger til brug for udvalgenes behandling af sagen, jf. § 12, stk. 3.
Stk. 2. Udvalgene kan i begrænset omfang behandle sager, der ikke rejses af en part, hvis sagerne er af samfundsmæssig interesse eller af betydning for menneskers eller dyrs sundhed, og hvor der foreligger en begrundet formodning for videnskabelig uredelighed.
Stk. 3. Udvalgene kan afvise at behandle sager, hvor det på forhånd vurderes, at:
1) Sagen falder uden for udvalgenes kompetence.
2) Sagen må anses for åbenbart grundløs.
3) Omkostningerne ved sagens behandling ikke står i rimeligt forhold til dens betydning.
Stk. 4. Sager, der ikke optages til behandling af udvalgene, skal afvises senest tre måneder efter udvalgenes modtagelse af sagen. I sager, der optages til behandling, skal udvalgene senest tre måneder efter modtagelsen af sagen oplyse sagens parter om sagens forventede faser og forventet tidspunkt for afgivelse af en udtalelse, jf. § 13, stk. 1.

§ 5. Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed kan behandle sager, hvor der klages over enkelt-personer eller grupper af personer.
Stk. 2. I sager, hvor der klages over grupper af personer, kan udvalgene dog kun benytte sig af sine sanktionsbeføjelser, jf. § 15, stk. 1, hvis sagens opklaring fører til en afklaring af, til hvem adfærden efter § 2 kan henføres.

§ 6. Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed kan behandle sager, hvor der klages over et skriftligt videnskabeligt produkt efter den indklagedes frivillige afgivelse deraf, jf. § 1, stk. 4.
Stk. 2. Udvalgene kan også behandle sager, hvor der klages over en ansøgning, der er indgivet med henblik på at søge tilskud fra offentlige forskningsbevillinger.

Kapitel 4

Struktur

§ 7. Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed har en fælles formand, der skal være landsdommer.
Stk. 2. Hvert udvalg består ud over formanden, jf. stk. 1, af seks medlemmer samt et tilsvarende antal suppleanter, der kun kan indtræde ved medlemmernes forfald og for hele behandlingen af en sag. Medlemmerne skal alle være anerkendte forskere og tilsammen dække alle videnskabelige forskningsområder. Tilsvarende gælder suppleanterne.
Stk. 3. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling udpeger formanden. Medlemmerne og suppleanterne udpeges af ministeren i deres personlige egenskab efter høring af Det Frie Forskningsråd. Formanden, medlemmerne og suppleanterne udpeges for en periode af fire år. Genudpegning kan ske for to år. Hvis et medlem eller en suppleant udtræder i utide, kan et nyt medlem eller en ny suppleant udpeges for mindre end fire år.

Dokumentet er Historisk

Kapitel 5

Sagernes fordeling, beslutningsdygtighed og stemmeafgivelse

§ 8. Formanden fordeler sagerne til behandling i de tre udvalg, jf. § 1, stk. 2.
Stk. 2. De enkelte udvalg træffer selv beslutning om, hvorvidt en sag skal optages til behandling eller på forhånd afvises, jf. §§ 4, stk. 3 og 4.
Stk. 3. Hvis det skønnes, at en sag vedrører mere end ét udvalgs kompetenceområde, kan det udvalg, hvortil det videnskabelige produkt, der klages over, primært vedrører, beslutte, at udvalgene skal træffe beslutning om sagen, herunder afgive udtalelse, i forening, jf. § 6.
Stk. 4. Er den indklagede en gruppe af personer, jf. § 5, stk. 1, kan beslutningen efter stk. 2 træffes af det udvalg, hvortil det videnskabelige produkt, der klages over, primært vedrører. Er henførelse ikke mulig, træffer formanden beslutning.

§ 9. Et udvalg er beslutningsdygtigt, når formanden og fire medlemmer eller et tilsvarende antal suppleanter er til stede, jf. § 7, stk. 2.
Stk. 2. I sager, hvor flere udvalg træffer beslutning i forening, jf. § 8, stk. 2, er udvalgene kun beslutningsdygtige, hvis hvert udvalg selvstændigt opfylder kravet i stk. 1.
Stk. 3. Udvalgene skal i videst muligt omfang træffe beslutning i enighed. Kan enighed ikke opnås, træffes beslutning ved almindelig stemmeflerhed.
Stk. 4. Formanden træffer afgørelse i retlige spørgsmål og om udformningen af en konklusion.

Kapitel 6

Sagernes behandling

§ 10. Parterne i en sag, der er under behandling i Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed, kan lade sig bistå af bisiddere.

§ 11. Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed kan nedsætte ad hoc-udvalg uden beslutningskompetence til at bistå sig med forberedelsen af en sag. Et ad hoc-udvalg kan sammensættes med nogle af udvalgenes medlemmer, deres suppleanter og/eller eksterne sagkyndige, der udpeges af udvalgene, idet der forinden skal foretages en selvstændig partshøring over den påtænkte sammensætning.
Stk. 2. Som led i sagsforberedelsen, jf. stk. 1, udarbejder ad hoc-udvalgene en redegørelse om sagens faktiske omstændigheder. Hvis der er udpeget eksterne sagkyndige til ad hoc-udvalgene, skal der foretages selvstændig partshøring over redegørelsen.
Stk. 3. Ad hoc-udvalgene sekretariatsbetjenes af udvalgenes sekretariat efter lovens § 35, stk. 2.

§ 12. Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed skal som led i sagsbehandlingen fremskaffe alle nødvendige oplysninger for at kunne træffe beslutning på et tilstrækkelig oplyst grundlag.
Stk. 2. Udvalgene kan til brug for sagens oplysning indhente oplysninger fra den indklagede om den videnskabelige metode, der er anvendt ved udarbejdelsen af det videnskabelige produkt, der klages over, jf. § 6, stk. 1, hvis sådanne oplysninger ikke allerede er tilgængelige for udvalgene.
Stk. 3. Udvalgene skal i sager, der rejses af en part med henblik på renselse, jf. § 4, stk. 1, indhente en skriftlig redegørelse fra parten, med mindre udvalgene vurderer, at den fremsatte påstand om partens videnskabelige uredelighed er åbenbart grundløs.
Stk. 4. I sager, hvor der klages over grupper af personer, jf. § 5, stk. 2, kan udvalgene til brug for sagens oplysning indhente oplysninger fra de indklagede om de enkelte medlemmers bidrag til det samlede videnskabelige produkt, hvis sådanne oplysninger ikke allerede er tilgængelige for udvalgene.

Kapitel 7

Sagernes afslutning og mulighed for genoptagelse

§ 13. Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed afslutter behandlingen af en sag ved at afgive en udtalelse. Udtalelsen skal bl.a. redegøre for:
1) En sagsfremstilling.
2) Udtalelser fra sagens parter.
3) Udvalgenes overvejelser.
4) Udvalgenes konklusion og i tilfælde af dissens, jf. stk. 2, hvor mange medlemmer eller deres suppleanter, der kan tilslutte sig konklusionen.

Stk. 2. I sager, hvor udvalgene træffer beslutning ved almindelig stemmeflerhed, jf. § 9, stk. 3, kan ethvert dissentierende medlem eller dennes suppleant kræve, at vedkommendes dissens fremgår af udtalelsen.
Stk. 3. I sager, hvor udvalgene forventer at udtrykke kritik af den indklagedes adfærd, jf. § 15, skal udvalgene høre denne over et udkast til udtalelse.

40

Dokumentet er Historisk

§ 14. Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed kan efter begæring fra en part genoptage en afsluttet sag, hvis der fremkommer nye oplysninger, som hvis de havde foreligget under sagens behandling, må antages at kunne have ført til et andet udfald.

Kapitel 8

Sanktionsmuligheder

§ 15. I sager, hvor Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed konstaterer, at der foreligger videnskabelig uredelighed, afgiver udvalgene en udtalelse, hvori der udtrykkes kritik. Udvalgene kan samtidig:
1) Orientere den indklagedes arbejdsgiver, hvis vedkommende er ansat som forsker.
2) Henstille, at det pågældende videnskabelige arbejde skal trækkes tilbage.
3) Orientere vedkommende offentlige myndighed, som fører tilsyn med området.
4) Foretage politianmeldelse, hvis der er tale om en strafbar lovovertrædelse.
5) Efter særlig anmodning fra en ansættelsesmyndighed udtale sig om graden af videnskabelig uredelighed.

Stk. 2. Udvalgene skal i sager efter stk. 1 udtale sig om graden af den konstaterede videnskabelige uredelighed og om dennes betydning for det videnskabelige budskab i det pågældende videnskabelige produkt.

Stk. 3. Udvalgene kan henlægge sager efter stk. 1, hvis udvalgene finder, at den konstaterede videnskabelige uredelighed kun har haft ringe betydning for det videnskabelige budskab i produktet.

Kapitel 9

Forskellige bestemmelser

§ 16. Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed udarbejder en forretningsorden, som skal godkendes af ministeren for videnskab, teknologi og udvikling.

Stk. 2. Udvalgene offentliggør en årlig beretning om deres virksomhed. Beretningen skal bl.a. beskrive samtlige behandlede sager vedrørende videnskabelig uredelighed i ikke-personhenførbar form.

Kapitel 10

Ikrafttræden m.v.

§ 17. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. august 2005. Samtidig ophæves bekendtgørelse nr. 933 af 15. december 1998 om Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed.

Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, den 28. juni 2005

Helge Sander

/Thorkild Meedom

Forslag til lov om ændring af lov om forskningsrådgivning m.v. og ligningsloven og om ophævelse af lov om godkendelse af visse forskningsaktiviteter

(Forskeruddannelse, forskningssamarbejde med Færøerne og Grønland, Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed m.v.)

§ 1. I lov om forskningsrådgivning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 658 af 19. juni 2007, foretages følgende ændringer:

1. *§ 1, stk. 6,* affattes således:

»*Stk. 6.* Koordinationsudvalget forestår koordineringen af den offentlige fondsfunktion for forskning, jf. § 25. Udvalget fordeler desuden midler til forskeruddannelse og varetager særlige rådgivningssager, jf. §§ 26 og 27.«

2. I *§ 1, stk. 7,* indsættes efter »institutioner«: »eller bevillinger til forskningsbaseret myndighedsbetjening«.

3. I *§ 2* indsættes som *nr. 3:*

»3) Videnskabelig uredelighed: Forfalskning, fabrikering, plagiering og andre alvorlige brud på god videnskabelig praksis, som er begået forsætligt eller groft uagtsomt ved planlægning, gennemførelse eller rapportering af forskningsmæssige resultater.«

4. I *§ 3, stk. 6,* indsættes som *2. pkt.* :

»Rådet gennemfører en høring over den årlige rapport.«

5. I *§ 8* indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»*Stk. 4.* Rådet kan yde rådgivningen nævnt i stk. 2, 1. pkt., og stk. 3, ved at anvise navne på anerkendte forskere uden for rådet, hvis den ønskede bistand angår vurdering af ansøgninger, der er indgivet til andre bevilgende institutioner.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 5.

6. I *§ 10, stk. 1,* indsættes som *2. pkt.* :

»Bestyrelsen udpeger ved sin konstituering en næstformand.«

7. *§ 11, stk. 4, 2. pkt.,* ophæves.

8. *§ 12, stk. 2, 2. pkt.,* ophæves.

9. I *§ 14* indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Det Frie Forskningsråd kan nedsætte et tværfagligt forskningsråd, som kan bestå af medlemmer udpeget af ministeren for videnskab, teknologi og udvikling efter stk. 2, til varetagelse af tværfaglige opgaver.«

Stk. 3-5 bliver herefter stk. 4-6.

10. I *§ 15, stk. 1,* indsættes som *nr. 6:*

»6) Rådets adgang til delegation inden for rådet eller til sekretariatet af bevillings- og rådgivningskompetence.«

11. I *§ 15, stk. 2,* indsættes efter »fastsætte formkrav«: », herunder om elektronisk kommunikation,«.

12. *§ 16* affattes således:

»**§ 16.** Bestyrelsens og de faglige forskningsråds afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan fastsætte regler om, at klager over retlige spørgsmål i forbindelse med afgørelser truffet af de faglige forskningsråd eller af den instans, som rådet har delegeret bevillingskompetencen til, kan indbringes for ministeren.«

13. I *§ 17* indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»*Stk. 4.* Rådet skal virke for forskningssamarbejdet med Færøerne og Grønland.«

Stk. 4-7 bliver herefter stk. 5-8.

14. I *§ 18, stk. 2, 1. pkt.,* indsættes efter »institution«: »eller bevillinger til forskningsbaseret myndighedsbetjening«.

15. I *§ 18, stk. 5,* ændres »stk. 6« til: »stk. 7«.

16. *§ 21, stk. 3* og *4,* ophæves, og i stedet indsættes:

»*Stk. 3.* Bestyrelsen kan henlægge bevillingskompetence, som nævnt i stk. 1, til Kommissionen for Videnskabelige Undersøgelser i Grønland.

Stk. 4. Bestyrelsen orienterer Koordinationsudvalget om initiativer efter stk. 1 og 2.

Stk. 5. Bestyrelsen har ikke selv bevillingskompetence, men fordeler de strategiske programmidler til programkomiteerne, Kommissionen for Videnskabelige Undersøgelser i Grønland eller i visse tilfælde til et eller flere af de faglige forskningsråd, jf. § 9.

Stk. 6. Hvis bestyrelsen skønner, at udmøntningen af en finanslovsbevilling fagligt omfatter mere end én programkomité, kan bestyrelsen beslutte, at flere programkomiteer eller Kommissionen for Videnskabelige Undersøgelser i Grønland sammen med en eller flere programkomiteer skal behandle ansøgningerne til programmet i forening og træffe afgørelse som én myndighed (fælleskomité).

Stk. 7. Når fælleskomiteen har truffet endelig afgørelse efter stk. 6, lægger den kompetencen til at godkende faglig og budgetmæssig afrapportering i en af programkomiteerne.«

Stk. 5 bliver herefter stk. 8.

17. I *§ 22, stk. 1, 2. pkt.,* indsættes efter »forskningsråd«: »eller Kommissionen for Videnskabelige Undersøgelser i Grønland«, og »stk. 4« ændres til: »stk. 5«.

18. *§ 22, stk. 2, 2. pkt.,* ophæves.

19. I *§ 23, stk. 1,* indsættes som *nr. 6:*

»6) Rådets adgang til delegation inden for rådet eller til sekretariatet af bevillings- og rådgivningskompetence.«

20. I *§ 23, stk. 2,* indsættes efter »fastsætte formkrav«: », herunder om elektronisk kommunikation,«.

21. *§ 24* affattes således:

»**§ 24.** Bestyrelsens, programkomiteernes,Kommissionen for Videnskabelige Undersøgelser i Grønlands og de faglige forskningsråds afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan fastsætte regler om, at klager over retlige spørgsmål i forbindelse med afgørelser truffet af programkomiteerne, af Kommissionen for Videnskabelige Undersøgelser i Grønland, af de faglige forskningsråd eller af den instans, som programkomiteen eller rådet har delegeret bevillingskompetencen til, kan indbringes for ministeren.«

22. I *§ 25, stk. 1,* indsættes efter »DanmarksGrundforskningsfond«: », Højteknologifonden,Rådet for Teknologi og Innovation«.

23. I *§ 25, stk. 2, 1. pkt.,* ændres »to« til: »tre«, og »fonden« ændres til: »de to fonde«.

24. I *§ 25, stk. 2,* indsættes som *3. pkt.* :

»Til dette formål orienterer de tre råd og de to fonde mindst en gang om året udvalget om deres internationale aktiviteter.«

25. *§ 25, stk. 3,* ophæves.

Stk. 4 og 5 bliver herefter stk. 3 og 4.

26. I *§ 25, stk. 5,* der bliver stk. 4, ændres»stk. 4« til: »stk. 3«.

27. Overskriften før § 26 affattes således:

»Forskeruddannelse«

28. *§ 26* affattes således:

»**§ 26.** Koordinationsudvalget fordeler midler til forskeruddannelse inden for alle videnskabelige hovedområder. Udvalget fordeler forsker-

Copyright © 2009 Thomson Reuters Professional A/S

uddannelsesmidlerne til Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd.

Stk. 2. Udvalget kan i forbindelse med fordeling af forskeruddannelsesmidler fastsætte nærmere krav til anvendelsen af midlerne.

Stk. 3. I sager omfattet af stk. 1 og 2 træffer udvalget afgørelse ved almindelig stemmeflerhed.«

29. Før § 27 indsættes som overskrift:

»Særlige rådgivningssager«

30. *§ 27* affattes således:

»**§ 27.** Koordinationsudvalget kan efter anmodning bistå ministeren for videnskab, teknologi og udvikling i særlige rådgivningssager. Ministeren kan bestemme, at udvalget skal yde sin rådgivning efter forudgående høring af nationale eller internationale eksperter.

Stk. 2. I tilknytning til opgaverne efter stk. 1 kan udvalget efter ministerens anmodning fordele eventuelle særlige bevillinger til Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd. Udvalget kan i denne forbindelse fastsætte nærmere krav til anvendelsen af bevillingerne.

Stk. 3. Til brug for varetagelsen af opgaverne efter stk. 1 kan udvalget indhente rådgivning fra ekspertudvalg nedsat til formålet.

Stk. 4. I sager omfattet af stk. 1-3 træffer udvalget afgørelse ved almindelig stemmeflerhed.«

31. *§ 29* ophæves.

32. *§ 31, stk. 1,* affattes således:

»Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed har til opgave at behandle sager vedrørende videnskabelig uredelighed, der rejses ved anmeldelse, og som har betydning for

1) forskning udført i Danmark,
2) forskning udført af personer med ansættelse i Danmark, eller
3) forskning udført med dansk offentlig støtte.«

33. I *§ 31* indsættes efter stk. 1 som nye stykker:

»*Stk. 2.* For så vidt angår videnskabelige produkter udarbejdet i privat regi, kan sagen kun behandles, hvis den private virksomhed el.lign. har ønsket at være omfattet af udvalgenes kompetence eller ønsker at medvirke til sagens oplysning.

Stk. 3. Udvalgene kan behandle sager af egen drift, hvis sagerne er af samfundsmæssig interesse eller af betydning for menneskers eller dyrs sundhed, og hvor der foreligger en begrundet formodning for videnskabelig uredelighed.«

Stk. 2-4 bliver herefter stk. 4-6.

34. I *§ 32, stk. 4, 1. pkt.*, indsættes efter »udvikling«: »efter indstilling fra domstolene«.

35. I *§ 36, stk. 2, 1. pkt.*, indsættes efter »være medlem af«: »et tværfagligt forskningsråd og«.

36. I *§ 36, stk. 2,* indsættes som *3. pkt.* :

»Et sagsforberedende programudvalg, jf. § 22, stk. 2, kan sammensættes helt eller delvist af medlemmer fra Det Strategiske Forskningsråds programkomiteer.«

37. *§ 40* affattes således:

»**§ 40.** Loven revideres i folketingsåret 2009-10 på baggrund af en evaluering af forskningsrådssystemet.«

38. Efter § 40 indsættes i *kapitel 8:*

»**§ 40 a.** Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan bemyndige en under ministeriet oprettet statslig myndighed eller efter forhandling med vedkommende minister andre statslige myndigheder til at udøve de beføjelser, der i denne lov er tillagt ministeren.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om adgangen til at påklage afgørelser, der er truffet i henhold til bemyndigelse efter stk. 1, herunder om at afgørelserne ikke skal kunne påklages.

Stk. 3. Ministeren kan fastsætte regler om udøvelsen af de beføjelser, som en anden statslig myndighed efter forhandling med vedkommende minister bliver bemyndiget til at udøve efter stk. 1.«

§ 2. I lov om påligningen af indkomstskat til staten (ligningsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 1061 af 24. oktober 2006, som ændret senest ved § 7 i lov nr. 1534 af 20. december 2007, foretages følgende ændringer:

1. *§ 8 F* ophæves.

2. I *§ 8 H, stk. 2,* ændres »Danmarks Forskningspolitiske Råd« til: »Det Frie Forskningsråd«.

3. I *§ 8 Q, stk. 3,* udgår »§ 8 F, stk. 1, eller«.

§ 3. Loven træder i kraft den 1. september 2008.

Stk. 2. Tidspunktet for ikrafttræden af § 1,nr. 3, 32 og 33, fastsættes af ministeren for videnskab, teknologi og udvikling.

Stk. 3. § 1, nr. 27 og 28, træder i kraft den1. januar 2009.

Stk. 4. Lov nr. 1094 af 21. december 1994 om godkendelse af visse forskningsaktiviteter ophæves den 1. september 2008.

Bemærkninger til lovforslaget
Almindelige bemærkninger

1. Baggrunden for lovforslaget
2. De gældende regler
3. Lovforslaget
   3.1. Forskeruddannelse
   3.2. Forskningssamarbejdet med Færøerne og Grønland
   3.3. Præcisering af virkefeltet for Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed
   3.4. Tekniske ændringer
      3.4.1. Tværfagligt forskningsråd under Det Frie Forskningsråd
      3.4.2. Hjemmel til videnskabsministeren til at fastsætte regler for forskningsrådenes delegation af kompetence
      3.4.3. »Kvasifondssager« i Det Frie Forskningsråd
      3.4.4. Smidigere samarbejde mellem Det Strategiske Forskningsråds programkomiteer
      3.4.5. Øvrige tekniske ændringer
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
6. Miljømæssige konsekvenser
7. Administrative konsekvenser for borgerne
8. Forholdet til EU-retten

Copyright © 2009 Thomson Reuters Professional A/S

9. Høring
10. Sammenfattende skema
11. Forarbejder
11.1. Forarbejder til lov om forskningsrådgivning m.v.
11.2. Forarbejder til ligningsloven
11.3. Forarbejder til lov om godkendelse af visse forskningsaktiviteter

1. Baggrunden for lovforslaget

Forskning skaber ny viden til samfundet og er en vigtig forudsætning for fortsat vækst og velstand. Regeringen har derfor siden sin tiltræden satset på forskning og herunder på forskeruddannelse. I tråd hermed blev der på baggrund af et forslag fra videnskabsministeren indgået en politisk aftale mellem alle partier i Folketinget i 2002 om en reform af forskningsrådssystemet. Dette førte siden til vedtagelsen af lov om forskningsrådgivning m.v. i maj 2003, jf. lovbekendtgørelse nr. 658 af 19. juni 2007.

Med vedtagelsen af den nugældende lov i 2003 blev der indsat en bestemmelse, hvorefter loven skal revideres i folketingssamlingen 2007-08 på baggrund af en evaluering af forskningsrådssystemets rådgivning om støtte til forskeruddannelse, jf. lovens § 40. Videnskabsministeriet gennemførte i denne forbindelse evalueringen »A Public Good - PhD Education in Denmark« i foråret 2006. En del af evalueringen er allerede imødekommet ved etablering af ph.d.-skoler på universiteterne, jf. bekendtgørelse nr. 1368 af 7. december 2007 af lov om universiteter.

Den lovpålagte revision vedrørende forskeruddannelse har givet anledning til at overveje, om der på baggrund af erfaringerne med loven skulle være andre ændringsbehov. Danmarks Forskningspolitiske Råd, Koordinationsudvalget, Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd blev i den forbindelse inviteret til at bidrage med forslag.

På baggrund af ovenstående og i lyset af det fortsatte fokus på forskning og de øgede konkurrenceudsatte forskningsbevillinger ønsker regeringen med lovfor-slaget at foretage en række tilpasninger af forskningsrådssystemet med henblik på at øge systemets funktionsdygtighed. Regeringen foreslår således en ændring på forskeruddannelsesområdet, som skal understøtte den ændrede organisering af forskeruddannelsen med etableringen af ph.d.-skoler på universiteterne, jf. ovenfor, og lette sagsgangene i forhold til den nuværende organisering af udmøntningen af særlige konkurrenceudsatte midler til forskeruddannelse. Der foreslås endvidere en ændring vedrørende organiseringen af ansvaret for forskningssamarbejdet med Færøerne og Grønland og en præcisering angående virkefeltet for Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed. Endelig ønsker regeringen at gennemføre nogle ændringer, som sikrer en mere hensigtsmæssig og smidig sagsgang i forskningsrådene, samt at foretage enkelte tekniske justeringer.

2. De gældende regler

De gældende regler er fastsat i lov nr. 405 af 28. maj 2003 om forskningsrådgivning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 658 af 19. juni 2007, samt i bekendtgørelse nr. 274 af 20. april 2004 om fondsfunktionen under Det Frie Forskningsråd, Det Strategiske Forskningsråd og Koordinationsudvalget samt i bekendtgørelse nr. 668 af 28. juni 2005 om Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed.

Den nugældende lov hjemler oprettelse af følgende organer: Danmarks Forskningspolitiske Råd, Det Frie Forskningsråd, Det Strategiske Forskningsråd, Koordinationsudvalget og Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed.

Koordinationsudvalget har efter den gældende lov til formål at fremme samarbejdet om fondsfunktionen mellem Det Frie Forskningsråd, Det Strategiske Forskningsråd, Danmarks Grundforskningsfond og det øvrige forskningssystem og sammenhængen mellem fondsfunktionen og de øvrige statslige forskningsbevillinger. Endvidere rådgiver Koordinationsudvalget om forskeruddannelse inden for alle videnskabelige forskningsområder, herunder forskerskoleinitiativer, med henblik på støtte og stimulering af den formaliserede forskeruddannelse. Udvalget rådgiver ministeren for videnskab, teknologi og udvikling om støtte til forskeruddannelse og rådgiver desuden efter anmodning ministeren, Folketinget og regeringen om forskeruddannelse i øvrigt.

3. Lovforslaget

3.1. Forskeruddannelse

Efter den nugældende lov rådgiver Koordinationsudvalget videnskabsministeren om støtte til forskeruddannelse, jf. pkt. 2, dvs. udvalget bistår ministeren med udmøntning af den særlige bevilling til forskeruddannelse.

På baggrund af den gennemførte evaluering på forskeruddannelsesområdet og processen med opfølgning på denne, herunder etableringer af ph.d.-skoler på universiteterne, jf. pkt. 1, samt erfaringerne med den nuværende ordning i forbindelse med udmøntningen af den særlige bevilling til forskeruddannelse, foreslås en ny organisering af denne udmøntning. Den foreslåede ændring forudsætter, at videnskabsministeren ikke længere tildeles bevillingskompetencen i forbindelse med den særlige forskeruddannelsesbevilling, men at midlerne via finansloven placeres hos Koordinationsudvalget, som fordeler midlerne til Det Frie Forskningsråd eller Det Strategiske Forskningsråd. Udvalget kan vælge at fordele midlerne til enten Det Frie Forskningsråd eller Det Strategiske Forskningsråd, men kan også vælge at fordele midlerne til begge råd.

Med henblik på at understøtte den ændrede organisering af forskeruddannelsen med etableringen af ph.d.-skoler på universiteterne, jf. bekendtgørelse nr. 1368 af 7. december 2007 af lov om universiteter, jf. ovenfor, foreslås Koordinationsudvalget, der er sammensat af medlemmer, som er tæt på implementeringen af et bredt spektrum af forskningsaktiviteter, således fastholdt som central aktør på forskeruddannelsesområdet. Den foreslåede ændring i forbindelse med udmøntningen af den særlige forskeruddannelsesbevilling vurderes endvidere at lette arbejdsgangene i forhold til i dag.

3.2. Forskningssamarbejdet med Færøerne og Grønland

I den nugældende lov er det fremhævet som en særskilt forpligtelse for Koordinationsudvalget, at det ved udøvelsen af sin koordineringsfunktion virker for forskningssamarbejdet med Færøerne og Grønland, herunder deres samarbejdsrelation til forskningsrådssystemet. Koordinationsudvalget har fundet, at opgaven ikke virker velplaceret i Koordinationsudvalget.

Det foreslås at overføre ansvaret for at fremme forskningssamarbejdet med Grønland og Færøerne til Det Strategiske Forskningsråd.

Forskningssamarbejdet med Grønland og Færøerne har en klar strategisk dimension og falder derfor i forlængelse af de opgaver, der i dag er henlagt til Det Strategiske Forskningsråd.

Med forslaget understreges, at Det Strategiske Forskningsråd har et særligt ansvar i relation til forskningssamarbejdet med Færøerne og Grønland. Forskningssamarbejdet med Færøerne og Grønland har imidlertid også klare forbindelser til den frie forskning, og forslaget

Copyright © 2009 Thomson Reuters Professional A/S

tilsigter ikke at reducere Det Frie Forskningsråds engagement i forskerinitieret forskningssamarbejde med Færøerne og Grønland.

For at Det Strategiske Forskningsråd kan drage nytte af de eksisterende kompetencer i Kommissionen for Videnskabelige Undersøgelser i Grønland (KVUG), foreslås det endvidere, at bestyrelsen får mulighed for at henlægge bevillingskompetence til KVUG.

3.3. Præcisering af virkefeltet for Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed

I lyset af praksis i andre lande og under hensyntagen til den tvivl, som måske navnlig har hersket i offentligheden, foreslås det at præcisere nogle få afgørende elementer for udvalgenes virke direkte i lovteksten i modsætning til i dag, hvor flere af elementerne udelukkende er omtalt i den tilhørende bekendtgørelse nr. 668 af 28. juni 2005 om Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed.

Det foreslås således at indsætte en definition af begrebet videnskabelig uredelighed direkte i lovteksten for at skabe større klarhed over området for Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed efter bl.a. norsk forbillede. Udvalgenes undersøgelsesområde begrænses som hidtil til den proceduremæssige side af dansk forskning i modsætning til f.eks. den indholdsmæssige kvalitetssikring af forskningens resultater, som ikke varetages af udvalgene.

Videre foreslås den nuværende begrænsning i kredsen af klageberettigede, jf. bekendtgørelse nr. 668 af 28. juni 2005, ophævet, idet også andre end parter i forvaltningslovens forstand bør have mulighed for at rejse sager for udvalgene.

Samtidig foreslås det tydeliggjort direkte i lovteksten, at Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed alene behandler sager, der har betydning for dansk forskning.

Endelig foreslås den nuværende adgang for udvalgene til at behandle sager om videnskabelige produkter udarbejdet i privat regi, når vedkommende private virksomhed samtykker i sådan behandling, jf. bekendtgørelsen, lovfæstet. Tilsvarende gælder udvalgenes adgang til at behandle sager på eget initiativ.

Der vil blive foretaget konsekvensændringer i bekendtgørelsen, som træder i kraft samtidig med lovændringen.

3.4. Tekniske ændringer

Erfaringerne med den nugældende lov har vist et behov for en række ændringer af teknisk karakter:

3.4.1. Tværfagligt forskningsråd under Det Frie Forskningsråd

I takt med et øget fokus på tværfaglige forskningsformål er der opstået behov for større fleksibilitet i organiseringen af aktiviteterne under det Det Frie Forskningsråd. Der er i dag mulighed for at nedsætte op til seks faglige forskningsråd under Det Frie Forskningsråd, og da der faktisk kun er nedsat fem faglige forskningsråd, vil der inden for lovens gældende rammer kunne nedsættes et sjette forskningsråd til varetagelse af tværfaglige formål. Et sådant tværfagligt forskningsråd vil i høj grad kunne have gavn af at trække på ekspertise og erfaring fra medlemmer af de øvrige faglige forskningsråd, hvorfor der fremsættes forslag om, at medlemmer af et fagligt forskningsråd tillige kan være medlem af et tværfagligt forskningsråd.

Medlemmerne af de faglige forskningsråd udpeges af videnskabsministeren. Det foreslås i forlængelse heraf, at bestyrelsen for Det Frie Forskningsråd blandt disse medlemmer vil kunne udpege medlemmer til et tværfagligt forskningsråd.

3.4.2. Hjemmel til videnskabsministeren til at fastsætte regler for forskningsrådenes delegation af kompetence

Det er lovens udgangspunkt, at såvel Det Frie Forskningsråd som Det Strategiske Forskningsråd skal behandle og afgøre sager på møder, hvor alle medlemmer af det kompetente organ er til stede.

Den nugældende lov giver dog visse muligheder for delegation med den virkning, at ikke alle sager skal behandles af samtlige medlemmer i det kompetente organ. I rådgivningssager kan bestyrelsen for Det Frie Forskningsråd således delegere opgaver til bestyrelsesformanden, sekretariatet eller de faglige forskningsråd, og bestyrelsen for Det Strategiske Forskningsråd kan delegere opgaver til bestyrelsesformanden, sekretariatet eller en programkomité. I bevillingssager blev delegationsadgangen udvidet for begge råd ved lovændringen i 2006. Et fagligt forskningsråd kan således med bestyrelsens godkendelse delegere bevillingskompetence til sekretariatet i ikkefaglige spørgsmål eller i fagligt ukomplicerede sager til rådets formand. En programkomité kan tilsvarende med bestyrelsens godkendelse delegere bevillingskompetence til sekretariatet i ikkefaglige spørgsmål eller i fagligt ukomplicerede sager til komiteens formand.

Efter konkret vurdering har forskningsrådene allerede nu mulighed for at delegere kompetence efter de almindelige forvaltningsretlige, ulovhjemlede delegationsregler. Anvendelse af de ulovhjemlede delegationsregler forudsætter imidlertid, at samtlige medlemmer af det kompetente organ har deltaget i beslutning om delegation i den konkrete sag. De ulovhjemlede delegationsregler kan derfor være administrativt tunge og tidskrævende.

Arbejds- og mødebelastningen i de to råd har imidlertid gjort, at der er behov for at kunne delegere kompetence i videre omfang og administrativt lettere og hurtigere, end det er muligt i dag. Der er især behov for, at sager kan færdigbehandles og afgøres i mindre interne udvalg bestående af medlemmer med særlig kompetence på det pågældende forskningsfelt, og for at kunne lægge delegationskompetencen hos formanden for det pågældende organ.

Det foreslås derfor, at videnskabsministeren bemyndiges til ved bekendtgørelse at fastsætte nærmere regler om intern delegation i Det Frie Forskningsråd og i Det Strategiske Forskningsråd og i såvel rådgivnings- som bevillingssager. Ved bekendtgørelsesformen sikres det, at delegationsreglerne til hver en tid kan afgrænses præcist efter vurdering af rådenes behov og under hensyntagen til en optimal forskningsfaglig sagsbehandling. I konsekvens heraf foreslås det, at de nugældende lovhjemlede delegationsmuligheder ophæves. Videnskabsministerens bemyndigelse forudsættes begrænset således, at der alene kan foretages delegation i sager, der ikke er praksisdannende eller -brydende, og som heller ikke har principiel karakter. Delegationsadgangen forudsættes endvidere udmøntet således, at der, bortset fra tilfælde hvor begrænset kompetence delegeres til organets formand, normalt ikke delegeres kompetence til én enkelt person.

Den nugældende lov giver videnskabsministeren mulighed for at fastsætte regler om, at klager over retlige spørgsmål i forbindelse med afgørelser truffet af Det Frie Forskningsråd eller Det Strategiske Forskningsråd kan indbringes for ministeren. Det foreslås, at ministerens hjemmel til at fastsætte regler om intern delegation suppleres med en hjemmel for ministeren til at fastsætte nærmere regler om klageadgang til ministeren i retlige spørgsmål.

3.4.3. »Kvasifondssager« i Det Frie Forskningsråd

Efter loven kan Det Frie Forskningsråd bistå både offentlige og private institutioner med forskningsfaglig rådgivning. En del rådgivningssager kommer fra offentlige eller private institutioner, der selv uddeler forskningsmidler, og som ønsker en fagkyndig vurdering af de ansøgninger, de har modtaget. Arbejdsbyrden fra disse »kvasifondssager« er betragtelig og vurderes ikke alene at kunne løses ved delegation til underudvalg i rådet, jf. ovenfor.

På denne baggrund foreslås det at give Det Frie Forskningsråd mulighed for efter konkret vurdering at løfte sin rådgivningsforpligtelse ved at anvise navne på anerkendte forskere uden for rådet, der kan varetage den forskningsfaglige vurdering.

Copyright © 2009 Thomson Reuters Professional A/S

3.4.4. Smidigere samarbejde mellem Det Strategiske Forskningsråds programkomiteer

Traditionelt er forskning foregået i disciplinbaserede sammenhænge, og det har afspejlet sig i organiseringen af forskningsrådssystemet, der udmønter konkurrenceudsatte forskningsmidler. Modsat traditionen foregår strategisk forskning i en problemorienteret sammenhæng og typisk på tværs af discipliner og fagområder.

Som loven er udformet i dag, må bestyrelsen for Det Strategiske Forskningsråd i forbindelse med udmøntning af programmidler lægge bevillingskompetencen i den programkomité, der anses for mest fagkyndig på programmet.

For at kunne udnytte de samlede kompetencer i Det Strategiske Forskningsråd optimalt og for at kunne udmønte rådets midler inden for en rimelig sagsbehandlingstid har rådets programkomiteer behov for fremover at kunne samarbejde på tværs som én myndighed.

Det foreslås på denne baggrund, at bestyrelsen for Det Strategiske Forskningsråd kan lægge bevillingskompetencen i to eller flere programkomiteer, når bestyrelsen skønner, at udmøntningen af en finanslovsbevilling vedrører mere end en programkomité. Ved den pågældende udmøntning får de omfattede programkomiteer status som én myndighed.

Den her foreslåede mulighed for Det Strategiske Forskningsråd er i princippet parallel til den mulighed, som Det Frie Forskningsråd i dag har efter lovens § 11, stk. 5.

3.4.5. Øvrige tekniske ændringer

Endvidere foreslås en række mindre tekniske ændringer, herunder om:

- Elektronisk kommunikation

Videnskabsministeren har efter den nugældende lov bemyndigelse til ved bekendtgørelse at fastsætte regler om Det Frie Forskningsråds og Det Strategiske Forskningsråds indkaldelse af ansøgninger og kravene hertil, og ministeren kan bestemme, at manglende overholdelse af formkrav medfører, at en ansøgning kan afvises.

Det foreslås, at ministerens bemyndigelse til at fastsætte formkrav præciseres, således at det fremover vil være muligt for Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd at stille krav om elektronisk indsendelse af ansøgninger.

- Udpegning af formanden for Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed

På baggrund af lov nr. 537 af 8. juni 2006 om ændring af retsplejeloven (dommeres bibeskæftigelse) foreslås en præcisering af lov om forskningsrådgivning m.v., så det klart fremgår, at videnskabsministeren udpeger formanden for Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed efter indstilling fra domstolene.

- Lovfæstelse af næstformand for Det Frie Forskningsråd

Bestyrelsen for Det Frie Forskningsråd består af en formand og otte medlemmer, der alle udpeges efter åbent opslag.

For at sikre Det Frie Forskningsråds funktionsdygtighed foreslås det, at bestyrelsen for Det Frie Forskningsråd konstituerer sig selv med en næstformand, der - ved formandens afgang i beskikkelsesperioden - er fungerende formand.

- Forskningsbaseret myndighedsbetjening

Det foreslås, at undtagelsen fra behandlingen i forskningsrådssystemet ikke blot gælder basisbevillinger til en bestemt institution, men også bevillinger til forskningsbaseret myndighedsbetjening.

- Delegationsadgang for ministeren for videnskab, teknologi og udvikling

Det foreslås, at ministeren får hjemmel til at bemyndige en under ministeriet oprettet styrelse eller tilsvarende institution eller efter forhandling med vedkommende minister en anden statslig myndighed til at udøve de beføjelser, der efter loven er tillagt ministeren for videnskab, teknologi og udvikling.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner

Lovforslaget indeholder visse organisatoriske og administrative ændringer, der forventes at medføre en mere hensigtsmæssig og smidig sagsgang i forskningsrådssystemet og Forsknings- og Innovationsstyrelsen. Lovforslaget medfører ikke merudgifter. Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for regioner og kommuner.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljømæssige konsekvenser.

7. Administrative konsekvenser for borgerne

Implementering af elektronisk ansøgningsprocedure i forskningsrådene forventes at medvirke til at lette ansøgningsprocessen for ansøgere.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Høring

Følgende myndigheder, organisationer m.v. er blevet hørt over et udkast til lovforslaget: Region Hovedstaden, Region Midtjylland, Region Nordjylland, Region Sjælland, Region Syddanmark, Datatilsynet, Domstolsstyrelsen, Færøernes Landsstyre, Grønlands Landsstyre, IT- og Telestyrelsen, Rigsrevisionen, Universitets- og Bygningsstyrelsen, Copenhagen Business School, Danmarks Tekniske Universitet, IT-Universitetet i København, Københavns Universitet, Roskilde Universitetscenter, Syddansk Universitet, Aalborg Universitet, Aarhus Universitet, Anvendt KommunalForskning, Center for Regional- og Turismeforskning, Danmarks Designskole, Danmarks Meteorologiske Institut, Dansk Arkitektur Center, Dansk Center for Forskningsanalyse, Dansk Institut for Internationale Studier, Dansk Sundhedsinstitut, De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland, Det Kongelige Danske Kunstakademi, Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø, Forsvarsakademiet, Institut for Miljøvurdering, It-vest, Kennedy Centret - Nationalt forsknings- og rådgivningscenter for genetik, synshandicap og mental retardering, Nationalmuseet, Rigsarkivet, SFI - Det Nationale Forskningscenter for Velfærd, Statens Serum Institut, Statsbiblioteket, Akademiet for de Tekniske Videnskaber, Carlsbergfondet, Danmarks Forskningspolitiske Råd, Danmarks Grundforskningsfond, Det Frie Forskningsråd, Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab, Det Strategiske Forskningsråd, Højteknologifonden, Kommissionen for Videnskabelige Undersøgelser i Grønland, Koordinationsudvalget, Kræftens Bekæmpelse, Lundbeckfonden, Novo Nordisk Fonden, Rockwool Fonden, Rådet for Teknologi og Innovation, Teknologirådet, Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed, Velux Fondene, Vækstfonden, Akademikernes Centralorganisation, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, CO-industri, Danmarks Apoteker-

Copyright © 2009 Thomson Reuters Professional A/S

forening, Danmarks Jurist- og Økonomforbund, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Magisterforening, Danske Regioner, Danske Studerendes Fællesråd, Det Etiske Råd, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Godkendt Teknologisk Service, Ingeniørforeningen i Danmark, IT-Branchen, KL, Landbrugsraadet, Landsorganisationen i Danmark, Lægeforeningen, Lægemiddelindustriforeningen, Ph.d.-nettet, Rektorkollegiet og Sektorforskningens Direktørkollegium.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindre udgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Lovforslaget indeholder visse organisatoriske og administrative ændringer, der forventes at medføre en mere hensigtsmæssig og smidig sagsgang i forskningsrådssystemet og Forsknings- og Innovationsstyrelsen.	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Implementering af elektronisk ansøgningsprocedure i forskningsrådene forventes at medvirke til at lette ansøgningsprocessen for ansøgere.	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

11. Forarbejder

11.1. Forarbejder til lov om forskningsrådgivning m.v.

Lov nr. 405 af 28. maj 2003 om forskningsrådgivning m.v., jf. Folketingstidende 2002-03, forhandlingerne side 4880, 9571 og 9715, tillæg A side 3432 og 3466, tillæg B side 1178 og tillæg C side 481.

Lov nr. 418 af 8. maj 2006 om ændring af lov om forskningsrådgivning m.v. (Deltagelse i internationalt forskningssamarbejde, præcisering af Det Frie Forskningsråds og Det Strategiske Forskningsråds arbejdsområde og forskellige tekniske justeringer), jf. Folketingstidende 2005-06, forhandlingerne side 3498, 5649 og 6177, tillæg A side 3718 og 3749, tillæg B side 898 og tillæg C side 489.

Lov nr. 295 af 27. marts 2007 om ændring af universitetsloven og lov om forskningsrådgivning m.v. (Konsekvensændringer som følge af oprettelse af Akkrediteringsinstitutionen), jf. Folketingstidende 2006-07, forhandlingerne side 3171, 4536 og 4847, tillæg A side 3952 og 3962, tillæg B side 549 og tillæg C side 498.

11.2. Forarbejder til ligningsloven

Lov nr. 1120 af 21. december 1994 om ændring af lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten (ligningsloven). (Forskning), jf. Folketingstidende 1994-95, forhandlingerne side 893, 1184, 1706 og 1943, tillæg A side 811, tillæg B side 143 og tillæg C side 194.

Lov nr. 1389 af 20. december 2004 om ændring af afskrivningsloven, ligningsloven og skattekontrolloven. (Fradrag for gaver til kulturinstitutioner og udvidelse af reglerne for afskrivning på kunstkøb), jf. Folketingstidende 2004-05 (1. samling), forhandlingerne side 883, 2511 og 3243, tillæg A side 1132 og 1167, tillæg B side 132 og tillæg C side 190.

11.3. Forarbejder til lov om godkendelse af visse forskningsaktiviteter

Lov nr. 1094 af 21. december 1994 om godkendelse af visse forskningsaktiviteter, jf. Folketingstidende 1994-95, forhandlingerne side 902, 1178, 1706 og 1943, tillæg A side 771, tillæg B side 125 og tillæg C side 184.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Med nyaffattelsen af § 1, stk. 6, videreføres Koordinationsudvalgets nuværende opgave med koordinering af den offentlige fondsfunktion for forskning uændret. Samtidig foreslås, at udvalget fordeler den særlige bevilling til forskeruddannelse enten til Det Frie Forskningsråd eller Det Strategiske Forskningsråd, eller til begge råd, jf. nr. 28, og at udvalget kan varetage særlige rådgivningsopgaver, jf. nr. 30.

Til nr. 2

Som led i etableringen af et nyt danmarkskort for universiteter og forskning blev der med virkning fra 1. januar 2007 foretaget en sammenlægning af ni sektorforskningsinstitutioner med universiteter. I den forbindelse indførtes begrebet forskningsbaseret myndighedsbetjening i universitetsloven som et udtryk for de forsknings- og rådgivnings-

Copyright © 2009 Thomson Reuters Professional A/S

mæssige aktiviteter, som universiteterne varetager for relevante fagministerier, efter universitetsloven § 2, stk. 4.

Fagministeriets bevilling til forskningsbaseret myndighedsbetjening inden for et område anvendes indtil videre fuldt og helt til indkøb på det universitet, hvor den tidligere sektorforskningsinstitution blev indfusioneret. Fra 2009 åbnes der imidlertid for, at den forskningsbaserede myndighedsbetjening kan udsættes for konkurrence, således at fagministeriet på baggrund af en samlet afvejning kan vælge at indkøbe myndighedsbetjening andetsteds.

Det foreslås på den baggrund præciseret, at undtagelsen fra behandlingen i forskningsrådssystemet ikke blot gælder basisbevillinger til en bestemt institution, men også bevillinger til forskningsbaseret myndighedsbetjening.

Til nr. 3

Den foreslåede definition lægger sig op ad den tilsvarende norske model, der afgrænser området til alvorlige brud med god videnskabelig praksis, herunder forfalskning, fabrikering og plagiering af data (falsification, fabrication and plagiarism - FFP). De enkelte dele af definitionen, dvs. forfalskning, fabrikering og plagiering, anvendes også internationalt i stadigt stigende omfang, om end en fælles anerkendt definition endnu ikke forefindes.

Af § 2, stk. 1, i den nuværende bekendtgørelse nr. 668 af 28. juni 2005 om Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed fremgår i dag en beskrivelse af begrebet videnskabelig uredelighed, der tilnærmelsesvis svarer til den nu foreslåede definition. I den nuværende bekendtgørelse indeholder beskrivelsen af videnskabelig uredelighed dog endnu et kvalificerende led, idet det fremgår, at der skal være tale om en »utilbørlig vildledning« om egen videnskabelig indsats m.v. Dette sidste kvalificerende led foreslås opgivet med den nu foreslåede definition, bl.a. fordi der i praksis har været tilfælde, hvor utilbørlighedskravet har været svært at håndtere.

Det understreges, at det forebyggende og løbende arbejde med at sikre god videnskabelig praksis i forskningen fortsat forventes varetaget af de enkelte forskningsinstitutioner, og at Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed ikke er tænkt som et klageorgan i forhold til universiteternes praksisudvalg eller lignende lokale organer.

En yderligere detaljering af definitionen vil blive foretaget i bekendtgørelsen, som konsekvensændres i overensstemmelse med lovændringen, idet dog de eksempler, der i dag fremgår af bekendtgørelsens § 2, nr. 1-7, stort set forventes bibeholdt.

Til nr. 4

Med henblik på at sikre nytten og relevansen af Danmarks Forskningspolitiske Råds rådgivning foreslås det lovfæstet, at rådet gennemfører en høring over rådets årsrapport. Det kan f.eks. være gennem en rundbordssamtale eller en konference.

Til nr. 5

Med forslaget får Det Frie Forskningsråd mulighed for at løfte visse rådgivningsopgaver ved at anvise navne på anerkendte forskere uden for rådet, der kan varetage den forskningsfaglige vurdering. Det drejer sig om de rådgivningssager, hvor en offentlig eller privat institution henvender sig til rådet for at få en forskningsfaglig vurdering af ansøgninger, der er indgivet til den pågældende institution - såkaldte »kvasifondssager«.

Arbejdsbyrden fra disse sager er betragtelig. I 2005 modtog Det Frie Forskningsråd således 495 sager og i 2006 over 700 sager. I situationer, hvor Det Frie Forskningsråd modtager store mængder af disse sager samtidig med de faglige forskningsråds egne uddelinger, opstår et behov for at kunne henvise rådgivningsopgaver til andre anerkendte forskere end medlemmerne i Det Frie Forskningsråd. Problemet vurderes ikke alene at kunne løses ved delegation til underudvalg, jf. nr. 10, idet rådgivningssagerne sjældent fordeler sig jævnt på samtlige rådsmedlemmer, og idet der dermed fortsat kan være en væsentlig belastning af visse medlemmer.

Ved at anvise navne indestår Det Frie Forskningsråd for, at de foreslåede personer er anerkendte forskere, der er fagligt kvalificeret til at foretage den udbedte forskningsfaglige vurdering. Det er imidlertid op til rekvirenten selv at rette henvendelse til de pågældende, og rekvirenten vil selv skulle betale rådgivningshonorar til disse. Rådet kan ikke løfte en rådgivningsopgave ved at anvise navne på egne medlemmer.

Det er hensigten, at Det Frie Forskningsråd skal kunne bruge bestemmelsen, når rådet skønner det påkrævet f.eks. på grund af arbejdsmæssig belastning eller høringsfrister.

Til nr. 6

Videnskabsministeren udpeger formanden for og de otte medlemmer af Det Frie Forskningsråds bestyrelse. Udpegningen sker efter åbent opslag. Det er særegent for Det Frie Forskningsråd, at også formanden udpeges efter åbent opslag, og dette er baggrunden for forslaget om, at bestyrelsen konstituerer sig med udpegning af en næstformand.

Erfaringerne fra perioden siden lovens tilblivelse i 2003 er, at proceduren for udpegning af en ny formand for bestyrelsen efter åbent opslag kan strække sig over flere måneder. Det har i den forbindelse vist sig uhensigtsmæssigt, at Det Frie Forskningsråd må fungere uden formand i en periode, såfremt formanden afgår midt i en beskikkelsesperiode.

Det foreslås derfor, at bestyrelsen konstituerer sig med en næstformand, der - ved formandens afgang midt i en beskikkelsesperiode - er fungerende formand, indtil ministeren har udpeget en ny formand.

Til nr. 7

Forslaget om ophævelse af den lovfæstede delegationsregel er en konsekvens af forslaget, jf. nr. 10, om at bemyndige videnskabsministeren til at fastsætte nærmere regler for Det Frie Forskningsråds adgang til delegation af bevillings- og rådgivningskompetence. Det er vurderingen, at delegationsreglerne bør kunne afgrænses præcist og smidigt ud fra hensyn til såvel rådets aktuelle behov som hensyn til en optimal forskningsfaglig sagsbehandling. Ophævelsen af den gældende bestemmelse har ikke til hensigt at hindre, at der under nærmere betingelser gives mulighed for delegation af bevillingskompetence fra et fagligt forskningsråd til rådets formand eller sekretariatet.

Til nr. 8

Bestemmelsen er en parallel til nr. 7.

Ophævelsen af den gældende bestemmelse har ikke til hensigt at hindre, at der gives mulighed for, at bestyrelsens rådgivningskompetence kan delegeres til bestyrelsesformanden, sekretariatet eller de faglige forskningsråd.

Til nr. 9

Bestemmelsen foreslås indsat i loven for at gøre det muligt for bestyrelsen for Det Frie Forskningsråd at udpege medlemmer til et tværfagligt forskningsråd blandt medlemmerne af de øvrige faglige forskningsråd, jf. pkt. 3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget. Medlemmerne af de øvrige faglige forskningsråd er alle ministerudpegede, og det anses i denne sammenhæng overflødigt på ny at stille krav om ministerudpegning.

Til nr. 10

Med bestemmelsen bemyndiges videnskabsministeren til at fastsætte regler om delegation i Det Frie Forskningsråd, som defineret i lovens § 9, herunder bl.a. om intern delegation i Det Frie Forskningsråds faglige forskningsråd. Ministeren kan alene fastsætte regler for sager, der ikke er praksisdannende eller -brydende, og som ikke har principiel karakter, ligesom det forudsættes, at delegationsadgangen udmøntes

Copyright © 2009 Thomson Reuters Professional A/S

Til nr. 28

Til *stk. 1.* Efter den nugældende lov rådgiver Koordinationsudvalget videnskabsministeren om støtte til forskeruddannelse, dvs. udvalget bistår ministeren med udmøntning af den særlige bevilling til forskeruddannelse.

Med forslaget ønskes en ændring af den nuværende ordning vedrørende udmøntningen af den særlige bevilling til forskeruddannelse, jf. pkt. 3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Forslaget forudsætter, at videnskabsministeren ikke længere tillægges bevillingskompetencen i forbindelse med den særlige forskeruddannelsesbevilling, men at midlerne overføres til Koordinationsudvalget på finansloven fra 2009. Det foreslås, at udvalget ikke selv forestår den konkrete udmøntning af bevillingen, men fordeler midlerne enten til Det Frie Forskningsråd eller Det Strategiske Forskningsråd, eller til begge råd.

Til *stk. 2.* Det er hensigten, at Koordinationsudvalget i forbindelse med fordeling af forskeruddannelsesmidler til forskningsrådene fastsætter nærmere krav til udmøntningen af bevillingen. Udvalget kan således fastlægge generelle formål og virkemidler, ligesom udvalget f.eks. kan bestemme, at Det Frie Forskningsråd skal udmønte bevillingen på tværs af de faglige forskningsråd. Ved fordeling af forskeruddannelsesmidlerne og de krav, som udvalget fastsætter i den forbindelse, skal udvalget tage højde for eventuelle bindinger på forskeruddannelsesmidlerne fastsat på finansloven.

Koordinationsudvalget skal i forbindelse med fordeling af forskeruddannelsesmidlerne til forskningsrådene være opmærksom på, at Det Frie Forskningsråd i særlige tilfælde kan støtte politisk prioriterede virkemidler inden for dansk forskning, hvor der er givet bevillingsmæssig hjemmel hertil, jf. lovens § 7, stk. 1, 2. pkt.

Til *stk. 3.* Efter den nugældende lovs § 26, stk. 7, træffer Koordinationsudvalget afgørelse ved almindelig stemmeflerhed i sager vedrørende rådgivning om støtte til forskeruddannelse. Det foreslås, at Koordinationsudvalget i fremtiden i sager vedrørende fordeling af midler til forskeruddannelse ligeledes træffer afgørelse ved almindelig stemmeflerhed.

I sammenhæng med den foreslåede ændring af organiseringen af udmøntningen af den særlige bevilling til forskeruddannelse foreslås den nugældende lovs § 26, stk. 3-5 ophævet.

Efter den nugældende lovs § 26, stk. 3 og 4, kan Koordinationsudvalget efter anmodning give rådgivning om forskeruddannelse til offentlige og private institutioner. Danmarks Forskningspolitiske Råd yder forskningspolitisk rådgivning om forskeruddannelse til videnskabsministeren, Folketinget og enhver minister, jf. lovens § 3, stk. 2, nr. 6, mens det forudsættes, at Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd fremover yder forskningsfaglig rådgivning om forskeruddannelse, når sådan rådgivning efterspørges af offentlige og private institutioner, jf. lovens § 8, stk. 2 og 3, og § 18, stk. 3 og 4.

Efter den nugældende lovs § 26, stk. 5, har Koordinationsudvalget endvidere til opgave at styrke formidlingen af den danske forskeruddannelse. Det forudsættes, at Danmarks Forskningspolitiske Råd kan formidle viden om forskeruddannelse i bred forstand som led i opgaven med at yde forskningspolitisk rådgivning om f.eks. forskeruddannelse.

Den nugældende lovs § 26, stk. 6, foreslås ophævet, da formålet med bestemmelsen anses for varetaget ved den ændrede organisering af forskeruddannelsen med etableringen af ph.d.-skoler på universiteterne, jf. bekendtgørelse nr. 1368 af 7. december 2007 af lov om universiteter.

Til nr. 29

Bestemmelsen er en konsekvens af nr. 30.

Til nr. 30

Til *stk. 1.* Den foreslåede ændring af organiseringen af udmøntningen af den særlige bevilling til forskeruddannelse, jf. nr. 28, betyder, at bestemmelsen i den nugældende lovs § 27 er overflødiggjort.

Med nyaffattelsen af § 27 foreslås i stk. 1 indføjet i loven, at Koordinationsudvalget efter anmodning kan bistå videnskabsministeren i særlige rådgivningssager. Som et eksempel på en særlig rådgivningssag kan nævnes opgaven med rådgivning om udmøntning af den aktuelle nationale pulje for forskningsinfrastruktur i årene 2007-2009.

For at kunne sikre optimal forskningsfaglig kvalitetsvurdering og for at tage hensyn til problemer vedrørende inhabilitet foreslås det, at videnskabsministeren i forbindelse med særlige rådgivningssager kan bestemme, at Koordinationsudvalget skal yde sin rådgivning efter forudgående høring af nationale eller internationale eksperter. Det er således hensigten, at videnskabsministeren kan bestemme, at Koordinationsudvalget skal indhente forskningsfaglig vurdering fra nationale eller internationale bedømmere (referees) eller skal lade sig rådgive af et panel bestående af nationale eller internationale eksperter. Ministeren vil også kunne bestemme, at udvalgets rådgivning skal ske på baggrund af både refereevurderinger og paneludtalelse.

Til *stk. 2.* Det foreslås, at videnskabsministeren i forbindelse med særlige rådgivningssager kan anmode Koordinationsudvalget om at fordele eventuelle særlige bevillinger enten til Det Frie Forskningsråd eller Det Strategiske Forskningsråd, eller til begge råd. Som det er tilfældet i forbindelse med fordelingen af forskeruddannelsesmidlerne, jf. nr. 28, er det hensigten, at udvalget i forbindelse med fordeling af eventuelle særlige bevillinger til forskningsrådene fastsætter nærmere krav til udmøntningen af bevillingerne. Udvalget kan således fastlægge generelle formål og virkemidler, ligesom udvalget f.eks. kan bestemme, at Det Frie Forskningsråd skal udmønte bevillingen på tværs af de faglige forskningsråd.

Til *stk. 3.* For at Koordinationsudvalget kan give så kvalificeret en rådgivning som muligt i særlige rådgivningssager, henledes opmærksomheden på udvalgets mulighed for at indhente specifik rådgivning om de pågældende emner fra ekspertudvalg nedsat til formålet.

Til *stk. 4.* Det foreslås, at Koordinationsudvalget i forhold til opgaverne efter stk. 1 træffer afgørelse ved almindelig stemmeflerhed.

Til nr. 31

Efter den nugældende lovs § 29 kan videnskabsministeren fastsætte nærmere regler for Koordinationsudvalgets indkaldelse af ansøgninger og kravene hertil samt udvalgets sagsbehandling i forbindelse med rådgivning om støtte til forskeruddannelse. Ministeren kan endvidere fastsætte formkrav og tidsfrister i forbindelse med disse forhold. Bestemmelsen foreslås ophævet, da Koordinationsudvalget ikke deltager i udmøntningen af forskeruddannelsesmidler, jf. nr. 28.

Til nr. 32

I den nugældende lovs § 31, stk. 1, fremgår, at Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed har til opgave at behandle sager, der rejses ved klage. I bekendtgørelse nr. 668 af 28. juni 2005 om Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed er det herom i § 4 bestemt, at sager i første række rejses af en part efter forvaltningsloven. Det foreslås at ophæve begrænsningen til parter og at tydeliggøre dette i lovteksten ved at ændre det begrænsende begreb »klage« til »anmeldelse«.

Bestemmelsen i den nuværende bekendtgørelses § 4, stk. 1, vil i givet fald blive konsekvensændret og træde i kraft samtidig med lovændringen.

Præciseringen af, at udvalgene alene behandler sager, der har betydning for dansk forskning, fremgår i dag kun af den gældende bekendtgørelse, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 1. Ved overførelsen af dette element til lovteksten, vil bekendtgørelsen blive konsekvensændret også på dette punkt.

Copyright © 2009 Thomson Reuters Professional A/S

Navnlig af hensyn til det stadigt større fokus på grænseoverskridende forskningssamarbejde er det fundet hensigtsmæssigt at præcisere og udvide begrebet dansk forskning i relation til fastlæggelsen af udvalgenes virkefelt. Det understreges i den forbindelse, at Danmark i forslaget til den nye affattelse af § 31, stk. 1, nr. 1 og 2, ikke indbefatter Færøerne og Grønland.

Til nr. 33

Yderligere et par af bestemmelserne i bekendtgørelse nr. 668 af 28. juni 2005 om Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed foreslås overført til lovteksten:

Til *stk. 2.* Af den nuværende bekendtgørelses § 1, stk. 5, fremgår, i hvilket omfang udvalgene kan behandle sager vedrørende videnskabelige produkter udarbejdet i privat regi, og det fastslås, at sagernes behandling forudsætter, at den private virksomhed har ønsket at være omfattet af udvalgenes kompetence eller ønsker at medvirke til sagens oplysning. Denne bestemmelse foreslås lovfæstet.

Til *stk. 3.* Af § 4, stk. 2, i bekendtgørelsen fremgår i dag, at udvalgene i begrænset omfang kan behandle sager på eget initiativ. Udvalgenes adgang til at behandle sager på eget initiativ foreslås nu lovfæstet.

Bestemmelserne i bekendtgørelsens § 1, stk. 5, og § 4, stk. 2, vil blive ophævet, hvis forslaget vedtages.

Til nr. 34

Efter den nugældende lovs § 32, stk. 4, udpeger videnskabsministeren formanden for Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed.

At blive indklaget for udvalgene er af vidtrækkende betydning for den indklagede, og udvalgenes eventuelle sanktion kan få afgørende betydning for den indklagede og dennes fremtidige job- og karrieremuligheder. Hensynet til at sikre de indklagedes retssikkerhed ligger til grund for lovens krav i § 32, stk. 2, om, at formanden for Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed er landsdommer.

Med forslaget tilsigtes en præcisering af, at videnskabsministerens udpegning af formanden for Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed sker efter indstilling fra domstolene, jf. lov nr. 537 af 8. juni 2006 om ændring af retsplejeloven i 2006. For fuldstændighedens skyld ønskes det præciseret, at Videnskabsministeriet før udpegning af formanden for Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed retter henvendelse til enten Domstolsstyrelsen eller præsidenterne for Østre og Vestre Landsret med anmodning om indstilling til formandsposten.

Til nr. 35

Den foreslåede bestemmelse reflekterer behovet for større fleksibilitet i organiseringen af aktiviteterne under Det Frie Forskningsråd. Bestemmelsen muliggør i modsætning til i dag, at et medlem af et fagligt forskningsråd samtidig vil kunne være medlem af et tværfagligt forskningsråd. Muligheden for tillige at være medlem af en programkomité eller et programudvalg under Det Strategiske Forskningsråd bibeholdes som hidtil.

Til nr. 36

Forslaget præciserer, at et programudvalg kan sammensættes helt eller delvist af medlemmer fra Det Strategiske Forskningsråds programkomiteer og ligger i naturlig forlængelse af princippet i lovens § 36, stk. 2, hvorefter et medlem af forskningsrådssystemet under visse betingelser kan være medlem af flere organer samtidig.

Bestemmelsen sikrer, at de eksisterende kompetencer i Det Strategiske Forskningsråds programkomiteer kan udnyttes på en smidig måde også i rådets rådgivningsfunktion efter lovens § 18, stk. 2.

Til nr. 37

Under drøftelserne i forligskredsen bag forskningsrådsloven om dette lovforslag har der vist sig behov for en evaluering af det samlede forskningsrådssystem. Fremtidspanelet har endvidere i sin rapport *»12 udfordringer for videnpolitikken«*, 2008, påpeget et behov for en reform af forskningsrådssystemet.

I lyset af ovenstående foreslås det, at videnskabsministeren initierer en evaluering af forskningsrådssystemet i bred forstand, dvs. evalueringen kan omfatte Danmarks Forskningspolitiske Råd, Det Frie Forskningsråd, Det Strategiske Forskningsråd, Koordinationsudvalget, Danmarks Grundforskningsfond, Højteknologifonden, Rådet for Teknologi og Innovation samt Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed. Ministeren drøfter kommissoriet for en sådan evaluering med forligskredsen bag loven.

På baggrund af evalueringen fremsætter ministeren efter drøftelse med forligskredsen bag loven et lovforslag om ændring af forskningsrådsloven i folketingsåret 2009-10.

Til nr. 38

Til stk. 1.

- Ad delegation til statslige myndigheder under Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling:

Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan ulovbestemt delegere sine beføjelser til underordnede myndigheder i ministeriet efter almindelige forvaltningsretlige regler. Beslutningen om, at en kompetence overlades mere permanent f.eks. af en minister til en styrelse, bør imidlertid af hensyn til borgernes mulighed for at kunne vide, hvem der er rette myndighed, altid angives i en bekendtgørelse, jf. pkt. 4 i Justitsministeriets vejledning nr. 153 af 22. september 1987 om udarbejdelse af administrative forskrifter. Det foreslås derfor, at der i loven indsættes en hjemmel for ministeren til at bemyndige en under ministeriet oprettet styrelse eller tilsvarende institution til at udøve de beføjelser, der i loven er tillagt ministeren. Ministeren kan herefter i en bekendtgørelse udnytte adgangen til at delegere opgaver og beføjelser til en statslig myndighed under ministeriet. Bemyndigelseshjemlen er formuleret, så den med sikkerhed kan rumme statslige myndigheder under Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, som organisatorisk er underordnet styrelserne.

Ministeren kan således delegere sine beføjelser efter loven til enhver myndighed inden for ministeriets administrative hierarki uanset myndighedens placering i det administrative hierarki, herunder myndigheder, som er underordnet styrelser.

- Ad udvidet delegationsadgang til andre statslige myndigheder efter forhandling med vedkommende minister:

Som hovedregel er der alene mulighed for at delegere beføjelser til myndigheder, der hører under Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling. Hvis der træffes beslutning om en flytning af institutioner under ministeriet, vil ministeren være afskåret fra at kunne delegere beføjelser eller myndighedsopgaver til disse. Det er derfor hensigtsmæssigt samtidig at muliggøre delegation af myndighedsopgaver til myndigheder uden for ministeriet. For at sikre at ministeren fortsat - hvis der træffes beslutning om flytning af institutioner under ministeriet - kan henlægge eventuelle myndighedsopgaver dertil, hvis dette findes hensigtsmæssigt, foreslås hjemlerne derfor formuleret, således at ministeren også kan bemyndige myndigheder uden for ministeriet til at udøve de beføjelser, der i loven er tillagt ministeren.

Det foreslås på den baggrund, at bemyndigelsesbestemmelsen formuleres, så ministeren for videnskab, teknologi og udvikling efter forhandling med vedkommende minister kan bemyndige andre statslige myndigheder til at udøve de beføjelser, som i loven er tillagt ministeren for videnskab, teknologi og udvikling. Der er alene tale om statslige myndigheder. Der kan således ikke i medfør af denne bestemmelse ske delegation til private virksomheder eller organisationer. Omfanget

Copyright © 2009 Thomson Reuters Professional A/S

Lov 2008-06-17 nr. 552
om ændring af lov om forskningsrådgivning m.v. og ligningsloven og om ophævelse af lov om godkendelse af visse forskningsaktiviteter

(Forskeruddannelse, forskningssamarbejde med Færøerne og Grønland, Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed m.v.)(*)

§ 1. I lov om forskningsrådgivning m.v., jf.lovbekendtgørelse nr. 658 af 19. juni 2007, foretages følgende ændringer:

1. *§ 1, stk. 6,* affattes således:(1)

»*Stk. 6.* Koordinationsudvalget forestår koordineringen af den offentlige fondsfunktion for forskning, jf. § 25. Udvalget fordeler desuden midler til forskeruddannelse og varetager særlige rådgivningssager, jf. §§ 26 og 27.«

2. I *§ 1, stk. 7,* indsættes efter »institutioner«: »eller bevillinger til forskningsbaseret myndighedsbetjening«.(2)

3. I *§ 2* indsættes som *nr. 3:*

3) Videnskabelig uredelighed:(3) Forfalskning, fabrikering, plagiering og andre alvorlige brud på god videnskabelig praksis, som er begået forsætligt eller groft uagtsomt ved planlægning, gennemførelse eller rapportering af forskningsmæssige resultater.«

4. I *§ 3, stk. 6,* indsættes som *2. pkt.:*

»Rådet gennemfører en høring over den årlige rapport.«

5. I *§ 8* indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:(4)

»*Stk. 4.* Rådet kan yde rådgivningen nævnt i stk. 2, 1. pkt., og stk. 3 ved at anvise navne på anerkendte forskere uden for rådet, hvis den ønskede bistand angår vurdering af ansøgninger, der er indgivet til andre bevilgende institutioner.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 5.

6. I *§ 10, stk. 1,* indsættes som *2. pkt.:*

»Bestyrelsen udpeger ved sin konstituering en næstformand.«

7. *§ 11, stk. 4, 2. pkt.,* ophæves.(5)

8. *§ 12, stk. 2, 2. pkt.,* ophæves.(5)

9. I *§ 14* indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Det Frie Forskningsråd kan nedsætte et tværfagligt forskningsråd, som kan bestå af medlemmer udpeget af ministeren for videnskab, teknologi og udvikling efter stk. 2, til varetagelse af tværfaglige opgaver.«

Stk. 3-5 bliver herefter stk. 4-6.

10. I *§ 15, stk. 1,* indsættes som *nr. 6:*

6) Rådets adgang til delegation inden for rådet eller til sekretariatet af bevillings- og rådgivningskompetence.«(6)

11. I *§ 15, stk. 2,* indsættes efter »fastsætte formkrav«: », herunder om elektronisk kommunikation,«.

12. *§ 16* affattes således:

»**§ 16.** Bestyrelsens og de faglige forskningsråds afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan fastsætte regler om, at klager over retlige spørgsmål i forbindelse med afgørelser truffet af de faglige forskningsråd eller af den instans, som rådet har delegeret bevillingskompetencen til, kan indbringes for ministeren.«

13. I *§ 17* indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:(7)

»*Stk. 4.* Rådet skal virke for forskningssamarbejdet med Færøerne og Grønland.«

Stk. 4-7 bliver herefter stk. 5-8.

14. I *§ 18, stk. 2, 1. pkt.,* indsættes efter »institution«: »eller bevillinger til forskningsbaseret myndighedsbetjening«.(2)

15. I *§ 18, stk. 5,* ændres »stk. 6« til: »stk. 7«.

16. *§ 21, stk. 3* og *4,* ophæves, og i stedet indsættes:(8)

»*Stk. 3.* Bestyrelsen kan henlægge bevillingskompetence som nævnt i stk. 1 til Kommissionen for Videnskabelige Undersøgelser i Grønland.

Stk. 4. Bestyrelsen orienterer Koordinationsudvalget om initiativer efter stk. 1 og 2.

Stk. 5. Bestyrelsen har ikke selv bevillingskompetence, men fordeler de strategiske programmidler til programkomiteerne, Kommissionen for Videnskabelige Undersøgelser i Grønland eller i visse tilfælde til et eller flere af de faglige forskningsråd, jf. § 9.

Stk. 6. Hvis bestyrelsen skønner, at udmøntningen af en finanslovbevilling fagligt omfatter mere end én programkomité, kan bestyrelsen beslutte, at flere programkomiteer eller Kommissionen for Videnskabelige Undersøgelser i Grønland sammen med en eller flere programkomiteer skal behandle ansøgningerne til programmet i forening og træffe afgørelse som én myndighed (fælleskomité).

Stk. 7. Når fælleskomiteen har truffet endelig afgørelse efter stk. 6, lægger den kompetencen til at godkende faglig og budgetmæssig afrapportering i en af programkomiteerne.«

Stk. 5 bliver herefter stk. 8.

17. I *§ 22, stk. 1, 2. pkt.,* indsættes efter »forskningsråd«: »eller Kommissionen for Videnskabelige Undersøgelser i Grønland«, og »stk. 4« ændres til: »stk. 5«.

18. *§ 22, stk. 2, 2. pkt.,* ophæves.(5)

19. I *§ 23, stk. 1,* indsættes som *nr. 6:*

6) Rådets adgang til delegation inden for rådet eller til sekretariatet af bevillings- og rådgivningskompetence.«(6)

20. I *§ 23, stk. 2,* indsættes efter »fastsætte formkrav«: », herunder om elektronisk kommunikation,«.

21. *§ 24* affattes således:

»**§ 24.** Bestyrelsens, programkomiteernes, Kommissionen for Videnskabelige Undersøgelser i Grønlands og de faglige forskningsråds afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan fastsætte regler om, at klager over retlige spørgsmål i forbindelse med afgørelser truffet af programkomiteerne, af Kommissionen for Videnskabelige Undersøgelser i Grønland, af de faglige forskningsråd eller af den instans, som programkomiteen eller rådet har delegeret bevillingskompetencen til, kan indbringes for ministeren.«

22. I *§ 25, stk. 1,* indsættes efter »Danmarks Grundforskningsfond«: », Højteknologifonden, Rådet for Teknologi og Innovation«.

23. I *§ 25, stk. 2, 1. pkt.,* ændres »to« til: »tre«, og »fonden« ændres til: »de to fonde«.

24. I *§ 25, stk. 2,* indsættes som *3. pkt.:*

»Til dette formål orienterer de tre råd og de to fonde mindst en gang om året udvalget om deres internationale aktiviteter.«

25. *§ 25, stk. 3,* ophæves.

Stk. 4 og 5 bliver herefter stk. 3 og 4.

26. I *§ 25, stk. 5,* der bliver stk. 4, ændres »stk. 4« til: »stk. 3«.

27. Overskriften før § 26 affattes således:

»*Forskeruddannelse«*

28. *§ 26* affattes således:(9)

»**§ 26.** Koordinationsudvalget fordeler midler til forskeruddannelse inden for alle videnskabelige hovedområder. Udvalget fordeler forsker-

Copyright © 2009 Thomson Reuters Professional A/S

uddannelsesmidlerne til Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd.

Stk. 2. Udvalget kan i forbindelse med fordeling af forskeruddannelsesmidler fastsætte nærmere krav til anvendelsen af midlerne.(10)

Stk. 3. I sager omfattet af stk. 1 og 2 træffer udvalget afgørelse ved almindelig stemmeflerhed.«

29. Før § 27 indsættes som overskrift:

»*Særlige rådgivningssager«*

30. *§ 27* affattes således:

»**§ 27.** Koordinationsudvalget kan efter anmodning bistå ministeren for videnskab, teknologi og udvikling i særlige rådgivningssager. Ministeren kan bestemme, at udvalget skal yde sin rådgivning efter forudgående høring af nationale eller internationale eksperter.

Stk. 2. I tilknytning til opgaverne efter stk. 1 kan udvalget efter ministerens anmodning fordele eventuelle særlige bevillinger til Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd. Udvalget kan i denne forbindelse fastsætte nærmere krav til anvendelsen af bevillingerne.(10)

Stk. 3. Til brug for varetagelsen af opgaverne efter stk. 1 kan udvalget indhente rådgivning fra ekspertudvalg nedsat til formålet.

Stk. 4. I sager omfattet af stk. 1-3 træffer udvalget afgørelse ved almindelig stemmeflerhed.«

31. I *§ 28* indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»*Stk. 3.* I tilfælde, hvor bestyrelsesformanden for Det Frie Forskningsråd, Det Strategiske Forskningsråd eller Danmarks Grundforskningsfond er forhindret i at deltage i udvalgets møder, kan det pågældende råd eller fonden lade sig repræsentere ved en næstformand.«

Stk. 3-6 bliver herefter stk. 4-7.

32. *§ 29* ophæves.(11)

33. *§ 31, stk. 1,* affattes således:(12)

»Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed har til opgave at behandle sager vedrørende videnskabelig uredelighed, der rejses ved anmeldelse, og som har betydning for

1) forskning udført i Danmark,(13)
2) forskning udført af personer med ansættelse i Danmark(13) eller
3) forskning udført med dansk offentlig støtte.«

34. I *§ 31* indsættes efter stk. 1 som nye stykker:(14)

»*Stk. 2.* For så vidt angår videnskabelige produkter udarbejdet i privat regi, kan sagen kun behandles, hvis den private virksomhed el.lign. har ønsket at være omfattet af udvalgenes kompetence eller ønsker at medvirke til sagens oplysning.

Stk. 3. Udvalgene kan behandle sager af egen drift, hvis sagerne er af samfundsmæssig interesse eller af betydning for menneskers eller dyrs sundhed, og hvor der foreligger en begrundet formodning om videnskabelig uredelighed.«

Stk. 2-4 bliver herefter stk. 4-6.

35. I *§ 32, stk. 4, 1. pkt.*, indsættes efter »udvikling«: »efter indstilling fra domstolene«.

36. I *§ 36, stk. 2, 1. pkt.*, indsættes efter »være medlem af«: »et tværfagligt forskningsråd og«.(15)

37. I *§ 36, stk. 2,* indsættes som *3. pkt. :*

»Et sagsforberedende programudvalg, jf. § 22, stk. 2, kan sammensættes helt eller delvis af medlemmer fra Det Strategiske Forskningsråds programkomiteer.«

38. *§ 40* affattes således:

»**§ 40.** Loven revideres i folketingsåret 2009-10 på baggrund af en evaluering af forskningsrådssystemet.«

39. Efter § 40 indsættes i *kapitel 8:*

»**§ 40 a.** Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan bemyndige en under ministeriet oprettet statslig myndighed eller efter forhandling med vedkommende minister andre statslige myndigheder til at udøve de beføjelser, der i denne lov er tillagt ministeren for videnskab, teknologi og udvikling.

Stk. 2. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan fastsætte regler om adgangen til at påklage afgørelser, der er truffet i henhold til bemyndigelse efter stk. 1, herunder om, at afgørelserne ikke skal kunne påklages.

Stk. 3. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan fastsætte regler om udøvelsen af de beføjelser, som en anden statslig myndighed efter forhandling med vedkommende minister bliver bemyndiget til at udøve efter stk. 1.«

§ 2. I lov om påligningen af indkomstskat til staten (ligningsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 1061 af 24. oktober 2006, som ændret senest ved lov nr. 336 af 7. maj 2008, foretages følgende ændringer:

1. *§ 8 F* ophæves.(16)

2. I *§ 8 H, stk. 2,* ændres »Danmarks Forskningspolitiske Råd« til: »Det Frie Forskningsråd«.(17)

3. I *§ 8 Q, stk. 3,* udgår »§ 8 F, stk. 1, eller«.

§ 3. Loven træder i kraft den 1. september 2008.

Stk. 2. Tidspunktet for ikrafttræden af § 1, nr. 3, 33 og 34, fastsættes af ministeren for videnskab, teknologi og udvikling.

Stk. 3. § 1, nr. 27 og 28, træder i kraft den 1. januar 2009.

Stk. 4. Lov nr. 1094 af 21. december 1994 om godkendelse af visse forskningsaktiviteter ophæves den 1. september 2008.(18)

Copyright © 2009 Thomson Reuters Professional A/S

Dokumentet er Historisk

BEK nr 1130 af 24/11/2008 Historisk
Offentliggørelsesdato: 29-11-2008
Uddannelses- og Forskningsministeriet

Den fulde tekst

Bekendtgørelse om ikrafttræden af § 1, nr. 3, 33 og 34, i lov om ændring af lov om forskningsrådgivning m.v. og ligningsloven og om ophævelse af lov om godkendelse af visse forskningsaktiviteter

I medfør af § 3, stk. 2, i lov nr. 552 af 17. juni 2008 om ændring af lov om forskningsrådgivning m.v. og ligningsloven og om ophævelse af lov om godkendelse af visse forskningsaktiviteter. (Forskeruddannelse, forskningssamarbejde med Færøerne og Grønland, Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed m.v.) bestemmes, at lovens § 1, nr. 3, 33 og 34, træder i kraft den 1. december 2008.

Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, den 24. november 2008

Helge Sander

/ Jesper Schaumburger-Müller

Dokumentet er Historisk

BEK nr 1122 af 24/11/2008 Historisk
Offentliggørelsesdato: 28-11-2008
Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser

Senere ændringer til forskriften

- BEK nr 306 af 20/04/2009

Ændrer i/ophæver

- BEK nr 668 af 28/06/2005

Oversigt (indholdsfortegnelse)

Kapitel 1 Formål, anvendelsesområde m.v.
Kapitel 2 Kompetenceområder
Kapitel 3 Optagelse af sager til behandling
Kapitel 4 Struktur
Kapitel 5 Sagernes fordeling, beslutningsdygtighed og stemmeafgivelse
Kapitel 6 Sagernes behandling
Kapitel 7 Sagernes afslutning og mulighed for genoptagelse
Kapitel 8 Sanktionsmuligheder
Kapitel 9 Årsberetning
Kapitel 10 Ikrafttræden m.v.

Den fulde tekst

Bekendtgørelse om Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed

I medfør af § 32, stk. 3, og § 33 i lov om forskningsrådgivning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 658 af 19. juni 2007, fastsættes:

Kapitel 1

Formål, anvendelsesområde m.v.

§ 1. Til styrkelse af dansk forsknings troværdighed nedsætter ministeren for videnskab, teknologi og udvikling Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed. Udvalgene kan kun behandle sager vedrørende videnskabelig uredelighed, der har betydning for dansk forskning.

Stk. 2. Udvalgene består af tre udvalg, der tilsammen dækker alle videnskabelige forskningsområder:
1) Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for sundhedsvidenskabelig forskning.
2) Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for natur-, teknologi- og produktionsvidenskabelig forskning.
3) Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for kultur- og samfundsvidenskabelig forskning.

Stk. 3. Udvalgene afgør i forening den nærmere afgrænsning mellem de tre udvalg efter stk. 2. Afgrænsningen skal fremgå af forretningsordenen, jf. § 32, stk. 5, i lov om forskningsrådgivning m.v.

Stk. 4. Udvalgene kan behandle sager, hvor den indklagede er videnskabeligt uddannet inden for det forskningsområde, som det videnskabelige produkt, der klages over, vedrører, og som
1) har fået offentliggjort det videnskabelige produkt, der klages over, i Danmark,
2) har udarbejdet det videnskabelige produkt, der klages over, som led i sin ansættelse eller erhvervsvirksomhed i Danmark,
3) har fået eller har søgt tilskud fra danske offentlige myndigheder til udarbejdelsen af det videnskabelige produkt, der klages over, eller
4) har sin nærmeste tilknytning til Danmark i øvrigt.

Kapitel 2

Kompetenceområder

56

Dokumentet er Historisk

§ 2. Ved videnskabelig uredelighed forstås: Forfalskning, fabrikering, plagiering og andre alvorlige brud på god videnskabelig praksis, som er begået forsætligt eller groft uagtsomt ved planlægning, gennemførelse eller rapportering af forskningsmæssige resultater. Omfattet af videnskabelig uredelighed er bl.a.:
1) Uoplyst konstruktion af data eller substitution med fiktive data.
2) Uoplyst selektiv eller skjult kassation af egne uønskede resultater.
3) Uoplyst usædvanlig og vildledende anvendelse af statistiske metoder.
4) Uoplyst ensidig eller forvredet fortolkning af egne resultater og konklusioner.
5) Plagiering af andres resultater eller publikationer.
6) Uretmæssig angivelse af forfatterrolle, titel eller arbejdssted.
7) Afgivelse af urigtige oplysninger om videnskabelige kvalifikationer.

§ 3. Udvalgene kan ikke behandle sager, der vedrører videnskabelige teoriers holdbarhed eller sandhed eller sager, der vedrører forskningskvaliteten af et videnskabeligt produkt.

Kapitel 3

Optagelse af sager til behandling

§ 4. Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed skal behandle sager, der rejses ved anmeldelse, jf. dog stk. 2. Udvalgene kan også behandle sager, der rejses af en person, der ønsker at blive renset for navngivne, anonyme eller kildebeskyttede påstande om videnskabelig uredelighed, under forudsætning af, at personen er videnskabeligt uddannet, jf. § 1, stk. 4, og at personen giver alle nødvendige oplysninger til brug for udvalgenes behandling af sagen, jf. § 12, stk. 3.
Stk. 2. Udvalgene kan afvise at behandle sager, hvor det på forhånd vurderes, at:
1) Sagen falder uden for udvalgenes kompetence.
2) Sagen må anses for åbenbart grundløs.
3) Omkostningerne ved sagens behandling ikke står i rimeligt forhold til dens betydning.

Stk. 3. Sager, der ikke optages til behandling af udvalgene, skal afvises senest tre måneder efter udvalgenes modtagelse af sagen. I sager, der optages til behandling, skal udvalgene senest 3 måneder efter modtagelsen af sagen oplyse sagens parter om sagens forventede faser og forventet tidspunkt for afgivelse af en udtalelse, jf. § 14, stk. 1. ←FEJL

§ 5. Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed kan behandle sager, hvor der klages over enkeltpersoner eller grupper af personer.
Stk. 2. I sager, hvor der klages over grupper af personer, kan udvalgene dog kun benytte sig af sine sanktionsbeføjelser, jf. § 16, stk. 1, hvis sagens opklaring fører til en afklaring af, til hvem adfærden efter § 2 kan henføres.

§ 6. Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed kan behandle sager, hvor der klages over et skriftligt videnskabeligt produkt efter den indklagedes frivillige afgivelse deraf, jf. § 1, stk. 4.
Stk. 2. Udvalgene kan også behandle sager, hvor der klages over en ansøgning, der er indgivet med henblik på at søge tilskud fra offentlige forskningsbevillinger.

Kapitel 4

Struktur

§ 7. Hvert udvalg består ud over formanden, jf. § 32, stk. 2, i lov om forskningsrådgivning m.v., af 6 medlemmer samt et tilsvarende antal suppleanter, der kun kan indtræde ved medlemmernes forfald og for hele behandlingen af en sag. Medlemmer og suppleanter skal alle være anerkendte forskere, der tilsammen dækker alle videnskabelige forskningsområder, jf. § 32, stk. 3, i lov om forskningsrådgivning m.v.

Kapitel 5

Sagernes fordeling, beslutningsdygtighed og stemmeafgivelse

§ 8. Formanden fordeler sagerne til behandling i de tre udvalg, jf. § 1, stk. 2.
Stk. 2. De enkelte udvalg træffer selv beslutning om, hvorvidt en sag skal optages til behandling eller på forhånd afvises, jf. § 4, stk. 2 og 3.
Stk. 3. Hvis det skønnes, at en sag vedrører mere end ét udvalgs kompetenceområde, kan det udvalg, hvortil det videnskabelige produkt, der klages over, primært vedrører, beslutte, at udvalgene skal træffe beslutning om sagen, herunder afgive udtalelse, i forening, jf. § 6.
Stk. 4. Er den indklagede en gruppe af personer, jf. § 5, stk. 1, kan beslutningen efter stk. 2 træffes af det udvalg, hvortil det videnskabelige produkt, der klages over, primært vedrører. Er henførelse ikke mulig, træffer formanden beslutning.

§ 9. Et udvalg er beslutningsdygtigt, når formanden og 4 medlemmer eller et tilsvarende antal suppleanter er til stede, jf. § 7.

Dokumentet er Historisk

Stk. 2. I sager, hvor flere udvalg træffer beslutning i forening, jf. § 8, stk. 3, er udvalgene kun beslutningsdygtige, hvis hvert udvalg selvstændigt opfylder kravet i stk. 1.

Stk. 3. Udvalgene skal i videst muligt omfang træffe beslutning i enighed. Kan enighed ikke opnås, træffes beslutning ved almindelig stemmeflerhed.

Stk. 4. Formanden træffer afgørelse i retlige spørgsmål og om udformningen af en konklusion.

Kapitel 6

Sagernes behandling

§ 10. Parterne i en sag, der er under behandling i Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed, kan lade sig bistå af bisiddere.

§ 11. Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed kan nedsætte ad hoc-udvalg uden beslutningskompetence til at bistå sig med forberedelsen af en sag. Et ad hoc-udvalg kan sammensættes med nogle af udvalgenes medlemmer, deres suppleanter og eksterne sagkyndige, der udpeges af udvalgene, idet der forinden skal foretages en selvstændig partshøring over den påtænkte sammensætning.

Stk. 2. Som led i sagsforberedelsen, jf. stk. 1, udarbejder ad hoc-udvalgene en redegørelse om sagens faktiske omstændigheder. Hvis der er udpeget eksterne sagkyndige til ad hoc-udvalgene, skal der foretages selvstændig partshøring over redegørelsen.

Stk. 3. Ad hoc-udvalgene sekretariatsbetjenes af udvalgenes sekretariat efter § 35, stk. 2, i lov om forskningsrådgivning m.v.

§ 12. Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed skal som led i sagsbehandlingen fremskaffe alle nødvendige oplysninger for at kunne træffe beslutning på et tilstrækkelig oplyst grundlag.

Stk. 2. Udvalgene kan til brug for sagens oplysning indhente oplysninger fra den indklagede om den videnskabelige metode, der er anvendt ved udarbejdelsen af det videnskabelige produkt, der klages over, jf. § 6, stk. 1, hvis sådanne oplysninger ikke allerede er tilgængelige for udvalgene.

Stk. 3. Udvalgene skal i sager, der rejses af en person med henblik på renselse, jf. § 4, stk. 1, indhente en skriftlig redegørelse fra personen, med mindre udvalgene vurderer, at den fremsatte påstand om personens videnskabelige uredelighed er åbenbart grundløs.

Stk. 4. I sager, hvor der klages over grupper af personer, jf. § 5, stk. 2, kan udvalgene til brug for sagens oplysning indhente oplysninger fra de indklagede om de enkelte medlemmers bidrag til det samlede videnskabelige produkt, hvis sådanne oplysninger ikke allerede er tilgængelige for udvalgene.

Kapitel 7

Sagernes afslutning og mulighed for genoptagelse

§ 13. Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed afslutter behandlingen af en sag ved at afgive en udtalelse. Udtalelsen skal bl.a. redegøre for:

1) En sagsfremstilling.
2) Udtalelser fra sagens parter.
3) Udvalgenes overvejelser.
4) Udvalgenes konklusion og i tilfælde af dissens, jf. stk. 2, hvor mange medlemmer eller deres suppleanter, der kan tilslutte sig konklusionen.

Stk. 2. I sager, hvor udvalgene træffer beslutning ved almindelig stemmeflerhed, jf. § 9, stk. 3, kan ethvert dissentierende medlem eller dennes suppleant kræve, at vedkommendes dissens fremgår af udtalelsen.

Stk. 3. I sager, hvor udvalgene forventer at udtrykke kritik af den indklagedes adfærd, jf. § 15, skal udvalgene høre denne over et udkast til udtalelse.

§ 14. Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed kan efter begæring genoptage en afsluttet sag, hvis der fremkommer væsentlige nye oplysninger, som hvis de havde foreligget under sagens behandling, må antages at kunne have ført til et andet udfald.

Kapitel 8

Sanktionsmuligheder

§ 15. I sager, hvor Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed konstaterer, at der foreligger videnskabelig uredelighed, afgiver udvalgene en udtalelse, hvori der udtrykkes kritik. Udvalgene kan samtidig:

1) Orientere den indklagedes arbejdsgiver, hvis vedkommende er ansat som forsker.
2) Henstille, at det pågældende videnskabelige arbejde skal trækkes tilbage.
3) Orientere vedkommende offentlige myndighed, som fører tilsyn med området.
4) Underrette tilskudsgiver, hvis der er tale om, at udvalgene har konstateret, at der foreligger videnskabelig uredelighed i en ansøgning om tilskud fra offentlige forskningsbevillinger, jf. § 6, stk. 2.

58

Dokumentet er Historisk

5) Foretage politianmeldelse, hvis der er tale om en strafbar lovovertrædelse.
6) Efter særlig anmodning fra en ansættelsesmyndighed udtale sig om graden af videnskabelig uredelighed.

Stk. 2. Udvalgene skal i sager efter stk. 1 udtale sig om graden af den konstaterede videnskabelige uredelighed og om dennes betydning for det videnskabelige budskab i det pågældende videnskabelige produkt.
Stk. 3. Udvalgene kan henlægge sager efter stk. 1, hvis udvalgene finder, at den konstaterede videnskabelige uredelighed kun har haft ringe betydning for det videnskabelige budskab i produktet.

Kapitel 9

Årsberetning

§ 16. Udvalgene offentliggør en årlig beretning om deres virksomhed. Beretningen skal bl.a. beskrive samtlige behandlede sager vedrørende videnskabelig uredelighed i ikkepersonhenførbar form.

Kapitel 10

Ikrafttræden m.v.

§ 17. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. december 2008. Samtidig ophæves bekendtgørelse nr. 668 af 28. juni 2005 om Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed.
Stk. 2. Sager, der er indbragt for udvalgene inden den 1. december 2008 behandles efter bekendtgørelse nr. 668 af 28. juni 2005 om Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed.

Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, den 24. november 2008

Helge Sander

/ Annette D. N. Rasmussen

BEK nr 306 af 20/04/2009 Gældende
Offentliggørelsesdato: 28-04-2009
Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser

Senere ændringer til forskriften

- BEK nr 144 af 20/02/2012

Ændrer i/ophæver

- BEK nr 1122 af 24/11/2008

Oversigt (indholdsfortegnelse)

Kapitel 1 Formål, anvendelsesområde m.v.
Kapitel 2 Kompetenceområder
Kapitel 3 Optagelse af sager til behandling
Kapitel 4 Struktur
Kapitel 5 Sagernes fordeling, beslutningsdygtighed og stemmeafgivelse
Kapitel 6 Sagernes behandling
Kapitel 7 Sagernes afslutning og mulighed for genoptagelse
Kapitel 8 Sanktionsmuligheder
Kapitel 9 Årsberetning
Kapitel 10 Ikrafttræden m.v.

Den fulde tekst

Bekendtgørelse om Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed

I medfør af § 32, stk. 3, og § 33 i lov om forskningsrådgivning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1348 af 11. december 2008, fastsættes:

Kapitel 1

Formål, anvendelsesområde m.v.

§ 1. Til styrkelse af dansk forsknings troværdighed nedsætter ministeren for videnskab, teknologi og udvikling Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed. Udvalgene kan kun behandle sager vedrørende videnskabelig uredelighed, der har betydning for dansk forskning.

Stk. 2. Udvalgene består af tre udvalg, der tilsammen dækker alle videnskabelige forskningsområder:
1) Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for sundhedsvidenskabelig forskning.
2) Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for natur-, teknologi- og produktionsvidenskabelig forskning.
3) Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for kultur- og samfundsvidenskabelig forskning.

Stk. 3. Udvalgene afgør i forening den nærmere afgrænsning mellem de tre udvalg efter stk. 2. Afgrænsningen skal fremgå af forretningsordenen, jf. § 32, stk. 5, i lov om forskningsrådgivning m.v.

Stk. 4. Udvalgene kan behandle sager, hvor den indklagede er videnskabeligt uddannet inden for det forskningsområde, som det videnskabelige produkt, der klages over, vedrører, og som
1) har fået offentliggjort det videnskabelige produkt, der klages over, i Danmark,
2) har udarbejdet det videnskabelige produkt, der klages over, som led i sin ansættelse eller erhvervsvirksomhed i Danmark,
3) har fået eller har søgt tilskud fra danske offentlige myndigheder til udarbejdelsen af det videnskabelige produkt, der klages over, eller
4) har sin nærmeste tilknytning til Danmark i øvrigt.

Kapitel 2

Kompetenceområder

§ 2. Ved videnskabelig uredelighed forstås: Forfalskning, fabrikering, plagiering og andre alvorlige brud på god videnskabelig praksis, som er begået forsætligt eller groft uagtsomt ved planlægning, gennemførelse eller rapportering af forskningsmæssige resultater. Omfattet af videnskabelig uredelighed er bl.a.:
1) Uoplyst konstruktion af data eller substitution med fiktive data.

60

2) Uoplyst selektiv eller skjult kassation af egne uønskede resultater.
3) Uoplyst usædvanlig og vildledende anvendelse af statistiske metoder.
4) Uoplyst ensidig eller forvredet fortolkning af egne resultater og konklusioner.
5) Plagiering af andres resultater eller publikationer.
6) Uretmæssig angivelse af forfatterrolle, titel eller arbejdssted.
7) Afgivelse af urigtige oplysninger om videnskabelige kvalifikationer.

§ 3. Udvalgene kan ikke behandle sager, der vedrører videnskabelige teoriers holdbarhed eller sandhed eller sager, der vedrører forskningskvaliteten af et videnskabeligt produkt.

Kapitel 3

Optagelse af sager til behandling

§ 4. Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed skal behandle sager, der rejses ved anmeldelse, jf. dog stk. 2. Udvalgene kan også behandle sager, der rejses af en person, der ønsker at blive renset for navngivne, anonyme eller kildebeskyttede påstande om videnskabelig uredelighed, under forudsætning af, at personen er videnskabeligt uddannet, jf. § 1, stk. 4, og at personen giver alle nødvendige oplysninger til brug for udvalgenes behandling af sagen, jf. § 12, stk. 3.

Stk. 2. Udvalgene kan afvise at behandle sager, hvor det på forhånd vurderes, at:
1) Sagen falder uden for udvalgenes kompetence.
2) Sagen må anses for åbenbart grundløs.
3) Omkostningerne ved sagens behandling ikke står i rimeligt forhold til dens betydning.

Stk. 3. Sager, der ikke optages til behandling af udvalgene, skal afvises senest 3 måneder efter udvalgenes modtagelse af sagen. I sager, der optages til behandling, skal udvalgene senest 3 måneder efter modtagelsen af sagen oplyse sagens parter om sagens forventede faser og forventet tidspunkt for afgivelse af en udtalelse, jf. § 13, stk. 1. ← KORREKTION

§ 5. Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed kan behandle sager, hvor der klages over enkeltpersoner eller grupper af personer.

Stk. 2. I sager, hvor der klages over grupper af personer, kan udvalgene dog kun benytte sig af sine sanktionsbeføjelser, jf. § 15, stk. 1, hvis sagens opklaring fører til en afklaring af, til hvem adfærden efter § 2 kan henføres.

§ 6. Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed kan behandle sager, hvor der klages over et skriftligt videnskabeligt produkt efter den indklagedes frivillige afgivelse deraf, jf. § 1, stk. 4.

Stk. 2. Udvalgene kan også behandle sager, hvor der klages over en ansøgning, der er indgivet med henblik på at søge tilskud fra offentlige forskningsbevillinger.

Kapitel 4

Struktur

§ 7. Hvert udvalg består ud over formanden, jf. § 32, stk. 2, i lov om forskningsrådgivning m.v., af 6 medlemmer samt et tilsvarende antal suppleanter, der kun kan indtræde ved medlemmernes forfald og for hele behandlingen af en sag. Medlemmer og suppleanter skal alle være anerkendte forskere, der tilsammen dækker alle videnskabelige forskningsområder, jf. § 32, stk. 3, i lov om forskningsrådgivning m.v.

Kapitel 5

Sagernes fordeling, beslutningsdygtighed og stemmeafgivelse

§ 8. Formanden fordeler sagerne til behandling i de tre udvalg, jf. § 1, stk. 2.

Stk. 2. De enkelte udvalg træffer selv beslutning om, hvorvidt en sag skal optages til behandling eller på forhånd afvises, jf. § 4, stk. 2 og 3.

Stk. 3. Hvis det skønnes, at en sag vedrører mere end ét udvalgs kompetenceområde, kan det udvalg, hvortil det videnskabelige produkt, der klages over, primært vedrører, beslutte, at udvalgene skal træffe beslutning om sagen, herunder afgive udtalelse, i forening, jf. § 6.

Stk. 4. Er den indklagede en gruppe af personer, jf. § 5, stk. 1, kan beslutningen efter stk. 2 træffes af det udvalg, hvortil det videnskabelige produkt, der klages over, primært vedrører. Er henførelse ikke mulig, træffer formanden beslutning.

§ 9. Et udvalg er beslutningsdygtigt, når formanden og 4 medlemmer eller et tilsvarende antal suppleanter er til stede, jf. § 7.

Stk. 2. I sager, hvor flere udvalg træffer beslutning i forening, jf. § 8, stk. 3, er udvalgene kun beslutningsdygtige, hvis hvert udvalg selvstændigt opfylder kravet i stk. 1.

Stk. 3. Udvalgene skal i videst muligt omfang træffe beslutning i enighed. Kan enighed ikke opnås, træffes beslutning ved almindelig stemmeflerhed.

Stk. 4. Formanden træffer afgørelse i retlige spørgsmål og om udformningen af en konklusion.

Kapitel 6

Sagernes behandling

§ 10. Parterne i en sag, der er under behandling i Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed, kan lade sig bistå af bisiddere.

§ 11. Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed kan nedsætte ad hoc-udvalg uden beslutningskompetence til at bistå sig med forberedelsen af en sag. Et ad hoc-udvalg kan sammensættes med nogle af udvalgenes medlemmer, deres suppleanter og eksterne sagkyndige, der udpeges af udvalgene, idet der forinden skal foretages en selvstændig partshøring over den påtænkte sammensætning.

Stk. 2. Som led i sagsforberedelsen, jf. stk. 1, udarbejder ad hoc-udvalgene en redegørelse om sagens faktiske omstændigheder. Hvis der er udpeget eksterne sagkyndige til ad hoc-udvalgene, skal der foretages selvstændig partshøring over redegørelsen.

Stk. 3. Ad hoc-udvalgene sekretariatsbetjenes af udvalgenes sekretariat efter § 35, stk. 2, i lov om forskningsrådgivning m.v.

§ 12. Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed skal som led i sagsbehandlingen fremskaffe alle nødvendige oplysninger for at kunne træffe beslutning på et tilstrækkelig oplyst grundlag.

Stk. 2. Udvalgene kan til brug for sagens oplysning indhente oplysninger fra den indklagede om den videnskabelige metode, der er anvendt ved udarbejdelsen af det videnskabelige produkt, der klages over, jf. § 6, stk. 1, hvis sådanne oplysninger ikke allerede er tilgængelige for udvalgene.

Stk. 3. Udvalgene skal i sager, der rejses af en person med henblik på renselse, jf. § 4, stk. 1, indhente en skriftlig redegørelse fra personen, med mindre udvalgene vurderer, at den fremsatte påstand om personens videnskabelige uredelighed er åbenbart grundløs.

Stk. 4. I sager, hvor der klages over grupper af personer, jf. § 5, stk. 2, kan udvalgene til brug for sagens oplysning indhente oplysninger fra de indklagede om de enkelte medlemmers bidrag til det samlede videnskabelige produkt, hvis sådanne oplysninger ikke allerede er tilgængelige for udvalgene.

Kapitel 7

Sagernes afslutning og mulighed for genoptagelse

§ 13. Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed afslutter behandlingen af en sag ved at afgive en udtalelse. Udtalelsen skal bl.a. redegøre for:

1) En sagsfremstilling.
2) Udtalelser fra sagens parter.
3) Udvalgenes overvejelser.
4) Udvalgenes konklusion og i tilfælde af dissens, jf. stk. 2, hvor mange medlemmer eller deres suppleanter, der kan tilslutte sig konklusionen.

Stk. 2. I sager, hvor udvalgene træffer beslutning ved almindelig stemmeflerhed, jf. § 9, stk. 3, kan ethvert dissentierende medlem eller dennes suppleant kræve, at vedkommendes dissens fremgår af udtalelsen.

Stk. 3. I sager, hvor udvalgene forventer at udtrykke kritik af den indklagedes adfærd, jf. § 15, skal udvalgene høre denne over et udkast til udtalelse.

§ 14. Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed kan efter begæring genoptage en afsluttet sag, hvis der fremkommer væsentlige nye oplysninger, som hvis de havde foreligget under sagens behandling, må antages at kunne have ført til et andet udfald.

Kapitel 8

Sanktionsmuligheder

§ 15. I sager, hvor Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed konstaterer, at der foreligger videnskabelig uredelighed, afgiver udvalgene en udtalelse, hvori der udtrykkes kritik. Udvalgene kan samtidig:

1) Orientere den indklagedes arbejdsgiver, hvis vedkommende er ansat som forsker.
2) Henstille, at det pågældende videnskabelige arbejde skal trækkes tilbage.
3) Orientere vedkommende offentlige myndighed, som fører tilsyn med området.
4) Underrette tilskudsgiver, hvis der er tale om, at udvalgene har konstateret, at der foreligger videnskabelig uredelighed i en ansøgning om tilskud fra offentlige forskningsbevillinger, jf. § 6, stk. 2.
5) Foretage politianmeldelse, hvis der er tale om en strafbar lovovertrædelse.
6) Efter særlig anmodning fra en ansættelsesmyndighed udtale sig om graden af videnskabelig uredelighed.

Stk. 2. Udvalgene skal i sager efter stk. 1 udtale sig om graden af den konstaterede videnskabelige uredelighed og om dennes betydning for det videnskabelige budskab i det pågældende videnskabelige produkt.

Stk. 3. Udvalgene kan henlægge sager efter stk. 1, hvis udvalgene finder, at den konstaterede videnskabelige uredelighed kun har haft ringe betydning for det videnskabelige budskab i produktet.

Kapitel 9

Årsberetning

§ 16. Udvalgene offentliggør en årlig beretning om deres virksomhed. Beretningen skal bl.a. beskrive samtlige behandlede sager vedrørende videnskabelig uredelighed i ikkepersonhenførbar form.

62

Kapitel 10

Ikrafttræden m.v.

§ 17. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. maj 2009. Samtidig ophæves bekendtgørelse nr. 1122 af 24. november 2008 om Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed.

Stk. 2. Sager, der er indbragt for udvalgene inden den 1. december 2008 behandles efter bekendtgørelse nr. 668 af 28. juni 2005 om Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed.

Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, den 20. april 2009

Helge Sander

/ Frej Sorento Dichmann

FOLKETINGSTIDENDE A

FOLKETINGET

Lovforslag nr. **L 192** Folketinget 2009-10

Fremsat den 26. marts 2010 af videnskabsministeren (Charlotte Sahl-Madsen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om forskningsrådgivning m.v. og lov om Danmarks Grundforskningsfond

(Styrkelse af Danmarks Forskningspolitiske Råd, nedlæggelse af Koordinationsudvalget, præcisering af formål, ansvar og opgavefordeling for forskningsråd m.v.)

§ 1

I lov om forskningsrådgivning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1348 af 11. december 2008, foretages følgende ændringer:

1. I *§ 1, stk. 1,* ændres », Det Strategiske Forskningsråd og Koordinationsudvalget« til: »og Det Strategiske Forskningsråd«.

2. *§ 1, stk. 3, 1. pkt.,* affattes således:
»Danmarks Forskningspolitiske Råd har til hovedformål at fremme udviklingen af dansk forskning til gavn for samfundet ved at sikre ministeren for videnskab, teknologi og udvikling, Folketinget og regeringen en uafhængig og sagkyndig rådgivning om forskning på overordnet niveau.«

3. I *§ 1, stk. 4, 1. pkt.,* og *stk. 5, 1. pkt.,* ændres »fondsfunktion« til: »bevillingsfunktion«.

4. I *§ 1, stk. 4, 2. pkt.,* og *stk. 5, 2. pkt.,* ændres »forskningsfaglig rådgivning« til: »rådgivning om forskning«.

5. *§ 1, stk. 6,* ophæves.
Stk. 7 bliver herefter stk. 6.

6. I *§ 1, stk. 7,* som bliver stk. 6, ændres »og udvalget i stk. 4-6« til: »i stk. 4 og 5«.

7. I *§ 2* indsættes som *nr. 4:*
»4) Rådgivning om forskning: Rådgivning, som kan vedrøre alle aspekter af forskning, herunder politiske og faglige aspekter.«

8. *§ 3, stk. 1* og *2,* affattes således:
»**§ 3.** Danmarks Forskningspolitiske Råd har til formål at fremme udviklingen af dansk forskning til gavn for samfundet. Rådet har ansvar for at give ministeren for videnskab, teknologi og udvikling uafhængig og sagkyndig rådgivning om forskning på overordnet niveau, herunder om kommende forskningsbehov, og skal sikre, at rådgivningen inddrager relevante nationale og internationale erfaringer og tendenser.
Stk. 2. Folketinget og enhver minister kan indhente rådgivning fra rådet. Rådets rådgivning sker efter anmodning eller på rådets eget initiativ.«

9. I *§ 3, stk. 3, 1. pkt.,* ændres »forskningspolitiske« til: »forskningsrelevante«.

10. I *§ 3, stk. 3, 2. pkt.,* ændres », Det Strategiske Forskningsråd og Koordinationsudvalget« til: »og Det Strategiske Forskningsråd«.

11. I *§ 3, stk. 6, 1. pkt.,* ændres »forskningspolitik« til: »forskning«.

12. *§ 4, stk. 2, 1. pkt.,* affattes således:
»Rådets formand og øvrige medlemmer skal være anerkendte forskere eller forskningskyndige, der tilsammen repræsenterer bred indsigt i forskning i både offentligt og privat regi samt bred indsigt i national og international forskning.«

13. Overskriften før § 7 affattes således:

»Formål og ansvar«

14. *§ 7* affattes således:
»**§ 7.** Det Frie Forskningsråd har til formål at støtte dansk forskning baseret på forskernes egne initiativer. Rådet har ansvar for at udvikle det forskningsfaglige niveau i Danmark og skal sikre mulighederne for nybrud i forskningen i koordination med det øvrige forskningssystem.

BD000568

Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling,
Forsknings- og Innovationsstyrelsen, j.nr. 10-080949

Stk. 2. Rådet skal sikre støtte til både enkelte videnskabelige forskningsområder, til tværvidenskabelig forskning og til dansk forsknings internationale aktiviteter.

Stk. 3. Rådet skal sikre, at bevillinger tildeles efter ansøgning på baggrund af offentliggjorte kriterier, og at der tildeles bevillinger til internationalt samarbejde, jf. § 30 a. Rådet kan give bevillinger både til enkelte konkrete forskningsaktiviteter og til særlige initiativer, jf. § 11, stk. 4.

Stk. 4. Rådet kan i særlige tilfælde støtte politisk prioriterede virkemidler, hvor der er givet bevillingsmæssig hjemmel hertil.

Stk. 5. Rådet skal bidrage til at styrke formidlingen og anvendelsen af forskningsresultater.«

15. Overskriften før § 8 ophæves.

16. I *§ 8, stk. 1-3,* ændres fem steder »forskningsfaglig rådgivning« til: »rådgivning om forskning«.

17. I *§ 8, stk. 5,* indsættes efter »virke«: »for det foregående år samt en plan for de kommende år«.

18. Overskriften før § 9 affattes således:

»Bestyrelse og faglige forskningsråd«

19. Efter § 9 indsættes:

»**§ 9 a.** Bestyrelsen skal sikre en virkeliggørelse af rådets formål, jf. § 7.

Stk. 2. Bestyrelsen skal sikre, at bevillinger til forskningsformål tildeles efter retningslinjer, der er bindende for alle faglige forskningsråd, herunder at den faglige bedømmelse af ansøgninger varetages under relevant inddragelse af eksterne bedømmere. Bestyrelsen udarbejder og koordinerer udformningen af retningslinjerne med Det Strategiske Forskningsråd.

Stk. 3. Bestyrelsen har ansvar for, at rådets virksomhed udøves i koordination med Det Strategiske Forskningsråd, Danmarks Grundforskningsfond, Højteknologifonden, Rådet for Teknologi og Innovation samt det øvrige forskningssystem, særligt for så vidt angår aktiviteter, som retter sig mod det internationale samarbejde.

Stk. 4. Bestyrelsen er øverste ansvarlig for den rådgivning, som gives efter § 8.«

20. I *§ 11, stk. 1,* indsættes som *2. pkt.:*

»Som ét af de faglige forskningsråd kan bestyrelsen nedsætte et tværfagligt forskningsråd, som kan bestå af medlemmer udpeget af ministeren for videnskab, teknologi og udvikling efter § 14, stk. 2, til varetagelse af tværfaglige opgaver.«

21. *§ 11, stk. 3,* ophæves.

Stk. 4-6 bliver herefter stk. 3-5.

22. I *§ 11, stk. 6,* der bliver stk. 5, ændres »stk. 5« til: »stk. 4«.

23. *§ 12* ophæves.

24. *§ 13* affattes således:

»**§ 13.** De faglige forskningsråd har ansvar for inden for deres område at tildele bevillinger efter § 7.

Stk. 2. En bevilling tildeles personligt til hovedansøgeren. Hovedansøgeren er ansvarlig for bevillingen.

Stk. 3. De faglige forskningsråd skal følge de retningslinjer, som udarbejdes af bestyrelsen efter § 9 a, stk. 2, 2. pkt.

Stk. 4. De faglige forskningsråd bistår efter anmodning bestyrelsen med rådgivning om forskning efter § 8.«

25. *§ 14, stk. 2,* affattes således:

»*Stk. 2.* Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling udpeger op til 75 medlemmer til de faglige forskningsråd. Medlemmerne udpeges i deres personlige egenskab og således, at der i det enkelte råd opnås bred faglig dækning inden for rådets virke samt bred erfaring både inden for dansk og international forskning.«

26. *§ 14, stk. 3,* ophæves.

Stk. 4-6 bliver herefter stk. 3-5.

27. I *§ 15, stk. 1, nr. 1,* og *nr. 4, 1. pkt.,* ændres »fondsfunktionen« til: »bevillingsfunktionen«.

28. Overskriften før § 17 affattes således:

»Formål og ansvar«

29. *§ 17, stk. 1-3,* affattes således:

»**§ 17.** Det Strategiske Forskningsråd har til formål at støtte dansk forskning inden for politisk prioriterede og tematisk afgrænsede forskningsområder, herunder initiativer, der er afgrænset efter deres indhold. Rådet har ansvar for at bidrage til et øget samspil mellem offentlig og privat forskning og skal aktivt søge at synliggøre egne strategiske forskningsindsatser for relevante private aktører med henblik på at tiltrække midler fra fonde og virksomheder til samfinansierede forskningsprojekter.

Stk. 2. Rådet skal sikre støtte til navnlig tværvidenskabelig forskning og til dansk forsknings internationale aktiviteter.

Stk. 3. Rådet skal sikre, at bevillinger tildeles forskningsaktiviteter på baggrund af offentliggjorte kriterier, samt at der tildeles bevillinger til internationalt samarbejde, jf. § 30 a.«

30. *§ 17, stk. 6,* ophæves.

Stk. 7 og 8 bliver herefter stk. 6 og 7.

31. I *§ 17, stk. 7, 2. pkt.,* der bliver til stk. 6, 2. pkt., indsættes efter »forskningstendenser«: »eller tildele større bevillinger til aktiviteter, der vurderes at være til gavn for dansk forskning«.

32. I *§ 17, stk. 7,* der bliver stk. 6, indsættes som *3. pkt.:*

»Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan i den forbindelse efter anmodning fra bestyrelsen for Det Strategiske Forskningsråd, når der er tale om samfinansierede aktiviteter, godkende undtagelser fra bestemmelserne i §§ 19-23 og § 36, stk. 1.«

33. *§ 17, stk. 8,* der bliver stk. 7, ophæves.

34. Overskriften før § 18 ophæves.

35. I *§ 18, stk. 1, 3* og *4,* ændres fire steder »forskningsfaglig rådgivning« til: »rådgivning om forskning«.

36. *§ 18, stk. 5,* ophæves.
Stk. 6 bliver herefter stk. 5.

37. I *§ 18, stk. 6,* der bliver stk. 5, indsættes efter »virke«: »for det foregående år samt en plan for de kommende år«.

38. Overskriften før § 19 affattes således:

»Bestyrelse og programkomiteer m.v.«

39. Efter § 19 indsættes:
»**§ 19 a.** Bestyrelsen skal sikre en virkeliggørelse af rådets formål, jf. § 17.
Stk. 2. Bestyrelsen skal sikre, at bevillinger til politisk prioriterede og tematisk afgrænsede forskningsområder tildeles efter retningslinjer, der er bindende for alle programkomiteer m.v., herunder at den faglige bedømmelse af ansøgninger varetages under relevant inddragelse af eksterne bedømmere. Bestyrelsen udarbejder og koordinerer udformningen af retningslinjerne med Det Frie Forskningsråd.
Stk. 3. Bestyrelsen har ansvar for, at rådets virksomhed udøves i koordination med Det Frie Forskningsråd, Danmarks Grundforskningsfond, Højteknologifonden, Rådet for Teknologi og Innovation samt det øvrige forskningssystem, særligt for så vidt angår aktiviteter, som retter sig mod det internationale samarbejde.
Stk. 4. Bestyrelsen er øverste ansvarlig for den rådgivning, som gives efter § 18. Bestyrelsen kan nedsætte sagsforberedende programudvalg bestående af anerkendte forskere til at bistå sig med rådgivningsfunktionen. Bestyrelsen kan endvidere efter tilladelse fra bestyrelsen for Det Frie Forskningsråd indhente samme bistand fra et eller flere af de faglige forskningsråd.«

40. *§ 21, stk. 4* og *8,* ophæves.
Stk. 5-7 bliver herefter stk. 4-6.

41. I *§ 21, stk. 7,* der bliver stk. 6, ændres »stk. 6« til: »stk. 5«.

42. Efter § 21 indsættes:
»**§ 21 a.** Programkomiteerne har ansvar for inden for deres område at tildele bevillinger efter § 17.
Stk. 2. En bevilling tildeles personligt til hovedansøgeren. Hovedansøgeren er ansvarlig for bevillingen.
Stk. 3. Programkomiteerne skal følge de retningslinjer, som udarbejdes af bestyrelsen efter § 19 a, stk. 2, 2. pkt.
Stk. 4. Hvis et eller flere af de faglige forskningsråd eller Kommissionen for Videnskabelige Undersøgelser i Grønland er tillagt opgaver efter § 21, stk. 4, skal de retningslinjer, som udarbejdes af bestyrelsen efter § 19 a, stk. 2, 2. pkt., følges.
Stk. 5. Programkomiteerne og Kommissionen for Videnskabelige Undersøgelser i Grønland bistår efter anmodning bestyrelsen med rådgivning om forskning efter § 18.

§ 21 b. Alle medlemmer af en programkomité skal være anerkendte forskere. Medlemmerne inden for en programkomité skal tilsammen have kompetence til at vurdere kvalitet, effekt og relevans af forskningsaktiviteter.
Stk. 2. Medlemmerne udpeges af bestyrelsen for Det Strategiske Forskningsråd.«

43. *§ 22* ophæves.

44. I *§ 23, stk. 1, nr. 1,* og *nr. 4, 1. pkt.,* ændres »fondsfunktionen« til: »bevillingsfunktionen«.

45. I *§ 23, stk. 1, nr. 5,* udgår », jf. § 17, stk. 3«.

46. *Kapitel 6* ophæves.

47. I *§ 30 a, stk. 1,* ændres »fondsfunktion« til: »bevillingsfunktion«.

48. I *§ 30 a, stk. 3,* ændres »stk. 7« til: »stk. 6«.

49. *§ 35* affattes således:
»**§ 35.** Sekretariatsbetjeningen af Danmarks Forskningspolitiske Råd, Det Frie Forskningsråd, Det Strategiske Forskningsråd og Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed varetages af Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling. Ministeriet skal sikre, at Danmarks Forskningspolitiske Råd sekretariatsbetjenes af en særlig enhed i ministeriet.
Stk. 2. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling fører tilsyn med bevillingsanvendelsen og legaliteten i forbindelse med Det Frie Forskningsråds og Det Strategiske Forskningsråds arbejde.«

50. I *§ 36, stk. 2, 1. pkt.,* ændres »§ 21, stk. 1, og § 22, stk. 2, 1. pkt« til: »§ 19 a, stk. 4, 2. pkt., og § 21, stk. 1«.

51. I *§ 36, stk. 2, 2. pkt.,* udgår »for de medlemmer af Koordinationsudvalget, hvis medlemskab følger af deres hverv, jf. § 28, stk. 2, og«.

52. I *§ 36, stk. 2, 3. pkt.,* ændres »§ 22, stk. 2« til: »§ 19 a, stk. 4, 2. pkt.«.

53. *§ 40* ophæves.

§ 2

I lov om Danmarks Grundforskningsfond, jf. lovbekendtgørelse nr. 833 af 13. august 2008, foretages følgende ændring:

1. I *§ 5, 1. pkt.,* udgår »Koordinationsudvalget,«.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2011.
Stk. 2. § 4, stk. 2, 1. pkt., og § 14, stk. 2, i lov om forskningsrådgivning m.v., som affattet ved denne lovs § 1, nr. 12 og 25, træder i kraft den 1. juli 2010.
Stk. 3. Formanden for og medlemmerne af Danmarks Forskningspolitiske Råd og medlemmerne af de faglige forskningsråd kan genudpeges, hvis de efter de hidtidige regler kunne genudpeges, og de opfylder kravene til medlemskab,

jf. § 4, stk. 2, 1. pkt., i lov om forskningsrådgivning m.v., som affattet ved denne lovs § 1, nr. 12, og § 14, stk. 2, i lov om forskningsrådgivning m.v., som affattet ved denne lovs § 1, nr. 25.

Stk. 4. Retningslinjer, der er udarbejdet af Koordinationsudvalget i medfør af den hidtil gældende § 25, stk. 3, i lov om forskningsrådgivning m.v., gælder indtil nye retningslinjer er udarbejdet af bestyrelsen for Det Frie Forskningsråd i medfør af § 9 a, stk. 2, 2. pkt., i lov om forskningsrådgivning m.v., som affattet ved denne lovs § 1, nr. 19, og af bestyrelsen for Det Strategiske Forskningsråd i medfør af § 19 a, stk. 2, 2. pkt., i lov om forskningsrådgivning m.v., som affattet ved denne lovs § 1, nr. 39.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning
2. Baggrund
   2.1. Evalueringspanelet
   2.2. Politisk aftale
      2.2.1. Overordnet struktur
      2.2.2. Præcisering af rolle- og ansvarsfordeling
      2.2.3. Styrket kvalitet og legitimitet i ansøgningsbehandlingen
3. Lovforslaget
   3.1. Danmarks Forskningspolitiske Råd
      3.1.1. Gældende ret
      3.1.2. Evalueringspanelets overvejelser og anbefalinger
      3.1.3. Den foreslåede ordning
   3.2. Det Frie Forskningsråd
      3.2.1. Gældende ret
      3.2.2. Evalueringspanelets overvejelser og anbefalinger
      3.2.3. Den foreslåede ordning
   3.3. Det Strategiske Forskningsråd
      3.3.1. Gældende ret
      3.3.2. Evalueringspanelets overvejelser og anbefalinger
      3.3.3. Den foreslåede ordning
   3.4. Koordinationsudvalget
      3.4.1. Gældende ret
      3.4.2. Evalueringspanelets overvejelser og anbefalinger
      3.4.3. Den foreslåede ordning
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Miljømæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Høring
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Med lov nr. 405 af 28. maj 2003 om forskningsrådgivning m.v. implementeredes en reform af det dagældende forskningsrådssystem. Reformen byggede på en politisk aftale med seks overordnede målsætninger:

1) Forskningskvaliteten skulle sikres gennem åben konkurrence om alle offentlige forskningsmidler, som ikke var basisbevillinger til institutioner.
2) Organiseringen og strukturen af råd, udvalg og især programkomiteer skulle forenkles, hvilket samtidig ville lette forskernes overblik over søgemuligheder.
3) Et nyt forskningsrådssystem skulle have en styrket ledelse, som kunne sikre, at den strategiske forskning blev implementeret på egne præmisser, og at tværfaglige indsatser inden for alle forskningsområder blev tilgodeset.
4) En omfattende støtte til grundforskningsaktiviteter skulle fortsat sikres.
5) Støtten til den strategiske, den anvendelsesorienterede såvel som den erhvervsrettede forskning skulle samtidig sikres.
6) Der skulle være en klar adskillelse mellem det organ, som skulle rådgive om generelle forskningspolitiske emner, og de organer, som skulle udmønte midler og rådgive ansøgere og andre interessenter om fondsnære og forskningsfaglige, videnskabelige spørgsmål.

Loven etablerede følgende organer, som nærmere er omtalt i lovens § 1:

Danmarks Forskningspolitiske Råd, hvis hovedformål er at sikre ministeren for videnskab, teknologi og udvikling, Folketinget og regeringen en uafhængig og sagkyndig forskningspolitisk rådgivning.

Det Frie Forskningsråd, hvis hovedformål er at støtte konkrete forskningsaktiviteter baseret på forskernes egne initiativer og give forskningsfaglig rådgivning i tilknytning hertil.

Det Strategiske Forskningsråd, hvis hovedformål er at støtte forskning inden for politisk prioriterede og tematisk afgrænsede forskningsområder og give forskningsfaglig rådgivning i tilknytning hertil.

Koordinationsudvalget, der forestår koordineringen af den offentlige fondsfunktion for forskning, fordeler midler til forskeruddannelse og varetager særlige rådgivningsopgaver.

Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed, der efterprøver den videnskabelige redelighed i dansk forskning.

Lov om forskningsrådgivning m.v. blev senest ændret ved lov nr. 552 af 17. juni 2008. Ved ændringen i 2008 blev det i lovens § 40 fastsat at revidere loven i folketingsåret 2009-10 på baggrund af en evaluering af forskningsrådssystemet. Resultaterne af evalueringen fremgår nærmere nedenfor.

Hovedpunkterne i lovforslaget er at styrke Danmarks Forskningspolitiske Råd, at nedlægge Koordinationsudvalget, at præcisere formål, ansvar og opgavefordeling for forskningsrådene samt at styrke kvaliteten og legitimiteten i behandlingen af ansøgninger til forskningsrådene.

2. Baggrund

2.1. Evalueringspanelet

I perioden november 2008 til juli 2009 blev der gennemført en evaluering af det danske forskningsrådssystem af et uafhængigt evalueringspanel med seks medlemmer udpeget af ministeren for videnskab, teknologi og udvikling efter drøftelse i forligskredsen.

Det overordnede formål med evalueringen var at undersøge og vurdere, hvorvidt forskningsrådssystemet i sin organisation og funktion levede op til sit formål. Det er derfor de organer, der reguleres af lov om forskningsrådgivning m.v., som har været fokus for evalueringen.

Evalueringspanelet har behandlet følgende fem emner: rammer for et stærkt forskningsrådssystem, internationalisering, terminologi og opdeling, sikring af forskningskvalitet og målsætninger med reformen.

På baggrund af arbejdet kom evalueringspanelet med sine anbefalinger til, hvordan man kan sikre forskningsrådssystemets fortsatte udvikling. Anbefalingerne vedrører ikke Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed.

2.2. Politisk aftale

Efter nærmere overvejelser i regeringen og efter drøftelse med forligskredsen bag lov om forskningsrådgivning m.v. blev der den 17. december 2009 indgået en politisk aftale mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Enhedslisten og Liberal Alliance om revision af loven. Partierne finder på baggrund af evalueringen, at reformen af forskningsrådssystemet i 2003 har været en succes, og at reformen har betydet, at forskningsrådssystemet i dag er præget af styrket ledelse, mere kvalitetssikring og højere grad af konkurrence om offentlige forskningsmidler.

Formålet i aftalen er at fremtidssikre forskningsrådssystemet. Aftalen fokuserer på tre områder: den overordnede struktur, en mere præcis rolle- og ansvarsfordeling samt styrket kvalitet og legitimitet i ansøgningsbehandlingen. De tre områder beskrives nedenfor. Partierne er enige om, at der ikke skal ændres ved andre dele af loven end de i aftalen nævnte.

2.2.1. Overordnet struktur

Det er aftalt, at Danmarks Forskningspolitiske Råd styrkes. Det gennemføres ved, at rådets formål og ansvar præciseres i loven, at sekretariatet styrkes som en selvstændig enhed inden for rammerne af Forsknings- og Innovationsstyrelsen, og at kompetencekravene til rådet udvides til også at omfatte erfaring inden for international forskning.

Det er aftalt, at Koordinationsudvalget nedlægges. Udvalgets opgaver for så vidt angår koordinering og internationalisering varetages fremover af Danmarks Forskningspolitiske Råd og bestyrelserne for henholdsvis Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd. Den særlige forskeruddannelsesbevilling overføres fra Koordinationsudvalget til universiteterne og Det Frie Forskningsråd. Det Frie Forskningsråd skal med sin andel af bevillingen understøtte forskeruddannelse på offentlige forskningsinstitutioner uden for universiteterne.

2.2.2. Præcisering af rolle- og ansvarsfordeling

Det er aftalt, at rolle- og ansvarsfordelingen mellem organerne i forskningsrådssystemet skal præciseres i loven.

Både Danmarks Forskningspolitiske Råd, Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd kan varetage rådgivning om forskning. Herved forstås både forskningspolitisk og forskningsfaglig rådgivning.

Men rollefordelingen mellem en *overordnet* rådgivning fra Danmarks Forskningspolitiske Råd på den ene side og en bevillingsfunktion i Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd på den anden side skal fastholdes.

Arbejdsdelingen mellem Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd fastholdes, og der skal være en klarere rolle- og ansvarsfordeling mellem bestyrelserne og de udmøntende organer (faglige forskningsråd og programkomiteer).

Det skal præciseres, at Det Frie Forskningsråd også skal være proaktivt og sikre optimale rammer for tværvidenskabelig forskning.

2.2.3. Styrket kvalitet og legitimitet i ansøgningsbehandlingen

Det er aftalt, at kvaliteten og legitimiteten i ansøgningsbehandlingen skal styrkes yderligere. Det skal bl.a. ske ved en udvidet brug af eksterne bedømmere i Det Frie Forskningsråd, herunder primært eksterne bedømmelsespaneler, og ved at bestyrelsens ansvar for at sikre ens retningslinjer herfor præciseres. Desuden bør der udnævnes flere medlemmer med international forskningserfaring til Danmarks Forskningspolitiske Råd, Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd.

Samtidig præciseres det, at medlemmerne af programkomiteer under Det Strategiske Forskningsråd, foruden at være anerkendte forskere, også tilsammen skal have kompetence til at vurdere kvalitet, effekt og relevans.

På baggrund af høringen over udkast til lovforslag er det aftalt, at der fremover udpeges op til 75 medlemmer til de faglige forskningsråd. De faglige forskningsråd bør i overvejende grad prioritere større bevillingstyper frem for mindre bevillingstyper.

3. Lovforslaget

3.1. Danmarks Forskningspolitiske Råd

3.1.1. Gældende ret

Danmarks Forskningspolitiske Råd giver forskningspolitisk rådgivning til ministeren for videnskab, teknologi og udvikling, medlemmer af regeringen og Folketinget, jf. lovens § 1, stk. 3. Rådgivningen sker efter anmodning eller på eget initiativ. Rådets formand og medlemmer skal være anerkendte forskere eller forskningskyndige, og de udpeges af ministeren for videnskab, teknologi og udvikling. Rådet sekretariatsbetjenes af Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling.

3.1.2. Evalueringspanelets overvejelser og anbefalinger

Evalueringspanelet anbefaler, at Danmarks Forskningspolitiske Råd bevares som et uafhængigt forskningspolitisk organ, men i en ny konstruktion med internationale medlemmer og med adgang til større analytisk sekretariatsbistand.

Derudover anbefaler panelet, at Danmarks Forskningspolitiske Råd får ansvar for at give overordnet forskningspolitisk rådgivning om internationalisering af dansk forskning, og at det præciseres, at Danmarks Forskningspolitiske Råd på ministeren for videnskab, teknologi og udviklings foranledning og med jævne mellemrum på et overordnet niveau giver forskningspolitisk rådgivning til regeringen og Folketinget.

Overvejelserne bag anbefalingerne er, at det er sundt med et uafhængigt organ, der kan give politisk og uafhængig rådgivning om forskningsanliggender. Evalueringspanelet vurderer, at der er behov for et organ, der er hævet over partsinteresser, og som med afsæt i en forståelse af forskningsverdenens virkemåde kan formulere nye nationale tiltag inden for forskningen og i det hele taget være med til at sætte den forskningspolitiske dagsorden.

3.1.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås at skærpe formålet for Danmarks Forskningspolitiske Råd for bl.a. at sikre rådet en mere aktiv rolle end i dag. Samtidig foreslås kravene skærpet til de kompetencer, som medlemmerne tilsammen skal repræsentere, herunder, som noget nyt, erfaring med forskning i internationalt regi.

Til hjælp for rådet foreslås en styrkelse af sekretariatsbetjeningen, som fortsat varetages af Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling.

3.2. Det Frie Forskningsråd

3.2.1. Gældende ret

Efter lovens § 7, stk. 1, har Det Frie Forskningsråd som sin primære opgave at støtte dansk forskning baseret på

forskernes egne initiativer, dvs. tildele bevillinger til forskningsaktiviteter på baggrund af forskningsfaglige kvalitetsvurderinger af indsendte ansøgninger. Rådet giver også forskningsfaglig rådgivning efter anmodning eller på eget initiativ. Rådet består af anerkendte forskere fordelt på en bestyrelse og et antal faglige forskningsråd. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling udpeger alle medlemmerne. I forhold til de faglige forskningsråd har bestyrelsen alene en begrænset instruktionsbeføjelse.

3.2.2. Evalueringspanelets overvejelser og anbefalinger

Evalueringspanelet anbefaler, at bestyrelsen for Det Frie Forskningsråd lægges sammen med bestyrelsen for Det Strategiske Forskningsråd til Danmarks Forskningsfond for herved at skabe en ramme for realisering af de synergimuligheder, der repræsenteres inden for de to råds ansvarsområder.

Det er videre evalueringspanelets vurdering, at Det Frie Forskningsråds primære funktion er bevillingsfunktionen. I det omfang rådet varetager rådgivningsopgaver, anbefales det at gå bort fra den tidligere skelnen mellem forskningsfaglig og forskningspolitisk rådgivning.

Derudover anbefaler panelet, at man øger brugen af eksterne bedømmere i de faglige forskningsråd, reducerer antallet af medlemmer og øger andelen af internationale medlemmer i de faglige forskningsråd. Desuden anbefales, at den forskningsfaglige kompetence i sekretariatsledelsen styrkes, bl.a. for at sekretariatet kan tage mere aktiv del i opfølgningen på ansøgninger og bevillinger.

Panelet vurderer videre, at det er uhensigtsmæssigt, at bestyrelsen for Det Frie Forskningsråd ikke har kompetence til at udpege medlemmerne af de faglige forskningsråd.

Endelig er det evalueringspanelets anbefaling, at en række af de små bevillingstyper, som Det Frie Forskningsråd traditionelt har benyttet sig af, bortfalder, og at rådet fremover overvejende skal støtte større projekter.

3.2.3. Den foreslåede ordning

Formålet for Det Frie Forskningsråd foreslås skærpet sådan, at rådet får et klart ansvar for at udvikle det forskningsfaglige niveau i Danmark og sikre mulighederne for nybrud i forskningen gennem sin tilrettelæggelse af opgaverne med bevillingsfunktionen. Som konsekvens af forslaget om at nedlægge Koordinationsudvalget foreslås, at rådet får pligt til at sørge for løbende koordination af sine aktiviteter med det øvrige forskningssystem, jf. tilsvarende om Det Strategiske Forskningsråd nedenfor pkt. 3.3.3. Rådet foreslås endvidere pålagt et klart ansvar for at sikre støtte til både enkelte videnskabelige forskningsområder, til tværvidenskabelig forskning og til dansk forsknings internationale aktiviteter. Kravene til rådets årlige rapportering til ministeren foreslås udvidet til tillige at omfatte en plan for rådets fremadrettede arbejde.

Det foreslås videre at tydeliggøre rollefordelingen mellem bestyrelse og faglige forskningsråd. Bestyrelsens ansvar for at virkeliggøre rådets formål præciseres, og det foreslås, at bestyrelsen i højere grad end i dag får mulighed for at udstede retningslinjer, som er bindende for de faglige forskningsråds tilrettelæggelse af arbejdet med bevillingsfunktionen, herunder retningslinjer for brug af ekstern bedømmelse og for brug af virkemidler.

Det foreslås, at ministeren for videnskab, teknologi og udvikling fortsat er ansvarlig for at udpege medlemmer til både bestyrelsen og de faglige forskningsråd. Det er vurderingen, at det nuværende system med indstillinger fra Det Frie Forskningsråds bestyrelse og udpegning ved ministeren for videnskab, teknologi og udvikling fungerer hensigtsmæssigt. Med henblik på at reducere risici for inhabilitet i rådene og som udtryk for det politiske ønske om rådenes øgede anvendelse af ekstern bedømmelse foreslås indsat en øvre grænse for det samlede antal medlemmer i de faglige forskningsråd. Endelig foreslås det præciseret, at medlemmerne af de faglige forskningsråd skal have indsigt i international forskning. Kravene til medlemmerne af Det Frie Forskningsråds bestyrelse ændres ikke.

Anbefalingen om at lægge bestyrelserne for henholdsvis Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd sammen er ikke blevet fulgt, da det er den generelle holdning, at forskningsrådssystemet i sin nuværende konstruktion har behov for ro til at virke og udvikle sig.

3.3. Det Strategiske Forskningsråd

3.3.1 Gældende ret

Det Strategiske Forskningsråd har primært til opgave at støtte dansk forskning inden for politisk prioriterede og tematisk afgrænsede forskningsområder, jf. lovens § 17, stk. 1. Rådet giver også forskningsfaglig rådgivning efter anmodning eller på eget initiativ. Rådet består af dels en bestyrelse af anerkendte forskere og forskningskyndige, som tilsammen skal repræsentere en række kompetencer inden for forskning i offentligt og privat regi, dels et begrænset antal programkomiteer af anerkendte forskere. Ministeren for videnskab, teknologi og

udvikling udpeger bestyrelsen, mens bestyrelsen selv udpeger medlemmer af programkomiteerne. I forhold til programkomiteerne har bestyrelsen efter loven lige så begrænset instruktionsbeføjelse, som bestyrelsen for Det Frie Forskningsråd har i forhold til de faglige forskningsråd.

3.3.2. Evalueringspanelets overvejelser og anbefalinger

Evalueringspanelet anbefaler, at bestyrelsen for Det Strategiske Forskningsråd lægges sammen med bestyrelsen for Det Frie Forskningsråd til Danmarks Forskningsfond for herved at skabe en ramme for realisering af de synergimuligheder, der repræsenteres inden for de to råds ansvarsområder. Det anbefales videre, at ansvarsfordelingen mellem bestyrelse og programkomiteer tydeliggøres.

Derudover er det panelets anbefaling, at medlemmer af programkomiteer skal have et forskningsudsyn, der tilsammen dækker kvalitet, relevans og effekt.

Endelig anbefales det, at den forskningsfaglige kompetence i sekretariatsledelsen styrkes, jf. tilsvarende ovenfor under pkt. 3.2.2.

Sammenfattende er det evalueringspanelets vurdering, at Det Strategiske Forskningsråd langt overvejende er velfungerende.

3.3.3. Den foreslåede ordning

Formålet for Det Strategiske Forskningsråd foreslås skærpet i lighed med den del af lovforslaget, der vedrører Det Frie Forskningsråd. Rådet foreslås i den forbindelse pålagt et klart ansvar for at sikre støtte til navnlig tværvidenskabelig forskning og internationale aktiviteter. Det foreslås endvidere, at rådet får mere fleksible rammer for at deltage i større fælles satsninger med eksterne samarbejdspartnere.

I lighed med den del af lovforslaget, der vedrører Det Frie Forskningsråd, foreslås Det Strategiske Forskningsråd pålagt at sørge for løbende koordination af sine aktiviteter med det øvrige forskningssystem samt at udvide sin årlige rapportering til at omfatte en plan for rådets fremadrettede arbejde, jf. ovenfor pkt. 3.2.3.

Tilsvarende foreslås rollefordelingen mellem bestyrelse og programkomiteer tydeliggjort. Bestyrelsens ansvar for at virkeliggøre rådets formål foreslås præciseret, og det foreslås, at bestyrelsen i højere grad end i dag får mulighed for at udstede retningslinjer, som er bindende for programkomiteernes tilrettelæggelse af arbejdet med bevillingsfunktionen, herunder retningslinjer for brug af ekstern bedømmelse og for brug af virkemidler.

Det foreslås at præcisere kravene til medlemmerne af programkomiteerne sådan, at de ud over at være anerkendte forskere inden for den enkelte programkomités forskningsområde tilsammen har kompetence til at vurdere kvalitet, effekt og relevans af forskningsaktiviteterne. Kravene til medlemmerne af Det Strategiske Forskningsråds bestyrelse ændres ikke.

Anbefalingen om at lægge bestyrelsen for Det Strategiske Forskningsråd sammen med bestyrelsen for Det Frie Forskningsråd er ikke blevet fulgt, jf. ovenfor pkt. 3.2.3.

3.4. Koordinationsudvalget

3.4.1. Gældende ret

Efter lovens kapitel 6 har Koordinationsudvalget primært til formål at fremme samarbejdet om bevillingsfunktionen mellem Det Frie Forskningsråd, Det Strategiske Forskningsråd, Danmarks Grundforskningsfond, Højteknologifonden, Rådet for Teknologi og Innovation og det øvrige forskningssystem. Udvalget koordinerer opgaveløsningen i de tre råd og de to fonde, herunder koordinering af dansk forsknings internationale aktiviteter. Udvalget udarbejder retningslinjer for Det Frie Forskningsråds og Det Strategiske Forskningsråds udøvelse af bevillingsfunktionen.

Koordinationsudvalget fordeler midler til forskeruddannelse til Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd. Udvalget bistår efter anmodning ministeren for videnskab, teknologi og udvikling i særlige rådgivningssager.

3.4.2. Evalueringspanelets overvejelser og anbefalinger

Evalueringspanelet anbefaler, at Koordinationsudvalget nedlægges, da der med den af panelet foreslåede oprettelse af Danmarks Forskningsfond, jf. pkt. 3.2.2 og 3.3.2, ikke er behov for et organ til at koordinere mellem de bevillingsgivende organer. Derudover er det panelets vurdering, at Koordinationsudvalget ikke har tilført forskningsrådssystemet nogen merværdi.

3.4.3. Den foreslåede ordning

Koordinationsudvalget foreslås nedlagt.

Koordineringen med det øvrige forskningssystem, herunder af dansk forsknings internationale aktiviteter, foreslås i stedet varetaget af Danmarks Forskningspolitiske Råd samt Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd.

Udvalgets opgaver med koordinering af samarbejdet om bevillingsfunktionen og udarbejdelse af retningslinjer foreslås pålagt Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd.

Der foreslås ingen særlig regulering i loven af midler til forskeruddannelse, jf. nærmere ovenfor pkt. 2.2.1.

Der foreslås heller ingen særlig regulering i loven af de særlige rådgivningsopgaver, som udvalget varetager efter den gældende lov. Sådanne opgaver vil kunne varetages af Danmarks Forskningspolitiske Råd, Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd som led i rådenes øvrige opgavevaretagelse.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner

Lovforslaget indeholder øgede udgifter for staten på i alt 8-9 mio. kr. årligt til henholdsvis en højere grad af ekstern bedømmelse i Det Frie Forskningsråd (ca. 4,5 mio. kr.) og øgede økonomiske udgifter til sekretariatsbetjening af Det Frie Forskningsråd (3 mio. kr.) og Danmarks Forskningspolitiske Råd (1 mio. kr.).

En øget ekstern bedømmelse forventes at give en merudgift for Det Frie Forskningsråd på ca. 4,5 mio. kr. Det endelige beløb vil afhænge af, hvordan rådet konkret tilrettelægger den eksterne bedømmelse. Det Frie Forskningsråd afholder i dag udgifter til bedømmelse af ansøgninger inden for sin forskningsbevilling på finanslovens § 19.41.12. Det Frie Forskningsråd, og meromkostningen vil ligeledes skulle finansieres herfra.

En styrket sekretariatsbetjening af Det Frie Forskningsråd vil give en merudgift på 3 mio. kr. Beløbet finansieres ved at reducere Det Frie Forskningsråds forskningsbevilling på finanslovens § 19.41.12. Det Frie Forskningsråd med 3 mio. kr. og samtidig øge Forsknings- og Innovationsstyrelsens bevilling til sekretariatsbetjening på finanslovens § 19.11.03. Forsknings- og Innovationsstyrelsen med 3 mio. kr.

Styrkelsen af sekretariatsbetjeningen forventes endvidere at medføre, at sekretariaterne i stigende omfang vil blive varetaget af medarbejdere, som selv er forskeruddannede. Dette forhold vil fremover kunne forkorte sagsbehandlingstiden i visse sager, idet det vil gøre det muligt i begrænset omfang at delegere kompetence fra rådene til sekretariaterne også i sager, der kræver forskningsfaglig indsigt.

En styrkelse af Danmarks Forskningspolitiske Råd vil – med fradrag af besparelsen ved nedlæggelse af Koordinationsudvalget – give en meromkostning på 1 mio. kr. Denne styrkelse finansieres af henholdsvis Det Frie Forskningsråds og Det Strategiske Forskningsråds forskningsbevillinger i et forhold, der svarer til størrelsen af de respektive bevillinger. I 2009 er forholdet 53/47. På baggrund af denne nøgle, og da det kun er muligt at overføre beløb i hele hundredtusinder på bevillingslovene, reduceres Det Frie Forskningsråds forskningsbevilling på finanslovens § 19.41.12. Det Frie Forskningsråd med 500.000 kr. og Det Strategiske Forskningsråds forskningsbevilling på finanslovens § 19.41.11. Det Strategiske Forskningsråd med 500.000 kr. Samtidig øges Forsknings- og Innovationsstyrelsens bevilling til sekretariatsbetjening på finanslovens § 19.11.03. Forsknings- og Innovationsstyrelsen med 1 mio. kr. Fordelingsnøglen justeres hvert år på finansloven.

Endelig vil universiteterne få overført 90 pct. af den særlige bevilling til forskeruddannelse på finanslovens § 19.42. Forskeruddannelse til deres basisbevilling til forskeruddannelse på finanslovens § 19.25.05.55. Basisbevillinger til forskeruddannelse. Af de resterende 10 pct. overføres 2,4 mio. kr. årligt som en særlig pulje til finanslovens § 19.55.05.30. Arktisk forskning, til finansiering af en tredjedel af hver af tre ph.d.-stipendier årligt til styrkelse af forskningsudvikling og forskerrekruttering i Grønland, jf. aftaler mellem Forsknings- og Innovationsstyrelsen, Koordinationsudvalget og Departementet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke, Naalakkersuisut. Resten af de 10 pct. overføres som en særlig pulje til Det Frie Forskningsråd til dækning af ansøgning om støtte til forskeruddannelse på andre offentlige forskningsinstitutioner end universiteter.

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for regioner eller kommuner.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Sagsbehandlingstiden for ansøgninger om forskningsmidler fra Det Frie Forskningsråd forventes at stige fra 3-4 måneder til 6-7 måneder på grund af den øgede brug af eksterne bedømmere. Dette opvejes af den forventede bedre kvalitet i sagsbehandlingen i forskningsrådssystemet.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Ændringen er en konsekvens af forslaget om at nedlægge Koordinationsudvalget, jf. § 1, nr. 46.

Til nr. 2

Ændringen er en konsekvens af forslaget om at styrke formålet for Danmarks Forskningspolitiske Råd, jf. § 1, nr. 8.

Til nr. 3

Ændringen af ordet »fondsfunktion« til ordet »bevillingsfunktion« skal tydeliggøre rådenes opgave med at behandle ansøgninger og tildele bevillinger til forskningsaktiviteter.

Til nr. 4

I overensstemmelse med evalueringspanelets anbefalinger foreslås det, at den gældende sondring mellem forskningsfaglig og forskningspolitisk rådgivning ophæves set i sammenhæng med forslaget til ny definition af begrebet »rådgivning om forskning«, jf. § 1, nr. 7.

Til nr. 5 og 6

Ændringerne er konsekvenser af forslaget om at nedlægge Koordinationsudvalget, jf. § 1, nr. 46.

Til nr. 7

Forslaget til ny definition af begrebet »rådgivning om forskning« er en konsekvens af evalueringspanelets anbefaling om at opgive den gældende sondring mellem forskningsfaglig og forskningspolitisk rådgivning. Med den foreslåede definition vil rådene være frit stillede til at rådgive om alle aspekter af forskning. Det er dog fortsat tanken, at Danmarks Forskningspolitiske Råd generelt giver rådgivning på overordnet niveau, mens rådgivningen i regi af Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd forventes at være mere konkret i forhold til rådenes respektive ansvarsområder, jf. nedenfor bemærkningerne til § 1, nr. 8.

Til nr. 8

Med nyaffattelsen af *§ 3, stk. 1,* foreslås formålet for Danmarks Forskningspolitiske Råd skærpet sådan, at rådet får et klarere ansvar for aktivt og på overordnet niveau at rådgive det politiske niveau om forskning. Dermed imødekommes evalueringspanelets anbefalinger om at styrke rådets rolle og ansvar. Det er tanken, at rådet i vidt omfang skal følge den internationale udvikling og tendenserne i forskningen, bl.a. med henblik på i god tid at opfange og rådgive om de aktuelle forskningsbehov.

Nyaffattelsen af *§ 3, stk. 2* og *3,* videreføre den gældende lovs § 3, stk. 1, 2. og 3. pkt. om rådets rådgivning.

Til nr. 9

Ændringen er en konsekvens af forslagene til § 1, nr. 4 og 7, hvorefter den gældende sondring mellem forskningsfaglig og forskningspolitisk rådgivning ophæves.

Til nr. 10

Ændringen er en konsekvens af forslaget om at nedlægge Koordinationsudvalget, jf. § 1, nr. 46.

Til nr. 11

Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 4.

Til nr. 12

I overensstemmelse med evalueringspanelets anbefalinger foreslås indsat skærpede krav til sammensætningen af Danmarks Forskningspolitiske Råd, sådan at det sikres, at formanden og medlemmerne tilsammen har de kompetencer, som skønnes nødvendige for at kunne løfte rådets nye ansvar og opgaver.

Til nr. 13

Der foreslås en ny overskrift, som bedre dækker det skærpede fokus på Det Frie Forskningsråds formål og ansvar.

Til nr. 14

Med nyaffattelsen af *§ 7* imødekommes evalueringspanelets anbefaling om at supplere den gældende lovs fokus på struktur og procedurer med substansbeskrivelser af overordnet indhold.

Nyaffattelsen af *§ 7, stk. 1, 1. pkt.,* gengiver hovedprincippet i den gældende lovs § 7, stk. 1, 1. pkt. Det Frie Forskningsråds nuværende opgave med at støtte dansk forskning baseret på forskernes egne initiativer fortsætter således uændret fra hovedloven i 2003.

Nyaffattelsen af *§ 7, stk. 1, 2. pkt.,* skærper og tydeliggør rådets ansvar dels for aktivt at udvikle det forskningsfaglige niveau, dels for at sikre nybrud i forskningen. Det præciseres samtidig, at rådets indsats ikke skal

Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling

Udvalget for Videnskab og Teknologi
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Vedlagt fremsendes to ændringsforslag, som ønskes stillet i Udvalget for Videnskab og Teknologis betænkning over lovforslag nr. L 192 om ændring af lov om forskningsrådgivning m.v. og lov om Danmarks Grundforskningsfond. (Styrkelse af Danmarks Forskningspolitiske Råd, nedlæggelse af Koordinationsudvalget, præcisering af formål, ansvar og opgavefordeling for forskningsråd m.v.).

Med venlig hilsen

Charlotte Sahl-Madsen

17. maj 2010

Ministeriet for Videnskab Teknologi og Udvikling
Bredgade 43
1260 København K
Telefon 3392 9700
Telefax 3332 3501
E-post vtu@vtu.dk
Netsted www.vtu.dk
CVR-nr. 1680 5408

Sagsnr. 09-056191
Dok nr. 1362566
Side 1/1

Ændringsforslag

Af *ministeren for videnskab, teknologi og udvikling,* tiltrådt af <>:

Til § 3

1) *Stk. 2* udgår.
Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 2 og 3.
[Bestemmelse om tidligere ikrafttræden af visse dele af lovforslaget udgår]

2) I *stk. 3,* der bliver stk. 2, ændres », hvis de efter de hidtidige regler kunne genudpeges, og« til: »for den periode regnet i hele kalenderår, hvor de har siddet i det pågældende råd i mindre end 6 år, og hvor«.
[Præcisering af overgangsbestemmelse]

Bemærkninger

Til nr. 1

Ændringsforslaget betyder, at bestemmelsen om ikrafttræden den 1. juli 2010 af de foreslåede skærpede kvalifikationskrav til den ministerudpegede formand for Danmarks Forskningspolitiske Råd og de ministerudpegede medlemmer af henholdsvis Danmarks Forskningspolitiske Råd og de faglige forskningsråd under Det Frie Forskningsråd udgår. Bestemmelserne om de skærpede kvalifikationskrav træder således i kraft den 1. januar 2011, jf. lovforslagets § 3, stk. 1. Nye råd bliver således udpeget pr. 1. januar 2011.

I det omfang formandens henholdsvis medlemmernes udpegningsperiode udløber i perioden mellem lovens kundgørelse og ikrafttræden, kan ministeren for videnskab, teknologi og udvikling for at undgå omstændelige og uhensigtsmæssigt kortvarige udpegningsperioder efter almindelig forvaltningsretlig praksis administrativt forlænge beskikkelsen til og med den 31. december 2010. Herefter kan ministeren foretage ny- og genudpegninger pr. 1. januar 2011.

Til nr. 2

Efter § 4, stk. 3, 2. og 3. pkt., i lov om forskningsrådgivning m.v. bliver formanden for og medlemmerne af Danmarks Forskningspolitiske Råd udpeget for en periode på 3 år med mulighed for genudpegning i yderligere 3 år. Efter § 14, stk. 4, 1. og 2. pkt., i lov om forskningsrådgivning m.v. bliver medlemmerne af de faglige forskningsråd udpeget for en periode på 4 år med mulighed for genudpegning i yderligere 2 år.

Ændringsforslaget præciserer, at formanden for og medlemmerne af Danmarks Forskningspolitiske Råd og medlemmerne af de faglige forskningsråd kan genudpeges, hvis de ved lovens ikrafttræden har siddet kortere tid end 6 år, som er den maksimale periode man efter reglerne i lov om forskningsrådgivning m.v. kan udpeges for. For at undgå omstændelige og uhensigtsmæssigt kortvarige udpegningsperioder samt for at effektivisere medlemsadministrationen foreslås genudpegninger alene foretaget for perioder regnet i hele kalenderår.

Betænkning over forslag til lov om ændring af lov om forskningsrådgivning m.v. og lov om Danmarks Grundforskningsfond

(Styrkelse af Danmarks Forskningspolitiske Råd, nedlæggelse af Koordinationsudvalget, præcisering af formål, ansvar og opgavefordeling for forskningsråd m.v.)

[af ministeren for videnskab, udvikling og teknologi (Charlotte Sahl-Madsen)]

Betænkning afgivet af Udvalget for Videnskab og Teknologi den 20. maj 2010

1. Ændringsforslag

Ministeren for videnskab, udvikling og teknologi har stillet 2 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 26. marts 2010 og var til 1. behandling den 16. april 2010. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Udvalget for Videnskab og Teknologi.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og ministeren for videnskab, udvikling og teknologi sendte den 15. januar 2010 dette udkast til udvalget, jf. UVT alm. del - bilag 91. Den 26. marts 2010 sendte ministeren for videnskab, udvikling og teknologi de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget 3 skriftlige henvendelser fra Danske Universiteter.

Ministeren for videnskab, udvikling og teknologi har over for udvalget kommenteret de skriftlige henvendelser til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 6 spørgsmål til ministeren for videnskab, udvikling og teknologi til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstilling og politiske bemærkninger

Udvalget indstiller forslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Udvalget opfordrer ministeren til at drøfte spørgsmålet om ejerskab til rådsbevillingerne med Danske Universiteter.

Liberal Alliance, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Til § 3

Af *ministeren for videnskab, teknologi og udvikling,* tiltrådt af *udvalget:*

1) *Stk. 2* udgår.

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 2 og 3.

[Bestemmelse om tidligere ikrafttræden af visse dele af lovforslaget udgår]

2) I *stk. 3,* der bliver stk. 2, ændres », hvis de efter de hidtidige regler kunne genudpeges, og« til: »for den periode regnet i hele kalenderår, hvor de har siddet i det pågældende råd i mindre end 6 år, og hvor«.

[Præcisering af overgangsbestemmelse]

Bemærkninger

Til nr. 1

Ændringsforslaget betyder, at bestemmelsen om ikrafttræden den 1. juli 2010 af de foreslåede skærpede kvalifikationskrav til den ministerudpegede formand for Danmarks Forskningspolitiske Råd og de ministerudpegede medlemmer af henholdsvis Danmarks Forskningspolitiske Råd og de faglige forskningsråd under Det Frie Forskningsråd udgår. Bestemmelserne om de skærpede kvalifikationskrav træder således i kraft den 1. januar 2011, jf. lovforslagets § 3, stk. 1. Nye råd bliver således udpeget pr. 1. januar 2011.

I det omfang formandens henholdsvis medlemmernes udpegningsperiode udløber i perioden mellem lovens kundgørelse og ikrafttræden, kan ministeren for videnskab, teknologi og udvikling for at undgå omstændelige og uhensigtsmæssigt kortvarige udpegningsperioder efter almindelig forvaltningsretlig praksis administrativt forlænge beskikkelsen til og med den 31. december 2010. Herefter kan ministeren foretage ny- og genudpegninger pr. 1. januar 2011.

Til nr. 2

Efter § 4, stk. 3, 2. og 3. pkt., i lov om forskningsrådgivning m.v. bliver formanden for og medlemmerne af Danmarks Forskningspolitiske Råd udpeget for en periode på 3 år med mulighed for genudpegning i yderligere 3 år. Efter § 14, stk. 4, 1. og 2. pkt., i lov om forskningsrådgivning m.v. bliver medlemmerne af de faglige forskningsråd udpeget for en periode på 4 år med mulighed for genudpegning i yderligere 2 år.

Ændringsforslaget præciserer, at formanden for og medlemmerne af Danmarks Forskningspolitiske Råd og medlemmerne af de faglige forskningsråd kan genudpeges, hvis de ved lovens ikrafttræden har siddet kortere tid end 6 år, som er den maksimale periode man efter reglerne i lov om forskningsrådgivning m.v. kan udpeges for. For at undgå omstændelige og uhensigtsmæssigt kortvarige udpegningsperioder samt for at effektivisere medlemsadministrationen foreslås genudpegninger alene foretaget for perioder regnet i hele kalenderår.

Helge Sander V Mads Rørvig V Michael Aastrup Jensen V Anne Mette Winther Christiansen V **nfmd.** *Malou Aamund V Jesper Langballe DF Mikkel Dencker DF Jørgen S. Lundsgaard KF Per Ørum Jørgensen UFG Kirsten Brosbøl S Rasmus Prehn S Benny Engelbrecht S Per Husted S Jonas Dahl SF Hanne Agersnap SF Marianne Jelved RV* **fmd.** *Johanne Schmidt Nielsen EL*

Liberal Alliance, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Copyright © 2011 Thomson Reuters Professional A/S

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	3
Socialdemokratiet (S)	45	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	23	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	2
Enhedslisten (EL)	4		

Copyright © 2011 Thomson Reuters Professional A/S

Lov 2010-06-25 nr. 729
om ændring af lov om forskningsrådgivning m.v. og lov om Danmarks Grundforskningsfond

(Styrkelse af Danmarks Forskningspolitiske Råd, nedlæggelse af Koordinationsudvalget, præcisering af formål, ansvar og opgavefordeling for forskningsråd m.v.)(*)

§ 1. I lov om forskningsrådgivning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1348 af 11. december 2008, foretages følgende ændringer:

1. I *§ 1, stk. 1,* ændres », Det Strategiske Forskningsråd og Koordinationsudvalget« til: »og Det Strategiske Forskningsråd«.(1)

2. *§ 1, stk. 3, 1. pkt.*, affattes således:

»Danmarks Forskningspolitiske Råd har til hovedformål at fremme udviklingen af dansk forskning til gavn for samfundet ved at sikre ministeren for videnskab, teknologi og udvikling, Folketinget og regeringen en uafhængig og sagkyndig rådgivning om forskning på overordnet niveau.«

3. I *§ 1, stk. 4, 1. pkt.*, og *stk. 5, 1. pkt.*, ændres »fondsfunktion« til: »bevillingsfunktion«.(2)

4. I *§ 1, stk. 4, 2. pkt.*, og *stk. 5, 2. pkt.*, ændres »forskningsfaglig rådgivning« til: »rådgivning om forskning«.(3)

5. *§ 1, stk. 6,* ophæves.

Stk. 7 bliver herefter stk. 6.

6. I *§ 1, stk. 7,* som bliver stk. 6, ændres »og udvalget i stk. 4-6« til: »i stk. 4 og 5«.

7. I *§ 2* indsættes som *nr. 4:*

»4) Rådgivning om forskning: Rådgivning, som kan vedrøre alle aspekter af forskning, herunder politiske og faglige aspekter.«(4)

8. *§ 3, stk. 1* og *2,* affattes således:(5)

»Danmarks Forskningspolitiske Råd har til formål at fremme udviklingen af dansk forskning til gavn for samfundet. Rådet har ansvar for at give ministeren for videnskab, teknologi og udvikling uafhængig og sagkyndig rådgivning om forskning på overordnet niveau, herunder om kommende forskningsbehov, og skal sikre, at rådgivningen inddrager relevante nationale og internationale erfaringer og tendenser.

Stk. 2. Folketinget og enhver minister kan indhente rådgivning fra rådet. Rådets rådgivning sker efter anmodning eller på rådets eget initiativ.«

9. I *§ 3, stk. 3, 1. pkt.*, ændres »forskningspolitiske« til: »forskningsrelevante«.

10. I *§ 3, stk. 3, 2. pkt.*, ændres », Det Strategiske Forskningsråd og Koordinationsudvalget« til: »og Det Strategiske Forskningsråd«.

11. I *§ 3, stk. 6, 1. pkt.*, ændres »forskningspolitik« til: »forskning«.

12. *§ 4, stk. 2, 1. pkt.*, affattes således:(6)

»Rådets formand og øvrige medlemmer skal være anerkendte forskere eller forskningskyndige, der tilsammen repræsenterer bred indsigt i forskning i både offentligt og privat regi og bred indsigt i national og international forskning.«

13. Overskriften før § 7 affattes således:

»*Formål og ansvar*«

14. *§ 7* affattes således:(7)

»**§ 7.** Det Frie Forskningsråd har til formål at støtte dansk forskning baseret på forskernes egne initiativer. Rådet har ansvar for at udvikle det forskningsfaglige niveau i Danmark og skal sikre mulighederne for nybrud i forskningen i koordination med det øvrige forskningssystem.

Stk. 2. Rådet skal sikre støtte til både enkelte videnskabelige forskningsområder, til tværvidenskabelig forskning og til dansk forsknings internationale aktiviteter.

Stk. 3. Rådet skal sikre, at bevillinger tildeles efter ansøgning på baggrund af offentliggjorte kriterier, og at der tildeles bevillinger til internationalt samarbejde, jf. § 30 a. Rådet kan give bevillinger både til enkelte konkrete forskningsaktiviteter og til særlige initiativer, jf. § 11, stk. 4.

Stk. 4. Rådet kan i særlige tilfælde støtte politisk prioriterede virkemidler, hvor der er givet bevillingsmæssig hjemmel hertil.

Stk. 5. Rådet skal bidrage til at styrke formidlingen og anvendelsen af forskningsresultater.«

15. Overskriften før § 8 ophæves.

16. I *§ 8, stk. 1-3,* ændres fem steder »forskningsfaglig rådgivning« til: »rådgivning om forskning«.

17. I *§ 8, stk. 5,* indsættes efter »virke«: »for det foregående år og en plan for de kommende år«.(8)

18. Overskriften før § 9 affattes således:

»*Bestyrelse og faglige forskningsråd*«

19. Efter *§ 9* indsættes:

»**§ 9 a.** Bestyrelsen skal sikre en virkeliggørelse af rådets formål, jf. § 7.

Stk. 2. Bestyrelsen skal sikre, at bevillinger til forskningsformål tildeles efter retningslinjer, der er bindende for alle faglige forskningsråd,(9) herunder at den faglige bedømmelse af ansøgninger varetages under relevant inddragelse af eksterne bedømmere. Bestyrelsen udarbejder og koordinerer udformningen af retningslinjerne med Det Strategiske Forskningsråd.

Stk. 3. Bestyrelsen har ansvar for, at rådets virksomhed udøves i koordination med Det Strategiske Forskningsråd, Danmarks Grundforskningsfond, Højteknologifonden, Rådet for Teknologi og Innovation og det øvrige forskningssystem, særlig for så vidt angår aktiviteter, som retter sig mod det internationale samarbejde.

Stk. 4. Bestyrelsen er øverste ansvarlig for den rådgivning, som gives efter § 8.«

20. I *§ 11, stk. 1,* indsættes som *2. pkt.:*(10)

»Som ét af de faglige forskningsråd kan bestyrelsen nedsætte et tværfagligt forskningsråd, som kan bestå af medlemmer udpeget af ministeren for videnskab, teknologi og udvikling efter § 14, stk. 2, til varetagelse af tværfaglige opgaver.«

21. *§ 11, stk. 3,* ophæves.

Stk. 4-6 bliver herefter stk. 3-5.

22. I *§ 11, stk. 6,* der bliver stk. 5, ændres »stk. 5« til: »stk. 4«.

23. *§ 12* ophæves.

24. *§ 13* affattes således:

»**§ 13.** De faglige forskningsråd har ansvar for inden for deres område at tildele bevillinger efter § 7.

Stk. 2. En bevilling tildeles personligt til hovedansøgeren. Hovedansøgeren er ansvarlig for bevillingen.(11)

Stk. 3. De faglige forskningsråd skal følge de retningslinjer, som udarbejdes af bestyrelsen efter § 9 a, stk. 2, 2. pkt.

Stk. 4. De faglige forskningsråd bistår efter anmodning bestyrelsen med rådgivning om forskning efter § 8.«

25. *§ 14, stk. 2,* affattes således:(12)

»*Stk. 2.* Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling udpeger op til 75 medlemmer til de faglige forskningsråd. Medlemmerne udpeges i deres personlige egenskab og således, at der i det enkelte råd opnås bred faglig dækning inden for rådets virke og bred erfaring både inden for dansk og international forskning.«

26. *§ 14, stk. 3,* ophæves.

Copyright © 2010 Thomson Reuters Professional A/S

Stk. 4-6 bliver herefter stk. 3-5.

27. I *§ 15, stk. 1, nr. 1* og *nr. 4, 1. pkt.*, ændres »fondsfunktionen« til: »bevillingsfunktionen«.(3)

28. Overskriften før *§ 17* affattes således:

»Formål og ansvar«

29. *§ 17, stk. 1-3*, affattes således:(13)

»Det Strategiske Forskningsråd har til formål at støtte dansk forskning inden for politisk prioriterede og tematisk afgrænsede forskningsområder, herunder initiativer, der er afgrænset efter deres indhold. Rådet har ansvar for at bidrage til et øget samspil mellem offentlig og privat forskning og skal aktivt søge at synliggøre egne strategiske forskningsindsatser for relevante private aktører med henblik på at tiltrække midler fra fonde og virksomheder til samfinansierede forskningsprojekter.

Stk. 2. Rådet skal sikre støtte til navnlig tværvidenskabelig forskning og til dansk forsknings internationale aktiviteter.

Stk. 3. Rådet skal sikre, at bevillinger tildeles forskningsaktiviteter på baggrund af offentliggjorte kriterier,(14) og at der tildeles bevillinger til internationalt samarbejde, jf. § 30 a.«

30. *§ 17, stk. 6*, ophæves.

Stk. 7 bliver herefter stk. 6.

31. I *§ 17, stk. 7, 2. pkt.*, der bliver stk. 6, 2. pkt., indsættes efter »forskningstendenser«: »eller tildele større bevillinger til aktiviteter, der vurderes at være til gavn for dansk forskning«.

32. I *§ 17, stk. 7*, der bliver stk. 6, indsættes som *3. pkt.*:

»Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan i den forbindelse efter anmodning fra bestyrelsen for Det Strategiske Forskningsråd, når der er tale om samfinansierede aktiviteter, godkende undtagelser fra bestemmelserne i §§ 19-23 og § 36, stk. 1.«(15)

33. *§ 17, stk. 8*, ophæves.

34. Overskriften før § 18 ophæves.

35. I *§ 18, stk. 1, 3* og *4*, ændres fire steder »forskningsfaglig rådgivning« til: »rådgivning om forskning«.(3)

36. *§ 18, stk. 5*, ophæves.

Stk. 6 bliver herefter stk. 5.

37. I *§ 18, stk. 6*, der bliver stk. 5, indsættes efter »virke«: »for det foregående år og en plan for de kommende år«.(16)

38. Overskriften før *§ 19* affattes således:

»Bestyrelse og programkomiteer m.v.«

39. Efter *§ 19* indsættes:

»**§ 19 a.** Bestyrelsen skal sikre en virkeliggørelse af rådets formål, jf. § 17.

Stk. 2. Bestyrelsen skal sikre, at bevillinger til politisk prioriterede og tematisk afgrænsede forskningsområder tildeles efter retningslinjer,(17) der er bindende for alle programkomiteer m.v., herunder at den faglige bedømmelse af ansøgninger varetages under relevant inddragelse af eksterne bedømmere. Bestyrelsen udarbejder og koordinerer udformningen af retningslinjerne med Det Frie Forskningsråd.

Stk. 3. Bestyrelsen har ansvar for, at rådets virksomhed udøves i koordination med Det Frie Forskningsråd, Danmarks Grundforskningsfond, Højteknologifonden, Rådet for Teknologi og Innovation og det øvrige forskningssystem, særlig for så vidt angår aktiviteter, som retter sig mod det internationale samarbejde.

Stk. 4. Bestyrelsen er øverste ansvarlig for den rådgivning, som gives efter § 18. Bestyrelsen kan nedsætte sagsforberedende programudvalg bestående af anerkendte forskere til at bistå sig med rådgivningsfunktionen. Bestyrelsen kan endvidere efter tilladelse fra bestyrelsen for Det Frie Forskningsråd indhente samme bistand fra et eller flere af de faglige forskningsråd.«

40. *§ 21, stk. 4* og *8*, ophæves.

Stk. 5-7 bliver herefter stk. 4-6.

41. I *§ 21, stk. 7*, der bliver stk. 6, ændres »stk. 6« til: »stk. 5«.

42. Efter *§ 21* indsættes:

»**§ 21 a.** Programkomiteerne har ansvar for inden for deres område at tildele bevillinger efter § 17.

Stk. 2. En bevilling tildeles personligt til hovedansøgeren. Hovedansøgeren er ansvarlig for bevillingen.(11)

Stk. 3. Programkomiteerne skal følge de retningslinjer, som udarbejdes af bestyrelsen efter § 19 a, stk. 2, 2. pkt.

Stk. 4. Hvis et eller flere af de faglige forskningsråd eller Kommissionen for Videnskabelige Undersøgelser i Grønland er tillagt opgaver efter § 21, stk. 4, skal de retningslinjer, som udarbejdes af bestyrelsen efter § 19 a, stk. 2, 2. pkt., følges.

Stk. 5. Programkomiteerne og Kommissionen for Videnskabelige Undersøgelser i Grønland bistår efter anmodning bestyrelsen med rådgivning om forskning efter § 18.

§ 21 b.(18) Alle medlemmer af en programkomité skal være anerkendte forskere. Medlemmerne af en programkomité skal tilsammen have kompetence til at vurdere kvalitet, effekt og relevans af forskningsaktiviteter.

Stk. 2. Medlemmerne udpeges af bestyrelsen for Det Strategiske Forskningsråd.«

43. *§ 22* ophæves.

44. I *§ 23, stk. 1, nr. 1*, og *nr. 4, 1. pkt.*, ændres »fondsfunktionen« til: »bevillingsfunktionen«.

45. I *§ 23, stk. 1, nr. 5*, udgår », jf. § 17, stk. 3«.

46. *Kapitel 6* ophæves.(19)

47. I *§ 30 a, stk. 1*, ændres »fondsfunktion« til: »bevillingsfunktion«.(3)

48. I *§ 30 a, stk. 3*, ændres »stk. 7« til: »stk. 6«.

49. *§ 35* affattes således:(20)

»**§ 35.** Sekretariatsbetjeningen af Danmarks Forskningspolitiske Råd, Det Frie Forskningsråd, Det Strategiske Forskningsråd og Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed varetages af Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling. Ministeriet skal sikre, at Danmarks Forskningspolitiske Råd sekretariatsbetjenes af en særlig enhed i ministeriet.

Stk. 2. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling fører tilsyn med bevillingsanvendelsen og legaliteten i forbindelse med Det Frie Forskningsråds og Det Strategiske Forskningsråds arbejde.«

50. I *§ 36, stk. 2, 1. pkt.*, ændres »§ 21, stk. 1, og § 22, stk. 2, 1. pkt« til: »§ 19 a, stk. 4, 2. pkt., og § 21, stk. 1«.

51. I *§ 36, stk. 2, 2. pkt.*, udgår »for de medlemmer af Koordinationsudvalget, hvis medlemskab følger af deres hverv, jf. § 28, stk. 2, og«.

52. I *§ 36, stk. 2, 3. pkt.*, ændres »§ 22, stk. 2« til: »§ 19 a, stk. 4, 2. pkt.«

53. *§ 40* ophæves.(21)

§ 2. I lov om Danmarks Grundforskningsfond, jf. lovbekendtgørelse nr. 833 af 13. august 2008, foretages følgende ændring:

1. I *§ 5, 1. pkt.*, udgår »Koordinationsudvalget,«.

§ 3. Loven træder i kraft den 1. januar 2011.

Stk. 2. Formanden for og medlemmerne af Danmarks Forskningspolitiske Råd og medlemmerne af de faglige forskningsråd kan genudpeges for den periode regnet i hele kalenderår, hvor de har siddet i det pågældende råd i mindre end 6 år, og hvor de opfylder kravene til medlemskab, jf. § 4, stk. 2, 1. pkt., i lov om forskningsrådgivning m.v. som affattet ved denne lovs § 1, nr. 12, og § 14, stk. 2, i lov om forskningsrådgivning m.v. som affattet ved denne lovs § 1, nr. 25.

Stk. 3. Retningslinjer, der er udarbejdet af Koordinationsudvalget i medfør af den hidtil gældende § 25, stk. 3, i lov om forskningsrådgivning m.v., gælder, indtil nye retningslinjer er udarbejdet af bestyrelsen for Det Frie Forskningsråd i medfør af § 9 a, stk. 2, 2. pkt., i lov om forskningsrådgivning m.v. som affattet ved denne lovs § 1, nr. 19, og af bestyrelsen for Det Strategiske Forskningsråd i medfør af § 19 a,

Copyright © 2010 Thomson Reuters Professional A/S

stk. 2, 2. pkt., i lov om forskningsrådgivning m.v. som affattet ved denne lovs § 1, nr. 39.

Copyright © 2010 Thomson Reuters Professional A/S

Lovbekendtgørelse 2010-09-06 nr. 1064 om forskningsrådgivning m.v.

(*)

som ændret ved L 2013-06-12 nr. 623

Kap. 1. Lovens område

§ 1. Til styrkelse af forskningskvaliteten, koordinering og internationalisering af dansk forskning og formidling og anvendelse af forskningsresultater nedsætter ministeren for videnskab, teknologi og udvikling Danmarks Forskningspolitiske Råd, Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd.
Stk. 2. Til efterprøvelse af den videnskabelige redelighed i dansk forskning nedsætter ministeren for videnskab, teknologi og udvikling Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed, jf. § 31.
Stk. 3. Danmarks Forskningspolitiske Råd har til hovedformål at fremme udviklingen af dansk forskning til gavn for samfundet ved at sikre ministeren for videnskab, teknologi og udvikling, Folketinget og regeringen en uafhængig og sagkyndig rådgivning om forskning på overordnet niveau. Rådet har alene en rådgivningsfunktion, jf. § 3.
Stk. 4. Det Frie Forskningsråd har både en bevillingsfunktion og en rådgivningsfunktion. Rådet har til hovedformål at støtte konkrete forskningsaktiviteter baseret på forskernes egne initiativer og give rådgivning om forskning i tilknytning hertil, jf. §§ 7 og 8.
Stk. 5. Det Strategiske Forskningsråd har både en bevillingsfunktion og en rådgivningsfunktion. Rådet har til hovedformål at støtte forskning inden for politisk prioriterede og tematisk afgrænsede forskningsområder og give rådgivning om forskning i tilknytning hertil, jf. §§ 17 og 18.
Stk. 6. Rådene i stk. 4 og 5 skal tilsammen sikre, at alle statslige forskningsbevillinger, der ikke er basisbevillinger knyttet til bestemte institutioner eller bevillinger til forskningsbaseret myndighedsbetjening(1), uddeles i åben konkurrence og efter en forskningsfaglig kvalitetsvurdering.

Kap. 2. Definitioner

§ 2. I denne lov forstås ved:

1) Anerkendte forskere: Personer, der i en årrække på videnskabeligt plan aktivt har beskæftiget sig med forskning, og som er på mindst lektor- eller seniorforskerniveau.
2) Forskningskyndige: Personer på ph.d.-niveau, som enten i en årrække på nationalt eller internationalt plan har opnået indsigt i eller erfaring med varetagelse af forskningsopgaver eller på ledelsesplan i en institution, organisation eller virksomhed har beskæftiget sig indgående med forskningsadministration, forskningsledelse, forskningsformidling eller forskningspolitik.
3) Videnskabelig uredelighed:(2) Forfalskning, fabrikering, plagiering og andre alvorlige brud på god videnskabelig praksis, som er begået forsætligt eller groft uagtsomt ved planlægning, gennemførelse eller rapportering af forskningsmæssige resultater.
4) Rådgivning om forskning: Rådgivning, som kan vedrøre alle aspekter af forskning, herunder politiske og faglige aspekter.(3)

Kap. 3. Danmarks Forskningspolitiske Råd

§ 3. Danmarks Forskningspolitiske Råd har til formål at fremme udviklingen af dansk forskning til gavn for samfundet. Rådet har ansvar for at give ministeren for videnskab, teknologi og udvikling uafhængig og sagkyndig rådgivning om forskning på overordnet niveau, herunder om kommende forskningsbehov, og skal sikre, at rådgivningen inddrager relevante nationale og internationale erfaringer og tendenser.
Stk. 2. Folketinget og enhver minister kan indhente rådgivning fra rådet. Rådets rådgivning sker efter anmodning eller på rådets eget initiativ.
Stk. 3. Rådgivningen skal være baseret på dokumentation og forskningsrelevante analyser. Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd er som led heri forpligtet til at give rådgivning til rådet inden for deres områder.
Stk. 4. Rådet for Teknologi og Innovation og relevante institutioner og organisationer kan efter anmodning give rådgivning til rådet.
Stk. 5. Rådet har til opgave at styrke formidlingen af dansk forskningspolitik.
Stk. 6. Rådet fremlægger en årlig rapport om dansk forskning, der indeholder rådets vurdering af dansk forsknings generelle udvikling, kvalitet i international sammenhæng og samfundsmæssige relevans. Rådet gennemfører en høring over den årlige rapport.

§ 4. Danmarks Forskningspolitiske Råd består af en formand og otte medlemmer.
Stk. 2. Rådets formand og øvrige medlemmer skal være anerkendte forskere eller forskningskyndige, der tilsammen repræsenterer bred indsigt i forskning i både offentligt og privat regi og bred indsigt i national og international forskning. Mindst halvdelen skal være anerkendte forskere.
Stk. 3. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling udpeger formanden og de otte medlemmer i deres personlige egenskab. Formanden og de øvrige medlemmer udpeges for en periode af 3 år. Genudpegning kan ske én gang. Hvis et medlem afgår i utide, kan et nyt medlem udpeges for mindre end 3 år.
Stk. 4. Rådet udarbejder en forretningsorden, som skal godkendes af ministeren for videnskab, teknologi og udvikling.

§ 5. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan fastsætte nærmere regler for Danmarks Forskningspolitiske Råds virke.(4)

§ 6. Danmarks Forskningspolitiske Råds udtalelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Kap. 4. Det Frie Forskningsråd
Formål og ansvar

§ 7. Det Frie Forskningsråd har til formål at støtte(5) dansk(6) forskning baseret på forskernes egne initiativer. Rådet har ansvar for at udvikle det forskningsfaglige niveau i Danmark og skal sikre mulighederne for nybrud i forskningen i koordination med det øvrige forskningssystem.
Stk. 2. Rådet skal sikre støtte til både enkelte videnskabelige forskningsområder, til tværvidenskabelig forskning og til dansk forsknings internationale aktiviteter.
Stk. 3. Rådet skal sikre, at bevillinger tildeles efter ansøgning på baggrund af offentliggjorte kriterier, og at der tildeles bevillinger til internationalt samarbejde, jf. § 30 a. Rådet kan give bevillinger både til enkelte konkrete forskningsaktiviteter og til særlige initiativer, jf. § 11, stk. 4.

Copyright © 2013 Karnov Group Denmark A/S

Stk. 4. Rådet kan i særlige tilfælde støtte politisk prioriterede virkemidler, hvor der er givet bevillingsmæssig hjemmel hertil.(7)
Stk. 5. Rådet skal bidrage til at styrke formidlingen og anvendelsen af forskningsresultater.

§ 8. Det Frie Forskningsråd giver ministeren for videnskab, teknologi og udvikling rådgivning om forskning inden for alle videnskabelige forskningsområder. Folketinget og enhver minister kan indhente tilsvarende rådgivning om forskning fra rådet. Rådgivningen sker efter anmodning eller på eget initiativ.
Stk. 2. Rådet kan efter anmodning bistå offentlige institutioner med rådgivning om forskning. Rådet bistår efter anmodning Danmarks Akkrediteringsinstitution og Akkrediteringsrådet med rådgivning om forskning.
Stk. 3. Rådet kan efter anmodning give rådgivning om forskning til private institutioner.
Stk. 4. (8) Rådet kan yde rådgivningen nævnt i stk. 2, 1. pkt., og stk. 3 ved at anvise navne på anerkendte forskere uden for rådet, hvis den ønskede bistand angår vurdering af ansøgninger, der er indgivet til andre bevilgende institutioner.
Stk. 5. Rådet afgiver hvert år til ministeren for videnskab, teknologi og udvikling en rapport om sit virke for det foregående år og en plan for de kommende år.

Bestyrelse og faglige forskningsråd

§ 9. Det Frie Forskningsråd består af en bestyrelse(9) og et antal faglige forskningsråd.

§ 9 a. Bestyrelsen skal sikre en virkeliggørelse af rådets formål, jf. § 7.
Stk. 2. Bestyrelsen skal sikre, at bevillinger til forskningsformål tildeles efter retningslinjer, der er bindende for alle faglige forskningsråd,(10) herunder at den faglige bedømmelse af ansøgninger varetages under relevant inddragelse af eksterne bedømmere. Bestyrelsen udarbejder og koordinerer udformningen af retningslinjerne med Det Strategiske Forskningsråd.
Stk. 3. Bestyrelsen har ansvar for, at rådets virksomhed udøves i koordination med Det Strategiske Forskningsråd, Danmarks Grundforskningsfond, Højteknologifonden, Rådet for Teknologi og Innovation og det øvrige forskningssystem, særlig for så vidt angår aktiviteter, som retter sig mod det internationale samarbejde.
Stk. 4. Bestyrelsen er øverste ansvarlig for den rådgivning, som gives efter § 8.

§ 10. Bestyrelsen består af en formand og otte medlemmer, som alle skal være anerkendte forskere. Bestyrelsen udpeger ved sin konstituering en næstformand.
Stk. 2. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling udpeger formanden og medlemmerne i deres personlige egenskab. Udpegningen sker efter åbent opslag.
Stk. 3. Bestyrelsen udpeges for en periode på 4 år. Genudpegning kan ske for 2 år. Hvis et medlem afgår i utide, kan et nyt medlem udpeges for mindre end 4 år.
Stk. 4. Bestyrelsen udarbejder en forretningsorden.

§ 11. Bestyrelsen nedsætter og navngiver efter egen vurdering op til seks faglige forskningsråd. Som ét af de faglige forskningsråd kan bestyrelsen nedsætte et tværfagligt forskningsråd, som kan bestå af medlemmer udpeget af ministeren for videnskab, teknologi og udvikling efter § 14, stk. 2, til varetagelse af tværfaglige opgaver.
Stk. 2. Bestyrelsen fastlægger grænserne mellem rådene og skal i den forbindelse sikre, at rådene tilsammen dækker alle videnskabelige forskningsområder, og at opdelingen mellem rådene løbende tilpasses den forskningsfaglige udvikling.
Stk. 3. Bestyrelsen har ikke selv bevillingskompetence, men fordeler de frie forskningsbevillinger mellem de faglige forskningsråd.
Stk. 4. Bestyrelsen kan på baggrund af en vurdering af rådenes aktiviteter fordele op til en femtedel af bevillingerne til særlige initiativer, herunder tværfaglige og tværrådslige initiativer.
Stk. 5. Midler til de særlige initiativer, jf. stk. 4, fordeles af de faglige forskningsråd. Bestyrelsen kan beslutte, at et eller flere råd fordeler midlerne.

§ 12. (Ophævet).

§ 13. De faglige forskningsråd har ansvar for inden for deres område at tildele bevillinger efter § 7.
Stk. 2. En bevilling tildeles personligt til hovedansøgeren. Hovedansøgeren er ansvarlig for bevillingen.(11)
Stk. 3. De faglige forskningsråd skal følge de retningslinjer, som udarbejdes af bestyrelsen efter § 9 a, stk. 2, 2. pkt.
Stk. 4. De faglige forskningsråd bistår efter anmodning bestyrelsen med rådgivning om forskning efter § 8.

§ 14. Samtlige medlemmer af de faglige forskningsråd skal være anerkendte forskere.
Stk. 2. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling udpeger op til 75 medlemmer til de faglige forskningsråd. Medlemmerne udpeges i deres personlige egenskab og således, at der i det enkelte råd opnås bred faglig dækning inden for rådets virke og bred erfaring både inden for dansk og international forskning.
Stk. 3. Medlemmerne af de faglige forskningsråd udpeges for en periode på 4 år. Genudpegning kan ske for 2 år. Hvis et medlem afgår i utide, kan et nyt medlem udpeges for mindre end 4 år.
Stk. 4. Det enkelte råd konstituerer sig selv og vælger af sin midte en formand.
Stk. 5. Hvert råd udarbejder en forretningsorden, som skal godkendes af bestyrelsen for Det Frie Forskningsråd.

§ 15. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan fastsætte nærmere regler for:(12)

1) Det Frie Forskningsråds generelle tilskudsforudsætninger i forbindelse med bevillingsfunktionen.
2) Rådets regnskabsaflæggelse.
3) Rådets indkaldelse af ansøgninger og kravene hertil.
4) Rådets sagsbehandling i forbindelse med bevillingsfunktionen. Ministeren kan herunder bestemme, at der i et nærmere bestemt omfang skal inddrages eksterne eksperter ved bedømmelsen af ansøgninger.
5) Rådets tildeling af stipendier til forskere og personer under forskeruddannelse.
6) Rådets adgang til delegation inden for rådet eller til sekretariatet af bevillings- og rådgivningskompetence.

Stk. 2. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan fastsætte formkrav, herunder om elektronisk kommunikation, og tidsfrister i forbindelse med forholdene i stk. 1, nr. 3-5, herunder bestemme, at manglende overholdelse af formkrav og tidsfrister medfører, at ansøgningen kan afvises.

§ 16. Bestyrelsens og de faglige forskningsråds afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. dog stk. 2.
Stk. 2. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan fastsætte regler om, at klager over retlige spørgsmål i forbindelse med afgørelser truffet af de faglige forskningsråd eller af den instans, som rådet har delegeret bevillingskompetencen til, kan indbringes for ministeren.(13)

Copyright © 2013 Karnov Group Denmark A/S

Kap. 5. Det Strategiske Forskningsråd

Formål og ansvar

§ 17. Det Strategiske Forskningsråd har til formål at støtte dansk forskning inden for politisk prioriterede og tematisk afgrænsede forskningsområder, herunder initiativer, der er afgrænset efter deres indhold. Rådet har ansvar for at bidrage til et øget samspil mellem offentlig og privat forskning og skal aktivt søge at synliggøre egne strategiske forskningsindsatser for relevante private aktører med henblik på at tiltrække midler fra fonde og virksomheder til samfinansierede forskningsprojekter.
Stk. 2. Rådet skal sikre støtte til navnlig tværvidenskabelig forskning og til dansk forsknings internationale aktiviteter.
Stk. 3. Rådet skal sikre, at bevillinger tildeles forskningsaktiviteter på baggrund af offentliggjorte kriterier, og at der tildeles bevillinger til internationalt samarbejde, jf. § 30 a.
Stk. 4. (14) Rådet skal virke for forskningssamarbejdet med Færøerne og Grønland.
Stk. 5. Rådet skal bidrage til at styrke formidlingen og anvendelsen af forskningsresultater.
Stk. 6. Rådet skal af egen drift opsøge nye forskningstendenser og kan igangsætte initiativer på baggrund heraf, såfremt Folketinget afsætter bevillinger hertil. Rådet kan endvidere med hel eller delvis finansiering fra andre samarbejdspartnere igangsætte initiativer på baggrund af nye forskningstendenser eller tildele større bevillinger til aktiviteter, der vurderes at være til gavn for dansk forskning. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan i den forbindelse efter anmodning fra bestyrelsen for Det Strategiske Forskningsråd, når der er tale om samfinansierede aktiviteter, godkende undtagelser fra bestemmelserne i §§ 19-23 og § 36, stk. 1.(15)

§ 18. Det Strategiske Forskningsråd giver ministeren for videnskab, teknologi og udvikling rådgivning om forskning inden for politisk prioriterede og tematisk afgrænsede forskningsområder. Folketinget og enhver minister kan indhente tilsvarende forskningsfaglig rådgivning fra rådet. Rådgivningen sker efter anmodning eller på eget initiativ.
Stk. 2. Rådet skal inden de enkelte ministres uddeling af statslige forskningsbevillinger, der ikke er basisbevillinger knyttet til en bestemt institution eller bevillinger til forskningsbaseret myndighedsbetjening, godkende uddelingsproceduren og foretage en forskningsfaglig vurdering af indkomne ansøgninger. På baggrund heraf uddeler de enkelte ministre midlerne blandt de ansøgere, som rådet har fundet støtteværdige.
Stk. 3. Rådet kan efter anmodning bistå offentlige institutioner med rådgivning om forskning inden for politisk prioriterede og tematisk afgrænsede forskningsområder.
Stk. 4. Rådet kan efter anmodning give rådgivning om forskning inden for politisk prioriterede og tematisk afgrænsede forskningsområder til private institutioner.
Stk. 5. Rådet afgiver hvert år til ministeren for videnskab, teknologi og udvikling en rapport om sit virke for det foregående år og en plan for de kommende år.

Bestyrelse og programkomiteer m.v.

§ 19. Det Strategiske Forskningsråd består af en bestyrelse og et meget begrænset antal programkomiteer.

§ 19 a. Bestyrelsen skal sikre en virkeliggørelse af rådets formål, jf. § 17.
Stk. 2. Bestyrelsen skal sikre, at bevillinger til politisk prioriterede og tematisk afgrænsede forskningsområder tildeles efter retningslinjer,(16) der er bindende for alle programkomiteer m.v., herunder at den faglige bedømmelse af ansøgninger varetages under relevant inddragelse af eksterne bedømmere. Bestyrelsen udarbejder og koordinerer udformningen af retningslinjerne med Det Frie Forskningsråd.
Stk. 3. Bestyrelsen har ansvar for, at rådets virksomhed udøves i koordination med Det Frie Forskningsråd, Danmarks Grundforskningsfond, Højteknologifonden, Rådet for Teknologi og Innovation og det øvrige forskningssystem, særlig for så vidt angår aktiviteter, som retter sig mod det internationale samarbejde.
Stk. 4. Bestyrelsen er øverste ansvarlig for den rådgivning, som gives efter § 18. Bestyrelsen kan nedsætte sagsforberedende programudvalg bestående af anerkendte forskere til at bistå sig med rådgivningsfunktionen. Bestyrelsen kan endvidere efter tilladelse fra bestyrelsen for Det Frie Forskningsråd indhente samme bistand fra et eller flere af de faglige forskningsråd.

§ 20. Bestyrelsen består af en formand og otte medlemmer.
Stk. 2. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling udpeger formanden og ét medlem. De øvrige medlemmer udpeges af ministeren efter åbent opslag.
Stk. 3. Bestyrelsen skal sammensættes af anerkendte forskere og af forskningskyndige, der repræsenterer brugerinteresser. Formanden og de øvrige medlemmer skal desuden have indsigt i og erfaring med varetagelse af strategiske forskningsopgaver i dansk og i international sammenhæng.
Stk. 4. Bestyrelsen skal tilsammen repræsentere kompetencer inden for alle væsentlige forskningsfaglige interesser i både det offentlige og det private forskningssystem. Kompetencerne omfatter indsigt i:

1) Grundlæggende forskning og uddannelse.
2) Strategisk forskning, herunder sektorforskning og forskning på hospitaler.
3) Samarbejde mellem virksomheder og offentlige forskningsinstitutioner.
4) Teknologisk udvikling og innovation.
5) Internationalt forskningssamarbejde.
6) Forskeruddannelse.
7) Menneskelige ressourcer og sociale processer.

Stk. 5. Formanden og de otte medlemmer udpeges i deres personlige egenskab. Bestyrelsen udpeges for en periode på 4 år. Genudpegning kan ske for 2 år. Hvis et medlem afgår i utide, kan et nyt medlem udpeges for mindre end 4 år.
Stk. 6. Bestyrelsen udarbejder en forretningsorden.

§ 21. Bestyrelsen kan efter egen vurdering i meget begrænset omfang nedsætte et antal programkomiteer med bevillingskompetence til at støtte forskning inden for politisk definerede og tematisk afgrænsede forskningsområder, jf. § 17, stk. 1.
Stk. 2. Bestyrelsen fastlægger antallet af programkomiteer og deres afgrænsning i forhold til hinanden. Bestyrelsen skal i den forbindelse sikre, at antallet holdes på det lavest mulige niveau, og at alle komiteer ophører, når deres opgave er fuldført.
Stk. 3. Bestyrelsen kan henlægge bevillingskompetence som nævnt i stk. 1 til Kommissionen for Videnskabelige Undersøgelser i Grønland.
Stk. 4. Bestyrelsen har ikke selv bevillingskompetence, men fordeler de strategiske programmidler til programkomiteerne, Kommissionen for Videnskabelige Undersøgelser i Grønland eller i visse tilfælde til et eller flere af de faglige forskningsråd, jf. § 9.
Stk. 5. Hvis bestyrelsen skønner, at udmøntningen af en finanslovbevilling fagligt omfatter mere end én programkomité, kan bestyrelsen beslutte, at flere programkomiteer eller Kommissionen for Videnskabelige Undersøgelser i Grønland sammen med en eller flere programkomiteer skal behandle ansøgningerne til programmet i forening og træffe afgørelse som én myndighed (fælleskomité).
Stk. 6. Når fælleskomiteen har truffet endelig afgørelse efter stk. 5, lægger den kompetencen til at godkende faglig og budgetmæssig afrapportering i en af programkomiteerne.

Copyright © 2013 Karnov Group Denmark A/S

§ 21 a. Programkomiteerne har ansvar for inden for deres område at tildele bevillinger efter § 17.
Stk. 2. En bevilling tildeles personligt til hovedansøgeren. Hovedansøgeren er ansvarlig for bevillingen.(17)
Stk. 3. Programkomiteerne skal følge de retningslinjer, som udarbejdes af bestyrelsen efter § 19 a, stk. 2, 2. pkt.
Stk. 4. Hvis et eller flere af de faglige forskningsråd eller Kommissionen for Videnskabelige Undersøgelser i Grønland er tillagt opgaver efter § 21, stk. 4, skal de retningslinjer, som udarbejdes af bestyrelsen efter § 19 a, stk. 2, 2. pkt., følges.
Stk. 5. Programkomiteerne og Kommissionen for Videnskabelige Undersøgelser i Grønland bistår efter anmodning bestyrelsen med rådgivning om forskning efter § 18.

§ 21 b. Alle medlemmer af en programkomité skal være anerkendte forskere. Medlemmerne af en programkomité skal tilsammen have kompetence til at vurdere kvalitet, effekt og relevans af forskningsaktiviteter.
Stk. 2. Medlemmerne udpeges af bestyrelsen for Det Strategiske Forskningsråd.

§ 22. (Ophævet).

§ 23. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan fastsætte nærmere regler for:(18)

1) Det Strategiske Forskningsråds generelle tilskudsforudsætninger i forbindelse med bevillingsfunktionen.
2) Rådets regnskabsaflæggelse.
3) Rådets indkaldelse af ansøgninger og kravene hertil.
4) Rådets sagsbehandling i forbindelse med bevillingsfunktionen. Ministeren kan herunder bestemme, at der i et nærmere bestemt omfang skal inddrages eksterne eksperter ved bedømmelsen af ansøgninger.
5) Rådets tildeling af stipendier til forskere og personer under forskeruddannelse.
6) Rådets adgang til delegation inden for rådet eller til sekretariatet af bevillings- og rådgivningskompetence.

Stk. 2. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan fastsætte formkrav, herunder om elektronisk kommunikation, og tidsfrister i forbindelse med forholdene i stk. 1, nr. 3-5, herunder bestemme, at manglende overholdelse af formkrav og tidsfrister medfører, at ansøgningen kan afvises.

§ 24. Bestyrelsens, programkomiteernes, Kommissionen for Videnskabelige Undersøgelser i Grønlands og de faglige forskningsråds afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. dog stk. 2.
Stk. 2. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan fastsætte regler om, at klager over retlige spørgsmål i forbindelse med afgørelser truffet af programkomiteerne, af Kommissionen for Videnskabelige Undersøgelser i Grønland, af de faglige forskningsråd eller af den instans, som programkomiteen eller rådet har delegeret bevillingskompetencen til, kan indbringes for ministeren.(19)

Kap. 6 (Ophævet).

§ 25. (Ophævet).

§ 26. (Ophævet).

§ 27. (Ophævet).

§ 28. (Ophævet).

§ 29. (Ophævet).

§ 30. (Ophævet).

Kapitel 6 a
Deltagelse i internationalt forskningssamarbejde

§ 30a. (20) Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd kan som led i arbejdet med internationalisering af dansk forskning, jf. § 1, stk. 1, deltage i internationalt forskningssamarbejde inden for hvert råds bevillingsfunktion, hvis samarbejdet af bestyrelserne vurderes at være til gavn for dansk forskning.(21)
Stk. 2. Bestyrelserne kan som led i arbejdet efter stk. 1 beslutte at fordele op til 20 pct. af den enkelte bevilling på de årlige finanslove til internationale fora, såfremt det ikke er i strid med bevillingsforudsætningerne, jf. dog stk. 3 og 4. Hvor et internationalt forskningssamarbejde er tematisk afgrænset, jf. § 17, stk. 1, aftaler bestyrelserne indbyrdes, hvilket af de to råd der deltager, og Det Frie Forskningsråd kan i den forbindelse deltage i internationale aktiviteter, der er snævrere afgrænset end efter § 7, stk. 1.
Stk. 3. Bestyrelserne kan kun fordele midler til internationale fora, hvis bestyrelserne har sikret sig, at bevillingerne vil blive fordelt i åben konkurrence og efter en forskningsfaglig kvalitetsvurdering, jf. § 1, stk. 6.
Stk. 4. Fordelingen af midler til internationale fora forudsætter godkendelse af ministeren for videnskab, teknologi og udvikling, for så vidt angår de retlige rammer for det internationale forums fordeling af midlerne, dets generelle bevillingsforudsætninger og dets regnskabsaflæggelse.(22)
Stk. 5. Bestyrelserne skal sikre den løbende koordination af arbejdet.

Kap. 7. Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed(23)

§ 31. (24) Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed har til opgave at behandle sager vedrørende videnskabelig uredelighed, der rejses ved anmeldelse, og som har betydning for

1) forskning udført i Danmark,(25)
2) forskning udført af personer med ansættelse i Danmark(25) eller
3) forskning udført med dansk offentlig støtte.

Stk. 2. (26) For så vidt angår videnskabelige produkter udarbejdet i privat regi, kan sagen kun behandles, hvis den private virksomhed el.lign. har ønsket at være omfattet af udvalgenes kompetence eller ønsker at medvirke til sagens oplysning.
Stk. 3. Udvalgene kan behandle sager af egen drift, hvis sagerne er af samfundsmæssig interesse eller af betydning for menneskers eller dyrs sundhed, og hvor der foreligger en begrundet formodning om videnskabelig uredelighed.
Stk. 4. Hvis udvalgene konstaterer, at der i en sag foreligger videnskabelig uredelighed, kan udvalgene:

1) Orientere den indklagedes arbejdsgiver, hvis vedkommende er ansat som forsker.
2) Henstille, at det pågældende videnskabelige arbejde skal trækkes tilbage.
3) Orientere vedkommende offentlige myndighed, som fører tilsyn med området.
4) Foretage politianmeldelse, hvis der er tale om en strafbar lovovertrædelse.
5) Efter særlig anmodning fra en ansættelsesmyndighed udtale sig om graden af videnskabelig uredelighed.

Stk. 5. Formanden træffer afgørelse i retlige spørgsmål, jf. § 32, stk. 2.
Stk. 6. Udvalgene offentliggør en årlig beretning om deres virksomhed.

§ 32. Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed består af et eller flere udvalg dækkende alle videnskabelige forskningsområder.
Stk. 2. Formanden for udvalgene skal være landsdommer.

Copyright © 2013 Karnov Group Denmark A/S

Stk. 3. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling fastsætter antallet af medlemmer. For hvert medlem skal der endvidere være en suppleant. Medlemmer og suppleanter skal alle være anerkendte forskere, der tilsammen dækker alle videnskabelige forskningsområder, jf. § 36, stk. 2.
Stk. 4. Formanden udpeges af ministeren for videnskab, teknologi og udvikling efter indstilling fra domstolene. Medlemmerne og suppleanterne udpeges af ministeren i deres personlige egenskab efter høring af Det Frie Forskningsråd. Formanden, de øvrige medlemmer og suppleanterne udpeges for en periode på 4 år. Genudpegning kan ske for 2 år. Hvis et medlem eller en suppleant udtræder i utide, kan et nyt medlem eller en ny suppleant udpeges for mindre end 4 år.
Stk. 5. Udvalgene udarbejder en forretningsorden, som skal godkendes af ministeren for videnskab, teknologi og udvikling.

§ 33. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan fastsætte nærmere regler for Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredeligheds virke.(27)

§ 34. Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredeligheds afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Kap. 8. Forskellige bestemmelser

§ 35. (28) Sekretariatsbetjeningen af Danmarks Forskningspolitiske Råd, Det Frie Forskningsråd, Det Strategiske Forskningsråd og Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed varetages af Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling. Ministeriet skal sikre, at Danmarks Forskningspolitiske Råd sekretariatsbetjenes af en særlig enhed i ministeriet.
Stk. 2. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling fører tilsyn med bevillingsanvendelsen og legaliteten i forbindelse med Det Frie Forskningsråds og Det Strategiske Forskningsråds arbejde.

§ 36. Medlemmer af et af de af loven omfattede organer eller af Danmarks Grundforskningsfonds bestyrelse kan ikke sidde i andre af de af loven omfattede organer.
Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 er dog ikke til hinder for, at et medlem af et fagligt forskningsråd kan være medlem af et tværfagligt forskningsråd og en programkomité eller et programudvalg eller omvendt, jf. § 19 a, stk. 4, 2. pkt., og § 21, stk. 1. Tilsvarende gælder for medlemmer af Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed samt deres suppleanter, jf. § 32, stk. 3. Et sagsforberedende programudvalg, jf. § 19 a, stk. 4, 2. pkt., kan sammensættes helt eller delvis af medlemmer fra Det Strategiske Forskningsråds programkomiteer.

§ 37. Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd kan modtage tilskud fra anden side end staten. Ikkestatslige midler skal holdes adskilt fra statslige midler.(29)

§ 38. Tilskudsgiver efter denne lov kan kræve tilskud tilbagebetalt, hvis tilskudsforudsætningerne ikke overholdes.

§ 39. Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd skal offentliggøre vejledende retningslinjer for deres bevillingspraksis.

§ 40. (Ophævet).

§ 40 a. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan bemyndige en under ministeriet oprettet statslig myndighed eller efter forhandling med vedkommende minister andre statslige myndigheder til at udøve de beføjelser, der i denne lov er tillagt ministeren for videnskab, teknologi og udvikling.(30)
Stk. 2. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan fastsætte regler om adgangen til at påklage afgørelser, der er truffet i henhold til bemyndigelse efter stk. 1, herunder om, at afgørelserne ikke skal kunne påklages.
Stk. 3. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan fastsætte regler om udøvelsen af de beføjelser, som en anden statslig myndighed efter forhandling med vedkommende minister bliver bemyndiget til at udøve efter stk. 1.

Kap. 9. Ikrafttræden m.v.

§ 41. Loven træder i kraft den 1. januar 2004. Samtidig ophæves lov om forskningsrådgivning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 676 af 19. august 1997.
Stk. 2. Regler, der er fastsat med hjemmel i lov om forskningsrådgivning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 676 af 19. august 1997,(31) forbliver i kraft, indtil de ophæves eller erstattes af regler udstedt i medfør af denne lov.
Stk. 3. Formanden for og medlemmerne af det nuværende Danmarks Forskningsråd indtræder som formand for og medlemmer af Danmarks Forskningspolitiske Råd og fortsætter indtil udløbet af deres nuværende periode med mulighed for genudpegning, hvis genudpegning kunne ske efter de hidtidige regler.
Stk. 4. De nuværende statslige forskningsråds rettigheder og pligter overtages af henholdsvis Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd, jf. §§ 7 og 17.
Stk. 5. De nuværende statslige forskningsråd fortsætter som faglige forskningsråd efter denne lov, indtil bestyrelsen for Det Frie Forskningsråd har fastlagt grænserne mellem rådene og der er nedsat faglige forskningsråd i medfør af denne lov.
Stk. 6. Medlemmerne af de nuværende statslige forskningsråd kan genudpeges til de faglige forskningsråd, hvis de efter de hidtidige regler kunne genudpeges til det pågældende statslige forskningsråd.
Stk. 7. De nuværende programkomiteer fortsætter, indtil de har opfyldt deres af det nuværende Forskningsforum pålagte hverv. Efter nedlæggelsen af Forskningsforum refererer programkomiteerne til bestyrelsen for Det Strategiske Forskningsråd.
Stk. 8. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan i forbindelse med lovens gennemførelse fravige bestemmelserne om udpegningsperiodens længde for medlemmerne af bestyrelsen for Det Frie Forskningsråd og for Det Strategiske Forskningsråd, jf. § 10, stk. 3, og § 20, stk. 5.(32)

- - -

§ 3 i L 2010 729 er sålydende:
Loven træder i kraft den 1. januar 2011.
Stk. 2. Formanden for og medlemmerne af Danmarks Forskningspolitiske Råd og medlemmerne af de faglige forskningsråd kan genudpeges for den periode regnet i hele kalenderår, hvor de har siddet i det pågældende råd i mindre end 6 år, og hvor de opfylder kravene til medlemskab, jf. § 4, stk. 2, 1. pkt., i lov om forskningsrådgivning m.v. som affattet ved denne lovs § 1, nr. 12, og § 14, stk. 2, i lov om forskningsrådgivning m.v. som affattet ved denne lovs § 1, nr. 25.
Stk. 3. Retningslinjer, der er udarbejdet af Koordinationsudvalget i medfør af den hidtil gældende § 25, stk. 3, i lov om forskningsrådgivning m.v., gælder, indtil nye retningslinjer er udarbejdet af bestyrelsen for Det Frie Forskningsråd i medfør af § 9 a, stk. 2, 2. pkt., i lov om forskningsrådgivning m.v. som affattet ved denne lovs § 1, nr. 19, og af bestyrelsen for Det Strategiske Forskningsråd i medfør af § 19 a, stk. 2, 2. pkt., i lov om forskningsrådgivning m.v. som affattet ved denne lovs § 1, nr. 39.

Copyright © 2013 Karnov Group Denmark A/S

BEK nr 144 af 20/02/2012 Gældende
Offentliggørelsesdato: 24-02-2012
Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser

Ændrer i følgende forskrifter

- BEK nr 306 af 20/04/2009

Den fulde tekst

Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed

§ 1

I bekendtgørelse nr. 306 af 20. april 2009 om Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed foretages følgende ændring:

1. I *§ 7* indsættes som *stk. 2* og *3:*
»Stk. 2. Ministeren beskikker og afbeskikker medlemmer og suppleanter, jf. § 32, stk. 4, i lov om forskningsrådgivning m.v.
Stk. 3. Samtidig med beskikkelse af nye medlemmer og suppleanter af et udvalg kan ministeren undtagelsesvis forlænge beskikkelsesperioden for medlemmer og suppleanter af samme udvalg med henblik på disses færdiggørelse af sager, der efter afslutning af sædvanlig høringsprocedure er under behandling i udvalget. Nye medlemmer og suppleanter deltager ikke i færdiggørelse af de pågældende sager.«

§ 2

Bekendtgørelsen træder i kraft 1. marts 2012.

Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser, den 20. februar 2012

Morten Østergaard

/ Charlotte Elverdam

Forslag til lov om ændring af lov om forskningsrådgivning m.v. og forskellige andre love og om ophævelse af lov om Højteknologifonden

(Ændringer som følge af lov om Danmarks Innovationsfond)

Fremsat den 15. januar 2014 af ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Morten Østergaard)

Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser

§ 1. I lov om forskningsrådgivning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1064 af 6. september 2010, som ændret ved § 4 i lov nr. 623 af 12. juni 2013, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Danmarks Forskningspolitiske Råd« til: »Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd«, og »Danmarks Forskningspolitiske Råds« ændres til: »Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råds«.

2. I *§ 1, stk. 1,* ændres », Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd« til: »og Det Frie Forskningsråd«.

3. *§ 1, stk. 3, 1. pkt.,* affattes således:

»Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd har til hovedformål at fremme udviklingen af dansk forskning, teknologiudvikling og innovation til gavn for samfundet ved at give ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser, Folketinget og øvrige ministre en uafhængig og sagkyndig rådgivning inden for forskning, teknologiudvikling og innovation på overordnet niveau.«

4. *§ 1, stk. 5,* ophæves.

Stk. 6 bliver herefter stk. 5.

5. I *§ 1, stk. 6,* der bliver stk. 5, ændres »Rådene og udvalget i stk. 4 og 5 skal tilsammen sikre« til: »Det Frie Forskningsråd skal sikre«.

6. I *§ 3, stk. 1, 1. pkt.,* indsættes efter »forskning«: », teknologiudvikling og innovation«.

7. I *§ 3, stk. 1, 2. pkt.,* ændres »på overordnet niveau, herunder om kommende forskningsbehov,« til: », teknologiudvikling og innovation på overordnet niveau, herunder om kommende behov,«.

8. I *§ 3, stk. 3, 1. pkt.,* ændres »og forskningsrelevante analyser« til: », undersøgelser, analyser og evalueringer inden for forskning, teknologiudvikling og innovation«.

9. I *§ 3, stk. 3, 2. pkt.,* udgår »og det Strategiske Forskningsråd«, og »deres områder« ændres til: »sit område«.

10. I *§ 3, stk. 4,* ændres »Rådet for Teknologi og Innovation og relevante« til: »Relevante«.

11. I *§ 3, stk. 5,* ændres »forskningspolitik« til: »politik inden for forskning, teknologiudvikling og innovation«.

12. *§ 3, stk. 6, 1. pkt.,* affattes således:

»Rådet fremlægger en årlig rapport, der indeholder rådets vurdering af og anbefalinger til den generelle udvikling i dansk forskning, teknologiudvikling og innovation, herunder kvalitet i international sammenhæng og samfundsmæssig relevans.«

13. *§ 4, stk. 2,* affattes således:

»*Stk. 2.* Et flertal af rådets medlemmer, herunder formanden, skal være anerkendte forskere eller forskningskyndige.«

14. I *§ 4* indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Rådet skal sammensættes sådan, at det samlet repræsenterer erfaring med

1) forskning, teknologiudvikling og innovation i både offentligt og privat regi, herunder offentlig-privat forsknings- og innovationssamarbejde,
2) anvendelse og kommercialisering af forskningsresultater,
3) teknologiudvikling og innovation i det private erhvervsliv, herunder i små og mellemstore virksomheder, og
4) forskning, teknologiudvikling og innovation i internationalt regi.«

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 4 og 5.

15. *§ 9 a, stk. 2, 2. pkt.,* ophæves.

16. I *§ 9 a, stk. 3,* ændres »Det Strategiske Forskningsråd, Danmarks Grundforskningsfond, Højteknologifonden, Rådet for Teknologi og Innovation« til: »Danmarks Innovationsfond, Danmarks Grundforskningsfond«.

17. *Kapitel 5* ophæves.

18. I *§ 30 a, stk. 1,* udgår »og Det Strategiske Forskningsråd«, »hvert råds« ændres til: »rådets«, og »bestyrelserne« ændres til: »bestyrelsen«.

19. I *§ 30 a, stk. 2, 1. pkt.,* ændres »Bestyrelserne« til: »Bestyrelsen«.

20. *§ 30 a, stk. 2, 2. pkt.,* affattes således:

»Det Frie Forskningsråd kan deltage i internationale forskningssamarbejder, der er snævrere afgrænset end efter § 7, stk. 1.«

21. I *§ 30 a, stk. 3,* ændres »Bestyrelserne« til: »Bestyrelsen«, »bestyrelserne« ændres til: »bestyrelsen«, og »stk. 6« ændres til: »stk. 5«.

22. *§ 30 a, stk. 5,* affattes således:

»*Stk. 5.* Bestyrelsen skal sikre en løbende koordination af arbejdet i de internationale fora med Danmarks Innovationsfond.«

23. I *§ 35, stk. 1, 1. pkt.,* udgår », Det Strategiske Forskningsråd«.

24. I *§ 35, stk. 2,* udgår »og Det Strategiske Forskningsråds«.

25. I *§ 36, stk. 1,* ændres »Danmarks Grundforskningsfonds bestyrelse« til: »bestyrelserne for Danmarks Innovationsfond og Danmarks Grundforskningsfond«.

26. *§ 36, stk. 2,* affattes således:

»*Stk. 2.* Bestemmelsen i stk. 1 er dog ikke til hinder for, at et medlem af et fagligt forskningsråd under Det Frie Forskningsråd kan være medlem af et tværfagligt forskningsråd under Det Frie Forskningsråd og medlem eller suppleant af Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed, jf. § 32, stk. 3.«

27. I *§ 37, 1. pkt.,* udgår »og Det Strategiske Forskningsråd«.

28. I *§ 38* ændres »Tilskudsgiver efter denne lov« til: »Det Frie Forskningsråd«.

29. I *§ 39* udgår »og Det Strategiske Forskningsråd«, og »deres« ændres til: »sin«.

30. Efter *§ 39* indsættes:

»**§ 40.** Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser kan undtagelsesvist forlænge udpegningsperioden for formænd, medlemmer og suppleanter af de af loven omfattede organer, for en begrænset periode ud over de perioder, som er anført i § 4, stk. 4, § 10, stk. 3, og § 32, stk. 4.«

31. *§ 41, stk. 2-8,* ophæves.

Copyright © 2014 Karnov Group Denmark A/S

§ 2. I lov om Danmarks Grundforskningsfond, jf. lovbekendtgørelse nr. 833 af 13. august 2008, som ændret ved § 2 i lov nr. 729 af 25. juni 2010, foretages følgende ændringer:

1. I *§ 2, stk. 1, nr. 2,* ændres »2« til: »3«.

2. *§ 2, stk. 1, nr. 3,* ophæves.

Nr. 4-8 bliver herefter nr. 3-7.

3. I *§ 5, 1. pkt.,* udgår »samt Det Strategiske Forskningsråd«, og »rådene« ændres til: »rådet«.

§ 3. I lov nr. 326 af 5. maj 2004 om sektorforskningsinstitutioner foretages følgende ændring:

1. I *§ 1, stk. 3, § 3, stk. 2,* og *§ 4, stk. 7, 2. pkt.,* ændres »Det Strategiske Forskningsråd« til: »Det Frie Forskningsråd«.

Klima-, Energi- og Bygningsministeriet

§ 4. I lov nr. 536 af 6. juni 2007 om De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland foretages følgende ændring:

1. I *§ 10, stk. 2, 2. pkt.,* ændres »Det Strategiske Forskningsråd« til: »Det Frie Forskningsråd«.

§ 5. I lov nr. 555 af 6. juni 2007 om et Energiteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram, som ændret ved § 1 i lov nr. 1606 af 22. december 2010, foretages følgende ændring:

1. I *§ 11, stk. 2,* ændres »Det Strategiske Forskningsråd efter lov om forskningsrådgivning m.v.« til: »Danmarks Innovationsfond efter lov om Danmarks Innovationsfond.«

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse

§ 6. I lov nr. 593 af 14. juni 2011 om videnskabsetisk behandling af sundhedsvidenskabelige forskningsprojekter, som ændret ved lov nr. 604 af 18. juni 2012, foretages følgende ændring:

1. I *§ 38, stk. 1, nr. 2,* ændres »samlet indstilling fra bestyrelserne for Det Strategiske Forskningsråd og Det Frie Forskningsråd« til: »indstilling fra bestyrelsen for Det Frie Forskningsråd«.

Kulturministeriet

§ 7. I lov nr. 224 af 27. marts 1996 om forskning ved arkiver, biblioteker, museer m.v., som ændret ved § 14 i lov nr. 1373 af 28. december 2011, foretages følgende ændring:

1. I *§ 4, stk. 2, 1. pkt.,* ændres »de relevante statslige forskningsråd« til: »Det Frie Forskningsråd«.

§ 8. I folkeoplysningsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 854 af 11. juli 2011, som ændret ved § 2 i lov nr. 444 af 23. maj 2012, foretages følgende ændring:

1. I *§ 47, stk. 2, nr. 1,* ændres »de statslige forskningsråd« til: »Det Frie Forskningsråd«.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

§ 9. I fiskeriloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 978 af 26. september 2008, som ændret senest ved lov nr. 1148 af 11. december 2012, foretages følgende ændring:

1. I *§ 104, stk. 1, 5. pkt.,* ændres », Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd« til: »og Det Frie Forskningsråd«.

§ 10. I landbrugsstøtteloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 244 af 28. februar 2013, foretages følgende ændring:

1. I *§ 8, stk. 2, 2. pkt., § 8, stk. 3, 3. pkt.,* og *§ 8, stk. 4, 2. pkt.,* ændres », Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd« til: »og Det Frie Forskningsråd«.

§ 11. I lov nr. 1502 af 27. december 2009 om Grønt Udviklings- og Demonstrationsprogram foretages følgende ændringer:

1. I *§ 5, stk. 1, 1. pkt.,* ændres »Det Strategiske Forskningsråd i henhold til lov om forskningsrådgivning m.v.« til: »Danmarks Innovationsfond i henhold til lov om Danmarks Innovationsfond.«

2. I *§ 5, stk. 1, 2. pkt.,* ændres »Det Strategiske Forskningsråd vedrørende andre projektansøgninger i henhold til lov om forskningsrådgivning m.v.« til: »Danmarks Innovationsfond vedrørende andre projektansøgninger i henhold til lov om Danmarks Innovationsfond.«

§ 12. Loven træder i kraft den 1. april 2014.

Stk. 2. Lov om Højteknologifonden, jf. lovbekendtgørelse nr. 834 af 13. august 2008, ophæves.

Stk. 3. Danmarks Innovationsfond indtræder ved lovens ikrafttræden i de rettigheder og forpligtelser, som hidtil har tilkommet Det Strategiske Forskningsråd og Højteknologifonden.

Stk. 4. Følgende bekendtgørelser forbliver i kraft, indtil de ændres eller ophæves:

1) Bekendtgørelse nr. 1170 af 8. oktober 2007 om generelle tilskudsforudsætninger og vilkår for at opnå støtte fra Højteknologifonden samt om afgrænsning af små og mellemstore virksomheder.
2) Bekendtgørelse nr. 1065 af 31. august 2007 om klageadgang over Højteknologifondens afgørelser.

Stk. 5. Bemyndigelser udstedt til Det Strategiske Forskningsråds programkomitéer eller til sekretariatet for Det Strategiske Forskningsråd i medfør af lov om forskningsrådgivning m.v. samt bemyndigelser udstedt til Højteknologifondens sekretariat i medfør af lov om Højteknologifonden forbliver i kraft, indtil de ændres i medfør af lov om Danmarks Innovationsfond.

Stk. 6. Medlemmer af Danmarks Forskningspolitiske Råd fortsætter som medlemmer af Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd indtil udløbet af deres nuværende periode med mulighed for genudpegning, hvis genudpegning kunne ske efter de hidtidige regler. Medlemmer af Danmarks Forskningspolitiske Råd, hvis første periode er udløbet ved lovens ikrafttrædelse, kan udpeges som medlemmer af Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd for en periode på 3 år uden mulighed for genudpegning. Medlemmer af Danmarks Forskningspolitiske Råd, herunder formanden, hvis anden periode er udløbet ved lovens ikrafttrædelse, kan ikke udpeges som medlemmer af Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd.

§ 13. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. § 6 kan ved kongelig anordning sættes helt eller delvist i kraft for Færøerne med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Indholdsfortegnelse

1. **Indledning**
2. **Baggrund**
3. **Lovforslagets hovedelementer**

3.1. Ændret mandat, sammensætning og navn for Danmarks Forskningspolitiske Råd
3.2. Nedlæggelse af Det Strategiske Forskningsråd
3.3. Nedlæggelse af Højteknologifonden
3.4. Ændringer i anden lovgivning
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
4.1 Specifikke bemærkninger om bevillingsmæssige forhold
4.2 Nedlæggelse af finanslovskonti
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Miljømæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Høring
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Dette lovforslag indeholder en række ændringer som følge af oprettelsen af *Danmarks Innovationsfond - fonden for strategisk forskning, højteknologi og innovation.*

Samtidig med dette lovforslag fremsætter ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser lovforslag nr. L 107 om Danmarks Innovationsfond, hvorved Danmarks Innovationsfond foreslås oprettet. Herved samles de konkurrenceudsatte midler til strategisk og udfordringsdrevet forskning, teknologiudvikling og innovation på Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelsers område i ét organ, hvis hovedformål er at udmønte tilskud til de nævnte aktiviteter.

Med nærværende lovforslag foreslås en række ændringer. For det første foreslås at udvide mandatet for Danmarks Forskningspolitiske Råd til ud over forskning at omfatte rådgivning vedrørende teknologiudvikling og innovation og at gennemføre overordnede evalueringer af forsknings- og innovationssystemet. Som led heri foreslås, at kravene til kompetencer hos medlemmerne af rådet også skal afspejle det nye udvidede mandat. For det andet foreslås at nedlægge Det Strategiske Forskningsråd og Højteknologifonden. Endelig foreslås at ændre en række bestemmelser i anden lovgivning, særligt som følge af henvisninger til Det Strategiske Forskningsråd.

Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser fremsætter samtidig med nærværende lovforslag og lovforslag nr. L 107 om Danmarks Innovationsfond, lovforslag nr. L 108 om ændring af lov om teknologi og innovation og lov om offentlige forskningsinstitutioners kommercielle aktiviteter og samarbejde med fonde. (Ændringer som følge af lov om Danmarks Innovationsfond m.v.), hvori det bl.a. foreslås, at Rådet for Teknologi og Innovation nedlægges, og at administrationen af de institutionslignende bevillinger til godkendte teknologiske serviceinstitutter, innovationsmiljøer og innovationsnetværk indtil videre forankres i Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser.

2. Baggrund

Med regeringens innovationsstrategi fra 19. december 2012, *Danmark - Løsningernes land. Styrket samarbejde og bedre rammer for innovation i virksomheder,* blev der lagt op til en reform af forsknings- og innovationssystemet under Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser.

Regeringen (Socialdemokraterne, Det Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti) samt Venstre, Dansk Folkeparti, Enhedslisten, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti har den 3. oktober 2013 indgået *Aftale om Danmarks Innovationsfond - fonden for strategisk forskning, højteknologi og innovation.* Ved aftalen er partierne enige om at gennemføre en revision af forsknings- og innovationssystemet under Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser, herunder etablere Danmarks Innovationsfond.

Baggrunden er, at de store offentlige investeringer i forskning og innovation i øget omfang skal bidrage til løsninger på samfundsudfordringer og skabe vækst og beskæftigelse. Revisionen af forsknings- og innovationssystemet under Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelse skal understøtte, at systemet bliver mere enkelt og slagkraftigt, og styrke koblingen mellem forskning og teknologi- og innovationsindsatsen i virksomheder.

Sammen med de to øvrige lovforslag, som er nævnt under pkt. 1, følger dette lovforslag op på denne aftale.

3. Lovforslagets hovedelementer

3.1. Ændret mandat, sammensætning og navn for Danmarks Forskningspolitiske Råd

Danmarks Forskningspolitiske Råd er reguleret ved lov om forskningsrådgivning m.v. Rådet har eksisteret i sin nuværende form siden den 1. januar 2004. Før det har Danmarks Forskningsråd (1996-2003) og tidligere endnu Forskningspolitisk Råd (1989-1996) været politisk rådgivningsorgan på forskningsområdet.

Danmarks Forskningspolitiske Råd har til hovedformål at fremme udviklingen af dansk forskning til gavn for samfundet. Rådet har ansvar for at give ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser uafhængig og sagkyndig rådgivning om forskning på overordnet niveau, herunder om kommende forskningsbehov, og skal sikre, at rådgivningen inddrager relevante nationale og internationale erfaringer og tendenser. Folketinget og enhver minister kan ligeledes indhente rådgivning fra rådet. Rådets rådgivning sker efter anmodning eller på rådets eget initiativ.

Rådet består af en formand og otte medlemmer. Rådets formand og øvrige medlemmer skal være anerkendte forskere eller forskningskyndige, der tilsammen repræsenterer bred indsigt i forskning i både offentligt og privat regi og bred indsigt i national og international forskning. Mindst halvdelen skal være anerkendte forskere. Rådet sekretariatsbetjenes af en særlig enhed i Styrelsen for Forskning og Innovation under Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser.

Med forslaget om oprettelse af Danmarks Innovationsfond foreslås de rådgivningsopgaver, som Det Strategiske Forskningsråd og Rådet for Teknologi og Innovation i dag varetager for ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser m.fl., ikke videreført i fonden, hvis hovedopgave bliver en bevillingsfunktion.

Copyright © 2014 Karnov Group Denmark A/S

Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen.	Ingen.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen.	Ingen.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen.	Ingen.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen.	Ingen.
Miljømæssige konsekvenser	Ingen.	Ingen.
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen.	Ingen.
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Som følge af det ændrede mandat for Danmarks Forskningspolitiske Råd foreslås rådets navn ændret til Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd overalt i loven.

Der henvises til pkt. 3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Der er tale om en ændring som følge af forslaget om at nedlægge Det Strategiske Forskningsråd, jf. pkt. 3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger. Det foreslås således, at rådet udgår af § 1, stk. 1, vedrørende de råd og udvalg, som ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser nedsætter i medfør af loven.

Til nr. 3

Danmarks Forskningspolitiske Råd har til hovedformål at fremme udviklingen af dansk forskning til gavn for samfundet. Rådet har ansvar for at give ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser uafhængig og sagkyndig rådgivning om forskning på overordnet niveau, herunder om kommende forskningsbehov, og skal sikre, at rådgivningen inddrager relevante nationale og internationale erfaringer og tendenser. Folketinget og enhver minister kan ligeledes indhente rådgivning fra rådet. Rådets rådgivning sker efter anmodning eller på rådets eget initiativ.

Med forslaget om oprettelse af Danmarks Innovationsfond foreslås de rådgivningsopgaver, som Det Strategiske Forskningsråd og Rådet for Teknologi og Innovation i dag varetager for ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser m.fl., ikke videreført i fonden, hvis hovedopgave bliver en bevillingsfunktion.

Det foreslås, at hovedformålet med Danmarks Forskningspolitiske Råd udvides, så rådet ud over forskning også har til hovedformål fremme udviklingen af teknologiudvikling og innovation til gavn for samfundet ved at give ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser, Folketinget og øvrige ministre en uafhængig rådgivning inden for forskning, teknologiudvikling og innovation på et overordnet niveau.

Der henvises til pkt. 3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 4

Da Det Strategiske Forskningsråd foreslås nedlagt, jf. pkt. 3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger, foreslås bestemmelsen om Det Strategiske Forskningsråds område og virksomhed ophævet.

Til nr. 5

Der er tale om en konsekvens af en henvisning til § 1, stk. 5, som foreslås ophævet, jf. § 1, nr. 4, ligesom det foreslås at ændre bestemmelsen, så den som følge af forslaget om at nedlægge Det Strategiske Forskningsråd fremadrettet alene henviser til Det Frie Forskningsråd.

Til nr. 6 og 7

Som det fremgår af de specielle bemærkninger til § 1, nr. 3, foreslås det, at hovedformålet for Danmarks Forskningspolitiske Råd udvides,.

Dette udvidede formål foreslås også afspejlet i § 3, idet det med § 1, nr. 6, foreslås, at rådet ud over dansk forskning også har til formål at fremme udviklingen af teknologiudvikling og innovation.

Med § 1, nr. 7, foreslås det på tilsvarende måde, at rådet ud over forskning også skal rådgive ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser om teknologiudvikling og innovation.

Der henvises til pkt. 3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 8

Som led i forslaget om at udvide mandatet for Danmarks Forskningspolitiske Råd, foreslås det præciseret, at rådets rådgivning som hidtil skal baseres på dokumentation og analyser, men at det forventes, at rådet i relevant omfang vil inddrage yderligere materiale, herunder undersøgelser og evalueringer omfattende ikke kun forskning, men også teknologiudvikling og innovation. Det forventes, at rådets rådgivning fremadrettet primært skal baseres på dokumentation og analyser m.v. på et tværgående niveau, dvs. på tværs af de respektive organer og ordninger.

Til nr. 9

Da Det Strategiske Forskningsråd foreslås nedlagt, udgår rådet af bestemmelsen, så det fremadrettet alene er Det Frie Forskningsråd, der inden for sit område er forpligtet til at give rådgivning til Danmarks Forskningspolitiske Råd.

Til nr. 10

Der er tale om en konsekvens af, at Rådet for Teknologi og Innovation foreslås nedlagt, jf. lovforslag nr. L 108 om ændring af lov om teknologi og innovation og lov om offentlige forskningsinstitutioners kommercielle aktiviteter og samarbejde med fonde. (Ændringer som følge af lov om Danmarks Innovationsfond m.v.), som ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser fremsætter samtidig med dette lovforslag, jf. pkt. 1 i de almindelige bemærkninger. Rådet for Teknologi og Innovation udgår derfor af bestemmelsen.

Til nr. 11

Som konsekvens af det udvidede mandat for Danmarks Forskningspolitiske Råd foreslås det, at rådets opgave med at styrke formidlingen af dansk forskningspolitik udvides tilsvarende. Det foreslås derfor, at rådet også skal styrke formidlingen af dansk politik om teknologiudvikling og innovation foruden som hidtil formidling af dansk politik om forskning.

Til nr. 12

Der er tale om en ændring som følge af det udvidede mandat for Danmarks Forskningspolitiske Råd. Det foreslås, at rådets årlige rapport fremover skal indeholde rådets vurdering af og anbefalinger til den generelle udvikling i dansk forskning, teknologiudvikling

Copyright © 2014 Karnov Group Denmark A/S

til at beslutte at fordele op til 20 pct. at sin årlige bevilling til udmøntning via internationale fora.

Det foreslås derfor, at bestyrelsen for Det Frie Forskningsråd får en forpligtelse til løbende at koordinere arbejdet i de internationale fora med Danmarks Innovationsfond. Koordineringsforpligtelsen for Det Frie Forskningsråd har til formål at sikre en sammenhængende dansk deltagelse i internationale puljer og modsvares af forslaget om en tilsvarende koordineringsforpligtigelse for Danmarks Innovationsfond

Til nr. 23

Som en konsekvens af, at Det Strategiske Forskningsråd nedlægges, udgår rådet også af bestemmelsen vedrørende sekretariatsbetjening af de af loven omfattede organer.

Til nr. 24

Som en konsekvens af, at Det Strategiske Forskningsråd nedlægges, udgår rådet også af bestemmelsen vedrørende tilsyn. Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser vil herefter føre tilsyn med bevillingsanvendelsen og legaliteten i forbindelse med Det Frie Forskningsråds arbejde.

Til nr. 25

Efter den gældende § 36, stk. 1, er hovedreglen i loven, at medlemmer af et af de af loven omfattede organer eller Danmarks Grundforskningsfonds bestyrelse ikke kan sidde i andre af de af loven omfattede organer.

Som følge af forslaget om at nedlægge Det Strategiske Forskningsråd og i stedet etablere Danmarks Innovationsfond foreslås det, at bestyrelsen for Danmarks Innovationsfond på samme måde som bestyrelsen for Danmarks Grundforskningsfond ikke kan sidde i andre af de af loven omfattede organer.

Til nr. 26

Med den gældende § 36, stk. 2, er der fastsat en række undtagelser til hovedreglen i § 36, stk. 1. Da Det Strategiske Forskningsråd foreslås nedlagt, er undtagelserne vedrørende medlemmer af programkomitéer og programudvalg, som alene angår Det Strategiske Forskningsråd, ikke relevante mere.

Bestemmelsen foreslås derfor ændret og præciseret, så det klart fremgår, at undtagelsen til hovedreglen herefter alene vedrører medlemmer af et fagligt forskningsråd under Det Frie Forskningsråd, medlemmer af et tværfagligt forskningsråd under Det Frie Forskningsråd og medlemmer og suppleanter af Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed. Som hidtil kan der derfor godt være personsammenfald mellem medlemmer af disse organer.

Til nr. 27

Da Det Strategiske Forskningsråd foreslås nedlagt, udgår rådet af denne bestemmelse vedrørende tilskud fra anden side end staten.

Til nr. 28

Det foreslås, at tilskudsgiver efter denne lov ændres til Det Frie Forskningsråd, da Det Frie Forskningsråd som følge af forslaget om nedlæggelse af Det Strategiske Forskningsråd er eneste tilskudsgiver i henhold til loven.

Til nr. 29

Da Det Strategiske Forskningsråd foreslås nedlagt, udgår rådet af denne bestemmelse, så det fremadrettet alene er Det Frie Forskningsråd, der skal offentliggøre vejledende retningslinjer for sin bevillingspraksis.

Til nr. 30

Med bestemmelsen foreslås det i loven at præcisere den gældende administrative praksis, hvorefter ministeren undtagelsesvist kan forlænge udpegningsperioden for medlemmer og suppleanter af de af loven omfattede organer for en begrænset periode ud over den normale udpegningsperiode.

Der er tale om en samlet bestemmelse, der omfatter alle de af loven omfattede organer, dvs. medlemmer af Danmarks Forskningspolitiske Råd, medlemmer af bestyrelsen for Det Frie Forskningsråd og medlemmer af faglige forskningsråd under Det Frie Forskningsråd samt medlemmer og suppleanter af Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed.

Forslaget tager navnlig sigte på, at medlemmer og suppleanter, som har været tæt involveret i behandlingen af større og mere ressourcekrævende sager, der anses for tæt på deres afslutning, kan færdigbehandle disse sager uanset udløb af en normal udpegningsperiode. I sådanne situationer vil en udskiftning af medlemmer sent i sagsforløbet kunne medføre et uforholdsmæssigt og uhensigtsmæssigt forbrug af ressourcer. Dette er f.eks. relevant i forhold til Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed, hvor en sag kan strække sig over en længere periode, og hvor sagsbehandlingen kan vedrøre et meget omfattende og teknisk kompliceret materiale. En forlængelse vil her kunne ske med henblik på, at disse medlemmer færdiggør igangværende sager, navnlig sager, der efter afslutning af sædvanlig høringsprocedure er under behandling i udvalget. Nye medlemmer og suppleanter deltager i givet fald ikke i færdiggørelse af de pågældende sager.

Bestemmelse kan endvidere tænkes anvendt i forhold til medlemmer af lovens øvrige organer, hvor en udskiftning af medlemmer sent i sagsforløbet, f.eks. under en rådgivnings- eller tildelingsproces, vil kunne medføre et uhensigtsmæssigt yderligere forbrug af tid og andre ressourcer til ulempe for alle involverede.

Forslaget tager også højde for, at der f.eks. ved fremtidige politiske forhandlinger om ændringer af eksempelvis mandat og sammensætning af de af loven omfattede organer vil kunne foretages begrænsede yderligere forlængelser af udpegningsperioden for siddende medlemmer og suppleanter frem til f.eks. en ny lovs ikrafttræden. Derved undgås ressourcekrævende opslag efter nye medlemmer på et tidspunkt, hvor vilkårene for medlemmer og suppleanter vil kunne forventes ændret i nær fremtid.

Til nr. 31

Den gældende § 41 fastsætter overgangsreglerne ved den seneste revision af loven, der trådte i kraft den 1. januar 2004.

§ 41, stk. 2, bestemmer, at regler fastsat med hjemmel i den tidligere lov om forskningsrådgivning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 676 af 19. august 1997, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller erstattes af regler udstedt i medfør af denne lov. Der er tale om bekendtgørelse nr. 53 af 30. januar 1990 om forskningsrådenes tildeling af professorstipendier, bekendtgørelse nr. 780 af 5. juli 1996 om Danmarks Forskningsråd og bekendtgørelse nr. 933 af 15. december 1998 om Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed. Da disse regler siden lovens ikrafttræden er blevet ophævet eller erstattet af regler udstedt i medfør af den eksisterende lov, foreslås bestemmelsen ophævet af ordensmæssige hensyn.

I § 41, stk. 3, findes overgangsregler for formand og medlemmer af det daværende Danmarks Forskningsråd i forbindelse med overgangen til Danmarks Forskningspolitiske råd.

§ 41, stk. 4, fastsætter, at de nuværende statslige forskningsråds rettigheder og pligter overtages af henholdsvis Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd, jf. §§ 7 og 17.

I § 41, stk. 5, bestemmes det, at de daværende statslige forskningsråd fortsætter som faglige forskningsråd efter loven, indtil bestyrelsen for Det Frie Forskningsråd har fastlagt grænserne mellem rådene, og der er nedsat faglige forskningsråd i medfør af denne lov. Det Frie Forskningsråd har efterfølgende fastlagt grænserne mellem de faglige forskningsråd.

Af § 41, stk. 6, fremgår, at medlemmerne af de daværende statslige forskningsråd kunne genudpeges til de faglige forskningsråd, hvis

Copyright © 2014 Karnov Group Denmark A/S

Lov 2014-03-29 nr. 310
om ændring af lov om forskningsrådgivning m.v. og forskellige andre love og om ophævelse af lov om Højteknologifonden

(Ændringer som følge af lov om Danmarks Innovationsfond)

Uddannelses- og Forskningsministeriet

§ 1. I lov om forskningsrådgivning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1064 af 6. september 2010, som ændret ved § 4 i lov nr. 623 af 12. juni 2013, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Danmarks Forskningspolitiske Råd« til: »Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd«, og »Danmarks Forskningspolitiske Råds« ændres til: »Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råds«.

2. I *§ 1, stk. 1,* ændres », Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd« til: »og Det Frie Forskningsråd«.

3. *§ 1, stk. 3, 1. pkt.,* affattes således:

»Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd har til hovedformål at fremme udviklingen af dansk forskning, teknologiudvikling og innovation til gavn for samfundet ved at give uddannelses- og forskningsministeren, Folketinget og øvrige ministre en uafhængig og sagkyndig rådgivning inden for forskning, teknologiudvikling og innovation på overordnet niveau.«

4. *§ 1, stk. 5,* ophæves.

Stk. 6 bliver herefter stk. 5.

5. I *§ 1, stk. 6,* der bliver stk. 5, ændres »Rådene og udvalget i stk. 4 og 5 skal tilsammen sikre« til: »Det Frie Forskningsråd skal sikre«.

6. I *§ 3, stk. 1, 1. pkt.,* indsættes efter »forskning«: », teknologiudvikling og innovation«.

7. I *§ 3, stk. 1, 2. pkt.,* ændres »på overordnet niveau, herunder om kommende forskningsbehov,« til: », teknologiudvikling og innovation på overordnet niveau, herunder om kommende behov,«.

8. I *§ 3, stk. 3, 1. pkt.,* ændres »og forskningsrelevante analyser« til: », undersøgelser, analyser og evalueringer inden for forskning, teknologiudvikling og innovation«.

9. I *§ 3, stk. 3, 2. pkt.,* udgår »og det Strategiske Forskningsråd«, og »deres områder« ændres til: »sit område«.

10. I *§ 3, stk. 4,* ændres »Rådet for Teknologi og Innovation og relevante« til: »Relevante«.

11. I *§ 3, stk. 5,* ændres »forskningspolitik« til: »politik inden for forskning, teknologiudvikling og innovation«.

12. *§ 3, stk. 6, 1. pkt.,* affattes således:

»Rådet fremlægger en årlig rapport, der indeholder rådets vurdering af og anbefalinger til den generelle udvikling i dansk forskning, teknologiudvikling og innovation, herunder kvalitet i international sammenhæng og samfundsmæssig relevans.«

13. *§ 4, stk. 2,* affattes således:

»*Stk. 2.* Et flertal af rådets medlemmer, herunder formanden, skal være anerkendte forskere eller forskningskyndige.«

14. I *§ 4* indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Rådet skal sammensættes sådan, at det samlet repræsenterer erfaring med

1) forskning, teknologiudvikling og innovation i både offentligt og privat regi, herunder offentlig-privat forsknings- og innovationssamarbejde,
2) anvendelse og kommercialisering af forskningsresultater,
3) teknologiudvikling og innovation i det private erhvervsliv, herunder i små og mellemstore virksomheder, og
4) forskning, teknologiudvikling og innovation i internationalt regi.«

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 4 og 5.

15. *§ 9 a, stk. 2, 2. pkt.,* ophæves.

16. I *§ 9 a, stk. 3,* ændres »Det Strategiske Forskningsråd, Danmarks Grundforskningsfond, Højteknologifonden, Rådet for Teknologi og Innovation« til: »Danmarks Innovationsfond, Danmarks Grundforskningsfond«.

17. I *§ 13, stk. 3,* udgår », 2. pkt«.

18. *Kapitel 5* ophæves.

19. I *§ 30 a, stk. 1,* udgår »og Det Strategiske Forskningsråd«, »hvert råds« ændres til: »rådets«, og »bestyrelserne« ændres til: »bestyrelsen«.

20. I *§ 30 a, stk. 2, 1. pkt.,* ændres »Bestyrelserne« til: »Bestyrelsen«.

21. *§ 30 a, stk. 2, 2. pkt.,* affattes således:

»Det Frie Forskningsråd kan deltage i internationale forskningssamarbejder, der er snævrere afgrænset end efter § 7, stk. 1.«

22. I *§ 30 a, stk. 3,* ændres »Bestyrelserne« til: »Bestyrelsen«, »bestyrelserne« ændres til: »bestyrelsen«, og »stk. 6« ændres til: »stk. 5«.

23. *§ 30 a, stk. 5,* affattes således:

»*Stk. 5.* Bestyrelsen skal sikre en løbende koordination af arbejdet i de internationale fora med Danmarks Innovationsfond.«

24. I *§ 35, stk. 1, 1. pkt.,* udgår », Det Strategiske Forskningsråd«.

25. I *§ 35, stk. 2,* udgår »og Det Strategiske Forskningsråds«.

26. I *§ 36, stk. 1,* ændres »Danmarks Grundforskningsfonds bestyrelse« til: »bestyrelserne for Danmarks Innovationsfond og Danmarks Grundforskningsfond«.

27. *§ 36, stk. 2,* affattes således:

»*Stk. 2.* Bestemmelsen i stk. 1 er dog ikke til hinder for, at et medlem af et fagligt forskningsråd under Det Frie Forskningsråd kan være medlem af et tværfagligt forskningsråd under Det Frie Forskningsråd og medlem af eller suppleant i Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed, jf. § 32, stk. 3.«

28. I *§ 37, 1. pkt.,* udgår »og Det Strategiske Forskningsråd«.

29. I *§ 38* ændres »Tilskudsgiver efter denne lov« til: »Det Frie Forskningsråd«.

30. I *§ 39* udgår »og Det Strategiske Forskningsråd«, og »deres« ændres til: »sin«.

31. Efter § 39 indsættes:

»**§ 40.** Uddannelses- og forskningsministeren kan undtagelsesvis forlænge udpegningsperioden for formænd, medlemmer og suppleanter af de af loven omfattede organer for en begrænset periode ud over de perioder, som er anført i § 4, stk. 4, § 10, stk. 3, og § 32, stk. 4.«

32. *§ 41, stk. 2-8,* ophæves.

§ 2. I lov om Danmarks Grundforskningsfond, jf. lovbekendtgørelse nr. 833 af 13. august 2008, som ændret ved § 2 i lov nr. 729 af 25. juni 2010, foretages følgende ændringer:

1. I *§ 2, stk. 1, nr. 2,* ændres »2« til: »3«.

2. *§ 2, stk. 1, nr. 3,* ophæves.

Nr. 4-8 bliver herefter nr. 3-7.

Copyright © 2014 Karnov Group Denmark A/S

3. I *§ 5, 1. pkt.*, udgår »samt Det Strategiske Forskningsråd«, og »rådene« ændres til: »rådet«.

§ 3. I lov nr. 326 af 5. maj 2004 om sektorforskningsinstitutioner foretages følgende ændring:
1. I *§ 1, stk. 3, § 3, stk. 2,* og *§ 4, stk. 7, 2. pkt.*, ændres »Det Strategiske Forskningsråd« til: »Det Frie Forskningsråd«.

Klima-, Energi- og Bygningsministeriet

§ 4. I lov nr. 536 af 6. juni 2007 om De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland foretages følgende ændring:
1. I *§ 10, stk. 2, 2. pkt.*, ændres »Det Strategiske Forskningsråd« til: »Det Frie Forskningsråd«.

§ 5. I lov nr. 555 af 6. juni 2007 om et Energiteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram, som ændret ved § 1 i lov nr. 1606 af 22. december 2010, foretages følgende ændring:
1. I *§ 11, stk. 2,* ændres »Det Strategiske Forskningsråd efter lov om forskningsrådgivning m.v.« til: »Danmarks Innovationsfond efter lov om Danmarks Innovationsfond.«

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse

§ 6. I lov nr. 593 af 14. juni 2011 om videnskabsetisk behandling af sundhedsvidenskabelige forskningsprojekter, som ændret ved lov nr. 604 af 18. juni 2012, foretages følgende ændring:
1. I *§ 38, stk. 1, nr. 2,* ændres »samlet indstilling fra bestyrelserne for Det Strategiske Forskningsråd og Det Frie Forskningsråd« til: »indstilling fra bestyrelsen for Det Frie Forskningsråd«.

Kulturministeriet

§ 7. I lov nr. 224 af 27. marts 1996 om forskning ved arkiver, biblioteker, museer m.v., som ændret ved § 14 i lov nr. 1373 af 28. december 2011, foretages følgende ændring:
1. I *§ 4, stk. 2, 1. pkt.*, ændres »de relevante statslige forskningsråd« til: »Det Frie Forskningsråd«.

§ 8. I folkeoplysningsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 854 af 11. juli 2011, som ændret ved § 2 i lov nr. 444 af 23. maj 2012, foretages følgende ændring:
1. I *§ 47, stk. 2, nr. 1,* ændres »de statslige forskningsråd« til: »Det Frie Forskningsråd«.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

§ 9. I fiskeriloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 978 af 26. september 2008, som ændret senest ved lov nr. 1148 af 11. december 2012, foretages følgende ændring:
1. I *§ 104, stk. 1, 5. pkt.*, ændres », Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd« til: »og Det Frie Forskningsråd«.

§ 10. I landbrugsstøtteloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 244 af 28. februar 2013, foretages følgende ændring:
1. I *§ 8, stk. 2, 2. pkt., stk. 3, 3. pkt.*, og *stk. 4, 2. pkt.*, ændres », Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd« til: »og Det Frie Forskningsråd«.

§ 11. I lov nr. 1502 af 27. december 2009 om Grønt Udviklings- og Demonstrationsprogram foretages følgende ændringer:
1. I *§ 5, stk. 1, 1. pkt.*, ændres »Det Strategiske Forskningsråd i henhold til lov om forskningsrådgivning m.v.« til: »Danmarks Innovationsfond i henhold til lov om Danmarks Innovationsfond.«
2. I *§ 5, stk. 1, 2. pkt.*, ændres »Det Strategiske Forskningsråd vedrørende andre projektansøgninger i henhold til lov om forskningsrådgivning m.v.« til: »Danmarks Innovationsfond vedrørende andre projektansøgninger i henhold til lov om Danmarks Innovationsfond.«

§ 12. Loven træder i kraft den 1. april 2014.
Stk. 2. Lov om Højteknologifonden, jf. lovbekendtgørelse nr. 834 af 13. august 2008, ophæves.
Stk. 3. Danmarks Innovationsfond indtræder ved lovens ikrafttræden i de rettigheder og forpligtelser, som hidtil har tilkommet Det Strategiske Forskningsråd og Højteknologifonden.
Stk. 4. Følgende bekendtgørelser forbliver i kraft, indtil de ændres eller ophæves:

1) Bekendtgørelse nr. 1170 af 8. oktober 2007 om generelle tilskudsforudsætninger og vilkår for at opnå støtte fra Højteknologifonden samt om afgrænsning af små og mellemstore virksomheder.
2) Bekendtgørelse nr. 1065 af 31. august 2007 om klageadgang over Højteknologifondens afgørelser.

Stk. 5. Bemyndigelser udstedt til Det Strategiske Forskningsråds programkomiteer eller til sekretariatet for Det Strategiske Forskningsråd i medfør af lov om forskningsrådgivning m.v. samt bemyndigelser udstedt til Højteknologifondens sekretariat i medfør af lov om Højteknologifonden forbliver i kraft, indtil de ændres i medfør af lov om Danmarks Innovationsfond.
Stk. 6. Medlemmer af Danmarks Forskningspolitiske Råd fortsætter som medlemmer af Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd indtil udløbet af deres nuværende periode med mulighed for genudpegning, hvis genudpegning kunne ske efter de hidtidige regler. Medlemmer af Danmarks Forskningspolitiske Råd, hvis første periode er udløbet ved lovens ikrafttrædelse, kan udpeges som medlemmer af Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd for en periode på 3 år uden mulighed for genudpegning. Medlemmer af Danmarks Forskningspolitiske Råd, herunder formanden, hvis anden periode er udløbet ved lovens ikrafttrædelse, kan ikke udpeges som medlemmer af Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd.

§ 13. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, jf. dog stk. 2.
Stk. 2. § 6 kan ved kongelig anordning sættes helt eller delvis i kraft for Færøerne med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger.

Copyright © 2014 Karnov Group Denmark A/S

99

Videnskabelig uredelighed og god videnskabelig praksis

Daniel Andersen, Lis Attrup, Nils Axelsen
og Povl Riis

1992

Udgivet af
Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd

Forord

Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd, SSVF, har som opgave at fremme dansk sundhedsvidenskabelig forskning. Et af rådets virkemidler er uddeling af økonomisk støtte til forskning af høj kvalitet. Et andet er rådgivning af folketing, ministerier og andre institutioner i forskningspolitiske og konkrete forskningsmæssige anliggender. Rådet kan desuden på egen hånd tage initiativer til fremme af forskningsformål. Sædvanligvis vil det dreje sig om nye forskningsområder med et særligt behov for styrkelse.

Igennem de senere år er rådet i stigende grad blevet inddraget i holdningsprægede problemer, som er blevet aktuelle gennem den moderne forsknings udstrakte benyttelse af forsøgspersoner og registerdata og gennem den reproduktionsfysiologiske og genetiske forsknings beskæftigelse med etisk følsomme emneområder.

Rådet er således engageret i bestræbelser for at tilgodese både den faglige og den etiske standard for forskningen. Den foreliggende redegørelse om god videnskabelig praksis og videnskabelig uredelighed skal ses som et initiativ til fremme af begge de nævnte aspekter af forskningens standard, idet den bevæger sig i en vigtig grænseflade imellem dem.

Videnskabelig uredelighed har ikke hidtil været genstand for større opmærksomhed i Danmark, men er efterhånden blevet det andre steder i verden, specielt i USA. Erfaringer derfra viser, at det er vigtigt at have gennemarbejdede regler for behandling af sager om mistænkt uredelighed, og at det er ganske afgørende for en god brug af dem, at sådanne regler er udformet under rolige omstændigheder uden påvirkning fra aktuelle sager.

Eftersom der ikke findes noget regelsæt i Danmark, har *SSVF* ønsket at skabe basis for et sådant og netop gøre det uden pres fra eventuelt akut opståede behov.

Et sigte med redegørelsen er således at fremkomme med forslag til regler for en fair og omhyggelig sagsbehandling i de forskningsudførende institutioner. Et andet sigte, som rådet lægger endnu større vægt på, er fremsættelse af forslag til foranstaltninger, som skal forebygge uredelighed.

I redegørelsen forklares baggrunden for arbejdet nærmere, og der gives med udgangspunkt i erfaringer fra offentliggjorte udenlandske tilfælde forslag til oprettelse af et landsdækkende undersøgelsessystem og til regler for forskningsadfærd, som kan fremme forskningens metodologiske kvalitet og forebygge uredelig forskning.

Der kendes danske tilfælde af videnskabelig uredelighed, men de har ikke været medvirkende til, at dette initiativ er taget. Ingen af dem foreligger belyst i en sådan grad, at det ville være rigtigt at bringe dem i erindring. *SSVF* og arbejdsgruppen, som har udarbejdet redegørelsen, har derfor besluttet, at redegørelsen ikke skal rumme danske tilfælde.

Det er *SSVF*'s håb, at de forskningsudførende institutioner vil følge de fremlagte forslag og ufortøvet gøre dem til genstand for behandling med henblik på iværksættelse.

Daniel Andersen
Marts 1992

KAPITEL 6

Sammenfatninger og anbefalinger

Videnskabelig uredelighed har gennem de senere år været genstand for megen omtale i den internationale faglige litteratur, og specielt i USA har emnet tillige indtaget en fremtrædende plads i de offentlige nyhedsmedier. Denne opmærksomhed blev fremkaldt af en hel serie af opsigtsvækkende sager, som blev kendt inden for et kort tidsrum ved 1980'ernes begyndelse, og den blev yderligere næret gennem involvering af forskere på det højeste prestigemæssige plan i nogle endnu uafklarede kontroverser om pålideligheden af forskningsresultater.

På baggrund heraf, og fordi de ansvarlige forskningsinstitutioner som oftest udviste usikkerhed og manglende evne til at gennemføre en for alle parter tilfredsstillende sagsbehandling, opstod der først og fremmest i USA behov for indførelse af regler for god forskningspraksis og for en forsvarlig procedure i tilfælde, hvor der opstod tvivl om forskningsresultaters gyldighed.

I Danmark har problemet ikke været fremtrædende, men nogle forudsætninger for dets opståen, såsom publikationspres for at opnå ansættelser og økonomisk støtte, er til stede her ganske som i USA. Selv om det kvantitative omfang formentlig er beskedent, har erfaringer vist, hvor alvorligt sådanne sager påvirker befolkningens og politikernes tillid til forskningen. Erfaringer har også vist, hvor vanskeligt det er at udforme gode regler og procedurer og opnå generel tilslutning i forskerverdenen til dem, når de udfærdiges under indtryk af aktuelle sager.

Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd (SSVF) har af disse grunde fundet det vigtigt at bidrage til, at der i den bestående rolige fase skabes et dansk grundlag for *forebyggelse* af videnskabelig uredelighed, gennem etablering ved de forskningsudførende institutioner af regler for god forskningspraksis, og for en fair og beslutsom *sagsbehandling,* når mistanke om uredelighed opstår. SSVF

har fundet bestyrkelse i sit ønske om et institutionsbaseret system deri, at landets retlige system kun i meget ringe grad beskytter forskere imod misbrug af deres data.

SSVF har fundet det vigtigt at fremkomme med denne klare tilkendegivelse overfor samfundet om dansk sundhedsvidenskabs vilje til at holde orden inden for sit område. De anbefalinger, der fremsættes overfor forskningsinstitutionerne i den foreliggende redegørelse, skulle såvel kunne tjene de allerede angivne formål som bidrage til en generel styrkelse af forskningens kvalitet.

Det er tilstræbt, at anbefalingerne ikke skulle kunne opfattes som værende ude af proportioner med problemets omfang, og at de ikke skulle kunne besværliggøre forskningen og dermed hæmme den.

SSVF indbød på den omtalte baggrund i februar 1991 repræsentanter for de lægevidenskabelige fakulteter ved Københavns, Aarhus og Odense universiteter, Københavns og Århus Tandlægehøjskoler, Danmarks Farmaceutiske Højskole, Ugeskrift for Læger, Dansk Medicinsk Selskab og Den Centrale Videnskabsetiske Komité til en drøftelse. Der var fuld tilslutning til et forslag om at nedsætte en arbejdsgruppe til udarbejdelse af en redegørelse om videnskabelig uredelighed med anbefalinger til de forskningsudførende institutioner om etablering af regler for god forskningspraksis og for procedurer til undersøgelse af tilfælde af mistænkt uredelighed. Arbejdsgruppens sammensætning og kommissorium blev endeligt vedtaget af de involverede kompetente forsamlinger i marts 1991 og fremgår af introduktionen til redegørelsen.

Begreber og spændvidde

I angelsaksisk litteratur har man anvendt betegnelserne *scientific fraud* og *scientific misconduct*. Arbejdsgruppen valgte som dansk betegnelse for det overordnede begreb at bruge udtrykket: *videnskabelig uredelighed*. Det er bredt dækkende og derfor egnet til at rumme den betydelige spændvidde, afsporet forskeradfærd kan antage, og det omfatter både handlinger og deres sindelagsmæssige forudsætninger.

Der vil kun være tale om videnskabelig uredelighed, når der foreligger forsæt om svigagtig brug af forskningsresultater, eller når der foreligger grov uagtsomhed i form af sjusk i så svære former,

at den videnskabelige troværdighed belastes lige så meget som ved fastslået uredelighed. I sådanne tilfælde vil det også ofte være umuligt at udelukke forsæt. Uredelighed kan finde sted i alle faser af processen fra ansøgning til forskningsudførelse og publikation.

Uredelighed, som skal *falde ind under det anbefalede undersøgelsessystem*, omfatter konstruktion af data, selektiv og skjult kassation af uønskede resultater, substitution med fiktive data, bevidst fejlagtig anvendelse af statistiske metoder med det formål at kunne drage andre konklusioner, end data giver basis for, forvredet fortolkning af resultater og konklusioner, plagiering af andres resultater eller hele artikler, fordrejet gengivelse af andres resultater, uretmæssig forfatterrolle og vildledende ansøgninger.

Til dette centrale område for uredelighed føjer sig en gråzone af uredelig adfærd, som i mindre grad forstyrrer det videnskabelige budskab. Herunder hører skjult dobbeltpublikation og anden opblæsning af den personlige publikationsliste og flere andre former for dadelværdig adfærd, som det er omtalt i kapitel 1. Arbejdsgruppen anbefaler, at disse sidstnævnte former for uredelighed holdes udenfor undersøgelsessystemet. Fejl begået i uagtsomhed i mindre alvorlig grad (honest error) hører ikke med under uredelighed.

De, som rejser mistanke om videnskabelig uredelighed, betegnes i angelsaksisk litteratur som *whistle-blowers*. Arbejdsgruppen anvender betegnelsen *anmeldere* vel vidende, at den kan rumme nogle utilsigtet negative associationer.

Der resumeres i kapitel 1 otte offentliggjorte eksempler på uredelig forskeradfærd med det formål at konkretisere begrebet og demonstrere dets spændvidde. Formålet har også været at illustrere behovet for det foreliggende arbejde gennem den udviste og ofte skæbnesvangre mangel på evne til at leve op til de konfliktfyldte situationer, når de opstod. Alle eksemplerne stammer fra udlandet. Der kendes også danske tilfælde, men de har ikke været medvirkende til SSVF's initiativ, og ingen af dem foreligger belyst i en sådan grad, at det ville være rigtigt at bringe dem i erindring.

Reaktionen på videnskabelig uredelighed i USA

I USA har man arbejdet alvorligt med problemerne. Institutioner som *University of Michigan* og *Harvard Medical School* har udgivet

Forskningsstyrelsen
Randersgade 60
2100 København Ø

Telefon 3544 6200
Telefax 3544 6201
E-post forsk@forsk.dk
Netsted www.forsk.dk
Cvr-nr. 1991 8440

Rapport vedrørende

forskningsetiske regler

Maj 2003

1. INDLEDNING 4

1.1. Resumé og anbefalinger 4
1.2. Baggrund 4
1.3. Sammensætning af gruppen 4
1.4. Kommissorium 5
1.5. Arbejdsgrundlaget og arbejdsgruppens overvejelser 5

2. BEGREBET "VIDENSKABELIG UREDELIGHED" 6

2.1. Det hidtil brugte begreb 6
2.2. Nogle alternative definitioner 7
2.3. Forslag til ny formulering 7
2.4. Implikationer af den foreslåede formulering 8
2.5. Afgrænsning af begrebet 8

3. FRA UREDELIGHED TIL GOD PRAKSIS 9

3.1. Et kontinuum? 9
3.2. God praksis har mange aspekter/dimensioner 9
3.3. God praksis kan variere mellem videnskabsdisciplinerne 10
3.4. Forskningsrådenes mulige rolle i forbindelse med formulering af praksisnormer 10
3.5. God praksis bør læres gennem uddannelsen 10

4. HVAD OG HVEM KAN DER KLAGES OVER – OG AF HVEM? 11

4.1. Den hidtidige ordning 11
4.2. Uredelighed knytter sig til et produkt 11
4.3. Forskeren er producenten 12
4.4. Bør der være adgang til sagsbehandling i andre tilfælde end ved klager? 13

5. UVVU'S SAMMENSÆTNING OG FUNKTIONSMÅDE 13

5.1. Udvalgenes antal og sammensætning 13
5.2. Formanden og hans rolle 13
5.3. Om delegation til underudvalg 14

6. UVVU'S BESLUTNINGER OG DERES IMPLEMENTERING 14

6.1. Enstemmighed, flertalsbeslutning og dissens 15
6.2. De mulige sanktioner 15

7. FORMIDLING OG OFFENTLIGHED 16

Forskningsstyrelsen

8. ANDRE AKTØRER OG DERES ROLLE 17

9. REFERENCER 19

10. BILAG
A. Bekendtgørelse nr. 933 af 15. december 1998 om Udvalgene Vedrørende Videnskabelig Uredelighed 20
B. Forretningsorden for Udvalgene Vedrørende Videnskabelig Uredelighed 23
C. Lovforslag 142 af 29. januar 2003 til ny Lov om forskningsrådgivning mv. i uddrag med bemærkninger 26

1. INDLEDNING

1.1. Resumé og anbefalinger

At blive beskyldt for videnskabelig uredelighed er en alvorlig og belastende anklage – både fagligt og personligt. At blive erklæret videnskabelig uredelig kan være helt ødelæggende for forskerens position og karriere. At fremsætte en sådan beskyldning mod en kollega er derfor også et alvorligt skridt at tage for en forsker.

Der er derfor al grund til at, at behandlingen af sager om videnskabelig uredelighed foregår på en sådan måde, at der ikke kan rejses tvivl om processens rimelighed og retfærdighed.

Det må for den enkelte forsker og for forskersamfundet ideelt stå helt klart, hvad der forstås ved videnskabelig uredelighed, hvilke konkrete forhold, der kan give anledning til, at der rejses en uredelighedssag, og under hvilke betingelser en forsker kan kendes uredelig.

Forskningsstyrelsen

Proceduren ved behandlingen af sagerne må være så gennemsigtig som mulig og omgærdet af højst mulig retssikkerhed for den indklagede forsker. Det må være klart, hvilke forskere der kan omfattes af en uredelighedssag, og hvem der har påtaleret.

Konkret vil arbejdsgruppen anbefale:

- en ændret definition af uredelighed
- at der lokalt udarbejdes definitioner af god videnskabelig skik
- styrkelse af undervisning i god videnskabelig skik på bachelor-, kandidat- og forskeruddannelser
- at en aktiv forsker beklæder formandsposten, og at formandens opgaver beskrives klart
- at der etableres mulighed for afgivelse af dissens og i øvrigt opstilles klare regler for afgørelsernes indhold
- at der skabes direkte hjemmel til renselsessager.

1.2. Baggrund

Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed (UVVU), der er nedsat af Forskningsforum med hjemmel i lov om forskningsrådgivning, offentliggjorde den 7. januar 2003 udvalgenes afgørelse af 3 klager over Bjørn Lomborg. Denne afgørelse gav anledning til en massiv meningsudveksling blandt forskere, politiske beslutningstagere mfl., især om grundlaget for afgørelsen. Afgørelsen blev endvidere genstand for forholdsvis stor opmærksomhed i udlandet, herunder i den udenlandske presse. På den baggrund bad Videnskabsminister Helge Sander Forskningsstyrelsen om en vurdering af UVVU's grundlag. Forskningsstyrelsens direktør besluttede på den baggrund at nedsætte en arbejdsgruppe.

1.3. Sammensætning af gruppen

Forskningsstyrelsens direktør udpegede efter indkaldelse af forslag fra forskellige interessenter herefter følgende til arbejdsgruppen:

- Professor Mogens N. Pedersen, Institut for Statskundskab, Syddansk Universitet (formand for udvalget)
  Kontorchef Eva Zeuthen Bentsen, Kontoret for Organisation, Ledelse og Forskning i Amtsrådsforeningen, indstillet af Amtsrådsforeningen
  Professor Peter Gundelach, Sociologisk Institut, Københavns Universitet, indstillet af forskningsrådene
- Forskningsdirektør Egon Bech Hansen, Danisco, indstillet af ATV og forskningsrådene
- Vicedirektør Hans Peter Jensen, Institut for Fødevaresikkerhed og Ernæring, indstillet af Sektorforskningens Direktørkollegium, SEDIRK
- Videnskabsjournalist, civil ingeniør Pia Jørnø, indstillet af Foreningen af Danske Videnskabsjournalister
- Rektor, professor Lars-Henrik Schmidt, Danmarks Pædagogiske Universitet, indstillet af Rektorkollegiet
- Overlæge, professor Else Tønnesen, Århus Universitetshospital, indstillet af forskningsrådene.
- *Sekretariat:*
  Chefkonsulent Helle Strøm, Forskningsstyrelsen

Forskningsstyrelsen

1.4. Kommissorium

Ifølge det af Forskningsstyrelsen udstukne kommissorium har arbejdsgruppen skulle vurdere, **om** der er behov for

1. at justere definitionen af begrebet "videnskabelig uredelighed"
2. at specificere, hvilke former for produkter der kan inddrages i UVVU's bedømmelser
3. at anmode de statslige forskningsråd om at udarbejde fælles eller områdespecifikke vejledninger for god videnskabelig skik til støtte for UVVU's afgørelser og forskernes adfærd
4. at de undersøgelser, rapporter og voteringer, som ligger til grund for UVVU's afgørelser, og som hidtil er betragtet som interne arbejdspapirer, fremover bliver offentliggjort, herunder hvordan en sådan eventuel offentliggørelse skal finde sted
5. at justere formen for og formidlingen af UVVU's afgørelser
6. at regelsætte institutionernes forebyggende og disciplinerende rolle og
7. at afgrænse forholdet mellem UVVU og universiteters etiske rolle/udvalg, jf. udkast til ny universitetslov § 2, stk. 2 mfl.

1.5. Arbejdsgrundlaget og arbejdsgruppens overvejelser

Formålet med udvalgsarbejdet er ifølge kommissoriet at vurdere, hvorvidt der er behov for at regulere det gældende grundlag for UVVU's arbejde. Udvalget har i den forbindelse både lagt til grund det retlige grundlag, som fremgår af bekendtgørelsen nr. 933 af 15. december 1998, og det grundlag, der ifølge UVVU kan støttes på praksis. Endvidere har arbejdsgruppen taget udgangspunkt i forslag til ny lov om forskningsrådgivning, der i §§ 31-34 omhandler UVVU.

Arbejdsgruppen har i sit arbejde henholdt sig til det givne kommissorium og behandlet alle de heri opstillede spørgsmål.

Arbejdsgruppen har fået forelagt et folketingsspørgsmål. Spørgsmålet drejede sig om, hvorvidt det er i overensstemmelse med sædvanlig og god videnskabelig fremgangsmåde for faglige rapporter, der skal ligge til grund for politiske beslutninger, ikke at medtage eller gøre opmærksom på væsentlig faglig kritik fra en officielt bestilt faglig reviewer af en sådan rapport?

Da der ikke foreligger en alment gældende definition af god videnskabelig skik har arbejdsgruppen ikke fundet, at der var mulighed for under de givne betingelser at give et entydigt svar på dette spørgsmål. Arbejdsgruppen henviser til de anbefalinger, man har givet i denne rapport om fastlæggelse af god videnskabelig skik.

2. BEGREBET "VIDENSKABELIG UREDELIGHED"

2.1. Det hidtil brugte begreb

Uredelighed er i bekendtgørelse nr. 933 af 15. december 1998 om Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed (herefter benævnt bekendtgørelsen) defineret således:

Forskningsstyrelsen

"**§ 3.** Videnskabelig uredelighed omfatter handlinger eller undladelser, hvorved der i forskning sker forfalskning eller forvridning af det videnskabelige budskab eller grov vildledning om en persons indsats i forskningen, og omfatter bl.a.:
1. Konstruktion af data.
2. Selektiv og skjult kassation af uønskede resultater.
3. Substitution med fiktive data.
4. Bevidst vildledende anvendelse af statistiske metoder.
5. Bevidst forvredet fortolkning af resultater og forvridning af konklusioner.
6. Plagiering af andres resultater eller publikationer.
7. Bevidst fordrejet gengivelse af andres resultater.
8. Uretmæssig angivelse af forfatterrolle.
9. Ansøgninger med urigtige oplysninger.

Stk. 2. For at kunne betegne en adfærd som videnskabelig uredelighed skal det kunne dokumenteres, at den pågældende har handlet forsætligt eller udvist grov forsømmelighed i forbindelse med forholdet."

Arbejdsgruppen finder det uhensigtsmæssigt, at der i § 3, stk. 1 opereres med eksempler, der er en blanding af forsætlige handlinger (som f.eks. plagiering) og muligvis ikke-forsætlige handlinger (som f.eks. ansøgninger med urigtige oplysninger), der herefter er betinget af et forsæt i stk. 2. Det er arbejdsgruppens indtryk, at denne konstruktion kan give anledning til misforståelser og dermed en usikkerhed, der ikke må herske omkring en så vigtig definition.

Arbejdsgruppen finder endvidere nogle af de nævnte eksempler problematiske: I nr. 1 angives "konstruktion af data" som et eksempel på uredelighed, men begrebet har forskellig betydning inden for de forskellige videnskabelige traditioner. Det virker endvidere uheldigt med uklare begreber som "det videnskabelige budskab" og "forvridning". Endelig synes definitionen være rettet mod forskere som enkeltpersoner, uanset at megen forskning udføres af større eller mindre forskergrupper.

Arbejdsgruppen har fundet, at der blandt de anførte eksempler på uredelig adfærd mangler en indikation af, at urigtig angivelse af arbejdssted kan være uredeligt.

2.2. Nogle alternative definitioner

Der hersker ikke i litteraturen enighed om uredelighedsbegrebets omfang og afgrænsning. Arbejdsgruppen har diskuteret et mindre antal af de kendte definitioner:

a) Fra "Håndtering av uredelighet i forskningen", en indstilling fra maj 2001 til Norges Forskningsråd, side 36:
"Med vitenskapelig uredelighet menes brudd på god vitenskapelig praksis i planleggning, gjennomføring, kollegavurdering og rapportering av forskning som kan bidra til å villede om forskningens resultater. Vitenskapelig uredelighet omfatter ikke utilsiktede feil eller faglig uenighet."

b) Citat fra den under (a) nævnte publikation side 12, hvorefter USA's Department of Health and Human Services (DHHS) i 1999 har foreslået følgende definition:
"Misconduct in science is defined as fabrication, falsification or plagiarism, in proposing, performing, or reporting research results. Research misconduct does not include honest error or honest differences of opinion"

Forskningsstyrelsen

c) Citat fra den under (a) nævnte publikation side 13 om forslag til definition i Sverige:
"Med oredelighet i forskning menas att en forskare avsikligt og på ett vilseledande satt gör avsteg från de vetenskapliga kraven eller medvetet bryter mot allmänt accepterade etiska normer"

d) Fra professsor dr.jur. Henrik Zahles artikel i Ugeskrift for Retsvæsen 2003 B, side 96, der foreslår:
"Uredelighed foreligger herefter – hvis bekendtgørelsens begreb skal sammenfattes – når en forsker ved forfalskning, ved plagiering eller på lignende grov måde vildleder om sin videnskabelige indsats"

Arbejdsgruppen har dernæst diskuteret, om det er hensigtsmæssigt med en åben og bred definition eller bedre med en forholdsvis snæver afgrænsning. Arbejdsgruppen vil foretrække, at der anvendes en kort, præcis og dog forholdsvis åben definition, der så kan illustreres med eksempler.

2.3. Forslag til ny formulering

Arbejdsgruppen foreslår med udgangspunkt i den ovenfor under d) nævnte definition følgende formulering:

"Videnskabelig uredelighed foreligger, når en forsker eller en forskergruppe ved forfalskning, plagiering, fortielse eller på lignende grov måde vildleder om den videnskabelige indsats eller forskningens resultater."

2.4. Implikationer af den foreslåede formulering

Denne definition udpeger de alvorligste former for uredelighed i forskerverdenen. Den er forholdsvis åben (jf. "lignende grov måde"), og den lægger vægt på, at uredelighed som hovedregel beror på en bedragerisk hensigt. Det må dog være muligt for UVVU i særlige tilfælde at kende en adfærd uredelig, selv om det ikke er muligt at bevise et forsæt hos den indklagede. Der bør således kunne statueres uredelighed, hvis den indklagede har handlet klart uden for et anerkendt adfærdsmønster eller i strid med alment kendte forskrifter. Der skal derfor være tale om forhold, som den indklagede helt klart efter de for situationen gældende normer burde vide, men som der af forskellige grunde ikke kan føres bevis for, at han/hun vidste.

Den gældende opdeling med en konstatering af en "objektiv" uredelighed (§ 3, stk. 1), og et "subjektivt" uredelighedsforsæt (§ 3, stk. 2), som har givet anledning til adskillig forvirring og misforståelser, kan – og bør – herved undgås.

Forskningsstyrelsen

Definitionen gør fortielser til en mulig form for uredelighed. Den inddrager også det forhold, at uredelighed kan optræde i kollektiv form, og det kan derfor også tænkes, at sanktioner bør rettes mod forskergrupper eller -miljøer.

Som forslag til forbedring af de nuværende eksempler på uredelighed, jf. UVVU-bekendtgørelsens § 3, vil arbejdsgruppen foreslå, at ordet "uoplyst" tilføjes, idet nogle af de anførte handlinger kan være redelige for så vidt de oplyses i forbindelse med resultatets fremlæggelse, jf. foran bemærkningerne om konstruktion af data. I konsekvens af ovenstående foreslås følgende let ændrede formulering af UVVU-bekendtgørelsens § 3:

§ 3. Videnskabelig uredelighed foreligger, når en forsker eller en forskergruppe ved forfalskning, plagiering, fortielse eller på lignende grov måde vildleder om den videnskabelige indsats eller forskningens resultater, og omfatter bl.a.:

1. **Uoplyst konstruktion af data eller substitution med fiktive data.**
2. **Selektiv og skjult kassation af uønskede resultater.**
3. **Uoplyst vildledende anvendelse af statistiske metoder.**
4. **Uoplyst forvredet fortolkning af resultater og forvridning af konklusioner.**
5. **Plagiering af andres resultater eller publikationer.**
6. **Groft fordrejet gengivelse af andres resultater.**
7. **Uretmæssig angivelse af forfatterrolle eller arbejdssted**
8. **Ansøgninger med bevidst urigtige oplysninger**

2.5. Afgrænsning af begrebet

Der har i UVVU igennem lang tid været udøvet en praksis, hvorefter UVVU påtaler afvigelse fra god videnskabelig skik i sager, hvor der ikke kan konstateres uredelighed. Denne praksis fremgår af indledningen til UVVU's årsberetninger og de afgørelser, der er refereret sammesteds. Der er imidlertid ikke hjemmel i de gældende regler for denne praksis.

Arbejdsgruppen finder, at UVVU kan have et legitimt behov for – i begrænset omfang – at udtrykke kritik uden for de klare tilfælde af uredeligehed. Det må herved erindres, at en "dom" for uredelighed er alvorlig og kan være ødelæggende for den pågældendes karriere, hvorfor uredelighed kun skal statueres, hvis der ikke er skyggen af tvivl i sagen.

Imidlertid bør en påtale for afvigelse af god videnskabelig skik være indeholdt i udtalelsens præmisser, ikke i konklusionen. Det må ligeledes være en betingelse, at der findes accepterede og kendte retningslinier for god videnskabelig praksis inden for det pågældende område, jf. nedenfor i afsnit 3.

Arbejdsgruppen har drøftet et antal konkrete og tænkte tilfælde med henblik på eventuelt at fastlægge en mere præcis grænse for uredelighedsbegrebets anvendelse end gjort ovenfor, men må konstatere,

- at der gælder forskellig praksis inden for de forskellige videnskabsgrene f.eks. med hensyn til peer review, forfatter- og referenceangivelser
- at der gælder forskellige regler inden for de forskellige typer af forskningsinstitutioner/virksomheder hvad angår f.eks. publicering
- at kritisabel adfærd, uanset om den er uredelighed eller ej, kan blive opfanget og sanktioneret af andre regler, f.eks. de straffe- eller ansættelsesretlige regelsæt
- at mange områder ikke er reguleret af lovgivning, men styres af forskerverdenens selvjustits med sanktioner som social eksklusion etc.

Forskningsstyrelsen

3. FRA UREDELIGHED TIL GOD PRAKSIS

3.1. Et kontinuum?

Arbejdsgruppen har beskæftiget sig med den traditionelle diskussion af, om der er en glidende overgang mellem dårlig videnskabelig praksis og uredelighed, eller om uredelighed er en adskilt gruppe af klart definerede handlinger.

UVVU's hidtidige praksis, hvorefter der i afgørelsens konklusion påtales dårlig videnskabelig praksis, kunne være udtryk for, at der – efter UVVU's opfattelse – var tale om en glidende overgang.

Arbejdsgruppen har imidlertid ovenfor lagt vægt på at få indføjet kravet om, at forskeren vidste eller burde vide, at han optrådte uredeligt, hvilket taler for synspunktet om, at der er tale om adskilte grupper handlinger.

Arbejdsgruppen finder ikke, at begrebet uredelighed kan gradbøjes, men sanktionen kan naturligvis gradueres efter karakteren af uredeligheden. Implementeringen af begrebet kan i praksis fortolkes af UVVU, der må foretage et konkret skøn i hver enkelt sag.

3.2. God praksis har mange aspekter/dimensioner

European Science Foundation (ESF), der er en sammenslutning af 76 forskningsorganisationer fra 29 europæiske lande, har i sin publikation "Good scientific practice in research and scholarship" angivet et synspunkt på, hvad der skal være underkastet normer for god videnskabelig praksis.

God videnskabelig praksis kan variere over disciplin og nation, men dækker dog over en fællesmængde, der kan inddeles i 6 områder:

1) Design og metodologi.
2) Dataindsamling, datahåndtering og dataopbevaring.
3) Publicering.
4) Beskyttelse af ophavsret.
5) Forskeruddannelse.
6) Udnævnelse til akademiske positioner.

Arbejdsgruppen anbefaler, at fremtidigt arbejde med formulering af normer for god videnskabelig praksis tager udgangspunkt i ESF's kategoriseringer og synspunkter.

3.3. God praksis kan variere mellem videnskabsdisciplinerne

Forskningsstyrelsen

Arbejdsgruppen konstaterer, at den videnskabelige arbejdsform varierer en hel del på tværs af de videnskabelige discipliner. Det afhænger bl.a. af, hvor faste paradigmer, der gælder inden for det pågældende område. Jo fastere paradigmer, der gælder, jo lettere er det at tale om faste og explicitte normer.

Det må ligeledes konstateres, at der inden for samme videnskabsdisciplin kan herske forskellige normer for god videnskabelig praksis.

På den baggrund kan arbejdsgruppen ikke anbefale, at der gøres forsøg på at opstille et fælles regelsæt. Et sådant vil i givet fald kun kunne indeholde meget overordnede betragtninger, som alle forskere vil betragte som en selvfølge. Derimod vil arbejdsgruppen anbefale, at der på de enkelte institutioner udarbejdes lokalt afpassede normer for god videnskabelig praksis.

3.4. Forskningsrådenes mulige rolle i forbindelse med formulering af praksisnormer.

For at sikre et vist minimumsniveau for praksisnormer og for at opfange forskere, der ikke kan holde sig til et lokalt regelsæt vil arbejdsgruppen anbefale, at de statslige (frie) forskningsråd anmodes om at overveje at udarbejde og vedligeholde overordnede praksisnormer inden for det pågældende råds fagområde. Rådene er sammensat af anerkendte aktive forskere, der kan sikre kendskabet til *state of the art* inden for de forskellige videnskabsgrene og dermed sikre kvaliteten og legitimiteten af de overordnede praksisnormer, der som ovenfor nævnt kan suppleres på den enkelte forskningsinstitution.

3.5. God praksis bør læres gennem uddannelsen

Arbejdsgruppen finder det væsentligt, at der finder en forebyggende indsats sted. Man kunne forestille sig, at der allerede på bacheloruddannelserne blev undervist i "forskningens spilleregler" i mere generel forstand. Herved kunne man øge bevidstheden om etiske problemstillinger hos kandidaterne og måske undgå en del af den uredelighed, der vitterligt forekommer i forbindelse med eksaminer. Endnu vigtigere er det, om man i forskeruddannelserne tog yderligere hånd om drøftelsen af fagenes og forskningsinstitutionernes eller -afdelingernes specifikke op-

4.4. Bør der være adgang til sagsbehandling i andre tilfælde end ved klager?

Efter den nugældende bekendtgørelse kan en sag rejses af en forsker, der ønsker at blive renset for verserende rygter, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 1, 2. pkt. Denne mulighed er imidlertid ikke medtaget i forlaget til ny lov om forskningsrådgivning, til trods for, at der i bemærkningerne er oplyst, at lovforslaget svarer til den gældende bestemmelse, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 31.

Arbejdsgruppen finder, at denne opgave er meget vigtig og bør løses af UVVU, og arbejdsgruppen vil derfor anbefale, at der skabes udtrykkelig hjemmel i de nye regler for behandling af sådanne typer sager.

5. UVVU'S SAMMENSÆTNING OG FUNKTIONSMÅDE

Forskningsstyrelsen

5.1. Udvalgenes antal og sammensætning

Efter den nugældende ordning er der oprettet tre udvalg:

- et udvalg for naturvidenskabelig, jordbrugs- og veterinærvidenskabelig forskning og teknisk-videnskabelig forskning,
- et udvalg for sundhedsvidenskabelig forskning og
- et udvalg for samfundsvidenskabelig og humanistisk forskning.

Disse udvalg består i dag hver af 4 medlemmer og 4 suppleanter, der alle beskikkes af Forskningsforum efter høring af de statslige forskningsråd. Beskikkelse sker som for medlemmer af de statslige forskningsråd for 4 år med mulighed for genbeskikkelse i 2 år. I praksis er medlemmer og suppleanter ofte rådsmedlemmer eller tidligere rådsmedlemmer, og suppleanterne deltager i praksis i udvalgenes møder mv.

Det synes som om, den gældende opdeling med 3 råd med de beskrevne faglige områder og det gældende antal medlemmer giver en fornuftig dækning og funktionsmulighed, hvorfor arbejdsgruppen ikke ser anledning til at ændre den nugældende organisering for så vidt angår medlemmer.

5.2. Formanden og hans rolle

Efter bekendtgørelsen – og forslaget til ny forskningsrådslov – beskikker ressortministeren en fælles formand for de tre udvalg. Formanden skal ifølge bestemmelserne være landsdommer, og han har efter lovforslaget til opgave alene at træffe afgørelse i retlige spørgsmål (§ 31, stk. 3).

Efter den nugældende forretningsorden er det endvidere tillagt formanden

- at sikre ensartethed i behandlingen på tværs af udvalgene (§ 7, stk. 1)
- at afvise sager, der åbenbart skal afvises (§ 7, stk. 2)
- at bestemme skriftlig votering (§ 7, stk. 3)
- at tillade parterne foretræde for udvalget (§ 7, stk. 4)
- at invitere andre deltagere til udvalgenes årlige fællesmøde (§ 7, stk. 4)
- afgøre anmodninger om aktindsigt (§ 7, stk. 5) og

- lede udvalgenes møder (§ 11)

De i forretningsordenen beskrevne opgaver for formanden svarer formentlig til de opgaver, der påhviler formænd for andre kollegiale organer, og det må antages at udvalgene til enhver tid kan ændre delegationen ved en ændring af udvalgenes forretningsorden.

Det er imidlertid ikke efter arbejdsgruppens opfattelse almindeligt, at en formand via loven tillægges kompetence til alene at træffe afgørelse i en udefineret gruppe af "retlige spørgsmål". Arbejdsgruppen vil anbefale en klarere definition af de områder, som formanden efter loven skal kunne træffe afgørelse i. Dette bør ske af hensyn til såvel parterne i sagerne som til udvalgene, der jo ikke har muligheden for at trække disse spørgsmål hjem til egen afgørelse.

Arbejdsgruppen har diskuteret, om ikke formanden burde være en aktiv forsker i stedet for en landsdommer. Begrundelsen for, at formanden skal være landsdommer er ifølge bemærkningerne til lovforslaget "at sikre den juridiske ekspertise i UVVU, hvis sanktionskompetencer kan have store konsekvenser for den enkelte forsker". Imidlertid finder rådet, at hensynet til den indklagedes rettigheder kan varetages uden en landsdommer i formandssædet, og at de egentlige juridiske vurderinger af UVVU's faglige vurdering først vil ske i næste led, nemlig hos de i § 31, stk. 2 nævnte myndigheder. UVVU's afgørelse burde være en ren faglig afgørelse, hvorfor det efter arbejdsgruppens opfattelse bør være en aktiv forsker, der beklæder formandsposten. Som retsgaranti for de juridiske aspekter burde fastholdes en mulighed for at påklage de retlige spørgsmål til ministeriet.

Forskningsstyrelsen

5.3. Om delegation til underudvalg

Efter de gældende regler kan det enkelte udvalg beslutte, at det ved undersøgelsen af en sag skal bistås af en eller flere eksterne sagkyndige (bekendtgørelsens § 9, stk. 1). Dette er udfoldet i den gældende forretningsorden, hvorefter der kan indgå eksterne sagkyndige i de samme sted nævnte ad hoc-udvalg. Et ad hoc-udvalg kan efter forretningsordenen udrede og forberede sagen, herunder udarbejde en redegørelse, der forelægges udvalget med henblik på sagens afgørelse.
Arbejdsgruppen finder, at der er tale om en vidtgående delegation af udvalgets behandling af sagen. Såfremt denne delegation skal være mulig, bør der være direkte hjemmel hertil. Det fremgår ikke af de gældende regler – eller af referatet af de sager, der har været forberedt af ad hoc-udvalg – hvor mange udvalgsmedlemmer og hvor mange eksterne parter, der indgår i de nedsatte ad hoc-udvalg.

6. UVVU'S BESLUTNINGER OG DERES IMPLEMENTERING

Da det både for klager og den indklagede er belastende, at en sag verserer, bør det prioriteres meget højt, at der sker en effektiv og hurtig sagsbehandling. Det bør således i udvalgenes forretningsorden fastsættes, hvor lang sagsbehandlingstiden normalt skal være og for sekretariatet være pligt til at underrette sagens parter om eventuelle forsinkelser og årsagen hertil.

Hvad enten UVVU's beslutning går ud på at kende forskning uredelig eller at frikende for uredelighed, kan såvel klageren som den indklagede forvente, at beslutningen er vel begrundet. Det kræver, at konklusionen er en entydig og logisk korrekt følge af de anvendte præmisser og deres anvendelse på de fremfundne faktiske oplysninger. Alle empiriske såvel som normative præmisser bør fremlægges i UVVU's begrundelse, og ethvert trin i UVVU's ræsonnement skal kunne følges af læseren – også af den læser, som ikke i forvejen er indsat i sagens, ofte komplicerede, sammenhænge. Da nogle afgørelser har en bred offentligheds interesse, og eftersom en UVVU-sag har stor betydning for en forskers omdømme, er det vigtigt, at afgørelsen og præmisserne er klare og kan læses af blandt andre politiske beslutningstagere, medierne og forskningsmiljøerne i bred forstand.

En forskers handlinger må kun kunne karakteriseres som uredelige, såfremt handlingerne lader sig indordne under de i definitionen opstillede generelle kategorier. En eventuel stillingtagen til god videnskabelig skik kan anføres i afgørelsens præmisser.

Det anbefales, at der opstilles regler for afgørelsens indhold, der efter arbejdsgruppen som minimum må indeholde:

- resumé af den indgivne klage og eventuelle andre partsindlæg,
- oplysning om, hvilke skridt UVVU har taget til undersøgelse,
- resumé af indstilling fra eventuelt ad hoc udvalg,
- redegørelse for eventuelle eksterne vurderinger i sagen med tydelig angivelse af kilder og når der er tale om citationer og
- udvalgets præmisser og udvalgets afgørelse

6.1. Enstemmighed, flertalsbeslutning og dissens

Bekendtgørelsens § 9 , stk. 4 opstiller enstemmighed som idealet for UVVU's beslutninger. Heri kan arbejdsgruppen erklære sig enig. Men man må dog – som det også er gjort i den gældende bekendtgørelse – åbne mulighed for, at afgørelsen kan fremgå ved almindelig flertalsbeslutning, selv om en sådan beslutningsform ikke kan være ønskværdig. Da en flertalsbeslutning nødvendigvis må afspejle en væsentlig uenighed i UVVU om uredelighedsspørgsmål, bør der i modsætning til nu, være krav om, at dissenser altid fremgår af beslutningen.

6.2. De mulige sanktioner

I tilfælde af konstateret uredelighed, og også kun da, har UVVU et antal sanktionsmuligheder (nuværende bek. § 6 og lovforslagets § 31,stk.2).

Arbejdsgruppen kan tilslutte sig følgende fire sanktioner:

1. Orientere den indklagedes arbejdsgiver, hvis vedkommende er ansat som forsker.
2. Henstille, at det pågældende videnskabelige arbejde skal trækkes tilbage.
3. Orientere vedkommende offentlige myndighed, som fører tilsyn med området.
4. Foretage politianmeldelse, hvis der er tale om en strafbar lovovertrædelse.

Udvalget Vedrørende Videnskabelig Uredelighed

Beretning 1993

FORSKNINGSRÅDENE
København, april 1994

Forord

Udvalget Vedrørende Videnskabelig Uredelighed (UVVU) startede sin mødevirksomhed i november 1992 og har i hele beretningsperioden indtil udgangen af 1993 haft en betydelig aktivitet. Udvalget har afholdt 8 møder og en 2-dages konference med deltagere fra en række lande.

Virksomheden baseredes på et grundigt forarbejde i et arbejdsudvalg under Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd (SSVF), der udarbejdede *betænkningen »Videnskabelig uredelighed og god videnskabelig praksis«*, afgivet i marts 1992. UVVU's virksomhed har fulgt retningslinierne i denne betænkning – og de er nedfældet i udvalgets vedtægter. I forhold til betænkningens forslag, er der dog tale om den forenkling, at der alene er oprettet ét landsdækkende udvalg, nemlig UVVU, og ikke tillige 2 regionale udvalg.

Arbejdet i det første år har ikke ført til konstatering af uredelighed hos nogen af de anmeldte forskere. UVVU finder, at det taler godt for dansk forskning, at det forholder sig således. Imidlertid har der været et antal til dels ganske alvorlige anklager, som afslører, at der findes betydelige konflikter inden for nogle forskermiljøer. Der har hidtil ikke været nogen steder at henvende sig med sådanne problemer, og i en del af tilfældene står det klart, at uretfærdigt anklagede forskere ville have været vanskeligt stillet, såfremt de ikke havde kunnet få deres sag belyst af en uvildig instans. Det var forudset ved oprettelsen af UVVU, at rensning af forskere for ubegrundede beskyldninger kunne blive en væsentlig funktion. Virksomheden igennem den første periode har bekræftet denne formodning.

UVVU har ikke kun lagt vægt på at få de *modtagne konkrete sager*

om videnskabelig uredelighed afgjort så hurtigt som muligt. UVVU har tillige fundet det af stor betydning – især på grundlag af den konkrete sagsbehandling – at *udvikle standarder og normer for god videnskabelig skik.*

Vigtigheden af denne *forebyggende indsats* kommer også til udtryk gennem den oplysende virksomhed, som udvalgets medlemmer har udfoldet og stadig vil udfolde.

Udvalget er foreløbigt nedsat for en 3-års forsøgsperiode. Det synes imidlertid allerede nu klart, at der vil være betydelig offentlig og faglig interesse for udvalgets arbejde også i fremtiden.

Denne interesse har også givet sig udtryk i den villige hjælpsomhed, der stedse er udvist, når UVVU har henvendt sig om bistand i forbindelse med behandlingen af en sag. For denne interesse og hjælpsomhed rettes en varm tak.

Hans Henrik Brydensholt
formand

KAPITEL 1

Udvalgets nedsættelse og arbejdsform

1. Nedsættelsen

På basis af betænkningen »Videnskabelig uredelighed og god videnskabelig praksis«, afgivet marts 1992 af en arbejdsgruppe under SSVF, indkaldte forskningsrådet i maj 1992 indstillinger om medlemmer og suppleanter til UVVU fra højere uddannelsesinstitutioner med sundhedsvidenskabelig forskning, Sektorforskningens Direktørkollegium, Amtsrådsforeningen og Københavns og Frederiksberg Kommuner samt Dansk Medicinsk Selskab.

Indstillingerne indløb de følgende måneder og i efteråret 1992 beskikkede SSVF det nuværende UVVU, bestående af en formand (landsdommer), 7 sundhedsvidenskabeligt kyndige medlemmer og 7 tilsvarende suppleanter. Medlemmer og suppleanter beskikkedes for en 3-årig periode med mulighed for genbeskikkelse. Ved sit første møde valgte UVVU en sundhedsvidenskabeligt kyndig næstformand.

Udvalgets medlemmer er:
Professor, dr.med. Daniel Andersen (næstformand)
Sektorchef, overlæge, dr.med. Nils H. Axelsen
Lektor, lic.pharm. Lotte Brehm
Landsdommer Hans Henrik Brydensholt (formand)
Professor, dr.med. Torben Clausen
Overlæge, dr.med. Jannik Hilsted
Professor, dr.med. Povl Riis
Overlæge, dr.med. Steen Walter.

Suppleanterne fremgår af bilag 2.

Suppleanterne får udvalgsmaterialet tilsendt, og vil med passende

mellemrum blive indkaldt til møde – de var således indbudt til UVVU's internationale konference i november 1993.

2. Vedtægter

UVVU drøftede allerede ved sit første møde et udkast til vedtægter, medens udvalget ikke fandt, at en forretningsorden var nødvendig. Vedtægterne godkendtes af SSVF i november 1992, idet forskningsrådet anførte, at de burde tages op til eventuel revision, når erfaringer med arbejdet var indvundet.

Der har ikke i beretningsperioden vist sig behov for en forretningsorden og kun behov for en mindre ændring af vedtægterne.

3. Sagsbehandling

Udvalget har ikke kompetence til at træffe juridisk bindende afgørelse i de behandlede sager. På samme måde som det kendes fra ordningen med forbrugerankenævn, kan udvalget alene udtale sin opfattelse af en sag. Det er imidlertid erfaringen, at udvalgets udtalelser tillægges stor betydning. Dette beror således alene på den autoritet, udvalget gennem sin etablering, sammensætning og sagsbehandling opnår i forhold til omverdenen.

Udvalget er formelt set ikke en del af den offentlige forvaltning og således for så vidt ikke underlagt forvaltningslovgivningens regler om tavshedspligt og sagsbehandling. Man skal understrege, at UVVU i overensstemmelse med anbefalingen i den betænkning, der ligger til grund for udvalgets nedsættelse, har valgt at underkaste sig disse regler. Udvalgets arbejde er derimod ikke underkastet offentlighedsloven. Det er meget væsentligt, at parterne i en sag, der indeholder beskyldning om videnskabelig uredelighed, kan være sikre på, at sagen ikke som følge af forelæggelse for udvalget kommer frem i pressen medens undersøgelsen endnu står på. Om offentliggørelse af anonymiserede sagsresuméer se side 16 og side 24, og om isolerede afvigelser fra anonymisering se kapitel 7, sag nr. 8.

UVVU arbejder selvstændigt og uafhængigt af SSVF vedrørende behandling af anmeldelser.

Udvalget lægger vægt på at tilrettelægge sagsbehandlingen på en sådan måde, at de implicerede personer ikke skulle have behov for

at lade sig repræsentere af advokater eller andre. Udvalget vil selv hele tiden være opmærksom på, at der i disse sager kan stå meget på spil for de implicerede. Der er således betydelige retssikkerhedsmæssige aspekter, som ikke mindst formanden med sin juridiske baggrund må sikre iagttaget. Såfremt en part måtte ønske at lade sig repræsentere af en faglig organisation eller advokat er der imidlertid intet til hinder for dette. Det er dog UVVU's praksis i sådanne tilfælde at sørge for, at korrespondance ikke alene går til dem, der optræder som repræsentanter, men også til parten selv. Man ville anse det for uheldigt, såfremt det blev normalt, at sager for UVVU blev ført af repræsentanter for parterne.

Med hensyn til Den Almindelige Danske Lægeforenings indstilling til at yde støtte henvises til bemærkningerne i kapitel 3, punkt 1.2.

Arbejdet gennem UVVU's første funktionsperiode har været præget af sager af vidt forskellig karakter og alvor. Det er uundgåeligt, at der til at begynde med må råde nogen usikkerhed, når det i vedtægterne beskrevne sagsområde skal omsættes til en rimelig praksis. Dette forhold og UVVU's overvejelser over den fremtidige afgrænsning af sagsområdet er omtalt i kapitel 6.

4. Finansiering

Man søgte, da udvalgets arbejde påbegyndtes, at få det finansieret af de indstillende organer, der tillige havde ansat forskere, og som derfor i særlig grad ville kunne drage nytte af udvalgets virksomhed. Der kunne imidlertid ikke opnås enighed om en sådan ordning. SSVF valgte derfor at gøre arbejdet til et forskningsrådsinitiativ.

Budgettet er på 360.000 kr. årligt, hvortil kommer sekretariatsbistand.

5. Møder og sager

UVVU har som nævnt i forordet i beretningsperioden holdt 8 møder og en 2-dages konference.

Mødetiden har fortrinsvis været beslaglagt af behandlingen af konkrete sager, i alt hen ved 20. Sagerne er kommet til UVVU ved henvendelser udefra – der har ikke været anledning til, at UVVU har taget sager op af egen drift.

Sagerne har imidlertid som regel givet UVVU anledning til principielle drøftelser. Der henvises til beskrivelsen af de enkelte sager og kommentarer hertil i kapitel 7.

Herudover har UVVU drøftet initiativer og andre generelle spørgsmål. Der henvises til omtalen heraf i kapitel 4.

KAPITEL 6

Uredelighedsbegrebet og UVVU's sagsområde

Det er naturligvis meget bestemmende for UVVU's arbejde og for den brug, forskerne kan gøre af udvalget, hvorledes man beslutter sig til at afgrænse uredelighedsbegrebet. Denne afgrænsning blev derfor gjort til genstand for grundig diskussion og beskrivelse i tilslutning til udgivelsen af SSVF's redegørelse »Videnskabelig uredelighed og god videnskabelig praksis«. Der har ikke været rejst kritik imod den valgte afgrænsning fra danske forskeres side, men der er stærkt delte meninger om den optimale begrebsdefinition i de internationale forsamlinger, der drøfter disse anliggender.

Det kan derfor være rimeligt på baggrund af det første års erfaringer at kommentere uredelighedsbegrebet og grundene til, at UVVU anser den danske afgrænsning for at være velegnet og følgelig vil arbejde for at præge den internationale udvikling i samme retning.

Indledningsvis kan det være på sin plads med en kort omtale af de definitioner, der bruges af andre.

Forskellige definitioner af videnskabelig uredelighed

Den mest snævre definition er den, der anbefales af *National Academy of Sciences, USA:* »Fabrication, falcification, or plagiarism, in proposing, performing, or reporting research«. Her er kun inkluderet de alvorligste former for uredelighed.

En noget videre formulering anvendes af *Public Health Service og National Science Foundation,* USA. Til den formulering, der er nævnt ovenfor, er nemlig føjet: »other serious deviations from accepted research practices«. Dermed er indført et skønspræget kriterium, idet et bredt spektrum af »ikke-accepteret praksis« kan falde

ind under begrebet. Det må nok anses for uundgåeligt med indlagte skøn, som efterhånden kan præciseres og justeres gennem det praktiske arbejde med problemerne, men der savnes en eller anden form for vejledning, som kan spore forskerne ind på, hvad man forestiller sig, at begrebet skal spænde over.

Royal College of Physicians anvender definitionen: »Piracy (deliberate exploitation of ideas from others without acknowledgement). Plagiarism (copying of ideas, data or text or various combinations of the three without permission or acknowledgement). Fraud (deliberate deception, usually the invention of data)«. Den ligger tæt op ad *National Academy of Sciences'* definition, men er måske lidt mere omfattende uden dermed at være så diffus som *Public Health Service's og National Science Foundation's.*

En meget bred definition fra »The Shorter Oxford Dictionary« bruges af *Medical Committee of the Association of the British Pharmaceutical Industry:* »Criminal deception; dishonest artifice or trick; or thing not fulfilling claim or expectation«. En sådan ramme kræver naturligvis udfyldning gennem en efterhånden fastlagt praksis.

Den indledningsvist nævnte betænkning og dermed UVVU har søgt at placere sig et sted imellem den første og den sidste af de ovennævnte definitioner, men med en noget udførligere præcisering og eksemplificering end de øvrige.

UVVU's definition af videnskabelig uredelighed

Den del af UVVU's uredelighedsbegreb, som udgør udvalgets egentlige sagsområde, afgrænses med en generel karakteristik, nemlig at de herunder hørende forhold *forfalsker eller forvrider det videnskabelige budskab,* eller *fremhæver en forskers indsats på et falsk grundlag.* Denne generelle afgrænsning er herefter præciseret i 9 punkter, som ikke skal opfattes som udtømmende eller udelukkende. De tilsigter at opfange de fleste og vigtigste forhold, men skal samtidig tjene som eksempler, som kan danne basis for analogier inden for den generelle karakteristik:

- Konstruktion af data.
- Selektiv og skjult kassation af uønskede resultater.
- Substitution med fiktive data.

- Bevidst fejlagtig anvendelse af statistiske metoder med det formål at kunne drage andre konklusioner, end data giver basis for.
- Forvredet fortolkning af resultater og forvridning af konklusioner.
- Plagiering af andres resultater eller hele artikler.
- Fordrejet gengivelse af andres resultater.
- Uretmæssig forfatterrolle.
- Vildledende ansøgninger.

Det ses, at de 5 første forhold refererer til første del af den generelle karakteristik, mens de sidste 4 sidste forhold refererer til anden del.

Dette er som nævnt UVVU's egentlige sagsområde, som det også fremgår af udvalgets vedtægter. Den således foretagne afgrænsning vil i et følgende afsnit blive diskuteret i sammenhæng med den internationale opinion.

Utilbørlig videnskabelig praksis og/eller interkollegial adfærd

Først må det imidlertid omtales, at den omtalte betænkning opregnede en række andre former for uredelighed, som kunne karakteriseres ved, at de ikke vedrørte det videnskabelige budskab, men kunne tjene til gennem overdrivelser eller undladelser at forvride omverdenens opfattelse af forskere og deres forhold til andre forskere. Det drejede sig om følgende:

- skjult dobbeltpublikation og anden opblæsning af den personlige publikationsliste
- fremlæggelse af resultater over for offentligheden uden om et fagligt kritisk forum, repræsenteret ved tidsskrifter eller videnskabelige selskaber
- undladt omtale af andres tilgrundliggende, originale iagttagelser
- udelukkelse fra forfattergruppen af personer, på trods af disses indsats i arbejdet.

Disse forhold kan alt efter deres grovhed give anledning til overlapning med det egentlige sagsområde, men omend der i dem alle er eller kan være elementer af uredelighed, er de i højere grad præget af unfair og uværdig optræden over for andre og af urimelig selvpromovering. Det er ikke så meget videnskabens budskaber, der

er truede, som det er de menneskelige relationer i forskningsmiljøerne og forskeres egen integritet. Ligesom disse forhold kan skade forholdet imellem forskere, kan de afsløre dårlige forskningsmiljøer.

Disse sidstnævnte forhold bør efter UVVU's mening håndteres i og imellem de videnskabelige institutioner, og kun særligt alvorlige tilfælde med afgrænsningsproblemer over for de første 9 forhold, altså det egentlige sagsområde, bør forelægges for UVVU.

UVVU har i sin første virksomhedsperiode behandlet en del sager, som ret beset falder uden for det egentlige sagsområde, hvilket fremgår af sagsreferaterne, men det har været anset som uundgåeligt i en første fase, hvor både udvalget og forskerne har skullet indhøste erfaring. I fremtiden vil udvalget i højere grad søge sådanne sager behandlet uden for udvalget og vil nøjes med en mere rådgivende og eventuelt kontaktskabende rolle.

UVVU vil fremover kalde de sidste 4 punkter, som netop er omtalt, for *utilbørlig videnskabelig praksis og/eller interkollegial adfærd,* og vil dermed for klarhedens skyld lade dem falde uden for det uredelighedsbegreb, UVVU vil bruge.

Uredelighedsbegrebet – snævert eller bredt?

Nu tilbage til det egentlige sagsområde og diskussionen om uredelighedsbegrebets spændvidde.

Mange indlæg i den faglige litteratur fra forskere i USA peger på det ønskelige i at anvende et snævert uredelighedsbegreb, således som det anbefales af *National Academy of Sciences.* I den europæiske debat, som den har været ført i fx fællesforsamlingen af de europæiske forskningsråd, *EMRC,* har dette synspunkt også haft overvægt hidtil. Det er endnu ikke helt afklaret, hvorledes de øvrige nordiske lande stiller sig, men i det mindste Finland synes også at lægge sig på den snævre linie.

En snæver definition har været begrundet med, at man ønskede at undgå vage formuleringer i stil med »other serious deviations from accepted research practices«, som kunne tilskynde til anklager mod forskere, blot fordi de fx brugte nye eller uortodokse forskningsmetoder. Man har også ønsket, at centrale organer til håndtering af uredelighedssager skulle arbejde efter en snæver definition,

således at så meget som muligt blev overladt til forskningsinstitutionerne selv.

Hvordan man end stiller sig, ville det være ønskeligt med en vis international harmonisering, således at forskere kan blive bedømt efter ensartede retningslinier og efter ensartede uredelighedsdefinitioner. Multinationale samarbejdsprojekter kan jo let føre til sager, som ville blive kompliceret unødigt og føre til mulighed for uretfærdighed, såfremt der ikke råder nogen ensartethed.

UVVU går som omtalt ind for en ret bred definition og mener ikke, at det behøver at øge uklarheden i forhold til mere snævre afgrænsninger. Kombinationen af UVVU's almene karakteristik og de 9 specificerede former for uredelighed tillader en ganske klar opfattelse af, hvad det er, der ønskes omfattet af begrebet. Der er i denne afgrænsning intet, der behøver at ængste originale forskere, som bruger nye eller uortodokse metoder.

Med tanke på indklagede forskeres retssikkerhed kunne man måske tro, at et snævert begreb kunne være en fordel. Klager vil i så fald kun blive behandlet, såfremt det drejer sig om de sværeste former for uredelighed, som alle er enige om at finde fordømmelige, og der vil dermed ikke ligge en tilskyndelse til mindre alvorlige og måske trakasseriprægede klager, som forskere så kunne risikere at skulle bruge kostbar tid og ressourcer på at skulle forsvare sig imod.

Inden for rammerne af denne argumentation er interessen koncentreret om at hindre, at den uskyldige forsker skal belastes unødigt med urimelige sager.

Erfaringerne fra UVVU's første periode har imidlertid rettet opmærksomheden imod et helt andet element i forskernes retssikkerhed, nemlig deres mulighed for at kunne blive renset for uretfærdige beskyldninger.

Med dette forhold i fokus har UVVU ikke fundet støtte for anvendelse af en snæver definition a la *National Academy of Sciences'*. Havde en sådan ligget til grund for udvalgets arbejde, ville det have været nødvendigt at afvise et par af de alvorligste og mest omfattende sager, hvoraf den ene oven i købet har betydelig international interesse, jf. sagsresumé nr. 5 og nr. 8. Sagerne angik ikke plagiat eller »fabrication« af data, men gik mere på fordrejning af konklusioner og deraf følgende vildledning af befolkning og myndigheder. De ville dermed falde uden for en snæver uredelighedsdefinition.

I visse sammenhænge, som i de aktuelle sager, kan konsekvenserne af de nævnte handlingsmåder ikke desto mindre være store. Det er derfor alvorlige anklager at blive udsat for, og findes der ikke et etableret organ til behandling af sagerne, vil det kunne være umuligt for forskere at opnå en retfærdig behandling.

Eftersom begge de nævnte sager endte med, at anklagerne om uredelighed blev afvist, ville det ikke have været til de indklagedes fordel, såfremt UVVU havde afvist en sagsbehandling. I flere af de øvrige sager, der hidtil er blevet behandlet, har det også vist sig, at dette at blive renset for anklager har været mere fremtrædende end påvisning af uredelighed, jf. sagsresuméerne. Alt i alt har UVVU anset de behandlede sagers karakter for at give vægtige grunde til at beholde den valgte brede uredelighedsdefinition, idet udvalget vægter frikendelse af sagesløse forskere højt i forhold til andre formål.

Et sidste forhold vedrørende uredelighedsbegrebets omfang, som må omtales, er relationen mellem forsæt og grov uagtsomhed. Alle, som har beskæftiget sig med videnskabelig uredelighed, er enige om, at det er den bevidst uredelige handling, man ønsker at kunne blotlægge. Det er ikke det hændelige uheld, »the honest error«. Og heller ikke de simple tilfælde, hvor en forsker kan bebrejdes, at han/hun har handlet skødesløst, således at vedkommendes optræden falder under den nedre grænse for, hvad der professionelt kan accepteres. Reaktionen vil her være professionens misbilligelse, men det er normalt ikke forhold af en sådan subjektiv grovhed, at uredelighedsbegrebet er anvendeligt. UVVU har imidlertid ved vedtægternes formulering medtaget grov uagtsomhed i sit uredelighedsbegreb: »videnskabelig uredelighed omfatter således alle bevidst svigagtige handlinger i forløbet af ansøgnings-, og forskningspublikationsprocessen samt så grove tilfælde af sjusk, at de må anses at udgøre en tilsvarende belastning af den videnskabelige troværdighed«. UVVU har dermed ønsket at klargøre, at der er grænser for, hvor langt man kan gå i retning af at påberåbe sig uvidenhed eller anden form for inkompetence, når der påvises forhold, der tyder på uredelighed.

UVVU's konklusion

UVVU finder at erfaringerne fra de behandlede sager har bestyrket udvalget i den opfattelse, at det er nødvendigt med en bred defini-

tion af uredelighed. UVVU finder tillige, at sagerne og deres til dels alvorlige karakter har dokumenteret, at der er behov for et stående udvalg til behandling af sager vedrørende videnskabelig uredelighed. Ikke mindst det blotlagte behov for at kunne rense forskere for uberettigede anklager giver en solid basis for begge konklusioner.

Indholdsfortegnelse

Bilag 1. Vedtægter 63

Bilag 2. Medlemmer af UVVU 68

Bilag 3. Medlemmer af ad hoc udvalg 73

Bilag 4. Udenlandske udvalg 76

Bilag 5. International konference 25.-27. november 1993 80

Bilag 6. Referencer 83

Bilag 7. Anvendte forkortelser 89

Bilag 1

Vedtægter

Udvalget Vedrørende Videnskabelig Uredelighed (UVVU) gik straks efter sin nedsættelse i gang med at udarbejde et udkast til vedtægter for udvalget. I dette arbejde byggede UVVU i meget høj grad på betænkningen »Videnskabelig uredelighed og god videnskabelig praksis«.

UVVU arbejdede også med et udkast til forretningsorden, men det fandt efter nøjere overvejelse, at man i hvert fald indtil videre kunne bygge arbejdet i udvalget på almindelige regler for god forvaltningsskik. En egentlig, skriftlig affattet, forretningsorden vil således kun blive udarbejdet, dersom det viser sig nødvendigt, hvilket ikke har været tilfældet i udvalgets første beretningsperiode.

Udkastet til vedtægter blev forelagt Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd, der godkendte udkastet med den bemærkning, at vedtægterne skal tages op til overvejelse, når erfaringer med arbejdet er indvundet.

Vedtægterne tjener ikke kun til vejledning for udvalget selv i dets arbejde; de bruges eksempelvis også, når et nyt ad hoc udvalg oprettes (med eksterne medlemmer) til instruktion om rammerne for dette udvalgs arbejde, og vedtægterne udsendes så også til sagens parter til orientering. Vedtægterne er også i en række andre tilfælde udsendt til orientering, eksempelvis til Folketingets Ombudsmand.

Det er ikke mindre vigtigt, at der foreligger en engelsksproget version af vedtægterne, se denne beretnings engelske udgave.

Udvalget Vedrørende Videnskabelig Uredelighed
J.nr. 5.22.12.00

Vedtægter for Udvalget Vedrørende Videnskabelig Uredelighed

§ 1. Udvalget Vedrørende Videnskabelig Uredelighed (UVVU) er oprettet af Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd (SSVF) og har hjemsted i Forskningsrådene, der varetager udvalgets sekretariatsforretninger, herunder regnskabsfunktionerne.

§ 2. UVVU har til opgave at arbejde med videnskabelig uredelighed inden for det sundhedsvidenskabelige område.

stk. 2. Videnskabelig uredelighed omfatter alle bevidst svigagtige handlinger i forløbet af ansøgnings-forsknings-publikationsprocessen samt så grove tilfælde af sjusk, at de må anses for at udgøre en tilsvarende belastning af den videnskabelige troværdighed. Dette svarer til, at der skal foreligge forsæt eller grov uagtsomhed.

stk. 3. Den del af videnskabelig uredelighed, som UVVU's arbejdsområde inddrager, er karakteriseret ved at forfalske eller forvride det videnskabelige budskab eller på et falsk grundlag fremhæve forskeres indsats deri, og omfatter således:

- konstruktion af data
- selektiv og skjult kassation af uønskede resultater
- substitution med fiktive data
- bevidst fejlagtig anvendelse af statistiske metoder med det formål at kunne drage andre konklusioner, end data giver basis for
- forvredet fortolkning af resultater og forvridning af konklusioner
- plagiering af andres resultater eller hele artikler
- fordrejet gengivelse af andres resultater
- uretmæssig forfatterrolle
- vildledende ansøgninger.

§ 3. Udvalgets arbejde vil bestå i at

- foretage undersøgelse af sager, der rejses ved anmeldelse til det. Såfremt sagen giver anledning til videre behandling, forudsættes aftale med de institutioner, der er involveret.

- foretage undersøgelse på eget initiativ, når særlige omstændigheder foreligger
- undersøge sager, der vedrører Grønland og Færøerne, under forudsætning af det respektive landsstyres ønske derom, og undersøge sager i Danmark, der rejses af udenlandske forskere eller institutioner, samt sager, der vedrører danske ulandsprojekter.
- når forholdene kræver det, nedsætte særlige faglige ad hoc undersøgelsesudvalg og fastsætte disses kommissorium og i visse tilfælde en forretningsorden for dem. Et ad hoc udvalg kan helt eller delvis bestå af andre end UVVU's medlemmer. UVVU kan også benytte sig af konsulentbistand
- foretage politianmeldelse og ophøre med egen virksomhed i sagen, hvis der opstår formodning om straffelovsovertrædelser
- anmelde til Sundhedsstyrelsen, hvis der opstår mistanke om overtrædelse af lægeloven
- afgive en fyldestgørende rapport om behandlede sager; rapporten tilstilles den ansættende institution[1], anmelderen og den anmeldte. Rapporten skal indeholde udvalgets konklusioner om, hvorvidt der er konstateret videnskabelig uredelighed og om, hvorvidt der i givet fald bør ske tilbagekaldelse af det videnskabelige arbejde
- afgive vejledende udtalelser, efter anmodning fra institutioner, om deres sanktionsvalg. Institutionens valg bør meldes tilbage til udvalget
- løbende, i anonymiseret form, offentliggøre de konstaterede forhold i sager, hvor der er påvist videnskabelig uredelighed. Offentliggørelsen bør ske i relevante faglige tidsskrifter
- følge den internationale udvikling på området og synliggøre det danske undersøgelsessystem i den internationale forskerverden
- være ansvarlig for det oplysende arbejde for fremme af god forskningspraksis, herunder afgive årsberetning om udvalgsvirksomheden.

§ 4. Udvalget kan beslutte, at en af udvalget tidligere afsluttet sag skal genoptages, hvis særlige grunde taler herfor, herunder navnlig fremkomsten af nye oplysninger, som – hvis de havde foreligget

1. Sker i praksis kun sjældent.

under udvalgsbehandlingen – må antages at ville have medført et andet udfald af sagen.

§ 5. Udvalget består af en formand og 7 medlemmer med hver en suppleant, der – efter anmodning fra SSVF – udpeges således:

- formanden, der skal være landsdommer, udpeges af præsidenten for Østre Landsret
- et medlem og en suppleant udpeges af rektor for Københavns Universitet
- et medlem og en suppleant udpeges af rektor for Aarhus Universitet
- et medlem og en suppleant udpeges af rektor for Odense Universitet
- et medlem og en suppleant udpeges af rektor for Danmarks Farmaceutiske Højskole
- et medlem og en suppleant udpeges i fællesskab af Amtsrådsforeningen samt København og Frederiksberg Kommuner
- et medlem og en suppleant udpeges af Sektorforskningens Direktørkollegium
- et medlem og en suppleant udpeges af Dansk Medicinsk Selskab

stk. 2. Beskikkelsesforretningen foretages af SSVF.

§ 6. Udvalget konstituerer sig selv

stk. 2. Udvalget vælger i sin midte en sundhedsvidenskabelig sagkyndig næstformand

stk. 3. Udvalgets medlemmer, bortset fra formanden, beskikkes for en periode af 3 år og kan genbeskikkes én gang. Ved eventuel genbeskikkelse er perioden 3 år

stk. 4. Udvalgets vedtægter skal godkendes af SSVF

stk. 5. Udvalget fastsætter i givet fald selv sin forretningsorden.

§ 7. Udvalget er beslutningsdygtigt i et møde, hvor mindst 5 medlemmer eller suppleanter, herunder formanden, er til stede

stk. 2. Udvalgets afgørelser søges truffet i enighed. Kan dette ikke opnås, træffes afgørelse ved almindelig flertalsbeslutning. I tilfælde af stemmelighed er formanden stemme afgørende

stk. 3. En dissentierende mødedeltager kan forlange, at den afvigende opfattelse med navns nævnelse kommer til at fremgå af afgørelsen.

§ 8. Udvalgets medlemmer har samme tavshedspligt som for offentlige hverv med hensyn til, hvad de erfarer i deres egenskab af medlem/suppleant

stk. 2. Såfremt det af hensyn til offentligheden eller af andre væsentlige årsager skønnes nødvendigt at fremkomme med en offentlig udtalelse i en sag, træffer udvalget afgørelse af, om en udtalelse skal fremsættes og i givet fald under hvilken form.

stk. 3. Det påhviler udvalgets medlemmer og suppleanter at opbevare alt modtaget skriftligt materiale på betryggende måde, således at uvedkommende ikke får adgang til materiale, der er omfattet af tavshedspligten.

§ 9. Udvalgets udgifter – bortset fra sekretariatsvirksomheden, jf. § 1 – finansieres med lige store bidrag af de instanser, der repræsenteres af de i § 5 nævnte, forudsat at den pågældende instans har ansat forskere

stk. 2. Udvalgets budgetlægning, regnskab og revision følger reglerne for Forskningsrådene.

§10. Vedtægterne træder i kraft, når den er godkendt af SSVF.

Således godkendt,
København den 18. december 1992

Mikael Rørth
Formand for Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd.

Udvalget Vedrørende Videnskabelig Uredelighed

Beretning 1994

FORSKNINGSRÅDENE
København, januar 1995

Indholdsfortegnelse

Forord 7

1. Klagerens stilling i sager om videnskabelig uredelighed
af *Hans Henrik Brydensholt* 11

2. Retningslinier for datadokumentation
af *Torben Clausen* 27

3. Forfatterskab og videnskabelig uredelighed
af *Povl Riis* 33

4. Meritering i forskning
af *Daniel Andersen* 41

5. Den internationale udvikling
af *Nils Axelsen* 49

6. Oplysende virksomhed og initiativer 55

7. Sagsresuméer 57

Bilagsfortegnelse

1. Vedtægter 63
2. Medlemmer af UVVU 69
3. Medlemmer af ad hoc udvalg 73
4. Retningslinier for datadokumentation 75
5. Uniform Requirements for Manuscripts Submitted to Biomedical Journals 79
6. Forkortelser 99

Forord

Udvalget Vedrørende Videnskabelig Uredelighed (UVVU) er nedsat af Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd med udgangspunkt i de forslag, der var indeholdt i betænkningen »Videnskabelig Uredelighed og God Videnskabelig Praksis«, der blev offentliggjort i begyndelsen af 1992.

Udvalget blev nedsat i slutningen af 1992, foreløbigt for en 3-årig forsøgsperiode. Medlemmer og suppleanter er i dag de samme som ved nedsættelsen. En liste, som også omfatter sekretariatets medarbejdere, findes i bilag 2.

Udvalgets opgaver fremgår af vedtægterne, der er gengivet i bilag 1. Udvalget arbejder selvstændigt og uafhængigt af Forskningsrådet eller andre.

Udvalget har ikke kompetence til at træffe juridisk bindende afgørelser i de behandlede sager. På samme måde som det kendes fra ordningen med forbrugerankenævn, kan udvalget alene udtale sin opfattelse af en sag. Den betydning, der kan tillægges udvalgets udtalelser, må derfor bero på den autoritet, udvalget fremtræder med gennem sin etablering, sammensætning og sagsbehandling.

Den fremgangsmåde, udvalget følger ved behandlingen af klager, er detaljeret beskrevet i årsberetningen for 1993 side 27 ff.

UVVU har i 1994 afholdt 10 møder. Der er i året registreret 6 sager. Der er tale om et betydeligt fald i sagsantallet i forhold til den første beretningsperiode, hvor der blev registreret 15 sager. Til gengæld har et par af de sager, der er afgjort i 1994 været af betydeligt omfang og har vedrørt alvorlige problemer. De behandlede sager er gennemgået i kapitel 7. Som det vil ses, er det kun i én af sagerne, UVVU har fundet videnskabelig uredelighed.

UVVU finder det af afgørende betydning, at sagsbehandlingen er tilrettelagt, så unødvendige forsinkelser undgås. Det er derfor

godt at kunne konstatere, at der ved beretningsårets udløb kun verserer to ikke-afgjorte sager. I en af disse sager har en artikels korrekte oversættelse fra polsk til dansk nødvendigvis måttet tage nogen tid. Den anden sag er modtaget i november 1994. Det påregnes, at begge disse sager vil kunne afsluttes inden for de første måneder af 1995.

UVVU's virksomhed er genstand for betydelig interesse både her i landet og i udlandet. I kapitel 6 findes en oversigt over den oplysende virksomhed, medlemmer af UVVU har udøvet. Ved sin start var UVVU enestående; der fandtes ikke i andre lande et tilsvarende uafhængigt organ til behandling af klager vedrørende videnskabelig uredelighed. I de øvrige nordiske lande har man nu enten skabt eller er interesseret i at skabe tilsvarende organer, jf. kapitel 5. Med henblik på at få et nærmere kendskab til disse initiativer og for at skabe et frugtbart samarbejde, arrangerer Nordisk Samarbejdsnævn for Medicinsk Forskning med bistand fra UVVU i januar 1995 et nordisk møde. Der vil også blive enkelte specielt interesserede deltagere fra lande uden for den nordiske kreds.

Ud over behandlingen af klager vedrørende videnskabelig uredelighed anser UVVU det for en vigtig opgave mere generelt at bidrage til skabelsen af normer for god videnskabelig skik. I forbindelse hermed har UVVU som omtalt i artiklen i kapitel 2 og bilag 4 udformet retningslinier for frembringelse og opbevaring af de data, der danner grundlag for et forskningsprojekt. Der er endvidere i denne årsberetning indeholdt en række andre artikler skrevet af medlemmer af udvalget, der i lidt bredere form belyser nogle problemstillinger, UVVU støder på i sit arbejde.

Den 3-årige forsøgsperiode for UVVU udløber i slutningen af 1995. Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd har bedt udvalget om i begyndelsen af 1995 at fremkomme med sin vurdering og forslag til den fremtidige funktion. Samtidig har Forskningsministeriet bedt UVVU's formand om at udarbejde et oplæg til en generel ordning, omfattende også andre forskningsgrene end den sundhedsvidenskabelige. Det er aftalt, at et responsum herom skal være udarbejdet i løbet af marts måned 1995, således af Forskningsministeriet herefter i tæt samarbejde med de statslige forskningsråd kan føre de nødvendige drøftelser.

At UVVU's arbejde hidtil er forløbet tilfredsstillende skyldes i

meget høj grad den beredvillige hjælpsomhed, udvalget har mødt fra institutioner og enkeltpersoner, man har henvendt sig til. Her er der grund til at fremhæve det store arbejde, der er udført af medlemmerne i de ad hoc udvalg, UVVU har haft nedsat til at udrede de enkelte sager. Som det fremgår af den senere gennemgang af disse sager, har UVVU i flere tilfælde måtte trække store veksler på også udenlandske forskeres villighed til, mod en symbolsk betaling, at være med i dette arbejde. UVVU er meget taknemlig for den opslutning om udvalgets arbejde, denne hjælpsomhed er udtryk for.

Januar 1995

Hans Henrik Brydensholt
formand

KAPITEL 3

Forfatterskab og videnskabelig uredelighed

Af Povl Riis

Ordet forfatter stammer fra latin, au(c)tor, der betyder ophavsmand. Hvis blot begrebsanvendelsen her stemte overens med etymologien, var der ingen problemer. Det gælder således med få reservationer det skønlitterære eller lyriske forfatterskab. Her forekommer ganske vist også falske forfatterskaber, men de er så relativt sjældne og åbenbart skæbnesvangre for fx den afskrivende forfatter, at begrebet ikke inden for skønlitteraturen eller i daglige sproglige sammenhænge har oplevet den inflation, som kendes fra den videnskabelige litteratur. På dette sidste område er udviklingen derimod betænkelig. Ikke blot er selve enkeltforfatterindsatsen indimellem beskeden, for at udtrykke det eufemistisk, fx når boganmeldelser, korrespondanceindlæg, aviskronikker etc. inkluderes i et curriculum vitae's litteraturliste. Men den tiltagende, nu næsten dominerende, forekomst af gruppe-forfatterskab, der præger især sundhedsvidenskaberne, har yderligere bidraget til at inflatere det videnskabelige forfatterskab, så der indimellem optræder en klart uredelig brug af begrebet. I mange tilfælde *illuderer* det således kun forekomsten af en navngiven ophavsmand.

Hvorfor er det kommet så vidt? Det begyndte rigtigt og bygger på en sandhed, der stadig, nede under de underlødige publikationers sedimentaflejringer, har gyldighed: fag som fornyer sig via videnskabelige metoder må benytte dokumentation for videnskabelig originalitet og erfaring som væsentligt kriterium for tildeling af støtte og som bedømmelsesgrundlag for udnævnelser. Men fra at være et kvalitativt kriterium er det blevet en møntfod ud fra devisen, at hvis noget er godt, må det være endnu bedre at besidde så

meget som muligt af det. Yderligere har denne udvikling ført til, at selve bedømmelsen også forringes. Hvis otte ansøgere skal bedømmes til en slutstilling, og flere står som forfattere til 150-300 artikler, er den kritiske, dybdeborende bedømmelse næsten umuliggjort.

Ét er imidlertid at møde kvantitetens forbandelse, men hvorfor opstår risikoen for uredelighed? Svaret er, at i alle kendte menneskeskabte systemer, hvor konkurrencen er stor og hvor måleenheden depersonaliseres eller anonymiseres, fristes mennesket til ved diverse kortsluttende manøvrer at komme lettere til en større besiddelse. Når der derfor i sundhedsvidenskaberne er stærk konkurrence – nu og da direkte kamp – om stillinger, fondstildelinger og videnskabelige prioriteter, er det oplagt, at den generelle inflatoriske tendens ikke blot tiltager og bliver mere synlig, men at nogle fristes til at opnå magt gennem forfatterskaber, også selv om aktiviteten bevæger sig fra gråzonen »dårlig videnskabelig standard« og helt ind i uredeligheden.

Former for uredelighed

Da alle forskningsindsatser med få undtagelser ender med at blive eller blive søgt publiceret, vil videnskabelige artikler dermed afspejle *alle former* for videnskabelig uredelighed, som fx resultatfabrikation og -tyveri. Her skal imidlertid kun omtales de former for løsagtig omgang med forfatterskabet, der må karakteriseres som uredelighed, dvs. dem der er knyttet til selve publiceringsprocessen, og ikke blot er overført fra tilblivelsesfasen.

En af formerne er chefers eller vejlederes antagelse af, at de er fødte forfattere til artikler, som udgår fra afdelingen, eller som de har ydet råd til, uanset chefernes direkte indsats i den bagvedliggende videnskabelige proces.

Det samme gælder personer, der har udlånt røntgenbilleder eller vævsprøver, leveret reagenser eller medikamenter, forudsat at der ikke indgår en særlig indsats i selve forskningsprocessen.

Medvirkende til inflationen er også aktive forskeres etablering af produktionskollektiver, hvor flere forskere accepterer alles deltagelse i alle gruppens publikationer, selv om den enkeltes indsats ikke når grader, der fortjener betegnelsen ophavsmand m/k.

Groteske eksempler er fx det, Udvalget Vedrørende Videnskabelig Uredelighed har mødt, at et firma sender en færdigskrevet, men forfatterløs, artikel omhandlende deres eget produkt, til en anerkendt forsker med anmodning om, at den pågældende vil indtræde som forfatter. Forskeren anmeldte i dette tilfælde korrekt sagen til udvalget.

Udvalget modtog et undvigende svar fra firmaet og konkluderede herefter, at der var tale om tilskyndelse til uredelighed af to grunde: 1. Firmaet ønskede at give et falsk indtryk af, at en oversigtsartikel, som anbefalede et bestemt medicinsk præparat, var skrevet af en uafhængig og upartisk ekspert. 2. Firmaet tilskyndede til overtrædelse af internationale regler for forfatterskab. Se i øvrigt sagsresumé nr. 1.

Tilsvarende pervertering af forfatterskabet kendes fra publikation af ledende artikler (1, 2). Der kan også her være tale om rene »spøgelsesforfattere«, som lægger navn og renommé til en leder, uden at læseren er vidende om et kommunikationsfirmas mellemkomst, endsige véd at udlån af navnet er honoreret. Fænomenet er så afgørende for videnskabens troværdighed, at mere aktive forebyggende tiltag er nødvendige, som det skal omtales nærmere. Appellen til forskeres samvittighed er desværre næppe tilstrækkeligt som eneste modtræk (3).

Hvad kan der gøres?

Forekomsten af et forvredet forfatterbegreb bør få forskningsledere, universiteter, videnskabelige selskaber og tidsskrifter til at forebygge og afsløre fænomenet. I denne retning er der allerede taget flere initiativer, og flere er på vej. Vigtig i denne sammenhæng er den stærke opstramning af forfatterskabet, som er publiceret af Den Internationale Komité af Medicinske Tidsskriftredaktører, den såkaldte Vancouver-gruppe (4). Heri siges det:

»Alle der er angivet som forfattere skal opfylde kravene til forfatterskab. Rækkefølgen af forfattere skal være en fælles vedtagelse af forfattergruppen. Hver af forfatterne skal have deltaget tilstrækkeligt til åbent at kunne tage ansvar for indholdet.

Anerkendelse af forfatterskab skal alene hvile på en væsentlig indsats for: a) idé og planlægning eller analyse og fortolkning af

data; og for: b) udformning af artiklen eller kritisk revison af vigtigt intellektuelt indhold; og for: c) endelig godkendelse af manuskriptversionen, der sendes til publikation. Under punkt a omfatter »analyse« også en eventuel eksperimentel indsats i laboratoriet. Betingelserne a, b og c skal alle opfyldes. Deltagelse udelukkende i fremskaffelse af fondsmidler eller datasamlinger retfærdiggør ikke forfatterskab. Overordnet supervision af forskning ej heller. Ethvert artikelafsnit, hvis indhold er afgørende for artiklens hovedkonklusioner, skal være mindst én forfatters ansvar.

Redaktører kan forlange, at forfattere retfærdiggør deres tilkendelse af et forfatterskab.

I stadig større grad henføres multicenterundersøgelser til et kollektivt forfatterskab. Alle medlemmer af gruppen, der betegnes forfattere, hvad enten de er placeret under titlen eller i en fodnote, skal opfylde alle kriterierne for forfatterskab, som angivet i Ensartede Retningslinjer (4). Navnene på de gruppemedlemmer, som ikke opfylder disse kriterier, skal – forudsat deres tilladelse – angives under »Taksigelser« eller i et appendix.

Når der i ovennævnte danske gengivelse af Vancouver-gruppens afgrænsning af forfatterskabet står, at »overordnet supervision« af forskning ikke retfærdiggør et medlemskab af forfattergruppen, skal vægten lægges på ordet »overordnet«, i betydningen alene overordnet. En supervision, dvs. vejledning og overvågning, der er integreret i selve forskningsprocessen, som løbende vejledning i alle faser af denne, og dermed ofte kombineret med indsatser, som nævnt under punkterne a, b, c, udelukker dermed ikke, men bekræfter snarest, retten til et medforfatterskab.

Hvis denne forfatterdimension forlangtes opfyldt, ville mange forfattergrupper omfatte væsentligt færre medlemmer. Imidlertid er internationale regelsæt eller moralske appeller næppe tilstrækkelige. Fakultetsråd og fondsbestyrelser må også anlægge realistiske produktionsvurderinger, når de bedømmer ansøgere. Seks-otte-ti, eller flere originale publikationer årligt over et større spand af tid, svarer ikke til det tidsforbrug, som er nødvendigt i basal eller klinisk forskning, i forhold til det nødvendige personlige arbejde, der skal ligge bag, medmindre der foreligger helt specielle omstændigheder.

En uretmæssig opblæsning af forfatterskabet sker også ved over-

flødig dobbeltpublikation. Herved forstås som bekendt, at de samme videnskabelige data offentliggøres to steder, uden at der krydsrefereres, dvs. meldes åbent ud om gentagelsen. I betragtning af, at der i ca. 25.000 sundhedsvidenskabelige tidsskrifter (ingen kender det præcise tal) offentliggøres ca. 1 million artikler årligt, er problemet både den støj, det skaber for den internationale informationsudveksling, og også den uredelige måde, hvormed visse forfattere ønsker at forstørre deres egen publikationsliste. Også på dette punkt har Vancouver-gruppen søgt at skabe international orden (5).

Universiteter og fondsbestyrelser kan gøre mere end ovenfor nævnt. De kan forlade den kvantitative bedømmelsesteknik, og i stedet lade ansøgere udvælge op til otte eller ti videnskabelige publikationer og lade disse være det videnskabelige bedømmelsesgrundlag. Denne udvikling *er* på vej, men kunne indføres mere konsekvent, selv i en dansk sammenhæng.

Fortsætter den kvalitative dominans i vurderingsgrundlagene, med stor forekomst af mangefold forfatterskaber, er det blandt bedømmere blevet en, oprindelig ironisk truende, men nu realistisk, mulighed, at en publikation med n forfattere tildeler hver forfatter en 1/n publikation for et sådant arbejde.

Opfattelsen af forfatterbegrebet varierer inden for selv nærstående kulturer. Der er fortsat europæiske lande, hvor chefen er selvskreven medforfatter til alt, der udgår fra institutionen. Man kan møde refleksionen af denne opfattelse gennem den fortvivlelse og mistro til eget arbejdes kvalitet, som man møder fx hos centraleuropæiske stipendiater, når man ikke som chef vil være medforfatter til et arbejde, de har udført på afdelingen eller i instituttet.

Illusionen om førsteforfatterens betydning

Der eksisterer blandt forskere mange illusioner om en førsteforfatters internationalt vedtagne betydning og bagvedliggende særlige indsats. Uden for visse institutioner og specialtidsskrifter eksisterer der derimod ingen faste regler, der tillader at man fra en tilfældig tidsskriftsartikels forfattergruppe kan slutte noget om de enkelte forfatteres, herunder den først nævntes, indsats (6, 7).

Det er ej heller lykkedes at skabe enighed om et internationalt

system på dette område. Kun en kontraktlig aftale mellem forfattere –på et tidligt tidspunkt – kan forebygge senere tvivl og strid. Det kan forudses, at internationale redaktører før stillingtagen til publikation af et indsendt manuskript i fremtiden forlanger hver enkelt forfatters indsats omtalt i en eksplicit attestation. Det samme burde gøres af universiteter, når artikler med flere forfattere ligger til grund for en oversigtsafhandling. Stereotype, kortfattede erklæringer af fastlagt paradigmatisk type gør det ikke.

Illusionen om førsteforfatterens særlige betydning har nu og da givet anledning til strid og gensidige anklager blandt videnskabelige forfattere. Ligeledes har chefers prærogative indtagelse af sidsteforfatter-positionen været søgt legitimeret ved, at den der havde udført arbejdet »jo *var* førsteforfatter«.

Når en forskergruppe, trods en indledende og nedskrevet aftale om hvem, der skal med i en senere forfattergruppe, og i hvilken rækkefølge, alligevel senere geråder i klammeri om både personkreds og -rækkefølge, er sådanne sager nu og da endt på udvalgets bord. Mulighederne for en opmandsfunktion har i sådanne tilfælde vist sig små eller ikke-eksisterende. I stedet bør der henvises til det videnskabsetiske komitésystems rekommandation nr. 8, hvori der står om samarbejdet mellem »forskere/forskergrupper og fabrikanter/agenturer af/for lægemidler, diagnostika, utensilier etc.«, at »er enighed (om publikation af det resulterende manuskript) ikke opnået inden for 3 måneders grænsen, er parterne frit stillet med henblik på publikation«, en sætning, der i publikations-etisk forstand, også må gælde tvistigheder imellem medlemmer af en forskergruppe.

Andre og supplerende kompetencemål

Forebyggelsen mod inflation i forfatterbegrebet kan også fremmes ved at inddrage andre mål for ansøgeres kompetence end antallet af publicerede artikler.

Det gælder fx operative og ikke-operative faglige færdigheder og evnen til patientkontakt for klinikere, pædagogisk formåen og erfaring for undervisere, organisatorisk uddannelse og erfaring, vejlederfunktioner over for yngre forskere etc. Visse af disse kompetenceaspekter er sværere at måle end publikationernes antal

og citationshyppighed, men vurderingsmåder kunne utvivlsomt udvikles i højere grad. Det samme gælder dokumenterede færdigheder i formidling.

En sådan udvikling kræver holdningsændringer hos mange, men resultatet ville være det meget ønskede: at fjerne en del af grundlaget for videnskabelig uredelighed og dermed fremme det komplementære begreb, god videnskabelig praksis.

Der er i den foregående fremstilling ikke omtalt alle sider af det samlende begreb publikationsetik, dvs. de etiske normer, som gælder for rækken af den videnskabelige publikations nøglepersoner: forfatter, redaktør, konsulent (referee), læser og udgiver. Fænomener af betydning for videnskabelig redelighed som citationspraksis eller funktion som referee må således afvente en omtale i en senere af Udvalget Vedrørende Videnskabelig Uredeligheds publikationer.

Referencer

1. Ghost with a chance in publishing undergrowth. Lancet 1993; 342: 1498-9.
2. Brennan TA. Buying editorials. N Engl J Med 1994; 331: 673-5.
3. Information for authors. N Engl J Med 1994; 331: 340.
4. International Committee of Medical Journal Editors. Uniform requirements for manuscripts submitted to biomedical journals. JAMA 1993; 269: 2282-6.
5. International Committee of Medical Journal Editors. Statements on duplicate or redundant publication. JAMA 1993; 270: 2495.
6. Shapiro DW, Wenger NS, Shapiro MF. The contributions of authors to multiauthored biomedical research papers. JAMA 1994; 271: 438-42.
7. Rennie D, Flanagin A. Authorship, authorship: guests, ghosts, grafters and the two-sided coin. JAMA 1994; 271: 469-71.

Udvalget Vedrørende Videnskabelig Uredelighed

Beretning 1995

FORSKNINGSRÅDENE
København, januar 1996

Indholdsfortegnelse

Forord 7

1. Det almindelige retssystems reaktionsmuligheder over for videnskabelig uredelighed – og nytten af et særligt organ inden for dette område
af *Hans Henrik Brydensholt* 9
2. Forfatterskab og medforfatterskab
af *Povl Riis & Daniel Andersen* 26
3. UVVU's bedømmelse af handlinger, der er i strid med god videnskabelig praksis, og afgrænsningen af UVVU's sagsområde
af *Daniel Andersen & Hans Henrik Brydensholt* 33
4. Den originale videnskabelige idé – intellektuel ejendomsret eller altruistisk fællesgods?
af *Povl Riis* 46
5. Vejlederens pligter og ansvar
af *Povl Riis* 50
6. Den internationale udvikling
af *Martin Korst & Nils Axelsen* 54
7. Oplysende virksomhed og initiativer 71
8. Sagsresuméer 75

Bilagsfortegnelse

1. Vedtægter
2. Medlemmer af UVVU
3. Medlemmer af ad hoc udvalg
4. Forkortelser

KAPITEL 3

UVVU's bedømmelse af handlinger, der er i strid med god videnskabelig praksis, og afgrænsningen af UVVU's sagsområde

Af Daniel Andersen & Hans Henrik Brydensholt

I den redegørelse (1), der lå til grund for oprettelsen af UVVU, blev definitionen af begrebet *videnskabelig uredelighed* og dermed afgrænsningen af udvalgets sagsområde gjort til genstand for udførlig omtale. I årsberetningen for 1993 (2) blev emnet atter diskuteret og set i lyset af den på daværende tidspunkt indvundne erfaring. Da emnet er vigtigt, og da diskussionen deraf langtfra er præget af enighed, hverken på et nordisk (3) eller på et internationalt plan (4), skal det endnu engang omtales og uddybes nu, hvor UVVU's prøveperiode er ved at udløbe.

Det er af betydning for forskeres retssikkerhed og for deres kollegiale forhold, at det uredelighedsbegreb, der arbejdes med, er kendt i forskerverdenen. Ideelt ville det være med en meget præcis og skriftligt formuleret regel. Det vil af det følgende fremgå, at dette ideal næppe er opnåeligt. »Videnskabelig uredelighed« er et begreb, hvis nærmere indhold må fastlægges gennem teori og praksis. Begrebet svarer til det, der i juraen benævnes »en juridisk standard«. Når det forholder sig således, er det vigtigt, at der i det mindste bliver redegjort for de overvejelser og bedømmelseskriterier, der lægges til grund for afgrænsningen i konkrete tilfælde. Det er det, der hermed skal søges realiseret.

I USA har indflydelsesrige forskningsorganisationer hidtil gået ind for, at gerningsindholdet i videnskabelig uredelighed skal begrænses til forhold, som efter amerikansk ret er strafbare inden for den almindelige strafferet. Derved bliver det kun *fabrikation* af data, *forfalskning* af data og *plagiering,* der bliver gerningsindhold. Som det er omtalt i kapitel 6, er der dog en udvikling i gang i retning af en mere rummelig afgrænsning.

UVVU har fra første færd haft den opfattelse, at gerningsindholdet må være bredere, idet lovgivningen ikke er specielt indrettet på forskningens særlige vilkår og praksis. UVVU ser med tilfredshed på en udvikling i retning af større ensartethed i definitionen af uredelighed på internationalt plan.

Spørgsmålet om, i hvilket omfang videnskabelig uredelighed kan rammes gennem eksisterende lovgivning, er nærmere behandlet i kapitel 1.

Det har været UVVU's erfaring, at afgørelsen af, om der foreligger uredelighed ikke kan træffes alene ved henføring af en handling til et punkt på en liste over forskellige bestanddele i gerningsindholdet, ej heller selv om listen gøres længere end de før nævnte tre punkter.

I det følgende vil der blive redegjort nærmere for UVVU's opfattelse af gerningsindholdet i videnskabelig uredelighed, og udvalgets bedømmelsespraksis vil blive belyst ved tilfælde, som udvalget har taget stilling til eller været i forbindelse med.

UVVU's afgrænsning af gerningsindholdet

Når en forsker bevidst forsøger at få andre, det være sig fondsuddelere, redaktører, læsere, fagfæller i videre forstand eller offentligheden, til at tro noget, som forskeren selv ved er forkert, er der tale om uærlighed. Om man vil tale om videnskabelig uredelighed, vil afhænge af en konkret bedømmelse af alvoren af handlingen og af en vurdering af, om det videnskabelige budskab bliver forvredet eller forfalsket gennem den, eller om der sker en fremhævelse af forskerens indsats på et falsk grundlag.

UVVU har forsøgt at afgrænse et gerningsindhold, som hviler på denne almene beskrivelse gennem eksemplificering i nogle punkter:

- Konstruktion af data.
- Selektiv og skjult kassation af uønskede resultater.
- Substitution med fiktive data.
- Bevidst fejlagtig anvendelse af statistiske metoder med det formål at kunne drage andre konklusioner, end data giver basis for.
- Forvredet fortolkning af resultater og forvridning af konklusioner.
- Plagiering af andres resultater eller hele artikler.
- Fordrejet gengivelse af andres resultater.
- Uretmæssig forfatterrolle.
- Vildledende ansøgninger.

Ved ovennævnte almene karakteristik og ved de eksemplificerende punkter har UVVU afgrænset det gerningsindhold, som fremgår af udvalgets vedtægter. Det stod imidlertid klart, allerede ved udarbejdelsen af den redegørelse, der lå til grund for UVVU, at der ikke kunne være tale om en skarp og indiskutabel opdeling i handlinger, som var uredelige, og handlinger, som var redelige og i fuld overensstemmelse med professionens opfattelse af god forskningspraksis.

Redegørelsen skitserede derfor et område, som lå uden for det nævnte gerningsindhold, men som ikke desto mindre måtte karakteriseres som uoverensstemmende med god forskningspraksis og/eller god kollegial adfærd. Dette område blev karakteriseret ved, at forskere gennem overdrivelser eller undladelser bidrog til at forvride omverdenens opfattelse, ikke af det videnskabelige budskab, men af forskerne selv og deres forhold til andre forskere. Som eksempler herpå nævntes:

- Skjult dobbeltpublikation og anden opblæsning af den personlige publikationsliste.
- fremlæggelse af resultater over for offentligheden uden om et fagligt kritisk forum, repræsenteret ved tidsskrifter eller videnskabelige selskaber.
- Undladt omtale af andres tilgrundliggende, originale iagttagelser.
- Udelukkelse fra forfattergruppen af personer, på trods af disses indsats i arbejdet.

Det må imidlertid betones, og UVVU's egne erfaringer har bekræftet det, at en handlings tilhørsforhold til den ene eller den anden af de to nævnte lister ikke er tilstrækkeligt til at afgøre, om der er tale om uredelighed eller om kritisabel forskningspraksis. Konkrete bedømmelser af hensigt og af alvor kan føre til, at handlinger nævnt under uredelighed alligevel kun vil kunne betragtes som mindre god forskningskik, mens handlinger tilhørende den sidstnævnte liste kan antage alvor og former, som gør, at de må karakteriseres som egentlig uredelighed.

I en bedømmelse af, om en handling må karakteriseres som videnskabelig uredelighed, vil der således for det første indgå en stillingtagen til, om handlingen falder ind under det omtalte gerningsindhold, som også kan benævnes uredelighedsbegrebets *objektive indhold.*

For det andet skal det bedømmes, om nogle *subjektive krav* vedrørende den pågældende forskers indstilling er opfyldt, nemlig om der er tale om en bevidst handling eller grov uagtsomhed, der efter UVVU's vedtægter sidestilles med det forsætlige.

Bedømmelsen af, om en handling er bevidst, eller om der er tale om uagtsomhed, evt. grov uagtsomhed kan frembyde betydelige problemer. Kendetegnende for den uagtsomme handling er det, at forskeren handler ud fra en antagelse om, at der næppe ved handlingen sker nogen fordrejning af fx det videnskabelige budskab. I nogle tilfælde kan der imidlertid være tale om, at en forsker bevidst lukker øjnene for eller holder sig i uvidenhed om den risiko, en handling indebærer for at føre til vildledende resultater. Der kan også være tale om, at forskeren foretager en handling med bevidsthed om, at resultatet kan blive et vildledende videnskabeligt budskab, men at det ikke er sikkert, at dette sker, og vælger at se bort fra den indsete risiko. I de to sidstnævnte tilfælde foreligger der en form for forsæt, som i juridisk sprogbrug benævnes *dolus eventualis.*

Der vil nu blive omtalt nogle eksempler fra UVVU's arbejde på sager, som klart var uredelige ved deres opfyldelse af såvel de objektive som de subjektive kriterier, samt på sager som opfyldte de objektive kriterier, men ikke de subjektive, og som derfor ikke kunne karakteriseres som uredelige. Endelig omtales et eksempel på en sag, hvor det blev bedømt, at de objektive kriterier for uredelighed

ikke var opfyldt, men hvor det blev bedømt, at der var sket afvigelse fra god forskningspraksis.

Sager som opfyldte såvel de objektive som de subjektive uredelighedskriterier

Sag nr. 6/93 (6)

En hospitalslæge havde i nogle publikationer medtaget sine overlægers navn i forfatterlisten uden deres vidende. Dette kunne tilføre artiklen et falsk skin af autoritet. Handlingen faldt ind under gerningsindholdets punkt vedrørende uretmæssig forfatterrolle.

Sag nr. 1/94 (7)

Et amerikansk farmaceutisk kommunikationsfirma tilbød en overlæge forfatterskab af en færdigskreven oversigtsartikel, bestemt for et internationalt videnskabeligt tidsskrift. Artiklen konkluderede, at et bestemt firmas produkt var det bedst egnede blandt flere. Ved at søge opnået forfatterskab af en anerkendt ekspert inden for området, har man ønsket at tilføre artiklen et falsk skin af uafhængighed. Handlingen faldt ind under gerningsindholdets punkt om uretmæssig forfatterrolle.

Sag nr. 1/95

Sagen er refereret i denne årsberetning og drejede sig om overtrædelse af gerningsindholdets punkt om plagiering.

Sager som opyldte de objektive, men ikke de subjektive uredelighedskriterier

Sag nr. 5/93 (6)

En gruppe læger (herefter benævnt forskerne) ville undersøge, om et lægemiddel, som blev anvendt af en anden gruppe læger (herefter benævnt behandlerne) til behandling af alvorlig kredsløbssygdom, havde den af behandlerne angivne effekt. I deres publikation anførte forskerne, at de anvendte det samme lægemiddel, som behandlerne brugte. Forskerne beskrev utvedydigt, hvad deres eget præparat bestod af, men de gjorde ikke opmærksom på en forskel, der faktisk var imellem deres præparat og behandlernes. Derved kunne handlingen regnes for at falde ind under gerningsindholdets punkt vedrørende fordrejning af andres resultater, idet forskerne formidlede det indtryk, at behandlernes resultater var opnået med forskernes præparat.

UVVU kunne imidlertid konstatere, at der ikke i det foreliggende materiale fra behandlernes side var fremlagt belæg for at antage, at deres præparat skulle være mere effektivt end forskernes, om end de var af den faste overbevisning, at det var tilfældet. Ej heller fandtes der belæg for at antage, at forskerne skulle have været i ond tro, når de anførte, at de havde brugt et præparat, som i virkningsmæssig henseende var identisk med behandlernes præparat, idet de lagde vægt på det, de vidste om de biologiske forhold, og ikke på detaljer i præparationen.

Ikke desto mindre må det stå klart, at artiklens budskab, at forskerne havde undersøgt det præparat, behandlerne anvendte, var misvisende, uanset hvilke opfattelser man kan have af betydningen af de faktiske forskelle. UVVU fandt imidlertid, at forskerne ikke havde indset dette, og at der derfor ikke var tale om bevidst vildledning eller om grov uagtsomhed, og dermed var det subjektive kriterium for uredelighed ikke opfyldt.

Ekstern sag

Denne sag blev ikke behandlet af UVVU, men det i sagen nedsatte ad hoc udvalg havde én af dette kapitels forfattere (DA) som formand, og eftersom sagen rummede vigtige aspekter vedrørende bedømmelse af, om uredelighed kan konstateres eller ikke, medtages den her.

Et universitet ønskede undersøgt, om en forsker havde begået uredelighed i udførelsen af sine forsøg eller i publiceringen deraf. Det nedsatte ad hoc udvalg sammenholdt grunddata med publicerede data i et udvalg af figurer og tabeller fra særligt vigtige arbejder inden for forskerens videnskabelige produktion. Ad hoc udvalget konkluderede i sin redegørelse, at der ikke var fundet videnskabelig uredelighed, men at der på nogle punkter var sket afvigelser fra sædvanlig forskningspraksis, afvigelser som karakteriseredes med gradueringer som mindre, klare eller væsentlige.

Til belysning af problemerne med skelnen imellem uredelighed og afvigelser fra sædvanlig forskningspraksis vil blive fremdraget et eksempel. Eftersom det pågældende ad hoc udvalgs anvendelse af udtrykket *sædvanlig* forskningspraksis i sit indhold ikke adskiller sig fra UVVU's anvendelse af udtrykket *god* forskningspraksis, vil udtrykkene blive anvendt sideordnet, således som de passer bedst i sammenhængen.

Det eksempel, der vil blive belyst, vedrører ad hoc udvalgets fund af nogle tilfælde af *selektion af data,* som hører ind under det punkt i UVVU's objektive kriterier, som vedrører selektiv og skjult kassation af uønskede data. Dette punkt var også medtaget i ad hoc udvalgets kommissorium.

Skulle disse fund af dataselektion karakteriseres som uredelighed?

Hvis dette ikke skulle være tilfældet, hvorledes skulle de så karakteriseres? At se bort fra dem, hvilket ville indebære, at de enten ansås for betydningsløse eller accepteredes som god praksis, var i det mindste ikke en farbar vej.

Ad hoc udvalget forsøgte i redegørelsen at illustrere overgangen fra *klart ikke-uredelig* over *måske uredelig* til *klart uredelig* praksis ved en opstilling af forskellige former for dataselektion:

a. Der kan være tale om udelukkelse af resultater fra præliminære forsøg eller fra klart mislykkede forsøg, hvilket ad hoc udvalget anså for sædvanlig praksis.

b. Der kan være tale om udelukkelse efter et fagligt skøn af data fra mindre vellykkede forsøg, som er på græsen mellem det brugelige og det ubrugelige. Herunder kan høre såkaldte »outliers«.

   En sådan udelukkelse fandt ad hoc udvalget, at mange nok ville regne som sædvanlig praksis. Ad hoc udvalget anså det imidlertid for mest korrekt, at sådanne udeladelser nævnes og forklares i artiklen, i det mindste i en del af tilfældene, og efter en konkret vurdering af nødvendigheden.

   Udvalget fandt i ét tilfælde af denne art grund til at karakterisere det som en *mindre* afvigelse fra sædvanlig (god) praksis, at resultater i en artikel var ekskluderede uden, at det var nævnt fx i figurteksten.

c. Der kan være tale om udeladelse af data eller forsøg, som ville gøre det videnskabelige budskab mindre éntydigt, end det ville have været tilfældet, såfremt disse data eller forsøg ikke eksisterede. Det kan i sådanne tilfælde gælde, at en udelukkelse ikke ville føre til, at budskabet direkte ville blive forvredet. Det kan med andre ord dreje sig om en forskønnende retouchering.

   Denne form for udvælgelse af data fører til, at det videnskabelige resultat præsenteres som mere overbevisende, end det er. Desuden bliver de vanskeligheder, der har været med at frembringe de publicerede data, og som ville afspejles i mængden af kasserede resultater, ikke klargjort, hvilket kan være vildledende for andre forskere, som ønsker at udføre lignende forsøg. Det kan tilføjes, at forskeren i det foreliggende tilfælde har oplyst, at vedkommende var bekendt med, at en sådan vildledning faktisk har fundet sted.

   En anden virkning af denne form for dataselektion kan være, at forskeren slipper for at udføre supplerende forsøg, som ellers ville have været nødvendige for at frembringe et overbevisende, fx statistisk signifikant, resultat.

   Ad hoc udvalget fandt, at forskere næppe ville forsvare det synspunkt, at man ganske frit skulle kunne vælge og vrage imellem frembragte resultater. En sådan praksis ville føre til en alt for stor risiko for bias til gunst for resultater, som forskeren specielt måtte

ønske sig. En ukritisk publikation af ethvert frembragt resultat, måtte på den anden side også anses for uhensigtsmæsssig, idet et reelt og holdbart budskab kunne blive tilsløret af »støj«.

Ad hoc udvalget lagde derfor til grund for sin vurdering, at en selektion af den her nævnte art meget vel kunne være acceptabel, men ubetinget burde meddeles i artiklen. Åbenhed og dermed mulighed for yderligere uddybning fra redaktioners og læseres side ville begrænse den nævnte biasrisiko.

Ad hoc udvalget fandt tre eksempler, som det karakteriserede som klare og ét eksempel, som det karakteriserede som en væsentlig afvigelse fra sædvanlig (god) forskningspraksis.

d. Endelig kan der være tale om bevidst udeladelse af data eller forsøg, således at der ledes frem til et andet videnskabeligt budskab end det, som ville have fremgået ved inklusion af al den opnåede information.

Dette sidste falder utvivlsomt ind under uredelighedsbegrebet. Ad hoc udvalget fandt ingen forhold, som faldt ind under dette punkt.

I sin distinktion mellem punkterne *c* og *d* lagde ad hoc udvalget vægt på, om der var grund til at antage, at forskeren gennem sin dataselektion havde ønsket at vildlede, eller med andre ord få andre til at tro på noget, som vedkommende selv vidste var forkert. Det er jo uredelighedens egentlige væsen, som i sin ydre fremtrædelsesform viser sig som en forfalskning eller forvridning af det videnskabelige budskab. Forskeren kunne i alle de kritiserede forhold argumentere for, at vedkommende havde grund til at tro, at det var det ægte budskab, der blev fremstillet, og at afvigelserne nok var arbejdsbesparende og forenklende, men ikke direkte misvisende. Ad hoc udvalget kunne acceptere dette og statuerede derfor kun »afvigelse fra sædvanlig (god) forskningspraksis«.

Den anvendte skelnen imellem *mindre, klare* og *væsentlige* afvigelser fra sædvanlig (god) forskningspraksis var naturligvis arbitrær, men en sådan skelnen kan næppe undværes. Den afspejler varierende grader af uoverensstemmelse imellem angivelser i de pågældende artikler og de faktisk opnåede resultater.

Det fremgår af eksemplet fra denne eksterne sag, hvorledes den afvejning kan foregå, som kan føre til, at det konstateres, at det objektive uredelighedskriterium, skjult dataselektion, er opfyldt, men at det subjektive kriterium, hensigt til at bedrage eller grov uagtsom adfærd, ikke anses for opfyldt. Selv om de fremlagte resultater således i nogen grad er misvisende og som omtalt kan vildlede andre forskere, fandtes det, at forskeren ikke havde indset dette, hvorfor handlingen ikke blev bedømt som resultat af uredelighed.

Sag, som ikke opfyldte det objektive kriterium for uredelighed, men hvor det blev bedømt, at der var sket afvigelse fra god forskningsskik

Sag nr. 2/95.

Sagen er refereret i denne årsberetning og drejede sig om fremhæven på et falsk grundlag af en forskers andel i udviklingen af en original hypotese og dermed også om overtrædelse af gerningsindholdets punkt om fordrejet gengivelse af andres resultater. Det blev konkluderet, at der ikke var sket overtrædelse af uredelighedsbegrebets objektive område, men at der var sket brud på god forskningsskik derved, at forskeren ikke på fyldestgørende måde havde omtalt den andel i hypoteseudviklingen, som tilkom en forskerkollega.

Nødvendigheden af at arbejde ikke blot med en norm for videnskabelig redelighed, men også med en norm for god videnskabelig praksis

UVVU har mødt den opfattelse, at udvalget skulle indskrænke sin virksomhed til at bedømme, om der i forelagte sager findes videnskabelig uredelighed eller ej, mens udvalget skulle afholde sig fra at bedømme sager ud fra en norm for god forskningspraksis. Man anså, at der ikke består enighed i forskerverdenen om sådanne normer, og at de under alle omstændigheder ikke er nedfældet nogetsteds og derfor ikke kan anses for at være bindende.

UVVU har oprindeligt i nogen grad delt dette synspunkt, og der er da også i udvalgets vedtægter alene medtaget en definition af videnskabelig uredelighed, mens den tidligere omtalte liste over overtrædelser af god forskningsskik er udeladt.

I en tidlig *sag, nr. 3/93* (5), som bl.a. handlede om en mangelfuld citation fra en forskergruppes side af en kollegas originale resultater, nøjedes UVVU med at konstatere, at der ikke forelå videnskabelig uredelighed, om end forholdet i et ad hoc udvalgs redegørelse var fundet kritisabelt. Det blev i UVVU's afgørelse udtalt, at manglende citation af andre forskere falder uden for begrebet videnskabelig uredelighed, hvorfor UVVU ikke ville udtale sig herom.

Det er igennem de erfaringer, der er blevet indvundet igennem de forløbne tre års arbejde, blevet klart i stigende grad, at det er nødvendigt i konkret sagsbehandling at arbejde ikke blot med en

redelighedsnorm, men også med en norm for god forskningspraksis.

Som det fremgik af to af de ovennævnte eksempler *(den eksterne sag* og *sag nr. 2/95)*, blev afvigelse fra god forskningspraksis anvendt både i en sag, hvor det objektive kriterium for uredelighed var opfyldt, men hvor det subjektive kriterium ikke var opfyldt, og i en sag hvor det objektive kriterium ikke var opfyldt.

Disse to anvendelser af en norm for god praksis har hver deres begrundelse.

- I den eksterne sag var der faktisk foretaget en skjult dataselektion, men der fandtes ikke grund til at antage, at der forelå forsæt til at vildlede. Eftersom det videnskabelige budskab ikke desto mindre måtte anses for i nogen grad at være vildledende, som ovenfor omtalt, mente ad hoc udvalget, at det var nødvendigt at klargøre, at god forskningspraksis sætter en grænse for den frihed, en forsker kan have til at nøjes med at publicere et udvalg af sine resultater.

  En norm for god forskningspraksis skal dermed tjene som et værn imod en for udtalt biasrisiko. Det er en risiko, der gøres meget for at imødegå inden for klinisk forskning, og som basalforskningen ikke kan lade ganske upåagtet. En norm er derfor egnet til og nødvendig for at sikre validiteten af videnskabelige budskaber.
- I *sag nr. 2/95* faldt handlingen uden for det objektive uredelighedsbegreb, men der var tale om tilsidesættelse af normal citationspraksis over for forskerkollegers originale indsats. En norm skal her sikre, at forskerverdenens meriteringssystem kan fungere på en retfærdig måde og tillige tjene den samfundsinteresse, der ligger i at undgå personstridigheder, som ifølge UVVU's erfaringer ikke er sjældne, og som kan kompromittere kvalitet og produktivitet i forskningsmiljøerne.

Det kan således fastslås, at der, både af hensyn til den konkrete sagsbeskrivelse og af hensyn til generel forebyggelse af uheldig praksis, kan være behov for at kunne give en kritisk karakteristik af nogle handlinger, som ikke er uredelige.

Når UVVU i sin hidtidige praksis har anlagt sådanne normer for

god forskningspraksis, må det fremhæves, at der ikke er tale om normer i et tvivlsomt grænseområde. De normer, der har været anvendt har, som det vil fremgå af det foregående, været sådanne som:

- Forskere skal citere andres arbejder korrekt og på fyldestgørende måde.
- Forskere kan ikke vælge frit, når de publicerer deres resultater, men skal redegøre for en eventuel selektion af forsøg eller data.

Selv om sådanne normer ikke er nedfældet i eksplicitte retningslinier, mener UVVU, at de er alment accepterede.

Dermed kan UVVU ikke acceptere det synspunkt, som har været fremført, at UVVU anvender nyopstillede regler med tilbagevirkende kraft. I *sag nr. 2/95* konkluderede UVVU: »Den omstændighed, at normerne for god forskningsskik først gennem UVVU's virksomhed får en mere præcis sproglig udformning, er ikke til hinder for, at den bagvedliggende almene norm anvendes som vurderingsgrundlag i forbindelse med en forskers tidligere adfærd«.

UVVU finder imidlertid, at det utvivlsomt ville være af værdi, såfremt forskere formulerede principper for god videnskabelig praksis, ikke blot for lægemiddelforskning, hvor sådanne vejledninger findes (7), men også for basalforskningen.

Hvilke sager bør UVVU beskæftige sig med?

UVVU skal beskæftige sig med sager, som rummer velbegrundet mistanke om videnskabelig uredelighed. Det er udvalgets egentlige arbejdsområde. Sager, som vedrører andre former for afvigelse fra god forskningspraksis, bør principielt behandles af de institutioner, forskerne arbejder under.

Det kan være umuligt forud for en sags behandling at bestemme, om anklager for uredelighed i virkeligheden handler om uredelighed eller om anden form for brud på god skik. Der må derfor være en vis margin for UVVU til at påtage sig sager med vanskeligt afgrænseligt indhold.

Eftersom UVVU gerne vil bidrage til forebyggelse af uredelighed, vil udvalget imidlertid også, efter konkret stillingtagen, kunne

acceptere at behandle sager, som ikke rummer anklager om uredelighed, men hvor der fx råder uenighed om medforfatterskab. I sådanne tilfælde, vil UVVU medvirke til at klarlægge sagens indhold og søge at forlige parterne, jf. *sag nr. 4/95,* som er refereret i denne beretning.

Det, som vil være afgørende for UVVU's accept af at gå ind i sådanne sager, er, om sagen rummer principielle træk, som kan bidrage til det erfaringsgrundlag, som udvalget kan bygge sin forebyggende virksomhed på. I tvivlstilfælde, vil det kunne være afgørende, om forskerne er tilknyttet en institution, som rettelig bør tage sig af sagen, eller om der er tale om forskere uden nogen fælles overordnet instans *(sag nr. 4/95)*.

UVVU ønsker generelt ikke at behandle sager, som alene drejer sig om forskellige former for tvist imellem forskere. Sagerne skal rumme anklager for uredelighed, eller de skal, som nævnt ovenfor, rumme principielle træk af betydning for forebyggelse af uredelighed.

Andre former for tvistigheder, såkaldte personalesager, bør behandles af forskningsinstitutionerne. Det kan anføres, at UVVU ikke har behandlet sådanne personalesager i sin funktionsperiode. De sager, som rummede de betydeligste elementer af personlig tvist *(3/93, 2/95)* blev henvist til UVVU af dekanerne for parternes fakulteter, og i begge tilfælde skete det med korrekt henvisning til, at der forelå bekyldninger om uredelighed.

Det vil ikke kunne undgås, at UVVU kommer til at beskæftige sig med sager, som efter sagsbehandlingens afslutning må fremstå som overvejende personalesager, eller som sager, der vedrører anden form for afvigelse fra god forskningspraksis end uredelighed. Det er sagernes status på henvisningstidspunktet, der er afgørende for, om det er rimeligt, at UVVU påtager sig dem. Som det er belyst i det foregående, vil sådanne sager kunne bidrage til afgrænsning af uredelighedsbegrebet, og de vil kunne medvirke til en eksplicit beskrivelse af normer for god videnskabelig praksis.

Hvis forskere eller institutioner er i tvivl om, hvorvidt et problem hører ind under UVVU's arbejdsområde, er UVVU's medlemmer og sekretariat til disposition med rådgivning.

Eftersom uhensigtsmæssig sagsbehandling efter erfaringer på internationalt plan gerne manifesterer sig alvorligst under de indle-

dende faser af sagsudredningen, vil UVVU fraråde, at institutionerne selv foretager indledende sonderinger til fastlæggelse af, om der er tale om mulig uredelighed.

Ved anklager om uredelighed vil den bedste fremgangsmåde være fra første færd at inddrage UVVU og først efter rådgivning derfra selv gå videre med en sag.

Hvis UVVU beslutter at gå ind i en sag, vil det indlede med en forundersøgelse, og hvis den klart viser, at det drejer sig om en personsag eller andre forhold, som ikke tyder på uredelighed, vil UVVU tilbagegive sagen til institutionen.

Litteratur

1. Andersen D, Attrup L, Axelsen N, Riis P. Videnskabelig uredelighed og god videnskabelig praksis. København: Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd, 1992.
2. Uredelighedsbegrebet og UVVU's sagsområde. Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed, beretning for 1993, kapitel 6. København: Forskningsrådene, 1994.
3. Andersen D. Nordisk samarbejde om videnskabelig uredelighed. Nord Med 1995; 110: 160-1.
4. Buzzelli DE. The definition of misconduct in science: A view from NSF. Science 1993; 259: 584-5, 647-8.
5. Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed, beretning for 1993. København: Forskningsrådene, 1994.
6. Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed, beretning for 1994. København: Forskningsrådene, 1995.
7. God klinisk praksis ved afprøvning af lægemidler i det europæiske fællesskab. Strasbourg: Kommissionen for de europæiske fællesskaber, 1990.

Udvalget Vedrørende Videnskabelig Uredelighed

Beretning 1997

København, maj 1998

Indholdsfortegnelse

Forord 7

1. Sager gennem udvalgets første fem år
af *Daniel Andersen* 9

2. Vejledninger i god forskningspraksis
af *Daniel Andersen* 15

3. Evaluering af det norske uredelighedsudvalg
af *Daniel Andersen & Hans Henrik Brydensholt* 19

4. Den internationale udvikling
af *Nils Axelsen & Martin Korst* 23

5. Oplysende virksomhed og initiativer
af *Martin Korst* 31

6. Behandlede sager i 1997
af *Daniel Andersen & Martin Korst* 35

7. Bilagsfortegnelse
1. Vedtægter 47
2. Medlemmer af UVVU 51
3. Medlemmer af ad hoc-udvalg 55
4. Litteratur 57

Hæfte med UVVU's fem vejledninger

KAPITEL 1

Sager gennem UVVU's første fem år

Af Daniel Andersen

Efter at UVVU nu kan se tilbage på fem års funktion, kan det konstateres, at udvalget har indsamlet en ret betydelig sum af erfaringer til trods for, at sagsantallet år for år har kunnet forekomme beskedent. Erfaringer som på en naturlig måde giver sammenhæng mellem udvalgets to hovedfunktioner, at behandle sager og at virke for forebyggelse af videnskabelig uredelighed gennem fremme af god forskningsskik.

Sagsbehandling

Når UVVU modtager en klage, som rummer formodning om begået videnskabelig uredelighed, bliver den sendt til den forsker, der klages over, og efter modtagelsen af bemærkninger fra denne bliver der taget stilling til, om der er grundlag for at gå videre. Er der det, bliver den anklagedes bemærkninger sendt til klageren, og der kan således blive tale om to eller flere udvekslinger af argumentation mellem parterne. UVVU finder dette princip med liberal mulighed for kontradiktion vigtigt for en retssikkerhedsmæssigt betryggende sagsbehandling.

Sommetider kan sager afgøres efter en sådan udveksling af skrivelser. I andre tilfælde nedsættes ad hoc-udvalg, som foretager nærmere undersøgelse af sagen, evt. med gennemgang af rådata og med samtale med parterne. Oftest sammensættes sådanne ad hoc-udvalg af medlemmer eller suppleanter fra UVVU, men i to sager har der deltaget ekstern dansk ekspertise og i yderligere to sager internationale eksperter.

Ad hoc-udvalgene udfærdiger en redegørelse, som tilsendes parterne med en frist til kommentarer. Redegørelsen, parternes eventuelle kommentarer og ad hoc-udvalgets svar herpå udgør det materiale, UVVU har som grundlag for sin afgørelse. Afgørelsen sendes til parterne med oplysning om, at de må disponere over den, som de ønsker. De kan således vise den til hvem, de finder det ønskeligt. Den ansættende institution får tilstillet redegørelsen, hvis den selv har rejst sagen, eller hvis der er påvist videnskabelig uredelighed. I øvrigt tager UVVU ikke skridt til at informere nogen, bortset fra en anonymiseret omtale i årsberetningerne. I et par specielle tilfælde, hvor der havde været megen offentlig opmærksomhed om en sag, har UVVU dog omtalt sagen med navns nævnelse.

Sagerne og deres indhold

Sagsmængden gennem årene er vist i tabel 1. Sagerne er placeret i det år, de blev modtaget og ikke ved afslutningen. Sager, betegnet som afsluttet med afgørelse, omfatter sager af forskelligt omfang. I nogle tilfælde, som i denne beretning er omtalt som afgjorte efter forundersøgelse, blev en ret kortfattet afgørelse udformet efter skriftudveksling, men uden samtale med parterne eller gennemgang af rådata e.l. I andre tilfælde var sagsbehandlingen mere omfattende og afsluttedes med en større redegørelse. Sager, betegnet som afsluttede på anden måde, omfatter sådanne, som efter forundersøgelse viste sig at være uden reelt indhold, var forældede, hørte under andre forskningsområder, eller blev tilbagekaldt.

Tabel 1. *Antal sager pr. år 1993-97.*

	93	94	95	96	97	Total
Sager						
Afsluttede med afgørelse	9	3	1	2	9	24
Afsluttede på anden måde	6	2	1	8	0	17
Total	15	5	2	10	9	41

UVVU modtog per år gennemsnitligt 8 anmodninger om at behandle sager, særligt mange det første år og særligt få i 1995. Gennemsnitligt 5 sager per år blev afsluttet med udvalgets afgørelse.

Man kan sætte denne aktivitet i forhold til fx antallet af sundhedsvidenskabeligt personale (VIP) i offentlig og privat sektor eller antallet af disses årsværk. I 1995 (1) var antallet af VIP 5.258 og antallet af VIP-årsværk 2.252. Dette betyder, at der blev afgjort ca. 1 sag/år/1.000 VIP eller 2 sager/1.000 VIP-årsværk.

I det følgende vil blive omtalt, hvilke klagepunkter de afgjorte sager har omfattet (tabel 2), og hvilke afvigelser fra god forskningspraksis, der blev påvist (tabel 3). Eftersom de enkelte sager kunne rumme flere klager og afvigelser fra god praksis, er summen heraf større end antallet af de sager, de vedrørte.

Tabel 2. *Klagepunkter og antal af sager, hvori de blev rejst.*

Konstruktion af data	2
Plagiat	3
Tyveri af data	2
Falsk metodebeskrivelse	3
Forvredet statistik eller konklusion	2
Undertrykkelse af publikation af uønskede data	4
Uberettiget brug af data	4
Spøgelsesforfatterskab	2
Problemer vedrørende forfatterskab og citation	8

Tabel 3. *Afvigelser fra god forskningspraksis, antal sager.*

Videnskabelig uredelighed	
Uberettiget forfatterskab (2)	1
Spøgelsesforfatterskab (3)	1
Plagiat (4)	1
Falsk metodebeskrivelse(5)	1
Anden afvigelse fra god forskningspraksis	
Uberettiget fjernelse af database	1
Uberettiget publikation af data	1
Gaveforfatterskab	2
Udelukkelse fra berettiget medforfatterskab	3
Misvisende citation af andres arbejde	2

Af tabel 2 ses, at det var et ganske bredt spektrum af anklager, der blev rejst, og en del af dem var alvorlige.

Inden tabel 3 kommenteres, skal det omtales, hvad de betegnelser, der anvendes, betyder.

Videnskabelig uredelighed karakteriseres ved bevidste handlinger eller grov uagtsomhed, som forfalsker eller forvrider det videnskabelige budskab eller fremhæver en forskers indsats på et falsk grundlag (6, 7).

Afvigelse fra god forskningspraksis anvendes som betegnelse for handlinger, som ikke er i overensstemmelse med, hvad der i forskerverdenen betragtes som god skik, men som ikke er af en sådan alvor, at de opfylder den nævnte karakteristik af uredelighed (6, 7).

Af tabel 3 ses, at der blev der konstateret videnskabelig uredelighed i fire af sagerne, men de tilhørte ikke de alvorligste kategorier. Der henvises til omtalerne af dem i de forskellige årsberetninger (2, 3, 4, 5). Det ses endvidere, at der forekom afvigelser fra god forskningspraksis inden for et ret bredt felt af handlinger, som imidlertid alle havde med brugsret til data og publikation at gøre.

Fra sager til forebyggelse

Man kan i de enkelte sager bedømme, hvad der lå til grund for, at der blev rejst anklager og foretaget forskellige afvigelser fra god praksis (tabel 4).

Tabel 4. *Tilgrundliggende problemer, som førte til klager og til afvigelser fra god forskningspraksis, antal sager.*

Usikkerhed vedrørende brugsret til data	10
Usikkerhed om ret til medforfatterskab	10
Mangelfuld projektstyring og information	4

Mens spektrene af klager og afvigelser fra god forskningspraksis var brede, ses det af tabel 4, at de tilgrundliggende årsager var få og koncentrerede om tre vigtige punkter.

Derved leder erfaringer fra sagsbehandlingen naturligt over til den forebyggende indsats, som bør koncentreres om de tre problemområder, som er nævnt i tabel 4.

Det er usikkerhed om, hvor den enkelte står inden for disse tre problemfelter, snarere end ond vilje, som fører til uenighed i forskergrupperne, sommetider resulterende i anklager om uredelig adfærd.

En naturlig konsekvens heraf er at udarbejde vejledninger for, hvorledes man bør forholde sig inden for disse felter. Vejledninger, som tilstræber at udtrykke det, der i almindelighed anses at være konsensus om i forskerverdenen, men som alligevel kan blive genstand for uenighed, specielt under konflikter, fordi konsensus er implicit og kun sjældent udtrykt eksplicit.

UVVU har allerede udarbejdet to vejledninger (8, 9), som er udgivet sammen med Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd, og som omhandler dele af de nævnte problemområder. Med udgangspunkt i de her omtalte erfaringer har UVVU imidlertid nu udarbejdet tre nye vejledninger, én om hvert af problemområderne, som udkommer sammen med denne årsberetning.

Referencer

1. Forskning og udviklingsarbejde i den offentlige sektor – Forskningsstatistik 1995, p.49. København: Forskningsministeriet 1997.
2. Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed, beretning for 1993, 47-8 (sag nr.6). København: Forskningsrådene, 1994.
3. Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed, beretning for 1994, 57-8 (sag nr.1). København: Forskningsrådene, 1995.
4. Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed, beretning for 1995, 75-6 (sag nr.1). København: Forskningsrådene, 1996.
5. Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed, beretning for 1996, 46-8 (sag nr.1). København: Forskningsrådene, 1997.
6. Andersen D, Attrup L, Axelsen N, Riis P. Videnskabelig uredelighed og god videnskabelig praksis. København: Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd, 1992.
7. Andersen D, Brydensholt HH. UVVU's bedømmelse af handlinger, der er i strid med god videnskabelig praksis, og afgrænsningen af UVVU's sagsområde. Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed, beretning for 1995, 33-45. København: Forskningsrådene, 1996.
8. Guidelines for the presentation of experimental protocols and reports, data documentation and data storage in basic health research. Dan Med Bull 1997; 44: 87-8.
9. Guidelines for the presentation of research plans and protocols, data documentation and data storage in clinical and clinical-epidemiological research. Dan med Bull 1997; 44: 88-9.

KAPITEL 2

Vejledninger i god forskningspraksis

Af Daniel Andersen

Sammen med denne årsberetning udsendes et hæfte: *Vejledninger i god videnskabelig praksis.*

Vejledningernes oprindelse

Kimen blev lagt i den redegørelse, der i 1992 blev udarbejdet forud for oprettelsen af UVVU (1). Bag redegørelsen stod en arbejdsgruppe, nedsat af Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd, med repræsentanter for en bred kreds af danske forskningsinstitutioner og videnskabelige selskaber. Et kapitel havde titlen: *God videnskabelig praksis – forebyggelse af videnskabelig uredelighed.* Det understregede vigtigheden af klare regler for god forskningsskik i forebyggelsen af videnskabelig uredelighed, og det gav en grundig og mangesidig fremstilling af de principper, som burde ligge til grund for sådanne regler.

Som en opfølgning heraf (2) udgav UVVU første gang i 1993 og efter let revision igen i 1996 to vejledninger (3, 4) omhandlende forsøgsprotokoller, datadokumentation og dataopbevaring. De blev vel modtaget, og det er UVVU's indtryk, at de er blevet brugt ganske meget.

Derved føjedes et par led til den række nationale og internationale vejledninger, som findes – dels i form af kort opridsede principper (5-11), dels i form af brede oversigtlige fremstillinger (12, 13).

Efterhånden som UVVU gjorde sine egne erfaringer, blev det klart, som det er omtalt i denne beretnings kapitel 1, hvor i forskningsprocessens led, tyngdepunkterne i vejledningsbehovet befandt sig, nemlig i *indledningsfasen,* ved *opbevaring* og *brug af data* og ved *publikation.*

Behov for vejledningerne

De ovenfor nævnte områder er i nogen grad dækket i de allerede eksisterende vejledninger, herunder også UVVU's egne (3, 4), men i varierende omfang og i reglen kun partielt. De mest indflydelsesrige som *Good Clinical Practice*-reglerne (6) og *Vancouver*-reglerne (11) dækker hver for sig kun dele af forskningsområdet eller forskningsprocessen.

UVVU har derfor fundet det vigtigt at udfærdige tre nye vejledninger, én for hvert af de nævnte tyngdepunkter, baseret på UVVU's erfaringer gennem fem års arbejde i det danske sundhedsvidenskabelige forskningsmiljø, og med den vægtning, der måtte følge heraf.

Der findes i et vist omfang overlapning imellem hver af de tre nye vejledninger og imellem dem og de to allerede udsendte (3, 4). Skulle det have været undgået, ville det have krævet mange krydshenvisninger, som ville have gjort det nødvendigt under læsningen af én vejledning at foretage opslag i de øvrige vejledninger med afbrydning af læsningen til følge. Som det nu er gjort, kan vejledningerne læses hver for sig med indre sammenhæng, men dog med krydshenvisninger til fyldigere omtale i andre vejledninger.

Vejledningerne skal, som det omtales i forordet til dem, tjene et dobbelt mål: Fremme forskernes retssikkerhed ved at gøre det eksplicit, hvad der i UVVU opfattes som god forskningspraksis, og fremme en sådan praksis for dermed at forebygge videnskabelig uredelighed. Ikke mindst håbes det, at de kan tjene som hjælpemiddel og referenceskrifter i forskeruddannelsen.

Konsensus som grundlag for vejledningerne

Det har ikke været UVVU's hensigt at skabe helt nye principper. Det har tværtimod været målet at søge nedfældet eksplicit, hvad der allerede implicit er konsensus om, inden for den sundhedsvidenskabelige forskerverden. Dette kan give anledning til modsat rettede reaktioner hos brugerne. De kan på den ene side føle noget af indholdet velkendt og dermed overflødigt. På den anden side kan noget forekomme nyt uden egentlig at være det, fordi den enkelte forsker ikke altid i alle detaljer og inden for alle områder har gjort sig klart eller fået undervisning i, hvad der er en fælles opfattelse af god forskningsskik.

Ikke sjældent opstår behov for klargørelse af principper for god videnskabelig praksis først, når der er opstået en konflikt. Derved

kan opfattelsen af principperne blive farvet af det konkrete problem med det resultat, at det kan blive vanskeligt for modstående parter at blive enige om deres indhold. Det, som forekom indlysende, viser sig pludseligt modsætningsfyldt.

Vejledninger, som de nu foreligger, kan derfor forudses at blive en hjælp til konfliktforebyggelse og til konfliktløsning alene derved, at der nu findes en konkret udformning.

Hvis vejledninger er meget generelle i formuleringerne, vil de ikke let give anledning til uenighed med hensyn til deres principielle sigte, men der vil til gengæld blive større anledning til uenighed i fortolkningen, når de skal anvendes på konkrete problemer. Omvendt, hvis vejledninger er detaljerede. De vil så kunne give anledning til principiel diskussion om mange enkeltpunkter, men de vil være lettere at anvende, når der opstår et konkret spørgsmål.

UVVU har valgt at give vejledningerne en ret høj detaljeringsgrad i den hensigt at gøre dem så brugbare som muligt i konkrete situationer. Til gengæld er det så søgt gennem vejledningernes tilblivelsesproces at formindske risikoen for alvorligere principielle uenigheder om deres indhold.

Dette er for det første gjort ved at lægge udformningen tæt op ad de principper, der blev nedlagt i den ovenfor nævnte redegørelse (1), som var genstand for megen principiel diskussion under udarbejdelsen, men hvorom der blev nået konsensus i den bredt sammensatte arbejdsgruppe.

Dernæst er det sikret, at de enkelte punkter i vejledningerne er i overensstemmelse med principperne i de allerede foreliggende vejledninger (5-12). Det kan i virkeligheden konstateres, at der råder en ganske bred international konsensus om de væsentligste elementer af god videnskabelig praksis.

I særlig grad er der lagt vægt på, at der råder overensstemmelse med den omfattende, generelle og juridisk orienterede vejledning, som er udgivet af *Akademikernes Centralorganisation* (13).

Endelig har vejledningsudkast været igennem en omfattende høringsproces, som førte til ændring af en række formuleringer, men som ikke gav holdepunkt for formodning om nogen principiel uenighed med hensyn til vejledningernes indhold.

UVVU mener med denne fremgangsmåde at have tilvejebragt så

megen sikkerhed, som det er muligt for, at vejledningerne er udtryk for konsensus inden for dansk sundhedsvidenskab.

UVVU håber, at vejledningerne vil blive brugt af forskerne, og at de vil vise sig nyttige i forskeruddannelsen. Som det skete for de første to vejledninger, er det UVVU's ønske, at de tre nye også bliver udsendt til fornyet høring efter ca. tre år med henblik på de justeringer, der til den tid måtte have vist sig påkrævede.

Referencer

1. Andersen D, Attrup L, Axelsen N, Riis P. Videnskabelig uredelighed og god videnskabelig praksis. København: Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd, 1992.
2. Clausen T, Riis P. Simple guidelines for experimental reports, documentation and storage of data. A new initiative to further research integrity. Dan Med Bull 1997; 44: 85-7.
3. Guidelines for the presentation of experimental protocols and reports, data documentation and data storage in basic health research. Dan Med Bull 1997; 44: 87-8.
4. Guidelines for the presentation of research plans and protocols, data documentation and data storage in clinical and clinical-epidemiological research. Dan Med Bull 1997; 44: 88-9.
5. Guidelines for the conduct of research within the public health service. U.S. Department of health and human services, 1992.
6. EEC Guidelines on Good Clinical Practice. CPMP Working Party on Efficacy of Medicinal Products, 1991.
7. Good clinical (research) practice. London: The Association of the British Pharmaceutical Industry, 1992.
8. Harvard Medical School. Faculty policies on integrity in science. Boston, Mass., 1992.
9. Evered D, Lazar P. Misconduct in medical research. Strasbourg: European Medical Research, Newsletter, april 1996.
10. Rigshospitalets Forskningspolitik. København: Rigshospitalet, 1996.
11. International Committee of Medical Journal Editors. Uniform requirements for manuscripts submitted to biomedical journals. Nord. Med. 1997; 112: 55-60.
12. Macrina FL. Scientific integrity. Washington, DC: American Society for Microbiology, 1995.
13. Andersen MB, Hau E. Rettighedsproblemer i forskningssamarbejder. København: Akademikernes Centralorganisation, 1998.

KAPITEL 3

Evaluering af det norske uredelighedsudvalg

Af Daniel Andersen & Hans Henrik Brydensholt

Det Norske Nasjonale Utvalg for Vurdering av Uredelighet i Helsefaglig Forskning (NUVU) blev oprettet i september 1994 for en prøveperiode på tre år. Det var fra starten bestemt, at der skulle finde en evaluering sted efter prøveperiodens udløb, og til gennemførelse heraf blev nedsat et udvalg bestående af *Hans Henrik Brydensholt* (formand) og *Daniel Andersen* fra UVVU samt professor *Gisela Dahlquist,* Umeå Universitet og *Etiknämnden.* Udvalget afgav sin evaluering i januar 1998.

Forud for oprettelsen af NUVU havde Rådet for medisinsk forskning i det tidligere *Norges almenvitenskapelige forskningsråd* (NAVF), nu *Norges forskningsråd, Området for Medisin og helse,* nedsat et udredningsudvalg, som afgav en betænkning i september 1993.

Vedtægter og uredelighedsbegreb

NUVU's vedtægter fastslår, at udvalget skal varetage sagsbehandling inden for sundhedsvidenskabelig forskning samt forebyggelse. NUVU skal forud for undersøgelse af anmeldte sager kontakte den involverede forskningsinstitution og forespørge, om denne selv vil behandle sagen.

Begrebet videnskabelig uredelighed afgrænses som: *Alle alvorlige brudd på akseptert forskningsetisk praksis i planlegging, gjennomføring eller rapportering av forskning.* Som eksempler herpå anføres:

- Fabrikasjon og/eller forfalskning av forskningsresultater
- Plagiering av andres resultater – tyveri av resultater
- Plagiering av andres artikler

- Bevisst tilbakeholdelse eller seleksjon av resultater for publikasjon, der dette har betydning for tolkning av data
- Forsettlig feilaktig bruk av statistiske eller andre metoder
- Forsettlig eller grov uaktsom tilbakeholdelse av essentielle detaljer i metodikk
- Misvisende forfatterliste (utelatelser og inkluderinger)
- Feilagtig gjengivelse av andres resultater eller konklusioner eller annen mangelfull publisering
- Presentasjon av resultater for den offentlige allmennhet uten vitenskapelig presentasjon i tidsskrifter, konferanser eller annen tilgjengelig vitenskapelig dokumentasjon
- Uakseptabel dobbeltpublisering

Denne norske afgrænsning af begrebet uredelighed har betydelig lighed med den danske, som findes gengivet i denne beretnings *bilag 1*. Der er imidlertid også nogle forskelle.

Hvor de norske vedtægter afgrænser videnskabelig uredelighed som *»Alle alvorlige brudd på akseptert forskningsetisk praksis i planleggning, gjennomføring eller rapportering av forskning«*, søger de danske i §2, stk.3 at gøre afgrænsningen mere objektiv ved formuleringen: *»den del af videnskabelig uredelighed, som UVVU's arbejdsområde inddrager, er karakteriseret ved at forfalske eller forvride det videnskabelige budskab eller på et falsk grundlag fremhæve forskeres indsats deri«*. Begge afgrænsninger har dog karakter af en *juridisk standard*, hvis nærmere indhold må fastlægges gennem teoretisk videreudvikling og praksis.

En anden forskel vedrører den vægt, der skal lægges på en anklagets subjektive indstilling til en handling, for at den kan regnes for videnskabeligt uredelig. Mens der i de danske reglers § 2, stk. 2 på overordnet niveau kræves forsæt eller grov uagtsomhed, nævnes dette ikke overordnet i de norske vedtægters § 2, men nævnes i stedet herfor i nogle af de enkelte punkter, ikke i alle.

Evalueringsudvalget anbefalede, at de subjektive forudsætninger for, at en handling kan karakteriseres som videnskabeligt uredelig, blev udtrykt mere konsekvent i vedtægterne.

NUVU's sammensætning

NUVU har syv medlemmer og personlige suppleanter. Medlemmerne udnævnes af Norges forskningsråd, Medisin og helse, efter

Udvalget Vedrørende Videnskabelig Uredelighed

Beretning 1998

København, marts 1999

Indholdsfortegnelse

Forord 7

1. Æres den, der æres bør – men helst for det rigtige
af *Daniel Andersen & Povl Riis* 9

2. Den internationale udvikling
af *Nils Axelsen* 13

3. Oplysende virksomhed og initiativer
af *Martin Korst* 19

4. Behandlede sager i 1998
af *Daniel Andersen* 23

5. Bilagsfortegnelse
   1. Vedtægter 41
   2. Bekendtgørelsen om UVVU 45
   3. UVVU's høringssvar vedr. bekendtgørelse 49
   4. Medlemmer af UVVU 53
   5. Medlemmer af UVVU pr. 1. januar 1999 57
   6. Medlemmer af ad hoc-udvalg 61
   7. Litteratur 63

at udvalget i sine konklusioner tilkendegiver, såfremt der i en sag er handlet i strid med god videnskabelig praksis, henvistes til, at dette er i overensstemmelse med den praksis, UVVU har anlagt under hele sin virksomhedsperiode, og at der er nærmere redegjort herfor i udvalgets årsberetninger.

Endelig fandt UVVU, at der ikke var fremkommet oplysninger, som anfægtede udvalgets syn på, hvad der er alment anerkendt adfærd i forbindelse med båndoptagelse af videnskabelige foredrag.

Kommentar

UVVU lægger, som omtalt i kapitel 1 i årsberetning 1997 vægt på en konsekvent gennemførelse af kontradiktionsprincippet, dvs. fremsendelse af den ene parts indlæg til den anden part, gerne i flere omgange. Desuden lægges der vægt på, at alt materiale, som udvalget bygger sin stillingtagen på, er gjort bekendt for parterne. Dette må dog afsluttes på et eller andet tidspunkt, afhængigt af sagens karakter og kompleksitet. UVVU standser udvekslingen, når der i de sidst fremkomne indlæg ikke forekommer noget nyt, som bidrager til klarlæggelse af de forhold, udvalget udtaler sig om. Det skete også i denne sag, og udvalgets skøn herom er ikke blevet anfægtet gennem det ovennævnte efterspil. Partshøring foretages i mere komplicerede sager, men ikke sjældent kan sager afklares i tilstrækkelig grad gennem skriftudvekslingen.

UVVU's praksis med ikke blot at udtale sig om, hvorvidt en sag indeholder videnskabelig uredelighed eller ej, men også at beddømme sagen efter en norm for god videnskabelig praksis, er nødvendiggjort af, at der ikke findes to klart adskilte populationer af forskeradfærd, en redelig og en uredelig. Der findes et kontinuum med spændvidde fra god forskningspraksis til klar uredelighed.

Der findes ikke nogen mulighed for ved en definition at placere eksakte grænselinier inden for dette kontinuum. For at kunne træffe nuancerede afgørelser, således at det ikke skulle blive nødvendigt at kalde enhver afvigelse fra god praksis for uredelig, har udvalget arbejdet med tre niveauer: Videnskabelig uredelighed, afvigelse fra god videnskabelig praksis og ingen afvigelse fra god videnskabelig praksis.

Til afgrænsning af god videnskabelig praksis har UVVU tilstræbt anvendelse af praksisnormer, som udvalget efter sit bedste skøn an-

ser for at falde inden for det, hvorom der råder konsensus i den danske forskerverden. Det har i udvalget været antaget, at dets brede repræsentation af forskere med forskelligt fagområde skulle sikre, at udvalgets skøn ikke ville afvige markant fra, hvad der er den overvejende holdning blandt forskere.

Til yderligere styrkelse af forskernes retssikkerhed har UVVU nu sammen med årsberetning 1997 udgivet vejledninger, som beskriver udvalgets opfattelse af indholdet af god forskningspraksis.

Sag 5

Vedrørende påstået spøgelsesforfatterskab, forvredet gengivelse af andres forskningsresultater og skjult sponsorering

Denne sag er overført fra beretningen for 1997, sag 8, hvor den blev omtalt som igangværende. Sagen blev forberedt af et ad hoc-udvalg med ét eksternt dansk medlem og to medlemmer fra UVVU.

Et lægemiddelfirma anklagede en dansk og en amerikansk forsker for:

1. at have udgivet en oversigtsartikel i eget navn, selv om den var udfærdiget af andre.
2. at have foretaget en systematisk skævvridning af de resultater, der blev præsenteret i artiklen, med det resultat at klagerens produkter blev undervurderet.
3. At have undladt i forbindelse med overssigtsartiklen at anføre, at det supplementum, hvori den blev publiceret, var sponsoreret af et konkurrerende lægemiddelfirma.

Den førstnævnte klage tog udgangspunkt i en samtale, medarbejdere fra klageren havde haft med den danske forsker, som var ansat i et af klageren sponsoreret forskningsprofessorat. Vedkommende skulle have oplyst, at han og den amerikanske kollega havde modtaget et færdigt manuskript fra det konkurrerende firma.

Eftersom forskerne og ledende repræsentanter for det konkurrerende firma klart benægtede, at noget sådant skulle være sket, og eftersom klageren ikke nærmere kunne underbygge klagepunktet, fandt UVVU, at der intet grundlag var for denne klage.

Det andet klagepunkt blev nærmere vurderet af udvalget, men

BILAG 3

UVVU's høringssvar vedr. bekendtgørelse om videnskabelig uredelighed

1. Indledning

UVVU har ikke ment i sit høringssvar at burde beskæftige sig med mere formelle forhold vedrørende sagsbehandlingen, idet man er bekendt med, at udvalgets formand i et selvstændigt høringssvar vil udtale sig herom. UVVU vil derimod i dette svar kommentere forhold inden for det sundhedsvidenskabelige område, hvor udvalget på baggrund af de nu adskillige års erfaring finder den foreslåede fremtidige struktur utilfredsstillende.

2. Størrelsen ad det fremtidige udvalg

UVVU har syv medlemmer, udpeget af rektorerne for universiterne i København, Århus og Odense, af rektor for Danmarks Farmaceutiske Højskole, af Dansk Medicinsk Selskab, af Sektorforskningens Direktørkollegium og af Amtsrådsforeningen samt Københavns og Frederiksberg Kommuner. De udpegede dækker aktuelt fagområderne basal- og klinisk lægevidenskabelig forskning samt farmaceutisk- og odontologisk forskning.

UVVU imødeser, at et fremtidigt underudvalg til bedømmelse af sundhedsvidenskabelige sager efter den ordning, der er lagt op til, alene vil have ét lægeligt medlem, idet det andet medlem vel skal repræsentere veterinærvidenskaberne. Udvalget havde ikke forestillet sig, at det skulle blive mindre, men tværtimod, at det burde drøftes at udvide kredsen med en lægperson og en repræsentant for lægemiddelindustrien.

En så snæver sammensætning, som der lægges op til, vil gøre det

overordentligt vanskeligt blot at træffe en saglig beslutning om, hvorvidt en sag skal behandles eller afvises, eller om hvilke personer, det vil være relevant at anmode om at indtræde som eksterne sagkyndige i ad hoc-udvalg, som erfaringsmæssigt vil blive nødvendige i nogle sager.

Alvorligst forekommer det dog, at et meget snævert udvalg vanskeligt vil kunne træffe afgørelser, som med tilstrækkelig sikkerhed udtrykker, hvad anerkendte forskere inden for feltet vil karakterisere som uredeligt eller dog stridende imod god forskningsskik. Der kan herom henvises til artiklen: »UVVU's bedømmelse af handlinger, der er i strid med god videnskabelig praksis, og afgrænsningen af UVVU's sagsområde« i udvalgets årsberetning for 1995, spec. side 43.

Det vil heraf fremgå, at ærlig og uærlig forskning ikke udgør tydeligt adskilte områder, men at der snarere er tale om et kontinuum med gradvis overgang fra klart uærlig forskning over større eller mindre afvigelser fra god forskningspraksis til forskning udført i overensstemmelse med god skik. Afgørelser i de enkelte sager må træffes ud fra et nøje kendskab til, hvorledes anerkendte forskere ser herpå og skal således være i overensstemmelse med den inden for forskningsområdet på det givne tidspunkt rådende forskerkultur. Dette forudsætter efter UVVU's mening et udvalg med betydelig faglig og personlig bredde.

UVVU skal derfor henstille, at bekendtgørelsen ændres, således at der åbnes mulighed for, at det sundhedsvidenskabelige underudvalg, hvortil de fleste sager må forventes at blive henvist, kan opnå en tilstrækkelig bredde.

3. Forebyggelse

Forebyggelse af videnskabelig uredelighed og fremme af god videnskabelig praksis anerkendes som væsentlige opgaver af forskere, nationalt og internationalt, og Danmark anses som et foregangsland i denne henseende. Det må findes helt naturligt, at den erfaring, der vindes gennem sagsbehandlingen, udnyttes i et forebyggende arbejde. UVVU har praktiseret dette ved en udstrakt undervisning af yngre forskere og ved publikation af oplysende artikler og vejledninger i tidsskrifter og i årsberetninger. Dette arbejde har været på-

skønnet af brede kredse inden for forskningen, hvilket jævnligt tilkendegives over for UVVU og ses af anmeldelser af udvalgets arbejde i faglige tidsskrifter.

I tilknytning til udvalgets forebyggende indsats er det rimeligt at nævne, at udvalget gennem sin klarlæggelse af sager og påpegning af retfærdige forligsmuligheder har kunnet yde afgørende bidrag til, at store og ressourcetunge videnskabelige projekter har kunnet gennemføres og afsluttes til alles tilfredshed.

UVVU skal derfor henstille, at det udtrykkes eksplicit i bekendtgørelsen, at forebyggende arbejde er én af udvalgets funktioner på linie med behandling af anmeldte sager.

UVVU skal med baggrund i de nævnte forhold anmode om at få lejlighed til over for ministeren at uddybe de ovenfor anførte synspunkter og herunder redegøre for udvalgets mangeårige erfaringer.

Med venlig hilsen
Hans Henrik Brydensholt
Landsdommer
Formand for UVVU

Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed

BERETNING 1999

København, juli 2000

Indholdsfortegnelse

Forord 7

1. Tre nye udvalg 9

2. Den internationale udvikling 13
af *Nils Axelsen*

3. Sagsbehandlingen i UVVU 21

4. Opbevaring af data i
sundhedsvidenskabelig forskning 25

5. Behandlede sager i 1999 33

6. Bilagsfortegnelse 39
   1. Bekendtgørelse nr. 933 af 15. december 1998 41
   2. Medlemmer af UVVU 45
   3. Medlemmer af ad hoc-udvalg 51

Forord

1999 var året, hvor Udvalget Vedrørende Videnskabelig Uredelighed (UVVU) opnåede permanent status.

UVVU blev i 1992 nedsat af Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd som et forsøg. Erfaringerne med udvalget viste sig så gode, at forskningsministeren i 1998 besluttede, at udvalget skulle gøres permanent, og at der skulle nedsættes yderligere to uredelighedsudvalg, så at hele det videnskabelige felt frem over ville være dækket af tre udvalg med samme formand.

De nye udvalg fik navnet *Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed* – som det tidligere udvalg i daglig tale forkortet – *UVVU*.

Som grundlag for de nye udvalgs virke har forskningsministeren udstedt en bekendtgørelse, der bestemmer, at de tre udvalg har til opgave at behandle sager om videnskabelig uredelighed. Det er overladt til udvalgenes egen beslutning, om det tidligere udvalgs arbejde vedrørende oplysning om god videnskabelig praksis skal fortsætte, ud over udgivelse af en årlig beretning. Udvalgene har drøftet spørgsmålet, og der er bred enighed om, at det oplysende arbejde er vigtigt og bør fortsættes.

Det tidligere Udvalget Vedrørende Videnskabelig Uredelighed havde et formandskab bestående af formand og næstformand. I forbindelse med udarbejdelse af den nu gældende bekendtgørelse blev det besluttet, at udvalgene ikke frem over skal have en næstformand. Jeg finder dette beklageligt, men vil benytte anledningen til her at rette en varm tak til det tidligere udvalgs næstformand, professor, dr.med. Daniel Andersen. Daniel Andersen var gennem alle årene udvalgets næstformand og har en meget stor del af æren for den respekt, der både her i landet og i udlandet er knyttet til UVVU's navn og virksomhed.

Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed har i 1999 afholdt i alt seks møder. Heraf var to møder fælles for de tre udvalg.

192

Udvalget for sundhedsvidenskabelig forskning og Udvalget for samfundsvidenskabelig og humanistisk forskning holdt hver især to møder. Der blev ikke indkaldt til særskilt møde i det tredje udvalg, Udvalget for naturvidenskabelig, jordbrugs- og veterinærvidenskabelig og teknisk-videnskabelig forskning, idet dette udvalg ikke modtog sager i 1999.

I årets løb har udvalgene behandlet seks sager, hvoraf en overførtes fra 1998; fem har været under behandling i Udvalget for sundhedsvidenskabelig forskning og en i Udvalget for samfundsvidenskabelig og humanistisk forskning. I tre sager blev nedsat et særligt ad hoc-udvalg. Ved beretningsperiodens udløb er tre sager uafsluttede og overført til videre behandling næste år. Andre fire sager er blevet afvist. Sagerne er resumeret i kapitel 5.

Som det ses, angik langt den største del af de modtagne sager i 1999 det sundhedsvidenskabelige område. Tendensen er i overensstemmelse med erfaringer fra udlandet, der viser, at de fleste uredelighedssager rejses inden for det sundhedsvidenskabelige område. Det spiller dog formentlig også en rolle, at de to nye udvalg ind til videre er mindre kendte.

Jeg vil afslutningsvis takke medlemmer og suppleanter for deres arbejdsindsats og samtidig takke for den velvilje, udvalgene har mødt i årets løb.

Hans Henrik Brydensholt

KAPITEL 1

Tre nye udvalg

I december 1998 udstedte forskningsministeren en bekendtgørelse, der pålagde Forskningsforum at oprette tre udvalg, der skulle kunne udtale sig om forskning, der ikke lever op til standarder og normer i den videnskabelige verden. De tre udvalg skulle afløse det tidligere Udvalget Vedrørende Videnskabelig Uredelighed, og de skulle kunne behandle sager inden for hele det videnskabelige felt.

Udvalget Vedrørende Videnskabelig Uredelighed blev oprettet i 1992 på forsøgsbasis af Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd, og dets mandatperiode blev midlertidigt forlænget flere gange. Erfaringerne med udvalget var gode, og i forbindelse med en bevillingsperiodes udløb i 1997, kom det på tale at oprette et nyt permanent redelighedsudvalg, der skulle dække alle videnskabelige fagområder.

Efter høring af de videnskabelige miljøer og på anbefaling af Danmarks Forskningsråd og Forskningsforum besluttede forskningsministeren at etablere uredelighedsudvalg for alle fagområder. Forskningsministeren udstedte herefter den bekendtgørelse, der danner grundlaget for de nye udvalgs virksomhed. Bekendtgørelsen er optrykt som bilag til beretningen. Den nye institution fik navnet, Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed (UVVU), og omfatter:

- Et udvalg for sundhedsvidenskabelig forskning
- Et udvalg for samfundsvidenskabelig og humanistisk forskning
- Et udvalg for naturvidenskabelig, jordbrugs- og veterinærvidenskabelig samt teknisk-videnskabelig forskning

Hvert udvalg består af fire medlemmer og en formand. Der er fire suppleanter til hvert udvalg. Medlemmer og suppleanter, der beskikkes af Forskningsforum efter høring af de seks statslige forsk-

ningsråd, beskikkes i deres personlige egenskab, og skal være anerkendte forskere, der tilsammen bedst muligt dækker de statslige forskningsråds fagområder. En liste over medlemmer og suppleanter er optrykt som bilag til beretningen.

Udvalgene har en fælles formand. Formanden, der skal være landsdommer, beskikkes af forskningsministeren. Formanden for det tidligere Udvalget Vedrørende Videnskabelig Uredelighed, landsdommer Hans Henrik Brydensholt, er beskikket som formand for de nye udvalg.

Det er efter bekendtgørelsen pålagt udvalgene at behandle sager vedrørende videnskabelig uredelighed. Videnskabelig uredelighed beskrives som:

- Handlinger eller undladelser, hvorved der i forskning sker forfalskning eller forvridning af det videnskabelige budskab eller grov vildledning om en persons indsats i forskningen.

Der er derimod ikke i bekendtgørelsen taget stilling til, om udvalgene skal fortsætte det tidligere udvalgs arbejde med oplysende virksomhed til fremme af god forskningspraksis. Spørgsmålet blev overvejet i forbindelse med udarbejdelse af bekendtgørelsen, og resultatet af overvejelserne blev, at det skulle være op til udvalgene selv at afgøre spørgsmålet.

I april 1999 afholdt de tre nyudnævnte udvalg deres første fælles møde, og der var her generel enighed om, at det oplysende arbejde var så vigtigt, at det burde fortsættes. For at få et overblik over institutionernes egen undervisning i normer for god videnskabelig skik har UVVU i slutningen af 1999 udsendt et spørgeskema til de højere læreanstalter. Resultaterne af undersøgelsen vil blive omtalt i årsberetningen for 2000.

UVVU's arbejde og arbejdsform vil frem over blive præget af, at tre sideordnede og selvstændige udvalg har til opgave at behandle konkrete sager inden for hver deres område. I slutningen af 1999 var der indbragt ni sager for det sundhedsvidenskabelige udvalg, og en sag for det samfundsvidenskabelige og humanistiske udvalg. Det tredje udvalg havde ikke modtaget sager. Erfaringerne fra de to nye udvalg er således stærkt begrænsede, men det kan ikke afvises, at god videnskabelig praksis fra et fagligt område vil vise sig ikke at

være sammenfaldende med god videnskabelig praksis fra et andet område.

Bekendtgørelsen bestemmer derfor, at det er formandens opgave at sikre ensartethed i udvalgenes udtalelser på tværs af forskningsområderne. For yderligere at sikre sammenhængen i de tre udvalgs arbejde har udvalgene besluttet at afholde et årligt fællesmøde, hvor også suppleanter deltager. På dette møde vil udvalgene udveksle erfaringer og i øvrigt drøfte initiativer, der kan fremme udvalgenes formål.

KAPITEL 3

Anmeldelse og behandling af sager

Anmeldelse

UVVU kan behandle sager, der indbringes ved klage eller ved henvendelse fra en person, der ønsker at blive renset for verserende rygter. I princippet kan hvem som helst indgive en klage, idet der ikke stilles krav om retlig interesse i sagen. Dog kræves det som altovervejende hovedregel, at klagerens identitet er kendt af UVVU og indklagede. Anonyme klager vil således kun undtagelsesvis kunne behandles og kun såfremt, der foreligger meget væsentlige samfundsmæssige interesser. UVVU kan ikke tage sager op af egen drift.

For at en sag kan behandles af UVVU, skal den have betydning for dansk forskning, og den skal indgives i rimelig tid, efter klageren har fået grundlag for at indgive klagen. Kun i særlige tilfælde kan UVVU behandle forhold, der ligger mere end fem år tilbage i tiden.

UVVU's behandling af klager

UVVU behandler klager, der har stor betydning for den enkelte forsker. UVVU's udtalelser er ikke i sig selv juridisk bindende for modtageren, men vil alligevel kunne have vidtrækkende konsekvenser. Det er derfor af stor vigtighed, at afgørelser om videnskabelig uredelighed træffes med størst mulig hensyntagen til retssikkerheden for den forsker, der er under anklage for videnskabelig uredelighed. UVVU er i sin sagsbehandling forpligtet til at følge forvaltningslovens regler og har som en yderligere retssikkerhedsgaranti for sagens parter vedtaget en sagsbehandlingsprocedure, der her kort skal omtales:

- Når en klage modtages i UVVU, kvitterer sekretariatet for mod-

ÅRSBERETNING 2005
UDVALGENE VEDRØRENDE
VIDENSKABELIG UREDELIGHED

Forsknings- og Innovationsstyrelsen,
november 2006

NYE REGLER FOR UVVU

Af højesteretsdommer
Henrik Waaben,
formand for UVVU
og fuldmægtig, cand.jur.
Annette Rasmussen,
UVVU's sekretariat

Af højesteretsdommer Henrik Waaben, formand for UVVU og fuldmægtig, cand. jur. Annette Rasmussen, UVVU's sekretariat

NYE REGLER FOR UVVU

I juni 2005 udstedte Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling en ny bekendtgørelse om Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed, bekendtgørelse nr. 668 af 28. juni 2005. Den nye bekendtgørelse, der er udstedt med hjemmel i lov om forskningsrådgivning mv. § 33 (lov nr. 405 af 28. maj 2003), trådte i kraft den 1. august 2005 og afløste fra samme dato den tidligere bekendtgørelse om UVVU, bekendtgørelse nr. 933 af 15. december 1998. Både den gamle og den nye bekendtgørelse er optaget som bilag til årsberetningen. Den nye bekendtgørelse adskiller sig på flere områder fra den tidligere. Ingen af de sager, hvori UVVU traf afgørelse i 2005, blev behandlet efter den nye bekendtgørelse, og det er derfor endnu ikke klart, hvor stor betydning ændringerne vil have i praksis. Denne artikel indeholder en kort gennemgang af de vigtigste ændringer i reglerne for UVVU's virksomhed.

De tre udvalg, der tilsammen udgør UVVU, har fået nye navne, jf. § 1, stk. 2. Navneændringen har dog ingen praktisk betydning, idet udvalgene fortsat er inddelt i sundhedsvidenskab, teknik- og naturvidenskab m.v. og samfundsvidenskab/humaniora m.v. De enkelte udvalg er udvidet fra fire til seks medlemmer med et tilsvarende antal suppleanter, hvert udvalg fortsat med UVVU's fælles formand som formand. Dette følger af § 7. Ved denne udvidelse er der sikret en bedre dækning af de videnskabelige forskningsområder.

Bekendtgørelsen indeholder i § 1, stk. 4 og 5, begrænsninger i UVVU's kompetence i forhold til tidligere. Det fremgår af § 1, stk. 4, at UVVU (kun) kan behandle sager, hvor den indklagede er videnskabeligt uddannet inden for det forskningsområde, som det videnskabelige produkt, der klages over, vedrører. Heri ligger to begrænsninger: For det første er det et krav, at den indklagede skal være "videnskabeligt uddannet". Bekendtgørelsen definerer ikke, hvad der nærmere ligger i dette uddannelseskrav, hvilket derfor må fastlægges gennem UVVU's fremtidige praksis. Det forekommer nærliggende, at der som udgangspunkt må stilles krav om en uddannelse på kandidatniveau. For det andet vil UVVU ikke kunne behandle sager, hvor en forsker bevæger sig ind på andre forskningsområder end sit eget, f.eks. en samfundsvidenskabeligt uddannet forsker, der skriver en forskningsartikel om et naturvidenskabeligt emne.

Af § 1, stk. 4, fremgår endvidere, at den indklagede enten skal have fået offentliggjort det videnskabelige produkt i Danmark, have udarbejdet produktet i forbindelse med ansættelse/erhvervsvirksomhed i Danmark, have fået eller søgt tilskud fra danske offentlige myndigheder til udarbejdelsen af produktet eller i øvrigt have sin nærmeste tilknytning til Danmark.

En væsentlig begrænsning i UVVU's kompetence i forhold til tidligere følger af § 1, stk. 5. I denne bestemmelse er det fastsat, at for så vidt angår videnskabelige produkter udarbejdet i privat regi kan UVVU kun behandle sager, såfremt den private virksomhed eller lignende har ønsket at være omfattet af UVVU's kompetence eller ønsker at medvirke til sagens behandling. I sager vedrørende privat forskning vil UVVU gøre den indklagede opmærksom på disse regler, således at den indklagede har mulighed for at modsætte sig, at UVVU behandler sagen. I tvivlstilfælde vil UVVU efter omstændighederne kunne komme ud for at skulle spørge den indklagede, om vedkommende ønsker at være omfattet af reglerne eller ønsker at medvirke til sagens oplysning. I øvrigt fremgår det ikke af bekendtgørelsen, hvordan begrebet "privat regi" skal afgrænses, og dette vil derfor skulle afklares gennem UVVU's fremtidige praksis.

Definitionen af videnskabelig uredelighed i bekendtgørelsens § 2 er på flere punkter formuleret anderledes end i den tidligere bekendtgørelse, men nogen realitetsforskel ses der ikke at være. Ved videnskabelig uredelighed forstås en forsætlig eller groft uagtsom adfærd i form af forfalskning, plagiering, fortielse eller lignende, der indebærer en utilbørlig vildledning om egen videnskabelig indsats og/eller videnskabelige resultater. Oplistningen i § 2, nr. 1-6, er som hidtil en ikke-udtømmende liste over eksempler på videnskabelig uredelighed.

Som noget nyt er det nu i UVVU-bekendtgørelsens § 4, stk. 1, bestemt, at UVVU som udgangspunkt kun skal behandle sager, der rejses af en person, der efter reglerne i forvaltningsloven kan anses for part i sagen. Dette indebærer, at kun personer med en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald har krav på, at UVVU behandler en klage fra vedkommende, f.eks. en forsker, som mener sig udsat for plagiat. UVVU har dog nu fået mulighed for at tage sager op af egen drift, hvis sagen er af samfundsmæssig interesse eller af betydning for menneskers eller dyrs sundhed, og der foreligger en begrundet formodning for videnskabelig uredelighed, jf. § 4, stk. 2. Denne nye adgang til at tage sager op af egen drift vil i praksis betyde, at UVVU i enhver sag, som rejses af en person, som ikke kan anses som part i sagen, og som derfor ville skulle afvises, vil vurdere, om sagen opfylder betingelserne for, at UVVU tager sagen op af egen drift. UVVU vil også kunne tage sager op af egen drift på grundlag af f.eks. omtale i pressen, Det fremgår af § 4, stk. 2, at UVVU kun kan tage sager op af egen drift i "begrænset omfang". Det er uklart, hvad der nærmere ligger i denne begrænsning, men muligvis indebærer det, at størstedelen af de sager, som UVVU optager til realitetsbehandling, skal være indgivet ved klage fra en person med partsstatus. I praksis vil UVVU derfor have ret frie hænder til at tage sager op af egen drift.

Den tidligere UVVU-bekendtgørelse indeholdt hjemmel til, at UVVU kunne afvise at behandle forhold, der lå mere end fem år tilbage i tiden. Denne bestemmelse findes ikke i den nye bekendtgørelse. Derimod indeholder den nye bekendtgørelse i § 4, stk. 3, nr. 3, en ny regel, hvorefter UVVU kan afvise at behandle en sag, hvis det på forhånd vurderes, at omkostningerne ved sagens behandling ikke vil stå i rimeligt forhold til dens betydning. Denne bestemmelse må forventes bl.a. at kunne finde anvendelse, hvis sagen er mere end fem år gammel, og det må forudses, at det ville være meget tidskrævende at oplyse sagen tilstrækkeligt. Herudover følger det af § 4, stk. 3, nr. 1 og 2, at UVVU som hidtil naturligvis kan afvise sager, der falder uden for UVVUs kompetence, og at UVVU kan afvise sager, som på forhånd må anses for åbenbart grundløse.

UVVU kan som hidtil nedsætte et ad hoc-udvalg med deltagelse af eksterne sagkyndige til at bistå sig med forberedelsen af en sag, jf. reglerne i § 11. Efter § 11, stk. 2, skal et ad hoc-udvalg som led i sagsforberedelsen udarbejde en redegørelse om sagens faktiske omstændigheder. I øvrigt påhviler det i medfør af § 12, stk. 1, som hidtil UVVU som led i sagsbehandlingen at fremskaffe alle nødvendige oplysninger for at kunne træffe beslutning i sagen på et tilstrækkeligt oplyst grundlag. UVVU må derfor også fremover kunne anmode et ad hoc-udvalg om at udtale sig om faglige spørgsmål, som falder uden for en snæver forståelse af begrebet "sagens faktiske omstændigheder". Dette vil der ofte kunne være behov for, ganske enkelt fordi UVVU, trods den nye og bredere sammensætning, ikke dækker alle fag og forskningsdiscipliner.

Som en ny regel er det nu i bekendtgørelsens § 13, stk. 3, bestemt, at UVVU i sager, hvor man forventer at udtrykke kritik af den indklagedes adfærd i form af videnskabelig uredelighed, skal høre den indklagede over et udkast til afgørelse. Herved gives der den indklagede (en sidste) mulighed for at påvirke afgørelsen og rette eventuelle misforståelser, ligesom høringen sikrer, at den indklagede på forhånd er orienteret om afgørelsen.

Slutteligt skal det nævnes, at siden lov om forskningsrådgivning trådte i kraft den 1. januar 2004, har det ikke været muligt at indbringe UVVU's afgørelse for anden administrativ myndighed, jf. lovens § 34. UVVU er derimod som hidtil undergivet sædvanlig kontrol af Folketingets Ombudsmand.

202

GOD ADFÆRD I VIDENSKABERNE

Af Vagn Lundsgaard Hansen,
professor, dr.phil.,
Institut for Matematik,
Danmarks Tekniske Universitet og
Scientific Director, LearningLab DTU,
Danmarks Tekniske Videncenter

Lysenko-affæren er et alvorligt eksempel på, hvordan et politisk system kan fostre og understøtte 'forskning' baseret på ideologier snarere end videnskabelige metoder. Lysenko samarbejdede ivrigt med systemet og forfulgte de få videnskabsfolk, som modsagde ham. Han var utvivlsomt skyldig i videnskabelig uredelighed, selv når man tager hans dårlige videnskabelige træning i betragtning.

Beskyldninger om videnskabelig uredelighed rejses fra tid til anden mod duelige og veluddannede forskere, som tilsyneladende har været udsat for et politisk eller et økonomisk pres for at nå til 'videnskabelige' konklusioner, de ikke selv fuldt kan stå inde for. Sådanne sager kan være vanskelige at håndtere.

3. BEGREBET VIDENSKABELIG UREDELIGHED

Den første nation, som tog statslige skridt til at håndtere problemer vedrørende mangel på integritet og ærlighed i videnskaberne, synes at være USA, hvor der blev oprettet kontorer til at behandle sager af denne art i 1989 ved de to føderale institutioner National Science Foundation og Public Health Service. Det store flertal af sager er opstået inden for ansvarsområdet af Public Health Service, hvor det administrativt behandles af Office of Research Integrity, der tager sig af sager om bedrageri og fusk i statsstøttet biomedicinsk forskning og adfærdsvidenskabelig forskning.

I 1996 tog White House Office of Science and Technology Policy initiativ til at formulere en definition af videnskabelig uredelighed, som blev offentliggjort i Federal Register den 14. oktober 1999 og senere bifaldet og godkendt af US National Academies of Sciences [6].

Lige fra begyndelsen har arbejdet med at opbygge en fælles forståelse for, hvad der forventes af forskere i forbindelse med videnskabelig adfærd og om, hvordan man opretholder og beskytter videnskabelig integritet, fokuseret på to aspekter:

- Etablering af passende oplæring af forskerstuderende i etiske spørgsmål.
- Oprettelse af et passende system til at håndtere sager om videnskabelig uredelighed, når de indtræffer.

Håndteringen af konkrete sager om påstået videnskabelig uredelighed vækker i stigende grad opmærksomhed såvel i den videnskabelige verden som i samfundet som helhed og tager i nogen grad opmærksomheden væk fra uddannelsesaspektet.

Definitionen af videnskabelig uredelighed varierer en smule fra land til land. Den forholdsvis snævre definition af videnskabelig uredelighed ('research misconduct'), som bruges i USA, udgør en fælles kerne i alle

definitioner af videnskabelig uredelighed. For nøjagtighedens skyld bibeholdes den engelske formulering.

3.1. Definitionen godkendt af US National Academies of Sciences

"Research misconduct is defined as fabrication, falsification, or plagiarism in proposing, performing, or reviewing research, or in reporting research results. – Fabrication is making up results and recording or reporting them. Falsification is manipulating research, materials, equipment, or processes, or changing or omitting data or results such that the research is not accurately represented in the research record. Plagiarism is the appropriation of another person's ideas, processes, results, or words without giving appropriate credit, including those obtained through confidential review of other's research proposals and manuscripts. – Research misconduct does not include honest error or honest differences of opinions."

Definitionen på videnskabelig uredelighed, som bruges i USA for nærværende, bliver ofte kort omtalt som FFP-definitionen (Fabrication, Falsification and Plagiarism).

Som det eksplicit fremhæves i FFP-definitionen, omfatter dårlig adfærd i forskning ikke en reel forskel i opfattelsen af et fagligt spørgsmål, men det omfatter antageligt misbrug af magt til at undertrykke resultater (egne eller andres), som ikke passer med egne publicerede resultater.

Der er tre udvalg i det danske system til at behandle fusk i forskningsverdenen, et for hvert af de brede områder "sundhedsvidenskabelig forskning", "natur-, teknologi- og produktionsvidenskabelig forskning" og "kultur- og samfundsvidenskabelig forskning". De tre udvalg kaldet Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed (UVVU), har et fælles sekretariat i Forsknings- og Innovationsstyrelsen og har en landsdommer som fælles formand.

Definitionen på videnskabelig uredelighed, som bruges i Danmark for nærværende, er en anelse bredere end FFP-definitionen. Den danske definition [7] er repræsentativ for mange europæiske lande.

3.2. Definitionen som bruges af Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed

"Ved videnskabelig uredelighed forstås en forsætlig eller groft uagtsom adfærd i form af forfalskning, plagiering, fortielse eller lignende, der indebærer en utilbørlig vildledning om egen videnskabelig indsats og/eller videnskabelige resultater. Omfattet er herefter bl.a.:

- Uoplyst konstruktion af data eller substitution med fiktive data.
- Uoplyst selektiv eller skjult kassation af egne uønskede resultater.
- Uoplyst usædvanlig og vildledende anvendelse af statistiske metoder.

- Uoplyst ensidig eller forvredet fortolkning af egne resultater og konklusioner.
- Plagiering af andres resultater eller publikationer.
- Uretmæssig angivelse af forfatterrolle, titel eller arbejdssted.
- Afgivelse af urigtige oplysninger om videnskabelige kvalifikationer."

4. PROBLEMATISK VIDENSKAB I NYERE TID

Videnskabsfolk har altid været afhængige af at finde sponsorer til deres forskning. Da konkurrencen om forskningsbevillinger i vore dage er blevet meget hård, øges fristelserne til at benytte ufine metoder i udøvelsen af forskning tilsvarende.

4.1. Baltimore-sagen

I 1991 blev den prominente forsker i biomedicin David Baltimore, Nobelprismodtager 1975, tvunget til at trække sig tilbage fra stillingen som præsident for Rockefeller University, som han havde beklædt siden 1989. Baggrunden var en hændelse tilbage i 1986, da han var leder af et berømt biomedicinsk forskningscenter ved Massachusetts Institute of Technology. I april 1986 publicerede David Baltimore sammen med fem medforfattere en videnskabelig artikel om visse reaktioner induceret ved transmission af genetisk materiale fra én musestamme til en anden stamme. I maj 1986 blev en af medforfatterne, Theresa Imanishi-Kari, beskyldt for bedrageri af en forsker, som ved et tilfælde havde fået adgang til hendes logbog, der stærkt tydede på, at artiklen på uredelig måde havde rapporteret data om det genetiske materiale. Under efterfølgende høringer i Kongressen om sagen, blev Theresa Imanishi-Kari hårdnakket forsvaret af David Baltimore, som insisterede på forskernes eneret til at være dommere over deres arbejde. Kongressen havde imidlertid en anden mening og tog under høringen skridt til at oprette det ovenfor nævnte føderale agentur Office of Research Integrity. Baltimore sagen blev afsluttet i 1996 med total frikendelse af Theresa Imanishi-Kari, hvorimod Baltimore, der modtog meget alvorlig kritik under høringen, havde måttet fratræde som præsident for Rockefeller University i 1991. Han fik æresoprejsning i 1997, da han blev kaldet som præsident for California Institute of Technology.

Baltimore-sagen har været instrumentel i at øge opmærksomheden omkring uredelighed i videnskaberne, især sundhedsvidenskaberne, og sagen demonstrerede til fulde for offentligheden, hvor kompliceret det kan være at udrede bedrageri i videnskaberne uden passende retsinstanser med videnskabelig ekspertise. En detaljeret og omfangsrig beskrivelse af Baltimore-sagen er blevet givet af videnskabshistorikeren Daniel J. Kevles i bogen [8].

206

4.2. Skyldig eller ikke skyldig? – det er spørgsmålet

Dommen var: "Ikke skyldig, men…!" Sagen drejer sig om en anklage om videnskabelig uredelighed rejst imod den danske politolog Bjørn Lomborg i hans engelske bog "The Sceptical Environmentalist" [9]. Beskyldningen blev indbragt for Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed (UVVU) tidligt i 2002, hvor UVVU modtog to danske og en udenlandsk klage over bogen. Da klagerne drejede sig om den samme bog og generelt omhandlede områder inden for naturvidenskab, samfundsvidenskab og sundhedsvidenskab, besluttede UVVU at behandle alle klagerne under ét ved fællesmøder i de tre udvalg. I sin afgørelse i januar 2003 fandt UVVU, at den anklagede efter sædvanlig videnskabelig standard havde handlet i strid med god videnskabelig skik ved systematisk ensidighed i valget af data og i argumentationen. Desuden fandt UVVU, at hvis bogen skulle vurderes som videnskab og ikke som et debatindlæg, så var det videnskabelige budskab blevet fordrejet i en sådan grad, at de objektive kriterier for at statuere videnskabelig uredelighed var opfyldt. UVVU fandt imidlertid ikke at have tilstrækkeligt grundlag for at statuere, at den indklagede forsætligt eller groft uagtsomt havde vildledt læserne.

Lomborg ankede afgørelsen til Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling. Videnskabsministeriet traf sin afgørelse i december 2003 og hjemviste sagen til UVVU. Ministeriets afgørelse, der var udtryk for en ophævelse af UVVU's afgørelse, var på flere punkter kritisk over for UVVU, ikke mindst i rationalet for at UVVU havde anset bogen som et videnskabeligt værk (forskning), lige som udvalgenes anvendelse af begrebet 'god videnskabelig skik' blev stærkt kritiseret. Af legale grunde var det ikke muligt for UVVU at foretage en fornyet vurdering af bogen, idet udvalgene fandt, at en fornyet prøvelse ikke kunne forventes at føre til substantielle ændringer i forhold til afgørelsen fra januar 2003, som de facto frikendte Lomborg for videnskabelig uredelighed. På flere måder endte Lomborg sagen dermed 'hængende i luften'.

Lomborg-sagen blotlægger de store problemer der opstår i forbindelse med at nå til afbalancerede beslutninger vedrørende bedømmelse af videnskabelig adfærd i tværdisciplinær forskning. Dette er i særlig grad tilfældet, når samfundsvidenskabelige problemstillinger er involveret og skillelinien mellem forskning og debat ikke er skarp – problemet med kendsgerninger og deres fortolkninger.

4.3. En nationalhelts fald

Hwang Woo-Suk var en prominent professor i bioteknologi ved Seoul National University i Sydkorea, lige til han blev suspenderet i februar 2006. Han blev berømt og steg til national helt i Sydkorea – blev endog afbildet på frimærker – efter at have påberåbt sig en række bemærkelsesværdige gennembrud inden for stamcelle-forskning. Indtil november 2005, blev han betragtet som en af verdens førende eksperter inden for

ÅRSBERETNING 2007
UDVALGENE VEDRØRENDE VIDENSKABELIG UREDELIGHED

Forsknings- og Innovationsstyrelsen, august 2008

NYE VEJLEDNINGER I GOD VIDENSKABELG PRAKSIS

Af overlæge, dr.med. Ole Haagen Nielsen,
Herlev Hospital,
professor Mogens N. Pedersen,
Institut for Statskundskab, Syddansk Universitet og
overlæge, dr.med. Nils Axelsen,
Statens Serum Institut

Af overlæge, dr.med. Ole Haagen Nielsen, Herlev Hospital, professor Mogens N. Pedersen, Institut for Statskundskab, Syddansk Universitet og overlæge, dr.med. Nils Axelsen, Statens Serum Institut.

NYE VEJLEDNINGER I GOD VIDENSKABELIG PRAKSIS

Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed (UVVU) besluttede i februar 2008 at opdatere de tidligere vejledninger i "God Videnskabelig Praksis" fra 1998. Beslutningen blev taget i lyset af, at der i de forløbne 10 år er sket en stor udvikling inden for den tilgrundliggende lovgivning og i den nu underbyggede opfattelse af, at gråzonefænomener i stort omfang undermi-nerer forskningens troværdighed. Hertil kommer de løbende ændringer af Vancouver-regelsættet, og ikke mindst at antallet af ph.d.-studerende vil stige markant i de kommende år, hvilket stiller øgede krav til forskningsvejledning og rådgivning.

UVVU har ved flere lejligheder haft anledning til at drøfte og forholde sig til overgangen mellem god og mindre god videnskabelig praksis, og især til den vanskelige grænsedragning mellem egentlig videnskabelig uredelighed og dårlig praksis. Det er vigtigt, at sådanne overvejelser også finder sted i forskermiljøerne, bl.a. på basis af kodificering af de eksisterende normer for god videnskabelig skik.

En række medlemmer af UVVU og flere andre forskere har derfor i det forløbne år revideret og opdateret samlingen af vejledninger, som tilsammen dækker vigtige områder inden for god videnskabelig praksis. Det er målsæt-ningen, at danske forskere vil opfatte vejledningerne som en hjælp i arbejdet – med det overordnede formål at højne kvaliteten af forskningen.

De vejledninger, der nu er blevet revideret, har overvejende deres udspring i den lægevidenskabelige forskningsverden. Den videnskabelige arbejdsform varierer imidlertid en del på tværs af de videnskabelige discipliner, afhængigt af hvor faste paradigmer, der er gældende inden for disciplinerne, ligesom der inden for samme disciplin kan herske uenighed om normerne for god og hensigtsmæssig praksis. Derfor kan man næppe i dag opstille et tilstrækkelig detaljeret og dermed operationelt normsæt med gyldighed for alle. Især inden for de humanistiske og de samfundsvidenskabelige discipliner vil en del forskere kunne stille sig skeptiske til dele af vejledningerne. Ikke desto mindre er det vores opfattelse, at hovedparten af de nu reviderede vejledninger vil være relevante også uden for de områder, de primært intenderer at have gyldighed for. Dette gælder i første række vejledningerne om publiceringsforhold, om indgåelse af aftaler i forbindelse med kollektive projekters påbegyndelse, ret og pligt til opbevaring og brug af videnskabelige data samt persondataloven og videnskabelige projekter.

De første vejledninger om udformning af forsøgsprotokoller, datadoku-mentation og opbevaring af data for henholdsvis basal-, klinisk og klinisk/epidemiologisk forskning udkom første gang i 1993. I 1998 blev vejlednin-gerne udvidet til også at omfatte aftaler vedrørende påbegyndelsen af forskningsprojekter, ret og pligt til opbevaring og brug af forskningsdata, og

vejledning vedrørende forfatterskab. Sidstnævnte afsnit er nu blevet gennemgribende revideret og omdøbt til "Vejledning omkring publiceringsforhold". Desuden er der tilføjet to helt nye vejledninger: "Vejledning om forskning i de matematiske fag – herunder statistik", og "Persondataloven og videnskabelige projekter".

De nye vejledninger har været rundsendt til høring blandt et bredt spektrum af forskningsinstitutioner. Der har været generel tilslutning til principperne i vejledningerne, men der har også været forslag om justeringer og tydeliggørelser, som i vidt omfang er blevet indarbejdet i den næste udgave, som forventes at udkomme primo 2009.

Som tidligere har UVVU også lagt vægt på at revidere og udbygge vejledningerne af retssikkerhedsmæssige og forebyggelsesmæssige grunde.

Det har siden grundlæggelsen af UVVU været evident, at UVVU har måttet arbejde inden for et område med meget få klart udtrykte regler og en begrænset lovgivning. UVVU har derfor i sin stillingtagen til de sager, der er blevet rejst, måttet henholde sig til normer, som UVVU har anset for at være alment accepterede i forskerverdenen og som ikke har kunnet læses eksplicit.

UVVU har grund til at tro, at dets afgørelser og normgrundlag, som har været publiceret i årsberetninger, i fag- og dagspresse og i talrige møde- og undervisningssammenhænge, helt overvejende har været i overensstemmelse med forskerverdenens uskrevne normer.

UVVU har alligevel følt det rigtigst at opdatere den skrevne formulering af det normgrundlag, som der arbejdes efter. Formålet har ved hjælp af klare formuleringer været at skabe tydelighed og synlighed, idet der selv inden for en ret homogen forskerkultur kan være divergerende opfattelser, der måske er baseret på mangel på et klart formuleret udgangspunkt for eventuelle drøftelser af forholdene.

UVVU har nu fungeret i mere end femten år. Selv om det årlige sagsantal er begrænset, har udvalgene alligevel høstet en ganske stor erfaring med hensyn til, hvilke problemstillinger der giver anledning til konflikter imellem forskere – og dermed sommetider til mistanke om og anklager vedrørende videnskabelig uredelighed. Hertil kommer, at det i stigende grad er blevet klart, især gennem amerikanske undersøgelser, at god videnskabelig praksis *(responsible conduct of research)* har forbløffende svært ved at slå rod der, hvor det betyder noget, nemlig i de enkelte forskermiljøer.

Man har i mange år vidst, at der mellem ukritisabel forskningsudøvelse og videnskabelig uredelighed ligger en gråzone af fænomener, som underminerer forskningens troværdighed (afvigelser fra god videnskabelig praksis). Store veltilrettelagte amerikanske undersøgelser har nu vist, at denne gråzone er opsigtsvækkende stor, og af langt større betydning for forskningsresultaters troværdighed end forekomsten af de meget få opdagede tilfælde af egentlig videnskabelig uredelighed (1,2). Der er ikke grund til at antage, at vi i Europa, herunder i Danmark, adskiller os væsentligt fra USA på dette område. På

grund af forskningens stadigt større samfundsmæssige betydning, og de stigende ressourcer der allokeres til forskning, har OECD råbt vagt i gevær. Der er derfor blevet igangsat en bevægelse med det formål at harmonisere definitionerne af videnskabelig uredelighed og god videnskabelig praksis på et globalt plan og at få forskningsinstitutionerne til mere aktivt at implementere sådanne retningslinier.

Der er således en række grunde til opdateringen af vejledningerne, selv om det står klart for UVVU, at mange danske forskere og forskergrupper efterlever god videnskabelig praksis og næppe har brug for skrevne vejledninger. Men det står samtidigt klart, at der er forskere og forskergrupper, som kan undgå trivsel af gråzonefænomener, og givetvis også konflikter, hvis de aktivt forsøger at implementere god videnskabelig praksis i deres dagligdag. De færreste, og slet ikke novicer i forskningsverdenen, vil dog uden videre kunne ekstemporere på hele dette område. Vejledningerne kan således nyttiggøres som udgangspunkt for drøftelser i de enkelte forskergrupper og kan sikkert også finde anvendelse i den formaliserede undervisning af ph.d.-studerende.

En del forskere vil formentlig opfatte, at vejledningerne i mange henseender udsiger det selvfølgelige, hvilket er en konsekvens af, at UVVU udtrykker sig i overensstemmelse med principper, der råder konsensus om i forskerverdenen. UVVU har dog erfaring fra adskillige sager, som har vist, at den fælles, underforståede opfattelse af rimelig praksis fortaber sig, når der opstår konfliktsituationer, hvilket understreger, at principperne ikke har slået rod i disse miljøer. Amerikanske undersøgelser viser, at dette gælder for en stor fraktion af selv højt respekterede forskningsmiljøer, hvor man derfor må arbejde med at identificere årsagerne og dæmpe deres effekt dels i egen interesse og dels for generelt at hæve kvaliteten af forskningen og styrke den offentlige tillid hertil. I USA har Office of Research Integrity (ORI) i samarbejde med National Institutes of Health (NIH) igangsat et enestående forskningsprogram, som nu begynder at give særdeles konkret og nyttig viden på feltet (1,2,3).

UVVU har på trods af Vancouver-reglernes eksistens alligevel valgt at publicere en revideret vejledning omkring publiceringsforhold. Dette skyldes, at der blandt forskere ikke er generel enighed om fortolkningen af Vancouver-reglerne, hvorfor en uddybning på dette område er fundet hensigtsmæssig. Desuden er der en del forhold vedrørende forfatterskab, som ikke nævnes i Vancouver-reglerne, men som er medtaget i UVVU's vejledninger fx om publikation i andre medier end videnskabelige tidsskrifter eller bøger.

Eftersom et stigende antal projekter er multinationale, kan det måske blive vanskeligere fuldt at efterleve de danske retningslinier, fordi regler og normer kan variere i forskellige lande. Det må dog antages, at der i betydelig grad råder international enighed om de mere overordnede og principielle holdninger, og at forskelle fortrinsvis vil gøre sig gældende i detaljerne. Men også forskelle i opfattelsen af detaljer kan føre til gråzone-handlinger, unødige

samarbejdsvanskeligheder og konflikter. Det er derfor vigtigt, at internationalt sammensatte forskergrupper på forhånd gør sig klart hvilke eventuelle forskelle, der findes mellem de forskellige lande. En fælles gennemgang af de danske vejledninger og konkrete beslutninger om, hvorledes man forholder sig til eventuelle forskelle, vil være en enkel fremgangsmåde til at afdække og forebygge gråzonefænomener og potentielle konflikter.

Det vil blive påskønnet, hvis brugere af vejledningerne i god videnskabelig praksis løbende fremsender forslag til forbedringer og korrektioner til UVVU's sekretariat.

Referencer

1. Martinson, BC, Anderson, MS & de Vries, RG. *Scientists behaving badly.* Nature 2005; 435: 737-8.

2. De Vries, R, Anderson, MS & Martinson, BC. *Normal misbehaviour: Scientists talk about the ethics of research.* Journal of Empirical Research on Human Ethics 2006; 1: 43-50.

3. Office of Research Integrity, USA. Home page: *http://ori.hhs.gov.*

Forsknings- og
Innovationsstyrelsen
Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling

Udvalgene Vedrørende Videnskabelig Uredelighed

Årsberetning 2008

214

Forord til UVVU's Årsberetning 2008

Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed (UVVU) afgiver hermed sin årsberetning for 2008.

I løbet af 2008 er der blevet indbragt 7 sager, som alle er blevet behandlet efter bekendtgørelse nr. 668 af 28. juni 2005.

Hvert af de tre udvalg i UVVU har i 2008 behandlet én sag. UVVU har desuden afvist 4 sager.

I sagerne, som blev behandlet i Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for kultur og samfundsvidenskabelig forskning (UKSF)[1] og Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for sundhedsvidenskabelig forskning (USF)[2], var der ikke grundlag for, at udvalgene udtalte uredelighed. I sagen, som blev indbragt for Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for natur-, teknologi og produktionsvidenskabelig forskning (UNTPF)[3], blev det udtalt, at indklagede havde udvist forsætlig eller groft uagtsom videnskabelig uredelighed, jf. bekendtgørelsens § 2, nr. 1, navnlig i form af uoplyst konstruktion af data eller substitution med fiktive data, hvilket havde medført en utilbørlig vildledning om egen videnskabelige indsats.

UVVU har i 2008 afvist at behandle fire sager på baggrund af, at sagerne ikke var omfattet af UVVU's kompetence. I tre af disse sager måtte afvisning ske, idet der i klagen ikke var tale om et videnskabeligt produkt. I den sidste sag, som var en sag om renselse, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 4, jf. § 4, stk. 1, 2. pkt., blev sagen afvist, idet den pågældende person ikke var videnskabeligt uddannet inden for det forskningsområde, som det omhandlede produkt i sagen

[1] Sag nr. 1
[2] Sag nr. 2
[3] Sag nr. 3

vedrørte.

I 2008 blev bekendtgørelsen om Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed ændret. Med ændringen blev UVVU's definition af "videnskabelig uredelighed" præciseret[4], således at der ved videnskabelig uredelighed nu forstås forfalskning, plagiering og andre alvorlige brud på god videnskabelig praksis, som er begået forsætligt eller groft uagtsomt ved planlægning, gennemførelse eller rapportering af forskningsmæssige resultater.

Ændringen af bekendtgørelsen medfører endvidere, at det ikke længere er et krav, at klageren er part i sagen i forvaltningsretlig forstand[5]. Det er derfor ikke længere et krav, at klageren har en væsentlig individuel retlig interesse i den konkrete sag for at indbringe den for UVVU. Den personkreds, som nu kan indgive klager til UVVU, er med andre ord blevet bredere.

Endvidere har UVVU fået udvidet sine sanktionsbeføjelser til at omfatte muligheden for at underrette tilskudsgiver, hvis der er tale om, at udvalgene har konstateret, at der foreligger videnskabelig uredelighed i en ansøgning om tilskud fra offentlige forskningsbevillinger[6].

Landsdommer Poul Lodberg, har været formand indtil den 1. september 2008.

Jeg ser frem til et godt og produktivt samarbejde med UVVU's medlemmer, suppleanter og sekretariat i 2009.

Henrik Gunst Andersen
Landsdommer
Formand for UVVU

---

[4] Bekendtgørelse nr. 1122 af 24. november 2008 § 2
[5] Bekendtgørelse nr. 1122 af 24. november 2008 § 4
[6] Bekendtgørelse nr. 1122 af 24. november 2008 § 15, stk. 1, nr. 4

Forretningsorden

Forretningsordnen for Udvalgene vedr. Videnskabelig Uredelighed.

I medfør af § 16, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 668 af 28. juni 2005 om Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed fastsættes:

Udvalgene – opgaver og formål

§ 1. Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed består af tre sideordnede udvalg, der tilsammen dækker alle videnskabelige forskningsområder. Udvalgene har en fælles formand.

De tre udvalg er:

1. Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for sundhedsvidenskabelig forskning (USF).
2. Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for natur-, teknologi- og produktionsvidenskabelig forskning (UNTPF).
3. Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for kultur- og samfundsvidenskabelig forskning (UKSF).

Stk. 2. Den nærmere afgrænsning mellem de tre udvalg fastlægges således:

USF behandler sager vedrørende forskning inden for menneskelig sundhed, inklusive ernæringsmæssige aspekter. Udvalget behandler sager vedrørende alle aspekter af såvel grundvidenskabelig som klinisk forskning, inklusive anvendelse af dyremodeller, rettet mod menneskers sundhed og sygdom.

UNTPF behandler sager vedrørende forskning rettet mod grundvidenskabelige spørgsmål inden for naturvidenskab, datalogi og matematik. Udvalget behandler endvidere sager vedrørende grundlagsskabende forskning inden for teknologi og produktion, hvor udgangspunktet er et anvendelsesperspektiv rettet mod løsning af problemer eller mod nye måder for at dække samfundets behov.

UKSF behandler sager vedrørende forskning inden for det humanistiske og samfundsvidenskabelige område. Udvalget behandler sager vedrørende forskning inden for alle aspekter af historie og kultur, erkendelsesfag, sprogvidenskab og filologi, æstetiske fag samt økonomi, politologi, sociologi og retsvidenskab.

§ 2. Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed har til opgave at behandle sager om videnskabelig uredelighed, der har betydning for dansk forskning, jf. bekendtgørelsens § 4, stk. 1 og 2.

Stk. 2. Udvalgene kan behandle generelle forespørgsler, såfremt det skønnes, at spørgsmålet har samfundsmæssig interesse, interesse for en videre kreds af forskere eller for et forskningsmiljø.

Stk. 3. Udvalgene skal bidrage til at fremme god videnskabelig skik og forebygge videnskabelig uredelighed. Målet søges nået ved udbredelse af kendskab til udvalgenes afgørelser og årsberetning samt ved undervisnings- og foredragsvirksomhed m.m.

Stk. 4. Udvalgene drøfter på det årlige fællesmøde, jf. § 18, initiativer, der kan fremme udvalgenes formål.

Sagernes forberedelse og afgørelse i de enkelte udvalg

§ 3. Formanden afgør, hvilket udvalg der skal behandle sagen. I tvivlstilfælde drøfter formanden spørgsmålet med de berørte udvalg.

Stk. 2. Hvis en sag vedrører mere end ét udvalgs kompetenceområde, kan det udvalg, hvortil det videnskabelige produkt, der klages over, primært henhører, beslutte, at udvalgene skal træffe beslutning om sagen i forening samt afgive en fælles udtalelse.

Stk. 3. Er den indklagede en gruppe af personer, kan beslutningen efter stk. 2 træffes af det udvalg, hvortil det videnskabelige produkt, der klages over, primært henhører. I tvivlstilfælde træffer formanden beslutningen.

§ 4. Udvalgene kan afvise at behandle en sag, hvis det på forhånd vurderes, at:

1. Sagen falder uden for udvalgenes kompetence.
2. Klagen må anses for åbenbart grundløs.
3. Omkostningerne ved sagens behandling ikke står i rimeligt forhold til dens betydning.

§ 5. Sager, der ikke optages til behandling af udvalgene, skal afvises senest tre måneder efter udvalgenes modtagelse af sagen. I sager, der optages til behandling, skal udvalgene senest tre måneder efter modtagelsen af sagen oplyse sagens parter om sagens forventede forløb og det forventede tidspunkt for sagens afgørelse.

§ 6. Optages sagen til behandling, påhviler det vedkommende udvalg at undersøge klagen og fremskaffe alle nødvendige oplysninger for at kunne træffe beslutning på et tilstrækkeligt oplyst grundlag.

Stk. 2. Parternes oplysninger indgår i udvalgets undersøgelse og behandling af sagen. Der foretages partshøring ved fremlæggelse af modpartens oplysninger og kommentarer.

Høringsproceduren består som udgangspunkt i to skriftlige høringer mellem klageren og den indklagede, dog fastsættes det nærmere omfang af høringsproceduren af udvalget efter en konkret vurdering. Ved udvalgets første høring af den indklagede, skal dennes opmærksomhed henledes på reglerne i bekendtgørelsens § 1, stk. 4 og 5.

Stk. 3. I sager, hvor der klages over grupper af personer, skal udvalget søge at klarlægge den enkeltes bidrag til det samlede videnskabelige produkt.

Stk. 4. I sager, hvor en person ønsker at blive renset for påstande om at have begået videnskabelig uredelighed, skal udvalget indhente en skriftlig redegørelse fra den pågældende, medmindre udvalget vurderer, at den fremsatte påstand om videnskabelig uredelighed er åbenbart grundløs.

Udvalget kan som en forudsætning for at behandle sagen i øvrigt anmode den pågældende om at afgive alle nødvendige oplysninger til brug for sagens behandling. Udvalget afgør efter en konkret vurdering, om der skal indhentes en udtalelse fra den eller de person(er), der måtte have fremsat påstanden om videnskabelig uredelighed.

§ 7. Udvalget kan nedsætte et ad hoc-udvalg uden beslutningskompetence med den opgave at udrede og forberede sagen. Et ad hoc-udvalg sammensættes med nogle af udvalgets medlemmer, deres suppleanter og/eller eksterne sagkyndige. Sagens parter orienteres om ad hoc-udvalgets sammensætning og kan inden for en frist på to uger fremkomme med eventuelle bemærkninger hertil.

Stk. 2. Som led i sagsforberedelsen udarbejder ad hoc-udvalget en redegørelse om sagens faktiske omstændigheder, som afgives til udvalget. Udvalget sender redegørelsen til sagens parter for at sikre, at redegørelsens oplysninger af faktisk karakter er korrekte.

Udvalget sender derefter parternes eventuelle bemærkninger til ad hoc-udvalget. Ad hoc-udvalgets redegørelse, parternes bemærkninger og ad hoc-udvalgets kommentarer hertil sendes herefter til udvalget med henblik på sagens afgørelse.

Stk. 3. Ad hoc-udvalget sekretariatsbetjenes af udvalgenes sekretariat.

Stk. 4. I øvrigt påhviler det udvalget som led i sagsbehandlingen at fremskaffe alle nødvendige oplysninger for at kunne træffe beslutning på et tilstrækkeligt oplyst grundlag.

§ 8. Hvis udvalget forventer at udtrykke kritik i anledning af konstateret videnskabelig uredelighed, skal udvalget høre den indklagede over et udkast til udtalelse.

§ 9. Udvalget afslutter behandlingen af en sag ved at afgive en udtalelse. Udtalelsen skal blandt andet redegøre for:

1. En sagsfremstilling.
2. Udtalelser fra sagens parter.
3. Udvalgets overvejelser.
4. Udvalgets konklusion og ved dissens antallet af medlemmer eller suppleanter, der har tilsluttet sig konklusionen, samt eventuelle dissenser, jf. § 17, stk. 3.

§ 10. Udvalget henstiller til parterne, at en sag behandles fortroligt, indtil der foreligger en afgørelse.

Stk. 2. Afgjorte sager omtales i udvalgenes årsberetning i anonymiseret form.

§ 11. Sagens parter kan lade sig bistå af bisiddere.

§ 12. Sager afgøres ved møde i udvalget, jf. dog § 13, stk. 3.

Formandens opgaver og beføjelser

§ 13. Formanden har blandt andet til opgave at sikre ensartethed i sagsbehandlingen på tværs af udvalgene.

Stk. 2. Hvis det er utvivlsomt, at en sag skal afvises, fordi den falder uden for udvalgenes kompetence, eller fordi klagen er åbenbart grundløs, kan formanden afvise sagen på egen hånd. Det pågældende udvalg orienteres herom.

Stk. 3. Formanden kan bestemme, at en sag skal afgøres ved skriftlig votering, såfremt der under hensyn til sagens karakter ikke findes at være behov for behandling under et møde. Ethvert medlem af udvalget kan på et hvilket som helst tidspunkt forlange sagen behandlet på et møde.

Stk. 4. Formanden kan beslutte, at parterne kan få foretræde for udvalget.

Stk. 5. Formanden kan beslutte, at andre end udvalgenes medlemmer, suppleanter og sekretariat deltager i det årlige fællesmøde, jf. § 18.

Stk. 6. Formanden afgør, om en anmodning om aktindsigt kan imødekommes. Formanden kan delegere kompetencen til sekretariatet.

§ 14. Formanden træffer afgørelse i retlige spørgsmål og om udformningen af en konklusion i de afgjorte sager.

Sekretariatsbetjening af udvalgene

§ 15. Forskningsstyrelsen varetager sekretariatsbetjeningen af udvalgene. Sekretariatet deltager i udvalgs- og ad hoc-udvalgsmøder.

Stk. 2. Når en klage modtages, kvitterer sekretariatet for modtagelsen med oplysning om den forventede sagsbehandlingsprocedure. Den indklagede skal så vidt muligt inden ti dage efter klagens modtagelse orienteres om klagen.

Stk. 3. Snarest muligt efter modtagelsen af en klage forelægger sekretariatet klagen for formanden, der tager stilling til, om der skal iværksættes almindelig sagsbehandling med henblik på realitetsbehandling af klagen, eller om der kan være grundlag for straks at afvise klagen.

Stk. 4. Såfremt almindelig sagsbehandling iværksættes, sender sekretariatet løbende høringssvar og andet sagsmateriale til formanden. Sekretariatet underretter alle medlemmer og suppleanter om den indkomne klage.

Stk. 5. Sekretariatet bistår i øvrigt formanden og udvalgene i deres arbejde efter formandens nærmere bestemmelse.

Møder i udvalgene

§ 16. Møder i udvalgene søges berammet med mindst fire ugers varsel. Dagsorden med mødemateriale til møder i udvalgene udsendes så vidt muligt med ti dages varsel.

§ 17. Et udvalg er beslutningsdygtigt, når formanden og fire medlemmer eller et tilsvarende antal suppleanter er tilstede.

Stk. 2. I sager, hvor flere udvalg træffer beslutning i forening, jf. § 3, stk. 2, er udvalgene kun beslutningsdygtige, hvis hvert udvalg selvstændigt opfylder kravet i stk. 1.

Stk. 3. Udvalgene skal i videst muligt omfang træffe beslutning i enighed. Kan enighed ikke opnås, træffes beslutning ved almindelig stemmeflerhed. Ethvert dissentierende medlem eller suppleant kan kræve, at vedkommendes dissens fremgår af udtalelsen.

§ 18. Der afholdes et årligt fællesmøde med deltagelse af udvalgenes medlemmer og suppleanter. Mødet er ikke offentligt. På mødet orienterer formanden om de afgørelser, der i løbet af året er truffet i de enkelte udvalg. Der kan på mødet træffes beslutning om emner af fælles interesse for udvalgene, jf. herved også § 2, stk. 4.

§ 19. Udvalgenes formand leder møderne.

Stk. 2. Udvalgenes møder er ikke offentlige.

§ 20. Sekretariatet udarbejder beslutningsreferat af møderne. Referatet udsendes til skriftlig godkendelse blandt de deltagende.

Suppleanter

§ 21. Ved et medlems forfald eller inhabilitet udpeger formanden en suppleant, der indtræder for hele sagens behandling.

Stk. 2. Ved udpegning af suppleanter tilstræbes det så vidt muligt, at udvalget fagligt dækker det pågældende videnskabelige forskningsområde.

Sikring af kontinuiteten i udvalgenes arbejde

§ 22. Når et udvalg har afsluttet behandlingen af en sag, sender sekretariatet en kopi af afgørelsen til samtlige medlemmer og suppleanter i de tre udvalg.

Ikrafttræden

§ 23. Forretningsordenen træder i kraft den 15. oktober 2006.

Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed, den 14. oktober 2006

Henrik Waaben / Annette D. N. Rasmussen

Udvalget Vedrørende Videnskabelig Uredelighed

Vejledninger i god videnskabelig praksis

København, maj 1998

Indholdsfortegnelse

Forord 7

Vejledninger for udformning af forsøgsprotokoller og forsøgsrapporter, datadokumentation og opbevaring af data inden for sundhedsvidenskabelig basalforskning 11

Vejledning for udformning af undersøgelsesplaner, datadokumentation og opbevaring af data inden for klinisk og klinisk-epidemiologisk forskning 13

Vejledning for indgåelse af aftaler ved påbegyndelse af forskningsprojekter 15

Vejledning vedrørende ret og pligt til opbevaring og brug af videnskabelige data 23

Vejledning vedrørende forfatterskab 29

Forord

Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed (UVVU) udsender hermed en samling vejledninger, som tilsammen dækker et bredt område inden for udvalgets opfattelse af god videnskabelig praksis. Det er UVVU's håb, at danske sundhedsvidenskabelige forskere vil betragte vejledningerne som en hjælp i deres arbejde og som en støtte ved undervisningen af yngre forskere i god videnskabelig praksis, med det formål at højne kvaliteten af dansk sundhedsvidenskab.

De to første vejledninger om *udformning af forsøgsprotokoller, datadokumentation og opbevaring af data for henholdsvis basal-, klinisk- og klinisk/epidemiologisk forskning* udkom i deres første udgave i 1993, og blev efter fornyet høring blandt en bred repræsentation af brugerinstitutioner udsendt i en anden og let revideret udgave i 1996. De blev udarbejdet i den periode indtil august 1996, hvor UVVU var et udvalg under Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd (SSVF) og blev publiceret i fællesskab med SSVF.

Til disse to vejledninger føjes nu tre, publiceret af UVVU alene, omhandlende: 1) *aftaler ved påbegyndelsen af forskningsprojekter,* 2) *ret og pligt til opbevaring og brug af forskningsdata,* samt 3) *forfatterskab.*

Vejledningerne er udformet, så de kan læses hver for sig, og der forekommer derfor nogen overlapning mellem dem. Det gælder således for opbevaring af forskningsdata, som både omtales i de to først udkomne vejledninger og i den nye vejledning om opbevaring og brug af forskningsdata. Den sidstnævnte omtaler imidlertid mere udførligt placering af databanker og fordeling af datasamlinger imellem flere parter end de første vejledninger. Der er således ikke tale om repetition, men der er naturligvis lagt vægt på, at vejledningerne er indbyrdes overensstemmende.

De nye vejledninger har ligesom de første været igennem en høring hos et bredt spektrum af sundhedsvidenskabelige institutioner.

Der har været generel tilslutning til principperne i vejledningerne, men der har også været forslag om justeringer og tydeliggørelser, som i vidt omfang er blevet taget til følge i den foreliggende udgave.

At UVVU har fundet det ønskeligt at fremkomme med de tre nye vejledninger, hænger sammen med to forhold, et retssikkerhedsmæssigt og et forebyggelsesmæssigt.

Retssikkerhed

Det har gennem hele UVVU's funktionsperiode stået klart, at udvalget har måttet arbejde inden for et område med meget få klart udtrykte regler og næsten ingen lovgivning. Udvalget har derfor i sin stillingtagen til de sager, der er blevet rejst over for det, måttet henholde sig til normer, som udvalget har anset for alment accepterede i forskerverdenen, men som ikke har kunnet læses eksplicit nogetsteds.

Udvalget har grund til at tro, at dets afgørelser og dets normgrundlag, som har været publiceret i årsberetninger, i fag- og dagspresse og i talrige møde- og undervisningssammenhænge, har været i god overensstemmelse med forskerverdenens uskrevne normer.

Alligevel har udvalget følt det rigtigt at publicere en skreven formulering af det normgrundlag, det arbejder efter. Derved kan det blive kendt for forskere, hvorledes UVVU ser på de mange forhold, der selv inden for en ret homogen forskerkultur alligevel har vist sig at kunne give anledning til tvivl og konflikter.

Forebyggelse

UVVU har nu fungeret i fem år. Selv om det årlige sagsantal ikke har været stort, har udvalget alligevel indhøstet en ganske stor erfaring med hensyn til, hvad der giver anledning til konflikter imellem forskere og dermed sommetider til mistanke om og anklager for videnskabelig uredelighed.

Det er disse erfaringer, der ligger til grund for vejledningernes enkelte punkter. Det er klart for UVVU, at mange forskere og forskergrupper eller institutioner ikke har brug for skrevne vejledninger på alle de omtalte områder, men det står lige så klart, at der er forskere og forskergrupper, som ville have kunnet undgå konflikter, såfremt de havde været mere bevidste om indholdet i vejledningerne, og som har støttet tanken om denne udgivelse.

De fleste forskere vil utvivlsomt føle, at vejledningerne stort set udsiger det selvfølgelige. At dette må være tilfældet, er en konsekvens af, at udvalget netop har søgt at udtrykke sig i overensstemmelse med principper, der må antages at råde konsensus om i forskerverdenen. At det alligevel ikke er overflødigt at gøre dem kendt i skriftlig form, finder udvalget støtte for i sin erfaring fra adskillige sager, som har vist, at den fælles, underforståede opfattelse af rimelig praksis fortaber sig, når der er opstået konfliktsituationer.

Man kan forvente, at nogle forskere vil frygte en form for unødig bureaukratisering fx ved efterlevelse af *vejledningen om aftaler ved påbegyndelsen af forskningsprojekter.* Noget sådant har ikke været UVVU's hensigt. I mange lidet komplicerede samarbejdsforhold vil det være tilstrækkeligt at gennemse vejledningen for at konstatere, om der er punkter, som kan forventes at kunne give anledning til tvivl under projektforløbet, dvs. at vejledningen her fungerer som en slags checkliste. Der kan i så fald indgås aftale om sådanne punkter. I det tiltagende antal komplicerede samarbejdsforhold mellem mange parter, kan adskillige punkter, måske alle, være relevante for en efterfølgende aftale. Der er for UVVU ikke tvivl om, at det arbejde, der kræves for at nedfælde forudgående aftaler, i nogle tilfælde vil spare deltagerne for langt mere omfattende og opslidende udvekslinger af skrivelser, hvis konflikter er blevet manifeste.

Nogle vil mene, at der allerede er regler nok, fx *Vancouver*-reglerne for forfatterskab. Når UVVU alligevel har formuleret en vejledning om forfatterskab, skyldes det bl.a., at der blandt forskere ikke er enighed om fortolkningen af *Vancouver*-reglerne, hvorfor en uddybning kan være påkrævet. Desuden er der en del forhold vedrørende forfatterskab, som ikke nævnes i *Vancouver*-reglerne, men som er medtaget i UVVU's vejledning, fx om publikation i andre medier end videnskabelige tidssskrifter eller bøger.

Det er ikke UVVU's mening, at manglende efterlevelse af fx forslagene til indgåelse af aftaler, eller at enhver konkret begrundet afvigelse fra vejledningernes fremstilling af god forskningspraksis skulle være kritisabel, endsige udgøre tilfælde af videnskabelig uredelighed. Faktisk arbejder udvalget med et ganske snævert uredelighedsbegreb, således som det er omtalt i årsberetningen for 1995, p. 33-45.

Eftersom mange projekter er internationale, og eftersom regler og

normer kan være forskellige fra land til land, kan efterlevelse af danske vejledninger vanskeliggøres. Det må dog antages, at der i betydelig grad råder international enighed om de mere principielle holdninger, og at forskelle fortrinsvis vil gøre sig gældende i detaljer. Det kan være vigtigt, at sådanne forskelle bliver klargjort på forhånd, og en gennemgang på basis af danske vejledninger kan antageligt medvirke til, at evt. konfliktmuligheder kan afdækkes og forebygges.

Vejledning for indgåelse af aftaler ved påbegyndelse af forskningsprojekter

Den følgende liste omfatter punkter, som det vil være en fordel at have drøftet og indgået aftale om ved indledningen af forskningsprojekter, i særlig grad såfremt der indgår flere centre eller afdelinger i projektet.

Mindre forskergrupper vil måske slet ikke have brug for formelle aftaler, men jo mere komplekse samarbejdsstrukturerne er, jo mere behov vil der være for aftaler. Sådanne aftaler vil kunne baseres på et uddrag af de nedennævnte punkter, eller på dem alle. Hvor omfattende aftaler bør være, må afhænge af forskergruppernes konkrete bedømmelse. Listen vil kunne tjene som huskeliste for indgåelse af aftaler og også for alle de mange handlinger, der skal udføres under projektforløbet.

Forslagene skal sikre *en éntydig projektledelse* (punkt 4), *en ajourført information* til alle deltagere om forsøgssprotokol/undersøgelsesplan og de opgaver, der skal varetages desangående (punkt 5-7), samt en klart *formuleret fordeling af pligter og rettigheder* vedrørende arbejde og resulterende data (punkt 8-11).

Det tilsigtes endvidere, at forslagene medvirker til at klargøre de enkelte deltageres *realistiske forventninger* om deres personlige udbytte i form af afhandlinger og forfatterskaber, og om hvad de er forpligtet til at yde i forbindelse dermed (punkt 12-15).

Under punkt 14 er medtaget *udarbejdelsen af en medarbejdererklæring* om de enkelte deltageres indsats i artikler, hvilket med den igangværende internationale udvikling kan forventes at blive et fremtidigt krav fra en række tidsskriftsredaktioner, og som under al-

le omstændigheder er anbefalelsesværdigt som dokumentation ved senere ansøgninger og indlevering af akademiske afhandlinger.

Til sidst er anført nogle punkter vedrørende *patentering, finansiering, ekstern information* og *konfliktløsning* (punkt 16-19).

Vedrørende en række andre forhold af betydning for planlægningen af forskningsprojekter henvises til de foranstående vejledninger for udformning af forsøgsprotokoller m.m. inden for sundhedsvidenskabelig basalforskning og klinisk og klinisk-epidemiologisk forskning. Med hensyn til dataopbevaring henvises tillige til punkt 1 i den følgende vejledning vedrørende ret og pligt til opbevaring og brug af videnskabelige data.

Ved *deltagere i et projekt* (projektgruppen) forstås i det følgende personer, som intellektuelt og arbejdsmæssigt deltager kreativt i projektet i en sådan grad, at kravene til medforfatterskab, jf. punkt 1 i *Vejledning vedrørende forfatterskab,* forudses at blive opfyldt. Desuden indgår personer, som opfylder funktioner som vejledere eller rådgivere for deltagere i projektgruppen.

Det forudsættes, at al information vedrørende et projekt tilgår alle medlemmer af projektgruppen i fuld åbenhed.

Samarbejdsaftalers grundbestanddele

1. ***Forskningsprojektets titel***

2. ***Deltagere i projektet***

Deltagende institutioner, afdelinger, institutter mfl. med angivelse af deltagere fra de enkelte enheder.

3. ***Målsætning og tidsplan***

- Angivelse af den overordnede målsætning.
- Angivelse af tidsplan for de aktiviteter, der forudses at blive nødvendige for at realisere det overordnede mål.
- Angivelse af evt. mellemstadier og selvstændige forskningsmæssige delmål, der forudses at kunne realiseres på disse mellemstadier.

4. ***Projektledelse***

A. Angivelse af procedure for udpegning/valg af projektledelse (projektleder, evt. styregruppe, følgegruppe m.m.) og angivelse af de udpegede/valgte personer.

B. Angivelse af funktion og kompetence for projektlederen, herunder forholdet til en evt. styregruppe, følgegruppe eller en evt. overordnet programledelse.

5. ***Forretningsorden***

- Fastlæggelse af hyppigheden af ordinære plenummøder og regler for indkaldelse til ekstraordinære møder.
- Bestemmelse af, hvem der er ansvarlig for mødeindkaldelse (projektlederen eller en anden dertil delegeret medarbejder).
- Bestemmelse af, hvem der er ansvarlig for ajourføring af deltageroversigten i tilfælde af ændringer, og for at sådanne reviderede udgaver fordeles til alle deltagere.
- Bestemmelse om standarddagsorden med eventuelle ad hoc-punkter og referat, og hvem der er ansvarlig for udformning og udsendelse.
- Bestemmelse om procedure for optagelse af nye deltagere og for frivillig eller tvungen fratræden af hidtidige deltagere. Det bør tillige bestemmes, hvorledes man i sådanne tilfælde skal forholde sig med hensyn til de under punkt 9-14 nævnte forhold.
- Angivelse af procedure for evt. ændring af projektledelsen.

- For større undersøgelser: Placering og fastlæggelse af arbejdsopgaver for et centralt videnskabeligt sekretariat.

6. *Forsøgsprotokoll/Undersøgelsesplan*

A. Bestemmelse af, hvem der er ansvarlig for:
  - udfærdigelse af endelig udgave
  - udsendelse til alle deltagere
  - indhentning af tilbagemelding fra alle deltagere om godkendelse eller bemærkninger
  - evt. indhentning af tilladelse fra:
    - Regional videnskabsetisk komité
    - Sundhedsstyrelse/Lægemiddelstyrelse
    - Registertilsyn
    - Strålehygiejnisk Laboratorium
    - Rådet for dyreforsøg
  - opbevaring af:
    - Elektroniske data i en fælles database (se i øvrigt *Vejledning vedrørende ret og pligt til opbevaring og brug af videnskabelige data,* punkt 1.1)
    - Samtykkeerklæringer, forsøgsbilag, personbilag.

B. Bestemmelse om procedure for vedtagelse af eventuelle senere protokolændringer, herunder hvorledes de behandles på møder og gøres kendt for alle deltagere.

7. *Intern information om projektforløb*

Bestemmelse om hyppighed af og form for statusrapporter (progress-reports) internt i gruppen og om møder, når aftalte dataindsamlinger er afsluttede.

8. *Fordeling af arbejdsfunktioner*

Angivelse for hver enkelt arbejdsfunktion af, hvem der skal udføre den, og hvorledes den evt. deles imellem flere deltagere.

9. *Adgang til udstyr, medhjælp og andre faciliteter*

Angivelse for de enkelte medarbejdere af, hvilket udstyr vedkommende har adgang til, i hvilke tidsrum og med hvilken medhjælp.

10. ***Vejledning***
Fastlæggelse af, hvem der skal forestå den daglige vejledning af de mindre erfarne forskere i gruppen.

11. ***Fordeling af råderet over data***
- Præcisering af, at de deltagende forskere har fri adgang til alle informationer inden for rammerne af det planlagte projekt.
- Angivelse for hver type af data af, hvem der påregnes at måtte bruge dem til publikationer.
- Angivelse af principper for
  - hvilke data de enkelte medarbejdere må have i kopi
  - hvilke data eller fx vævsprøver eller andet biologisk materiale de må medtage dele af eller i deres helhed ved projektets afslutning
  - hvilke data eller andet materiale de enkelte deltagere må medtage ved en evt. tidligere, frivillig eller ufrivillig, afbrydelse af samarbejde med gruppen (se i øvrigt *Vejledning vedrørende ret og pligt til opbevaring og brug af videnskabelige data,* punkt 1.2 og 1.3).

12. ***Planlagte akademiske afhandlinger***
Angivelse af, hvilke deltagere som ud over fælles publikationer evt. planlægger at udnytte resultater fra projektet til ph.d.- eller doktorafhandlinger med skitsering af, hvilke data der påregnes anvendt hertil.

13. ***Fordeling af forfatterskaber*** (se i øvrigt *Vejledning vedrørende forfatterskab,* punkt 2)
- præliminær skitse for de publikationer, der forventes at blive et resultat af arbejdet.
- angivelse af forventet førsteforfatter og i muligt omfang medforfattere.
- Aftale om, hvilke vejledere og andre bidragydere, der bør nævnes fx i Acknowledgements.
- Aftale om andel i forfatterskab for deltagere, som udtræder, inden projektet er færdigt.

14. *Udarbejdelse af publikationer* (se i øvrigt *Vejledning vedrørende forfatterskab*)
Angivelse af, hvem der har ansvar for:
- Udarbejdelse af manuskriptudkast.
- Fremsendelse af manuskriptudkast og af endelig udgave til alle deltagere.
- Udarbejdelse af detaljeret medforfattererklæring forud for indsendelse til publikation med personlig attestation af af de enkelte deltageres bidrag.
- Indhentning af godkendelser fra alle deltagere forud for fremsendelse af et manuskript og medforfattererklæringer til publikation.
- Fremsendelse af *referee*-kommentarer til alle deltagere.
- Udarbejdelse af ændringer som følge af *referee*-bemærkninger.

15. *Ændringer i punkterne 8-14*
Den præliminære karakter af fordelingerne under punkterne 8-14 nødvendiggør justeringer undervejs, hvilket jævnligt bør tages op til overvejelse.
- Bestemmelse af fremgangsmåde for ændringer i de præliminære fordelinger (vedtagelse på møde, nedskrivning i mødereferat eller protokoltillæg).

16. *Patentering*
Hvis det ved et projekts begyndelse forudses, at der kan blive tale om patentering, bør der indgås aftale om, at publikation først må finde sted, efter at patenteringsmulighederne er undersøgt og en evt. ansøgning er indsendt.

Det må tillige bestemmes, hvorledes man skal forholde sig i tilfælde af, at der under projektforløbet opstår en uventet patenteringsmulighed. Specielt må det aftales, hvorledes man vil prioritere hurtig publikation i forhold til patenteringsprocessen (se i øvrigt *Vejledning vedrørende ret og pligt til opbevaring og brug af videnskabelige data*, punkt 3).

17. *Finansiering*
- Aftale om, hvem der har ansvaret for projektets økonomi og aftale om principper for fordeling af ressourcer imellem forskere, forskergrupper og deltagende institutioner.

- Redegørelse for allerede opnået finansiering
- Planer for fremtidig finansiering med angivelse af, hvem der har ansvar for ansøgning, og hvorledes finansieringen af projektets delmål jf. punkt 3 skal prioriteres.
- Redegørelse for alle andre forhold vedr. projektets økonomi, herunder også evt. indtægter opnået gennem projektet.
- Aftale om fordeling efter projektets afslutning af ejerskab til evt. udstyr, som er indkøbt for projektmidler.
- Oversigst over finansieringskilder ved forsøg på mennesker til brug for den behandlende videnskabsetiske komité.

18. *Ekstern information til ikke-videnskabelige fora*
Bestemmelse om, hvem der kan udtale sig på gruppens vegne over for myndigheder og nyhedsmedier.

19. *Konfliktløsning*
Bestemmelse om, hvorledes uenighed skal håndteres og om etablering af en evt. opmandsfunktion eller andre former for ekstern bistand til afgørelse af mulige større konflikter. Det vil eventuelt kunne bestemmes, at det henskydes til *Udvalget Vedrørende Videnskabelig Uredelighed* at udpege én eller flere opmænd.

Vejledning vedrørende ret og pligt til opbevaring og brug af videnskabelige data

Som led i fremme af god videnskabelig praksis og forebyggelse af konflikter imellem forskere eller forskningsinstitutioner indbyrdes og imellem forskere eller forskningsinstitutioner og andre parter anbefales det at følge nedenstående retningslinier for *opbevaringsret* og *-pligt* og for *brugsret* og *-pligt* i forbindelse med videnskabelige data.

Når der i vejledningen tales om videnskabeligt arbejde, forstås herved en virksomhed, som har til formål at fremskaffe pålidelig ny viden og som karakteriseres ved hypotesetestning og beskrivelse på basis af systematisk indsamling og analyse af data og kritisk vurdering af disse.

Dette arbejde kan udføres i universitetsinstitutter og dermed ligestillede forskningsinstitutioner, i sektorforskningsinstitutioner, inden for det danske sundhedsvæsen, i offentlige ikke-videnskabelige institutioner eller i privat regi, og resultaterne kan publiceres i videnskabelige tidsskrifter eller i rapporter og redegørelser.

Der anbefales anvendelse af identiske regler for videnskabeligt arbejde, hvad enten det udgår fra forskningsinstitutioner i traditionel forstand eller fra andre institutioner. Ligeledes anbefales der anvendelse af ens regler i forbindelse med publikation af videnskabelige data, hvad enten disse publiceres i videnskabelige tidsskrifter eller på anden måde.

Der tales i denne vejledning ikke om ejerskab af videnskabelige data, men alene om ret og pligt til at bruge dem og til at have dem i sin varetægt. En grund hertil er, at den overordnede målsætning for forskning er erhvervelse af ny viden og en udbredelse af kend-

skabet hertil, fordomsfrit og uden anden indskrænkning end den, der følger af kvalitetsvurdering. Dette er uforeneligt med en ejendomsret, som sædvanligvis indebærer, at ejeren efter eget skøn kan destruere eller hemmeligholde forskningsresultater. Det er også uforeneligt med karakteren af den overdragelse af vævs- og blodprøver m.m., som de danske patienter foretager til danske sundhedsvidenskabelige forskere, rettet imod et betemt formål, men ikke med henblik på forskeres eller andres ejendomsforhold.

Der er lagt vægt på, at vejledningen er i overensstemmelse med allerede gældende regler eller lovgivning, herunder ophavsretsloven og registerloven. Der henvises til de anvendte kilder hertil i en referenceliste sidst i vejledningen. Vejledningen tager alene sigte på rettigheder og pligter i forholdet mellem forskere indbyrdes og mellem forskere og forskningsinstitutioner. Det forudsættes, at videnskabelige data og biologisk materiale er indsamlet og opbevaret i overensstemmelse med den lovgivning og de bestemmelser, der til enhver tid er gældende for patientinformation og samtykke.

1. Opbevaring og sikring af data

1.1 Den totale mængde af indsamlede data og evt. biologisk materiale, som indgår i et forskningsprojekt, bør bero i en central informations- eller biobank i den institution eller afdeling under en institution, som er hjemsted for forskningen. Hvis flere institutioner eller afdelinger samarbejder, bør der udpeges en central informationsbank, som rummer alle de data, der indgår i det fælles projekt. Det bør ved forudgående aftale bestemmes, hvor denne centrale informationsbank skal placeres. Det kan dog aftales, at specielle rådata eller biologisk materiale ikke skal henhøre under den centrale bank, men skal opbevares på én eller flere af de institutioner, hvori de er frembragt eller fremskaffet. De enkelte institutioner eller afdelinger kan herudover opbevare de ikke-biologiske data eller kopier heraf, de selv har frembragt. Opbevaringsperioden bør være mindst 10-15 år i overensstemmelse med de retligt bindende fælleseuropæiske regler som er under udarbejdelse, fx inden for *Good Clinical Practice*-området. For særligt værdifulde biobanksamlinger kan det blive nødvendigt at konferere med centrale forskningsmyndigheder før en eventuel destruktion.

Også i tilfælde, hvor forskning under en institution foregår i samarbejde med fx kommercielle sponsorer med egen database, bør institutionen have en informationsbank med de data, der er frembragt i institutionen.
Efter afslutningen af et projekt kan informationsbanken evt. overføres til *Dansk Data Arkiv,* som har oprettet en *Enhed til Registrering* og *Arkivering af Sundhedsvidenskabelige data (ERAS)*. Her kan også, efter tilladelse fra *Registertilsynet,* opbevares personhenførbare data.

1.2 De deltagende forskere må ikke slette data i eller fjerne biologisk materiale fra den centrale informationsbank, men har fri adgang til informationerne inden for rammerne af det planlagte projekt og må disponere over en kopi af de data, de selv ved kreativ indsats har været med til af frembringe. De må medtage kopien, når projektet er afsluttet, eller hvis de forlader forskningssamarbejdet inden da, medmindre andet er aftalt.

1.3 Disposition over kopi af andre data end dem, forskeren selv ved kreativ indsats har været med til at frembringe, forudsætter aftale med de øvrige medlemmer af forskergruppen.

1.4 Efter publikation af resultaterne fra et projekt bør institutionen stille data til rådighed for enhver forsker, som har relevant interesse i og forudsætninger for at bruge dem.
Inden resultaterne af det oprindelige forskningsprojekt er publiceret, har udenforstående dog kun adgang til data, såfremt alle deltagere i projektet er enige om at give en sådan adgang. Institutioner kan således ikke uden forskernes tilladelse videregive data.
For personhenførbare data kræver en evt. videregivelse i alle tilfælde tilladelse fra Registertilsynet og fra de enkelte personer.

2. Publikation

2.1 Forskere har brugsretten til analyse og publikation af de data, de selv har frembragt eller ved kreativ indsats har været med til at frembringe. Andre forskere må kun bruge sådanne upubliceret data i egne publikationer efter forudgående aftale med de forskere, der har frembragt dem.

Forskerne bør, dog under hensyntagen til evt. patenteringsmuligheder, søge det færdige resultat af deres forskning publiceret uanset udfaldets overensstemmelse med forudgående forventninger. Der bør alene anlægges kvalitetsmæssige vurderinger. Politiske, administrative og videnskabelige chefer eller vejledere, som ikke er direkte involverede i forskningsprocessen, kan have medansvar for kvaliteten af arbejdet og de resulterende publikationer, men de bør ikke forhindre eller forsinke publikation med den begrundelse, at resultaterne eventuelt er uventede eller uønskede. Der kan i den forbindelse henvises til det videnskabsetiske komitésystems regel om frihed til publikation, hvis enighed ikke er opnået inden for en 3 måneders grænse, når det drejer sig om forsøg på mennesker.

2.2 Universiteter og lignende institutioner øver sædvanligvis ikke indflydelse på publikationsprocessen, men forudsætter almindeligvis, at offentliggørelse sker i videnskabelige tidsskrifter eller bøger.
Sektorforskningsinstitutioner og offentlige ikke-videnskabelige institutioner kan have en tradition for at publikation ikke alene finder sted i videnskabelige tidssskrifter, men tillige eller alene i rapporter eller redegørelser, de selv udgiver.
Forskerens rettigheder og ansvar i forhold til en publikation, der fremstår som videnskabelig, bør anses for uafhængige af publikationsformen.
At et projekt udføres i samarbejde med fx en kommerciel sponsor, formindsker ikke forskernes ansvar for analyse og publikation af data.

2.3 De enkelte forskeres brugsret til data bør udøves inden for rammerne af fællesskabet med de øvrige deltagere, i overensstemmelse med indgåede aftaler og i fuld åbenhed og respekt for de øvrige medlemmers berettigede forudsætninger.
Hvis en deltager i et forskningssamarbejde gør en uventet opdagelse, som ikke berører gennemførelsen af det fælles projekt, har den pågældende forsker, medmindre andet er aftalt, alene brugsretten til de data, der er forbundet med opdagelsen.
Ved udnyttelsen af data bør forskerne i fællesskab søge af undgå unødig forsinkelse.

Ønske fra enkelte forskeres side om anvendelse af data til akademiske afhandlinger eller andre separate publikationer, som ikke var aftalt ved projektets start, bør, så snart ønsket er opstået, gøres kendt for hele gruppen, hvis indforståelse bør opnås.

3. Patentering

3.1 Såfremt forskerne forudser, at der kan opstå mulighed for *patentering*, bør der ved projektets start indgås aftale om hemmeligholdelse i nødvendigt omfang, og om at publikation udskydes, indtil patenteringsmulighederne er undersøgt og ansøgning herom i givet fald er indsendt.

3.2 Såfremt der under et projektforløb uventet opstår en patenteringsmulighed, og der ikke foreligger nogen forudgående aftale derom, må der søges indgået en efterfølgende frivillig aftale om udskydelse af publikation og hemmeligholdelse. Såfremt projektdeltagerne ikke kan blive enige herom, må en publikationsret, der ville blive væsentligt påvirket af en patentsag, have første prioritet, idet samarbejdet må anses for at have hvilet på denne sædvanligt gældende forudsætning.

3.3 Det anbefales, at der ved projekters start indgås aftale om, hvorvidt patentering eller publicering skal have første prioritet i tilfælde af uventede patenteringsmuligheder.

3.4 Ifølge *Lov om arbejdstageres opfindelser* kan universitetsansatte forskere frit udnytte deres opdagelser til patentering, mens forskere ved sektorforskningsinstitutioner og privatansatte forskere skal tilbyde arbejdsgiveren retten til opfindelsen.

4. Konfliktløsning

Konflikter bør forebygges ved forudgående aftaler om fordeling af arbejdsindsats og om forventelig fordeling af brugsrettigheder og dermed samhørende forfatterskaber. Der bør aftales procedurer for løbende justeringer af planer og for dispositioner ved udtræden eller optagelse af medarbejdere under projektforløbet. Se i øvrigt *Vejledning for indgåelse af aftaler ved påbegyndelse af forskningsprojekter.*

Konflikter bør ikke føre til, at publikation af opnåede resultat forhindres eller forringes i kvalitet. Hvis forskere misligholder inc gåede aftaler, således at øvrige forskeres, institutioners eller fond interesser tilsidesættes i væsentlig grad, kan disse kræve brugsret t allerede tilvejebragte data.

Hvis konflikter viser sig vanskelige at løse, bør der på et tidligt tids punkt søges forlig med bistand fra en ekstern opmand, der evt. ka udpeges af *Udvalget Vedrørende Videnskabelig Uredelighed.*

Referencer

Almind G, Nielsen L, Pedersen NS, Riis P. Sundhedsvidenskabelige informations banker – Biobanker. København: Statens Sundhedsvidenskabelige Forsknings råd, Den Centrale Videnskabsetiske Komité og Det Etiske Råd, 1996.

Hartlev M. Den retlige regulering af biobanker. Love og rekommandationer Appendiks til den foregående reference.

Rekommandation nr. 9 fra Den Centrale Videnskabsetiske Komité: Forskningsmæssig brug af sundhedsvidenskabelige informationsbanker (1993, revideret 1994).

Lov om private registre. Lov 1978-06-08 nr. 293.

Den Centrale Videnskabsetiske Komité. Retsgrundlag og rekommandationer. København: Forskningsrådene, 1994.

Rigshospitalets Forskningspolitik. København: Rigshospitalet, 1996.

International Committee of Medical Journal Editors. Uniform requirements for manuscripts submitted to biomedical journals. Nord. Med. 1997; 112: 55-60.

Andersen MB. Lov om arbejdstageres opfindelser med kommentarer. København: Akademikernes Centralorganisation, 1995.

Andersen MB, Hau E. Rettighedsproblemer i forskningssamarbejder. København: Akademikernes Centralorganisation, 1998.

Vejledning vedrørende forfatterskab

Eftersom de fleste videnskabelige arbejder har flere forfattere, dækker betegnelsen forfatterskab i det følgende såvel enkeltforfatterskab som medforfatterskab.

Til sidst i vejledningen findes en liste med reference til de regler og love og omtaler deraf, der er lagt til grund for vejledningen.

1. Ret til forfatterskab

Ret til forfatterskab erhverves ved skabende indsats og kun derved. Omfang og art heraf er beskrevet i *Vancouver*-reglerne, hvis vigtigste principper er indarbejdet i denne vejledning.

Følgende fire krav skal alle være opfyldt for at der kan opnås ret til forfatterskab:

a) En forfatter skal have ydet væsentlige bidrag til den skabende proces, sædvanligvis inden for mere end ét af følgende elementer: idé, planlægning, eksperimentelt arbejde, indsamling af kliniske eller klinisk-epidemiologiske data, analyse af data og fortolkning af disse.

b) En forfatter skal have ydet bidrag til udarbejdelse af den resulterende artikel gennem deltagelse i udfærdigelse af manuskriptudkast eller gennem kritisk revision af betydning for artiklens fremtræden.

c) En forfatter skal skriftligt godkende den endelige udgave af manuskriptet. I sammenhæng hermed bør udarbejdes en samlet *medforfattererklæring*, som præcist beskriver art og omfang af hver enkelt forfatters bidrag uden anvendelse af stereotypier. Den bør

underskrives af alle forfattere og opbevares af dem, således at de kan medsende den til de tidsskrifter, der kræver en sådan erklæring, og anvende den til ansøgninger og til dokumentation for videnskabelig indsats ved indlevering af akademiske afhandlinger.

d) En forfatter skal kunne redegøre i enkeltheder for sit eget bidrag og skal have deltaget så meget i arbejdets helhed, at vedkommende kan redegøre oversigtsmæssigt for hele manuskriptets indhold og diskutere principielle aspekter af de øvrige bidrag.
Alle forfattere af en artikel har inden for det muliges og rimeliges grænser medansvar for, at den er baseret på redelig forskning.

Eftersom det er kreativ indsats, der giver adgang til forfatterskab, skal isolerede indsatser i form af fx institutlederes fremskaffelse af rammebetingelser eller i form af specialafdelingers ydelse af rutinemæssige data ikke belønnes med forfatterskab, men bør beskrives i en særlig rubrik for ydere af ikke-forfatterskabsberettigende bidrag, sædvanligvis benævnt »Taksigelser« eller »Acknowledgements«. De som nævnes ved navn i en sådan rubrik bør godkende omtalen ved deres underskrift på en kopi af teksten.

Forholdet mellem vejledning og forfatterskab kan give anledning til problemer, bl.a. fordi vejlederfunktionens omfang kan variere betydeligt. Forfatterskab må imidlertid følge sædvanlige regler også i denne relation, hvorfor en vejleder, som opfylder de ovennævnte krav bør være medforfatter.

Opnåelse af ret til forfatterskab er ikke knyttet til bestemte stillinger eller fag og afhænger ikke af, om den pågældendes indsats er lønnet eller ulønnet. Såfremt en kreativ indsats opfylder de ovennævnte fire betingelser, giver den ret til forfatterskab, også for fx laboranter eller andre medarbejdere, som sædvanligvis alene yder teknisk bistand. Det samme gælder for ansatte i konsulentfirmaer og medarbejdere fra medicinindustrien, som bistår med planlægning, styring og udførelse af forskningsprojekter.

For *oversigtsartikler* gælder det specielle forhold, at forfatterne skal have udført arbejdet med at gennemlæse og kritisk vurdere den refererede litteratur. Det berettiger således ikke til forfatterskab blot at gennemgå et manuskript, som andre har udarbejdet, ej heller selv om der herved foreslås nogle ændringer.

2. Forfatterrækkefølge

Det er en almindeligt anvendt praksis, om hvilken der dog ikke hersker international enighed, at den medarbejder, som har ydet den væsentligste arbejdsindsats, og som har udarbejdet det første manuskriptudkast, anføres som første forfatter, mens den oftest seniore medarbejder, som har det overordnede ansvar for projektet, men som også opfylder de ovennævnte kriterier for forfatterskab, står som sidste forfatter. De øvrige forfattere rangeres efter deres skønsmæssige andel i arbejdet. Rækkefølgen ses dog også sommetider ordnet efter andre principper og kan fx være alfabetisk.

Det kan indebære betydelige fordele, hvis det ved et projekts planlægning aftales, hvorledes forfatterrækkefølgen skal bestemmes, og hvorledes justeringer kan finde sted, når medarbejdernes faktiske indsats er kendt. Såfremt der følges en anden fremgangsmåde, end den der er sædvanlig for det tidsskrift, der påtænkes publiceret i, bør det omtales i en fodnote.

De nu anvendte metoder giver imidlertid ikke altid tilstrækkelig oplysning om de enkelte forfatteres indsats. Der arbejdes derfor blandt en række indflydelsesrige, internationale tidsskrifter frem mod en ordning, hvor denne indsats supplerende omtales i en *bidragyder-beskrivelse* i tilslutning til artiklen, i overensstemmelse med de nævnte *medforfattererklæringer.*

3. Forfatterskab ved publikation under anden form end tidsskriftsartikler

Sommetider offentliggøres videnskabelige arbejder i andet end tidsskrifter, fx i *rapporter* eller *redegørelser.* Sådanne udgår ofte fra sektorforskningsinstitutioner og fra offentlige, ikke-videnskabelige institutioner.

Betingelserne for forfatterskab, som de ovenfor er beskrevet for tidsskrifter, er så almene i deres formulering, at de bør lægges til grund også for sådanne publikationer.

Det ønskes sommetider, at videnskabelige rapporter m.m. udgives uden forfatternavne. I sådanne tilfælde kan deltagere som i øvrigt bør opfylde de nævnte fire krav til forfatterskab, nævnes på anden måde, fx ved *bidragyder-beskrivelser.* Det bør tilstræbes, at markeringen af kreativ indsats som en hovedregel sker efter de samme principper, uanset hvorledes resultaterne publiceres.

Der bør være konsekvens i det princip, der anvendes, således at de som opfylder betingelserne for forfatterskab, *enten* alle skal stå som medforfattere, *eller* alle repræsenteres i en bidragyder-beskrivelse.

4. Pligt til forfatterskab

Retten til forfatterskab er knyttet sammen med en *pligt* til at indtræde i denne ret, idet det er vigtigt, at forfatterlisten på retvisende måde angiver ophavspersonerne til en publikation.

5. Afvigelser fra korrekt udøvelse af ret og pligt til forfatterskab

a. *Gaveforfatterskab,* hvorved en person med dennes vidende står angivet som forfatter uden at have opfyldt betingelserne herfor.

   Eksempler herpå kan være institutledere eller vejledere, som ikke har deltaget i selve det arbejde, der danner basis for publikationen. Forfatterskab bør ikke anvendes som vennetjeneste, gentjeneste, handelsvare eller kompensation for irrelevante ydelser.

b. *Plantet forfatterskab,* som er et gaveforfatterskab, som ydes uden den pågældendes viden eller accept. Det kan anvendes til at give et arbejde en falsk kvalitetsgaranti ved at medtage en anerkendt forsker.

c. *Afstået forfatterskab,* hvorved en person med ret til forfatterskab ikke har opfyldt pligten til at indtræde i denne ret, men har ladet andre medarbejdere med eller uden ret til forfatterskab fremstå som de eneste forfattere.

   Et eksempel herpå kan være medarbejdere fra medicinindustrien, som medvirker ved kliniske lægemiddelundersøgelser, men som lader de deltagende læger stå alene som forfattere. Derved tilsløres de faktiske og ganske legitime interesseforhold.

d. *Spøgelsesforfatterskab,* hvorved en person med ret til forfatterskab ikke har opfyldt pligten til at indtræde i denne ret, men har fået en anden person til i sit sted at modtage et gaveforfatterskab. Herved kan et arbejde fx uberettiget fremstå som udført af en uafhængig ekspert.

6. Pligt til at oplyse om sponsorering

Det skal altid oplyses i publikationer, såfremt der er opnået økonomisk støtte eller anden væsentlig materiel hjælp til et projekt. Ved forsøg på mennesker er dette et krav i loven om det videnskabsetiske komitésystem. Det gælder også sponsorering af supplementa til tidsskrifter, hvori der offentliggøres original- eller oversigtsartikler. Ellers kan der forekomme tilsløring af mulige afhængighedsforhold, som ikke findes i ordinære, konsulent (*referee*)-bedømte numre af tidsskriftet.

Sponsorer og de parter (forfattere, redaktører el.a.), som sponsoreringen er aftalt med, har et fælles ansvar for, at der oplyses derom.

7. Kollegiale hensyn ved udarbejdelse af publikationer

Udarbejdelse af manuskripter til publikationer skal ske inden for rammerne af fællesskabet i forskergruppen, i fuld åbenhed og i overensstemmelse med indgåede aftaler (se *Vejledning for indgåelse af aftale ved påbegyndelsen af forskningsprojekter*, punkt 12-14). Medlemmer af en forskergruppe bør således ikke udarbejde separate publikationer uden aftale med de øvrige medlemmer af gruppen.

Anvendelse af resultater fra et projekt til specielle former for publikation, som fx akademiske afhandlinger, som ikke var forudset ved projektets start, forudsætter forudgående oplysning herom til hele forskergruppen, hvis tilslutning bør søges opnået.

8. Ansvar for at forskningsresultater publiceres

Færdiggjorte forskningsprojekter bør publiceres, også i tilfælde hvor resultatet ikke er i overensstemmelse med forudgående forventninger eller ønsker. Det ansvar, der påhviler forskerne for, at alene kvalitetshensyn bestemmer om publikation skal finde sted, mindskes ikke i tilfælde, hvor et forskningsprojekt er sponsoreret af fx medicinindustrien. Dette svarer til det videnskabsetiske krav til forsøg på mennesker, som håndhæves i Danmark, at gennemførte undersøgelser skal gøres tilgængelige, enten via publikation i et tidsskrift eller som en rapport, der kan rekvireres af komitésystemet, og som opfattes som et åbent dokument.

Alle parter i udførelsen af forskning, herunder faglige, politiske og administrative ledelser med godkendelsesbeføjelse, bør anerkende, at det som ovenfor nævnt alene er kvaliteten af resultaterne, der skal

bestemme, om de skal publiceres. Afvigelser herfra fører til skævvridning af forskningsformidlingen.

9. Flere publikationer af de samme resultater

Skjult dobbeltpublikation, dvs. identiske eller næsten identiske publikationer, evt. i oversættelse, må, som omtalt i *Vancouver*-reglerne, ikke finde sted, men parallelpublikation fx på to sprog eller til forskellige fora inden for samme sprogområde kan finde sted, når det gøres i åbenhed over for redaktionerne og efter de regler, der foreskrives af disse. Anvendelse af de samme data eller delmængder deraf i forskellige sammenhænge og i forskellige fremstillinger er ikke nødvendigvis dobbeltpublikation, forudsat at der oplyses om den datamæssige sammenhæng mellem et arbejde og foregående arbejder over for både redaktioner og læsere, således at der derved kan skelnes mellem citering af egne tidligere resultater og en ny og original måde at behandle rådata på.

10. Reference til andres arbejde

Henvisning til andres forudgående arbejde inden for den omhandlede emnekreds har til formål dels at sætte det aktuelle arbejde i sammenhæng med områdets øvrige forskning, dels at give andre forskere den anerkendelse, der tilkommer dem. Disse formål er tæt sammenhørende, og en omhyggelig varetagelse af dem har betydning for et arbejdes lødighed.

Der bør ikke refereres til egne eller kollegers arbejder ud over, hvad opfyldelse af de nævnte formål tilsiger, og referencer bør ikke anvendes til en kunstig opblæsning af citathyppigheden af egne eller andres arbejder.

11. Resumé, abstract

Det er vigtigt, at resultater og konklusioner gengives på samme måde og med samme styrke eller forbehold i resumé eller abstract som i selve artiklen. Hvis der afviges herfra, kan det videnskabelige budskab blive fortegnet ved summarisk læsning og videregivelse alene af resuméet.

12. Præmatur publikation

Videnskabelige resultater bør præsenteres første gang i videnskabe-

lige selskaber eller i videnskabelige tidsskrifter/rapporter med fuld dokumentation.

Primær publikation i ikke-videnskabelige nyhedsmedier er meget sjældent sagligt velbegrundet. Hvis væsentlige interesser for samfund eller personer i undtagelsestilfælde skulle nødvendiggøre afvigelse fra denne regel, bør det om muligt ske efter aftale med redaktionen af det tidsskrift, resultaterne er indsendt til eller planlægges indsendt til.

Referencer

International Committee of Medical Journal Editors. Uniform requirements for manuscripts submitted to biomedical journals. Nord. Med. 1997; 112: 55-60.

Riis P, Andersen D. Videnskabeligt forfatterskab. I: Udvalget Vedrørende Videnskabelig Uredelighed. Beretning 1996. København: Forskningsrådene, 1997.

Riis P, Andersen D. Forfatterskab og medforfatterskab. I: Udvalget Vedrørende Videnskabelig Uredelighed. Beretning 1995. København: Forskningsrådene, 1996.

Smith R. Authorship: time for a paradigmshift? BMJ 1997; 314: 992.

Ophavsretsloven. Lov 1995-0614 nr. 395.

Andersen MB, Hau E. Rettighedsproblemer i forskningssamarbejder. København: Akademikernes Centralorganisation, 1998.

Forsknings- og
Innovationsstyrelsen
Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling

Udvalgene Vedrørende Videnskabelig Uredelighed

Vejledninger i God Videnskabelig Praksis

med særlig fokus på

sundhedsvidenskab
naturvidenskab
teknisk videnskab

Januar 2009

Indholdsfortegnelse

Forord 3

Kapitel 1:
Vejledning til udformning af forsøgsprotokoller og forsøgsrapporter, datadokumentation og opbevaring af data inden for sundhedsvidenskabelig basalforskning 6

Kapitel 2:
Vejledning til udformning af forsøgsprotokoller, datadokumentation og bevaring af data indenfor klinisk og klinisk/epidemiologisk forskning 9

Kapitel 3:
Vejledning til indgåelse af aftaler ved påbegyndelse af forskningsprojekter 13

Kapitel 4:
Vejledning vedrørende ret og pligt til opbevaring og brug af videnskabelige data 23

Kapitel 5:
Vejledning omkring publiceringsforhold 31

Kapitel 6:
Vejledning om forskning i de matematiske fag - herunder statistik 43

Kapitel 7:
Persondataloven og videnskabelige projekter 46

Forord

Udvalgene Vedrørende Videnskabelig Uredelighed (UVVU) udsender hermed en gennemrevideret og opdateret samling vejledninger, som tilsammen dækker et bredt område inden for UVVU's opfattelse af god videnskabelig praksis.

UVVU's virkefelt er ifølge lov om forskningsrådgivning m.v. begrænset til behandling af sager vedrørende videnskabelig uredelighed, der rejses ved anmeldelse. Videnskabelig uredelighed defineres i loven, der er blevet revideret i 2008, som "forfalskning, fabrikering, plagiering og andre alvorlige brud på god videnskabelig praksis, som er begået forsætligt eller groft uagtsomt ved planlægning, gennemførelse eller rapportering af forskningsmæssige resultater." UVVU's virkefelt er blevet ændret og relaterer sig nu – i modsætning til tidligere - direkte til alvorlige brud på god videnskabelig praksis, hvilket har aktualiseret den foreliggende opdaterede udgave af vejledningerne. UVVU har gennem årene indhøstet en vis erfaring med, hvad der giver anledning til konflikter blandt forskere og end- og sommetider skaber mistanke og anklager om videnskabelig uredelighed. Det er klart for UVVU, at mange forskere og forskergrupper kunne have undgået konflikter, hvis de havde været mere bevidste om indholdet i UVVU's vejledninger.

Vejledningerne er imidlertid ingen facitliste. Det skal præciseres, at UVVU ikke er af den opfattelse, at manglende efterlevelse af vejledningernes anbefalinger i alle tilfælde nødvendigvis er kritisabel, herunder at dette skulle udgøre et potentiale for videnskabelig uredelighed. Således vil en konkret begrundet afvigelse fra vejledningernes fremstilling af god forskningspraksis i visse tilfælde kunne være acceptabel. Omvendt må det også antages, at der kan opstå konkrete situationer, som ikke er beskrevet i vejledningerne, men som vil være at betragte som videnskabeligt uredelige.

Vejledningerne prætenderer heller ikke at udgøre en udtømmende gennemgang af god videnskabelig praksis. Ved siden af UVVU's vejledninger findes andre regelsæt, politikker og anvisninger i god videnskabelig praksis. Referencer til sådanne andre regelsæt er medtaget under de enkelte kapitler, men

det bør præciseres, at UVVU's vejledninger ikke er fuldt koordineret med alle øvrige regelsæt.

Endelig må det understreges, at vejledningerne netop er "vejledninger", som ikke har lovs kraft. Som det fremgår af lovgivningen, er det ikke UVVU's opgave i sig selv at sikre forebyggelse af videnskabelig uredelighed, ligesom det ikke er UVVU's opgave at definere, udstede regelsæt eller undervise i god videnskabelig praksis og lignende. Forebyggelses- og undervisningsforpligtelsen ligger derimod hos forsknings- og videninstitutionerne, og formentlig vil vejledningernes indhold blandt andet kunne indgå i den formaliserede ph.d.-undervisning – dvs. i forskeruddannelsen.

De første vejledninger udkom i 1993, og den seneste revision blev foretaget i maj 1998. Til de nu opdaterede vejledninger føjes yderligere: 1) Vejledning om forskning i de matematiske fag – herunder statistik samt 2) Persondataloven og videnskabelige projekter.

Vejledningerne er udformet, så de kan læses hver for sig, men der kan i begrænset omfang forekomme overlapning imellem dem.

De nye 2009-vejledninger har ligesom tidligere været igennem en høring blandt et bredt spektrum af danske forskningsinstitutioner. Der har været generel tilslutning til principperne i vejledningerne, samtidig med at der også har været forslag om justeringer og tydeliggørelser, som i vidt omfang er blevet efterfulgt i den foreliggende udgave.

Det skal bemærkes, at vejledningerne ikke dækker alle videnskabelige discipliner, men at de i betydeligt omfang tager udgangspunkt i problemstillinger inden for sundhedsvidenskab, naturvidenskab og teknisk videnskab. Dette er ikke et udtryk for UVVU's nedprioritering af andre områder, eller udtryk for, at der ikke er - i det mindste uskrevne - normer for god videnskabelig praksis inden for alle områder. UVVU er således åben over for i en næste fase at medvirke til at få udarbejdet vejledninger også for andre forskningsområder - eksempelvis det humanistiske og det samfundsvidenskabelige. Det skønnes dog, at de foreliggende vejledninger i høj grad er så generelle, at de vil kunne appliceres på en bred vifte af forskningsområder.

Forhåbentlig vil danske forskere betragte vejledningerne som en hjælp i deres arbejde og som en støtte ved indføring af yngre forskere i god videnskabelig praksis, med det samlede formål at højne den videnskabelige kvalitet af forskningsprocessen.

Det anbefales alle forskningsinstitutioners (herunder hospitaler ved fx kliniske forskningsprojekter) ledelse og projektvejledere at gøre alle forskere bekendt med ovenstående vejledninger enten i den ovenstående form eller i en af institutionen udarbejdet vejledning baseret på lignende principper.

2009-opdateringen af Vejledninger i God Videnskabelig Praksis er foretaget af: overlæge, dr.med. Nils H. Axelsen, chefjurist, cand.jur. Charlotte Elverdam, professor, dr.phil. Vagn Lundsgaard Hansen, institutleder, lektor, ph.d., MPM Kirsten Ohm Kyvik, professor, dr.med. Ebba Nexø, forskningslektor, overlæge, dr.med. Ole Haagen Nielsen, professor, dr.med et dr.scient, Jens F. Rehfeld, og professor, dr.med. Thorkild I.A. Sørensen. Sekretariatet for UVVU har desuden bistået med opdateringen.

Ole Haagen Nielsen
Januar 2009

Kapitel 3

Vejledning til indgåelse af aftaler ved påbegyndelse af forskningsprojekter

Den følgende liste omfatter punkter, som det vil være en fordel at have drøftet og indgået en formel aftale om ved indledningen af forskningsprojekter, i særlig grad såfremt der indgår flere centre eller afdelinger i projektet.

Sådanne aftaler vil kunne baseres på et uddrag af de nedenstående punkter, eller på dem alle. Hvor omfattende aftaler bør være, må afhænge af forskergruppernes konkrete bedømmelse. Listen vil kunne tjene som en huskeliste for indgåelse af aftaler og også for alle de mange handlinger, der skal udføres under projektforløbet.

Hvis man er ansat på en offentlig forskningsinstitution, kan der indhentes assistance til forhandling og udarbejdelse af aftalen på institutionen. Hvis aftalen kan indebære overdragelse af immaterielle rettigheder, skal man være opmærksom på, at aftalen skal underskrives af ledelsen på den offentlige forskningsinstitution.

Forslagene skal sikre en entydig projektledelse (punkt 4), en ajourført information til alle deltagere om forsøgssprotokol/undersøgelsesplan og de opgaver, der skal varetages desangående (punkt 5-7), samt en klart formuleret fordeling af pligter og rettigheder vedrørende arbejde og resulterende data (punkt 8-12).

Det tilsigtes endvidere, at forslagene medvirker til at klargøre de enkelte deltageres realistiske forventninger om deres personlige udbytte i form af afhandlinger og forfatterskaber, og om hvad de er forpligtet til at yde i forbindelse dermed (punkt 13-16). Al information vedrørende et projekt tilgår alle medlemmer af projektgruppen i fuld åbenhed.

Under punkt 15 er medtaget udarbejdelsen af en medarbejdererklæring om de enkelte deltageres indsats i artikler, hvilket med den igangværende internationale udvikling kan forventes at blive et krav fra flere og flere tidsskriftsredaktioner,

og som under alle omstændigheder er anbefalelsesværdigt som dokumentation ved senere ansøgninger og indlevering af akademiske afhandlinger.

Til sidst er anført nogle punkter vedrørende patentering, finansiering, ekstern information og konfliktløsning (punkt 17-20).

Vedrørende en række andre forhold af betydning for planlægningen af forskningsprojekter henvises til de foranstående vejledninger for udformning af forsøgsprotokoller m.m. inden for sundhedsvidenskabelig basalforskning (oftest laboratorieundersøgelser) og klinisk og klinisk-epidemiologisk forskning. Med hensyn til dataopbevaring henvises tillige til punkt 1 i den i Kapitel 4 følgende vejledning vedrørende ret og pligt til opbevaring og brug af videnskabelige data.

Ved deltagere i et projekt (projektgruppen) forstås i det følgende personer, som intellektuelt og arbejdsmæssigt deltager kreativt i projektet i en sådan grad, at kravene til medforfatterskab forudses at blive opfyldt, jf. punkt 1 i det efterfølgende Kapitel 5, Vejledning omkring publiceringsforhold. Desuden indgår personer, som har funktioner som vejledere eller rådgivere.

Samarbejdsaftalers grundbestanddele

1. Forskningsprojektets titel

2. Deltagere i projektet

Deltagere i projektet, herunder deltagende institutioner, afdelinger, institutter med flere med angivelse af deltagere fra de enkelte enheder. En industriel deltager skal defineres entydigt i aftalen.

3. Målsætning og tidsplan

Angivelse af den overordnede målsætning.
Angivelse af tidsplan for de aktiviteter, der forudses at blive nødvendige for at realisere det overordnede mål.

Angivelse af evt. mellemstadier og selvstændige forskningsmæssige delmål, der forudses at kunne realiseres på disse mellemstadier.

4. Projektledelse

Angivelse af procedure for udpegning/valg af projektledelse (projektleder, evt. styregruppe, følgegruppe m.m.) og angivelse af de udpegede/valgte personer.
Angivelse af funktion og kompetence for projektlederen, herunder forholdet til en evt. styregruppe, følgegruppe eller en evt. overordnet programledelse.

5. Forretningsorden

Fastlæggelse af hyppigheden af ordinære plenummøder og regler for indkaldelse til ekstraordinære møder.
Bestemmelse af hvem der er ansvarlig for mødeindkaldelse (projektlederen eller en anden dertil delegeret medarbejder).
Bestemmelse om standarddagsorden med eventuelle ad hoc-punkter og referat, og hvem der er ansvarlig for udformning og udsendelse.
Bestemmelse om procedure for optagelse af nye deltagere og for frivillig eller tvungen fratræden af hidtidige deltagere. Det bør tillige bestemmes, hvorledes man i sådanne tilfælde skal forholde sig med hensyn til de under punkt 9-14 nævnte forhold.
Bestemmelse af hvem der er ansvarlig for ajourføring af deltageroversigten i tilfælde af ændringer, og for at sådanne reviderede udgaver fordeles til alle deltagere.
Angivelse af procedure for evt. ændring af projektledelsen.
For større undersøgelser: Placering og fastlæggelse af arbejdsopgaver for et centralt videnskabeligt sekretariat.

6. Forsøgsprotokol/Undersøgelsesplan

Bestemmelse af hvem der er ansvarlig for:

- udfærdigelse af endelig udgave
- udsendelse til alle deltagere
- indhentning af tilbagemelding fra alle deltagere om godkendelse eller bemærkninger

evt. indhentning af tilladelse fra:

- Regional videnskabsetisk komité (altid den forsøgsansvarlige, dvs. en person, der udøver et erhverv, der er anerkendt til udførelse af forskning, fx via ansættelse som forsker eller ph.d.-studerende eller på anden vis ved beskæftigelse med konkret forskningsarbejde, og som er ansvarlig for den praktiske gennemførelse af forsøget på et bestemt forsøgssted).
- Lægemiddelstyrelsen
- Datatilsynet
- Internationale registre for kliniske lægemiddelforsøg
- Strålehygiejnisk Laboratorium.
- Rådet for dyreforsøg.

samt opbevaring af:

- Elektroniske data i en fælles database (se i øvrigt Kapitel 4, Vejledning vedrørende ret og pligt til opbevaring og brug af videnskabelige data, punkt 1.1).
- Samtykkeerklæringer, forsøgsbilag og personbilag.

Bestemmelse om procedure for vedtagelse af eventuelle senere protokolændringer, herunder hvorledes de behandles på møder og gøres kendt for alle deltagere.

7. Intern information om projektforløb

Bestemmelse om hyppighed af og form for statusrapporter (progress reports) internt i gruppen og om møder, når aftalte dataindsamlinger er afsluttede.

8. Fordeling af arbejdsfunktioner

Angivelse for hver enkelt arbejdsfunktion af, hvem der har ansvaret for den, eventuelt hvem der skal udføre den, og hvorledes den evt. deles imellem flere deltagere.

9. Adgang til udstyr, medhjælp og andre faciliteter

Angivelse for de enkelte medarbejdere af, hvilket udstyr vedkommende har adgang til, i hvilke tidsrum og med hvilken medhjælp.

10. Ansøgninger om forskningsstøtte

- Aftale om hvem der er hovedansøger, medansøger og på anden måde skal nævnes i ansøgningen. Der bør dog være mulighed for et skift i rollen som hoved- eller medansøger, da projektgruppens enkelte medlemmer kan have forskellige muligheder for at ansøge om økonomiske midler.
- Alle, der nævnes ved navn i ansøgningen, skal godkende den endelige udformning af ansøgningen inden den afsendes til fx forskningsråd, fonde, m.v.
- Det bør oplyses hvilke økonomiske og andre ressourcer, der er til rådighed på arbejdsstedet (-stederne).
- Det bør oplyses hvilke bevillinger, der allerede er opnået (fondsnavn, evt. beløb).
- Det bør oplyses hvilke andre fonde, der søges samtidigt, og hvis der siden hen søges flere fonde, bør hver af de allerede søgte fonde oplyses herom.
- Når der gives delbevilling fra en af de søgte fonde, skal de resterende fonde straks oplyses herom.
- I tilfælde af fuld bevilling fra en fond skal ansøgningen straks tilbagetrækkes fra de andre fonde.

11. Vejledning

Fastlæggelse af hvem der skal forestå den daglige vejledning af de mindre erfarne forskere i gruppen (som regel bliver dette den forsøgsansvarlige).

12. Fordeling af råderet over data

- Præcisering af, at deltagende forskere generelt har fri adgang til alle informationer inden for rammerne af det planlagte projekt. Imidlertid kan der være studier, hvor det ikke er hensigtsmæssigt, at der løbende er fri adgang til alle informationer. Dette gælder således for studier, hvor der ikke bør eller må foretages interimanalyser eller lokale analyser, der ikke er planlagt i forvejen. Der bør i sådanne tilfælde kunne aftales en begrænset adgang til data for effektivt at kunne forebygge sådanne analyser i et flercentersamarbejde og dermed også forebygge, at resultater af sådanne analyser publiceres, før det samlede projekt er afsluttet og færdiganalyseret. Der kan ligeledes være grunde til, at man kun får adgang til et bestemt sæt af de fælles data, såfremt

man i en ansøgning til en styregruppe har beskrevet, hvad man vil undersøge - og med hvilke data. Dette kan være nødvendigt for at sikre en afbalanceret fordeling af forskningsmuligheder og meritter mellem dem, der har været med til at skabe data. Det er ikke rimeligt, hvis sådanne ansøgninger beror på forudgående sonderende analyser af data. Fristelsen til at "se på" data, man har fri adgang til, kan blive så stærk, at der i relevante sammenhænge bør skabes enighed om effektivt at beskytte alle mod en sådan fristelse ved at begrænse adgangen.

- Angivelse for hver type af data af, hvem der påregnes at måtte anvende dem til publikationer.

- Angivelse af regler for:
  - Hvilke data de enkelte medarbejdere må have i kopi.
  - Hvilke data eller fx vævsprøver eller andet biologisk materiale de må medtage dele af eller i deres helhed ved projektets afslutning.
  - Baggrunds- og forgrundsviden og evt. ret til senere anvendelse af baggrundsviden – ting der ikke var tiltænkt i den primære protokol, men som vil blive undersøgt fremover eventuelt delvist med nye forskere.
  - Hvilke data eller andet materiale de enkelte deltagere må medtage ved en evt. tidligere, frivillig eller ufrivillig, afbrydelse af samarbejdet med gruppen (se i øvrigt Kapitel 4 Vejledning vedrørende ret og pligt til opbevaring og brug af videnskabelige data, punkt 1.2 og 1.3).

- I alle tilfælde skal persondataloven overholdes, og der skal foreligge tilladelse fra Datatilsynet. Det er væsentligt at være opmærksom på, at en sådan tilladelse fra Datatilsynet er tidsbegrænset. Personhenførbare oplysninger skal derfor enten anonymiseres eller slettes ved tilladelsens udløb.

- Når der er indgået samarbejde med en ekstern finansieringskilde, tilhører data forskningsinstitutionen. I enkeltstående tilfælde kan der via en samarbejdsaftale forekomme andre krav til dataejerskab. Dette har blandt an-

det Lægemiddelindustriforeningen og Lægeforeningen drøftet, hvilket har givet anledning til et regelsæt herom.

13. Planlagte publikationer og akademiske afhandlinger

- Angivelse af en præliminær liste over forventede publikationer fra projektet.
- Angivelse af, hvilke deltagere som ud over fælles publikationer evt. planlægger at udnytte resultater fra projektet til ph.d.- eller doktorafhandlinger med skitsering af, hvilke data der påregnes anvendt hertil.

14. Fordeling af forfatterskaber (se i øvrigt Kapitel 5, Vejledning omkring publiceringsforhold)

- Angivelse af hvem der har opgaven med at udforme en præliminær liste over de publikationer, der forventes at blive et resultat af arbejdet.
- Angivelse af forventet første- og sidsteforfatter og i muligt omfang medforfattere.
- Aftale om, hvilke vejledere og andre bidragydere, der bør nævnes fx i Acknowledgements.
- Aftale om andel i forfatterskab for deltagere, som udtræder inden projektet er afsluttet.

15. Udarbejdelse af publikationer (se i øvrigt Kapitel 5, Vejledning omkring publiceringsforhold)

Angivelse af, hvem der har ansvar for:

- Udarbejdelse af første samlede manuskriptudkast (oftest førsteforfatteren).
- Udformning af det endelige manuskript.
- Hvem der har korrespondanceaftalen dels før publikation med redaktionen dels efter publicering med interesserede læsere.
- Fremsendelse af manuskriptudkast og af endelig udgave til alle deltagere.
- Aftale om hvem der indsender det færdige manuskript til tidsskriftet.
- Udarbejdelse af detaljeret medforfattererklæring forud for indsendelse til publikation med personlig attestation af de enkelte deltageres bidrag (ved multicenterundersøgelser kan førsteforfatteren eller den korrespondanceansvarlige forfatter på alle forfatteres vegne erklære, at

underskrifter vil blive indsamlet, hvis manuskriptet bliver antaget til publikation).

- Indhentning af godkendelser fra alle deltagere forud for fremsendelse af et manuskript og medforfattererklæringer til publikation.
- Fremsendelse af referee-kommentarer til alle deltagere.
- Udarbejdelse af ændringer som følge af referee-bemærkninger, og fremsendelse med henblik på godkendelse af det endeligt reviderede manuskript hos alle forfatterne.

16. Ændringer i punkterne 8-15

Den præliminære karakter af fordelingerne under punkterne 8-15 nødvendiggør justeringer undervejs, hvilket jævnligt bør tages op til overvejelse.
Bestemmelse af fremgangsmåde for ændringer i de præliminære fordelinger (vedtagelse på møde, nedskrivning i mødereferat eller protokoltillæg).

17. Patentering

Der bør ved projektets begyndelse tages stilling til fordeling af potentielle immaterielle rettigheder. Aftalen bør sikre, at resultaterne vil blive publiceret i videnskabelige medier, men det bør samtidigt aftales, at publicering først må finde sted, efter at patenteringsmulighederne er undersøgt og en evt. ansøgning er indsendt. Der bør sættes en tidsfrist for denne sondering, almindeligvis omkring 3 måneder.

Lov om opfindelser ved offentlige forskningsinstitutioner samt lov om arbejdstageres opfindelser indeholder bestemmelser om arbejdstagere og arbejdsgiveres rettigheder til opfindelser gjort i et ansættelsesforhold. Udgangspunktet er, at retten til opfindelser tilkommer den ansatte forsker, men at arbejdsgiveren mod vederlag kan kræve retten overdraget til sig. Den ansatte har derfor - med henvisning til denne lov - pligt til at anmelde en fremkommet opfindelse til institutionen (se i øvrigt Kapitel 4, Vejledning vedrørende ret og pligt til opbevaring og brug af videnskabelige data, punkt 3).

18. Finansiering

- Aftale om, hvem der har ansvaret for projektets økonomi og aftale om principper for fordeling af ressourcer imellem forskere, forskergrupper og deltagende institutioner.
- Redegørelse for allerede opnået finansiering.
- Planer for fremtidig finansiering med angivelse af, hvem der har ansvar for ansøgning, og hvorledes finansieringen af projektets delmål, jf. punkt 3, skal prioriteres.
- Redegørelse for alle andre forhold vedr. projektets økonomi, herunder også evt. indtægter opnået gennem projektet.
- Aftale om fordeling - efter projektets afslutning - af ejerskab til evt. udstyr, som er indkøbt for projektmidler.
- Væsentlige dele af kontrakten skal ved forsøg på mennesker forelægges for den behandlende videnskabsetiske komité.

19. Ekstern information til ikke-videnskabelige fora

Bestemmelse om hvem der kan udtale sig på gruppens vegne over for myndigheder og nyhedsmedier, ligesom der bør foreligge aftale om, hvad der eksternt må udtales (især inden publicering i fagtidsskrifter og ved eventuel indsendelse af patentansøgning).

20. Konfliktløsning

Bestemmelse om hvorledes uenighed skal håndteres og om etablering af en evt. opmandsfunktion eller andre former for ekstern bistand til afgørelse af mulige større konflikter. Det vil eventuelt kunne bestemmes, at det henskydes til de højere læreranstalters praksisudvalg at udpege en opmand enten ad hoc eller som en fast funktion på de respektive hovedområder.

Referencer

- Andersen MB. Lov om arbejdstageres opfindelser med kommentarer. København: Akademikernes Centralorganisation, 1995

- Lov nr. 142 af 29. april 1955 om arbejdstageres opfindelser med senere ændringer.

- Lov nr. 347 af 2. juni 1999 om opfindelser ved offentlige forskningsinstitutioner med senere ændringer.

Kapitel 5

Vejledning omkring publiceringsforhold

Nærværende vejledning, som tager udgangspunkt i normer, der er udviklet inden for det sundhedsvidenskabelige område, kan eventuelt også finde anvendelse – helt eller delvis – på andre områder.

Vejledningen fokuserer på nogle af de problemstillinger, der kan opstå i forbindelse med færdiggørelsen af en videnskabelig artikel:

a) hvem skal have forfatterstatus?
b) hvorledes håndteres potentielle interessekonflikter?
c) hvad skal der ske med negative resultater/alvorlige bivirkninger?

1. Ret til forfatterskab

Når et videnskabeligt arbejde publiceres, fremstår det enten som en enkelt persons værk, eller der kan være en gruppe af forfattere - hvoraf én får hovedforfatterstatus, medens de øvrige bliver medforfattere. I de tilfælde, hvor der ikke er tale om enkeltforfatterskab, kan der opstå uklarheder og tvister omkring, hvem der er berettiget til forfatterskab.
Det er imidlertid internationalt accepteret, at ret til forfatterskab erhverves ved skabende indsats og kun derved. Omfang og art heraf er beskrevet i Vancouver-reglerne (www.icmje.org), som opdateres med års mellemrum. De vigtigste principper er indarbejdet i denne vejledning.

For at der kan opnås ret til forfatterskab, skal følgende tre krav alle være opfyldt:

a) En forfatter skal have ydet væsentligt bidrag til den skabende proces, sædvanligvis inden for mere end et af følgende elementer: Idé, planlægning, eksperimentelt arbejde, indsamling af kliniske eller epidemiologiske data, dataanalyse og fortolkning.
b) En forfatter skal have ydet bidrag til udarbejdelse af den endelige artikel ved deltagelse i udfærdigelse af manu-

skriptudkast og/eller gennem kritisk revision, der har betydning for artiklens fremtræden.

c) En forfatter skal skriftligt have godkendt den endelige version af manuskriptet.

Før indsendelsen af manuskriptet bør der udarbejdes en samlet forfatterskabserklæring, som præcis angiver art og omfang af hver enkelt forfatters bidrag uden anvendelse af stereotypier. Forfatterskabserklæringen bør underskrives og opbevares af alle forfattere, således at den kan medsendes til tidsskrifter, der kræver en sådan, og anvendes til ansøgninger og eventuel dokumentation for videnskabelig indsats ved indlevering af akademiske afhandlinger. Ved multicenterundersøgelser bør gruppen udpege en eller flere forfattere, der accepterer at påtage sig et fuldt ansvar for studiets integritet fra projektets start til publikation, og de videnskabelige redaktioner bør i sådanne tilfælde (eksempelvis ved lægemiddelafprøvninger) bede om udførlige interessekonflikttilkendegivelser (se senere).

En forfatter skal i øvrigt kunne redegøre i enkeltheder for sit eget bidrag og skal have deltaget så meget i arbejdets helhed, at vedkommende kan redegøre oversigtsmæssigt for hele manuskriptets indhold og være i stand til at diskutere principielle aspekter af de øvrige bidrag. Alle forfattere af en artikel har desuden - inden for mulighedernes og rimelighedens grænser - et medansvar for, at den er baseret på redelig forskning, således at risikoen for svindel minimeres. Påvises der uregelmæssigheder eller uredelighed i forskningen, vil det være vanskeligt for medforfatterne på et sådant arbejde at fralægge sig et medansvar. Især i internationalt samarbejde kan det dog være umuligt at bære medansvar for fx et laboratorieforsøg udført i et andet land, og i et par store internationale uredelighedssager er medforfattere blevet frikendt for medansvar efter grundig undersøgelse af omstændighederne i hvert enkelt tilfælde. I andre sager har modtagere af gaveforfatterskab påberåbt sig uskyld begrundet med, at de ikke havde deltaget i arbejdet. Som udgangspunkt indebærer et forfatterskab samtidigt et medansvar, men problemet bliver ikke mindre med det stærkt stigende internationale forskningssamarbejde, der ofte foregår i hård konkurrence baseret på store forskningsbevillinger.

Da det overvejende er en kreativ indsats, der giver adgang til forfatterskab, skal isolerede instanser i form af eksempelvis

institutlederes fremskaffelse af rammebetingelser, specialafdelingers ydelse af rutinemæssige data eller udelukkende hjælp til indsamling af data, ikke belønnes med forfatterskab, men disse institutioner/personer bør anføres i et særligt afsnit for ydere af ikke-forfatterskabsberettigende bidrag, sædvanligvis benævnt taksigelser eller acknowledgements. De bidragydere, der ikke opfylder forfatterskabskriterierne, og som nævnes i et sådant afsnit, bør samtidigt godkende omtalen ved deres underskrift på en kopi af teksten.

Forholdet mellem vejledning og forfatterskab kan give anledning til problemer, fordi vejlederfunktionens omfang kan variere betydeligt. Retten til forfatterskab må imidlertid følge de sædvanlige regler også i denne relation, hvorfor kun vejleder(e), som opfylder de ovennævnte tre krav, bør være medforfatter(e).

Opnåelse af ret til forfatterskab er ikke knyttet til bestemte stillinger, fag eller uddannelse og afhænger ikke af, om den pågældendes indsats er lønnet eller ulønnet. Såfremt den kreative indsats opfylder de ovennævnte tre betingelser, giver den ret til forfatterskab, også for eksempelvis bioanalytikere eller andre medarbejdere, som sædvanligvis alene yder teknisk bistand. Det samme gælder for ansatte i konsulentfirmaer og medarbejdere fra medicinindustrien, som bistår med planlægning, styring og udførelse af forskningsprojekter. Nogle tidsskrifter beder om, at enkelte forfattere fremstår som "garanter" for hele processen, dvs. fra projektets start til den endelige publikation inklusiv databearbejdning.

For oversigtsartikler gælder det også, at forfatterne skal have udført arbejdet med at indsamle, gennemlæse og kritisk vurdere den refererede litteratur. Det berettiger således ikke til forfatterskab blot at gennemgå et manuskript, som er udarbejdet af andre, ej heller selv om der i forbindelse hermed bliver foreslået korrektioner.

2. Forfatterrækkefølge

Forfatterrækkefølgen tillægges forskellig betydning i den internationale videnskabelige sfære, og Vancouver-gruppen har forgæves forsøgt at skabe konsensus herom. Den almindelige anvendte praksis, om hvilken der dog ikke hersker international enighed, er, at den medarbejder, som har ydet den væ-

sentligste arbejdsindsats, og som har udarbejdet det første manuskriptudkast, anføres som førsteforfatter, medens den oftest seniore medarbejder, som har det overordnede ansvar for projektet, men som i øvrigt opfylder de tidligere nævnte kriterier om forfatterskab, anføres som sidsteforfatter. De øvrige forfattere rangeres efter deres skønsmæssige andel i arbejdet. Rækkefølgen ses dog også ordnet efter andre grundprincipper og kan eksempelvis være alfabetisk.

Det er en stor fordel, hvis forfatterrækkefølgen aftales ved projektets planlægning, herunder hvordan justeringer kan finde sted, når medarbejdernes faktiske indsats efterfølgende er kendt. Såfremt der følges en anden fremgangsmåde end den aftalte, eksempelvis hvor et tidsskrift har et loft for antallet af forfattere i multicenterundersøgelser, bør dette omtales i en fodnote.

Blandt yngre forfattere har der været forespørgsler omkring muligheden for at dele et førsteforfatterskab. Dette er imidlertid ikke en teknisk mulighed, idet litteraturdatabaserne (fx PubMed og EMBASE) har den første forfatter som hovedforfatter, men en forfatterskabserklæring bør skrives således, at den konkrete arbejdsindsats klart fremgår, og ved ligeværdig arbejdsindsats kan andenforfatteren i så tilfælde stå for korrespondancen til redaktionen og efterfølgende læserne. De i øjeblikket anvendte fremgangsmåder giver imidlertid ikke tilstrækkelig oplysning om den enkelte forfatters indsats. Der arbejdes derfor fortsat frem mod en ordning, hvor denne indsats supplerende omtales i forfatterskabserklæringen i tilslutning til artiklen, og som er i overensstemmelse med de tidligere nævnte forfatterskabserklæringer.

3. Forfatterskab og publicering under anden form end tidsskriftsartikler

Nogle gange offentliggøres videnskabelige arbejder i andet end videnskabelige tidsskrifter, eksempelvis i rapporter eller redegørelser. Sådanne kan udgå fra offentlige ikke-videnskabelige institutioner. Betingelser for forfatterskab, som de ovenfor er beskrevet for tidsskrifter, er så almene i deres formulering, at de også bør lægges til grund for sådanne publikationer.

Det ønskes i visse sammenhænge, at videnskabelige rapporter og lignende udgives uden forfatternavne. I sådanne tilfælde

kan deltagerne, som i øvrigt opfylder de nævnte tre krav til forfatterskab, nævnes på anden måde, eksempelvis ved bidragyderbeskrivelser. Det bør tilstræbes, at markeringen af kreativ indsats som hovedregel sker efter de samme principper, uanset hvorledes resultaterne publiceres.

Der bør være konsekvens i det princip, der anvendes, således at de, der opfylder betingelserne for forfatterskab, enten alle skal stå som forfattere, eller alle nævnes i en bidragyderbeskrivelse.

4. Pligt til forfatterskab

Retten til forfatterskab er knyttet sammen med en pligt til at indtræde i denne ret, idet det er vigtigt, at forfatterlisten på retvisende måde angiver ophavspersonerne til en publikation.

5. Afvigelser for korrekt udførelse af ret og pligt til forfatterskab

a) Gaveforfatterskab forekommer, når en person modtager tilbud om og accepterer at optræde som forfatter, selvom betingelserne ikke er opfyldt. Eksempler herpå kan være institutledere eller vejledere, som ikke har bidraget til selve det arbejde, der danner basis for publikationen. Forfatterskab må ikke anvendes som vennetjeneste, gentjeneste, handelsvare eller kompensation for ikkerelevante ydelser.
b) Plantet forfatterskab: Dette er en slags gaveforfatterskab, der ydes uden den pågældendes viden eller accept. Det anvendes fx til at give et arbejde en falsk kvalitetsgaranti ved at medtage en anerkendt forsker.
c) Afstået forfatterskab: Herved har en person med ret til forfatterskab ikke opfyldt pligten til at indtræde i denne ret, men har ladet andre medarbejdere med eller uden ret til forfatterskab fremstå som de eneste forfattere. Et eksempel herpå kan være medarbejdere fra medicinindustrien, som medvirker ved kliniske lægemiddelundersøgelser, men som lader de deltagende læger stå alene som forfattere. Derved gives der vildledende oplysninger om, hvem der har udført arbejdet, og helt legitime interesseforhold tilsløres.
d) Spøgelsesforfatterskab (ghost writing): Herved har en person med ret til forfatterskab ikke opfyldt pligten til at

indtræde i denne ret, og har fået en anden person til i sit sted at modtage et gaveforfatterskab. På denne måde kan et arbejde fx uberettiget fremstå som udført af en uafhængig ekspert.

Ovennævnte fænomener kan give anledning til betydelig skævvridning af omverdenens opfattelse af, hvem der har udført arbejdet, og derved har ansvaret for videnskabelige artiklers indhold. Samtidig bør der i relation til medforfatterstatus naturligvis åbnes mulighed for, at personer, der har bidraget væsentligt i den skabende proces (jf. ret til forfatterskab), får mulighed for både at revidere og godkende det endelige manuskript - og dermed opnår ret til et forfatterskab.

6. Pligt til at oplyse om interessekonflikter

Publicerede artiklers troværdighed afhænger bl.a. af, hvordan interessekonflikter er blevet håndteret under manuskriptets tilblivelse, under bedømmelsesprocessen og under den redaktionelle behandling. Interessekonflikter opstår, når forfattere eller deres institutioner, bedømmere eller redaktører har finansielle eller personlige interesser, som uhensigtsmæssigt influerer på vedkommendes dømmekraft, dvs. giver anledning til bias.

Potentielle interessekonflikter kan være til stede, hvad enten et individ selv mener, at det har indflydelse på håndteringen af manuskriptet eller ej. Finansielle sammenhænge i form af ansættelse i et firmas bestyrelse, "advisory board", aktiebesiddelser, og/eller betalte ekspertudtalelser er relativt lette at afklare, hvorimod personlige relationer, akademisk konkurrence og lidenskabelig opfattelse af et videnskabeligt felt, som ikke nødvendigvis deles af andre, er langt sværere at identificere. På denne baggrund bør alle tre ovennævnte aktører (forfattere, bedømmere og redaktører) åbent angive forhold, som kan danne baggrund for potentielle interessekonflikter - og flere og flere tidsskrifter angiver også i hver enkelt artikel, om navnlig forfatterne har deklareret interessekonflikter, ligesom mange tidsskrifter har den politik, at bedømmerne rutinemæssigt bliver spurgt om evt. interessekonflikter. For redaktører gælder den regel, at de ikke må håndtere egne manuskripter eller manuskripter fra egen organisation, ligesom de ikke bør have afhængighedsforhold til private virksomheder, der har interesser på området. Angivelse af potentielle interessekonflikter er

ikke alene vigtig i forbindelse med originalarbejder. Dette gælder også ved oversigtsartikler og ledere, hvor bias kan være langt sværere at identificere. Ved en eventuel interessekonflikt er det vigtigt, at læserne bliver gjort opmærksom herpå og selv får mulighed for at afgøre, om teksten kan være utroværdig.

Det skal altid oplyses i publikationen, hvis der er opnået økonomisk støtte eller anden væsentlig materiel hjælp til projektet. Parallelt hermed er det ved forsøg på mennesker et krav i loven om det videnskabsetiske komitésystem, at patientinformationen indeholder oplysninger herom, og at kontrakten forelægges for komitésystemet. Dette gælder også sponsorering af ikke review'ede supplementae til tidsskrifter, hvori der offentliggøres originale artikler eller oversigtsartikler, eksempelvis sponsoreret af et lægemiddelfirma, hvor der er mulighed for bias blandt andet ved udvælgelsen af referencer. Det videnskabsetiske komitésystem påser ikke alene, at der er åbenhed om den direkte sponsorering, men at det er oplyst, om forsker i øvrigt har økonomisk tilknytning (herunder fx egen virksomhed) til private virksomheder, fonde med videre, som har interesser i det pågældende projekt. Ellers kan der fremkomme tilsløring af eventuelle afhængighedsforhold, som ikke findes i de ordinære, konsulent (peer-review) bedømte numre af tidsskriftet.

På denne baggrund skal forfattere derfor altid eksplicit deklarere, om der er potentielle interessekonflikter eller ej. Tidsskriftredaktioner bør lægge de anførte interessekonflikter til grund i den redaktionelle beslutningsproces. Det er generelt ikke hensigten at udelukke forfattere, der i forbindelse med et aktuelt projekt eksempelvis har modtaget ekstern støtte, men alene at skabe fuld gennemskuelighed (transparency) - ikke mindst for læseren. Sponsorer og de parter (dvs. forfattere, redaktører eller andre), som sponsoreringen er aftalt med, har et fælles ansvar for, at der oplyses herom.

7. Kollegiale hensyn til udarbejdelse af publikationer

Udarbejdelse af manuskripter til publikationer bør ske inden for rammerne af fællesskabet i forskergruppen, i fuld åbenhed og i overensstemmelse med de indgåede aftaler (se Kapitel 3, Vejledning for indgåelse af aftale ved påbegyndelse af forskningsprojekt). Medlemmer af en forskergruppe bør således ik-

ke udarbejde separate publikationer, uden at de øvrige medlemmer af gruppen er orienteret herom og har accepteret dette. Yderligere er det på baggrund af blandt andet en norsk skandale anbefalet, at alle medforfattere modtager bekræftelses e-mail fra redaktionen, når et manus er indsendt - og flere tidsskrifter, der følger Vancouver-regelsættet, har allerede indført dette system. Dermed bliver det yderligere svært at snyde, men også senere som medforfatter at påberåbe sig, at man har været uvidende om publikationen.

Anvendelse af resultater fra et projekt til specielle former for publikation, som eksempelvis akademiske afhandlinger, der ikke var forudset ved projektets start, forudsætter forudgående oplysninger herom til hele forskergruppen, hvis tilslutning tillige bør søges opnået.

8. Forpligtelse til at offentliggøre alle forskningsresultater

Færdiggjorte forskningsprojekter skal offentliggøres, også i de tilfælde hvor resultatet ikke er i overensstemmelse med forudgående forventninger eller ønsker. Det ansvar, der påhviler forskerne for, at alene kvalitetshensyn bestemmer, hvorledes publikation skal finde sted, mindskes ikke i det tilfælde, hvor et forskningsprojekt er sponsoreret af fx medicinalindustrien. Dette svarer til det videnskabsetiske ønske, som håndhæves i mange lande, herunder Danmark, nemlig at gennemførte undersøgelser skal være tilgængelige enten via publikation i et tidsskrift eller som en offentliggjort rapport (fx på en institutions hjemmeside) og som opfattes som et åbent dokument.

Alle parter i udførelsen af forskning, herunder faglige, politiske og administrative ledelser med godkendelsesbeføjelser, bør anerkende, at det, som ovenfor nævnt, alene er arbejdets samlede kvalitet der afgør, om det kan publiceres i et videnskabeligt tidsskrift. Eksempelvis kan det internationale Cochrane-samarbejde, der danner grundlag for evidensbaseret medicin, være interesseret i at publicere sådanne negative data. Det skal i øvrigt nævnes, at negative resultater kan være lige så væsentlige som positive resultater, og at Vancouver-gruppen generelt anbefaler, at publicering af negative resultater tilgodeses, hvis forskningsarbejdet har den fornødne kvalitet. Såvel positive som negative fund bliver derved offentligt tilgængelige. Afvigelser herfra fører til skævvridning af forsk-

ningsformidlingen, eksempelvis publicering af et enkelt studie, der viser, at et præparat har en gunstig effekt på en given sygdom, hvor efterfølgende studier - der ikke ønskes publiceret af lægemiddelfirmaet - ikke påviser nogen effekt af stoffet, der adskiller sig fra placebo - eller måske endda påviser skadelige bivirkninger. Dette fænomen, der kaldes selektiv rapportering, er at betragte som videnskabeligt uredeligt, hvilket har dannet baggrund for, at Vancouver-gruppen har krævet en obligatorisk, offentlig registrering af kliniske forsøg.

Som defineret af Vancouver-gruppen kræves det, at registrene vedrørende kliniske forsøg ejes og drives af nonprofitorganisationer; at de omfatter et vist minimum af data, og at de vederlagsfrit er tilgængelige for elektronisk søgning. Hertil findes blandt andet af den amerikanske database (www.clinicaltrials.gov) samt den engelske database (www.controlled-trials.com/isrctn). Flere andre europæiske og japanske registre er kommet til, og WHO har til hensigt at udvikle et web-site, således at man kun skal logge sig ind et sted for at orientere sig om, hvor vidt et projekt er registreret i en af disse databaser. Databaserne har samtidigt til formål at sikre, at en given lægemiddelafprøvning ikke efterfølgende publiceres med andre "end points", end hvad der primært var planlagt. Endeligt er det flere steder et krav, at lægemiddelforsøg præsenteres i henhold til CONSORT-standarden (således at man som læser hurtigt får klarhed over datamaterialets primære størrelse og antal af frafald af forskellige årsager (www.consort-statement.org).

9. Flere publikationer af samme resultater

Skjult dobbeltpublikation, dvs. identiske eller næsten identiske publikationer eventuelt i oversættelse, må som omtalt i Vancouver-reglerne ikke finde sted, men sekundærpublikation, for eksempel på to sprog (engelsk og et "småsprog" som eksempelvis dansk) eller til forskellige fora inden for samme sprogområde, kan finde sted, når det gøres i åbenhed over for redaktionerne og efter de fastsatte regler herom. Anvendelse af de samme data eller delmængder deraf i forskellige sammenhænge og i forskellige fremstillinger er ikke nødvendigvis dobbeltpublikation, forudsat at der oplyses om den datamæssige sammenhæng mellem et "nyt" arbejde og et foregående arbejde over for både redaktioner og læsere. I denne forbindelse bør det fremhæves, at en eventuel ny publikation (en såkaldt

"salami"-publikation) bør indeholde væsentlig ny information – mere end 50 % anbefales. Herved kan der skelnes mellem citering af egne tidligere resultater og en ny og original måde at behandle rådata på. Der foreligger imidlertid endnu ikke international konsensus om regler inden for dette område. Det skal præciseres, at National Library of Medicine kun medtager sekundærpublikationer til primære arbejder, der allerede er registrerede i MEDLINE, såfremt det tydeligt fremgår i titlen, at det drejer sig om en sekundærpublikation.

10. Reference til andres arbejde

Henvisning til publicerede arbejder inden for den omhandlende emnekreds har til formål, dels at sætte det aktuelle arbejde i sammenhæng med områdets øvrige forskning, dels at give andre forskere den anerkendelse, der tilkommer dem. Disse formål er tæt sammenhørende, og en omhyggelig varetagelse heraf har betydning for et arbejdes lødighed.

Der bør ikke refereres til egne eller kollegers arbejde ud over, hvad opfyldelsen af de nævnte formål tilsiger, og referencer bør ikke anvendes til en kunstig opblæsning af citathyppigheden af egne eller andres arbejder eller til systematisk udeladelse af andres referencer. Ligeledes bør der især ved udarbejdelse af oversigtsartikler ikke være mulighed for bias ved referenceudvælgelsen, hvilket har medført, at flere og flere tidsskriftsredaktioner nu beder om et "metodeafsnit", der klart angiver søgekriterier (database, søgeord, tidsperiode) samt in- og eksklusionskriterier for referencer medtaget i oversigtsartikler.

11. Resumé og abstrakt

Det er vigtigt, at resultater og konklusioner gengives på samme måde og med samme styrke eller forbehold i et resumé eller abstrakt som i selve artiklen, idet resumé/abstrakt ofte publiceres direkte i MEDLINE. Hvis der er afvigelser herfra, kan det videnskabelige budskab blive fortegnet ved summarisk læsning og videregivelse alene af resuméets indhold. Det forudsættes, at man altid har gennemlæst alle de artikler, man citerer i sin videnskabelige publikation.

12. Præmatur publikation af videnskabelige data

Videnskabelige resultater fx inden for sundhedsvidenskab og anden lignende forskning bør primært præsenteres i videnskabelige selskaber, på kongresser eller i videnskabelige tidsskrifter/rapporter med fuld dokumentation. Primær publikation, eller publikation af endnu ikke fuldført forskningsarbejde i ikke-videnskabelige nyhedsmedier er meget sjældent sagligt velbegrundet, og giver ikke modtagerne af budskabet nogen chance for at bedømme arbejdet, som i øvrigt på dette tidspunkt endnu ikke har været gennem den kritiske review-proces. Hvis en væsentlig interesse for samfund eller personer i undtagelsestilfælde skulle nødvendiggøre afvigelser fra denne regel, bør det om muligt ske efter forudgående aftale med såvel kolleger i det videnskabelige forum som med redaktionen af det tidsskrift, hvortil resultaterne er indsendt eller planlægges indsendt til. Visse førende tidsskrifter afviser manuskripter, hvis budskabet allerede har været præsenteret fx i massemedierne.

Referencer

- Al-Marzouki S, Roberts I, Marshall T et al. The effect of scientific misconduct on the results of clinical trials: a Delphi survey. Contemp Clin Trials 2005; 26: 331-7.
- Cochrane Collaboration. What is the Cochrane collaboration? http://www.cochrane.org/docs/descrip.htm
- De Angelis C, Drazen JM, Frizelle FA et al. Clinical trial registration: a statement from the International Committee of Medical Journal Editors. N Engl J Med 2004; 351: 1250-1.
- DeAngelis CD, Fontanarosa PB. Impugning the integrity of medical science. JAMA 2008; 299: 1833-5.
- Flanagin A, Fontanarosa PB, DeAngelis CD. Authorship for research groups. JAMA 2002; 288: 3166-8.
- Groves T, Mandatory disclosure of trial results for drugs and devices. BMJ 2008; 336: 170.
- Haug C, Gøtzsche PC, Schroeder TV. Registries and registration of clinical trials. N Engl J Med 2005: 353: 2811-2.
- Hofmann B. That's not science! The role of moral philosophy in the science/non-science divide. Theor Med Bioeth 2007; 28: 243-56.
- International Committee of Medical Journal Editors. Uniform requirements for manuscripts submitted to bio-

medical journals: writing and editing for biomedical publication. www.icmje.org
- Kennedy D. Editorial retraction. Science 2006; 311: 335.
- Nielsen OH, Riis P. Publikationsetik, nationale og internationale regelsæt. Ugeskr. Læger 2003: 165; 1646-8.

Københavns Universitets regler om god videnskabelig praksis

Kap. 1. Almindelige bestemmelser

Formål

§ 1. Formålet med disse regler er at fremme god videnskabelig praksis ved Københavns Universitet samt at skabe grundlag for den virksomhed, der udøves af Udvalget vedr. god videnskabelig praksis (Praksisudvalget).

Stk. 2. Reglerne angår forskning, som er udført eller udføres ved Københavns Universitet, eller som danner grundlag for en grad givet ved Københavns Universitet.

Stk. 3. Sager, hvori der rejses spørgsmål om uredelighed, omfattes ikke, da disse indbringes for et af de statslige uredelighedsudvalg, jf. § 9.

Grundlag

§ 2. Bedømmelsen af, om en given praksis er i overensstemmelse med kravene til en god videnskabelig praksis, bygger især på de love og andre offentlige forskrifter, der gælder herom, vedtagelser fra forskningsråd eller andre bevilgende institutioner og fonde samt videnskabsetiske kodekser fastsat af nationale eller internationale videnskabelige selskaber eller andre faglige grupper f.eks. Vancouver-reglerne eller "Uniform Requirements", "European Science Foundation" og "The Singapore Statement on Research Integrity".

Hensyn

§ 3. God videnskabelig praksis baserer sig på en række principper, som er blevet formuleret af og løbende bliver justeret af relevante internationale sammenslutninger af forskere og forskningsorganisationer. Disse principper inkluderer:

1. At forskningen gennemføres på en pålidelig måde.
2. At primærdata opbevares forsvarligt og i videst muligt omfang gøres offentligt tilgængelige.
3. At forskningens resultater lægges åbent og ærligt frem.
4. At der er åbenhed i forhold til mulige interessekonflikter.
5. At alle som deltager i forskningsprocessen bliver krediteret på en fair måde.

Stk. 2. God videnskabelig praksis skal fremmes på en sådan måde, at hensynet til forskningsfriheden ikke tilsidesættes.

Kap. 2. Udvalget vedr. god videnskabelig praksis (Praksisudvalget)

Udvalget

§ 4. Rektor nedsætter et udvalg til behandling af spørgsmål om god videnskabelig praksis, betegnet " Udvalget vedr. god videnskabelig praksis (Praksisudvalget)".

Stk. 2. Som medlemmer kan udpeges professorer eller lektorer ved Københavns Universitet. Fra hvert af fakulteterne SUND og SCIENCE udpeges to medlemmer, mens der fra hvert af fakulteterne HUM, JUR, SAMF og TEOL udpeges ét medlem. Der udpeges på tilsvarende måde en suppleant for hvert medlem. Medlemmer og suppleanter udpeges for en periode af 3 år. Genudpegning kan finde sted.

Stk. 3. Udvalgets medlemmer og suppleanter udpeges af fakulteternes akademiske råd.

Stk. 4. Udvalget vælger formand og næstformand blandt sine medlemmer.

Stk. 5. Udvalget fastsætter en forretningsorden.

Stk. 6. Udvalget kan ved behandling af særlige spørgsmål indhente sagkyndig bistand fra personer, der repræsenterer særlig indsigt i et bestemt fagområde, jf. også kap. 3.

§ 5. Udvalget fungerer som et uafhængigt organ.

Stk. 2. Udvalget er i sit virke, herunder i sin bedømmelse af konkrete sager uafhængigt af rektor og er således i disse sammenhænge ikke underlagt dennes instruktionsbeføjelser.

Stk. 3. Rektor sikrer sekretariatsbetjeningen af udvalget.

Stk. 4. Sekretariatet bistår formanden og udvalget i deres arbejde efter aftale med formanden.

Opgaver

§ 6. Udvalget har til opgave at
1) bidrage til at klargøre de eksisterende normer for god videnskabelig praksis,
2) tage initiativ til, at der foregår en drøftelse af normerne for god videnskabelig praksis,
3) afgøre konkrete sager, jf. nærmere kap. 3.

Stk. 2. Udvalget kan herudover – efter opdrag fra Rektor eller af egen drift – stille forslag om regler og vejledninger om god praksis.

Stk. 3. Udvalget træffer selv bestemmelse om tilrettelæggelsen af dets arbejde.

Stk. 4. Udvalget afgiver en årlig beretning om sin virksomhed.

Kap. 3. Sagsbehandling

Initiativ og frister

§ 7. En sag kan rejses for udvalget ved, at
1) en navngiven fysisk eller juridisk person indgiver en skriftlig klage,
2) rektor forelægger udvalget en sag,
3) udvalget på eget initiativ tager en sag af særlig betydning op,
4) en person, som ønsker at blive renset for verserende rygter eller beskyldninger, anmoder udvalget herom.

Stk. 2. En sag skal rejses for udvalget inden rimelig tid efter, at den, der tager initiativ til sagen, har eller burde have haft de nødvendige forudsætninger for at rejse den. En sag, der rejses efter stk. 1, nr. 1- 3, må ikke vedrøre forhold, der er mere end 5 år gamle, når sagen påbegyndes ved udvalget, og en sag, der rejses efter stk. 1, nr. 4, må ikke vedrøre rygter eller beskyldninger, som har været den pågældende bekendt i mere end seks måneder, når udvalget anmodes om at behandle sagen. I særlige tilfælde kan udvalget se bort fra disse frister.

Afvisning

§ 8. Udvalget kan afvise at behandle en sag, hvis klagen findes åbenbart grundløs, eller hvis sagen ikke findes at have betydning for de formål, som udvalget skal varetage, jf. § 1.

§ 9. Hvis sagen angår et forhold, hvori der rejses spørgsmål om uredelighed, skal sagen afvises, da et sådan skal indbringes for et af de statslige uredelighedsudvalg. Hvis sagen behandles af en anden myndighed eller et andet organ, kan behandlingen stilles i bero, indtil afgørelse foreligger herfra. Udvalget vejleder forinden den, der har indbragt sagen for udvalget, herom.

Stk. 2. I forbindelse med afvisningen af sagen, jf. stk. 1, hører udvalget med en frist på syv dage klager om, hvorvidt denne selv indbringer sagen for et uredelighedsudvalg. Har udvalget ved udløbet af denne frist ikke modtaget bekræftelse herpå fra klager, orienterer udvalget rektor og den relevante dekan om sagen, idet udvalget samtidig fra sidstnævnte udbeder orientering om sagens indbringelse for et uredelighedsudvalg.

Stk. 3. Udvalget kan undtagelsesvis, jf. stk. 2, 2. pkt., selv indbringe en sag for et uredelighedsudvalg.

Oplysning

§ 10. Udvalget sørger for, at sagen oplyses tilstrækkeligt. Udvalget kan indhente udtalelser fra sagkyndige.

Stk. 2. Udvalget kan til behandling af en sag etablere et ad hoc-udvalg af sagkyndige, hvori det fagområde, hvortil sagen hører, i særlig grad repræsenteres. Personer, som ikke er medlemmer af udvalget, kan indgå i ad hoc-udvalg. Et ad hoc-udvalg afgiver indstilling til udvalget. For ad hoc-udvalg gælder reglerne i § 11, stk. 1, 1. pkt., og stk.

Redegørelse

§ 11. Udvalget afslutter sagsbehandlingen med en begrundet stillingtagen til, hvorvidt forholdet er i strid med god videnskabelig praksis. Sagsbehandlingen skal i almindelighed afsluttes inden 6 måneder, efter at sagen er rejst for udvalget.

Stk. 2. Udvalget sender sin afgørelse til den indklagede, til klageren og til rektor til orientering.

Stk. 3. Er der ikke enighed i udvalget, skal mindretallets standpunkt og begrundelse anføres for sig.

Klage

§ 12. Praksisudvalgs afgørelser kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Kap. 4. Ikrafttræden m.m.

§ 13. Forvaltningslovgivningens regler finder anvendelse på udvalg og ad-hoc udvalg og disses redegørelse.

§ 14. Reglerne træder i kraft den 1. september 2013.

Stk. 2. Udvalget afgiver efter behov en redegørelse til rektor om reglernes anvendelighed, herunder forslag til evt. justeringer.

Københavns Universitet den 1. september 2013

Ralf Hemmingsen, rektor

/Torben Rytter Kristensen, gruppeleder

OM AU

GOD VIDENSKABELIG PRAKSIS

Aarhus Universitets regler af 29. juni 2000 til sikring af god videnskabelig praksis

Fastsat i henhold til § 4, stk. 1 i lov nr. 1089 af 23. december 1992 om universiteter m.fl. (Universitetsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 1177 af 22. december 1999.

Regler

§ 1. Videnskabeligt arbejde ved Aarhus Universitet skal udføres i overensstemmelse med **god videnskabelig praksis** , jf. stk. 2 og 3.

Stk. 2. God videnskabelig praksis fordrer **videnskabelig redelighed** . Det vil sige, at der ikke må udvises en adfærd, der kan karakteriseres som "videnskabelig uredelighed", således som dette begreb er fastlagt i Forskningsministeriets bekendtgørelse nr. 933 af 15. december 1998 (Redelighedsbekendtgørelsen) § 3. Videnskabelig uredelighed omfatter herefter handlinger eller undladelser, som er kendetegnet ved

1. at der i forskning sker forfalskning eller forvridning af det videnskabelige budskab eller grov vildledning om en persons indsats i forskningen, **og**
2. at den pågældende har handlet forsætligt eller udvist grov forsømmelighed i forbindelse med forholdet.

Stk. 3. God videnskabelig praksis fordrer endvidere overholdelse af **god forskningsskik** . Det vil sige, at videnskabeligt arbejde skal udføres med respekt for det eller de pågældende forskningsområders almindeligt anerkendte metoder og eventuelle videnskabsetiske kodekser samt under iagttagelse af hensynet til bevarelse af den pågældendes personlige og faglige integritet. Handlinger og undladelser, som strider mod god forskningsskik, vil **bl.a.** kunne være:

1. En forsømmelighed, der ikke kan betegnes som grov, men hvis konsekvenser for forskningen dog må vurderes som alvorlige.
2. En bevidst fordrejning af forskningens resultater eller vildledning om egne eller andres rolle i forskningen, selv om uretmæssighedens omfang og konsekvenser ikke i sig selv kan betegnes som graverende.
3. En adfærd, der ikke er i overensstemmelse med de vejledninger i god videnskabelig praksis på området, som måtte være udsendt fra officielle og/eller fagligt anerkendte organer (f.eks. vedrørende forsøgsprotokoller, databehandling, dokumentation, forfatterangivelse, privat finansieringsstøtte etc.).
4. En deltagelse i et videnskabeligt arbejde, hvor personlige eller økonomiske interesser i arbejdets forløb og resultater kan give grundlag for berettiget tvivl om den pågældendes uvildighed.

Stk. 4. God videnskabelig praksis fordrer endelig en **loyal kollegial adfærd** , som respekterer almindeligt anerkendte normer for præsentation og omtale af såvel egne som andres videnskabelige indsats.

Stk. 5. Kravet om god videnskabelig praksis er **ikke** et krav om "politisk korrekthed" eller et krav om tilbageholdenhed med faglig og saglig kritik af andres videnskabelige arbejder eller af gængse faglige antagelser.

Udvalg

§ 2. Rektor nedsætter et internt, rådgivende udvalg til behandling af sager vedrørende eventuelle brud på god videnskabelig praksis i forbindelse med forskning ved Aarhus Universitet (Praksisudvalget). Udvalget består af en formand samt en repræsentant fra hvert fakultet. Udvalget kan ad hoc supplere sig selv med 1-2 personer repræsenterende særlig indsigt i et bestemt fag- eller forskningsområde.

§ 3. Udvalget har til opgave at behandle sager af den i § 2 angivne art, som

1. rejses ved skriftlig klage til udvalget,
2. forelægges udvalget af rektor, eller
3. tages op af udvalget på eget initiativ eller efter anmodning fra en person, som ønsker at blive renset for verserende rygter eller beskyldninger.

Stk. 2. Enhver kan indgive en klage efter stk. 1, nr. 1. Udvalget behandler ikke klager, der er indgivet anonymt.

Stk. 3. Udvalget kan kun i særlige tilfælde behandle en klage, som ikke er indbragt for udvalget inden rimelig tid efter, at klageren har eller burde have fået de nødvendige forudsætninger for at indgive den.

Stk. 4. Udvalget kan afvise at behandle en sag, når klagen findes åbenbart grundløs, eller når sagen vurderes ikke at have nævneværdig betydning for forskningen.

Stk. 5. Udvalget kan kun i særlige tilfælde behandle forhold, der på tidspunktet for sagens start er mere end fem år gamle.

Stk. 6. Klager vedrørende videnskabelig uredelighed, som er indbragt eller kan indbringes for et af de tre udvalg vedrørende videnskabelighed

282

uredelighed, der er oprettet af Forskningsforum i henhold til bekendtgørelse nr. 933 af 15. december 1998 (Redelighedsbekendtgørelsen), kan afvises, eller behandlingen kan stilles i bero, indtil afgørelse fra det pågældende uredelighedsudvalg foreligger. Udvalget kan også vælge selv at indbringe en sag for et af de nævnte uredelighedsudvalg.

Stk. 7. Udvalget kan ikke træffe bindende afgørelse i en sag, men kan alene fremsætte sin vurdering af sagen, herunder fremkomme med en begrundet indstilling til rektor om eventuelle sanktioner m.v., jf. §§ 6 og 9.

Stk. 8. Udvalget afgiver en årlig indberetning til rektor om sit virke.

Procedurer

§ 4. Efter at en sag er indbragt for udvalget i henhold til § 3, stk. 1, nr. 1 eller 2, træffer udvalget beslutning om, hvorvidt sagen skal behandles, afvises eller stilles i bero i medfør af § 3, stk. 2-6. Har udvalget taget sagen under behandling i henhold til § 3, stk. 1, nr. 3, skal udvalget tilsvarende tage stilling hertil efter § 3, stk. 4-6.

Stk. 2. Udvalget kan i særlige tilfælde beslutte, at en tidligere afvist eller afsluttet sag skal genoptages. Dette gælder navnlig i tilfælde af nye, afgørende oplysninger.

§ 5. Udvalget undersøger selv en given sag og sørger for at få sagen oplyst bedst muligt under iagttagelse af sædvanlig partshøring. Udvalget har herunder mulighed for at indhente udtalelser fra fagkyndige inden for sagens emneområde. For sagsbehandlingen gælder i øvrigt forvaltningslovens regler.

Stk. 2. Normalt behandles en sag skriftligt, men udvalget kan efter omstændighederne træffe beslutning om mundtlig forelæggelse. Parterne i en sag, som forhandles mundtligt i udvalget, kan lade sig bistå af bisiddere.

§ 6. Når en sag er færdigbehandlet, udarbejder udvalget en skriftlig redegørelse med en begrundet stillingtagen til sagen samt en indstilling om eventuelle sanktioner. Redegørelsen m.v. afgives til rektor og sendes til sagens parter.

§ 7. Det skal fremgå af udvalgets indstilling, om denne er afgivet i enighed. Har der ikke været enighed i udvalget, skal indstillingen tillige indeholde mindretallets vurdering.

§ 8. Såfremt sagen tidligere har været behandlet i et af de i § 3, stk. 6, nævnte udvalg vedrørende videnskabelig uredelighed, og det her er konstateret, at der i den konkrete sag foreligger videnskabelig uredelighed, kan udvalget nøjes med en udtalelse om sanktionsvalget.

Sanktioner

§ 9. Såfremt udvalget i en sag konstaterer, at der foreligger en adfærd i strid med god videnskabelig praksis, kan udvalget under hensyntagen til forholdets grovhed og klarhed indstille til rektor,

1. at det kritisable forhold påtales over for den pågældende (reprimande/advarsel),
2. at rektor overvejer ansættelsesmæssige konsekvenser for den pågældende,
3. at det pågældende videnskabelige arbejde søges trukket tilbage,
4. at eventuelt krænkede personer underrettes,
5. at eventuelle private eller offentlige samarbejdspartnere underrettes,
6. at anden relevant offentlig myndighed på området underrettes,
7. at der, hvis der skønnes at foreligge en strafbar lovovertrædelse, foretages politianmeldelse,
8. at det relevante redelighedsudvalg - som oprettet i medfør af Redelighedsbekendtgørelsen - anmodes om at udtale sig vedrørende et eventuelt sanktionsvalg.

Fortrolighed

§ 10. Udvalgets medlemmer har samme tavshedspligt som for offentlige hverv med hensyn til, hvad de erfarer i deres egenskab af medlemmer af udvalget.

Ikrafttræden

§ 11. Reglerne træder i kraft den 1. juli 2000.

Aarhus Universitet, den 29. juni 2000

Henning Lehmann
rektor

/ Per Møller Madsen
kontorchef

www.au.dk/da/regler/2000/au9

Danish Code of Conduct for Research Integrity

November 2014

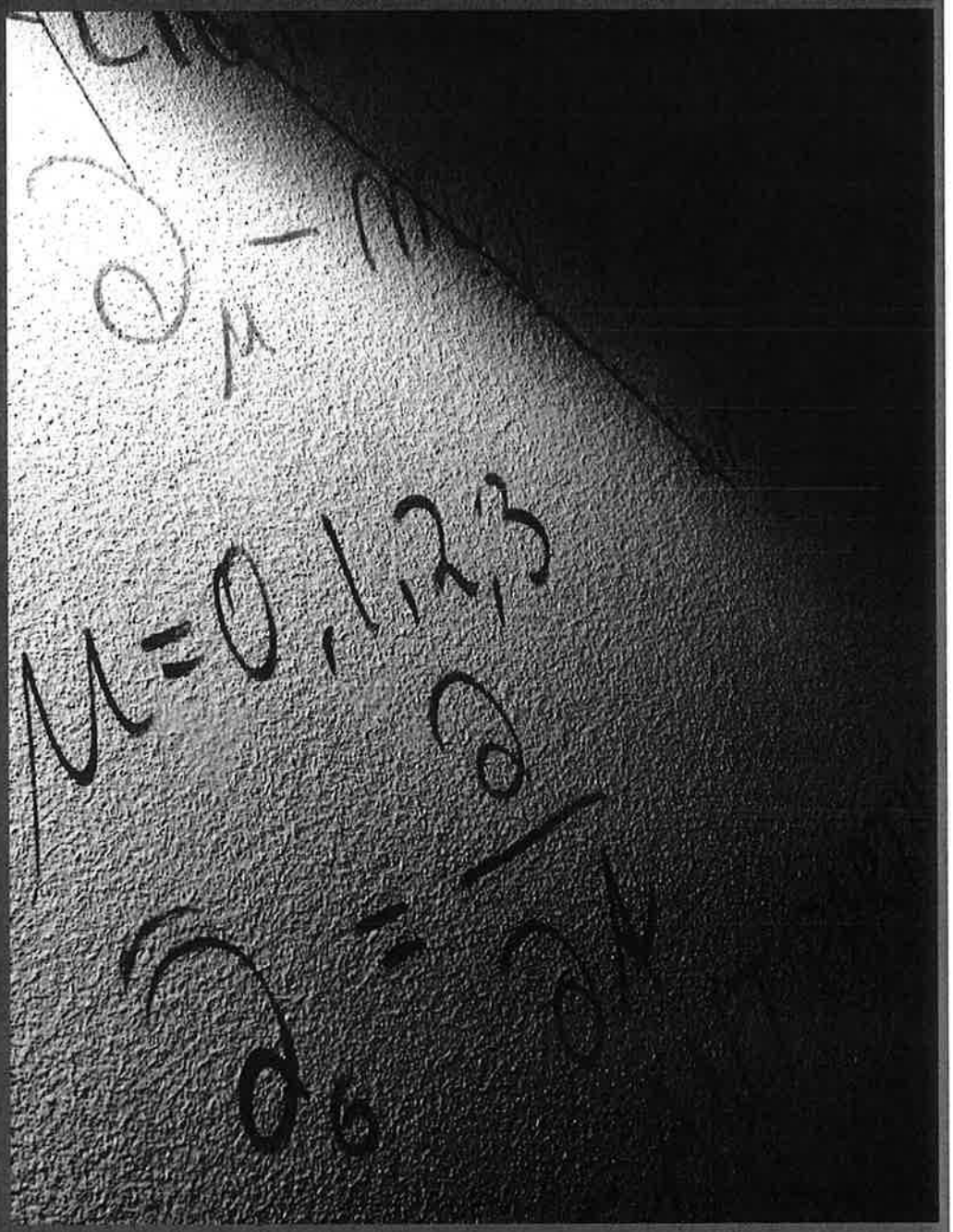

Ministry of Higher Education and Research

Published by Ministry of Higher Education and Science
Bredgade 40
1260 København K
Telefon: +45 3392 9700
E-mail: ufm@ufm.dk
www.ufm.dk

Foto Scanpix Danmark

Publication can be downloaded at ufm.dk/publikationer

ISBN: 978-87-93151-36-9
Danish Code of Cunduct for Research Integrity – eng, tryk

ISBN (electronic publication): 978-87-93151-35-2
Danish Code of Cunduct for Research Integrity – eng, web

Table of Contents

Foreword 4

I. Principles of Research Integrity 6

This chapter presents three central principles that should pervade all phases of research:

1. Honesty
2. Transparency
3. Accountability

II. Responsible Conduct of Research 7

This chapter presents six basic standards for conducting responsible research – from the planning phase to the dissemination of results:

1. Research planning and conduct
2. Data management
3. Publication and communication
4. Authorship
5. Collaborative research
6. Conflicts of interest

III. Research integrity teaching, training, and supervision 16

This chapter outlines the basic platform for research integrity teaching, training, and supervision.

Specific teaching on research integrity as well as ongoing training and supervision in responsible conduct of research are key elements for fostering a culture of research integrity.

IV. Research misconduct and breaches of responsible conduct of research 19

This chapter explains the importance of having a system in place for handling research misconduct and breaches of responsible conduct of research.

The research parties' responsibility for addressing these matters is outlined here.

Appendix 1– Recommendations for responding to breaches of responsible conduct of research 22

Appendix 2 – Members of the working group on the Danish Code of Conduct for Research Integrity 24

Appendix 3 – Bibliography 26

Foreword

Research and research-based education is of central and increasing importance in developing society's knowledge base, increasing welfare and providing informed answers to local and global challenges.

This is why we invest heavily in high-quality research and education. All this happens in a continually more complex and demanding interdisciplinary and internationalised research community.

To support high-quality research we must strive for trustworthiness and high integrity in research. At the same time we must respect the basic principle of freedom of research, which enables us to support a climate where new views and understandings (including those that are critical and possibly controversial) can be put forward. Freedom of research implies the right to freely define research questions, choose and develop theories, gather empirical material and employ appropriate methods.

Honesty, transparency, and accountability should pervade all phases of the research process, as failure to respect these basic principles jeopardises the integrity of research to an extent that may threaten the freedom of research. Researchers and institutions should be aware of their responsibilities to the research community, to the funders of research activities and to society at large.

Over the past few years international guidelines and recommendations aimed at promoting research integrity have been developed. Three widely acknowledged documents are of particular importance:

- The Singapore Statement on Research Integrity (developed at the 2nd World Conference on Research Integrity in 2010)
- The Montreal Statement on Research Integrity in Cross-Boundary Research Collaborations (developed at the 3rd World Conference on Research Integrity in 2013)
- The European Code of Conduct for Research Integrity (developed by the European Science Foundation and All European Academies in 2011)

These international guidelines recommend that all research institutions continuously support high integrity in their research. We must do the same in Denmark by promoting research integrity at the national and institutional level in accordance with these international documents.

The Danish Code of Conduct for Research Integrity provides the research community with a framework to promote commonly agreed principles and standards. The Code of Conduct aims to support a common understanding and common culture of research integrity in Denmark.

Based on three basic principles of research integrity, i.e. honesty, transparency, and accountability, the Code presents a set of six commonly accepted standards on responsible conduct of research, a set of guidelines on teaching, training, and supervision, and, finally, a set of guidelines on how to respond to breaches of responsible conduct of research. Together, these elements are intended as guidance tools for researchers in their day-to-day work. Furthermore, the Code pro-

vides a common foundation upon which institutions are encouraged to further develop policies and procedures for promoting research integrity within all fields of research.

The Danish Code of Conduct for Research Integrity is not a legally binding document in itself. The Code will only gain full impact when researchers adhere to the document and when public and private research institutions integrate the document in their institutional framework.

The Code embraces all fields of research, while acknowledging the fact that the applicability of the standards for responsible conduct of research may differ between various fields of research. This implies that some recommendations may be more relevant for a specific field of research and at the same time be less applicable to others. The recommendations of the Code should always be understood in accordance with established practices predominant within the individual fields of research.

The Code was drafted by a working group established in 2013 by the Ministry of Higher Education and Science and the organisation Universities Denmark. The working group comprised representatives from all eight Danish universities, the Sector Research Institutes of Denmark, the Danish Council for Independent Research and the Danish Council for Strategic Research. As part of the development of the Code, it was sent to public consultation and discussed at a conference in May 2014.

I. Principles of Research Integrity

The Danish Code of Conduct for Research Integrity rests on three basic principles that should pervade all phases of research.

Honesty

To ensure the trustworthiness of research, researchers should be **honest** when reporting objectives, methods, data, analysis, results, conclusions, etc.

This requires accurate and balanced reporting when:

- presenting and interpreting research
- making claims based on findings
- acknowledging the work of other researchers
- applying for research funding
- reviewing and evaluating research

Transparency

To ensure the credibility of scientific reasoning and to ensure that academic reflection is consistent with practice in the relevant field of research, all phases of research should be **transparent**.

This requires openness when reporting:

- conflicts of interest
- planning of research
- research methods applied
- results and conclusions

Accountability

To ensure the reliability of research, all parties involved should be **accountable** for the research carried out.

This requires that researchers and institutions accept responsibility for the research they are conducting, in terms of:

- accuracy and reliability of research results
- adherence to all relevant regulations
- fostering and maintaining a culture of research integrity through teaching, training, and supervision
- taking appropriate measures when dealing with breaches of responsible conduct of research

II. Responsible Conduct of Research

Responsible conduct of research requires that everyone involved in the research process follows high standards for conducting research. Such standards cover a wide variety of subjects – from proper collection and management of data to the dissemination of research results.

The six standards for responsible conduct of research in the Code of Conduct are recommendations, i.e. they are not *per se* legally binding regulations.

The standards embrace all fields of research. Accordingly, some of the recommendations may not be equally relevant for all fields of research. Neither do they represent an exhaustive list of how to carry out research in every detail. Thus, the standards are meant to be further developed by institutions in accordance with specific practices predominant within the individual field of research.

The standards are based on already commonly agreed practices. They are intended to help researchers and institutions to promote integrity in their research. Widespread adoption of the standards will support a common ground for how responsible research is carried out in Denmark.

The Danish Code of Conduct for Research Integrity addresses six basic standards for conducting research:

1. Research planning and conduct
2. Data management
3. Publication and communication
4. Authorship
5. Collaborative research
6. Conflicts of interest

It is recommended that further specification, policies and procedures are developed at the institutional level. It is specifically recommended that institutions take responsibility for continually informing their research staff about policies and procedures that are in place at the institution.

Researchers and institutions should also be aware of co-existing and legally binding regulations that have an impact on research, e.g. regulation on processing of personal data, intellectual property rights, ethics reviews, etc.

1. Research planning and conduct

Conscientious planning and conduct of research are essential prerequisites for responsible conduct of research, and consequently fundamental to ensuring transparent and credible research. This applies to all fields of research, regardless of the fact that research methods are as varied as the fields of research.

Responsible conduct of research applies throughout the research process, from planning of research to reporting of results.

DEFINITIONS
Research strategies, plans and protocols are types of planning tools for how research could be carried out. The form, content and implementation of these tools are decided by the field of research in question and thus may vary across different disciplines.

1.1. Responsibilities

i. The design, collection of data, and conduct of the intended research should be planned in a manner consistent with practices within the field of research in question. This could entail application of a research planning tool, e.g. a research strategy, plan, protocol or other tools.

ii. Research should be documented in a manner consistent with practices in the field of research in question, e.g. by keeping records, logbooks, journals or similar practices – if possible with dates and entries by the person(s) responsible for the conduct of the research. To the extent possible, the documentation should allow the research to be examined and – when relevant – reproduced.

1.2. Division of responsibilities

i. **Researchers** are responsible for planning and conducting their research.

ii. Throughout the research, **researchers** should conduct assessments to determine if there are particular issues requiring permits, approvals, etc., e.g. approval from an ethics committee or an institutional review board.

iii. **Researchers** should not enter into agreements (e.g. with funders or others) that limit their access to their own data and their ability to analyse and publish these data independently, unless such access limitations can be justified by the specific circumstances.

iv. **Institutions** should maintain relevant policies for the proper management of research planning and conduct and for the procedures regarding necessary approvals and permits.

2. Data management

Responsible conduct of research includes proper management of primary materials and data. The key purpose of data management is to guarantee credible and transparent research.

DEFINITIONS
Primary material is any material (e.g. biological material, notes, interviews, texts and literature, digital raw data, recordings, etc.) that forms the basis of the research.

Data are detailed records of the primary materials that comprise the basis for the analysis that generates the results.

2.1. Responsibilities

i. Primary materials and data should be retained, stored and managed in a clear and accurate form that allows the result to be assessed, the procedures to be retraced and – when relevant and applicable – the research to be reproduced. The extent to which primary materials and data are retained and the recommended retaining period should always be determined by the current practices applicable to the specific field of research. However, data should in general be kept for a period of at least five years from the date of publication.

ii. The data records should enable identification of persons having conducted the research and persons or institutions with responsibility for the primary materials, data, and research results. The data records should contain a precise and traceable reference to the source. Any changes to the primary materials or data stored should be clearly accounted for in a way that allows clear identification of the changes made.

2.2. Division of responsibilities

i. **Researchers** are responsible for storing their primary materials and data.

ii. **Researchers** are – unless otherwise regulated – responsible for deciding the extent to and duration for which primary material is to be retained. When deciding this, **researchers** should consider the value of the primary materials for assessing the results of the research and the physical and technical possibility of storage at the institution.

iii. **Institutions** should maintain a policy on the retention of primary materials and data that includes information on:

   a. Storage of primary materials and data
   b. Secure and safe disposal of primary materials and data after the retention period
   c. Responsibility for and access to primary materials and data
   d. Data retention, accessibility and ownership when researchers leave the institution

iv. **Institutions** are responsible for providing secure data storage facilities that are consistent with confidentiality requirements and applicable regulations and guidelines, e.g. on the processing of personal data.

v. **Institutions** should allow access to the stored primary materials and data, except when this is in conflict with contractual legal obligations or current regulations on for example ethical, confidentiality or privacy matters or intellectual property rights.

3. Publication and communication

Publication and communication are essential for enabling the research community to scrutinize and discuss research results. Thus, researchers have a right and an obligation to publish and communicate their results to the research community, to professional practitioners, and to society at large.

Research can be communicated through various channels ranging from strictly professional contexts aimed at peers to more popular research communication aimed at a broader audience. Although form, expression and level of detail may differ according to channels employed and audiences addressed, the standards for responsible conduct of research should always be respected when communicating research.

DEFINITIONS
Publication is the process of reporting research and research results to the research community through articles, reports, etc. in periodicals, journals or other academic media.

Communication is the broad concept of conveying information to society at large in any form of media.

3.1. Responsibilities

i. Research results should be published in an honest, transparent, and accurate manner.

ii. Publishing the same results in more than one publication should only occur under particular, clearly explained and fully disclosed circumstances.

iii. Recycling or re-use of primary materials, data, interpretations or results should be clearly disclosed.

iv. If access to and analysis of all data are subject to limitations, this should be declared in a clear manner to the readers of the publication. Detailed information about any role of the study sponsor concerning research design, collection, analysis and interpretation of data, and publication decisions should be provided in the manuscript.

v. When using one's own work and the work of other researchers in a publication, appropriate and accurate references to such work should be provided.

vi. The right of researchers to unrestricted publication of their research should be respected.

3.2. Division of responsibilities

i. **Researchers** are responsible for publishing and communicating their research.

ii. **Researchers** are responsible for ensuring adequate reference to the work of others.

iii. **Researchers** are responsible for ensuring that omission of research results is justified and documented and that data used in the publication are reliable.

iv. **Researchers acting as peer reviewers and editors** should carry out their review and editorial obligations in an honest and unbiased manner.

v. **Institutions** should promote and maintain an environment that supports honesty, transparency, and accuracy when disseminating research findings, e.g. through policies and training relating to publication and communication.

vi. **Institutions** should ensure that sponsors and other funders of research fully respect the duty of researchers to publish research and research results honestly, transparently, and accurately.

4.Authorship

Authorship has important academic, social, and financial implications as it plays an important part in the recognition and status of research and researchers.

Fair attribution of authorship – and appropriate acknowledgement of contributions that do not meet the criteria for authorship – contributes to the transparency and credibility of research, and is thus a key requirement in upholding responsible conduct of research.

DEFINITIONS
An *author* is anyone listed as an originator of a research publication.

4.1. Responsibilities

i. Attribution of authorship should in general be based on criteria a-d adopted from the Vancouver guidelines[1], and all individuals who meet these criteria should be recognised as authors:

   a. Substantial contributions to the conception or design of the work, or the acquisition, analysis, or interpretation of data for the work, *and*
   b. drafting the work or revising it critically for important intellectual content, *and*
   c. final approval of the version to be published, *and*
   d. agreement to be accountable for all aspects of the work in ensuring that questions related to the accuracy or integrity of any part of the work are appropriately investigated and resolved.

ii. In addition to being accountable for the parts of the work he or she has done, an author should be able to identify which co-authors are responsible for other specific parts of the work.

iii. The criteria for authorship should not be used to exclude persons who otherwise meet authorship criteria, and therefore persons who meet criterion 'a' should be given the opportunity to meet criteria b-d.

iv. Authors have a right to decline authorship, e.g. if they disagree with (part of) the methodology or conclusions in the publication. However, substantial contributions to the work should always be disclosed, e.g. as acknowledgements.

[1] International Committee of Medical Journal Editors – Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals, Updated December 2013.

v. Important work and intellectual contributions of others that have influenced the reported research but do not meet the criteria for authorship should be appropriately acknowledged.

vi. Participation solely in the acquisition of funding, in the collection of data, or in general supervision of the research group does not justify authorship.

vii. If authorship is by a group name, all members of the group should fully meet the criteria for claiming authorship.

viii. Guest authorship (i.e. listing authors who do not qualify as such) or ghost authorship (i.e. omitting individuals who should have been listed as authors) should not take place.

ix. Decisions concerning publication and authorship should be agreed on jointly and should be communicated to all members of the research team. Any alterations to manuscripts after submission should be approved by all authors.

x. All authors are responsible for the content of the publication. However, the responsibility of each author should be assessed subject to their individual role in the research by considering their area of expertise, their experience and seniority, a possible supervisory role, and other relevant factors. Thus, in some cases an author may have a wider responsibility than others for ensuring the integrity of the publication or specific parts of the publication.

4.2. Division of responsibilities

i. **Researchers with author roles** are jointly responsible for ensuring that all persons named as authors qualify as such and for ensuring appropriate acknowledgement of contributions that do not meet the criteria for authorship, cf. the requirements for authorship as set out above.

ii. **Researchers** should address issues relating to authorship – especially the roles of all collaborators and contributors – at an early stage while recognising that roles and contributions may change during the time span of the research.

iii. **Institutions** should maintain a policy on the attribution of authorship and on how to handle authorship disputes.

5. Collaborative research

Research is increasingly a collaborative undertaking involving researchers from different disciplines, institutions, and countries. Such collaboration can present challenges, as research cultures and perceptions of research integrity may differ across disciplines, institutions and countries.

The key purpose of guidelines for collaborative research is to support a common understanding of and framework for the application of responsible conduct of research.

DEFINITIONS
Collaborative research is research based on cross disciplinary, cross institutional, cross sectorial and/or cross border collaboration.

Collaborating partners are all parties involved with the collaborative research, including researchers, students, technical personnel, administrative personnel and institutions.

5.1. Responsibilities

i. All collaborating partners should – to the extent possible – take responsibility for the integrity of the collaborative research.

ii. Collaborating partners should – if feasible and preferably as early as possible in the research process – establish agreements on all relevant areas, and specify how responsible conduct of research will be applied throughout the collaborative research.[2]

iii. Where appropriate, common agreements should – in addition to standard agreements on the practical implementation of the research – be established on the following:

   a. Intellectual property rights
   b. Procedures for addressing conflicting laws, regulations, practices, etc.
   c. Procedures for resolution of conflicts between collaborating partners
   d. Publication issues
   e. Use, sharing, ownership and management of data
   f. Confidentiality
   g. Conflicts of interest
   h. Procedures for reporting and handling breaches of responsible conduct of research, including research misconduct

5.2. Division of responsibilities

i. **Researchers** should identify areas in the collaborative research where common agreements may be necessary.

[2] When entering into international collaborative research, the boilerplate text from the OECD Global Science Forum 'Investigating Research Misconduct Allegations in International Collaborative Research Projects – A Practical Guide' (2009) may serve as inspiration for the collaborating partners.

ii. **Institutions** are responsible for providing the tools and support necessary for establishing agreements as specified above.

6.Conflicts of interest

Responsible conduct of research includes disclosure of all potential conflicts of interest. This allows financial or other interests to be assessed on an informed basis in order to evaluate possible bias of professional judgement.

DEFINITIONS
A *conflict of interest* is a situation in which financial or other interests have the potential to compromise or bias professional judgement.

6.1. Responsibilities

i. All parties involved with the research in question should disclose any conflicts of interest.

ii. Assessors of research and research proposals (e.g. editors, reviewers, research councils, etc.) who have a conflict of interest should withdraw from any involvement in the process.

iii. All parties involved with the research in question have a joint responsibility for handling issues relating to conflicts of interest.

6.2. Division of responsibilities

i. **Researchers** are responsible for disclosing all conflicts of interest related to the research they are involved with.

ii. **Institutions** are responsible for addressing conflicts of interest, and for ensuring that all conflicts of interest are handled adequately. In this context **institutions** should have a policy for handling conflicts of interest, which includes information on:

   a. Situations that constitute a conflict of interest
   b. Disclosure of conflicts of interest, including how to handle confidentiality issues

III. Research integrity teaching, training, and supervision

The Danish Code of Conduct on Research Integrity outlines a basic platform for research integrity teaching, training and supervision at the institutional level.

Fostering a culture of research integrity is a key element for ensuring high quality and integrity in research. In this context, teaching, training, and supervision are essential for developing and sustaining a culture of research integrity and for establishing and sustaining basic knowledge on research integrity among those involved in research.

It is important that institutions take responsibility for ensuring that researchers under their auspices receive relevant teaching, training, and supervision in the principles of research integrity and responsible conduct of research. The main purpose is to incorporate the elements of research integrity into the day-to-day work of researchers, and to promote a mind-set that supports research integrity.

A fundamental part of sustaining and developing a culture of research integrity is the role of supervisors and senior researchers acting as mentors and role models. Thus, it is important that supervisors and senior researchers engage in research integrity teaching, training, and supervision.

1. Teaching, training, and supervision in the principles of research integrity and responsible conduct of research

The purpose of research integrity teaching, training, and supervision is to promote a research culture in Denmark that is governed by the principles of research integrity and responsible conduct of research.

Teaching, training, and supervision are of pivotal importance in raising awareness of research integrity because it provides a proactive and positive approach to promoting research integrity as central to the research mission.

Research leaders and supervisors have particularly important roles in research integrity teaching, training, and supervision.

DEFINITIONS
Research leaders are individuals with the overall professional academic responsibility for the research carried out.

Supervisors are experienced researchers providing guidance for Master's students, PhD students, and less experienced colleagues.

1.1. Responsibilities

i. The principles of research integrity and responsible conduct of research should be an element of all research undertakings and educational curricula, and should pervade the research process.

ii. All involved in the research process should promote and maintain an environment that fosters research integrity where the fundamental values of research integrity are emphasized and practised as a matter of routine.

iii. Research integrity teaching, training, and supervision should include:

   a. Principles of research integrity
   b. Responsible conduct of research
   c. Research misconduct and breaches of responsible conduct of research, including the procedures for handling suspicions
   d. Relevant regulations

iv. Undergraduate (bachelor) and graduate (master's) programmes should include an introduction to the principles of research integrity and responsible conduct of research.

v. Technical personnel should receive specific research integrity teaching and training.

vi. PhD and postdoctoral programmes should include specific research integrity teaching and training. In this context, supervision of PhD students and postdocs should include guidance on research integrity.

vii. Research leaders and supervisors should receive specific research integrity teaching and training to support their mentoring roles in fostering a culture of research integrity.

1.2. Division of responsibilities

i. **Research leaders** and **supervisors** should act as role models, and manage research under their auspices in accordance with the principles of research integrity and responsible conduct of research.

ii. **Research leaders** and **supervisors** should nurture a culture of research integrity and mutual respect in accordance with the principles of research integrity and responsible conduct of research.

iii. **Supervisors** should take measures to ensure that the research carried out by researchers, research trainees, and students under their supervision is conducted in observance of the principles of research integrity and responsible conduct of research.

iv. **Institutions** are responsible for ensuring that all staff (including guest researchers) and students involved in research have sufficient knowledge of and receive training in the principles of research integrity and responsible conduct of research.

IV. Research misconduct and breaches of responsible conduct of research

The Danish Code of Conduct on Research Integrity outlines the responsibility for addressing research misconduct and breaches of responsible conduct of research and presents recommendations for a basic institutional platform.

The standards for responsible conduct of research in this document are not legally binding regulations. As a consequence, breaches of those standards will not *per se* result in legal sanctions.

Nevertheless, in order to maintain confidence in research, including the scientific community's own confidence in research and the public's perception of the trustworthiness of research, it is important that suspicions of breaches of responsible conduct of research are brought forward and dealt with adequately. This includes situations of research misconduct (see the current definition used by the Danish Committee on Scientific Dishonesty in the textbox) as well as situations that do not reach the threshold of research misconduct.

Institutions and researchers share a responsibility for addressing and taking appropriate measures when encountering breaches of responsible conduct of research.

In Appendix 1, recommendations for establishing a basic platform for institutions to deal with suspicions of breaches of responsible conduct of research are outlined. The institutional systems are intended to co-exist with the central national body, the Danish Committees on Scientific Dishonesty. Thus, the recommendations in appendix 1 lay out basic guidelines for institutional systems for dealing with such suspicions, whereas the implementation of specific processes should rest with the individual institution.

1. Breaches of responsible conduct of research

To ensure high integrity in research, all parties involved should be aware of their responsibility for addressing breaches of responsible conduct of research. Thus, institutions and researchers should support initiatives for handling breaches of the responsible conduct of research.

DEFINITIONS
Breaches of responsible conduct of research are breaches of current standards on responsible conduct of research, including those of the Danish code of conduct, and other applicable institutional, national and international practices and guidelines on research integrity. If serious enough, a breach may also represent research misconduct, cf. the definition used by the Danish Committees on Scientific Dishonesty.

1.1. Responsibilities

i. All parties involved in the research share responsibility for ensuring that well-founded suspicions of breaches of responsible conduct of research put forward in good faith are addressed adequately.

ii. Systems for addressing these matters should be clearly described and easily accessible.

1.2. Division of responsibilities

i. **Researchers** and **institutions** are responsible for creating and maintaining an environment where it is acceptable to bring forward well-founded suspicions of breaches of responsible conduct of research in good faith.

ii. **Researchers** are responsible for supporting the handling of such suspicions.

iii. **Institutions** are responsible for ensuring that a system for addressing well-founded suspicions of breaches of responsible conduct of research is in place at the institutional level.

iv. **Institutions** should have a policy which describes their system for addressing suspicions of breaches of responsible conduct of research, including:

   a. Where and to whom a person can turn to for advice on a well-founded suspicion of a breach of responsible conduct of research
   b. The step-by-step procedure for addressing such suspicions
   c. The possible outcomes of an investigation
   d. The sanctions that may be imposed at the institutional level

e. Dealing with suspicions that involve research or staff from other institutions, including institutions abroad
f. Other relevant information

THE DANISH COMMITTEES ON SCIENTIFIC DISHONESTY

The Danish Committees on Scientific Dishonesty (DCSD) form a central national body tasked with handling allegations on research misconduct based on complaints brought before the committees by individuals or institutions. The DCSD is an independent body established by an Act of Parliament under the Ministry of Higher Education and Science.

The DCSD's mandate is limited to allegations concerning research misconduct (referred to as 'scientific dishonesty' in the Act) as defined in Consolidated Act no. 365 of 10 April 2014 on the research advisory system, etc., section 2 (3):

"The term 'scientific dishonesty is defined as: falsification, fabrication, plagiarism and other serious violations of good scientific practice committed intentionally or due to gross negligence during the planning, implementation or reporting of research results."

Thus, the DCSD cannot deal with cases solely concerning breaches of responsible conduct of research, if such breaches do not represent research misconduct as described above.

More information on the mandate and structure of the DCSD is available at www.ufm.dk/uvvu

Appendix 1– Recommendations for responding to breaches of responsible conduct of research

A prompt and effective response to suspicions of breaches of responsible conduct of research is required in order to maintain general confidence in research, including the scientific community's own confidence in research and the public's perception of the trustworthiness of research.

At the national level, the Danish Committees on Scientific Dishonesty can handle cases concerning research misconduct (for more information on the Danish Committees on Scientific Dishonesty see the textbox below). However, it is important that each research institution has its own system in place for handling breaches of responsible conduct of research, as such breaches may in many cases not constitute research misconduct as defined in the regulations governing the Danish Committees on Scientific Dishonesty.

Institutional systems for addressing suspicions of breaches of responsible conduct of research co-exist with the Danish Committees on Scientific Dishonesty. Thus, institutional systems do not limit researchers or others from putting forward their suspicions of research misconduct directly to the Danish Committees on Scientific Dishonesty.

Institutional systems and procedures should comprise at least the following elements in order to ensure coherent and effective handling of suspicions of breaches of responsible conduct of research at the institutional level.

1. Preliminary advice concerning a suspicion of a potential breach

Anyone with a well-founded suspicion that a breach of responsible conduct of research has occurred should have the opportunity to request personal, impartial and professional advice concerning the suspicion, e.g. through a 'named person' or similar.

In cases of qualified grounds for the suspicion, the case should be submitted for further investigation in accordance with institutional procedures and the parties to the case should be informed immediately.

2. Investigation of a well-founded suspicion

When addressing and investigating suspicions of breaches of responsible conduct of research, the general principles governing public decision making as well as the following principles should be observed:[3]

a) The persons involved in addressing the suspicion and handling the investigation should be impartial.
b) The investigators should possess professional competences within the specific fields of research and thorough knowledge of responsible conduct of research. Preferably, one or more investigators should have prior experience with cases concerning research misconduct and/or breaches of responsible conduct of research.
c) The parties to the case should be highly involved in processing the case by being allowed to comment on the investigational material and by being continually informed of the status of the case.
d) The parties to the case should be protected to the extent possible so that:
    - persons bringing forward suspicions in good faith ('whistle-blowers') are protected from reprisals
    - complaints strictly brought forward in bad faith (as harassment) should in themselves be considered a breach of responsible conduct of research
    - the identities of the parties are kept confidential to the extent possible.
e) Similar cases/situations should be treated similarly.
f) Investigation procedures should be made public.
g) Cases should be concluded efficiently, so that no person is part of an investigation longer than strictly necessary.

The investigation should end with an ascertainment of whether a breach of responsible conduct of research has occurred. If there is a suspicion that the breach qualifies as research misconduct, the institution may choose to refer the case to the Danish Committees on Scientific Dishonesty.

3. Conclusion of the investigation/sanctions

If the institutional investigation concludes that a breach of responsible conduct of research has taken place, it is the responsibility of the institution(s) where the research has been carried out and/or where the researcher is employed to impose relevant sanctions.

[3] The recommendations for institutional systems for responding to breaches of responsible conduct of research should be viewed and interpreted in accordance with Danish legislation such as Danish administrative law, e.g. on status as party to the case, access to information, etc.

Appendix 2 – Members of the working group on the Danish Code of Conduct for Research Integrity

The Ministry of Higher Education and Science

Hans Müller Pedersen (chair)
Director General
The Danish Agency for Science Technology and Innovation

Members nominated by Universities Denmark

Sven Frøkjær
Vice-Dean, Faculty of Health and Medical Sciences
University of Copenhagen

Lise Wogensen Bach
Vice-Dean, Faculty of Health Sciences
Aarhus University

Elisabeth Vestergaard
Director and Head of Department of Border Region Studies
University of Southern Denmark

Claus Vesterager Pedersen
Library Director
Roskilde University

Lone Dirckinck-Holmfeld
Dean, Faculty of Humanities
Aalborg University

Henrik C. Wegener
Provost
Technical University of Denmark

Lotte Jensen
Head of Department of Management, Politics and Philosophy
Copenhagen Business School

Jørgen Staunstrup
Provost
IT University of Copenhagen

Member nominated by the Union of Directors of the Sector Research Institutes of Denmark

Jens Morten Hansen
Secretary for the Union of Directors of the Sector Research Institutes of Denmark
Geological Survey of Denmark and Greenland

Member nominated by the Danish Council for Independent Research

Lene Koch
Professor, Department of Public Health
University of Copenhagen

Member nominated by the Danish Council for Strategic Research

Kim Krogsgaard
Managing Director
Grete Lundbeck European Brain Research Foundation

Secretariat

Charlotte Elverdam
Head of Legal Division
The Danish Agency for Science Technology and Innovation

Thomas Nørgaard
Head of section, Legal Division
The Danish Agency for Science Technology and Innovation

Mathias Willumsen
Head of section, Legal Division
The Danish Agency for Science Technology and Innovation

Appendix 3 – Bibliography

The Danish Code of Conduct for Research Integrity was developed with inspiration from various initiatives from the Danish universities and the sector research institutes of Denmark and from the following list of international initiatives.

The European Code of Conduct for Research Integrity (2011)
European Science Foundation(ESF)/All European Academies (ALLEA)

ERC Scientific Misconduct Strategy (2012)
European Research Council (ERC)

Responsible Conduct in the Global Research Enterprise (2012)
InterAcademy Council/The Global network of Science Academies (IAC/IAP)

Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals (Vancouver-guidelines) (2013)
International Committee of Medical Journal Editors (ICMJE)

Investigating Research Misconduct Allegations in International Collaborative Research Projects (2009)
OECD Global Science Forum

Singapore Statement on Research Integrity (2010)
World Conferences on Research Integrity 2010

Montreal Statement on Research Integrity in Cross-Boundary Research Collaborations (2013)
World Conferences on Research Integrity 2013

Australian Code for the Responsible Conduct of Research (2007)
Australian Government/National Health and medical Research Council/Australian Research Council

The Tri-Agency Framework: Responsible Conduct of Research (2011)
Canadian Institutes of Health Research (CIHR)/the Natural Sciences and Engineering Research Council (NSERC)/the Social Sciences and Humanities Research Council (SSHRC)

Responsible conduct of research and procedures for handling allegations of misconduct in Finland (2012)
Finish Advisory Board on Research Integrity

Draft Policy Statement on Ensuring Research Integrity in Ireland (2013)
Irish Universities Association (IUA)

The Netherlands Code of Conduct for Scientific Practice – Principles of good scientific teaching and research (2005)
General Board of the Association of Universities

Responsible research data management and the prevention of scientific misconduct (2013)
Royal Netherlands Academy of Arts and Sciences

The Concordat to support research integrity (2012)
Universities UK (UUK)

Code of practice for research – Promoting good practice and preventing misconduct (2009)
UK Research Integrity Office (UKRIO)

Procedures for the Investigation of Misconduct in Research (2008)
UK Research Integrity Office (UKRIO)

RCUK Policy and Guidelines on Governance of Good Research Conduct (2013)
UK Research Councils(RCUK)

Federal Research Misconduct Policy (2000)
The Office of Science and Technology Policy (OSTP) USA

Public Health Service Policies on Research Misconduct (2005)
U.S. Department of Health and Human Services (HHS).

PART 689—RESEARCH MISCONDUCT (1996)
National Science Foundation (NSF) USA

Guidelines for planning, conducting and documenting clinical and epidemiological research (2006)
Karolinska Institutet

Guidelines for Planning, conducting and documenting experimental research (2006)
Karolinska Institutet

Guidelines for Documentation and Archiving of Computer Media Files in Research Projects (2006)
Karolinska Institutet

Good Research Practice – What is it? (2006)
Vetenskapsrådet

Uniform Requirements for Manuscripts Submitted to Biomedical Journals: Writing and Editing for Biomedical Publication

Updated October 2004

International Committee of Medical Journal Editors

I. **Statement of Purpose**
- A. About the Uniform Requirements
- B. Potential Users of the Uniform Requirements
- C. How to Use the Uniform Requirements

II. **Ethical Considerations in the Conduct and Reporting of Research**
- A. Authorship and Contributorship
  - 1. Byline Authors
  - 2. Contributors Listed in Acknowledgements
- B. Editorship
  - 1. The Role of the Editor
  - 2. Editorial Freedom
- C. Peer Review
- D. Conflicts of Interest
  - 1. Potential Conflicts of Interest Related to Individual Authors' Commitments
  - 2. Potential Conflicts of Interest Related to Project Support
  - 3. Potential Conflicts of Interest Related to Commitments of Editors, Journal Staff, or Reviewers
- E. Privacy and Confidentiality
  - 1. Patients and Study Participants
  - 2. Authors and Reviewers
- F. Protection of Human Subjects and Animals in Research

III. **Publishing and Editorial Issues Related to Publication In Biomedical Journals**
- A. Obligation to Publish Negative Studies
- B. Corrections, Retractions, and "Expressions of Concern"
- C. Copyright
- D. Overlapping Publications
  - 1. Duplicate Submission
  - 2. Redundant Publication
  - 3. Acceptable Secondary Publication
  - 4. Competing Manuscripts based on the Same Study
    - a. Differences in Analysis or Interpretation
    - b. Differences in Reported Methods or Results
  - 5. Competing Manuscripts Based on the Same Database
- E. Correspondence
- F. Supplements, Theme Issues, and Special Series
- G. Electronic Publishing
- H. Advertising
- I. Medical Journals and the General Media
- J. Obligation to Register Clinical Trials

IV. **Manuscript Preparation and Submission**
- A. Preparing a Manuscript for Submission to Biomedical Journals
  - 1. General Principles and Reporting Guidelines
    - a. General Principles
    - b. Reporting Guidelines for Specific Study Designs
  - 2. Title page
  - 3. Conflict of Interest Notification Page
  - 4. Abstract and Key Words
  - 5. Introduction
  - 6. Methods
    - a. Selection and Description of Participants
    - b. Technical Information
    - c. Statistics
  - 7. Results
  - 8. Discussion
  - 9. References
    - a. General Considerations Related to References
    - b. Reference Style and Format
  - 10. Tables
  - 11. Illustrations (Figures)
  - 12. Legends for Illustrations (Figures)
  - 13. Units of Measurement
  - 14. Abbreviations and Symbols
- B. Sending the Manuscript to the Journal

V. **References**
- A. Print References Cited in this Document
- B. Other Sources of Information Related to Biomedical Journals

VI. **About the International Committee of Medical Journal Editors**

VII. **Authors of the Uniform Requirements**

VIII. **Use, Distribution, and Translation of the Uniform Requirements**

IX. **Inquiries**

I. Statement Of Purpose

I.A. About the Uniform Requirements

A small group of editors of general medical journals met informally in Vancouver, British Columbia, in 1978 to establish guidelines for the format of manuscripts submitted to their journals. The group became known as the Vancouver Group. Its requirements for manuscripts, including formats for bibliographic references developed by the National Library of Medicine, were first published in 1979. The Vancouver Group expanded and evolved into the International Committee of Medical Journal Editors

page, be listed in the contents page, include the complete original citation, and link to the original article and vice versa if online. It is conceivable that an error could be so serious as to vitiate the entire body of the work, but this is unlikely and should be handled by editors and authors on an individual basis. Such an error should not be confused with inadequacies exposed by the emergence of new scientific information in the normal course of research. The latter require no corrections or withdrawals.

The second type of difficulty is scientific fraud. If substantial doubts arise about the honesty or integrity of work, either submitted or published, it is the editor's responsibility to ensure that the question is appropriately pursued, usually by the authors' sponsoring institution. However, it is not ordinarily the task of editors to conduct a full investigation or to make a determination; that responsibility lies with the institution where the work was done or with the funding agency. The editor should be promptly informed of the final decision, and if a fraudulent paper has been published, the journal must print a retraction. If this method of investigation does not result in a satisfactory conclusion, the editor may choose to conduct his or her own investigation. As an alternative to retraction, the editor may choose to publish an expression of concern about aspects of the conduct or integrity of the work.

The retraction or expression of concern, so labeled, should appear on a numbered page in a prominent section of the print journal as well as in the online version, be listed in the contents page, and include in its heading the title of the original article. It should not simply be a letter to the editor. Ideally, the first author should be the same in the retraction as in the article, although under certain circumstances the editor may accept retractions by other responsible persons. The text of the retraction should explain why the article is being retracted and include a full original citation reference to it.

The validity of previous work by the author of a fraudulent paper cannot be assumed. Editors may ask the author's institution to assure them of the validity of earlier work published in their journals or to retract it. If this is not done editors may choose to publish an announcement expressing concern that the validity of previously published work is uncertain.

III.C. Copyright

Many biomedical journals ask authors to transfer copyright to the journal. However, an increasing number of "open access" journals do not require authors to transfer copyright to the journal. Editors should make their position on copyright transfer clear to authors and to others who might be interested in using editorial content from their journals. The copyright status of articles in a given journal can vary: some content cannot be copyrighted (articles written by employees of the U.S. and some other governments in the course of their work, for example); editors may agree to waive copyright on others; still others may be protected under serial rights (that is, use in publications other than journals, including electronic publications, is permitted).

III.D. Overlapping Publications

III.D.1. Duplicate Submission

Most biomedical journals will not consider manuscripts that are simultaneously being considered by other journals. Among the principal considerations that have led to this policy are: 1) the potential for disagreement when two (or more) journals claim the right to publish a manuscript that has been submitted simultaneously to more than one; and 2) the possibility that two or more journals will unknowingly and unnecessarily undertake the work of peer review and editing of the same manuscript, and publish same article.

However, editors of different journals may decide to simultaneously or jointly publish an article if they believe that doing so would be in the best interest of the public's health.

III.D.2. Redundant Publication

Redundant (or duplicate) publication is publication of a paper that overlaps substantially with one already published in print or electronic media.

Readers of primary source periodicals, whether print or electronic, deserve to be able to trust that what they are reading is original unless there is a clear statement that the article is being republished by the choice of the author and editor. The bases of this position are international copyright laws, ethical conduct, and cost-effective use of resources. Duplicate publication of original research is particularly problematic, since it can result in inadvertent double counting or inappropriate weighting of the results of a single study, which distorts the available evidence.

Most journals do not wish to receive papers on work that has already been reported in large part in a published article or is contained in another paper that has been submitted or accepted for publication elsewhere, in print or in electronic media. This policy does not preclude the journal considering a paper that has been rejected by another journal, or a complete report that follows publication of a preliminary report, such as an abstract or poster displayed at a professional meeting. Nor does it prevent journals considering a paper that has been presented at a scientific meeting but not published in full or that is being considered for publication in a proceedings or similar format. Press reports of scheduled meetings will not usually be regarded as breaches of this rule, but additional data or copies of tables and illustrations should not amplify such reports.

When submitting a paper, the author must always make a full statement to the editor about all submissions and previous reports that might be regarded as redundant or duplicate publication of the same or very similar work. The author must alert the editor if the manuscript includes subjects about which the authors have published a previous report or have submitted a related report to another publication. Any such report must be referred to and refer-

enced in the new paper. Copies of such material should be included with the submitted paper to help the editor decide how to handle the matter.

If redundant or duplicate publication is attempted or occurs without such notification, authors should expect editorial action to be taken. At the least, prompt rejection of the submitted manuscript should be expected. If the editor was not aware of the violations and the article has already been published, then a notice of redundant or duplicate publication will probably be published with or without the author's explanation or approval.

Preliminary reporting to public media, governmental agencies, or manufacturers, of scientific information described in a paper or a letter to the editor that has been accepted but not yet published violates the policies of many journals. Such reporting may be warranted when the paper or letter describes major therapeutic advances or public health hazards such as serious adverse effects of drugs, vaccines, other biological products, or medicinal devices, or reportable diseases. This reporting should not jeopardize publication, but should be discussed with and agreed upon by the editor in advance.

III.D.3. Acceptable Secondary Publication

Certain types of articles, such as guidelines produced by governmental agencies and professional organizations, may need to reach the widest possible audience. In such instances, editors sometimes choose deliberately to publish material that is also being published in other journals, with the agreement of the authors and the editors of those other journals. Secondary publication for various other reasons, in the same or another language, especially in other countries, is justifiable, and can be beneficial, provided all of the following conditions are met.

1. The authors have received approval from the editors of both journals; the editor concerned with secondary publication must have a photocopy, reprint, or manuscript of the primary version.

2. The priority of the primary publication is respected by a publication interval of at least one week (unless specifically negotiated otherwise by both editors).

3. The paper for secondary publication is intended for a different group of readers; an abbreviated version could be sufficient.

4. The secondary version faithfully reflects the data and interpretations of the primary version.

5. The footnote on the title page of the secondary version informs readers, peers, and documenting agencies that the paper has been published in whole or in part and states the primary reference. A suitable footnote might read: "This article is based on a study first reported in the [title of journal, with full reference]."

Permission for such secondary publication should be free of charge.

6. The title of the secondary publication should indicate that it is a secondary publication (complete republication, abridged republication, complete translation, or abridged translation) of a primary publication. Of note, the National Library of Medicine does not consider translations to be "republications," and does not cite or index translations when the original article was published in a journal that is indexed in MEDLINE.

III.D.4. Competing Manuscripts Based on the Same Study

Publication of manuscripts to air co-investigators disputes may waste journal space and confuse readers. On the other hand, if editors knowingly publish a manuscript written by only some of a collaborating team, they could be denying the rest of the team their legitimate co authorship rights; they could also be denying the journal's readers access to legitimate differences of opinion about the interpretation of a study.

Two kinds of competing submissions are considered: submissions by coworkers who disagree on the analysis and interpretation of their study, and submissions by coworkers who disagree on what the facts are and which data should be reported.

Setting aside the unresolved question of ownership of the data, the following general observations may help editors and others dealing with these problems.

III.D.4.a. Differences in Analysis or Interpretation

If the dispute centers on the analysis or interpretation of data, the authors should submit a manuscript that clearly presents both versions. The difference of opinion should be explained in a cover letter. The normal process of peer and editorial review of the manuscript may help the authors to resolve their disagreement regarding analysis or interpretation.

If the dispute cannot be resolved and the study merits publication, both versions should be published. Options include publishing two papers on the same study, or a single paper with two analyses or interpretations. In such cases it would be appropriate for the editor to publish a statement outlining the disagreement and the journal's involvement in attempts to resolve it.

III.D.4.b. Differences in Reported Methods or Results

If the dispute centers on differing opinions of what was actually done or observed during the study, the journal editor should refuse publication until the disagreement is resolved. Peer review cannot be expected to resolve such problems. If there are allegations of dishonesty or fraud, editors should inform the appropriate authorities; authors should be notified of an editor's intention to report a suspicion of research misconduct.

III.D.5. Competing Manuscripts Based on the Same Database

Editors sometimes receive manuscripts from separate research groups that have analyzed the same data set, e.g.,

Uniform Requirements for Manuscripts Submitted to Biomedical Journals: Writing and Editing for Biomedical Publication

(Updated October 2008)

Publication Ethics: Sponsorship, Authorship, and Accountability

International Committee of Medical Journal Editors

The following information is available to be viewed/printed in Adobe Acrobat pdf format.

I. Statement of Purpose
A. About the Uniform Requirements
B. Potential Users of the Uniform Requirements
C. How to Use the Uniform Requirements
II. Ethical Considerations in the Conduct and Reporting of Research
A. Authorship and Contributorship
1. Byline Authors
2. Contributors Listed in Acknowledgments
B. Editorship
1. The Role of the Editor
2. Editorial Freedom
C. Peer Review
D. Conflicts of Interest
1. Potential Conflicts of Interest Related to Individual Authors' Commitments
2. Potential Conflicts of Interest Related to Project Support
3. Potential Conflicts of Interest Related to Commitments of Editors, Journal Staff, or Reviewers
E. Privacy and Confidentiality
1. Patients and Study Participants
2. Authors and Reviewers
F. Protection of Human Subjects and Animals in Research
III. Publishing and Editorial Issues Related to Publication in Biomedical Journals
A. Obligation to Publish Negative Studies
B. Corrections, Retractions, and "Expressions of Concern"
C. Copyright
D. Overlapping Publications
1. Duplicate Submission
2. Redundant Publication
3. Acceptable Secondary Publication
4. Competing Manuscripts based on the Same Study
a. Differences in Analysis or Interpretation
b. Differences in Reported Methods or Results
5. Competing Manuscripts Based on the Same Database
E. Correspondence
F. Supplements, Theme Issues, and Special Series
G. Electronic Publishing
H. Advertising
I. Medical Journals and the General Media
J. Obligation to Register Clinical Trials
IV. Manuscript Preparation and Submission
A. Preparing a Manuscript for Submission to Biomedical Journals
1. a. General Principles
b. Reporting Guidelines for Specific Study Designs
2. Title page
3. Conflict-of-interest Notification Page
4. Abstract and Key Words
5. Introduction
6. Methods
a. Selection and Description of Participants
b. Technical Information
c. Statistics
7. Results
8. Discussion
9. References
a. General Considerations Related to References
b. Reference Style and Format
10. Tables
11. Illustrations (Figures)
12. Legends for Illustrations (Figures)
13. Units of Measurement
14. Abbreviations and Symbols
B. Sending the Manuscript to the Journal
V. References
A. Print References Cited in this Document
B. Other Sources of Information Related to Biomedical Journals
VI. About the International Committee of Medical Journal Editors
VII. Authors of the Uniform Requirements
VIII. Use, Distribution, and Translation of the Uniform Requirements
IX. Inquiries

I. Statement of Purpose

I. A. About the Uniform Requirements

A small group of editors of general medical journals met informally in Vancouver, British Columbia, in 1978 to establish guidelines for the format of manuscripts submitted to their journals. This group became known as the Vancouver Group. Its requirements for manuscripts, including formats for bibliographic references developed by the National Library of Medicine (NLM), were first pub-

rich4/zai-aim/zai-aim/zai22208/zai0001d08a | neurockc | S=5 | 10/13/08 | 10:35 | Art: M08-9999

1975, as revised in 2000 (5). If doubt exists whether the research was conducted in accordance with the Helsinki Declaration, the authors must explain the rationale for their approach and demonstrate that the institutional review body explicitly approved the doubtful aspects of the study. When reporting experiments on animals, authors should indicate whether the institutional and national guide for the care and use of laboratory animals was followed.

III. Publishing and Editorial Issues Related to Publication in Biomedical Journals

III. A. Obligation to Publish Negative Studies

Editors should consider seriously for publication any carefully done study of an important question, relevant to their readers, whether the results for the primary or any additional outcome are statistically significant. Failure to submit or publish findings because of lack of statistical significance is an important cause of publication bias.

III. B. Corrections, Retractions, and "Expressions of Concern"

Editors must assume initially that authors are reporting work based on honest observations. Nevertheless, two types of difficulty may arise.

First, errors may be noted in published articles that require the publication of a correction or erratum on part of the work. The corrections should appear on a numbered page, be listed in the Table of Contents, include the complete original citation, and link to the original article and vice versa if online. It is conceivable that an error could be so serious as to vitiate the entire body of the work, but this is unlikely and should be addressed by editors and authors on an individual basis. Such an error should not be confused with inadequacies exposed by the emergence of new scientific information in the normal course of research. The latter requires no corrections or withdrawals.

The second type of difficulty is scientific fraud. If substantial doubts arise about the honesty or integrity of work, either submitted or published, it is the editor's responsibility to ensure that the question is appropriately pursued, usually by the authors' sponsoring institution. Ordinarily it is not the responsibility of the editor to conduct a full investigation or to make a determination; that responsibility lies with the institution where the work was done or with the funding agency. The editor should be promptly informed of the final decision, and if a fraudulent paper has been published, the journal must print a retraction. If this method of investigation does not result in a satisfactory conclusion, the editor may choose to conduct his or her own investigation. As an alternative to retraction, the editor may choose to publish an expression of concern about aspects of the conduct or integrity of the work.

The retraction or expression of concern, so labeled, should appear on a numbered page in a prominent section of the print journal as well as in the online version, be listed in the Table of Contents page, and include in its heading the title of the original article. It should not simply be a letter to the editor. Ideally, the first author of the retraction should be the same as that of the article, although under certain circumstances the editor may accept retractions by other responsible persons. The text of the retraction should explain why the article is being retracted and include a complete citation reference to that article.

The validity of previous work by the author of a fraudulent paper cannot be assumed. Editors may ask the author's institution to assure them of the validity of earlier work published in their journals or to retract it. If this is not done, editors may choose to publish an announcement expressing concern that the validity of previously published work is uncertain.

Editors who have questions related to editorial or scientific misconduct may find it useful to consult the excellent flow charts that the Committee on Publication Ethics (COPE) has developed (www.publicationethics.org.uk). COPE, which was formed in 1997, is a forum in which editors of peer-reviewed journals can discuss issues related to the integrity of the scientific record; it supports and encourages editors to report, catalogue, and instigate investigations into ethical problems in the publication process. COPE's major objective is to provide a sounding board for editors struggling with how best to deal with possible breaches in research and publication ethics.

III. C. Copyright

Many biomedical journals ask authors to transfer copyright to the journal. However, an increasing number of "open-access" journals do not require transfer of copyright. Editors should make their position on copyright transfer clear to authors and to others who might be interested in using editorial content from their journals. The copyright status of articles in a given journal can vary: Some content cannot be copyrighted (for example, articles written by employees of the U.S. and some other governments in the course of their work); editors may agree to waive copyright on others; and still others may be protected under serial rights (that is, use in publications other than journals, including electronic publications, is permitted).

III. D. Overlapping Publications

III. D. 1. Duplicate Submission

Most biomedical journals will not consider manuscripts that are simultaneously being considered by other journals. Among the principal considerations that have led to this policy are: 1) the potential for disagreement when two (or more) journals claim the right to publish a manuscript that has been submitted simultaneously to more than one; and 2) the possibility that two or more journals will unknowingly and unnecessarily undertake the work of peer review, edit the same manuscript, and publish the same article.

However, editors of different journals may decide to

rich4/zai-aim/zai-aim/zai22208/zai0001d08a | neurockc | S=5 | 10/13/08 | 10:35 | Art: M08-9999

simultaneously or jointly publish an article if they believe that doing so would be in the best interest of public health.

III. D. 2. Redundant Publication

Redundant (or duplicate) publication is publication of a paper that overlaps substantially with one already published in print or electronic media.

Readers of primary source periodicals, whether print or electronic, deserve to be able to trust that what they are reading is original unless there is a clear statement that the author and editor are intentionally republishing an article. The bases of this position are international copyright laws, ethical conduct, and cost-effective use of resources. Duplicate publication of original research is particularly problematic, since it can result in inadvertent double counting or inappropriate weighting of the results of a single study, which distorts the available evidence.

Most journals do not wish to receive papers on work that has already been reported in large part in a published article or is contained in another paper that has been submitted or accepted for publication elsewhere, in print or in electronic media. This policy does not preclude the journal considering a paper that has been rejected by another journal, or a complete report that follows publication of a preliminary report, such as an abstract or poster displayed at a professional meeting. It also does not prevent journals from considering a paper that has been presented at a scientific meeting but was not published in full or that is being considered for publication in a proceedings or similar format. Brief press reports of scheduled meetings are not usually regarded as breaches of this rule, but they may be if additional data or copies of tables and figures amplify such reports. The ICMJE does not consider results posted in clinical trial registries as previous publication if the results are presented in the same, ICMJE-accepted registry in which initial registration of trial methods occurred and if the results are posted in the form of a brief structured abstract or table. The ICMJE also believes that the results registry should either cite full publications of the results when available or include a statement that indicates that the results have not yet been published in a peer-reviewed journal.

When submitting a paper, the author must always make a complete statement to the editor about all submissions and previous reports (including meeting presentations and posting of results in registries) that might be regarded as redundant or duplicate publication. The author must alert the editor if the manuscript includes subjects about which the authors have published a previous report or have submitted a related report to another publication. Any such report must be referred to and referenced in the new paper. Copies of such material should be included with the submitted manuscript to help the editor decide how to handle the matter.

If redundant or duplicate publication is attempted or occurs without such notification, authors should expect editorial action to be taken. At the least, prompt rejection of the submitted manuscript should be expected. If the editor was not aware of the violations and the article has already been published, then a notice of redundant or duplicate publication will probably be published with or without the author's explanation or approval.

Preliminary reporting to public media, governmental agencies, or manufacturers of scientific information described in a paper or a letter to the editor that has been accepted but not yet published violates the policies of many journals. Such reporting may be warranted when the paper or letter describes major therapeutic advances or public health hazards, such as serious adverse effects of drugs, vaccines, other biological products, or medicinal devices, or reportable diseases. This reporting should not jeopardize publication, but should be discussed with and agreed upon by the editor in advance.

III. D. 3. Acceptable Secondary Publication

Certain types of articles, such as guidelines produced by governmental agencies and professional organizations, may need to reach the widest possible audience. In such instances, editors sometimes deliberately publish material that is also being published in other journals, with the agreement of the authors and the editors of those journals. Secondary publication for various other reasons, in the same or another language, especially in other countries, is justifiable and can be beneficial provided that the following conditions are met.

1. The authors have received approval from the editors of both journals; the editor concerned with secondary publication must have a photocopy, reprint, or manuscript of the primary version.
2. The priority of the primary publication is respected by a publication interval of at least 1 week (unless specifically negotiated otherwise by both editors).
3. The paper for secondary publication is intended for a different group of readers; an abbreviated version could be sufficient.
4. The secondary version faithfully reflects the data and interpretations of the primary version.
5. The footnote on the title page of the secondary version informs readers, peers, and documenting agencies that the paper has been published in whole or in part and states the primary reference. A suitable footnote might read: "This article is based on a study first reported in the [title of journal, with full reference]."

Permission for such secondary publication should be free of charge.

6. The title of the secondary publication should indicate that it is a secondary publication (complete republication, abridged republication, complete translation, or abridged translation) of a primary publication. Of note, the NLM does not consider translations to be "republica-

rich4/zai-aim/zai-aim/zai22208/zai0001d08a | neurockc | S=5 | 10/13/08 | 10:35 | Art: M08-9999

tions" and does not cite or index translations when the original article was published in a journal that is indexed in MEDLINE.

7. Editors of journals that simultaneously publish in multiple languages should understand that NLM indexes the primary language version. When the full text of an article appears in more than one language in a journal issue (such as Canadian journals with the article in both English and French), both languages are indicated in the MEDLINE citation (for example, Mercer K. The relentless challenge in health care. Healthc Manage Forum. 2008 Summer;21(2):4-5. English, French. No abstract available. PMID:18795553.)

III. D. 4. Competing Manuscripts Based on the Same Study

Publication of manuscripts to air the disputes of co-investigators may waste journal space and confuse readers. On the other hand, if editors knowingly publish a manuscript written by only some of a collaborating team, they could be denying the rest of the team their legitimate co-authorship rights and journal readers access to legitimate differences of opinion about the interpretation of a study.

Two kinds of competing submissions are considered: submissions by coworkers who disagree on the analysis and interpretation of their study, and submissions by coworkers who disagree on what the facts are and which data should be reported.

Setting aside the unresolved question of ownership of the data, the following general observations may help editors and others address such problems.

III. D. 4. a. Differences in Analysis or Interpretation If the dispute centers on the analysis or interpretation of data, the authors should submit a manuscript that clearly presents both versions. The difference of opinion should be explained in a cover letter. The normal process of peer and editorial review may help the authors to resolve their disagreement regarding analysis or interpretation.

If the dispute cannot be resolved and the study merits publication, both versions should be published. Options include publishing two papers on the same study, or a single paper with two analyses or interpretations. In such cases, it would be appropriate for the editor to publish a statement outlining the disagreement and the journal's involvement in attempts to resolve it.

III. D. 4. b. Differences in Reported Methods or Results If the dispute centers on differing opinions of what was actually done or observed during the study, the journal editor should refuse publication until the disagreement is resolved. Peer review cannot be expected to resolve such problems. If there are allegations of dishonesty or fraud, editors should inform the appropriate authorities; authors should be notified of an editor's intention to report a suspicion of research misconduct.

III. D. 5. Competing Manuscripts Based on the Same Database

Editors sometimes receive manuscripts from separate research groups that have analyzed the same data set (for example, from a public database). The manuscripts may differ in their analytic methods, conclusions, or both. Each manuscript should be considered separately. If interpretation of the data is very similar, it is reasonable but not mandatory for editors to give preference to the manuscript that was received first. However, editorial consideration of multiple submissions may be justified under these circumstances, and there may even be a good reason to publish more than one manuscript because different analytical approaches may be complementary and equally valid.

III. E. Correspondence

The corresponding author/guarantor has primary responsibility for correspondence with the journal, but the ICMJE recommends that editors send a copy of any correspondence to all listed authors.

Biomedical journals should provide the readership with a mechanism for submitting comments, questions, or criticisms about published articles, as well as brief reports and commentary unrelated to previously published articles. This probably but not necessarily takes the form of a correspondence section or column. The authors of articles discussed in correspondence should be given an opportunity to respond, preferably in the same issue in which the original correspondence appears. Authors of correspondence should be asked to declare any competing or conflicting interests.

Published correspondence may be edited for length, grammatical correctness, and journal style. Alternatively, editors may choose to publish unedited correspondence, for example in rapid-response sections on the Internet. The journal should declare its editorial practices in this regard. Authors should approve editorial changes that alter the substance or tone of a letter or response. In all instances, editors must make an effort to screen out discourteous, inaccurate, or libelous statements and should not allow ad hominem arguments intended to discredit opinions or findings.

Although editors have the prerogative to reject correspondence that is irrelevant, uninteresting, or lacking cogency, they have a responsibility to allow a range of opinions to be expressed. The correspondence column should not be used merely to promote the journal's or the editors' point of view.

In the interests of fairness and to keep correspondence within manageable proportions, journals may want to set time limits for responding to published material and for debate on a given topic. Journals should also decide whether they would notify authors when correspondence bearing on their published work is going to appear in standard or rapid-response sections. Journals should also set policy with regard to the archiving of unedited correspon-

rich4/zai-aim/zai-aim/zai22208/zai0001d08a | neurockc | S=5 | 10/13/08 | 10:35 | Art: M08-9999

Uniform Requirements for Manuscripts Submitted to Biomedical Journals: Writing and Editing for Biomedical Publication

Updated April 2010

Publication Ethics: Sponsorship, Authorship, and Accountability

International Committee of Medical Journal Editors

The following information is available to be viewed/printed in Adobe Acrobat pdf format.

I. **Statement of Purpose**
- A. About the Uniform Requirements
- B. Potential Users of the Uniform Requirements
- C. How to Use the Uniform Requirements

II. **Ethical Considerations in the Conduct and Reporting of Research**
- A. Authorship and Contributorship
  - 1. Byline Authors
  - 2. Contributors Listed in Acknowledgments
- B. Editorship
  - 1. The Role of the Editor
  - 2. Editorial Freedom
- C. Peer Review
- D. Conflicts of Interest
  - 1. Potential Conflicts of Interest Related to Individual Authors' Commitments
  - 2. Potential Conflicts of Interest Related to Project Support
  - 3. Potential Conflicts of Interest Related to Commitments of Editors, Journal Staff, or Reviewers
- E. Privacy and Confidentiality
  - 1. Patients and Study Participants
  - 2. Authors and Reviewers
- F. Protection of Human Subjects and Animals in Research

III. **Publishing and Editorial Issues Related to Publication in Biomedical Journals**
- A. Obligation to Publish Negative Studies
- B. Corrections, Retractions, and "Expressions of Concern"
- C. Copyright
- D. Overlapping Publications
  - 1. Duplicate Submission
  - 2. Redundant Publication
  - 3. Acceptable Secondary Publication
  - 4. Competing Manuscripts Based on the Same Study
    - a. Differences in Analysis or Interpretation
    - b. Differences in Reported Methods or Results
  - 5. Competing Manuscripts Based on the Same Database
- E. Correspondence
- F. Supplements, Theme Issues, and Special Series
- G. Electronic Publishing
- H. Advertising
- I. Medical Journals and the General Media
- J. Obligation to Register Clinical Trials

IV. **Manuscript Preparation and Submission**
- A. Preparing a Manuscript for Submission to Biomedical Journals
  - 1. a. General Principles
    - b. Reporting Guidelines for Specific Study Designs
  - 2. Title Page
  - 3. Conflict-of-Interest Notification Page
  - 4. Abstract and Key Words
  - 5. Introduction
  - 6. Methods
    - a. Selection and Description of Participants
    - b. Technical Information
    - c. Statistics
  - 7. Results
  - 8. Discussion
  - 9. References
    - a. General Considerations Related to References
    - b. Reference Style and Format
  - 10. Tables
  - 11. Illustrations (Figures)
  - 12. Legends for Illustrations (Figures)
  - 13. Units of Measurement
  - 14. Abbreviations and Symbols
- B. Sending the Manuscript to the Journal

V. **References**
- A. Print References Cited in this Document
- B. Other Sources of Information Related to Biomedical Journals

VI. **About the International Committee of Medical Journal Editors**

VII. **Authors of the Uniform Requirements**

VIII. **Use, Distribution, and Translation of the Uniform Requirements**

IX. **Inquiries**

viously remove much of the ambiguity surrounding contributions, they leave unresolved the question of the quantity and quality of contribution that qualify for authorship. The ICJME has recommended the following criteria for authorship; these criteria are still appropriate for journals that distinguish authors from other contributors.

- Authorship credit should be based on 1) substantial contributions to conception and design, acquisition of data, or analysis and interpretation of data; 2) drafting the article or revising it critically for important intellectual content; and 3) final approval of the version to be published. Authors should meet conditions 1, 2, and 3.
- When a large, multicenter group has conducted the work, the group should identify the individuals who accept direct responsibility for the manuscript (3). These individuals should fully meet the criteria for authorship/contributorship defined above, and editors will ask these individuals to complete journal-specific author and conflict-of-interest disclosure forms. When submitting a manuscript authored by a group, the corresponding author should clearly indicate the preferred citation and identify all individual authors as well as the group name. Journals generally list other members of the group in the Acknowledgments. The NLM indexes the group name and the names of individuals the group has identified as being directly responsible for the manuscript; it also lists the names of collaborators if they are listed in Acknowledgments.
- Acquisition of funding, collection of data, or general supervision of the research group alone does not constitute authorship.
- All persons designated as authors should qualify for authorship, and all those who qualify should be listed.
- Each author should have participated sufficiently in the work to take public responsibility for appropriate portions of the content.

Some journals now also request that one or more authors, referred to as "guarantors," be identified as the persons who take responsibility for the integrity of the work as a whole, from inception to published article, and publish that information.

Increasingly, authorship of multicenter trials is attributed to a group. All members of the group who are named as authors should fully meet the above criteria for authorship/contributorship.

The group should jointly make decisions about contributors/authors before submitting the manuscript for publication. The corresponding author/guarantor should be prepared to explain the presence and order of these individuals. It is not the role of editors to make authorship/contributorship decisions or to arbitrate conflicts related to authorship.

II. A. 2. Contributors Listed in Acknowledgments

All contributors who do not meet the criteria for authorship should be listed in an acknowledgments section. Examples of those who might be acknowledged include a person who provided purely technical help, writing assistance, or a department chairperson who provided only general support. Editors should ask corresponding authors to declare whether they had assistance with study design, data collection, data analysis, or manuscript preparation. If such assistance was available, the authors should disclose the identity of the individuals who provided this assistance and the entity that supported it in the published article. Financial and material support should also be acknowledged.

Groups of persons who have contributed materially to the paper but whose contributions do not justify authorship may be listed under such headings as "clinical investigators" or "participating investigators," and their function or contribution should be described—for example, "served as scientific advisors," "critically reviewed the study proposal," "collected data," or "provided and cared for study patients." Because readers may infer their endorsement of the data and conclusions, these persons must give written permission to be acknowledged.

II. B. Editorship

II. B. 1. The Role of the Editor

The editor of a journal is the person responsible for its entire content. Owners and editors of medical journals have a common endeavor—publication of a reliable, readable journal produced with due respect for the stated aims of the journal and for costs. Owners and editors, however, have different functions. Owners have the right to appoint and dismiss editors and to make important business decisions in which editors should be involved to the fullest extent possible. Editors must have full authority for determining the editorial content of the journal. The concept of editorial freedom should be resolutely defended by editors even to the extent of their placing their positions at stake. To secure this freedom in practice, the editor should have direct access to the highest level of ownership, not to a delegated manager.

Editors of medical journals should have a contract that clearly states their rights and duties, the general terms of the appointment, and the mechanisms for resolving conflict.

An independent editorial advisory board may be useful in helping the editor establish and maintain editorial policy.

II. B. 2. Editorial Freedom

The ICMJE adopts the World Association of Medical Editors' definition of editorial freedom. According to this definition, editorial freedom, or independence, is the concept that editors-in-chief have full authority over the editorial content of their journal and the timing of publication of that content. Journal owners should not interfere in the evaluation, selection, or editing of individual articles either directly or by creating an environment that strongly influences decisions. Journal owners should not require editors to publish supplements as part of their contractual

transfer clear to authors and to others who might be interested in using editorial content from their journals. The copyright status of articles in a given journal can vary: Some content cannot be copyrighted (for example, articles written by employees of the U.S. or some other governments in the course of their work); editors may agree to waive copyright on others; and still others may be protected under serial rights (that is, use in publications other than journals, including electronic publications, is permitted).

III. D. Overlapping Publications

III. D. 1. Duplicate Submission

Most biomedical journals will not consider manuscripts that are simultaneously being considered by other journals. Among the principal considerations that have led to this policy are: 1) the potential for disagreement when two (or more) journals claim the right to publish a manuscript that has been submitted simultaneously to more than one; and 2) the possibility that two or more journals will unknowingly and unnecessarily undertake the work of peer review, edit the same manuscript, and publish the same article.

However, editors of different journals may decide to simultaneously or jointly publish an article if they believe that doing so would be in the best interest of public health.

III. D. 2. Redundant Publication

Redundant (or duplicate) publication is publication of a paper that overlaps substantially with one already published in print or electronic media.

Readers of primary source periodicals, whether print or electronic, deserve to be able to trust that what they are reading is original unless there is a clear statement that the author and editor are intentionally republishing an article. The bases of this position are international copyright laws, ethical conduct, and cost-effective use of resources. Duplicate publication of original research is particularly problematic because it can result in inadvertent double-counting or inappropriate weighting of the results of a single study, which distorts the available evidence.

Most journals do not wish to receive papers on work that has already been reported in large part in a published article or is contained in another paper that has been submitted or accepted for publication elsewhere, in print or in electronic media. This policy does not preclude the journal from considering a paper that has been rejected by another journal, or a complete report that follows publication of a preliminary report, such as an abstract or poster displayed at a professional meeting. It also does not prevent journals from considering a paper that has been presented at a scientific meeting but was not published in full, or that is being considered for publication in a proceedings or similar format. Brief press reports of scheduled meetings are not usually regarded as breaches of this rule, but they may be if additional data or copies of tables and figures amplify such reports. The ICMJE does not consider results posted in clinical trial registries as previous publication if the results are presented in the same, ICMJE-accepted registry in which initial registration of trial methods occurred and if the results are posted in the form of a brief structured abstract or table. The ICMJE also believes that the results registry should either cite full publications of the results when available or include a statement that indicates that the results have not yet been published in a peer-reviewed journal.

When submitting a paper, the author must always make a complete statement to the editor about all submissions and previous reports (including meeting presentations and posting of results in registries) that might be regarded as redundant or duplicate publication. The author must alert the editor if the manuscript includes subjects about which the authors have published a previous report or have submitted a related report to another publication. Any such report must be referred to and referenced in the new paper. Copies of such material should be included with the submitted manuscript to help the editor decide how to handle the matter.

If redundant or duplicate publication is attempted or occurs without such notification, authors should expect editorial action to be taken. At the least, prompt rejection of the submitted manuscript should be expected. If the editor was not aware of the violations and the article has already been published, then a notice of redundant or duplicate publication will probably be published with or without the author's explanation or approval.

Preliminary reporting to public media, governmental agencies, or manufacturers of scientific information described in a paper or a letter to the editor that has been accepted but not yet published violates the policies of many journals. Such reporting may be warranted when the paper or letter describes major therapeutic advances or public health hazards, such as serious adverse effects of drugs, vaccines, other biological products, medicinal devices, or reportable diseases. This reporting should not jeopardize publication, but should be discussed with and agreed upon by the editor in advance.

III. D. 3. Acceptable Secondary Publication

Certain types of articles, such as guidelines produced by governmental agencies and professional organizations, may need to reach the widest possible audience. In such instances, editors sometimes deliberately publish material that is also being published in other journals, with the agreement of the authors and the editors of those journals. Secondary publication for various other reasons, in the same or another language, especially in other countries, is justifiable and can be beneficial provided that the following conditions are met.

1. The authors have received approval from the editors of both journals (the editor concerned with secondary publication must have a photocopy, reprint, or manuscript of the primary version).

2. The priority of the primary publication is respected by a publication interval of at least 1 week (unless specifically negotiated otherwise by both editors).

3. The paper for secondary publication is intended for a different group of readers; an abbreviated version could be sufficient.

4. The secondary version faithfully reflects the data and interpretations of the primary version.

5. The footnote on the title page of the secondary version informs readers, peers, and documenting agencies that the paper has been published in whole or in part and states the primary reference. A suitable footnote might read: "This article is based on a study first reported in the [title of journal, with full reference]."

Permission for such secondary publication should be free of charge.

6. The title of the secondary publication should indicate that it is a secondary publication (complete republication, abridged republication, complete translation, or abridged translation) of a primary publication. Of note, the NLM does not consider translations to be "republications" and does not cite or index translations when the original article was published in a journal that is indexed in MEDLINE.

7. Editors of journals that simultaneously publish in multiple languages should understand that NLM indexes the primary language version. When the full text of an article appears in more than one language in a journal issue (such as Canadian journals with the article in both English and French), both languages are indicated in the MEDLINE citation (for example, Mercer K. The relentless challenge in health care. Healthc Manage Forum. 2008 Summer;21(2):4-5. English, French. No abstract available. PMID:18795553.)

III. D. 4. Competing Manuscripts Based on the Same Study

Publication of manuscripts to air the disputes of co-investigators may waste journal space and confuse readers. On the other hand, if editors knowingly publish a manuscript written by only some of a collaborating team, they could be denying the rest of the team their legitimate co-authorship rights and journal readers access to legitimate differences of opinion about the interpretation of a study.

Two kinds of competing submissions are considered: submissions by coworkers who disagree on the analysis and interpretation of their study, and submissions by coworkers who disagree on what the facts are and which data should be reported.

Setting aside the unresolved question of ownership of the data, the following general observations may help editors and others address such problems.

III. D. 4. a. Differences in Analysis or Interpretation

If the dispute centers on the analysis or interpretation of data, the authors should submit a manuscript that clearly presents both versions. The difference of opinion should be explained in a cover letter. The normal process of peer and editorial review may help the authors to resolve their disagreement regarding analysis or interpretation.

If the dispute cannot be resolved and the study merits publication, both versions should be published. Options include publishing two papers on the same study, or a single paper with two analyses or interpretations. In such cases, it would be appropriate for the editor to publish a statement outlining the disagreement and the journal's involvement in attempts to resolve it.

III. D. 4. b. Differences in Reported Methods or Results

If the dispute centers on differing opinions of what was actually done or observed during the study, the journal editor should refuse publication until the disagreement is resolved. Peer review cannot be expected to resolve such problems. If there are allegations of dishonesty or fraud, editors should inform the appropriate authorities; authors should be notified of an editor's intention to report a suspicion of research misconduct.

III. D. 5. Competing Manuscripts Based on the Same Database

Editors sometimes receive manuscripts from separate research groups that have analyzed the same data set (for example, from a public database). The manuscripts may differ in their analytic methods, conclusions, or both. Each manuscript should be considered separately. If interpretation of the data is very similar, it is reasonable but not mandatory for editors to give preference to the manuscript that was received first. However, editorial consideration of multiple submissions may be justified under these circumstances, and there may even be a good reason to publish more than one manuscript because different analytical approaches may be complementary and equally valid.

III. E. Correspondence

The corresponding author/guarantor has primary responsibility for correspondence with the journal, but the ICMJE recommends that editors send a copy of any correspondence to all listed authors.

Biomedical journals should provide the readership with a mechanism for submitting comments, questions, or criticisms about published articles, as well as brief reports and commentary unrelated to previously published articles. This probably but not necessarily takes the form of a correspondence section or column. The authors of articles discussed in correspondence should be given an opportunity to respond, preferably in the same issue in which the original correspondence appears. Authors of correspondence should be asked to declare any competing or conflicting interests.

Published correspondence may be edited for length, grammatical correctness, and journal style. Alternatively, editors may choose to publish unedited correspondence, for example in rapid-response sections on the Internet. The

Recommandations de l'International Committee of Journal medical editors (ICMJE)

Mise à jour : avril 2010

Exigences uniformes pour les manuscrits soumis aux revues biomédicales : rédaction et édition de la publication biomédicale

Il s'agit d'une traduction en français des "Uniform requirements for manuscripts submitted to biomedical journals : writing and editing for medical publication" (Exigences uniformes pour les manuscrits soumis aux revues biomédicales : rédaction et édition de la publication biomédicale) de l'ICMJE. La Haute Autorité de Santé (Saint-Denis, France) a préparé cette traduction. L'ICMJE n'a ni appuyé ni approuvé le contenu de cette traduction. L'ICMJE mettant périodiquement à jour les Exigences uniformes, il est possible que cette traduction préparée le 17 janvier 2011 ne représente pas exactement la version officielle actuelle figurant sur le site www.icmje.org. Dans cette version française, le terme « peer-review » a été traduit par « évaluation par les pairs », et le terme « reviewer » par « relecteur ».

(Mots clés) Éthique de la publication : parrainage, qualité d'auteur et responsabilité

I. Déclaration d'intention
A. À propos des Exigences uniformes
B. Utilisateurs potentiels des Exigences uniformes
C. Comment utiliser les Exigences uniformes
II. Considérations éthiques relatives à la conduite et à la présentation des recherches
A. Auteurs et collaborateurs
1. Auteurs
2. Contributeurs cités dans les remerciements
B. Responsabilité éditoriale
1. Le rôle du rédacteur en chef
2. Liberté éditoriale
C. Évaluation par les pairs
D. Conflits d'intérêts
1. Conflits d'intérêts potentiels liés aux engagements des auteurs individuels
2. Conflits d'intérêts potentiels liés au soutien du projet
3. Conflits d'intérêts potentiels liés aux engagements des rédacteurs en chef, de la rédaction ou des relecteurs
E. Vie privée et confidentialité
1. Patients et participants à l'étude
2. Auteurs et relecteurs
F. Protection des sujets humains et animaux participant à la recherche

III. Problème d'édition et de rédaction liés à la publication dans des revues biomédicales
A. Obligation de publier des études négatives
B. Corrections, rétractations et « expressions de réserves »
C. Droit d'auteur
D. Publications croisées
1. Double soumission
2. Publication redondante
3. Publication secondaire acceptable
4. Manuscrits concurrents basés sur la même étude
a. Divergences quant à l'analyse ou l'interprétation
b. Différences quant aux méthodes ou résultats présentés
5. Manuscrits concurrents basés sur la même base de données
E. Correspondance

essentielle à des fins scientifiques et que le patient (ou ses parents ou son tuteur) ne donne son consentement éclairé par écrit pour la publication. Le consentement éclairé, dans ce cas, nécessite que le patient identifiable ait consulté le manuscrit à publier. Les auteurs doivent révéler à ces patients tout document potentiel permettant de les identifier qui pourrait être disponible sur Internet ainsi que sur papier après publication. Le consentement des patients doit être obtenu par écrit et archivé par la revue, les auteurs ou tous deux, conformément aux dispositions des règlementations ou des lois locales. Les lois applicables varient d'un lieu à un autre, et les revues doivent établir leurs propres politiques sous les conseils d'experts juridiques. Étant donné qu'une revue qui archive le consentement connaîtra l'identité du patient, certaines revues peuvent décider que la confidentialité des patients est mieux protégée si l'auteur archive le consentement et qu'il fournit à la revue une déclaration écrite attestant qu'il a bien reçu et archivé le consentement écrit des patients.

Si elles ne sont pas essentielles, les informations permettant d'identifier les patients doivent être omises. En cas de doute quant à la protection de l'anonymat, le consentement éclairé doit être obtenu. Par exemple, le fait de masquer la région des yeux sur les photographies des patients ne protège pas suffisamment leur anonymat. Si des caractéristiques permettant d'identifier les patients sont modifiées pour protéger leur anonymat, par exemple, l'origine génétique, les auteurs doivent donner l'assurance, et les rédacteurs en chef doivent constater, que ces modifications ne dénaturent pas la signification scientifique.

L'exigence du consentement éclairé doit être précisée dans les recommandations aux auteurs de la revue. Lorsque le consentement éclairé a été obtenu, cela doit être spécifié dans l'article publié.

II. E. 2. Auteurs et relecteurs

Les manuscrits doivent être révisés dans le respect de la confidentialité des auteurs. Lorsqu'ils soumettent leurs manuscrits en vue de leur révision, les auteurs confient aux rédacteurs en chef les résultats de leurs travaux scientifiques et de leur effort créatif, dont peuvent dépendre leur réputation et leur carrière. Les droits des auteurs peuvent être violés par la divulgation de détails confidentiels pendant la révision de leur manuscrit. Les relecteurs ont également un droit à la confidentialité qui doit être respecté par le rédacteur en chef. La confidentialité peut être violée en cas d'allégation de malhonnêteté ou de fraude, mais dans tout autre cas elle doit être respectée.

Les rédacteurs en chef ne doivent divulguer aucune information au sujet des manuscrits (notamment leur réception, leur contenu, l'état du processus de relecture, la critique des relecteurs ou la décision finale) à toute personne autre que les auteurs et les relecteurs. Cela inclut les demandes d'utiliser les documents pour des procédures judiciaires.

Les rédacteurs en chef doivent préciser à leurs relecteurs que les manuscrits envoyés pour révision sont des communications confidentielles qui sont la propriété privée de leurs auteurs. Ainsi, les relecteurs et les membres de la rédaction doivent respecter les droits des auteurs et ne pas discuter publiquement du travail des auteurs ou s'approprier leurs idées avant la publication de l'article. Les relecteurs ne doivent pas être autorisés à faire des copies du manuscrit pour leurs dossiers et il doit leur être interdit de les partager avec d'autres personnes, sauf avec l'autorisation du rédacteur en chef. Les relecteurs doivent rendre ou détruire les copies des manuscrits après avoir soumis leur rapport. Les rédacteurs en chef ne doivent pas conserver les copies des manuscrits refusés.

Les commentaires du relecteur ne doivent pas être publiés ou rendus publics de toute autre manière sans l'autorisation du relecteur, de l'auteur et du rédacteur en chef.

Les avis diffèrent quant à l'anonymat des relecteurs. Les auteurs doivent consulter les recommandations aux auteurs de la revue dans laquelle ils ont choisi de publier un manuscrit pour déterminer si les révisions sont anonymes. Lorsque les commentaires ne sont pas signés, l'identité du relecteur ne doit pas être révélée à l'auteur ni à toute autre personne sans l'autorisation du relecteur.

Certaines revues publient les commentaires des relecteurs avec l'article. Une telle procédure ne doit être adoptée qu'avec le consentement des auteurs et des relecteurs. Cependant, les commentaires des relecteurs doivent être envoyés aux autres personnes évaluant le même manuscrit, ce qui aide les relecteurs à apprendre du processus de relecture. En outre, les relecteurs peuvent être informés de la décision finale du rédacteur en chef quant à la publication ou non du manuscrit.

II. F. Protection des sujets humains et animaux participant à la recherche

Dans le cas d'expérimentations sur des sujets humains, les auteurs doivent indiquer si les procédures employées étaient conformes aux normes éthiques du comité responsable des expérimentations humaines (institutionnel et national) et à la Déclaration d'Helsinki de 1975, révisée en 2008 (5). Si l'on met en doute la conformité des recherches à la Déclaration d'Helsinki, les auteurs doivent expliquer les raisons de leur approche et démontrer que le comité d'éthique indépendant a approuvé explicitement les aspects incertains de l'étude. Dans le cas d'expérimentations menées sur des animaux, les auteurs doivent indiquer si les directives nationales et institutionnelles ont été respectées dans le cadre des soins et de l'utilisation des animaux de laboratoire.

III. D. Publications croisées

III. D. 1. Double soumission

La plupart des revues biomédicales ne considéreront pas les manuscrits simultanément soumis à d'autres revues.

Parmi les principales considérations qui ont conduit à l'élaboration de cette politique, on trouve :

le potentiel de désaccord lorsque deux revues (ou plus) revendiquent le droit de publier un manuscrit qui a été soumis simultanément à plus d'une revue ;

et 2) la possibilité que deux revues ou plus entreprendront involontairement et inutilement le travail de relecture et d'édition du même manuscrit, et publieront le même article.

Cependant, les rédacteurs en chef de différentes revues peuvent décider de publier simultanément ou conjointement un article s'ils estiment que cette décision est dans l'intérêt de la santé publique.

III. D. 2. Publication redondante

Une publication redondante (ou double) est la publication d'un article qui correspond en grande partie à un article déjà publié dans la presse écrite ou électronique.

Les lecteurs de revues de littérature primaire imprimées ou électroniques, méritent de pouvoir faire confiance au fait qu'ils lisent l'article original, à moins qu'une note de l'auteur et du rédacteur en chef n'indique clairement qu'il s'agit là de la republication délibérée d'un article. Cette position se fonde sur les lois internationales sur le droit d'auteur, l'éthique et une utilisation efficace des ressources. La double publication de recherches originales est particulièrement problématique car cela peut donner lieu à une double comptabilisation involontaire ou à une pondération inappropriée des résultats d'une étude unique, ce qui dénature les preuves disponibles.

La plupart des revues ne souhaitent pas recevoir d'articles portant sur des travaux qui ont déjà été présentés en grande partie dans un article publié ou qui sont décrits dans un autre article soumis ou accepté pour publication dans un support écrit ou électronique. Cette politique n'empêche pas une revue de prendre en considération un article ayant été refusé par une autre revue ou un rapport complet suivant la publication d'un rapport préliminaire, tel qu'un résumé ou une affiche présentée lors d'une réunion professionnelle. Cela n'empêche pas non plus les revues de considérer un article dont une partie a été présentée dans le cadre d'une réunion scientifique ou dont la publication est à l'étude au cours de débats ou de processus similaires. Les communiqués de presse sur des réunions planifiées ne sont généralement pas considérés comme étant des infractions à cette règle, cependant, ils peuvent le devenir si des données supplémentaires ou des copies de tableaux et d'illustrations les complètent.. L'ICMJE ne considère pas les résultats publiés dans les registres d'essais cliniques comme une publication antérieure s'ils sont présentés dans le même registre, approuvé par l'ICMJE, où a eu lieu l'enregistrement initial des méthodes de l'essai, et s'ils sont publiés sous la forme d'un résumé structuré ou d'un tableau. En outre, l'ICMJE estime que le registre des résultats doit soit citer les publications intégrales des résultats si elles sont disponibles, soit inclure une déclaration indiquant que les résultats n'ont pas encore été publiés dans une revue évaluée par des pairs.

Lorsqu'un auteur soumet un article, il doit toujours faire une déclaration complète au rédacteur en chef indiquant toutes les soumissions et rapports antérieurs (y compris les présentations de réunion et la publication de résultats dans des registres) qui pourraient être considérés comme des publications doubles ou redondantes. L'auteur doit aussi avertir le rédacteur en chef si le manuscrit contient des éléments ayant fait l'objet d'une présentation antérieure publiée par l'auteur ou ayant été soumis dans une présentation connexe pour une autre publication. De telles présentations doivent être citées et référencées dans le nouvel article. Des copies de celles-ci doivent être fournies avec le manuscrit soumis afin d'aider le rédacteur en chef à faire la part des choses.

En cas de tentative ou de constatation de publication double ou redondante n'ayant pas fait l'objet d'une notification, les auteurs doivent s'attendre à ce que la rédaction prenne des mesures, au minimum, un refus rapide du manuscrit soumis. Si le rédacteur en chef n'a pas été informé des violations et que l'article a déjà été publié, un avis de publication double ou redondante sera probablement publié avec ou sans les explications ou l'approbation de l'auteur.

La communication préalable aux medias, aux agences publiques ou aux fabricants d'une information scientifique décrite dans un article ou une lettre à la rédaction qui a été acceptée mais qui n'a pas encore été publiée constitue une violation des politiques de nombreuses revues. Cette communication peut être justifiée lorsque l'article ou la lettre décrit des avancées thérapeutiques majeures ou des risques pour la santé publique, tels que les effets indésirables graves de médicaments, vaccins, autres produits biologiques, dispositifs médicaux, ou des maladies à déclaration obligatoire. Cette communication ne doit pas compromettre la publication, mais doit être abordée au préalable avec le rédacteur en chef qui doit l'approuver.

Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals*

Updated December 2013

I. About the Recommendations
  A. Purpose of the Recommendations
  B. Who Should Use the Recommendations?
  C. History of the Recommendations
II. Roles and Responsibilities of Authors, Contributors, Reviewers, Editors, Publishers, and Owners
  A. Defining the Role of Authors and Contributors
    1. Why Authorship Matters
    2. Who Is an Author?
    3. Non-Author Contributors
  B. Author Responsibilities—Conflicts of Interest
    1. Participants
      a. Authors
      b. Peer Reviewers
      c. Editors and Journal Staff
    2. Reporting Conflicts of Interest
  C. Responsibilities in the Submission and Peer-Review Process
    1. Authors
    2. Journals
      a. Confidentiality
      b. Timeliness
      c. Peer Review
      d. Integrity
    3. Peer Reviewers
  D. Journal Owners and Editorial Freedom
    1. Journal Owners
    2. Editorial Freedom
  E. Protection of Research Participants
III. Publishing and Editorial Issues Related to Publication in Medical Journals
  A. Corrections and Version Control
  B. Scientific Misconduct, Expressions of Concern, and Retraction
  C. Copyright
  D. Overlapping Publications
    1. Duplicate Submission
    2. Duplicate Publication
    3. Acceptable Secondary Publication
    4. Manuscripts Based on the Same Database
  E. Correspondence
  F. Supplements, Theme Issues, and Special Series
  G. Sponsorship of Partnerships
  H. Electronic Publishing
  I. Advertising
  J. Journals and the Media
  K. Clinical Trial Registration
IV. Manuscript Preparation and Submission
  A. Preparing a Manuscript for Submission to a Medical Journal
    1. General Principles
    2. Reporting Guidelines
    3. Manuscript Sections
      a. Title Page
      b. Abstract
      c. Introduction
      d. Methods
        i. Selection and Description of Participants
        ii. Technical Information
        iii. Statistics
      e. Results
      f. Discussion
      g. References
        i. General Considerations
        ii. Style and Format
      h. Tables
      i. Illustrations (Figures)
      j. Units of Measurement
      k. Abbreviations and Symbols
  B. Sending the Manuscript to the Journal

I. About the Recommendations

A. Purpose of the Recommendations

ICMJE developed these recommendations to review best practice and ethical standards in the conduct and reporting of research and other material published in medical journals, and to help authors, editors, and others involved in peer review and biomedical publishing create and distribute accurate, clear, unbiased medical journal articles. The recommendations may also provide useful insights into the medical editing and publishing process for the media, patients and their families, and general readers.

B. Who Should Use the Recommendations?

These recommendations are intended primarily for use by authors who might submit their work for publication to ICMJE member journals. Many non-ICMJE journals voluntarily use these recommendations (see www.icmje.org/journals.html). The ICMJE encourages that use but has no authority to monitor or enforce it. In all cases, authors should use these recommendations along with individual journals' instructions to authors. Authors should also consult guidelines for the reporting of specific study types (e.g., the CONSORT guidelines for the reporting of randomized trials); see http://equator-network.org.

* Developed by members of the ICMJE over the period 2011 to 2013.

rich4/zai-aim/zai-aim/zai22213/-zai0001d13a | phillipa | S=12 | 1/31/14 | 10:52 | Art:

Journals that follow these recommendations are encouraged to incorporate them into their instructions to authors and to make explicit in those instructions that they follow ICMJE recommendations. Journals that wish to be identified on the ICMJE website as following these recommendations should notify the ICMJE secretariat via e-mail at icmje@acponline.org. Journals that in the past have requested such identification but who no longer follow ICMJE recommendations should use the same means to request removal from this list.

The ICMJE encourages wide dissemination of these recommendations and reproduction of this document in its entirety for educational, not-for-profit purposes without regard for copyright, but all uses of the recommendations and document should direct readers to www.icmje.org for the official, most recent version, as the ICMJE updates the recommendations periodically when new issues arise.

C. History of the Recommendations

The ICMJE has produced multiple editions of this document, previously known as the Uniform Requirements for Manuscripts Submitted to Biomedical Journals (URMs). The URM was first published in 1978 as a way of standardizing manuscript format and preparation across journals. Over the years, issues in publishing that went well beyond manuscript preparation arose, resulting in development of a number of Separate Statements on editorial policy. The entire Uniform Requirements document was revised in 1997; sections were updated in May 1999 and May 2000. In May 2001, the ICMJE revised the sections related to potential conflicts of interest. In 2003, the committee revised and reorganized the entire document and incorporated the Separate Statements into the text, and revised it again in 2010. Previous versions of this document can be found in the "Archives" section of www.icmje.org. This version, now renamed "Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals" (ICMJE Recommendations), was released in 2013.

II. Roles and Responsibilities of Authors, Contributors, Reviewers, Editors, Publishers, and Owners

A. Defining the Role of Authors and Contributors

1. Why Authorship Matters

Authorship confers credit and has important academic, social, and financial implications. Authorship also implies responsibility and accountability for published work. The following recommendations are intended to ensure that contributors who have made substantive intellectual contributions to a paper are given credit as authors, but also that contributors credited as authors understand their role in taking responsibility and being accountable for what is published.

Because authorship does not communicate what contributions qualified an individual to be an author, some journals now request and publish information about the contributions of each person named as having participated in a submitted study, at least for original research. Editors are strongly encouraged to develop and implement a contributorship policy, as well as a policy that identifies who is responsible for the integrity of the work as a whole. Such policies remove much of the ambiguity surrounding contributions, but leave unresolved the question of the quantity and quality of contribution that qualify an individual for authorship. The ICMJE has thus developed criteria for authorship that can be used by all journals, including those that distinguish authors from other contributors.

2. Who Is an Author?

The ICMJE recommends that authorship be based on the following 4 criteria:

1. Substantial contributions to the conception or design of the work; or the acquisition, analysis, or interpretation of data for the work; AND
2. Drafting the work or revising it critically for important intellectual content; AND
3. Final approval of the version to be published; AND
4. Agreement to be accountable for all aspects of the work in ensuring that questions related to the accuracy or integrity of any part of the work are appropriately investigated and resolved.

In addition to being accountable for the parts of the work he or she has done, an author should be able to identify which co-authors are responsible for specific other parts of the work. In addition, authors should have confidence in the integrity of the contributions of their co-authors.

All those designated as authors should meet all four criteria for authorship, and all who meet the four criteria should be identified as authors. Those who do not meet all four criteria should be acknowledged—see Section II.A.3 below. These authorship criteria are intended to reserve the status of authorship for those who deserve credit and can take responsibility for the work. The criteria are not intended for use as a means to disqualify colleagues from authorship who otherwise meet authorship criteria by denying them the opportunity to meet criterion #s 2 or 3. Therefore, all individuals who meet the first criterion should have the opportunity to participate in the review, drafting, and final approval of the manuscript.

The individuals who conduct the work are responsible for identifying who meets these criteria and ideally should do so when planning the work, making modifications as appropriate as the work progresses. It is the collective responsibility of the authors, not the journal to which the work is submitted, to determine that all people named as authors meet all four criteria; it is not the role of journal editors to determine who qualifies or does not qualify for authorship or to arbitrate authorship conflicts. If agreement cannot be reached about who qualifies for authorship, the institution(s) where the work was performed, not

rich4/zai-aim/zai-aim/zai22213/-zai0001d13a | phillipa | S=12 | 1/31/14 | 10:52 | Art:

tracted in all its forms (Abstract, full text, PDF). Ideally, the authors of the retraction should be the same as those of the article, but if they are unwilling or unable the editor may under certain circumstances accept retractions by other responsible persons, or the editor may be the sole author of the retraction or expression of concern. The text of the retraction should explain why the article is being retracted and include a complete citation reference to that article. Retracted articles should remain in the public domain and be clearly labelled as retracted.

The validity of previous work by the author of a fraudulent paper cannot be assumed. Editors may ask the author's institution to assure them of the validity of earlier work published in their journals, or they may retract it. If this is not done, editors may choose to publish an announcement expressing concern that the validity of previously published work is uncertain.

The integrity of research may also be compromised by inappropriate methodology that could lead to retraction.

See COPE flowcharts for further guidance on retractions and expressions of concern. See Section IV.g.i. for guidance about avoiding referencing retracted articles.

C. Copyright

Journals should make clear the type of copyright under which work will be published, and if the journal retains copyright, should detail the journal's position on the transfer of copyright for all types of content, including audio, video, protocols, and data sets. Medical journals may ask authors to transfer copyright to the journal. Some journals require transfer of a publication license. Some journals do not require transfer of copyright and rely on such vehicles as Creative Commons licenses. The copyright status of articles in a given journal can vary: Some content cannot be copyrighted (for example, articles written by employees of some governments in the course of their work). Editors may waive copyright on other content, and some content may be protected under other agreements.

D. Overlapping Publications

1. Duplicate Submission

Authors should not submit the same manuscript, in the same or different languages, simultaneously to more than one journal. The rationale for this standard is the potential for disagreement when two (or more) journals claim the right to publish a manuscript that has been submitted simultaneously to more than one journal, and the possibility that two or more journals will unknowingly and unnecessarily undertake the work of peer review, edit the same manuscript, and publish the same article.

2. Duplicate Publication

Duplicate publication is publication of a paper that overlaps substantially with one already published, without clear, visible reference to the previous publication.

Readers of medical journals deserve to be able to trust that what they are reading is original unless there is a clear statement that the author and editor are intentionally republishing an article (which might be considered for historic or landmark papers, for example). The bases of this position are international copyright laws, ethical conduct, and cost-effective use of resources. Duplicate publication of original research is particularly problematic because it can result in inadvertent double-counting of data or inappropriate weighting of the results of a single study, which distorts the available evidence.

When authors submit a manuscript reporting work that has already been reported in large part in a published article or is contained in or closely related to another paper that has been submitted or accepted for publication elsewhere, the letter of submission should clearly say so and the authors should provide copies of the related material to help the editor decide how to handle the submission. See also Section IV.B.

This recommendation does not prevent a journal from considering a complete report that follows publication of a preliminary report, such as a letter to the editor or an abstract or poster displayed at a scientific meeting. It also does not prevent journals from considering a paper that has been presented at a scientific meeting but was not published in full, or that is being considered for publication in proceedings or similar format. Press reports of scheduled meetings are not usually regarded as breaches of this rule, but they may be if additional data tables or figures enrich such reports. Authors should also consider how dissemination of their findings outside of scientific presentations at meetings may diminish the priority journal editors assign to their work. An exception to this principle may occur when information that has immediate implications for public health needs to be disseminated, but when possible, early distribution of findings before publication should be discussed with and agreed upon by the editor in advance.

Sharing with public media, government agencies, or manufacturers the scientific information described in a paper or a letter to the editor that has been accepted but not yet published violates the policies of many journals. Such reporting may be warranted when the paper or letter describes major therapeutic advances; reportable diseases; or public health hazards, such as serious adverse effects of drugs, vaccines, other biological products, medical devices. This reporting, whether in print or online, should not jeopardize publication, but should be discussed with and agreed upon by the editor in advance when possible.

The ICMJE does not consider results posted in clinical trial registries as previous publication if the results are presented in the same, ICMJE-accepted registry in which initial registration of trial methods occurred and if the results are posted in the form of brief structured abstracts or tables. The ICMJE encourages authors to include a statement with the registration that indicates that the results have not yet been published in a peer-reviewed journal, and to update the results registry with the full journal citation when the results are published.

rich4/zai-aim/zai-aim/zai22213/-zai0001d13a | phillipa | S=12 | 1/31/14 | 10:52 | Art:

Editors of different journals may together decide to simultaneously or jointly publish an article if they believe that doing so would be in the best interest of public health. However, the National Library of Medicine (NLM) indexes all such simultaneously published joint publications separately, so editors should include a statement making the simultaneous publication clear to readers.

Authors who attempt duplicate publication without such notification should expect at least prompt rejection of the submitted manuscript. If the editor was not aware of the violations and the article has already been published, then the article might warrant retraction with or without the author's explanation or approval.

See COPE flowcharts for further guidance on handling duplicate publication.

3. Acceptable Secondary Publication

Secondary publication of material published in other journals or online may be justifiable and beneficial, especially when intended to disseminate important information to the widest possible audience (e.g., guidelines produced by government agencies and professional organizations in the same or a different language). Secondary publication for various other reasons may also be justifiable provided the following conditions are met:

1. The authors have received approval from the editors of both journals (the editor concerned with secondary publication must have access to the primary version).
2. The priority of the primary publication is respected by a publication interval negotiated by both editors with the authors.
3. The paper for secondary publication is intended for a different group of readers; an abbreviated version could be sufficient.
4. The secondary version faithfully reflects the data and interpretations of the primary version.
5. The secondary version informs readers, peers, and documenting agencies that the paper has been published in whole or in part elsewhere—for example, with a note that might read, "This article is based on a study first reported in the [journal title, with full reference]"—and the secondary version cites the primary reference.
6. The title of the secondary publication should indicate that it is a secondary publication (complete or abridged republication or translation) of a primary publication. Of note, the NLM does not consider translations to be "republications" and does not cite or index them when the original article was published in a journal that is indexed in MEDLINE.

When the same journal simultaneously publishes an article in multiple languages, the MEDLINE citation will note the multiple languages (for example, Angelo M. Journal networking in nursing: a challenge to be shared. Rev Esc Enferm USP. 2011 Dec 45[6]:1281-2,1279-80,1283-4. Article in English, Portuguese, and Spanish. No abstract available. PMID 22241182).

4. Manuscripts Based on the Same Database

If editors receive manuscripts from separate research groups or from the same group analyzing the same data set (for example, from a public database, or systematic reviews or meta-analyses of the same evidence), the manuscripts should be considered independently because they may differ in their analytic methods, conclusions, or both. If the data interpretation and conclusions are similar, it may be reasonable although not mandatory for editors to give preference to the manuscript submitted first. Editors might consider publishing more than one manuscript that overlap in this way because different analytical approaches may be complementary and equally valid, but manuscripts based upon the same dataset should add substantially to each other to warrant consideration for publication as separate papers, with appropriate citation of previous publications from the same dataset to allow for transparency.

Secondary analyses of clinical trial data should cite any primary publication, clearly state that it contains secondary analyses/results, and use the same identifying trial registration number as the primary trial.

Sometimes for large trials it is planned from the beginning to produce numerous separate publications regarding separate research questions but using the same original patient sample. In this case authors may use the original single trial registration number, if all the outcome parameters were defined in the original registration. If the authors registered several substudies as separate entries in, for example, clinicaltrials.gov, then the unique trial identifier should be given for the study in question, The main issue is transparency, so no matter what model is used it should be obvious for the reader.

E. Correspondence

Medical journals should provide readers with a mechanism for submitting comments, questions, or criticisms about published articles, usually but not necessarily always through a correspondence section or online forum. The authors of articles discussed in correspondence or an online forum have a responsibility to respond to substantial criticisms of their work using those same mechanisms and should be asked by editors to respond. Authors of correspondence should be asked to declare any competing or conflicting interests.

Correspondence may be edited for length, grammatical correctness, and journal style. Alternatively, editors may choose to make available to readers unedited correspondence, for example, via an online commenting system. Such commenting is not indexed in Medline unless it is subsequently published on a numbered electronic or print page. However the journal handles correspondence, it should make known its practice. In all instances, editors

rich4/zai-aim/zai-aim/zai22213/-zai0001d13a | phillipa | S=12 | 1/31/14 | 10:52 | Art:

Defining the Role of Authors and Contributors

PAGE CONTENTS

1. Why Authorship Matters
2. Who Is an Author?
3. Non-Author Contributors

1. Why Authorship Matters

Authorship confers credit and has important academic, social, and financial implications. Authorship also implies responsibility and accountability for published work. The following recommendations are intended to ensure that contributors who have made substantive intellectual contributions to a paper are given credit as authors, but also that contributors credited as authors understand their role in taking responsibility and being accountable for what is published.

Because authorship does not communicate what contributions qualified an individual to be an author, some journals now request and publish information about the contributions of each person named as having participated in a submitted study, at least for original research. Editors are strongly encouraged to develop and implement a contributorship policy, as well as a policy that identifies who is responsible for the integrity of the work as a whole. Such policies remove much of the ambiguity surrounding contributions, but leave unresolved the question of the quantity and quality of contribution that qualify an individual for authorship. The ICMJE has thus developed criteria for authorship that can be used by

KEEP UP-TO-DATE
Request to receive an E-mail when the Recommendations are updated.

Subscribe to Changes

all journals, including those that distinguish authors from other contributors.

2. Who Is an Author?

The ICMJE recommends that authorship be based on the following 4 criteria:

- Substantial contributions to the conception or design of the work; or the acquisition, analysis, or interpretation of data for the work; AND
- Drafting the work or revising it critically for important intellectual content; AND
- Final approval of the version to be published; AND
- Agreement to be accountable for all aspects of the work in ensuring that questions related to the accuracy or integrity of any part of the work are appropriately investigated and resolved.

In addition to being accountable for the parts of the work he or she has done, an author should be able to identify which co-authors are responsible for specific other parts of the work. In addition, authors should have confidence in the integrity of the contributions of their co-authors.

All those designated as authors should meet all four criteria for authorship, and all who meet the four criteria should be identified as authors. Those who do not meet all four criteria should be acknowledged—see Section II.A.3 below. These authorship criteria are intended to reserve the status of authorship for those who deserve credit and can take responsibility for the work. The criteria are not intended for use as a means to disqualify colleagues from authorship who otherwise meet authorship criteria by denying them the opportunity to meet criterion #s 2 or 3. Therefore, all individuals who meet the first criterion should have the opportunity to participate in the review, drafting, and final approval of the manuscript.

The individuals who conduct the work are responsible for identifying who meets these criteria and ideally should do so when planning the work, making modifications as appropriate as the work progresses. It is the collective responsibility of the authors, not the journal to which the work is submitted, to determine that all people named as authors meet all four criteria; it is not the role of journal editors to determine who qualifies or does not qualify for authorship or to arbitrate authorship conflicts. If agreement cannot be reached about who qualifies for authorship, the institution(s) where the work was performed, not the journal editor, should be asked to investigate. If authors request removal or addition of an

author after manuscript submission or publication, journal editors should seek an explanation and signed statement of agreement for the requested change from all listed authors and from the author to be removed or added.

The corresponding author is the one individual who takes primary responsibility for communication with the journal during the manuscript submission, peer review, and publication process, and typically ensures that all the journal's administrative requirements, such as providing details of authorship, ethics committee approval, clinical trial registration documentation, and gathering conflict of interest forms and statements, are properly completed, although these duties may be delegated to one or more coauthors. The corresponding author should be available throughout the submission and peer review process to respond to editorial queries in a timely way, and should be available after publication to respond to critiques of the work and cooperate with any requests from the journal for data or additional information should questions about the paper arise after publication. Although the corresponding author has primary responsibility for correspondence with the journal, the ICMJE recommends that editors send copies of all correspondence to all listed authors.

When a large multi-author group has conducted the work, the group ideally should decide who will be an author before the work is started and confirm who is an author before submitting the manuscript for publication. All members of the group named as authors should meet all four criteria for authorship, including approval of the final manuscript, and they should be able to take public responsibility for the work and should have full confidence in the accuracy and integrity of the work of other group authors. They will also be expected as individuals to complete conflict-of-interest disclosure forms.

Some large multi-author groups designate authorship by a group name, with or without the names of individuals. When submitting a manuscript authored by a group, the corresponding author should specify the group name if one exists, and clearly identify the group members who can take credit and responsibility for the work as authors. The byline of the article identifies who is directly responsible for the manuscript, and MEDLINE lists as authors whichever names appear on the byline. If the byline includes a group name, MEDLINE will list the names of individual group members who are authors or who are collaborators, sometimes called non-author contributors, if there is a note associated with the byline clearly stating that the individual names are elsewhere in the paper and whether those names are authors or collaborators.

3. Non-Author Contributors

Contributors who meet fewer than all 4 of the above criteria for authorship should not be listed as authors, but they should be acknowledged. Examples of activities that alone (without other contributions) do not qualify a contributor for authorship are acquisition of funding; general supervision of a research group or general administrative support; and writing assistance, technical editing, language editing, and proofreading. Those whose contributions do not justify authorship may be acknowledged individually or together as a group under a single heading (e.g. "Clinical Investigators" or "Participating Investigators"), and their contributions should be specified (e.g., "served as scientific advisors," "critically reviewed the study proposal," "collected data," "provided and cared for study patients", "participated in writing or technical editing of the manuscript").

Because acknowledgment may imply endorsement by acknowledged individuals of a study's data and conclusions, editors are advised to require that the corresponding author obtain written permission to be acknowledged from all acknowledged individuals.

NEXT: Author Responsibilities—Conflicts of Interest

© 2014 International Committee of Medical Journal Editors. All Rights Reserved.
Site designed and hosted by Annals of Internal Medicine / American College of Physicians.

Singapore Statement on Research Integrity

Preamble. The value and benefits of research are vitally dependent on the integrity of research. While there can be and are national and disciplinary differences in the way research is organized and conducted, there are also principles and professional responsibilities that are fundamental to the integrity of research wherever it is undertaken.

PRINCIPLES

Honesty in all aspects of research

Accountability in the conduct of research

Professional courtesy and fairness in working with others

Good stewardship of research on behalf of others

RESPONSIBILITIES

1. Integrity: Researchers should take responsibility for the trustworthiness of their research.

2. Adherence to Regulations: Researchers should be aware of and adhere to regulations and policies related to research.

3. Research Methods: Researchers should employ appropriate research methods, base conclusions on critical analysis of the evidence and report findings and interpretations fully and objectively.

4. Research Records: Researchers should keep clear, accurate records of all research in ways that will allow verification and replication of their work by others.

5. Research Findings: Researchers should share data and findings openly and promptly, as soon as they have had an opportunity to establish priority and ownership claims.

6. Authorship: Researchers should take responsibility for their contributions to all publications, funding applications, reports and other representations of their research. Lists of authors should include all those and only those who meet applicable authorship criteria.

7. Publication Acknowledgement: Researchers should acknowledge in publications the names and roles of those who made significant contributions to the research, including writers, funders, sponsors, and others, but do not meet authorship criteria.

8. Peer Review: Researchers should provide fair, prompt and rigorous evaluations and respect confidentiality when reviewing others' work.

9. Conflict of Interest: Researchers should disclose financial and other conflicts of interest that could compromise the trustworthiness of their work in research proposals, publications and public communications as well as in all review activities.

10. Public Communication: Researchers should limit professional comments to their recognized expertise when engaged in public discussions about the application and importance of research findings and clearly distinguish professional comments from opinions based on personal views.

11. Reporting Irresponsible Research Practices: Researchers should report to the appropriate authorities any suspected research misconduct, including fabrication, falsification or plagiarism, and other irresponsible research practices that undermine the trustworthiness of research, such as carelessness, improperly listing authors, failing to report conflicting data, or the use of misleading analytical methods.

12. Responding to Irresponsible Research Practices: Research institutions, as well as journals, professional organizations and agencies that have commitments to research, should have procedures for responding to allegations of misconduct and other irresponsible research practices and for protecting those who report such behavior in good faith. When misconduct or other irresponsible research practice is confirmed, appropriate actions should be taken promptly, including correcting the research record.

13. Research Environments: Research institutions should create and sustain environments that encourage integrity through education, clear policies, and reasonable standards for advancement, while fostering work environments that support research integrity.

14. Societal Considerations: Researchers and research institutions should recognize that they have an ethical obligation to weigh societal benefits against risks inherent in their work.

The Singapore Statement on Research Integrity was developed as part of the 2nd World Conference on Research Integrity, 21-24 July 2010, in Singapore, as a global guide to the responsible conduct of research. It is not a regulatory document and does not represent the official policies of the countries and organizations that funded and/or participated in the Conference. For official policies, guidance, and regulations relating to research integrity, appropriate national bodies and organizations should be consulted. Available at: ***www.singaporestatement.org***

Responsible research publication: international standards for authors

A position statement developed at the 2nd World Conference on Research Integrity, Singapore, July 22-24, 2010

Elizabeth Wager & Sabine Kleinert

Contact details: liz@sideview.demon.co.uk
sabine.kleinert@lancet.com

- **Summary**
- The research being reported should have been conducted in an ethical and responsible manner and should comply with all relevant legislation.
- Researchers should present their results clearly, honestly, and without fabrication, falsification or inappropriate data manipulation.
- Researchers should strive to describe their methods clearly and unambiguously so that their findings can be confirmed by others.
- Researchers should adhere to publication requirements that submitted work is original, is not plagiarised, and has not been published elsewhere.
- Authors should take collective responsibility for submitted and published work.
- The authorship of research publications should accurately reflect individuals' contributions to the work and its reporting.
- Funding sources and relevant conflicts of interest should be disclosed.

Cite this as:
Wager E & Kleinert S (2011) Responsible research publication: international standards for authors. A position statement developed at the 2nd World Conference on Research Integrity, Singapore, July 22-24, 2010. Chapter 50 in: Mayer T & Steneck N (eds) *Promoting Research Integrity in a Global Environment.* Imperial College Press / World Scientific Publishing, Singapore (pp 309-16). (ISBN 978-981-4340-97-7)

Introduction

Publication is the final stage of research and therefore a responsibility for all researchers. Scholarly publications are expected to provide a detailed and permanent record of research. Because publications form the basis for both new research and the application of findings, they can affect not only the research community but also, indirectly, society at large. Researchers therefore have a responsibility to ensure that their publications are honest, clear, accurate, complete and balanced, and should avoid misleading, selective or ambiguous reporting. Journal editors also have responsibilities for ensuring the integrity of the research literature and these are set out in companion guidelines.

This document aims to establish international standards for authors of scholarly research publications and to describe responsible research reporting practice. We hope these standards will be endorsed by research institutions, funders, and professional societies; promoted by editors and publishers; and will aid in research integrity training.

Responsible research publication

1 Soundness and reliability

1.1 The research being reported should have been conducted in an ethical and responsible manner and follow all relevant legislation. *[See also the Singapore Statement on Research Integrity, www.singaporestatement.org]*

1.2 The research being reported should be sound and carefully executed.

1.3 Researchers should use appropriate methods of data analysis and display (and, if needed, seek and follow specialist advice on this).

1.4 Authors should take collective responsibility for their work and for the content of their publications. Researchers should check their publications carefully at all stages to ensure methods and findings are reported accurately. Authors should carefully check calculations, data presentations, typescripts/submissions and proofs.

2 Honesty

2.1 Researchers should present their results honestly and without fabrication, falsification or inappropriate data manipulation. Research images (e.g. micrographs, X-rays, pictures of electrophoresis gels) should not be modified in a misleading way.

2.2 Researchers should strive to describe their methods and to present their findings clearly and unambiguously. Researchers should follow applicable reporting guidelines. Publications should provide sufficient detail to permit experiments to be repeated by other researchers.

2.3 Reports of research should be complete. They should not omit inconvenient, inconsistent or inexplicable findings or results that do not support the authors' or sponsors' hypothesis or interpretation.

2.4 Research funders and sponsors should not be able to veto publication of findings that do not favour their product or position. Researchers should not enter

agreements that permit the research sponsor to veto or control the publication of the findings (unless there are exceptional circumstances, such as research classified by governments because of security implications).

2.5 Authors should alert the editor promptly if they discover an error in any submitted, accepted or published work. Authors should cooperate with editors in issuing corrections or retractions when required.

2.6 Authors should represent the work of others accurately in citations and quotations.

2.7 Authors should not copy references from other publications if they have not read the cited work.

3 Balance

3.1 New findings should be presented in the context of previous research. The work of others should be fairly represented. Scholarly reviews and syntheses of existing research should be complete, balanced, and should include findings regardless of whether they support the hypothesis or interpretation being proposed. Editorials or opinion pieces presenting a single viewpoint or argument should be clearly distinguished from scholarly reviews.

3.2 Study limitations should be addressed in publications.

4 Originality

4.1 Authors should adhere to publication requirements that submitted work is original and has not been published elsewhere in any language. Work should not be submitted concurrently to more than one publication unless the editors have agreed to co-publication. If articles are co-published this fact should be made clear to readers.

4.2 Applicable copyright laws and conventions should be followed. Copyright material (e.g. tables, figures or extensive quotations) should be reproduced only with appropriate permission and acknowledgement.

4.3 Relevant previous work and publications, both by other researchers and the authors' own, should be properly acknowledged and referenced. The primary literature should be cited where possible.

4.4 Data, text, figures or ideas originated by other researchers should be properly acknowledged and should not be presented as if they were the authors' own. Original wording taken directly from publications by other researchers should appear in quotation marks with the appropriate citations.

4.5 Authors should inform editors if findings have been published previously or if multiple reports or multiple analyses of a single data set are under consideration for publication elsewhere. Authors should provide copies of related publications or work submitted to other journals.

4.6 Multiple publications arising from a single research project should be clearly identified as such and the primary publication should be referenced. Translations and

adaptations for different audiences should be clearly identified as such, should acknowledge the original source, and should respect relevant copyright conventions and permission requirements. If in doubt, authors should seek permission from the original publisher before republishing any work.

5 Transparency

5.1 All sources of research funding, including direct and indirect financial support, supply of equipment or materials, and other support (such as specialist statistical or writing assistance) should be disclosed.

5.2 Authors should disclose the role of the research funder(s) or sponsor (if any) in the research design, execution, analysis, interpretation and reporting.

5.3 Authors should disclose relevant financial and non-financial interests and relationships that might be considered likely to affect the interpretation of their findings or which editors, reviewers or readers might reasonably wish to know. This includes any relationship to the journal, for example if editors publish their own research in their own journal. In addition, authors should follow journal and institutional requirements for disclosing competing interests.

6 Appropriate authorship and acknowledgement

6.1 The research literature serves as a record not only of what has been discovered but also of who made the discovery. The authorship of research publications should therefore accurately reflect individuals' contributions to the work and its reporting.

6.2 In cases where major contributors are listed as authors while those who made less substantial, or purely technical, contributions to the research or to the publication are listed in an acknowledgement section, the criteria for authorship and acknowledgement should be agreed at the start of the project. Ideally, authorship criteria within a particular field should be agreed, published and consistently applied by research institutions, professional and academic societies, and funders. While journal editors should publish and promote accepted authorship criteria appropriate to their field, they cannot be expected to adjudicate in authorship disputes. Responsibility for the correct attribution of authorship lies with authors themselves working under the guidance of their institution. Research institutions should promote and uphold fair and accepted standards of authorship and acknowledgement. When required, institutions should adjudicate in authorship disputes and should ensure that due process is followed.

6.3 Researchers should ensure that only those individuals who meet authorship criteria (i.e. made a substantial contribution to the work) are rewarded with authorship and that deserving authors are not omitted. Institutions and journal editors should encourage practices that prevent guest, gift, and ghost authorship.

Note:
- guest authors are those who do not meet accepted authorship criteria but are listed because of their seniority, reputation or supposed influence
- gift authors are those who do not meet accepted authorship criteria but are listed as a personal favour or in return for payment
- ghost authors are those who meet authorship criteria but are not listed

6.4 All authors should agree to be listed and should approve the submitted and accepted versions of the publication. Any change to the author list should be approved by all authors including any who have been removed from the list. The corresponding author should act as a point of contact between the editor and the other authors and should keep co-authors informed and involve them in major decisions about the publication (e.g. responding to reviewers' comments).

6.5 Authors should not use acknowledgements misleadingly to imply a contribution or endorsement by individuals who have not, in fact, been involved with the work or given an endorsement.

7 Accountability and responsibility

7.1 All authors should have read and be familiar with the reported work and should ensure that publications follow the principles set out in these guidelines. In most cases, authors will be expected to take joint responsibility for the integrity of the research and its reporting. However, if authors take responsibility only for certain aspects of the research and its reporting, this should be specified in the publication.

7.2 Authors should work with the editor or publisher to correct their work promptly if errors or omissions are discovered after publication.

7.3 Authors should abide by relevant conventions, requirements, and regulations to make materials, reagents, software or datasets available to other researchers who request them. Researchers, institutions, and funders should have clear policies for handling such requests. Authors must also follow relevant journal standards. While proper acknowledgement is expected, researchers should not demand authorship as a condition for sharing materials.

7.4 Authors should respond appropriately to post-publication comments and published correspondence. They should attempt to answer correspondents' questions and supply clarification or additional details where needed.

8 Adherence to peer review and publication conventions

8.1 Authors should follow publishers' requirements that work is not submitted to more than one publication for consideration at the same time.

8.2 Authors should inform the editor if they withdraw their work from review, or choose not to respond to reviewer comments after receiving a conditional acceptance.

8.3 Authors should respond to reviewers' comments in a professional and timely manner.

8.4 Authors should respect publishers' requests for press embargos and should not generally allow their findings to be reported in the press if they have been accepted for publication (but not yet published) in a scholarly publication. Authors and their institutions should liaise and cooperate with publishers to coordinate media activity (e.g. press releases and press conferences) around publication. Press releases should accurately reflect the work and should not include statements that go further than the research findings.

9 Responsible reporting of research involving humans or animals

9.1 Appropriate approval, licensing or registration should be obtained before the research begins and details should be provided in the report (e.g. Institutional Review Board, Research Ethics Committee approval, national licensing authorities for the use of animals).

9.2 If requested by editors, authors should supply evidence that reported research received the appropriate approval and was carried out ethically (e.g. copies of approvals, licences, participant consent forms).

9.3 Researchers should not generally publish or share identifiable individual data collected in the course of research without specific consent from the individual (or their representative). Researchers should remember that many scholarly journals are now freely available on the internet, and should therefore be mindful of the risk of causing danger or upset to unintended readers (e.g. research participants or their families who recognise themselves from case studies, descriptions, images or pedigrees).

9.4 The appropriate statistical analyses should be determined at the start of the study and a data analysis plan for the prespecified outcomes should be prepared and followed. Secondary or *post hoc* analyses should be distinguished from primary analyses and those set out in the data analysis plan.

9.5 Researchers should publish all meaningful research results that might contribute to understanding. In particular, there is an ethical responsibility to publish the findings of all clinical trials. The publication of unsuccessful studies or experiments that reject a hypothesis may help prevent others from wasting time and resources on similar projects. If findings from small studies and those that fail to reach statistically significant results can be combined to produce more useful information (e.g. by meta-analysis) then such findings should be published.

9.6 Authors should supply research protocols to journal editors if requested (e.g. for clinical trials) so that reviewers and editors can compare the research report to the protocol to check that it was carried out as planned and that no relevant details have been omitted. Researchers should follow relevant requirements for clinical trial registration and should include the trial registration number in all publications arising from the trial.

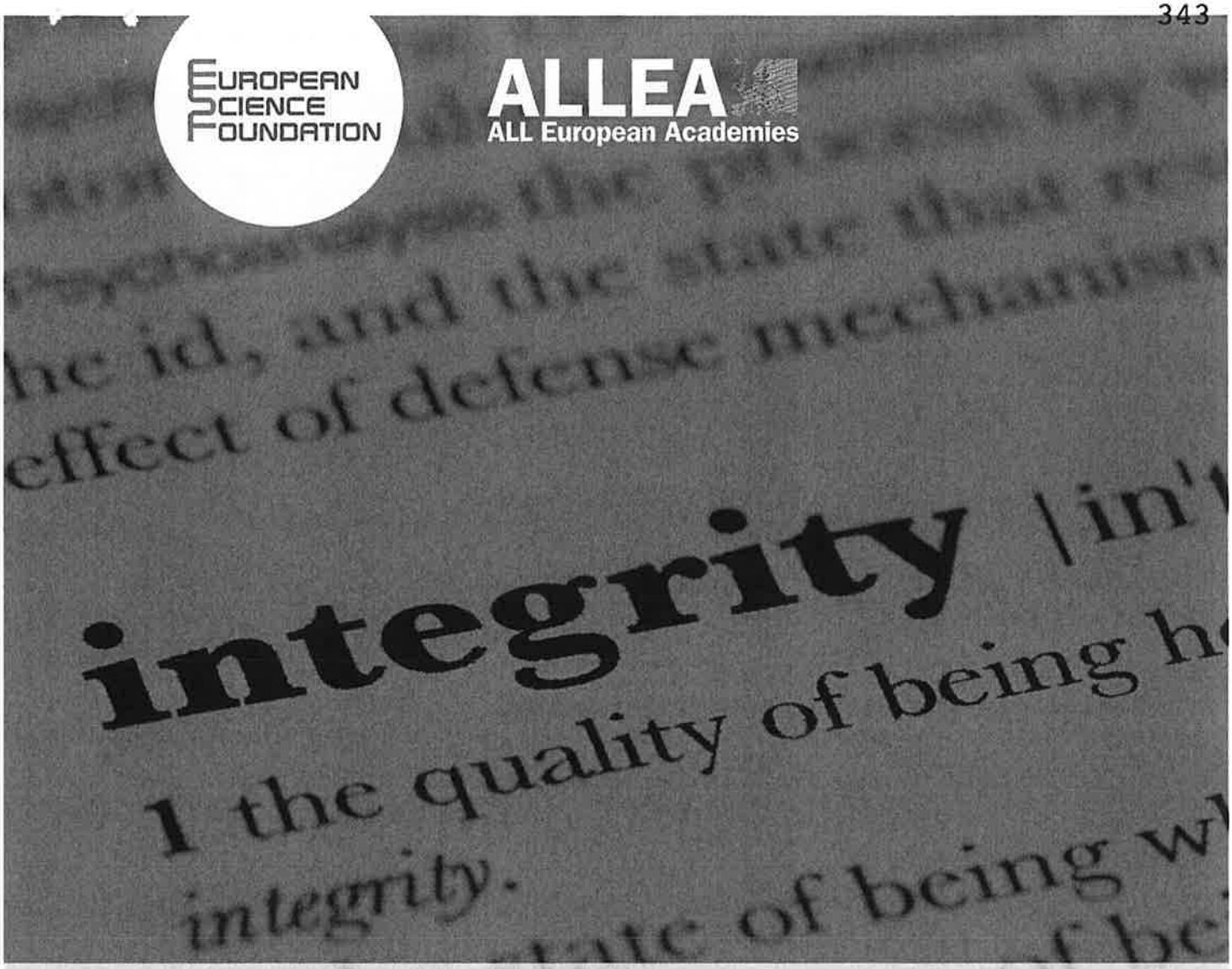

The European Code of Conduct for Research Integrity

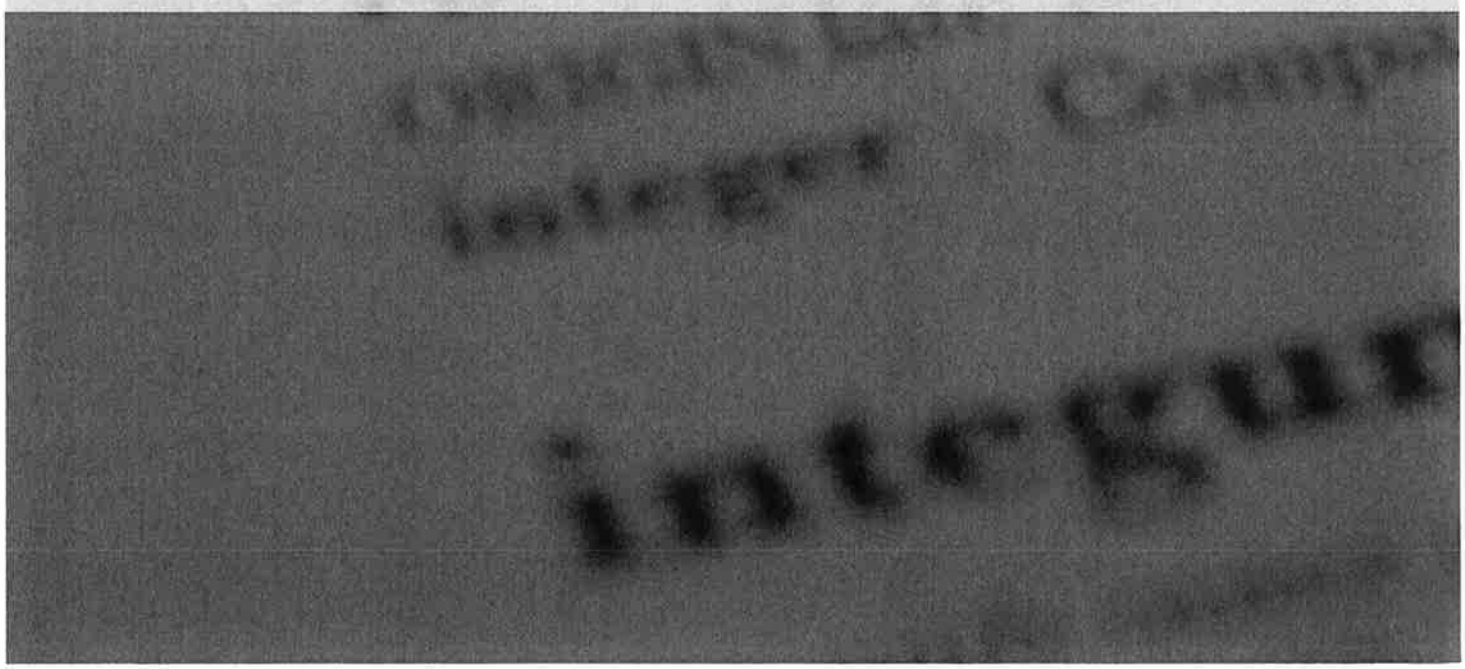

European Science Foundation

The European Science Foundation (ESF) was established in 1974 to provide a common platform for its Member Organisations to advance European research collaboration and explore new directions for research. It is an independent organisation, owned by 78 Member Organisations, which are research funding organisations and research performing organisations, academies and learned societies from 30 countries. ESF promotes collaboration in research itself, in funding of research and in science policy activities at the European level.

www.esf.org

ALLEA (All European Academies)

ALLEA (All European Academies) is the European Federation of National Academies of Sciences and Humanities whose 53 Member Academies in 40 countries are self-governing communities of scientists and scholars. It was founded in 1994 to promote the exchange of information and experience between Academies; to offer European science and society advice from its Member Academies; and to promote excellence and high ethical standards in science and scholarship.

www.allea.org

Cover picture: © iStock

March 2011
ISBN: 978-2-918428-37-4
Printing: Ireg – Strasbourg

Contents

Foreword 3

1. Executive Summary 5

1.1 The Code 5

1.2 The Principles of Research Integrity 5

1.3 Misconduct 6

1.4 Good Research Practices 6

2. The European Code of Conduct for Research Integrity 8

2.1 The Code of Conduct 8

2.2 Background and Elucidation 9

2.3 Guidelines for Good Practice Rules 13

2.4 International Collaborative Research 15

2.5 Annexes 15

Annex I: Recommended Principles for Investigating Research Misconduct

Annex II: Boilerplate text for International Agreements, as suggested by the OECD Global Science Forum Coordinating Committee for facilitating international misconduct investigations

3. ESF Member Organisation Forum on Research Integrity and list of members 17

4. ALLEA Standing Committee on Science and Ethics and list of members 19

Foreword

Science is expected to enlarge mankind's knowledge base, provide answers to global challenges, and guide decisions that shape our societies. Yet when science is compromised by fraudulent activities, not only the research enterprise stumbles, but also society's trust in it. Thus, researchers and leaders throughout the world should ensure that science is trustworthy to our best knowledge. This can be achieved by education, promoting a culture of integrity, and by development of and compliance with joint rules and norms.

In this remit, the European Science Foundation has fostered research integrity since its inception, but in a more explicit manner since 2000 when it published a landmark science policy briefing on recommendations on best practices, 'Good Scientific Practice in Research and Scholarship'. One of the recommendations envisages, as an important task for the National Academies, the formulation of codes of good scientific practice. At the European level ALLEA (ALL European Academies – the European Federation of 53 National Academies of Sciences and Humanities) adapted a Dutch document from the Royal Netherlands Academy into the 'Memorandum on Scientific Integrity' (2003), which has been translated into several languages and is in use in many countries today.

ESF continued to promote international debate around this topic by organising in 2007 the First World Conference on Research Integrity, together with the Office for Research Integrity of the US Public Health Service, which brought together the leading international stakeholders in the field and highlighted the need for international collaboration and consensus. In 2008, a survey was carried out on research integrity structures, 'Stewards of Integrity – Institutional Approaches to Promote and Safeguard Good Research Practice in Europe'. A dedicated debate platform was then set up, an ESF Member Organisation Forum on Research Integrity, that assembled 31 research funding and performing organisations from 22 countries, together with ALLEA. The work of this group produced the consensus document 'The European Code of Conduct for Research Integrity', launched at the Second World Conference on Research Integrity held in July 2010. The Code addresses the proper conduct and principled practice of systematic research in the medical, natural and social sciences and the humanities. It stands as a canon for self-regulation with clear recommendations, and is now on the way to being taken as a reference template for implementation throughout Europe. It is not intended to replace existing national or academic guidelines, but to represent a Europe-wide agreement on a set of principles and priorities for the research community. The Code is provided in this booklet in two forms, the Executive Summary and the full Code.

Human curiosity and science are borderless, and so must be the policies that surround them. Global research collaboration is unthinkable without a common understanding of the rules of integrity. This is why the next step is to develop an international Code of Conduct for scientists and stakeholders worldwide.

Professor Marja Makarow
Chief Executive, ESF

Professor Jüri Engelbrecht
President, ALLEA

1. Executive Summary

1.1 The Code

Researchers, public and private research organisations, universities and funding organisations must observe and promote the principles of integrity in scientific and scholarly research.
These principles include:

- honesty in communication;
- reliability in performing research;
- objectivity;
- impartiality and independence;
- openness and accessibility;
- duty of care;
- fairness in providing references and giving credit; and
- responsibility for the scientists and researchers of the future.

Universities, institutes and all others who employ researchers, as well as agencies and organisations funding their scientific work, have a duty to ensure a prevailing culture of research integrity. This involves clear policies and procedures, training and mentoring of researchers, and robust management methods that ensure awareness and application of high standards as well as early identification and, wherever possible, prevention of any transgression.

Fabrication, falsification and the deliberate omission of unwelcome data are all serious violations of the ethos of research. Plagiarism is a violation of the rules of responsible conduct vis-à-vis other researchers and, indirectly, harmful for science as well. Institutions that fail to deal properly with such wrongdoing are also guilty. Credible allegations should always be investigated. Minor misdemeanours should always be reprimanded and corrected.

Investigation of allegations should be consistent with national law and natural justice. It should be fair, and speedy, and lead to proper outcomes and sanctions. Confidentiality should be observed where possible, and proportionate action taken where necessary. Investigations should be carried through to a conclusion, even when the alleged defaulter has left the institution.

Partners (both individual and institutional) in international collaborations should agree beforehand to cooperate to investigate suspected deviation from research integrity, while respecting the laws and sovereignty of the states of participants. In a world of increasing transnational, cross-sectional and interdisciplinary science, the work of OECD's Global Science Forum on *Best Practices for Ensuring Scientific Integrity and Preventing Misconduct* can provide useful guidance in this respect.

1.2 The Principles of Research Integrity

These require *honesty* in presenting goals and intentions, in reporting methods and procedures and in conveying interpretations. Research must be *reliable* and its communication fair and full. *Objectivity* requires facts capable of proof, and transparency in the handling of data. Researchers should be *independent* and *impartial* and communication with other researchers and with the public should be *open* and honest. All researchers have a *duty of care* for the humans, animals, the environment or the objects that they study. They must show *fairness* in providing references and giving credit for the work of others and must show *responsibility for future generations* in their supervision of young scientists and scholars.

1.3 Misconduct

Research *misconduct* is harmful for knowledge. It could mislead other researchers, it may threaten individuals or society – for instance if it becomes the basis for unsafe drugs or unwise legislation – and, by subverting the public's *trust*, it could lead to a disregard for or undesirable restrictions being imposed on research.

Research misconduct can appear in many guises:

- *Fabrication* involves making up results and recording them as if they were real;
- *Falsification* involves manipulating research processes or changing or omitting data;
- *Plagiarism* is the appropriation of other people's material without giving proper credit;
- Other forms of misconduct include *failure to meet clear ethical and legal requirements* such as misrepresentation of interests, breach of confidentiality, lack of informed consent and abuse of research subjects or materials. Misconduct also includes *improper dealing* with infringements, such as attempts to cover up misconduct and reprisals on whistleblowers;
- *Minor misdemeanours* may not lead to formal investigations, but are just as damaging given their probable frequency, and should be corrected by teachers and mentors.

The response must be proportionate to the seriousness of the misconduct: as a rule it must be demonstrated that the misconduct was committed intentionally, knowingly or recklessly. Proof must be based on the preponderance of evidence. Research misconduct should not include honest errors or differences of opinion. Misbehaviour such as intimidation of students, misuse of funds and other behaviour that is already subject to universal legal and social penalties is unacceptable as well, but is not 'research misconduct' since it does not affect the integrity of the research record itself.

1.4 Good Research Practices

There are other failures to adhere to good practices – incorrect procedures, faulty data management, etc. – that may affect the public's trust in science These should be taken seriously by the research community as well. Accordingly, *data practices* should preserve original data and make it accessible to colleagues. Deviations from *research procedures* include insufficient care for human subjects, animals or cultural objects; violation of protocols; failure to obtain informed consent; breach of confidentiality, etc. It is unacceptable to claim or grant undeserved authorship or deny deserved authorship. Other *publication-related* lapses could include repeated publication, salami-slicing or insufficient acknowledgement of contributors or sponsors. Reviewers and editors too should maintain their independence, declare any conflicts of interest, and be wary of personal bias and rivalry. Unjustified claims of authorship and ghost authorship are forms of falsification. An editor or reviewer who purloins ideas commits plagiarism. It is ethically unacceptable to cause pain or stress to those who take part in research, or to expose them to hazards without informed consent.

While principles of integrity, and the violation thereof, have a universal character, some rules for good practice may be subject to cultural differences, and should be part of a set of national or institutional guidelines. These cannot easily be incorporated into a universal code of conduct. National guidelines for good research practice should, however, consider the following:

1. **Data:**
   All primary and secondary data should be stored in secure and accessible form, documented and archived for a substantial period. It should be placed at the disposal of colleagues. The freedom of researchers to work with and talk to others should be guaranteed.

2. **Procedures:**
   All research should be designed and conducted in ways that avoid negligence, haste, carelessness and inattention. Researchers should try to fulfil the promises made when they applied for funding. They should minimise impact on the environment and use resources efficiently. Clients or sponsors should be made aware of the legal and ethical obligations of the researcher, and of the importance of publication. Where legitimately required, researchers should

respect the confidentiality of data. Researchers should properly account for grants or funding received.

3. **Responsibility:**
All research subjects – human, animal or non-living – should be handled with respect and care. The health, safety or welfare of a community or collaborators should not be compromised. Researchers should be sensitive to their research subjects. Protocols that govern research into human subjects must not be violated. Animals should be used in research only after alternative approaches have proved inadequate. The expected benefits of such research must outweigh the harm or distress inflicted on an animal.

4. **Publication:**
Results should be published in an open, transparent and accurate manner, at the earliest possible time, unless intellectual property considerations justify delay. All authors, unless otherwise specified, should be fully responsible for the content of publication. Guest authorship and ghost authorship are not acceptable. The criteria for establishing the sequence of authors should be agreed by all, ideally at the start of the project. Contributions by collaborators and assistants should be acknowledged, with their permission. All authors should declare any conflict of interest. Intellectual contributions of others should be acknowledged and correctly cited. Honesty and accuracy should be maintained in communication with the public and the popular media. Financial and other support for research should be acknowledged.

5. **Editorial responsibility:**
An editor or reviewer with a potential conflict of interest should withdraw from involvement with a given publication or disclose the conflict to the readership. Reviewers should provide accurate, objective, substantiated and justifiable assessments, and maintain confidentiality. Reviewers should not, without permission, make use of material in submitted manuscripts. Reviewers who consider applications for funding, or applications by individuals for appointment or promotion or other recognition, should observe the same guidelines.

The primary responsibility for handling research misconduct is in the hands of those who employ the researchers. Such institutions should have a standing or *ad hoc* committee(s) to deal with allegations of misconduct. Academies of Sciences and other such bodies should adopt a code of conduct, with rules for handling alleged cases of misconduct, and expect members to abide by it. Researchers involved in international collaboration should agree to standards of research integrity as developed in this document and, where appropriate, adopt a formal collaboration protocol either *ab initio* or by using one drafted by the OECD Global Science Forum.

2. The European Code of Conduct for Research Integrity

2.1 The Code of Conduct

2.1.1 Preamble

This Code of Conduct is not a body of law, but rather a canon for self regulation. It is a basic responsibility of the scientific community to formulate the principles and virtues of scientific and scholarly research, to define its criteria for proper research behaviour, and to set its own house in order in case scientific integrity is threatened.

Science as the process of knowledge augmentation is embedded in a wider socio-ethical context, and scientists must be aware of their specific responsibility towards society and the welfare of mankind. They bear responsibility for the choice of subjects to be investigated and its consequences, for proper care and treatment concerning the objects of research, and attention and concern with respect to practical applications and use of their research results. In this Code, however, we confine ourselves to standards of integrity while *conducting* research, and do not consider this wider socio-ethical responsibility.

2.1.2 Code of Conduct

Science, including natural and social sciences as well as humanities, is the systematised knowledge obtained through observation and experimentation, study and thinking. Scientific research is carried out to determine the nature and principles of what is being studied. In spite of their differences in content and methods all sciences have a common characteristic: they depend on arguments and evidence, *i.e.* observations of nature or of humans and their actions and products.

Researchers, research institutes, universities, academies and funding organisations commit themselves to observe and to promote the *principles* of scientific integrity. These include: honesty in reporting and communicating, reliability in performing research, objectivity, impartiality and independence, openness and accessibility, duty of care, fairness in providing references and giving credits, and responsibility for future science generations. Research institutes, funding organisations, academies and other actors in the field of scientific research have to adhere to appropriate standards for data management and preservation of records and data and to high ethical standards in dealing with research participants.

Research employers (universities, institutes and other research performing organisations) also have a responsibility to ensure that a *culture of research integrity* prevails. This includes clear policies and procedures, training and mentoring of researchers at all stages of their careers, and robust management procedures to ensure that high standards are observed and any transgression is identified at an early stage.

Fabrication and falsification, including misrepresentation and deliberately omitting unwelcome facts or data, are among the most serious *violations* of the ethos of science. Also plagiarism is an unacceptable form of misbehaviour, and a violation against other researchers.

Institutes or organisations that fail *to deal* properly with such wrongdoing are also guilty of dereliction of duty. All allegations should be properly assessed, and credible allegations should be investigated fully, with corrective actions taken if allegations are confirmed.

Minor misdemeanours, reflecting only poor performance by researchers as opposed to serious misconduct – some adjustment or selecting of data or 'adaptation' of a figure – may not give cause to

a formal charge. Minor misdemeanours by students or junior researchers should however always be reprimanded and corrected by teachers or mentors. Minor misdemeanours by more experienced researchers that leads to misrepresentation may be treated more seriously, and if repeated should be considered as misconduct.

In addition to the violation of the fundamental principles of responsible science many other forms of poor and inappropriate *practices* in science research deserve attention. These include poor data practices and inadequate data management, inappropriate research procedures, including questionable procedures for obtaining informed consent, insufficient respect and care for participants in the research, improper research design and carelessness in observation and analysis, unsuitable authorship or publishing practices, and reviewing and editorial derelictions. Some of these are very serious and discreditable, *e.g.* abuse of ethical requirements and of trust in relation to the public, research subjects or other participants in the research. However, unlike the fundamental principles of scientific integrity and the violation thereof, which have a *universal* character, such practices may be subject to different national traditions, legislative regulations or institutional provisions. A required system of regulations of good practice in research should, therefore, (except for gross violations of ethical principles or the law) not be part of a universal *Code of Conduct*, but should be developed in the form of national *Good Practice Rules*, that would recognise the legitimate differences between national or institutional systems. The enclosed list of recommendations should be used as a guideline for the formulation of such national Good Practice Rules.

Investigations of research misconduct allegations should be consistent with national laws of the country in which the investigations are conducted. What is required is a due and fair process, that is uniform and sufficiently rapid, and leads to proper outcomes and sanctions. The investigations must be carried out in accordance with the highest standards of process integrity, uniformity within one domain of jurisdiction, and fairness to all parties. Confidentiality should be observed as much as possible, unnecessary detriment to reputations should be avoided, and a proportionate action should be taken against persons found to have committed research misconduct. Wherever possible precaution should be taken to ensure that investigations are carried through to a conclusion. They should not cease, leaving questions unresolved, merely because the defaulter has left the institution.

In *international collaboration* partners should agree to conduct their research according to the same standards of research integrity, and to bring any suspected deviation from these standards, in particular alleged research misconduct, to the immediate attention of the project leader(s) (and of the senior responsible officer in the university or institute (employer), in order for it to be investigated according to the policies and procedures of the partner with the primary responsibility, while respecting the laws and sovereignty of the States of all participating parties. In large scale, funded international projects the promotion of good practice and the handling of possible cases of misconduct, as recommended by the coordinating committee of the OECD Global Science Forum, should be followed. The boiler plate text, recommended by this committee, should be embodied in the formal documents that establish the collaborative project.

2.2 Background and Elucidation

In this section a more extensive elucidation of the condensed Code of Conduct, presented in chapter 1, is given. The nature of science and scholarship, the values to be fostered in scientific and scholarly research, the various discreditable forms of misconduct will be discussed, and procedures for dealing with allegations of misconduct and rules for good research practice will be recommended.

2.2.1 Nature of science and scholarship

In a broad sense *science* (in Latin *scientia* is knowledge) is the systematised knowledge obtained through observation and experimentation, study and thinking. It is rooted in human curiosity, the wish to understand the physical, biological and social worlds as well as the human mind and its products. Science aims at deepening our understanding and extending our knowledge beyond what is already known. The term 'science' is normally applied only to the natural and social sciences; in this document it will be applied in a broader sense, like the German word 'Wissenschaft', which applies also to the humanities. Of course, there are differences between the various disciplines, sometimes even indicated as 'cultural'[1], but in this discussion emphasis will be laid on the communalities rather than the disparities between the disciplines.

1. C.P. SNOW (1959), *The Rede lecture.* Cambridge: Cambridge University Press.
W. LEPPENIES (1985), *Die drei Kulturen; Sociologie zwischen Literatur und Wissenschaft.* München: Hanser.

Scientific *research* is carried out in order to determine the nature and principles of what is being studied. Such research is diverse and multifaceted and cannot be captured in a single factual and normative description. However, although they may differ in methods and traditions, all sciences have a fundamental characteristic in common: they depend on argument and evidence, *i.e.* observations of nature, or of humans and their actions and products.

Science is not an enterprise carried out in isolation. Research cannot be done without drawing upon the work of other scientists and scholars; and in most cases it requires collaborating with others (cf. Merton's[2] communalism). And this collaboration assumes ever more an international character. It is also the scientific community that determines appropriate methods of research and the validation of findings. The contribution of scientific research to the extension of human knowledge can, therefore, only take place if its results are presented to others in such a way that they can judge their validity (Merton's organised scepticism).

There is another connection with the outside world. Not only do social and political forces affect the directions of research, science itself also affects greatly societal developments. The impact of science, now extending to nearly all fields of knowledge and its applications, has contributed immensely to society, even though its results can be and have been misused at times. It is the responsibility of scientists and researchers to do what they can to ensure that research is for the universal well being of mankind and the good of society.

Coercion of powerful persons or institutions, religious or political pressure, economic or financial interests can corrupt science. Science should, therefore, be as 'disinterested' and independent as possible and always impartial, and should have the freedom to adhere to its own laws and criteria. At the same time we have to acknowledge that scientists operate in a value-bound context. Their paradigmatic presumptions, their choice of subjects to be studied, the way they collect their data, the impact of their discoveries on the society all refer to the ethical and social context in which science proceeds.

2.2.2 **Science and ethics**

The ethical/social values and conditions referred to in the previous section accentuate again the ethical and social responsibility of the scientist. A distinction should be made between two categories of issues: problems related to science and society, emphasising the socio-ethical *context* of research, and problems related to scientific integrity, emphasising standards when *conducting* research. There is, of course, no perfect watershed between the two categories. Some forms of misconduct may have serious consequences for the health or wellbeing of citizens, and can, therefore, be seen as unethical in the broader sense of the word, but in the light of a discussion on a Code of Conduct the distinction may be clarifying.

Any ethical questions arise when science is regarded in a wider ethical/social context. Is the subject worthy of investigation? What are the consequences of such research? Could the research result in harm for people, nature or society, or be in conflict with basic human values? Is the research sufficiently independent of interested parties? Could a university or laboratory become too dependent on sponsored contract research? Could the researcher guard against the improper or selective use and misinterpretation of their findings, or against objectionable applications of their discoveries?

This document will not deal with this wider ethical *context* of science, but focus on the second category, the responsible *conduct* of research[3].

2.2.3 **Integrity in science and scholarship: principles**

Both the definition of scientific misconduct and the specification for proper scientific practice are based upon principles of scientific integrity. These are principles that all scientific and scholarly researchers and practitioners should observe individually, among each other and toward the outside world. These principles include the following:

- *Honesty* in presenting research goals and intentions, in precise and nuanced reporting on research methods and procedures, and in conveying valid interpretations and justifiable claims with respect to possible applications of research results.
- *Reliability* in performing research (meticulous, careful and attentive to detail), and in communication of the results (fair and full and unbiased reporting).
- *Objectivity:* interpretations and conclusions must be founded on facts and data capable of proof and secondary review; there should be transparency in

2. R.K. MERTON (1973), *The sociology of science: theoretical and empirical investigations*. Chicago: Cambridge University Press. The other three Mertonian norms of science are universalism, desinterestedness and organised scepticism.

3. As was requested at the establishment of the ESF Member Organisation Forum on Research Integrity (Madrid, 2008), and reiterated at the first meeting of the Chairs of the four working groups (Amsterdam, 2009).

the collection, analysis and interpretation of data, and verifiability of the scientific reasoning.

- *Impartiality* and *independence* from commissioning or interested parties, from ideological or political pressure groups, and from economic or financial interests.
- *Open communication*, in discussing the work with other scientists, in contributing to public knowledge through publication of the findings, in honest communication to the general public. This openness presupposes a proper storage and availability of data, and accessibility for interested colleagues.
- *Duty of care* for participants in and the subjects of research, be they human beings, animals, the environment or cultural objects. Research on human subjects and animals should always rest on the principles of respect and duty of care.
- *Fairness,* in providing proper references and giving due credits to the work of others, in treating colleagues with integrity and honesty.
- *Responsibility for future science generations.* The education of young scientists and scholars requires binding standards for mentorship and supervision.

2.2.4 **Integrity in science and scholarship: misconduct**

Violating these basic norms leads to research misconduct, which is the crux of inappropriate behaviour in science. Research misconduct is damaging to *science*, because it may create false leads for other scientists or the results may not be replicable, resulting in a continuation of the deception. It is also harmful to *individuals* and *society*: fraudulent research may result in the release and use of unsafe drugs, in the production of deficient products, inadequate instruments or erroneous procedures. Furthermore, if policy or legislation is based on the results of fraudulent research, harmful consequences are not inconceivable. But damage is also done through the subversion of the public's *trust in science.* The credibility of science would decline and trust in science as a dependable source of information and advice in respect of numerous decisions, so important for the welfare of mankind and society (environment, health, security, energy), would be subverted. This could lead to undesirable restrictions on permissible research, which could further damage the pursuit of knowledge.

There is some empirical evidence[4] that there is an increasing incidence of research misconduct. Pressure to publish, commercialisation, greater competition for funds, more opportunities for instance through the internet, evaluation practices, and the current career system for scientists, may all contribute to this unfortunate development.

The two most serious violations of the ethos of science are fabrication and falsification. *Fabrication* is making up results and recording or reporting them. *Falsification* is manipulating research processes or changing or omitting data. Fabrication and falsification can also arise in the reporting of other researcher's results, in the reporting of expert opinion and in the public dissemination of science. A third category of misdemeanour is plagiarism in proposing, performing, or reviewing research, or in reporting research results. *Plagiarism* is the appropriation of another person's ideas, research results or words without giving appropriate credit. The precise wording of an idea or explanation or illustrative material (such as original figures and photographs, as well as lengthy tables) in textbooks or popular material are protected by copyright laws, but nevertheless can be subject to plagiarism. Plagiarism is of a different order since it is supposed to be more injurious to fellow scientists than to science as such. However, we have seen that openness is one of the basic integrity principles, and that progress in science depends on communication and discussion among fellow scientists and on a well functioning peer-review system. And if scientists would hesitate or even refuse to practice this openness and communication for fear of not being recognised as devisor or author the quality of science would suffer as well.

Also *improper dealing* with such infringement of principles of integrity (attempts to cover up, reprisals to whistle-blowers and violations of due process) can be classified as misconduct. In general it should be underlined that research institutes, funders, academies, universities and other actors conducting and administering research have the duty to promote good research management so that research integrity is instilled into the culture.

It is generally accepted that the primary responsibility for handling cases of misconduct is in the hands of the employers of scientists doing research. Frequently this concerns the institute or university where the accused researcher works. These institutions should have a standing committee that deals with misconduct, or establish an *ad hoc* committee in case a serious allegation is brought forward.

4. Reported by N. Steneck at the ESF-ORI first World Conference on Research Integrity, *Fostering Responsible Research.* Lisbon, Portugal, 16-19 Sept., 2007. The same increase of misconduct was generally observed by European Academy Presidents in a survey conducted in 2007, and reported by P.J.D. Drenth (*Strengths and weaknesses of current policies and practices*) at the same Lisbon conference.

Furthermore, there is a general consensus on the need for a due and fair process, that is uniform and sufficiently rapid, and leads to proper outcomes and sanctions. A coordinating committee for facilitating international research misconduct investigations of the OECD has formulated a number of overarching principles for investigating research misconduct in international collaborative projects, that can be adopted for general application. Annex I contains recommended principles that follow the main lines of the OECD recommendations.

Responses will depend on the seriousness of the research misconduct. In this respect the level of intent of the misconduct, the consequences of the behaviour, and other aggravating and mitigating factors should be considered. It has to be shown that the misconduct was committed intentionally, knowingly, or recklessly. As standard proof for the culpability of a suspected researcher 'preponderance of evidence' should be applied. It should be stipulated that research misconduct does not include honest errors or differences in opinion.

It should be recognised that the demarcation line between unacceptable and still acceptable behaviour is not always clear and beyond academic debate. Where does one draw the line between verification on a too small sample and the illustration of an argument with 'case' data? Where is the boundary between plagiarism and careless citation? Was an incorrect, but 'favourable' statistical technique truly chosen deliberately? Was a biased selection of data meant to start a scientific discussion or intended to present a full review of the evidence?

In the literature another class of misconduct is discussed, the 'questionable research practices' (QRP). Three groups of misbehaviour fall within QRP: Firstly: personal misconduct: intimidation of students, harassment, discrimination, insensitivity to social or cultural norms in doing research, misuse of funds, etc. Although we deal with undesirable and, at times, unacceptable conduct here it is not 'scientific misconduct', since it does not affect the integrity of the research record. Much of this misbehaviour is subject to generally applicable legal and social penalties that apply to everyone.

Secondly: a varied group of bad research practices, such as bad data management, incorrect research procedures, or some publication related misconduct. Bad practices are not acceptable and often harmful to the public's trust in science. They need correction indeed, but are not necessarily basic infringements of scientific integrity. The next section will deal with this category.

In the third place minor misdemeanours that may not lead to formal allegations and investigations, but are just as damaging given their probable frequency: some 'adjustment' of data, cutting a corner, omitting an unwelcome observation... It should be clear that here we deal with unacceptable violations of the principles of scientific integrity: it is falsification *in statu nascendi*. If it occurs with students or junior scientists, it should be corrected through proper supervision and mentorship. With more experienced researchers, especially if seen to be repeated, it should be treated more seriously.

It should be emphasised that the principles discussed in the previous section and the infringements defined in this section refer to *fundamental* and *universal* norms for responsible conduct in research. There is no need for cultural or regional adaptations or compromises in a Code of Conduct that encompasses these principles and infringements.

2.2.5 **Good practices**

In addition to fabrication, falsification and plagiarism many other forms of objectionable practices in scientific research deserve attention. Some of them have serious moral or legal consequences, others may create nuisance, discontent or procedural dissension. Many of them may undermine public trust in science same as basic infringements of scientific integrity, and should therefore be taken seriously by the scientific community. The following categories may be distinguished:

1. *Data practices*, including data management and storage, placing data at the disposal of colleagues who want to replicate the findings, adequate preservation of original data.
2. *Research procedures*. Deviations from desired practices include insufficient care for research subjects[5], insufficient respect to human subjects, animals, the environment, or cultural heritage; violation of protocols; failure to obtain informed consent; insufficient privacy protection; improper use of laboratory animals; or breach of trust (*e.g.* confidentiality). Improper research design, carelessness in experimentation and calculations that lead to gross errors, may also be classified under this heading, although the partition-wall between incompetence and dishonesty may be rather thin here.
3. *Publication-related* conduct, including authorship practices. It is unacceptable to claim or grant undeserved authorship and to deny deserved

5. The treatment of human subjects in research is in many countries regulated by law.

authorship, or to inadequately allocate credit. Breaching of publishing rules, such as repeated publication, salami-slicing of publication, no or a too long delay in publication, or insufficient acknowledgement of contributors or sponsors, fall within this category as well.

4. *Reviewing* and *editorial* issues, including independence and conflict of interests, personal bias and rivalry, appropriation of ideas.[6]

Again, the dividing line between acceptable and not acceptable practices is somewhat vague, and may vary over nations, regions or disciplines. But there is also a thin borderline between some violations of these practices and the serious types of misconduct, as discussed in section 2.2.4. Unjustified claimed authorship and ghost authorship are forms of falsification, purloining ideas as an editor or reviewer is plagiarism, causing pain or stress to research participants or to expose them to hazards without informed consent is certainly ethically unacceptable behaviour. But in general these 'good practices' refer to practical rules and arrangements in conducting, administering and reporting research.

Unlike the fundamental principles of scientific integrity and the violating of these principles through fabrication, falsification or plagiarism, which have a universal character, good practices as outlined above may be subject to cultural differences: definitions, traditions, legislative regulations and institutional provisions may vary over nations or regions, sometimes also over disciplines. A required system of regulations of good practices in research should, therefore, not be part of a universal Code of Conduct. It should rather be developed in the form of national or institutional *Good Practice Rules*, recognising the legitimate differences between national, disciplinary or institutional systems. Nevertheless a list of issues to be addressed in such Rules (see sub 2.3 below) should be provided, including recommendations on how to deal with them. In general such recommendations are based on general assent, but, as said, rules of procedure must allow for national differences and cannot claim catholicity.

6. A number of suggestions with respect to headings 3 and 4 in the Rules of Procedure are extracted from the excellent publication of the Committee on Publication Ethics (COPE) *Guidelines on good publication practice*. We are also grateful for the Committee's comments on an earlier version of this proposal.

2.3 Guidelines for Good Practice Rules

In these guidelines the following categories of good practices in scientific and scholarly research are distinguished: proper data practices, proper (technical as well as responsible) research procedures, well-considered publication-related conduct and responsible reviewing and editorial procedures.

Each country should adopt, amend or supplement these recommendations in accordance with its legislative requirements or traditions and compose an own set of Good Practice Rules. Then the scientific society will require all its members to adhere to these Rules, and will also ask its institutes and scientific organisations to require their own members to comply.

1. Good data practices: availability and access

- All primary and secondary data should be stored in a secure and accessible form.
- Original scientific or scholarly research data should be documented and archived for a substantial period (at least 5 years, and preferably 10 years).
- Research data should be placed at the disposal of colleagues who want to replicate the study or elaborate on its findings.
- Freedom of movement of scientists, the right to peaceably and voluntarily associate with other scientists, and the freedom of expression and communication should be guaranteed.

2. Proper research procedures

- All research should be designed and carried out in a careful and well considered manner; negligence, haste, carelessness, and inattention should be avoided, so as to prevent human errors.
- Researchers should try to deliver what has been promised in the application for support or funding.
- Researchers must seek to minify any harmful impact on the environment, and should be aware of the need for sustainable management of resources; this implies an efficient deployment of the (financial and other) resources, and minimisation of waste.
- Clients and/or sponsors should be alerted to the ethical and legal obligations of the researcher, and to the possible restrictions this may imply.
- Clients and/or sponsors should be made aware of the vital importance of publication of the research findings.

- Confidentiality of data or findings should be respected by the researcher when it is legitimately required by the client or employer.
- Proper account will be given to the sponsor in case a grant or co-funding was received for the research.

3. Responsible research procedures

- All research subjects, be they human, animal, cultural, biological, environmental or physical, should be handled with respect and care.
- The health, safety or welfare of the community, or of collaborators and others connected with the research, should not be compromised.
- Sensitivity to age, gender, culture, religion, ethnic origin and social class of research subjects should be evinced.
- Human subject protocols should not be violated: this implies complying with the requirement of informed consent on the basis of adequate and appropriate information, and to voluntary agreement to participate, treating personal information with highest possible confidentiality, avoiding unnecessary deception, and using the obtained information only for the purpose of the investigation.
- The use of animals in research is acceptable only if alternative ways to achieve the results have been investigated and have been found inadequate; any harm or distress to be inflicted on an animal must be outweighed by the realistic expected benefits and must be minimised as much as possible.

4. Publication-related conduct

- Researchers should publish the results and interpretations of their research in an open, honest, transparent and accurate manner.
- Researchers should strive to ensure the earliest possible publication of the results of their research, unless commercial or intellectual property considerations (*e.g.* patent application) justify delay.
- Authorship should only be based on a creative and significant contribution to the research (*i.e.* contribution to the design, data collection, data analysis, or reporting, not for general supervision of a research group or editing of text). Guest authorship (*i.e.* listing authors who do not qualify) or ghost authorship (*i.e.* omitting individuals who meet authorship criteria) are not acceptable. All authors are fully responsible for the content of the publication, unless it is specified they are responsible only for a specific part of the study and publication.
- Sequence of authors should be agreed by all authors, ideally at the start of the project or the initiation of the article/monograph, and may follow national and/or disciplinary codes. The criteria for deciding the order of authors should be agreed at the start of the project or writing.
- The work and contribution of collaborators and assistants should be acknowledged if appropriate, with their permission.
- All authors should declare any relevant conflict of interest, which may be financial, commercial, personal, academic, or political.
- Important work and intellectual contributions of others that have influenced the reported research should be appropriately acknowledged. Related work should be correctly cited. References should be restricted to (paper or electronically) printed publications and publications 'in print'.
- In communication with the general public and in popular media the same standards of honesty and accuracy should be maintained; any attempt to exaggerate the importance and practical applicability of the findings should be resisted.
- Publication of the same (or substantial parts of the same) work in different journals is acceptable only with the consent of the editors of the journals and where proper reference is made to the first publication. In the author's CV such related articles must be mentioned as one item.
- Financial or other types of support for the research and its publication should be properly mentioned and acknowledged.

5. Reviewing and editorial issues

- An editor or reviewer who has a relevant potential conflict of interest – which may be personal, academic, political, commercial or financial – should, ideally, withdraw from involvement in any publication decision. If the conflict is considered minor or unavoidable it should be disclosed to the readership.
- Reviewers should provide thorough, accurate, objective, and justifiable assessments in a timely manner.
- In the review of a manuscript, confidentiality must be maintained.
- Reviewers and editors shall not make any use of the data or interpretations presented in submitted manuscripts without the author's permission.
- The same standards and rules apply in the

review process with regard to projects or programmes submitted for funding, rewards or reconnaissance purposes.
- The same standards and rules apply in the review process of individuals or institutions for appointments, promotion, awards or other forms of recognition.

2.4 International Collaborative Research

International scientific collaboration is increasing sharply, not only because of the growth of international funding and the stimulation of modern communication technology, but also because science itself has developed into a truly collaborative and international activity. Common agreement on standards of scientific integrity, and on rules and procedures to deal with cases of misconduct, is of crucial importance in international research as well. This is the main argument for an internationally accepted Code of Conduct.

In international collaboration partners should agree to conduct their research according to the standards of research integrity as developed in this document, and to bring any suspected deviation from these standards, in particular alleged research misconduct, to the immediate attention of the project leader(s) and senior responsible officer in the university or research institute (employer). Such a case should be investigated according to the policies and procedures of the partner with the primary responsibility for the project, while respecting the laws and sovereignty of the States of all participating parties.

In formal, large scale, and often externally funded international research projects there may be questions as to which country should conduct the investigation if allegations of misconduct are raised, and how; and, even more importantly, what is to happen when the relevant national policies are at odds with each other. The Coordinating Committee of the OECD Global Science Forum, referred to sub 2.2.5, recommends the establishment of an agreement for collaborative research that addresses the promotion of responsible conduct in research and describes the procedures for the investigation of allegations of research misconduct within the project. The Committee has produced a boilerplate text for International Agreements, which should be embodied in the formal documents that establish the collaborative project. This boilerplate text is included under Annex II.

2.5 Annexes

Annex I: Recommended Principles for Investigating Research Misconduct

Integrity of the process

- Investigations into research misconduct allegations must be fair, comprehensive and conducted expediently but without compromising accuracy, objectivity, and thoroughness.
- Those parties involved in the procedure must ensure that any interests they have which might constitute a conflict of interest are disclosed and managed.
- Detailed and confidential records will be maintained on all aspects of the procedure.

Uniformity

- Procedures for dealing with misconduct should be spelled out in sufficient detail so that the transparency of the process and uniformity within one domain of jurisdiction from one case to another is ensured.

Fairness

- Investigation of research misconduct allegations should be conducted in a manner that is fair to all parties and in accordance with relevant laws.
- Persons accused of research misconduct must be given full details of the allegation(s) in writing and allowed a fair process for responding to allegations, asking questions, presenting evidence, calling witnesses, and providing responses to information presented.
- Allow witnesses to be accompanied by or seek advice and assistance from anyone of their choosing.
- Proportionate action should be taken against persons found to have committed research misconduct.
- Any action(s) taken should be subject to appeal. Of course, there should be an authority issuing the final decision.

Confidentiality

- The procedure should be conducted as confidentially as possible, in order to protect those involved in the investigation. Such confidentiality should be maintained provided this does not compromise the investigation of the allegation, health and safety, or the safety of participants in research.
- Where possible any disclosure to third parties should be made on a confidential basis.

- If the organisation and/or its staff have legal obligations to inform third parties of research misconduct allegations, those obligations must be fulfilled at the appropriate time through the correct mechanisms.

No detriment

- Anyone accused of research misconduct is presumed innocent.
- No person should suffer any unnecessary penalty when accused of research misconduct before the allegation is proven.
- No person should suffer any penalty for making an allegation of research misconduct *in good faith*, but action should be taken against persons found to have made allegations in bad faith.

Annex II: Boilerplate text for International Agreements, as suggested by the OECD Global Science Forum Coordinating Committee for facilitating international misconduct investigations

We, the parties, agree:

- to conduct our research according to the standards of research integrity, as defined in the 'Guidance Notes for Developing Procedures to Investigate Research Misconduct Allegations in International Collaborative Research Project' (*www.oecd.org/sti/gsf*) and other appropriate documents, including: (*specify the national codes of conduct and disciplinary or national ethical guidelines that apply*);
- that any suspected deviation from these standards, in particular alleged research misconduct, will be brought to the immediate attention of (*all designated contact point(s)*) and investigated according to the policies and procedures of (*to be filled in with the body with primary responsibility*), while respecting the laws and sovereignty of the States of all participating parties;
- to cooperate in and support any such investigations; and
- to accept (subject to any appeal process) the conclusions of any such investigation and to take appropriate actions.

LOVDATA

Lov om behandling av etikk og redelighet i forskning [forskningsetikkloven].

Dato	LOV-2006-06-30-56
Departement	Kunnskapsdepartementet
Sist endret	
Publisert	I 2006 hefte 9
Ikrafttredelse	01.07.2007
Endrer	
Kunngjort	30.06.2006
Korttittel	Forskningsetikkloven

Se også lov 20 juni 2008 nr. 44.

§ 1. ***Formål***

Loven skal bidra til at forskning i offentlig og privat regi skjer i henhold til anerkjente etiske normer.

§ 2. ***Uavhengighet***

Komiteer og utvalg oppnevnt med hjemmel i denne lov skal være faglig uavhengige statlige organer.

§ 3. ***Nasjonale forskningsetiske komiteer***

Det skal være nasjonale forskningsetiske komiteer som til sammen dekker alle fagområder. Komiteene skal være rådgivende organer innen forskningsetikk. Departementet oppretter komiteer, bestemmer komiteenes ansvarsområder og oppnevner medlemmer.

Komiteene skal ha kompetanse i relevante forskningsdisipliner, etikk og jus. De skal også ha lekrepresentasjon.

§ 4. ***Regionale komiteer for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk***

Det skal være regionale komiteer innen medisinsk og helsefaglig forskningsetikk. Departementet oppretter komiteer, bestemmer komiteenes ansvarsområder og oppnevner medlemmer. Medlemmene oppnevnes etter forslag fra relevante organer. Komiteene skal ha kompetanse i relevante forskningsdisipliner, etikk og jus. De skal også ha lekrepresentasjon.

Forskningsprosjekter i Norge som innebærer forsøk på mennesker, skal legges fram for komiteen til godkjenning. Forskningsprosjekter i utlandet skal legges fram for komiteen til godkjenning dersom forskningen drives av forsker ansatt av norsk arbeidsgiver eller dersom en vesentlig del av midlene kommer fra Norge.

Komiteenes vedtak kan påklages til Den nasjonale forskningsetiske komité for medisin og helsefag. Den nasjonale komiteens avgjørelse er endelig og kan ikke påklages videre.

§ 5. ***Nasjonalt utvalg for gransking av redelighet i forskning***

Det skal være et nasjonalt utvalg for gransking av redelighet i forskning. Utvalget skal uttale seg om forskning i Norge har vært vitenskapelig uredelig. Utvalget skal videre uttale seg om forskning i utlandet dersom forskningen drives av forsker ansatt av norsk arbeidsgiver eller dersom en vesentlig del av midlene kommer fra Norge.

Med vitenskapelig uredelighet menes forfalskning, fabrikkering, plagiering og andre alvorlige brudd med god vitenskapelig praksis som er begått forsettlig eller grovt uaktsomt i planlegging, gjennomføring eller rapportering av forskning.

Utvalgets medlemmer oppnevnes av departementet. Utvalgets leder skal ha dommererfaring. Sammensetningen skal sikre at utvalget har nødvendig forsknings- og forskningsetisk kompetanse.

Utvalget kan i den enkelte sak bestemme at offentlighet for sakens dokumenter først skal inntre når endelig uttalelse foreligger.

Departementet er klageinstans for klager vedrørende utvalgets saksbehandling. Klage over uttalelsens innhold behandles av et særskilt nedsatt utvalg. Særskilt utvalg nedsettes for hver klage og skal inneha nødvendig faglig, forskningsetisk og juridisk ekspertise. Det særskilte utvalgets avgjørelse er endelig.

§ 6. *Forskrifter*

Departementet kan gi utfyllende forskrifter om oppnevning av og saksbehandling i komiteer og utvalg etter loven.

§ 7. *Ikrafttredelse*

Denne lov trer i kraft fra det tidspunkt Kongen bestemmer. [1]

1 Fra 1 juli 2007 iflg. res. 30 juni 2006 nr. 763.

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Ot.prp. nr. 58

(2005–2006)

Om lov om behandling av etikk og redelighet i forskning

Utvalget skal være en nasjonal ressurs for institusjonene når det gjelder å behandle enkeltsaker hvor alvorlige brudd på god forskningspraksis kan ha funnet sted. Utvalget skal vurdere og behandle konkrete saker hvor det er mistanke om alvorlige tilfeller av uredelig forskning. Dette kan være saker som forskningsmiljøene selv ikke kan eller bør behandle, bl.a. på grunn av mulige habilitetsproblemer, uten støtte fra et nasjonalt organ. Mindre alvorlige saker kan behandles på institusjonene og behøver i de fleste tilfeller ikke tilsvarende støtte av et nasjonalt organ.

Erfaringsmessig vil en betydelig andel av klagene som kommer inn til et slikt utvalg være grunnløse. Utvalget vil dermed få en viktig oppgave i forhold til å renvaske forskere fra rykter som kanskje eksisterer i forskningsmiljøene. Utvalget må i sin vurdering av hvilke saker de skal behandle også ta hensyn til denne oppgaven. Det innebærer samtidig at det å bli undersøkt av utvalget ikke nødvendigvis behøver å være stigmatiserende for en forsker, men at det kan lette i forhold til urettmessige misforståelser eller anklager som en forsker har fått rettet mot seg. Når det gjelder beskyttelse av varsleren, vises til bestemmelser som vil bli gitt i medhold av arbeidsmiljøloven, jf. kap. 6.2.4.

Departementet mener at både institusjoner og enkeltpersoner kan forelegge en sak for utvalget. Med dette menes for eksempel at arbeidsgivere, oppdragsgivere, finansieringskilder og enkeltpersoner som på en eller annen måte er berørt av selve forskningen eller de resultater forskningen har ført til, skal kunne legge frem sak for utvalget. Utvalget kan også ta opp saker av eget tiltak.

Institusjonen er ikke pliktig til å oversende alvorlige saker til utvalget. Departementet forutsetter imidlertid at institusjonen informerer utvalget om saken dersom de velger å behandle den selv. Eventuelle sanksjoner mot den forskeren som utvalget finner har opptrådt uredelig, må avgjøres av arbeidsgiveren på bakgrunn av utvalgets uttalelse.

Hovedansvaret for forebygging og behandling av uredelig forskning ligger på den enkelte institusjon. I det ligger det at det er institusjonene som har hovedansvaret for en god forskningsetisk utdanning av sine kandidater, undersøkelse og behandling av konkrete uredelighetssaker og oppfølging med eventuelle sanksjoner dersom uredelighet har forekommet i en slik grad at handlingen(e) kan sies å bryte med lovverk, regelverk eller avtaler som forskeren har inngått eller er underlagt i sitt stillingsforhold ved institusjonen.

Hovedansvaret for forebygging av uredelig og diskutabel forskning på nasjonalt nivå legges til de nasjonale forskningsetiske komiteer. Dette gjøres for å unngå en sammenblanding av behandlingen av alvorlige enkeltsaker og en mer generell forebyggingsaktivitet av alvorlige og mindre alvorlige saker. Det gjøres også fordi diskusjonen om hva som er forskningsetisk uredelig eller uheldig er en integrert del av forskningsetikken generelt og de forskningsetiske komiteers ansvar spesielt. Departementet mener det er uheldig dersom forebygging av uredelig forskningspraksis på nasjonalt nivå blir fjernet fra de nasjonale etikkomiteenes ansvarsområde. Det ville i så fall bidra til å svekke komiteenes rolle.

Et nasjonalt organ for behandling av uredelighetssaker er med på å sikre en mer enhetlig behandling av de konkrete sakene. For ytterligere å bidra til likebehandling av uredelighetssaker skal utvalget være en kunnskapsressurs for institusjoner og bedrifter, som disse kan henvende seg til ved egen behandling av uredelighetssaker. Utvalget kan på eget initiativ utvikle materiale og veiledere for behandling av uredelighetssaker ved institusjoner og i bedrifter.

Departementet mener at utvalgets navn bør gjenspeile dets virkeområde. I og med at utvalget skal granske konkrete saker og komme med en konklusjon, bør navnet være Nasjonalt utvalg for gransking av uredelig forskning, med Granskingsutvalget som kortform.

11.2 Definisjon av uredelighet

11.2.1 Bakgrunn

Utvalg og instanser som vurderer uredelighet i forskning i andre land, har definisjoner av uredelighet å forholde seg til. Definisjonene er med på å forklare hvorfor noen handlinger oppfattes som uredelige og setter grenser for hvilke handlinger eller hvilken type handlinger som organene eller utvalgene skal befatte seg med. Det vil være nødvendig med en definisjon av uredelighet som kan ligge til grunn for utvalgets arbeid, også fordi det dreier seg om et nytt utvalg og en ny lov på et område som tidligere ikke har vært lovregulert. Utvalget bør ha en rettesnor for sine avgjørelser, og forskerne bør ha klarhet i hvilken standard som legges til grunn for utvalgets arbeid.

Forskningsrådets utredningskomité og høringen av rådets utredning drøftet hvorvidt utvalget skal ha en vid eller snever definisjon av uredelighet. I praksis er det en glidende overgang fra de videste, via noen mellomformer, til de snevreste

definisjonene av uredelighet. Med en vid definisjon av uredelighet menes ofte en definisjon som tar med seg handlinger fra de alvorligste tilfellene av uredelighet, som forfalskning, fabrikkering og plagiering, til de noe mindre alvorlige brudd på god vitenskapelig praksis, som for eksempel dobbeltpublisering, utilstrekkelig publisering o.a. En snever definisjon begrenser seg til de alvorligste tilfellene av uredelighet, som nettopp forfalskning, fabrikkering og plagiering, og eventuelt andre alvorlige brudd på god vitenskapelig praksis. Felles for begge typer definisjoner er vektleggingen av at handlingene må være av forsettlig karakter, eventuelt utslag av grov uaktsomhet. Noen definisjoner følges opp med eksempler på vitenskapelig uredelighet som faller inn under definisjonen.

Rapporten fra Forskningsrådets utredningskomité, side 11 flg. har en detaljert redegjørelse for definisjoner som er brukt i andre land. Her gjengis noen eksempler:

> «Alvorlige, forsettlige eller grovt uaktsomme brudd på akseptert forskningsetisk praksis i planlegging, gjennomføring eller rapportering av forskning.»

(Nasjonalt utvalg for vurdering av uredelighet i helsefaglig forskning)

> «Uredelighet i forskningen er definert som fabrikasjon, forfalskning eller plagiering i forslag, utførelse eller vurdering av forskning eller i rapportering av forskningsresultater.»

(Department of Health and Human Services, USA (fritt oversatt))

> «Videnskabelig uredelighed omfatter handlinger eller undladelser, hvorved der i forskning sker forfalskning eller forvridning af det videnskabelige budskab eller grov vildledning om en persons indsats i forskningen, og omfatter bl.a.:
> 1. Konstruktion af data.
> 2. Selektiv og skjult kassation af uønskede resultater.
> 3. Substitution med fiktive data.
> 4. Bevidst vildledende anvendelse af statistiske metoder.
> 5. Bevidst forvredet fortolkning af resultater og forvridning af konklusioner.
> 6. Plagiering af andres resultater eller publikationer.
> 7. Bevidst fordrejet gengivelse af andres resultater.
> 8. Uretmæssig angivelse af forfatterrolle.
> 9. Ansøgninger med urigtige oplysninger.»

(Udvalgene vedrørende vitenskabelig uredelighed, Danmark)

Utredningskomiteen gikk inn for at følgende vide definisjon av uredelighet ble lagt til grunn for utvalgets arbeid:

> «Med vitenskapelig uredelighet menes brudd på god vitenskapelig praksis i planlegging, gjennomføring, kollegavurdering og rapportering av forskning som kan bidra til å villede om forskningens resultater. En slik villedning kan også omfatte hvem som har bidratt til forskningen. Vitenskapelig uredelighet omfatter ikke utilsiktede feil eller faglig uenighet.»

11.2.2 Forslag i høringsnotatet

Departementet foreslo i høringsutkastet følgende definisjon av uredelighet:

> «Med vitenskapelig uredelighet menes forfalskning, fabrikkering, plagiering og andre alvorlige brudd med god vitenskapelig praksis som er begått forsettlig eller grovt uaktsomt.»

Departementet mente at spørsmålet om definisjonen som skal ligge til grunn for utvalgets arbeid, må sees i sammenheng med dets virkeområde. Departementet mente videre at utvalget kun skal behandle konkrete og alvorlige saker, uten å ha spesielt ansvar for forebygging av uredelighet.

Utvalget skal gi en uttalelse om hvorvidt det mener at uredelighet har funnet sted eller ikke. Det er opp til forskerens arbeids- eller oppdragsgiver å følge opp med eventuelle sanksjoner. Fordi en negativ uttalelse fra utvalget kan medføre at forskeren blir utsatt for sanksjoner fra arbeids- eller oppdragsgiver, fant departementet det rimelig at definisjonen av uredelighet var forholdsvis snever, slik at bare de mest alvorlige tilfellene ble omfattet. Departementet la også til grunn i sitt forslag til definisjon at forskeren måtte ha opptrådt forsettlig eller grovt uaktsomt.

11.2.3 Høringsinstansenes syn

Høringsinstansene var i all hovedsak enige med departementet i at utvalget burde ta utgangspunkt i en snever definisjon av uredelighet. Høringsinstansene var også i stor grad enige i at definisjonen må sees i forhold til utvalgets virkeområde, dvs. at det bare skal ta seg av behandling av alvorlige uredelighetssaker.

Forskerforbundet skrev følgende:

> «Forskerforbundet mener det er viktig med en mest mulig klar definisjon av uredelighet. Det må kunne dokumenteres at en person har opptrådt bevisst uredelig, og ikke bare foretatt uheldige disposisjoner. Definisjonen må derfor

være streng med klare og ikke for vide kriterier, siden konsekvensene for den enkelte forsker som blir vurdert som uredelig kan være betydelig.»

De nasjonale forskningsetiske komiteene skrev følgende:

«Komiteene er enig i departementets vurderinger om en snever definisjon av uredelighet, til tross for at vi tidligere har støttet en bred definisjon med henblikk på forebygging. Når uredelighetsgransking og forebygging er foreslått skilt, mener vi at det blir en hensiktsmessig og fornuftig arbeidsdeling mellom uredelighetsutvalg og etikkomiteene.»

Enkelte høringsinstanser, som Universitetet i Oslo og Norges landbrukshøgskole (nå Universitet for miljø- og biovitenskap), ønsket utredningskomiteens forslag til definisjon:

«NLH mener- i likhet med Utredningsutvalget til Norges Forskningsråd- at UFD bør legge seg på en vid definisjon av begrepet 'vitenskapelig uredelighet'. Det er flere grunner til dette: En vid definisjon vil fange opp flere former for uredelighet, den vil kunne fange opp gråsonetilfellene og den er mer i pakt med norsk rettstradisjon. NLH mener også at det ikke er fare for at en vid definisjon vil kunne misbrukes lettere enn en snever, under forutsetning at man legger inn i definisjonen at uredeligheten må være bevisst eller grovt uaktsom.»

Det kom inn noen forslag til presisering av høringsutkastets definisjonen. Noen høringsinstanser mente også at definisjonen burde illustreres med eksempler på hva man mente falt inn under 'brudd med god vitenskapelig praksis'.

11.2.4 Departementets vurderinger

I den nasjonale og internasjonale debatten om definisjon av forskningsuredelighet er følgende argumenter anført for en snever definisjon:

- Den 'siler' ut mindre alvorlige saker.
- Den er tydelig og gir mindre rom for skjønnsmessige vurderinger.
- Den begrenser rettsliggjøringen av forskningsetikken.
- Det blir mindre sjanse for at utvalget må bruke ressurser til å undersøke tilfeller med bakgrunn i trivialiteter og evt. personkonflikter.
- Trolig vil det være konsensus i forskermiljøene om at handlinger som faller inn under definisjonen virkelig er uredelige.

Følgende argumenter er anført for en vid definisjon:

- Den gir større sikkerhet for å fange opp flere former for uredelighet eller brudd på god vitenskapelig praksis.
- En bredere definisjon kan styrke legitimiteten til et utvalg, gjennom en synliggjøring av at vitenskapelig uredelighet i alle former er uønsket.
- Den kan fange opp gråsonetilfellene.
- Dersom man legger inn i definisjonen at uredeligheten må være bevisst eller grovt uaktsom, vil neppe en vid definisjon kunne «misbrukes» i større omfang enn en snever definisjon.

Departementet mener at definisjonen av uredelig forskningspraksis må sees i forhold til utvalgets begrensede virke- og myndighetsområde og institusjonenes ansvar for forebygging og behandling av både alvorlige og mindre alvorlige saker. Departementet mener at definisjonen bør være snever i den forstand at den bare dekker de mest alvorlige tilfellene av uredelighet. I forhold til høringsnotatets forslag til definisjon mener departementet likevel at definisjonen kan presiseres ved at alle ledd i handlingsrekkefølgen i et forskningsprosjekt skal kunne inngå i vurderingen av om uredelighet har funnet sted i forskningen. Forskeren er selv ansvarlig for å sikre at forskning skjer på en redelig måte både under planlegging, gjennomføring og rapportering av resultatene.

På bakgrunn av dette foreslår departementet følgende definisjon:

«Med vitenskapelig uredelighet menes i denne sammenheng forfalskning, fabrikkering, plagiering og andre alvorlige brudd med god vitenskapelig praksis som er begått forsettlig eller grovt uaktsomt i planlegging, gjennomføring eller rapportering av forskning.»

Eksempler på alvorlige brudd med god vitenskapelig praksis kan være, foruten forfalskning, fabrikkering og plagiering:

1. Bevisst tilbakeholdelse av uønskede resultater.
2. Bevisst villedende anvendelse av statistiske metoder.
3. Bevisst villedning om hvem som har bidratt til forskningen (utelatelse og inkluderinger) og hvor mye de har bidratt.
4. Forsettlig eller grovt uaktsom tilbakeholdelse av detaljer i metodikk.
5. Bevisst feilinformering om vitenskapelige kvalifikasjoner i søknader.

6. Bevisst destruering av forskningsmateriale for å hindre undersøkelser av uredelighet i forskning.

Listen inneholder handlinger som direkte påvirker det vitenskapelige resultat eller som indirekte kan få betydning for det vitenskapelige resultat. Dersom forskningsmiljøene for eksempel etterfølger kravene til medforfatterskap og etterprøvbarhet, vil man også kunne forebygge noen av de mest alvorlige formene for uredelighet som definisjonen inneholder (forfalskning, fabrikkering). For øvrig vil det være opp til utvalget å lage en mer fyllestgjørende liste over handlinger den anser som alvorlige brudd med god vitenskapelig praksis, og som utvalget skal arbeide ut fra.

For at en handling kan sies å falle inn under definisjonen, må utvalget sannsynliggjøre at handlingen har foregått med forsett eller som følge av grov uaktsomhet. For at kravet om forsettlig opptreden skal være oppfylt, må det finnes bevist at forskeren har hatt som hensikt å opptre på en måte som faller inn under definisjonen av uredelighet. Handlingen må ha vært begått med viten og vilje. For grov uaktsomhet er det lagt til grunn i rettspraksis at det skal foreligge en «kvalifisert klanderverdig opptreden som foranlediger sterke bebreidelser for manglende aktsomhet». Forskeren må i disse tilfellene altså kunne bebreides sterkt for det forhold som taler for at det foreligger uredelighet.

Det følger av dette at det stilles strenge krav til skyld for at utvalget skal kunne legge til grunn at det foreligger uredelighet. Erfaringsmessig kan forsett eller grov uaktsomhet i en del tilfeller være vanskelig å bevise. Departementet er kjent med flere profilerte saker fra andre land hvor forskere ble anklaget for uredelighet, men hvor saken til slutt bare endte opp med anklager om slurv eller dårlig forskningsmetodikk. Både av hensyn til den enkelte forsker og av hensyn til tilliten til utvalget, må utvalget i det lengste forsøke å unngå at slike situasjoner oppstår. Det er derfor viktig at utvalget foretar en tilstrekkelig vurdering av om skyldkravet er oppfylt før det slår fast at det foreligger uredelighet.

En snever definisjon for utvalget fritar på ingen måte institusjonene fra ansvaret for å forebygge og behandle saker som faller utenfor definisjonen, men som kan sies å være brudd med god vitenskapelig praksis. Departementet mener kun at det ikke er hensiktsmessig eller nødvendig at det opprettes et nasjonalt organ for disse sakene.

11.3 Utvalgets status og forholdet til offentlighetsloven og forvaltningsloven

11.3.1 Utvalgets status

11.3.1.1 Forslag i høringsnotatet

I høringsnotatet ble det sagt at departementet ved lovhjemlingen vil slå fast at utvalget ikke skal kunne instrueres av noe administrativt eller politisk organ i faglige spørsmål.

11.3.1.2 Høringsinstansenes syn

Høringsinstansene var i all hovedsak enige i departementets vurdering av utvalgets status. Flere høringsinstanser påpekte viktigheten av å sikre utvalget faglig uavhengighet.

11.3.1.3 Departementets vurderinger

Departementet opprettholder sitt syn på utvalgets status. Utvalget skal ikke kunne instrueres av noe administrativt eller politisk organ i faglige spørsmål. Dette anses for å være nødvendig for at utvalgets uttalelser skal få den tyngde som er nødvendig for å kunne fungere retningsgivende for forskerne og de institusjonene disse arbeider ved.

11.3.2 Forholdet til offentlighetsloven

11.3.2.1 Bakgrunn

Vedtektene for det tidligere nasjonale utvalg for uredelighet i helsefaglig forskning inneholdt bl.a. følgende bestemmelse (§ 3): «Utvalget skal: Sørge for løpende offentliggjøring av resultatene av utvalgets behandling av saker, i anonymisert form på hensiktsmessig måte.»

Utvalgets medlemmer hadde vanlig taushetsplikt. Dessuten var det fastsatt følgende i § 8: «Såfremt det av hensyn til offentligheten eller av andre vesentlige årsaker synes nødvendig å fremkomme med en offentlig uttalelse i en sak, treffer utvalget avgjørelse om en uttalelse skal fremsettes og i tilfelle i hvilken form.»

11.3.2.2 Forslag i høringsnotatet

I høringsnotatet ble det lagt til grunn at selv om utvalget bare skal komme med en uttalelse om noen har opptrådt uredelig eller ikke, vil uttalelser om at uredelighet har forekommet antakelig ha større og mer langsiktige konsekvenser for en forsker enn om en regional forskningsetisk komité frarår et tidsbegrenset prosjekt. Offentligheten vil

Uredelighed i forskningen

Af professor, dr.jur. Henrik Zahle

Offentlig kontrol med snyd eller bedrageri i videnskabelig virksomhed er siden 1999 foregået i et nationalt sæt af tre udvalg med denne særlige opgave. Genstanden for kontrollen er forskning, og hovedkriteriet for den kritiske bedømmelse er, om der er begået uredelighed. Den gældende kontrol må ses i lyset af – og som en fortsættelse af – den kontrol, der fandt sted, før de tre udvalg blev oprettet, og herved fortjener særligt det udvalg, der i 1992 blev oprettet for sundhedsvidenskaberne, opmærksomhed. Fremstillingen vil belyse det moralske klima, der herskede, da disse udvalg blev oprettet. Endvidere belyses de kriterier, som kontrollen i praksis sker efter, herunder ikke mindst betydningen af kriteriet »god videnskabelig praksis« og den retlige berettigelse af dette kriterium.[1]

1. Den organisatoriske ramme

1.1. Før og uden for det nationale undersøgelsessystem

Forskere har – beklageligvis – skrevet af efter andre, gengivet andres ideer som deres egne eller begået anden form for videnskabelig snyd, også før det nationale undersøgelsessystem blev sat i gang. Kontrollen er sket dels i de sædvanlige organer for vurdering af videnskabeligt arbejde, herunder ved disputatsbedømmelse og akademisk ansættelse, dels i særlige udvalg, der var nedsat ad hoc til netop denne opgave.

Der har været flere sager om disputatsers originalitet, der er behandlet dels af de sædvanlige institutionsorganer, dels af særlige ad hoc-udvalg. Således nedsatte det medicinske fakultetsråd ved Københavns Universitet i 1957 et udvalg til undersøgelse af en disputats.[2] I 1990'erne blev en medicinsk doktorgrad – efter udvalgsindstilling om antagelse og gennemførelse af forsvaret – nægtet fremme efter behandling i de sædvanlige universitetsinstanser. Det naturvidenskabelige fakultet trak i 1994 en doktorgrad tilbage;[3] baggrunden var en beretning fra et ad hoc-udvalg, der havde fundet, at forfatteren havde undladt at anføre henvisninger i forbindelse med citering;[4] efterfølgende nedsattes endnu et udvalg med assistance fra det sundhedsvidenskabelige uredelighedsudvalg.

En anden måde at organisere kontrol med videnskabeligt arbejde på er etablering af et kontrolorgan, der er knyttet til den enkelte institution, hvortil der kan klages over medarbejdere ved institutionen. Denne ordning har ikke vundet stor udbredelse i Danmark. Et eksempel er det udvalg, der i 2000 blev oprettet ved Aarhus Universitet, jf. Aarhus Universitets regler af 29. juni 2000 til sikring af god videnskabelig praksis.[5] Disse regler omfatter det videnskabelige personale ved universitetet, og udvalgets bedømmelser er rådgivende for rektor og andre universitetsmyndigheder.

1.2. Den sundhedsvidenskabelige optakt

Det første skridt mod et nationalt undersøgelsessystem blev taget inden for sundhedsvidenskaberne. I 1991 nedsatte det Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd en arbejdsgruppe, der skulle udarbejde en redegørelse om »scientific misconduct/fraud« med professor Daniel Andersen som formand. Gruppens rapport gav – med baggrund i navnlig amerikanske erfaringer – en oversigt over den »uredelighed«, man sigtede mod.[6] Rapporten

1. Denne artikel bygger på beretningerne fra Udvalget vedrørende Videnskabelig Uredelighed frem til 2001. Den omfatter således ikke Lomborg-sagen, selvom det er Udvalgets udtalelse i denne sag, der er anledning til undersøgelsen. I denne udtalelse konkluderede de samlede Udvalg vedrørende Uredelighed i en afsluttende »afgørelse«: »Objektivt findes udgivelsen af den omhandlede publikation [»The Sceptical Environmentalist.« Cambridge University Press, 2001] at falde ind under begrebet videnskabelig uredelighed. Under hensyn til de subjektive krav, der stilles om forsæt eller grov forsømmelighed kan Bjørn Lomborgs udgivelse imidlertid ikke falde ind under denne karakteristik. Derimod findes udgivelsen at være i klar strid med normerne for god videnskabelig skik.«
2. Herom Folketingets Ombudsmands Beretning 1958 s. 116, især s. 133-35.
3. Udvalget vedrørende Videnskabelig Uredelighed: Beretning 1995, Forskningsrådene, 1996. Udvalget betegnes forkortet UVVU. Der henvises i det følgende til beretningerne alene ved angivelse af beretningsåret, f.eks. Beretning 1995. Fra 1999 udgår en fælles beretning fra de tre udvalg; henvisninger forkortes på samme måde.
4. Report on evaluation on allegations of plagiarism against NN, 15.10.1994.
5. Reglerne er gengivet i Beretning 2000.
6. Daniel Andersen o.a.: Videnskabelig uredelighed og god videnskabelig praksis, Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd, København 1992. Man bemærker, at titlen ikke angiver, at rapporten er begrænset til sundhedsvidenskab. Samme undladelse findes i betegnelsen for det udvalg, der blev oprettet.

har interesse, fordi den indeholder forarbejderne til de regler, vi stadig har. Beskrivelsen af den relevante uredelighed sammenfattedes i en tekst, som blev videreført i § 2 i de vedtægter, der blev vedtaget i 1992. Herefter pointerede rapporten, at

»andre former for uredelighed, som næppe skal falde ind under undersøgelsessystemet, vedrører i mindre grad selve det videnskabelige budskab, end de vedrører forskeres forsøg på gennem overdrivelser eller undladelser at forvride omverdenens opfattelse af dem selv og deres forhold til andre forskere:
- skjult dobbeltpublikation og anden opblæsning af den personlige publikationsliste,
- fremlæggelse af resultater overfor offentligheden uden om et fagligt kritisk forum, repræsenteret ved tidsskrifter eller videnskabelige selskaber,
- undladt omtale af andres tilgrundliggende, originale iagttagelser,
- udelukkelse fra forfattergruppen af personer, på trods af disses indsats i arbejdet«.[7]

Man opererede altså her med dels en liste over former for uredelighed, der som udgangspunkt skulle være omfattet af systemet, dels en liste, som konkretiserer tilfælde af brud med god forskningspraksis/god kollegial adfærd uden for undersøgelsessystemet.

Som eksempel på et brud på kollegial etikette nævntes »salamiteknikken«, hvor et undersøgelsesresultat spaltes op i flere artikler med det formål at få flere publikationsnumre ud af den gode ide (s. 21). Tilfælde, der som salamiteknikken ligger uden for de først opregnede kategorier af uredelighed, var som anført ikke tænkt henført under systemet, og hvor de undtagelsesvis ønskes inddraget, skal det ske ved, at tilfældet henføres under en af de kategorier, der er henført under systemet.

På grundlag af denne rapport nedsatte Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd i 1992 et udvalg,[8] bestående af en formand, der skulle være landsdommer, og syv sagkyndige medlemmer. Udvalgets virksomhed reguleredes af en vedtægt af 18.12.1992, hvis § 2 afgrænsede uredelighed som udvalgets arbejdsområde som foreslået i Rapporten.

Forholdet mellem uredelighed og de udskilte øvrige brud på god videnskabelig praksis gav tidligt anledning til overvejelser. I udvalgets Beretning for 1995 blev emnet taget op i en artikel af Daniel Andersen og udvalgets juridiske formand, landsdommer Brydensholt. Udvalget har – som dette hedder – »mødt den opfattelse, at udvalget skulle indskrænke sin virksomhed til at bedømme, om der i forelagte sager findes videnskabelige uredeligheder eller ej, mens udvalget skulle afholde sig fra at bedømme sager ud fra en norm for god forskningspraksis«.[9]

Til begrundelse for en sådan mere restriktiv linje, som udvalget øjensynlig er blevet præsenteret for, er blevet anført,
- at der ikke består enighed i forskerverdenen om sådanne normer (for god forskningspraksis),
- at sådanne normer for god forskningspraksis ikke er nedfældet nogetsteds, og
- at sådanne normer derfor ikke kan anses for at være bindende.

Udvalgets kommentar til denne kritik – som den fremlægges af de to forfattere – er den, at udvalget »har oprindeligt i nogen grad delt dette synspunkt, og der er da også i udvalgets vedtægter alene medtaget en definition af videnskabelig uredelighed, mens den tidligere omtalte liste over overtrædelser af god forskningsskik er udeladt«. I sprogbrugen tilkendegives, at udvalget ikke længere var så overbevist om, at brud med god forskningspraksis ikke i videre omfang burde medtages.

Det var ikke kun i beretningens sprogbrug, at udvalget viste sin utilpashed ved den afgrænsning, som vedtægterne havde sat. Mens udvalget i en sag fra 1993 havde undladt at kritisere en mangelfuld citation af en forskerkollega,[10] konkluderede udvalget anderledes i en sag omtalt i 1995, der angik den rette kreditering af en forsker for vedkommendes andel i udviklingen af en hypotese. Udvalget fandt, at der ikke var sket overtrædelse af uredelighedsbegrebets objektive område, men at der var sket brud på god forskningsskik derved, at de indklagede forskere ikke på fyldestgørende måde havde omtalt den andel i hypoteseudviklingen, som tilkom en forskerkollega. Der var »tale om tilsidesættelse af normal citationspraksis overfor forskerkollegers originale indsats«.[11] I forbindelse med omtale af bl.a. denne sag kommenterede Daniel Andersen og Brydensholt udvalgets situation generelt:

»Det er igennem de erfaringer, der er blevet indvundet igennem de forløbne tre års arbejde, blevet klart i stigende grad, at det er nødvendigt i konkret sagsbehandling at arbejde ikke blot med en redelighedsnorm, men også med en norm for god forskningspraksis«. Og senere anføres igen: »Det kan således fastslås, at der, både af hensyn til den konkrete sagsbeskrivelse og af hensyn til generel forebyggelse af uheldig praksis, kan være behov for at kunne give en kritisk karakteristik af nogle handlinger, som ikke er uredelige.« De normer, der herved bygges på, er imidlertid ikke – og det er vel et svar på den refererede kritik – »normer i et tvivlsomt grænseområde«. Disse normer er »alment

7. S. 20-21.
8. Der nedsattes ét – landsdækkende – udvalg. Rapporten havde anbefalet to regionale udvalg og et landsudvalg.
9. Daniel Andersen og Hans Henrik Brydensholt: UVVU's bedømmelse af handlinger, der er i strid med god videnskabelig praksis, og afgrænsningen af UVVU's sagsområde, i Beretning 1995 s. 29f.
10. Beretning 1993 sag nr. 3/93.
11. Beretning 1995 s. 36-37 om sag nr. 2.

accepterede«, selvom de »ikke er nedfældet i eksplicitte retningslinier«.[12]

Når der her tales om »konkret sagsbeskrivelse«, sigtes formentlig til ønsket om at give en relevant karakteristik af den konkrete sag, dvs. ikke blåstemple, hvad der ikke var i overensstemmelse med god praksis. Det generelle peger på det – hermed sammenhængende – behov for at modvirke brud på god praksis.

Kriteriet »brud på god forskningspraksis« dukker op gang på gang. En opgørelse, der dækker det sundhedsvidenskabelige udvalgs virksomhed til og med 1997, viser, at udvalget havde fundet »Afvigelser fra god forskningspraksis« i to typer af sager, nemlig i 4 sager om »Videnskabelig uredelighed« og i 9 sager om »Anden afvigelse fra god forskningspraksis«, der alle »havde med brugsret til data og publikation at gøre«.[13] Sager med påtale af brud på god videnskabelig praksis var således i flertal. Også i 1998 afgjordes adskillige sager, der drejede sig om brud på god praksis, der ikke er uredelig, således om god videnskabelig praksis ved publicering. I en af disse var der særlig fokus på udvalgets kompetence, idet en advokat anfægtede udvalgets kompetence til at tage stilling til, om der er handlet i strid med god videnskabelig praksis. Udvalget havde i denne sag fundet det i strid med god videnskabelig skik (men ikke uredeligt), at en kongressekretær havde forlangt, at en inviteret forskers foredrag skulle båndoptages, og at en kollega til denne forsker – da denne nægtede at holde foredraget med båndoptagelse – havde holdt et foredrag uden at nævne, at det var forskerens lysbilleder, han anvendte. Det var efter denne afgørelse, at kongressekretærens advokat anfægtede udvalgets afgørelse, idet han gjorde gældende,

»... at UVVU efter sine vedtægter ikke kan træffe »afgørelser« i en sag, men alene kan afslutte den med afgivelse af en udtalelse, [og] at det ligger uden for udvalgets kompetence at tage stilling til, om der i en sag er handlet i strid med god videnskabelig praksis, ...«,

hvortil udvalget ifølge Beretningens referat svarede:

»Med hensyn til udvalgets afgørelsesform og den omstændighed, at udvalget i sine konklusioner tilkendegiver, såfremt der i en sag er handlet i strid med god videnskabelig praksis, henvistes til, at dette er i overensstemmelse med den praksis, UVVU har anlagt under hele sin virksomhedsperiode, og at der er nærmere redegjort herfor i udvalgets årsberetninger.«[14]

12. Beretning s. 36-37.
13. Daniel Andersen i Beretning 1997 s. 5.
14. Beretning 1998 sag nr. 4.

1.3. Udvidelsen til tre udvalg

Sideløbende med det nationale udvalg for sundhedsvidenskaberne, der var etableret i 1992, behandledes som nævnt sager inden for andre fag i 1990'erne ad hoc, og den tanke vandt udbredelse, at uredelighedsspørgsmål også for andre fags vedkommende burde behandles efter den sundhedsvidenskabelige model. Under forberedelsen af en fælles bekendtgørelse for de planlagte udvalg afgav det sundhedsvidenskabelige udvalg en udtalelse. I denne advarede udvalget mod at gøre de kommende udvalg for små, og udvalget henviste herved til den praksis, der var udviklet:

»Alvorligst forekommer det dog at, at et meget snævert udvalg vanskeligt vil kunne træffe afgørelser, som med tilstrækkelig sikkerhed udtrykker, hvad anerkendte forskere inden for feltet vil karakterisere som uredeligt eller dog stridende imod god forskningsskik«, og udvalget henviste til den nævnte artikel af Daniel Andersen og Brydensholt.[15]

De nye regler, gennemførtes ved udstedelsen af bekendtgørelse nr. 933 af 15.12.1998, der supplerede et sundhedsvidenskabeligt udvalg med to andre udvalg, nemlig et udvalg for naturvidenskabelig, jordbrugs- og veterinærvidenskabelig og teknisk-videnskabelig forskning, samt et udvalg for samfundsvidenskabelig og humanistisk forskning. Udvalgene blev nedsat af et udvalg, Forskerforum, der koordinerer de seks forskningsråds virksomhed, jf. § 4 e, i lov om forskningsrådgivning (lbkg. nr. 676 af 19.8.1997) – ikke som det oprindelige sundhedsvidenskabelige udvalg af et forskningsråd. De tre udvalg er organiseret således, at de har en fælles formand, og hvert af udvalgene har derudover fire medlemmer. Bekendtgørelsen trådte i kraft 1.1.1999, udvalgene blev etableret i foråret 1999 og mødtes første gang i april 1999.

Fastlæggelsen af den »uredelighed«, som de nu siddende udvalg skal arbejde med, findes i bekendtgørelsens § 3, stk. 1, der er sålydende:

»Videnskabelig uredelighed omfatter handlinger eller undladelser, hvorved der i forskning sker forfalskning eller forvridning af det videnskabelige budskab eller grov vildledning om en persons indsats i forskningen, og omfatter bl.a.:

1. Konstruktion af data.
2. Selektiv og skjult kassation af uønskede resultater.
3. Substitution med fiktive data.
4. Bevidst vildledende anvendelse af statistiske metoder.
5. Bevidst forvredet fortolkning af resultater og forvridning af konklusioner.
6. Plagiering af andres resultater eller publikationer.
7. Bevidst fordrejet gengivelse af andres resultater.

15. Beretning 1998 bilag 3.

8. Uretmæssig angivelse af forfatterrolle.
9. Ansøgninger med urigtige oplysninger.«

Formuleringen af § 3, stk. 2, ligger ganske tæt op ad vedtægtens § 2, der havde været gældende for det sundhedsvidenskabelige udvalg, og den indeholder som den intet om behandlingen af brud på god forskningspraksis eller god forskningsskik.

2. Det moralske klima

Hverken uredelighed eller kontrol med og reaktioner mod uredelighed er noget nyt i forskningen. Alligevel er det næppe en tilfældighed, at det var i forrige årti, at der udvikledes et regelværk og et myndighedssystem til at tage sig af sådanne spørgsmål.

For det første må man fremhæve det omfang, som forskningsmæssig virksomhed havde fået. Antallet af forskere er eksploderet. Mængden af videnskabelige produkter – artikler, monografier, lærebøger, konferencepapirer osv. – er blevet tilsvarende omfattende. De metoder, der anvendes, og de emner, der forskes i, er specialiserede.

Antallet af originale idéer er ikke vokset tilsvarende. Muligheden for at snyde, for at gøre brug af andres resultater uden kreditering af originalen eller blot fremstille sig som mere original end berettiget er tilsvarende vokset. Internationalt demonstrerer et utal af sager, at risikoen ikke blot er teoretisk.

At denne risiko blev opfanget af en kontrol af »uredelighed« og eventuelt tillige »brud på god praksis«, ligger helt på linje med den statslige reguleringstendens, der prægede 1990'erne. I den »Gründerfase«, hvor det sundhedsvidenskabelige udvalg etableredes, skete også andre ting, der afspejlede en interesse for god praksis, god skik eller etik. Sundhedsvidenskabelig forskning var – også her – i fokus. Det Etiske Råd var blevet etableret i 1987, og det videnskabsetiske komitésystem inden for biomedicin, som havde eksisteret på grundlag af – private – lægeforeningsvedtagelser siden 1979, blev lovfæstet i 1992.[16] Samfundsvidenskabernes forskningsetik blev belyst af en rapport om etik og samfundsforskning, tilvejebragt på initiativ af Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd i 1994,[17] og det Samfundsvidenskabelige Forskningsråd vedtog et etisk regelsæt, der skulle indgå i grundlaget for bedømmelsen af ansøgninger til rådet.[18] Teologen Svend Andersen udarbejdede en generel udredning om forskningsetik for Forskningsministeriet.[19]

I disse relationer var interessen ikke fokuseret på uredelighed som en særlig grov form for ukorrekt optræden, men på sådanne temaer som: hvad er god videnskabelig praksis eller god forskningsskik, hvad er det rette, det korrekte, hvad er rigtigt eller forkert? Man tilsluttede sig opfattelsen af etikken som et syn på, hvad der er »det gode liv«,[20] eller at afgørende er »en sondring mellem rigtigt og forkert og et begreb eller en forestilling om det gode«.[21]

Det »etiske beredskab«, som hermed – især på sundhedsvidenskabernes område – var tilvejebragt, omfattede ikke den videnskabelige forsknings fremstillingsform, dens præsentation og originalitetskrav. Det er f.eks. karakteristisk, at man ved forberedelsen af lovfæstelsen af de videnskabsetiske komiteer i 1989 opstillede en systematisk oversigt over de typer af »etiske problemstillinger« ved biomedicinsk forskning, man kunne forestille sig, men heri indgik de problemer, vi her ser på, slet ikke.[22]

Også uden for forskningens verden interesserede man sig for etik. Etikken dukkede op i den offentlige forvaltning,[23] i domstolene[24] og i den private virksomhedsledelse. At etablere en etisk kontrol af forskningen, for så vidt angår dens fremstilling og præsentation, kan derfor ses som en opfølgning af den række af andre etiske reguleringer, der var etableret. I det sundhedsvidenskabelige initiativ i 1991-92 deltog læger, som også havde været aktive i forbindelse med de videnskabsetiske komiteer, og som indtrådte som medlemmer af det sundhedsvidenskabelige udvalg.[25] På denne baggrund er det heller ikke mærkeligt, at det kunne være fristende at lade det, der oprindelig blev foreslået som og helt entydigt også blev gennemført som en kontrol med »uredelighed«, glide ud i et bredere kriterium om »brud på god videnskabelig praksis«.

Interessen for en »god praksis« eller »god skik« er som nævnt ikke noget, forskere er ene om. I den juridiske regulering er »god praksis« eller lignende klassiske regelformer. I ældre formueretlig lovgivning fra begyndelsen af 1900-tallet henvises til betydningen af, hvad der er sædvane eller brug, men disse i og for sig neutrale

16. Se hertil Betænkning 1185 Forskning på mennesket Etik/Jura, Sundhedsministeriet 1989.
17. Et vistnok upubliceret notat fra SSF's udvalg vedrørende forskningsetik i samfundsvidenskaberne, godkendt af SSF den 16.06.1994.
18. De oprindelige regler findes optrykt som bilag i Mette Hartlev (red.): Den gode samfundsforsker – om etik i samfundsforskningen, Akademisk Forlag, København 1996, s. 63f. Rådet har stadig et sådant regelsæt, senest vedtaget i november 2002.
19. Svend Andersen: Forskningsetik – en udredning, Forskningsministeriet 1994.
20. Betænkning 1185 s. 21.
21. Svend Andersen anførte sted s. 13.
22. S. 14f.
23. Se f.eks. Fagligt etiske principper i offentlig administration, DJØF's Fagligt etiske arbejdsgruppe, 1993.
24. Se f.eks. Fagligt etiske problemer i strafferetsplejen, i Juristen 1994 s. 265f.
25. Daniel Andersen og Povl Riis.

begreber fortolkedes i vidt omfang i lyset af (domstolenes opfattelse af) rimelighed.[26] God skik findes i lovgivning om forskellige professioner.[27] Brugen af denne standard ekspanderede kraftigt i 1980'erne og 90'erne. Der var også megen opmærksomhed på, at der hermed skete en slags etisering af retten – den praktiske etik blev gjort retlig relevant.[28] Om det var retten, der besatte etikken, eller etikken, der underlagde sig retten, bedømtes lidt forskelligt efter perspektivet. Begreberne integreredes.

3. Afgrænsning

I det følgende ser jeg på en række centrale kriterier, der indgår i afgrænsningen af den kontrol, som de tre udvalg forestår på grundlag af bekendtgørelsen fra 1998.[29]

3.1. Forskning

Uredelighedsbedømmelsen angår »videnskabelig uredelighed«, § 2, stk. 1, og ved videnskabelig uredelighed forstås efter § 3 visse handlinger eller undladelser i »forskning«. Videnskab og forskning dækker nok i denne forbindelse samme felt.

Forskning kan (som mange tilsvarende ord) betegne såvel en aktivitet gennem et vist tidsrum, dvs. den forskningsmæssige *procedure* som *resultatet* af denne virksomhed. Dette viser sig, når vi ser på de kriterier, der er angivet i bekendtgørelsens § 3, og som skal uddybe forståelsen af det uredelige: Uredeligheden kan lokaliseres i forbindelse med den grundlæggende *»indsamling«* af det materiale, som danner grundlag for forskningsvirksomheden, således når der tales om konstruktion af data, kassation af uønskede resultater osv. Også den videre *bearbejdning* af dette materiale – såvel konkrete data som eksisterende litteratur m.v. – indgår i den forskning, som kontrolleres, således når der tales om anvendelse af statistiske metoder, fortolkning af resultater og gengivelse af andres resultater. Endelig omfatter begrebet den afsluttende *præsentation* af resultatet, som den sker i forbindelse med angivelse af forfatterrollen, f.eks. som anført i § 3 ansøgning før eller efter projektet (om henholdsvis støtte eller publikation).

I praksis har der så vidt ses sjældent været tvivl om, hvorvidt den aktivitet, der underkastes bedømmelse, er videnskab/forskning. I en sag har man afvist at behandle en kronik, som hævdedes at forholde sig uredeligt til eksisterende forskning.[30] Det var ikke kronikøren, der selv optrådte som forsker, men spørgsmålet var, om en (ikke videnskabelig) kronikør havde misbrugt videnskabeligt materiale. Dette spørgsmål er jo ikke et spørgsmål om uredelighed i forskning.

»Videnskab« dækker mere end det, der viser sig i det »egentlige« videnskabelige produkt – artiklen, bogen osv. – for dette videnskabelige produkt omgives af en social aktivitet, der også er undergivet kontrol.

Et andet spørgsmål er så, hvordan man skal afgrænse begrebet om videnskab (eller forskning som resultat). Begrebet omfatter såvel grundforskning som anvendt forskning, såvel forskning som udvikling.[31] Forskning, der foregår »efter anmodning«, privat finansieret, med veldefinerede anvendelsesmål for øje og på tværs af gængse faggrænser, må antagelig være omfattet, fordi en snævrere, mere traditionel afgrænsning vil skabe en ubegrundet forskel mellem forskellige videnskabsformer.[32] Til begrebet om videnskab hører et element af nyhed eller originalitet.

Det er ikke klart, om også en formidlende eller debatterende fremstilling er eller kan være omfattet af udvalgenes kompetence. Dette kan næppe besvares generelt og kategorisk. Det er ikke afgørende, at den videnskab, der skal have offentlig støtte, *ikke* kan bestå i blot at producere formidling eller debat. Det videnskabsbegreb, der følges ved forskningsstøtte, behøver ikke at svare til det begreb, der afgrænser området for uredelighedskontrol. Hvor en forfatter, der selv agerer som (utvivlsom) forsker, udarbejder en fremstilling, der bygger på videnskab (som noget, der er nyt eller originalt), men som fremlægger denne i en formidlende, almentilgængelig form eller i en debatterende form, kan fremstillingen efter min opfattelse være forskning eller videnskabelig i relation til forskningsetik, selvom fremstillingen som sådan isoleret betragtet ikke bringer noget nyt eller originalt (ud over det, der ligger i formidlingen eller debatten). At bidrage til formidling og debat er en del af en forskers opgave, for det er et værdifuldt og undertiden nødvendigt aspekt af den

26. Købeloven 1906 § 1, stk. 2, evt. § 5, Aftaleloven 1917 § 1, Kommissionsloven 1917 § 1 om handelsbrug eller anden sædvane, hertil H. Ussing: Aftaler 1950 s. 437.
27. Retsplejeloven § 126 om god advokatskik. Hertil A.H. Pedersen: God advokatskik, i W.E. von Eyben (red.):Retsplejeloven 50 år, København, 1969 s. 335f. Et andet ældre eksempel er konkurrencelovens § 15, nu markedsføringslovens § 1, stk. 1, om god markedsføringsskik.
28. Om sådanne regler se Sten Bønsing: Brancheregler og branchepraksis, 2001, og Henrik Zahle: Rettens Kilder, 1999 s. 43f.
29. Ud over de kriterier eller betingelser, der omtales, gælder, at sagen skal have betydning for dansk forskning, § 2, stk. 2, at sagen afvises, hvis det på forhånd anses usandsynligt, at klagen er berettiget, § 2, stk. 2, og at sagen ikke må være forældet, § 5, stk. 1.
30. Beretning 2001 sag nr. 15.
31. Således også Svend Andersen: Forskningsetik (note 22) s. 11.
32. Om »Mode 2« som en ny form for indhold og organisation af videnskab, se M. Gibbons, C. Limoges, H. Nowotny, S. Schwartzman, P. Scott, M. Trow: The New Production of Knowledge: The Dynamics of Science and Research in Contemporary Societies. London: Sage, 1994.

videnskabelige aktivitet. Formidling og debat kan sammenlignes med det som regel nødvendige arbejde med at skrive ansøgninger og fremsendelsesskrivelser til tidsskrifter – heller ikke det bringer noget nyt og originalt, men det kan utvivlsomt indebære, hvad der må anses som videnskabelig uredelighed, jf. f.eks. § 3, litra 9. På dette punkt er flere afgrænsninger mulige.

En absolut og skarp afgrænsning af videnskabsbegrebet – forstået som den emnemæssige ramme for uredelighedskontrol – kan således nok ikke hævdes efter gældende ret. Bekendtgørelsens regler viser en vis åbenhed for bredde i begrebet, men fastlægger det ikke entydigt.

3.2. Uredelighed m.v.

I drøftelserne om genstanden for kontrol er man udgået fra en kerne af grov uredelighed, bestående af fabrikation af data, forfalskning af data og plagiering.[33] Som man ser af de specifikationer af uredelighed, som reglerne i såvel de oprindelige vedtægter for det sundhedsvidenskabelige udvalg som i de nugældende vedtægter for de tre udvalg indeholder, er temaet for udvalgenes virksomhed ikke begrænset i overensstemmelse med denne snævre kerne. Uredelighedskriteriet er videre, og denne udvidelse finder udtryk, når der i reglerne tales om

- vildledende anvendelse af statistiske metoder, litra 4,
- forvredet fortolkning af resultater og forvridning af konklusioner, litra 5,
- fordrejet gengivelse af andres resultater, litra 7,

hvor *vildledning, forvridning* og *fordrejning* på relevant måde supplerer de mere entydige fænomener forfalskning og plagiering. Specificeringen er ikke udtømmende.

Det er slående, at bekendtgørelsens specificering af former for uredelighed er næsten ordret hentet i det sundhedsvidenskabelige udvalgs vedtægt fra 1992, der igen som nævnt svarer ordret til forslaget i den sundhedsvidenskabelige arbejdsgruppes Rapport fra 1992.

Uredelighed foreligger herefter – hvis bekendtgørelsens begreb skal sammenfattes – når en forsker ved forfalskning, ved plagiering eller på lignende grov måde vildleder om sin videnskabelige indsats.

Udvalgene er imidlertid – som nævnt – ikke blevet stående ved uredelighed. Der har også efter nyordningen i 1999 været en bestandig interesse for anvendelse af begrebet »god videnskabelig praksis« (eller skik) som bedømmelseskriterium.

33. Rapport 1992, Beretning 1995 s. 29. Denne relativt snævre kerne svarer tilsyneladende til den afgrænsning, der findes i White House Office of Science and Technology 1999, se Beretning 1999 s. 1.

3.3. God videnskabelig praksis

Kriteriet har – også efter reformen i 1999 – været anvendt adskillige gange,[34] og det ikke blot af det sundhedsvidenskabelige udvalg.[35] Anvendelsen af kriteriet har heller ikke efter 1999 været uanfægtet. En sag fra 2001 vedrører direkte (bl.a.) spørgsmålet om, »med hvilken hjemmel (udvalget) behandlede sager om overtrædelse af god videnskabelig skik«[36] – det samme spørgsmål, som det sundhedsvidenskabelige udvalg havde fået stillet i 1998. Udvalgets besvarelse af spørgsmålet i sagen fra 2001 indledes med at notere, at hverken det oprindelige sundhedsvidenskabelige udvalg eller de nuværende udvalgs vedtægter indeholder bestemmelser om udvalgets kompetence vedrørende bedømmelse af handlinger i strid med god videnskabelig skik. Herefter peges på følgende – som altså er det materiale, udvalget påberåber sig til støtte for den anfægtede kompetence:

- Artiklen af Daniel Andersen og Brydensholt i Beretning 1995 viser, at det ved behandlingen af de efter vedtægterne indbragte sager i et vist omfang tillige fandtes nødvendigt også at arbejde med en norm for god forskningspraksis.
- Det norske uredelighedsudvalg havde også taget stilling til, om der foreligger afvigelse fra god forskningsskik, hvilket var blevet omtalt i Beretning 1997.
- Der »har været enighed om fortsat at anvende normen for god videnskabelig skik«, hvilket »fremgår af årsberetningen for 1999 ...«.[37]

Hertil skal jeg knytte følgende kommentarer:

Det er ubestrideligt, at udvalgene kan vise tilbage til en omfattende praksis for brugen af dette kriterium. Det sundhedsvidenskabelige udvalgs praksis har dog kun betydning, hvis det lægges til grund, at der ikke med bekendtgørelsen fra 1998 er »startet forfra«. Det er den mulighed, som udvalget formentlig vil imødegå ved at henvise til en »enighed« i 1999 om at fortsætte hidtidig praksis, herom nedenfor. Denne praksis er dog – det må også nævnes – jævnligt blevet anfægtet.[38]

Udvalgets henvisning til det norske udvalgs opfattelse har begrænset, om nogen bæredygtighed som legitimation i forhold til den advokat, der efterlyste en hjemmel for en praksis.

34. Beretning 1999 sag nr. 1 og sag nr. 2, Beretning 2000 sag nr. 2 og prøvet i sag nr. 3, Beretning 2001 sag nr. 4, sag nr. 7 og sag nr. 13, foruden de i den følgende note nævnte sager.
35. Af referaterne ses det anvendt af det samfundsvidenskabeligt-humanistiske udvalg i Beretning 2000 sag nr. 1 og Beretning 2001 sag nr. 2 og sag nr. 3 og af det naturvidenskabelige m.v. udvalg i Beretning 2001 sag nr. 1.
36. Beretning 2001 sag nr. 7.
37. Beretning 2001 s. 33.
38. Beretning 1998 sag nr. 4, kritik omtalt i Beretning 1995 s. 36 og i sag nr. 2.

Hvad endelig angår den enighed, der henvises til, ser jeg ikke anden omtale af emnet i Beretningen for 1999 end en omtale af nogle emner, der kun indirekte har forbindelse med udvalgets bedømmelseskriterier – nemlig udvalgenes oplysningsvirksomhed og den fagetiske forskellighed, som det brede fagområde nu ville aktualisere – men der udtrykkes ikke nogen direkte stillingtagen til det omstridte spørgsmål om udvalgenes kompetence eller sagområde. Henvisningen til en »enighed«, som skulle være kommet til udtryk i Beretningen for 1999, har jeg således ikke kunnet efterspore, men jeg bestrider naturligvis ikke, at der har været en sådan enighed. Spørgsmålet er da, hvor langt dette kan bære. Dette er et hjemmelsspørgsmål.

3.4. Et hjemmelsproblem?

Uredelighedsudvalgene har efter bekendtgørelsen kun informative og henstillende kompetencer: Det kan »orientere«, »henstille«, »anmelde« til politi eller anden myndighed og »udtale sig« til en arbejdsgiver, bekendtgørelsens § 6. Det grundlæggende spørgsmål er, om der kræves hjemmel for afgørelser eller beslutninger af den uforbindende karakter, der her er tale om, og om en sådan hjemmel i bekræftende fald kan findes i en praksis som den foreliggende.

Det kan næppe generelt og kategorisk angives, hvilke krav der stilles til hjemmelsgrundlaget for uforbindende udtalelser. Sådanne udtalelser er ikke omfattet af sædvanlige hjemmelskrav, som gælder for retligt bindende afgørelser. En forvaltningsmyndighed kan naturligvis udtale sig inden for den enkelte myndigheds sagsområde, deltage i debat og kommentere en konkret situation, der er blevet relevant for bestemte individer eller for offentligheden. Man kan derfor sige som Bent Christensen: »Forvaltningen behøver ikke bemyndigelse fra lovgivningsmagten til uforbindende udsagn.«[39] Det står på den anden side ikke en forvaltningsmyndighed frit, hvad den vil udtale sig (uforbindende) om, ligesom det heller ikke står en offentlig virksomhed frit at tage en hvilken som helst aktivitet op. Bedømmelsen af, hvad myndighederne kan, når det gælder uforbindende udtalelser af den art, som der her er tale om, er ikke nøjere analyseret i den juridiske litteratur. Der må formentlig anlægges en konkretiseret vurdering.[40] Som vejledende synspunkter kan anføres følgende:

Har udtalelsen en virkning for individer, der nærmer sig virkningen af retligt bindende udtalelser, taler det for et hjemmelskrav, der ligger nær det gængse. Er udtalelsen bebyrdende, kan det tale for at skærpe bedømmelsen i forhold til positive udtalelser, f.eks. anbefalinger. Angår udtalelsen en persons vandel, korrekthed eller karakter, stilles muligt større krav. Afgives udtalelsen efter anmodning af den, den angår, kan anmodningen efter omstændighederne fortolkes som et samtykke, mens denne mulighed ikke er aktuel, når udtalelsen angår en person, der ikke har anmodet eller samtykket. At udtalelsen fremtræder som en afgørelse eller beslutning, der er resultat af en sagsbehandling, kan tale for at stille større krav, end hvad der kan forlanges af en udtalelse, der fremtræder som en spontan meningsytring. Er organisation og procedure for udtalelserne formelt reguleret med regler, der afgrænser myndighedens opgaver eller sagsområde, taler det for, at sagområdet for de udtalelser, der produceres, skal følge de fastlagte regler i samme omfang som myndigheder, der kan træffe retlige afgørelser, må følge de fastsatte regler.[41] Bevillingsgrundlaget for en myndighed er baseret på, at myndigheden varetager de opgaver, der ved lov mv. er henlagt til myndigheden.

Anlægges disse hensyn på det foreliggende spørgsmål, kan man beskrive problemet således:

Selvom et uredelighedsudvalgs afgørelse eller beslutning som nævnt er uforbindende, angår den et individ, der ikke har bedt om den eller samtykket i sagens behandling.[42] Udtalelsen kan være overordentlig belastende for vedkommendes fremtidige ansættelsesforhold og renommé eller »akademiske ære«, og den ville uden for denne sammenhæng kunne henføres under straffelovens § 267 om injurier. Udvalgenes virksomhed er nøje reguleret i en bekendtgørelse, der indeholder en udførlig kompetencebeskrivelse, der tydeligvis – og ubestridt af udvalgene – ikke omfatter det kriterium, der vedrører brud på god videnskabelig praksis, og som efter forarbejderne (Rapporten fra 1992) er udformet med henblik på netop at *udelade* dette kriterium. Der er således flere hensyn, der taler for at antage, at det ligger uden for udvalgenes sagsområde eller kompetence at tage stilling til, om et forhold (der ikke er uredeligt) er i strid med god videnskabelig praksis.

På den anden side kan henvises til den kontinuerlige praksis, der er lagt klart frem i Beretning efter Beretning, i forbindelse med at der ikke skete nogen ændring af teksten ved overgangen 1.1.1999 fra vedtægternes § 2 til bekendtgørelsens § 3. Der er med andre ord ikke grund-

39. Bent Christensen: Forvaltningsret, 1997 s. 260.
40. Jon Andersen i Hans Gammeltoft-Hansen o.a.: Forvaltningsret, 1994 s. 214f, Karsten Revsbech i Forvaltningsret 1997 s. 83 og Jens Garde samme sted s. 151f.
41. Folketingets Ombudsmands afgørelser er i almindelighed uforbindende. Afgrænsningen af Ombudsmandens sagsområde eller kompetence er udførligt lovreguleret. At afgørelserne er uforbindende, indebærer naturligvis ikke, at Ombudsmanden kan se bort fra denne regulering eller frit supplere den lovbestemte kompetence med sagsområder, som han finder relevante, herunder sagsområder, der efter nøje overvejelse er udeladt af reguleringen.
42. Se dog § 2, stk. 2, 2. pkt.

lag for at antage, at ministeren har tilsigtet nogen ændring, og uanset det tidligere drøftede har udvalgene øjensynlig alle fundet det rigtigt at inddrage dette kriterium.

Udvalgenes praksis er begrundet i ønsket om at give den rette beskrivelse af og dermed undgå at »blåstemple« adfærd, der vel ikke er uredelig, men alligevel et brud på god forskningsskik.[43] Dette dilemma afspejler sig også i andre sammenhæng, f.eks. hvor en dom, der skal tage stilling til, om en aftale kan tilsidesættes eller omtolkes, finder, at betingelserne herfor ikke er opfyldte men gerne vil tilkendegive, at aftalen ikke er fuldt ud rimelig. Herom kan indføjes en bemærkning i præmisserne, men sag kan ikke anlægges om »rimelighed«, og rimelighedsbedømmelsen kan ikke optages i domskonklusionen.[44]

Ved denne drøftelse af, hvad udvalgene er berettigede til, er det vigtigt at bemærke, at et udvalg i 2001 har lagt til grund, at der ikke kan indgives klage over tilsidesættelse af god videnskabelig praksis. En forsker indgav klage over krænkelse af god videnskabelig praksis (men ikke uredelighed) på et universitet, men vedkommende udvalg svarede, at udvalget »kun kan behandle sager, hvor der blev indgivet klage mod nogen for videnskabelig uredelighed«, og klagerens sag faldt derfor »udenfor (udvalgets) sagsområde«.[45]

På den baggrund er problemet i første række, om det er korrekt, at udvalget optager en stillingtagen til »brud på god videnskabelig praksis« i *konklusionen* af afgørelserne. Efter min opfattelse må denne formulering af konklusionen forudsætte, at dette tema er omfattet af udvalgets kompetence eller sagsområde. Da dette heller ikke efter udvalgets egen opfattelse er tilfældet, bør kriteriet »god videnskabelig praksis« ikke optræde i afgørelsernes konkluderende tekst, og den hidtidige praksis kan ikke begrunde en afvigelse fra den forventning, at konklusionen på en myndigheds afgørelser ikke inddrager emner, der falder uden for myndighedens kompetence eller sagsområde.

Udvalgenes praksis for påkendelse af brud på god videnskabelig praksis eller skik er paradoksalt nok udfoldet, samtidig med at et udvalg som nævnt har udtalt, at det falder uden for udvalgenes sagsområde at bedømme en klage over overtrædelse af god praksis eller skik. Det er derfor ikke nødvendigt at gå ind på en nærmere undersøgelse af betingelserne for, at der kan udvikles en administrativ praksis, der kan udgøre hjemmelsgrundlag for en sådan kompetence.[46]

Herefter kan konkluderes, *at det ikke er berettiget, at der i udvalgsafgørelsernes konklusioner, der er særligt markeret i lighed med domskonklusioner, og som afslutter udvalgenes afgørelser, tages stilling til, om den indklagede har eller ikke har tilsidesat god videnskabelig praksis eller skik.*

Der er ikke hermed taget stilling til den udvalgspraksis, der består i, at afgørelserne i deres *præmisser* kommenterer, om indklagede har tilsidesat god videnskabelig praksis. Argumentationen i retlige afgørelsers præmisser må naturligvis være fri. Alligevel bør det nok overvejes, hvordan denne type af bemærkninger skal administreres. Bedømmelse af »god praksis« er i realiteten blevet en selvstændig opgave, uanset at den kun kan tages op under den forudsætning, at der klages over uredelighed.

At afværge den misforståelse, at en frikendelse for uredelighed ikke er en blåstempling af fremgangsmåden som værende i overensstemmelse med god praksis, kan gennemføres ved, at det eventuelt udtrykkeligt pointeres, at afgørelsen ikke har taget stilling til dette aspekt. En sådan tilbageholdenhed – der i realiteten består i, at udvalgene holder sig til den opgave, der er afgrænset i bekendtgørelsen – understøttes af, at de fagetiske krav er forskellige fra fag til fag, i forbindelse med at repræsentationen af berørte fag med kun 4 medlemmer i hvert udvalg kan være svag. Forskeren risikerer at få besked fra et udvalg, hvor der ikke er en eneste fagfælle, om at han/hun har handlet i strid med god videnskabelig praksis eller skik. Dette taler for, at udvalgene holder sig til de mere fundamentale krav, der udtrykkes i kravet om redelighed, og som der er grund til at tro i højere grad er fælles for de forskellige fag end de mere foranderlige fagetiske krav, der udtrykkes i standarden om god videnskabelig praksis (der ikke er uredelighed).

Herefter kan det yderligere konkluderes, *at der ikke i udvalgenes udformning af kommissorier til underudvalg, i udvalgenes tilrettelæggelse af undersøgelsen af sager og i afgørelsernes tekst før konklusionen i almindelighed og rutinemæssigt bør ske en særlig tematisering af, om der er sket et brud på god videnskabelig praksis eller ej.* Det kan naturligvis præciseres i teksten, at dette tema ikke er omfattet af udvalgets sagsområde eller kompetence, at dette tema ikke er bedømt, og at en frifindelse for uredelighed derfor ikke kan udlægges som en stillingtagen hertil.

43. Daniel Andersen og H.H. Brydensholt i Beretning 1995 s. 37 og Daniel Andersen i Beretning 1998 s. 7 (ad sag nr. 4).
44. Se f.eks. UfR 1994.204 H, hvor Højesteret påpegede, at nogle valideringsregler i flere situationer førte til »mindre rimelige resultater«, men dog ikke var i strid med god markedsføringsskik, og UfR 2002.2067 H, hvorefter der kunne rettes kritik mod Hafnia-prospektet, der dog efter en samlet vurdering ikke kunne begrunde et erstatningsansvar. Kritikken udtrykkes i præmisserne, mens konklusionen blot er frifindende.
45. Beretning 2001 s. 36, sag nr. 13.
46. Betingelserne er snævre og eksemplerne få, se Bent Christensen: Forvaltningsret, 1997 s. 259-60, Jens Garde i Forvaltningsret 1997 s. 149f, der begge tager sigte på bindende retsakter.

I øvrigt kan et »subsidiært kriterium«, som der her er tale om, have den uheldige konsekvens, at man fristes til at undlade en måske vanskelig stillingtagen til *uredelighed*, fordi sagen kan »falde ned« på *brud på god praksis*.

4. Den subjektive side

Uredelighedsbegrebet indeholder noget subjektivt. Der er i og for sig ikke nogen mening i at tale om »objektiv uredelighed«, selvom det er et udtryk, der undertiden gøres brug af.

Bekendtgørelsen indeholder et subjektivt krav i § 3, stk. 2: »For at kunne betegne en adfærd som videnskabelig uredelighed skal det kunne dokumenteres, at den pågældende har handlet forsætligt eller udvist grov forsømmelighed i forbindelse med forholdet.« Dette omskrives ofte til det mere gængse, at der skal foreligge forsæt eller grov uagtsomhed.[47]

Forståelsen af § 3, stk. 2, kompliceres af, at der er optaget subjektive elementer i beskrivelsen i § 3, stk. 1. Der er således i litranumrene 4, 5 og 6 anført, at forholdet skal være »bevidst«. Dette må forstås som forsætligt, og disse litranumre må antages at indeholde en undtagelse fra den mulighed for at nøjes med grov forsømmelighed, som § 3, stk. 2, ellers åbner for.

5. Sagsbehandling

Forvaltningslovens anvendelsesområde er knyttet til begrebet »afgørelse«, jf. forvaltningslovens § 2, stk. 1. Hvis dette begreb forstås håndfast og traditionelt, er udvalgenes »beslutninger« eller »afgørelser«, der jo som nævnt ikke er bindende, ikke afgørelser. Men der kan anføres flere grunde for en bredere forståelse af dette begreb, jf. FOB 1992 s. 296.[48] Efter det, som tidligere er anført om den karakter og virkning, som udvalgenes udtalelser har, er der god grund til at sidestille dem med afgørelser og dermed henføre dem under forvaltningslovens regler. Det stemmer hermed, at det udtrykkeligt er bestemt i bekendtgørelsens § 12, stk. 1, at forvaltningslovens regler gælder for udvalgenes sagsbehandling.[49]

De tre udvalg har fælles formand, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 1, sidste pkt., og de tre udvalg har fælles sekretariat, men de er i øvrigt selvstændige udvalg med hver deres kompetence. Bekendtgørelsen indeholder ikke regler, der etablerer et samlet udvalg med alle medlemmer (og eventuelt tillige suppleanter) som et særligt udvalg til større, vanskeligere eller principielle sager.[50] Hvis en sag – fordi klagepunkterne angår forskellige forskningsområder – henhører under flere udvalg, kan disse holde et fælles møde. De fagetiske forskelle mellem de flere forskningsområder – som man som nævnt allerede var opmærksom på i 1999 – indebærer, at et udvalg ikke automatisk styrkes ved at have *flere* medlemmer fra *flere* fag.

6. Afslutning

Min undersøgelse har angået de tre uredelighedsudvalgs praksis frem til 2001, og den omfatter bl.a. ikke Lomborg-sagen. Den konklusion, udvalgene[51] nåede til i den sag, var baseret på en »forudsætning« om, at den bedømte bog er videnskabelig, men tager ikke stilling til, om denne forudsætning er opfyldt. Den fastslår i udtalelsens afsluttende »afgørelse« på 6 linjer, at Lomborg af subjektive grunde ikke har handlet uredeligt, men at hans udgivelse er »i klar strid med normerne for god videnskabelig skik«. Bedømt efter de synspunkter, jeg har udviklet ovenfor, er Lomborg således frifundet for forhold, der er omfattet af udvalgenes[52] kompetence, og – betinget – dømt for forhold, der ligger uden for udvalgenes kompetence.

Kritikken af denne afgørelse har begrundet forslag om helt at afskaffe udvalgene. Jeg vil i stedet anbefale, at man som udgangspunkt for en drøftelse tager en uredelighedskontrol, som svarer til den, der er hjemlet i bekendtgørelsen fra 1998, dvs. en kontrol, der ikke bare fokuserer på, men helt begrænser sig til de grove forhold, som kan henføres under »uredelighed«. At etablere en sådan kontrol skaber *ikke* en generel censur af videnskabelig aktivitet, et kontrollerende øje i hvert et forskerkammer eller en halvsenil blokering for nytænkning. Den, der er kørt i grøften, skal passe på ikke at køre over i den modsatte grøft. Selv med dette udgangspunkt er der mange åbne spørgsmål, som her blot nævnes, men ikke besvares: Hvordan skal den videnskabelige virksomhed, som kontrollen angår, nærmere afgrænses? Er der behov for en præcisering, eventuelt en vis indsnævring af de kriterier for uredelighed, som nu gælder?

God videnskabelig praksis eller skik er en værdifuld

47. Beretning 1995 s. 31-32.
48. Se også FOB 1998 s. 284 (s. 296f) samt Steen Rønsholdt: Forvaltningsret 2001 s. 98f. og Hans Gammeltoft-Hansen i Forvaltningsret 1994 s. 42f.
49. Dette må forstås som en uspecifik henvisning til forvaltningsloven. At § 4, stk. 5, foreskriver, at en sagsbehandling afsluttes med »en begrundet stillingtagen« til klagen, skal næppe forstås som en afvigelse fra (reelt en modifikation af) lovens begrundelseskrav.
50. Når dommere mødes i »plenarmøder«, kan plenarmødet ikke »overtage« en sag fra en afdeling eller beslutte noget om dens afgørelse. I relation til sagsbehandling og afgørelse er plenarmødet udelukkende informerende og vejledende. Træffes »beslutninger« ved et plenarmøde, må beslutningen i relation til domstolens sagsbehandlende afdelinger betragtes som en henstilling, om end ofte en ret afgørende henstilling.
51. »Udvalgene« skal forstås bogstaveligt, idet alle tre udvalg medvirkede, inkl. suppleanter.
52. Jeg sigter her til hvert enkelt udvalg.

standard. Den drøftes mellem forskere indbyrdes, man kan inddrage den i undervisning og skrive vejledninger og artikler om den. Standardens indhold vil under alle omstændigheder veksle fra fag til fag, og dens indhold vil hurtigt ændre sig. At etablere et udvalg, der uforbindende, men dog autoritativt udtaler sig om disse fluktuerende emner, er nok ikke klogt – og det var som påvist heller ikke meningen.

Selskabsansvar. Straffelovens § 306 som hovsa-lovgivning

Af professor Gorm Toftegaard Nielsen, Aarhus Universitet

I 1996 blev i straffeloven indføjet regler om strafansvar for juridiske personer. I 2000 blev reglerne suppleret med § 306 om strafansvar for visse overtrædelser af straffeloven. Reglerne blev ændret i 2001 og 2002. Resultatet af denne lappeteknik er ikke vellykket, men nærmest et eksempel på faren ved lappeløsninger foretaget uden det fornødne overblik. Artiklen indeholder forslag til den årlige ændring.

Fra 1995-betænkningen til 2002-loven

I 1987 anmodede Justitsministeriet Straffelovrådet om at afgive en betænkning om kollektive enheders strafansvar. Rådet afgav i 1995 Betænkning nr. 1289 om juridiske personers bødeansvar. Ved lov nr. 474 af 12.6.1996 blev i overensstemmelse med Straffelovrådets forslag i straffeloven indsat kapitel 5 om strafansvar for juridiske personer som §§ 25-27.

Hvilke juridiske personer og under hvilke betingelser de kan pådrage sig strafansvar, behandles i §§ 26-27, medens § 25 fastslår, på hvilke lovområder virksomheder kan straffes. Reglen fastslår, at en »juridisk person kan straffes med bøde, når det er bestemt ved eller i medfør af lov.« I betænkningen s. 48 er nævnt 2 muligheder:

1. en generel regel om, at juridiske personer kan pådrage sig bødeansvar, kaldet hjemmelsmodellen,
2. en regel som den ovenfor nævnte § 25, kaldet udfyldningsmodellen.

Side 58 angives en acceptabel mellemløsning med § 19 som model:

3. en generel regel om bødeansvar for juridiske personer for overtrædelse af anden lovgivning end straffeloven. § 19 fastslår som udgangspunkt, at ved overtrædelse af straffeloven kræves forsæt, ved overtrædelse af anden lovgivning alene uagtsomhed.

Det påfaldende er, at gældende ret udgør løsning nr.

4. et generelt ansvar for juridiske personer for overtrædelse af straffeloven, men for anden lovgivning kun hvis der er hjemmel herfor. Bestemmelsen er ikke skrevet med § 19 som model, men placeret i § 306.

Det står naturligvis minister og lovgiver frit for at ændre lovgivningen uden at være bundet af en betænkning. Det påfaldende er imidlertid, at ministeriet til løsning 4 påberåber sig at følge betænkningens tankegang.

Straffelovrådets uvilje mod hjemmelsmodellen

Straffelovrådet tog udgangspunkt i, at den lovteknisk enkleste løsning er hjemmelsmodellen, men gik imod denne, fordi

1. den ville medføre, at man ikke kunne se i de enkelte love, f.eks. toldloven, at selskaber kunne straffes,
2. den ville medføre, at selskaber kunne straffes i videre omfang end nødvendigt af hensyn til samfundets behov. Dette indebar en væsentlig forøget strafrisiko,
3. lovgiver burde fremtidig ved hver speciallov nøje eftertænke, om der er behov for selskabsansvar.

Helt afgørende for Straffelovrådet var dog rådets modvilje mod et selskabsansvar for straffelovsovertrædelser:

»Såfremt der imidlertid ønskes en almindelig hjemmel til ansvar for juridiske personer, må Straffelovrådet bestemt fraråde, at en generel bestemmelse herom kommer til at omfatte overtrædelse af straffeloven«, s. 54.

»Det savner derfor i almindelighed fornuftig mening at spørge, om ikke et selskab, en offentlig myndighed el. lign. bør kunne dømmes for brandstiftelse, tingsbe-

DAVID FAVRHOLDT, ANDERS SMITH &

ELLEN MARGRETHE BASSE

PLAGIERING OG ANDEN VIDENSKABELIG UREDELIGHED

- *fra etik til jura*

FORORD, REDAKTION OG INDLEDNING AF

HENRIK BALSLEV OG VOLKER LOESCHCKE

2008

HUSETS FORLAG

HB HUS

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDLEDNING 7
Henrik Balslev og *Volker Loeschcke*

KAPITEL 1
David Favrholdt – Forskningens etik 19

KAPITEL 2
Anders Smith – Intet nyt under solen
– plagiering og hvordan man genkender det 61

KAPITEL 3
Ellen Margrethe Basse – Et juridisk perspektiv
på uredelighed i videnskaben 103

Referencer 186
Dokumenter 189
Lovgivning 191

KAPITEL 3

ET JURIDISK PERSPEKTIV PÅ UREDELIGHED I VIDENSKABEN

Ellen Margrethe Basse

På grund af det stigende antal forskere, kravene til mængden af den enkeltes produktion, kravene om at skaffe ekstern finansiering og de øgede muligheder for at plagiere[23] — herunder at kopiere af internet-publicerede artikler — er behovet for at sikre et tilsyn med forskningen stigende.[24] Uden en begrundet tillid til kvaliteten af forskningsbaseret viden, vil forskningens samfundsmæssige betydning være minimal. Kontrollen med forskernes overholdelse af de gældende krav om redelighed og god videnskabelig praksis foregår som udgangspunkt i de faglige miljøer, hvor forskerne har deres hverdag – herunder i de fagkyndige bedømmelsesudvalg, der anvendes ved ansættelser og tildeling af grader, ved den generelle kvalitetssikring, der foretages af redaktørerne af tidsskrifter, antologier og lærebøger samt ved de mere uformelle faglige bedømmelser. Universitetsloven[25] forudsætter da også, at den primære kontrol foregår på den enkelte institution. Herudover udføres der, *hvis* der indbringes en klage, en supplerende ekstern kontrol af Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed (UVVU).[26]

23 Ordet plagiering betyder at kopiere noget, som andre har tilvejebragt.

24 Om sådanne vurderinger se bl.a. Zahle, 2003a:94, Andersen & Riis, 1998:9 og Axelsen, 2005:19ff.

25 Lov om universiteter, jf. lovbekendtgørelse nr. 280 af 21. marts 2006, som senest ændret ved lov nr. 570 af 6. juni 2007.

26 UVVU er etableret ved lov nr. 405 af 28. maj 2003 om forskningsrådgivning mv., som senest ændret ved lov nr. 295 af 27. marts 2007.

Den offentlige institutions og forskerens divergerende interesser kan naturligvis begrunde konflikter og diskussioner om loyalitetsforpligtelser og ytringsfrihed. Sådanne spørgsmål har fået en vis aktualitet i den almindelige debat om universitetsforskernes rettigheder og pligter, idet de myndighedsopgaver, som skal udføres af forskerne fra de tidligere sektorforskningsinstitutioner (der nu er blevet en del af universiteterne), begrænser forskernes frihedsgrader. Sådanne konflikter og deres rette løsning har imidlertid sjældent noget at gøre med de sager, der rejses om tilsidesættelse af god videnskabelig skik og videnskabelig uredelighed.

Indledningsvis vil jeg fremhæve, at der er en betydelig forskel på den brede kvalitetskontrol, der som en central del af den almindelige ledelse *skal* udføres af rektor, dekan og institutleder på universiteterne, og den primært retssikkerhedsbegrundede efterprøvning, som UVVU foretager af klager over en forskers konkrete videnskabelig uredelighed.

Blandt forskerne – og i den almindelige offentlige debat – dukker der enkelte sager op, hvor der er uenighed om, hvorvidt en konkret forsker har gjort sig skyldig i videnskabelig uredelighed, eller om forskeren har handlet i strid med god videnskabelig skik. Der er en betydelig usikkerhed om, hvad der kan begrunde anvendelse af betegnelsen videnskabelig uredelighed. Den offentlige interesse for emnet, og især den interesse der er udvist i forhold til kritik af og kontrol med den videnskabelige praksis, har på det seneste været præget af to sager. Det er sagen om Bjørn Lomborgs kontroversielle bog *The Skeptical Environmentalist* og sagen om Helmuth Nyborgs kontroversielle undersøgelse *Sex-related Differences in General Intelligence* (Skanderborg-projektet). I det følgende tages der udgangspunkt i de gældende regler, herunder deres begrundelse i Lomborg-sagen og deres anvendelse i Nyborg-sagen. Sagerne vil blive brugt til at forklare reglernes ordlyd, og hvordan de forudsættes anvendt. Lomborg-sagen var anledningen til, at der i 2005 blev gennemført nye reg-

ler.[27] Afklaringen medførte en højere prioritering af de retssikkerhedshensyn, der skal tages til den indklagede forsker, en indsnævring af begrebet „videnskabelig uredelig" og en udelukkelse af, at UVVU i afgørelsernes konklusion kan tage stilling til, om der er tale om en iagttagelse af „god videnskabelig skik". UVVU kan heller ikke forholde sig til forskningens kvalitet. Det kommer til at fremgå af det følgende, at forskere efter de nu gældende regler kun vil kunne kritiseres af UVVU for videnskabelig uredelighed i meget få og grelle situationer. Det vil også komme til at fremgå, at den afgørelse, som UVVU blev kritiseret for at træffe i 2003 i Lomborg-sagen, bidrager til at forklare den afgørelse, UVVU træffer i 2007 i Nyborg-sagen.

Pressens behandling af sagerne, og dermed måske den almindelige opfattelse af, hvad UVVU har taget stilling til, er præget af en del misforståelser. Opfattelsen synes at være, at UVVUs frikendelse af forskere for anklager om videnskabelig uredelighed er det samme som en kvalitetsstempling af den omdiskuterede forskning. Det er en misforståelse. Misforståelsen kan indebære, at UVVUs afgørelser kommer til at virke direkte imod formålet med at etablere UVVU. Det vil fremgå af det følgende, at der i dag er indføjet så mange retssikkerhedsgarantier i reglerne, og i den måde klagesystemet er bygget op på, at UVVU ikke er egnet til at realisere hovedformålet: en styrkelse af tilliden til den danske forsknings troværdighed.

At UVVU-klagesystemet i dag *stort set alene fungerer, som havde det været etableret som en domstol*, der havde sin primære funktion som beskytter af forskerne imod den belastning, som et udsagn om videnskabelig uredelighed er, vil jeg illustrere senere. Det vil jeg gøre ved at forklare de retlige hensyn

27 Den tidligere var bekendtgørelse nr. 933 af 15. december 1998. Bekendtgørelsen er bl.a. behandlet i Zahle, 2003a:93f. og side 96.

og de retlige kriterier, som er bestemmende for opbygningen af UVVU og for den måde, udvalgene fungerer. Jeg vil derfor rejse spørgsmålet, om UVVUs supplerende eksterne uredelighedsvurdering reelt fungerer i overensstemmelse med formålet, der angives som grundlaget for organets etablering.

Først vil jeg forklare de objektive og subjektive kriterier samt de væsentlighedsvurderinger, der skal indgå i UVVUs stillingtagen til videnskabelig uredelighed. Jeg vil fremhæve, at det ikke af reglerne kan udledes, at universiteternes uredelighedsvurdering er begrænset på samme måde.

Derefter vil jeg kort forklare den kontrol, der udføres på universiteterne, formålet med etableringen af UVVU, hvordan UVVU er sammensat, hvem der kan klage til UVVU og de kompetencemæssige begrænsninger, der er bestemmende for de afgørelser, UVVU træffer.

De formelle sagsbehandlingsregler, som UVVU skal følge, omtaler jeg efter gennemgangen af Lomborg- og Nyborgsagerne. Jeg vil også kort omtale den retlige beskyttelse af ophavsrettigheder, der kan være aktualiseret af en konkret sag om videnskabelig uredelighed, men som UVVU ikke kan tage stilling til. Sådanne sager kan kun domstolene tage stilling til.

INSTITUTIONERNES KONTROL OG REAKTION

Det enkelte universitets ledelse har efter universitetslovens §17, stk. 4 en pligt til at føre et generelt – og efter omstændighederne et konkret – *tilsyn med kvaliteten af medarbejdernes forskning*. I bemærkningerne til §17, stk. 2 fastslås det, at institutlederen skal tilse de videnskabelige medarbejders overholdelse af de videnskabelige retningslinjer. Det betyder, at der skal sikres en intern kontrol med, at forskerne anvender de videnskabelige metoder og teorier på en faglig forsvarlig måde. Forekommer der forskning, der er i strid med god faglig skik, forventes ledelsen selv at gribe ind med en påtale,

ger i god videnskabelig praksis på området, som måtte være udsendt fra officielle og/eller fagligt anerkendte organer (f.eks. vedrørende forsøgsprotokoller, databehandling, dokumentation, forfatterangivelse, privat finansieringsstøtte etc.).
– En deltagelse i et videnskabeligt arbejde, hvor personlige eller økonomiske interesser i arbejdets forløb og resultater kan give grundlag for berettiget tvivl om den pågældendes uvildighed.

Stk. 4. God videnskabelig praksis fordrer endelig en loyal kollegial adfærd, som respekterer almindeligt anerkendte normer for præsentation og omtale af såvel egne som andres videnskabelige indsats.

Stk. 5. Kravet om god videnskabelig praksis er ikke et krav om „politisk korrekthed" eller et krav om tilbageholdenhed med faglig og saglig kritik af andres videnskabelige arbejder eller af gængse faglige antagelser."

Det fremgår af det citerede, at „god videnskabelig skik" omfatter meget mere end det begreb, „videnskabelig uredelighed", som afgrænser UVVUs kompetence efter redelighedsbekendtgørelsens §2, jf. herom nedenfor.

AUs interne regler giver rektor kompetence til at etablere et internt rådgivende udvalg, Praksisudvalget, som skal bestå af en formand samt en repræsentant fra hvert fakultet. Udvalget kan *ad hoc* supplere sig selv med 1-2 personer, der repræsenterer en særlig indsigt i et bestemt fag- eller forskningsområde. Rektor kan anmode udvalget om at behandle en sag, og udvalget kan selv tage en sag op. Det fremgår udtrykkeligt af reglerne, *at alle og enhver kan indgive en klage til Praksisudvalget*[31] – herved adskiller kontrollen sig afgørende fra den, der udføres af UVVU. Det skal jeg vende tilbage til. Klager

31 Aarhus Universitets interne regler §3, stk. 2.

Helmuth Nyborg, der på afgørelsestidspunktet var gået på pension som 70-årig, en advarsel.

UVVUS SAGLIGE OG TERRITORIALE KOMPETENCE

Den gældende redelighedsbekendtgørelse indeholder i §§1-3 en afgrænsning af UVVUs funktionsområde (kompetence).[32] Kompetenceafgrænsningen i §2, der vedrører *uredelighedskriteriet*, behandles særskilt nedenfor. Er de klager og spørgsmål, der indbringes for udvalgene, ikke omfattet af de sagsområder og territoriale betingelser, som er beskrevet i reglerne, kan udvalgene ikke tage stilling.

Saglig kompetence

UVVU kan behandle klager over enkeltpersoner og klager over grupper. UVVU har kun kompetence i forhold til offentligt ansatte forskere. Er produktet (rapporten, artiklen, eller lignende), der klages over, udarbejdet i privat regi, forudsætter sagens behandling i udvalgene efter uredelighedsbekendtgørelsens §1, stk. 3, at den private forskningsinstitution eller virksomhed selv har ønsket at være omfattet af UVVUs kompetence, og at arbejdsgiveren har ønsket at medvirke til sagens oplysning. Den saglige kompetence er således afhængig af, at den private forskningsinstitution eller virksomhed ønsker udvalgenes deltagelse og involvering i sagen.

32 I en retlig sammenhæng anvender man begrebet „kompetence" om myndighedernes lovgivningsmæssigt afgrænsede funktionsområde. Der sondres mellem *myndighedens saglige kompetence*, der angiver det sagsområde, den kan beskæftige sig med, og myndighedens *stedlige kompetence (den territoriale kompetence)*. Det sidste angiver, at sagen rent geografisk er knyttet til en lokalitet eller en juridisk person, der henhører under den pågældende myndigheds funktionsområde.

kompetent til at behandle sagen ... kan ministeriet ikke afgøre på det foreliggende grundlag. Ligesom ministeriet ikke kan se, om UVVU har prøvet spørgsmålet, uden at denne prøvelse er indgået i afgørelsen ..."

VIDENSKABELIG UREDELIGHED

Bekendtgørelsen om Udvalgene Vedrørende Videnskabelig Uredelighed (uredelighedsbekendtgørelsen)[37] definerer videnskabelig uredelighed som

> *„en forsætlig eller groft uagtsom adfærd i form af forfalskning, plagiering, fortielse eller lignende, der indebærer en utilbørlig vildledning om egen videnskabelig indsats og/eller videnskabelige resultater.*"[38]

Definitionen i uredelighedsbekendtgørelsen er i overskriften til §2 udtrykkeligt angivet som en begrænsning af UVVUs kompetenceområder, og *ikke* som andet. Der er flere betingelser, som skal være opfyldt, før UVVU kan realitetsbehandle en klage over en forsker efter denne retlige kompetencebestemmelse.[39] Der er derfor ikke noget retligt grundlag for at påstå, at de meget restriktive betingelser, der er opstillet i bekendtgørelsen for UVVUs funktion, også er bindende for ledelsen på universiteterne.

Der er opregnet *objektive kriterier* i §2, ligesom der i be-

---

37 Bekendtgørelse nr. 668 af 28. juni 2005 om Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed, der bl.a. kan ses på http://www.au.dk/da/60-05.htm og http://www.retsinfo.dk/.

38 Definitionen fremgår af uredelighedsbekendtgørelsens §2, 1. pkt.

39 I en retlig sammenhæng anvender man begrebet „kompetence" om myndighedernes lovgivningsmæssigt afgrænsede funktionsområde.

stemmelsen er angivet nogle *subjektive kriterier*, der skal indgå i UVVUs uredelighedsvurdering. Kun hvis der både er tale om noget objektivt uredeligt, og forskeren subjektivt kan bebrejdes det relevante objektive forhold, kan UVVU kritisere forskeren for at være videnskabelig uredelig. Der skal endvidere efter bekendtgørelsens §15, stk. 3 indgå en konkret væsentlighedsvurdering i UVVUs stillingtagen til det påklagede forhold.

Objektiv uredelighed

De objektive elementer, dvs. de forhold, der skal foreligge, før en forsker kan karakteriseres som en, der har handlet videnskabeligt uredeligt, er angivet i bekendtgørelsens §2.[40] Bestemmelsen bruger formuleringen:

„Omfattet er … bl.a.:

1. *Uoplyst konstruktion af data eller substitution med fiktive data.*
2. *Uoplyst selektiv eller skjult kassation af egne uønskede resultater.*
3. *Uoplyst usædvanlig og vildledende anvendelse af statistiske metoder.*
4. *Uoplyst ensidig eller forvredet fortolkning af egne resultater og konklusioner.*
5. *Plagiering af andres resultater eller publikationer.*
6. *Uretmæssig angivelse af forfatterrolle, titel eller arbejdssted.*
7. *Afgivelse af urigtige oplysninger om videnskabelige kvalifikationer.“*

Det understreges med ordet „bl.a.“ i §2, at det godt kan være andre forhold, som begrunder en vurdering af en adfærd som

40 Opregningen i denne paragraf er ikke rettet mod forskerne. §2 er en bestemmelse, der afgrænser UVVUs saglige kompetence.

uredelig, end de udtrykkeligt opregnede. Opregningen er med andre ord ikke udtømmende. I praksis vil der dog næppe blive tale om en betydelig udvidelse, da UVVU, som det belyses i det følgende, tager udgangspunkt i retsbeskyttelseshensyn til den forsker, der kritiseres for videnskabelig uredelighed. Det forvaltningsretlige legalitetsprincip vil få UVVU til at fortolke §2 indskrænkende.[41]

I den praktiske virkelighed kan der opstå tvivl om, hvorvidt det produkt, som en klage vedrører, er „forskning". Det var bl.a. relevant i Lomborg-sagen, hvor der, som der redegøres for nedenfor, opstod det spørgsmål, om den relevante bog var en debatbog eller et forskningsbaseret publikation. Tilsvarende spørgsmål kan måske opstå om lærebøger. Vil det for eksempel være videnskabeligt uredeligt eller redeligt, hvis de forskere, der er ansat ved det institut eller den afdeling, der bruger en konkret lærebog, der er skrevet som et kollektivt projekt med fordeling af kapitler på de enkelte forskere, ensidigt overtager et kapitel i den fælles lærebog fra personer, der ikke længere er ansat det pågældende sted, afdøde kolleger m.v.?[42]

Plagiering og fortielser kan – som det fremgår af kriterierne, der er opregnet – begrunde, at der overvejes objektiv videnskabelig uredelighed. Måske opfattes lærebøger, der er skrevet i fællesskab af en gruppe af institutionens forskere, som et kollektivt produkt, hvor den enkelte forskers indsats ikke længere kan identificeres. Det er imidlertid ikke i orden, hvis der udelades oplysninger om den fælles indsats. Hvis for

41 *Legalitetsprincippet* medfører et positivt krav om, at en forvaltningsmyndighed som UVVU skal have et udtrykkeligt retsgrundlag i reglerne for at gøre noget, der er belastende for en enkelt person, her den forsker, der får sin videnskabelige redelighed vurderet.

42 Med ordet ensidigt mener jeg en overtagelse, der ikke er aftalt mellem den, der har skrevet det kapitel, der overtages, og den, der overtager kapitlet.

eksempel en forsker (F1) overtager en anden forskers kapitel i en lærebog og i den fornyede udgave undlader at oplyse om, at kapitlet oprindeligt er skrevet af en anden forsker (F2), vildleder F1 med en sådan fortielse omverdenen om sine egne videnskabelige resultater. En sådan adfærd vil ud fra en konkret vurdering kunne kaldes videnskabelig uredelig, hvis det, der overtages, kan karakteriseres som originalt videnskabeligt arbejde. Fortielsen er i sig selv kritisabel (utilbørlig), hvis den kan begrunde, at andre fejlinformeres om forskerens kvalifikationer og resultater.

Som et konkret eksempel på en vurdering af de objektive forhold kan nævnes sag 2 i UVVUs årsberetning for 2001. Klageren mente, at en anden forsker uberettiget havde tilegnet sig dennes arbejde. Klageren fik ikke medhold.[43] Der var for begge forskeres arbejde tale om forholdsvis gængse problemstillinger, der søgtes belyst med velkendte teknikker. UVVU udtalte bl.a. om de anvendte teknikker, at de i betydeligt omfang tidligere var blevet benyttet af indklagede og dennes medarbejdere, og at forskerne havde videreudviklet dem. Der kunne ikke udelukkes en vis påvirkning (inspiration) fra klagerens tekst, men de mulige påvirkninger kunne ikke karakteriseres som originale videnskabelige ideer. Problemstillinger af den type, klageren havde behandlet, var i rigt mål repræsenteret i litteraturen, herunder i den indklagedes tidligere arbejde. Der var derfor ikke tale om noget uredeligt. Udvalget udtalte, at indklagede dog godt i overensstemmelse med god videnskabelig praksis kunne have takket klageren for deres kortvarige samarbejde.

Den kollektive ret til data og publikationer kan begrunde, at den institution, som har finansieret forskningen, gør krav på en andel i de ophavsrettigheder, der er til at udnytte de

43 Forskningsstyrelsen, 2002:24f.

opnåede resultater.[44] En sådan institutionel rettighed betyder ikke, at en forsker, der bruger materialet uden at oplyse, hvorfra det hidrører, kan blive fritaget for en sag om videnskabelig uredelighed, der kan resultere i en kritik. Et fælles projekt skal fremstå som det, det er.

Inden for nogle fagområder (de fleste naturvidenskabelige fag) kan der være tale om en kollektiv ret til en viden, der er opnået gennem fælles laboratorieforsøg, der måske er udført over en længere årrække med udskiftning af medarbejderne. I sådanne forskningsmiljøer kan der, hvis ikke der udtrykkeligt er indgået aftale om rettighederne og brugen af databasen, eksistere en uklarhed med hensyn til, hvordan de intellektuelle rettigheder skal fordeles mellem gruppens medlemmer – og en usikkerhed mellem institutionens og gruppens rettigheder. Man kan spørge: Vil det være legitimt, hvis en forsker ensidigt anvender de fælles resultater – herunder undlader at oplyse om, at materialet er et resultat af en fælles indsats? Materialets originalitet vil have en betydning for svaret. En anvendelse af fælles resultater, der ikke præsenteres som sådan, kan være udtryk for en utilbørlig fortielse, der kan vildlede om den pågældendes egen videnskabelige indsats og resultater.

Subjektiv uredelighed

Det fastslås i redelighedsbekendtgørelsens §2, at UVVU kun kan karakterisere et forhold som videnskabeligt uredeligt, hvis den forsker, som er ansvarlig for det objektivt uredelige forhold, også subjektivt kan bebrejdes det, som klagen vedrører. Bestemmelsen fastslår:

---

44 Sådanne rettigheder er beskyttet ved lov nr. 347 af 2. juni 1999 om opfindelser ved offentlige forskningsinstitutioner, som senest ændret ved lov nr. 523 af 6. juni 2007. Denne lov og alle de øvrige love og bekendtgørelser, der omtales i det følgende, kan findes på Retsinformation, se http://www.retsinfo.dk/.

„Ved videnskabelig uredelighed forstås en forsætlig eller groft uagtsom adfærd ..., der indebærer en utilbørlig vildledning om egen videnskabelig indsats og/eller videnskabelige resultater."

Hvis ikke det kan dokumenteres, at den indklagede forsker har udvist fortsæt eller grov uagtsomhed, kan der heller ikke i juridisk forstand være tale om uredelighed. Det er et subjektivt krav, at det uredelige forhold er foretaget *forsætligt eller groft uagtsomt.*

De subjektive kriterier „groft uagtsom"[45] og „forsæt"[46] anvendes generelt i retlige vurderinger af, om der kan anvendes sanktioner, som for eksempel straf og erstatningskrav.

Der er tale om *fortsæt*, hvis den relevante forsker fuldt bevidst foretager en handling, som han kan indse indebærer en vildledning af omverdenen om hans forskningsmæssige kvalifikationer og resultater. Den pågældende forsker må klart på det tidspunkt, hvor han foretager sig noget, der objektivt vurderet er at betragte som videnskabelig uredeligt, have indset (eller burde have indset), at en sådan fremgangsmåde var i strid med de gældende regler.

Den *uagtsomme handling* er karakteriseret ved, at forskeren handler ud fra en forestilling om, at der for eksempel ikke ved handlingen sker nogen fordrejning af den almindelige opfattelse af hans videnskabelige kvalifikationer og resultater. Hvis forskeren groft tilsidesætter den gældende standard for redelighed i forskningen på det tidspunkt, hvor han gør

---

45 Eyben & Eyben, 1999:277 oplyser, at uagtsomhed defineres som *„tilsidesættelse af den agtpågivenhed, som retsordenen kræver af borgerne"*.

46 Eyben & Eyben, 1999:104 oplyser, at *„Forsæt til et retsbrud foreligger ikke blot, når man tilstræber retskrænkelsen, men også, når man foretager en handling, som man indser med overvejende sandsynlighed vil medføre den til forbrydelsens fuldbyrdelse krævede følge"*.

sig skyldig i et af de forhold, der er opregnet i uredelighedsbekendtgørelsens §2, kan forholdet subjektivt betragtes som *groft uagtsomt*. I UVVUs beretning fra 1995 angives der, som eksempel på groft uagtsomhed, den situation, hvor en forsker bevidst lukker øjnene for eller holder sig uvidende om den risiko, en publicering eller anden handling

> *„... indebærer for at føre til vildledende resultater. Der kan også være tale om, at forskeren foretager en handling med bevidsthed om, at resultatet kan blive et vildledende videnskabeligt budskab, men at det ikke er sikkert, at dette sker, og vælger at se bort fra den indsete risiko."*

Nyborg-sagen vurderes, som det fremgår nedenfor, bl.a. ud fra et spørgsmål om, hvorvidt Nyborg har handlet groft uagtsomt, da han undlod at fremlægge sit datagrundlag og et upubliceret kildemateriale på trods af anmodninger til ham om fremlæggelse af dokumentation. I Lomborg-sagen bliver vurderingen af de subjektive forhold også helt afgørende. Det vender jeg tilbage til i min gennemgang af UVVUs behandling af denne sag. I ministeriets hjemvisning af Lomborg-sagen til fornyet behandling i UVVU fastlægges der et afgørende fortolkningsbidrag, der får betydning for formuleringen af Nyborg-afgørelsen. Ministeriet henviser i sin fortolkning til 1998-bekendtgørelsens §3, der nu er blevet erstattet af 2005-bekendtgørelsens §2. Ministeriet skriver:[47]

> *„Ministeriet forstår det således, at UVVU som en del af sin arbejdsmetode anvender begrebet objektiv uredelig. Det er efter ministeriets opfattelse en sædvanlig juridisk arbejdsmetode, som også kendes fra en række andre juridiske discipliner, først at tage*

47 Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, afgørelse af 17. december, 2003:36.

forsker, der havde opholdt sig ved et dansk universitet, og som efter sin hjemkomst havde publiceret mindst to artikler om eksperimentelle data, der hidrørte fra opholdet i Danmark. Nogle af de relevante data var tilvejebragt af danske forskere ved det danske universitet. UVVU fastslog, at der objektivt set forelå videnskabelig uredelighed, men mente ikke, at forskeren opfyldte de subjektive krav, idet man ikke kunne afvise indklagedes påstand om, at overtrædelsen skyldtes ukendskab til de i den vestlige verden gældende normer for publicering af resultater. Som følge af de nævnte subjektive forhold var der ikke grundlag for at karakterisere indklagedes adfærd som uredelighed. UVVU opfordrede indirekte de danske forskningsinstitutioner til at informere udenlandske forskere om de gældende normer. Kun sådanne informationer til gæsteforskerne kunne forhindre, at forskere fra meget anderledes kulturer i god tro tilegnede sig de danske forskeres data, resultater m.v.

Årsagssammenhæng og væsentlighed

Det er et objektivt krav efter uredelighedsbekendtgørelsens §2, at det objektivt og subjektivt uredelige forhold helt konkret kan antages i sig selv at indebære en *utilbørlig vildledning* om egen videnskabelig indsats eller videnskabelige resultater. I en juridisk terminologi vil man sige, at der skal være dokumenteret en årsagssammenhæng mellem det kritisable forhold og den eventuelle vildledning af omverdenen. Der skal således kunne dokumenteres en årsagsforbindelse mellem det kritisable forhold og den opfattelse, som omverdenen bibringes af forskeren om dennes kvalifikationer gennem offentliggørelsen af de konkrete artikler, rapporter eller andre forhold, som indgår i den klage, der er indsendt til UVVU, som en klage over forskeren. Endelig er det en forudsætning, at de uredelige objektive og subjektive forhold, som kan kritiseres, er væsentlige.

I Nyborg-sagen får den omstændighed, at Nyborgs kon-

troversielle synspunkter er almindeligt kendte, den betydning, at UVVU fastslår, at der ikke er tale om videnskabelig uredelighed, fordi tilbageholdelsen af dataoplysningerne og om kilderne i øvrigt *ikke i sig selv har været bestemmende for* en eventuel vildfarelse i omverdenens opfattelse af Nyborgs videnskabelige kvalifikationer. Forholdet er derfor ikke nok til at karakterisere adfærden som videnskabelig uredelig. Det vender jeg tilbage til i min gennemgang af sagen.

UDTALELSER OM GOD VIDENSKABELIG SKIK

UVVU har, indtil uredelighedsbekendtgørelsen fra 2005 udelukkede dette, som fast praksis udtalt sig om god videnskabelig skik som en subsidiær vurdering af forholdene, når der blev indbragt sager om videnskabelig uredelighed.[49] Som det fremgår nedenfor af den fra Lomborg-sagen citerede afgørelse, valgte UVVU også i den afgørelse, der blev truffet den 6. januar 2003, at indføje et afsluttende afsnit, som bar overskriften „Afgørelsen", hvori UVVU formulerede sin kritik af Lomborgs bog *The Skeptical Environmentalist*. Zahle redegør i en artikel om *Uredelighed i forskningen* for udvalgets praksis, og rejser spørgsmålet: Kan UVVU følge denne praksis, når der ikke i reglerne udtrykkeligt er givet udvalgene en kompetence til at udtale sig om god videnskabelig skik? Zahle henviser i den sammenhæng til, at praksis er blevet kritiseret, og redegør for de argumenter, der er fremført for, at udvalgene ikke bør udtale sig om god videnskabelig skik. Han skriver:[50]

„Til begrundelse for en sådan restriktiv linje, er blevet anført,

- *at der ikke består enighed i forskerverdenen om sådanne normer (for god forskningspraksis),*

49 Zahle, 2003a:92f. og side 96ff.
50 Zahle, 2003a:92.

- *at sådanne normer for god forskningspraksis ikke er nedfældet nogetsteds, og*
- *at sådanne normer derfor ikke kan anses for at være bindende.*"

Zahle vurderer de krav, der kan stilles om klarhed i regelgrundlaget (hjemmelskravet) som forudsætning for UVVUs udtalelser om god videnskabelig skik. På den baggrund opstiller han en sondring mellem: 1) det, UVVU kan skrive som en del af forklaringen på den vurdering, der foretages (præmisserne), og 2) det, UVVU kan skrive i den konkluderende afgørelse. Zahle fremhæver, at de forskere, der anklages for uredelighed, typisk ikke selv har ønsket deres redelighed vurderet. Han skriver:[51]

> „*Afgives udtalelsen efter anmodning af den, den angår, kan anmodningen efter omstændighederne fortolkes som et samtykke, mens denne mulighed ikke er aktuel, når udtalelsen angår en person, der ikke har anmodet eller samtykket. At udtalelsen fremtræder som en afgørelse eller beslutning, der er resultat af en sagsbehandling, kan tale for at stille større krav, end hvad der kan forlanges af en udtalelse, der fremtræder som en spontan meningsytring. Er organisation og procedure for udtalelsen formelt reguleret med regler, der afgrænser myndighedens opgaver eller sagsområder, taler det for, at sagsområdet for de udtalelser, der produceres, skal følge de fastlagte regler i samme omfang som myndigheder, der kan træffe afgørelser, må følge de fastsatte regler ...*
>
> *Anlægges disse hensyn på det foreliggende spørgsmål, kan man beskrive problemet således:*

51 Zahle, 2003a:97f.

Selvom et uredelighedsudvalgs afgørelse eller beslutning ... er uforbindende, angår den et individ, der ikke har bedt om den eller samtykket i sagens behandling. Udtalelsen kan være overordentlig belastende for vedkommendes fremtidige ansættelsesforhold og renommé eller „akademiske ære", og den ville uden for denne sammenhæng kunne henføres under straffelovens §267 om injurier ...

Der er ... flere hensyn, der taler for at antage, at det ligger uden for udvalgenes sagsområde eller kompetence at tage stilling til, om et forhold (der ikke er uredeligt) er i strid med god videnskabelig praksis ...

Udvalgenes praksis er begrundet i ønsket om at give den rette beskrivelse af og dermed undgå at „blåstemple" adfærd, der vel ikke er uredelig, men alligevel et brud på god forskningsskik. Dette dilemma afspejler sig også i andre sammenhænge, f.eks. hvor en dom, der skal tage stilling til, om en aftale kan tilsidesættes eller omfortolkes, finder, at betingelserne herfor ikke er opfyldte men gerne vil tilkendegive, at aftalen ikke er fuldt ud rimelig. Herom kan indføjes en bemærkning i præmisserne, men sag kan ikke anlægges om „rimelighed", og rimelighedsbedømmelsen kan ikke optages i domskonklusionen ...

På den baggrund er problemet i første række, om det er korrekt, at udvalget optager en stillingtagen til „brud på god videnskabelig praksis" i konklusionen af afgørelserne. Efter min mening må denne formulering af konklusionen forudsætte, at dette tema er omfattet af udvalgets kompetence eller sagsområde ...".

Zahle understreger, at det i den sammenhæng er afgørende, at *UVVUs afgørelser fremstår med* konklusioner, der er særligt

markeret i lighed med domstolskonklusioner. Derimod er det mindre problematisk, hvis udvalgene i:[52]

> *„... afgørelserne i deres præmisser kommenterer, om indklagede har tilsidesat god videnskabelig praksis. Argumentationen i retlige afgørelsers præmisser må naturligvis være fri. Alligevel bør det nok overvejes, hvordan denne type bemærkninger skal administreres. Bedømmelse af „god praksis" er i realiteten blevet en selvstændig opgave, uanset at den kun kan tages op under den forudsætning, at der klages over uredelighed.*
>
> *At afværge den misforståelse, at en frikendelse for uredelighed ikke er en blåstempling af fremgangsmåden som værende i overensstemmelse med god praksis, kan gennemføres ved, at det eventuelt udtrykkeligt pointeres, at afgørelsen ikke har taget stilling til dette aspekt."*

Zahle afslutter sin artikel med at anbefale, at Videnskabsministeriet i en ny uredelighedsbekendtgørelse *udtrykkeligt* fastlægger en begrænsning af UVVUs saglige kompetence, så udvalgene kun kan tage stilling til videnskabelig uredelighed.[53] Den anbefaling blev ikke fulgt ved formuleringen af den nye bekendtgørelse fra 2005, men der er efter den tilkendegivelse, som Videnskabsministeriet fremsatte i Lomborg-sagen i forbindelse med hjemvisningen til fornyet behandling, jf. herom nedenfor, ikke tvivl om, at bekendtgørelsen skal læses i lyset af Zahles anbefalinger.

Udelukkelsen af, at UVVU kan have en eksplicit stillingtagen i den afsluttende konklusion til, om forskeren har overholdt standarden for god videnskabelig praksis, fik betydning i UVVUs afgørelse af Nyborg-sagen. I afgørelsen er der kun

52 Zahle, 2003a:99f.
53 Zahle, 2003a:98.

i præmisserne indføjet nogle mere eller mindre klare udtalelser om den manglende overholdelse af standarden, jf. herom nedenfor.

Inden jeg behandler de to sager, vil jeg beskrive de organisatoriske rammer, som er medbestemmende for, hvordan UVVU fungerer.

UVVU – ET DOMSTOLSLIGNENDE ORGAN

UVVU er oprettet med reglerne i forskningsrådgivningslovens §§31–32 som en del af Videnskabsministeriet. Formanden skal efter lovens §32, stk. 2 være landsdommer.

Landsdommerens erhvervsmæssige erfaringer med, hvordan en dommer skal fungere, når der foretages en vurdering af en sag og træffes en afgørelse, vil være medbestemmende for, hvordan han udfører sit hverv som formand for UVVU. Det er jo i kraft af hans erhvervsmæssige kvalifikationer, han er valgt som formand. Kvalifikationskravet til formanden afdækker samtidig, at de vurderinger af videnskabelig uredelighed, som skal foretages af UVVU, er retlige. Det skal belyses senere, bl.a. ved gennemgangen af Lomborg-sagen og Nyborg-sagen.

Landsdommeren er i sit hovederhverv – sin dommerfunktion – ved grundlovens §64 beskyttet imod politisk afskedigelse. Der er ikke en tilsvarende beskyttelse i hvervet som formand for UVVU. I praksis har man i de administrative systemer tillagt organer, der efter lovgivningen kun kan have en dommer som formand, en særlig uafhængig status.

Man støder ofte på den opfattelse, at UVVU er en domstol. Det er en misforståelse. At UVVU har en dommer som formand betyder ikke, at UVVU dermed har karakter af en domstol. Men organet optræder i praksis i høj grad som et domstolslignende organ med en retlig logik og terminologi, der kan være vanskelig at forstå for dem, der ikke har en juridisk uddannelse.

Videnskabsministeren er sikret en konkret indflydelse på valget af formand. Formanden udpeges således af videnskabsministeren for en 4-årig periode. Genudpegning kan kun ske for en 2-årig periode. De afgørelser, der træffes af UVVU, kan ikke indbringes for ministeren, ministeriet eller for noget andet administrativt organ – det fremgår af lovens §34. Det betyder, at en klager ikke har noget retskrav på en stillingtagen (efterprøvning af afgørelsen), hvis han klager til ministeriet over UVVUs afgørelse. Typisk skal ministeriet heller ikke realitetsbehandle en klage, fordi en sådan behandling kan opfattes som et indgreb i den uafhængighed, som UVVU forudsættes at nyde. Ministeriet har dog i praksis behandlet klager over UVVUs afgørelser, dog kun for så vidt angår retlige spørgsmål.[54]

Forskningsrådgivningslovens §33 giver ministeren kompetence til at fastlægge de nærmere regler for den måde, hvorpå UVVU skal fungere, ved en bekendtgørelse. Reglerne findes i uredelighedsbekendtgørelsen. I bekendtgørelsens §16 fastslås det, at UVVU selv udarbejder en forretningsorden, som mere detaljeret regulerer den måde, udvalgene fungerer på. Forretningsordenen skal dog godkendes af videnskabsministeren. Den seneste forretningsorden er fra 23. januar 2007.

UVVU — ÉT ELLER FLERE UDVALG?

UVVU består efter forskningsrådgivningsloven af ét eller flere udvalg med en fælles formand. Udvalgene skal tilsammen dække alle de forskningsområder, som en uredelighedssag kan vedrøre. De udvalgsmedlemmer, der ikke er udnævnt som formand, skal være anerkendte forskere. Det samme gælder suppleanterne. Medlemmerne udpeges i deres personlige egenskab efter høring af Det Frie Forskningsråd. Det er vi-

54 Det fremgår bl.a. af Folketingets Ombudsmand i en afgørelse, der er trykt i Beretningerne fra 2001 side 302ff.

denskabsministeren, der har kompetencen til at fastsætte antallet af medlemmer. De skal tilsammen dække alle de videnskabelige forskningsområder. Ministeren udpeger samtlige medlemmer. Medlemmerne udpeges for en 4-årig periode. Genudpegning kan kun ske for en 2-årig periode.

De tre faste udvalg

I uredelighedsbekendtgørelsen har videnskabsministeren valgt at tage udgangspunkt i, at der normalt er tale om tre udvalg. Det fremgår af bekendtgørelsens §1, stk. 2.

Udvalget vedrørende Videnskabelig Uredelighed for Sundhedsvidenskabelig Forskning var det første, der blev etableret (i 1992) af Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd, oprindeligt uden nogen støtte i lovgivningen. Udvalgets virksomhed var oprindeligt beskrevet i en vedtægt.[55]

De to øvrige udvalg, der blev etableret med den første uredelighedsbekendtgørelse (i 1999), er dels det, der kaldes Udvalget vedrørende Videnskabelig Uredelighed for Natur-, Teknologi- og Produktionsvidenskabelig Forskning, dels det der kaldes Udvalget vedrørende Videnskabelig Uredelighed for Kultur- og Samfundsvidenskabelig Forskning.

Udvalgenes sammensætning modsvarer ikke den faglige afgrænsning, der er valgt i forhold til *de faglige forskningsråd*, der er etableret i det forskningsrådgivende system til udførelse af de funktioner, der er omtalt i forskningsrådgivningsloven. Der er aktuelt fem faglige forskningsråd. Der vil dog i en vis udstrækning kunne siges at være nogle typiske sammenfald mellem afgrænsningen af udvalgenes funktionsområder (kompetencer) og afgrænsningen af rådenes funktionsområder (kompetencer).

1) Udvalget vedrørende Videnskabelig Uredelighed for Sundhedsvidenskabelig Forskning vil som udgangspunkt dæk-

55 Zahle, 2003a:92.

ke det samme område som Forskningsrådet for Sundhed og Sygdom.

2) Udvalget vedrørende Videnskabelig Uredelighed for Natur-, Teknologi- og Produktionsvidenskabelig Forskning vil som udgangspunkt dække de samme fagområder som to forskningsråd, nemlig Forskningsrådet for Natur og Univers og Forskningsrådet for Teknologi og Produktion.
3) Endelig har Udvalget vedrørende Videnskabelig Uredelighed for Kultur- og Samfundsvidenskabelig Forskning et funktionsområde, der vil kunne sammenlignes med de to faglige forskningsråd: Forskningsrådet for Kultur og Kommunikation og Forskningsrådet for Samfund og Erhverv.

Der er en konkret sammenhæng mellem de tre udvalgs sammensætning, dvs. de forskningstraditioner, som er repræsenteret ved udvalgenes medlemmer, og de klager, som de skal kunne behandle.

Udvalgene fastlægger selv den generelle indbyrdes fordeling af deres kompetencer. Det er fastslået i uredelighedsbekendtgørelsens §1, stk. 3, at de tre udvalg, der tilsammen udgør UVVU, i forening afgør den nærmere indbyrdes afgrænsning af deres funktionsområder.

Hvert af de udvalg, der fungerer som UVVU, efter at en sag om videnskabelig uredelighed er indbragt, består – ud over formanden – af seks medlemmer samt et tilsvarende antal suppleanter, der kun kan indtræde ved et ordinært medlems forfald.

Der kan ikke vilkårligt flyttes rundt med medlemmerne mellem de tre udvalg. Et ordinært medlem af de tre udvalg kan have forfald på grund af sygdom eller længere tids forskningsophold i udlandet. Derfor er der mulighed for at anvende suppleanterne. En suppleant, der indtræder, skal altid fungere for hele den periode, en konkret klagesagsbehandling foregår. Det fastslås i bekendtgørelsens §7, stk. 2. Kravet om, at suppleanter skal deltage i hele behandlingen, er begrundet

i, at alle de medlemmer, der er med til at træffe en afgørelse, skal have været med i alle de dele af sagens behandling, som tilsammen udgør det fuldstændige beslutningsgrundlag. Princippet om, at deltagerne alle skal have et umiddelbart indtryk af sagen, den indklagede og de fremlagte oplysninger (dvs. *bevisumiddelbarhedsprincippet*), er ikke ét, der gælder for almindelige forvaltningsmyndigheder. Princippet gælder for retsplejen, der regulerer domstolenes funktionsbetingelser. Derfor er kravet i bekendtgørelsens §7 om bevisumiddelbarhed, sammen med bl.a. formandens faglige kvalifikationer, med til at understrege den helt afgørende vægt, der lægges på den indklagedes retssikkerhed i UVVUs behandling af sager om videnskabelig uredelighed.

Et udvalg, der udgør UVVU i en konkret sag, er kun beslutningsdygtigt (opfylder quorum-kravet), når formanden og fire medlemmer eller et tilsvarende antal suppleanter, er til stede (jf. bekendtgørelsens §9, stk. 1). På den måde kan der ikke træffes en afgørelse, hvis der mangler mere end to medlemmer, og de pågældende ikke er repræsenteret ved suppleanter, der har deltaget i hele sagsforløbet. Reglerne skal sikre, at de relevante fagdisciplinære standarder kan blive afdækket af det udvalg, der træffer afgørelse i den enkelte sag.

Sagernes faglige fordeling mellem udvalgene fremgår af bekendtgørelsens §8. Det er formanden, der konkret fordeler sagerne, men de øvrige udvalgsmedlemmer skal inddrages, hvis der kan være nogen tvivl om sagernes rette placering. De enkelte udvalgs medlemmer har den afgørende beslutningskompetence, når det skal vurderes, om en indklaget sag skal realitetsbehandles af hele udvalget, eller om formanden alene kan afgøre, om sagen skal realitetsbehandles eller afvises.

Ad hoc sammenlægning af to eller flere udvalg

Bekendtgørelsens §8, stk. 3 åbner mulighed for, at der ved behandling af en konkret klage kan etableres et særligt udvalg, der har en mere tværfaglig kompetence, end de tre udvalg, der

normalt fungerer. Begrundelsen for en sådan anderledes sammensætning af det udvalg, der træffer afgørelse, skal søges i, at tværfaglige projektgrupper og tværfaglige forskningsresultater ikke altid vil kunne behandles adækvat af udvalg, der er sammensat sådan, som de tre faste udvalg er. De tre udvalg er sammensat ud fra de traditionelle sondringer mellem sundhedsvidenskab, naturvidenskab og teknisk videnskab, og samfundsvidenskab og humaniora.

Helt konkret opstod behovet for en samling på tværs af de tre udvalg i forbindelse med UVVUs behandling af klagerne i Lomborg-sagen. Der blev, uden støtte i de dagældende bekendtgørelsesregler (1998-bekendtgørelsen), afholdt fællesmøder mellem de tre udvalg, og afgørelsen blev vedtaget i forening. Lomborg klagede (med støtte i et juridisk responsum) over denne brede sammenlægning af UVVU. Han mente, at sammensætningen ikke sikrede ham en behandling af et udvalg, der primært afspejlede indsigt i den samfundsvidenskabelige forsknings funktionsbetingelser.[56] Ministeriet var enig med Lomborg i, at der ikke i reglerne var noget retligt grundlag for, at UVVU kunne fungere på tværs af de faste udvalg og ændrede efterfølgende på den baggrund reglerne, så det nu efter 2005-bekendtgørelsen i visse situationer er muligt at sammensætte udvalget på tværs af de tre faste udvalg. Men der er opstillet betingelser for en sådan udvidelse, som begrundes af ministeriet i den afgørelse, der hjemviste Lomborg-sagen til fornyet behandling i UVVU. Ministeriet udtalte:[57]

> *„Når det lægges til grund, at klagerne fagligt rettede sig mod alle de tre udvalgs fagområder, er de tre udvalg i forening efter ministeriets opfattelse kompetente til at behandle klagen … Samtidig skal ministeriet understrege, at dette er et fagligt*

56 Pagh, 2003: 24f. og Videnskabsministeriet, 2003: 6ff.

57 Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, afgørelse af 17. december, 2003:2.

spørgsmål, der ligger uden for ministeriets prøvelseskompetence. Imidlertid skal ministeriet pege på, at den valgte procedure ved afgørelsen af, om en sag skal behandles af udvalg i forening efter ministeriets opfattelse ikke var korrekt. Efter det oplyste i UVVUs udtalelse af 5. maj 2003, blev beslutningen truffet af udvalgene i forening efter indstilling fra formanden.

Ministeriet finder, at afgørelsen må træffes af det enkelte udvalg, inden for hvis område den indklagede har sit virke, idet man ellers risikerer, at det relevante udvalg nedstemmes af de to udvalg i et spørgsmål om, hvorvidt afgørelsen skal træffes af udvalg i forening. I den konkrete sag har det dog ikke betydning, idet beslutningen var enstemmig.

Ministeriet indskærper samtidig over for UVVU, at reglerne for, hvor mange der kan deltage i behandlingen af en sag, altid skal iagttages ..."

Samtidig udtrykte ministeriet, at der ikke konkret var tale om en behandling, der stillede Lomborg dårligt. De retssikkerhedsbetragtninger, som ministeriet fremkom med, forklarer de regler, der efterfølgende blev indføjet i bekendtgørelsen.[58]

"*... Ministeriet lægger vægt på, at det er formanden, der alene træffer afgørelse i juridiske spørgsmål, ... , ligesom formanden er den samme for alle tre udvalg. Derved påvirkes indklagedes retssikkerhed som udgangspunkt ikke ved, at udvalgene virker i forening. Samtidig er det sagligt at udvide udvalgene, når der er tale om et arbejde, der vedrører flere fagområder. Dette må dog ikke få den konsekvens, at den indklagede bliver bedømt efter en anden norm end den, der gælder for den pågældendes fagområde ...*"

58 Citatet er fra Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, afgørelse af 17. december, 2003:37.

UVVU kan derfor godt realitetsbehandle en klage, selv om det når frem til, at klageren kun har en ganske almindelig interesse i sagen og derfor ikke har krav på en særlig retsbeskyttelse. Udvalgene skal ved deres stillingtagen til, om sådanne klager skal realitetsbehandles foretage en interesseafvejning mellem den almene interesse i sagen og den indklagede forskers konkrete behov for retsbeskyttelse. Udgangspunkt er, at de sidstnævnte retssikkerhedshensyn tillægges den højeste vægt. Sagsbehandlingen hos UVVU vil i sig selv kunne bidrage til at stemple den indklagede som „måske uredelig". Sager, der er indbragt af andre end parter, skal derfor afvises, hvis ikke der er nogle særlige – og principielle – offentlige interesser, der kan begrunde en realitetsbehandling.

Hvis en forsker uretmæssigt tilegner sig andre forskeres resultater, konstruerer data, skjuler eller kasserer data m.v., kan det være en belastning for forskningsinstitutionen, hvor han er ansat. Værtsinstitutionen for den forsker, der måske har gjort sig skyldig i videnskabelig uredelighed, kan derfor anmode UVVU om en vurdering af graden af videnskabelig uredelighed, jf. §15, stk. 1, nr. 5.

FORMÅLET MED UVVU

Uredelighedsbekendtgørelsens indledende formålsbestemmelse (§1, stk. 1, 1. pkt.) fastslår at videnskabsministeren:

> *„Til styrkelse af dansk forsknings troværdighed nedsætter … Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed."*

Bekendtgørelsen fastlægger samtidig, som nævnt ovenfor, UVVUs saglige og territoriale kompetence. Den fastlægger de præcise regler for UVVUs opgaver, sammensætning, udvalgenes muligheder for at behandle klager, udvalgenes sagsbehandling og deres reaktionsmuligheder. Gennemgangen af reglerne viser, at de ikke er egnede til at opfylde formålet.

Særlig centralt er det, at UVVU efter de gældende regler er et organ, *der primært fungerer som en retsbeskyttelse af den forsker, der er genstand for prøvelse ved organet.* Prioriteringen er bl.a. en konsekvens af, 1) at formanden skal være en landsdommer, 2) at reglerne fastlægger en retssikkerhedsmæssigt begrundet afgrænsning af dem, der kan klage til udvalgene *og* af dem, der primært kan bidrage til sagernes oplysning, og 3) at de kriterier, der er opstillet for vurderingen af uredelighed, skal anvendes ud fra retlige traditioner. Uredelighedsvurderingen er, som det fremgår af det tidligere beskrevne, baseret på en sondring mellem gerningsindholdet og subjektive kriterier, der er hentet fra strafferetten og erstatningsretten. I langt de fleste tilfælde, hvor der opstår en diskussion om en forskers uredelighed, vil der „kun" være tale om *tilsidesættelse af god videnskabelig skik* eller blot *dårlig forskning*, som UVVU ikke må forholde sig eksplicit til. UVVU har derfor efter reglerne meget vanskeligt ved at opfylde det angivne hovedformål: at styrke dansk forsknings troværdighed.

Der er ingen bestemmelser i uredelighedsbekendtgørelsen om fortrolighed, som kan beskytte den indklagede mod offentlighedens kendskab til sagen. Denne mangel på regulering kan anføres som en begrundelse for de stærke retssikkerhedsgarantier, der er indføjet i reglerne. Bekendtgørelsens manglende stillingtagen til fortrolighed er imidlertid næppe særlig afgørende. Sagernes karakter kan i sig selv begrunde, at der er en tavshedspligt for de offentligt ansatte dommere og forskere, der udgør medlemmer af UVVU. Det følger af straffelovens §§152ff. og forvaltningslovens §§27ff.[68] Offentlighedsloven begrænser også UVVUs mulighed for at udlevere de tavshedsbelagte oplysninger og oplysninger om negative udsagn om den videnskabelige troværdighed. Det vender jeg tilbage til.

68 Larsen, 2002:197ff.

LOMBORG-SAGEN

Bjørn Lomborgs bog *The Skeptical Environmentalist* blev af danske og udenlandske forskere forelagt for UVVU ved tre klager. Klagerne mente, at bogen var udtryk for plagiering, systematiske ensidige valg af data og bevidst fordrejet gengivelse af andres resultater.[69] UVVU besluttede at nedsætte en arbejdsgruppe med henblik på at gennemgå det omfattende materiale, som var forelagt udvalgene. Arbejdsgruppen fremsendte på det grundlag nogle vurderinger til UVVU, som blev behandlet på fællesmøder.

Vurderingen af god videnskabelig skik

Arbejdsgruppen oplyser over for UVVU:[70]

> *„... Kritikerne er udover den usædvanligt massive faglige uenighed med Bjørn Lomborg forargede over, at han gør nar af en række forskere, og slår forskere i hartkorn med miljøaktivister, hvorved i hvert fald dele af det seriøse videnskabelige forskningssamfund beskyldes for at have misforstået de relevante begreber, give falske fremstillinger af relevante facts, underdrive usikkerheder, selektere data, og ikke at anerkende fejl, når disse var blevet påvist — kort sagt, at medlemmerne af forskersamfundet er skyldige i massive overtrædelser af forskeres „Code of conduct" (regler for god videnskabelig skik) ...*
>
> *I de tre klager anklages BL for konstruktion af data, selektiv og skjult kassation af uønskede resultater, bevidst vildledende anvendelse af statistiske metoder, bevidst forvredet fortolkning af konstruktionerne, plagiering af andres resultater eller publikationer, og bevidst fordrejet gengivelse af andres resultater.*

69 Klagepunkterne fremgår af Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, afgørelse af 17. december, 2003:6, Aage, 2006:32f. og Fog, 2006:34f.

70 Citatet er hentet fra Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, afgørelse af 17. december, 2003:5ff.

De tre klager omfatter tilsammen hovedparten af Bjørn Lomborgs bog. I sag III lægger Stuart Pimm og Jeffrey Harvey en omfattende del af den offentliggjorte kritik, inklusive Scientific American diskussionen, til grund for deres klage ..."

Arbejdsgruppen anbefalede, at UVVU vurderede, om der var tale om en debatbog eller en videnskabelig publikation. Kun hvis der var tale om en videnskabelig publikation, var UVVU kompetent til at behandle klagerne. UVVU nåede frem til, at bogen måtte betragtes som forskning og fastslog, at god videnskabelig skik forudsætter, at man lader sine resultater underkaste *peer review*, før man offentliggør dem. UVVU fremhævede vigtigheden af *review*-processen:[71]

„*Det særlige ved videnskabelige udsagn er den proces, forskerne har gennemført forinden resultatet fremlægges. Processen består forenklet sagt i formulering af en hypotese, beskrivelse af en metode der er egnet til at falsificere eller sandsynliggøre hypotesens rigtighed, gennemføre den beskrevne undersøgelse og beskrivelse og offentliggørelse af resultatet efter en grundig review-proces.*"

I den afgørelse, som UVVU traf den 6. januar 2003, blev det bl.a. fastslået:[72]

„*UVVU finder det på baggrund af det af klagerne fremlagte materiale, herunder i særlig grad bedømmelsen i Scientific American, tilstrækkelig godtgjort, at indklagede, som selv har insisteret på at give sin publikation en videnskabelig form og ikke lade bogen fremtræde som et provokerende debatindlæg,*

71 Citatet er hentet fra Videnskabsministeriet, 2003:52.

72 Citatet er hentet fra Videnskabsministeriet, 2003:11. Se nedenfor i afsnittet „Udtalelser om god videnskabelig skik", hvor det fremhæves, at UVVUs afgørelse blev kritiseret ud fra retssikkerhedshensyn.

ud fra en sædvanlig videnskabelig målestok ved sin systematiske ensidighed i valget af data og i argumentationen klart har handlet i strid med god videnskabelig skik."

VURDERINGEN AF DE OBJEKTIVE OG SUBJEKTIVE FORHOLD

I vurderingen af de objektive og subjektive elementer fremhævede UVVU, at den relevante bog *The Skeptical Environmentalist* behandler overordentlig omfattende videnskabelige temaer. UVVU fastslog:[73]

„Ved den systematiske ensidige fremstilling er der, under den forudsætning at bogen skal vurderes som videnskab, sket en sådan forvridning af det videnskabelige budskab, at de objektive kriterier for at statuere videnskabelig uredelighed ... er opfyldt. I betragtning af de overordentlig omfattende videnskabelige temaer, indklagede behandler uden at have speciel videnskabelig ekspertise, har UVVU imidlertid ikke fundet — eller ment at kunne fremskaffe — tilstrækkelig grundlag for at statuere, at indklagede forsætligt eller groft forsømmeligt har vildledt læserne

I overensstemmelse hermed og under den forudsætning, at den omhandlede bog skal vurderes som videnskab, træffer UVVU følgende:

Afgørelse

Objektivt findes udgivelsen af den omhandlede publikation at falde ind under begrebet videnskabelig uredelighed. Under hensyn til de

73 Citatet er hentet fra Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, afgørelse af 17. december, 2003:11. Se nedenfor i afsnittet „Udtalelser om god videnskabelig skik", hvor det fremhæves, at UVVUs afgørelse blev kritiseret ud fra retssikkerhedshensyn.

subjektive krav, der stilles om forsæt eller grov forsømmelighed kan Bjørn Lomborgs udgivelse imidlertid ikke falde ind under denne karakteristik. Derimod findes udgivelsen at være i klar strid med normerne for god videnskabelig praksis."

Afgrænsninger af, hvad der subjektivt kan bebrejdes en forsker, som UVVU fastlægger i Lomborg-sagen, må siges at være noget problematisk – og utidssvarende. I en tid, hvor der i stadig større udstrækning efterspørges tværvidenskabelig forskning, og hvor der derfor udbydes forskningsmidler med prioritering af tværvidenskabelige projektforslag, er der et klart behov for, at UVVU i sin praksis inddrager muligheden for, at der kan være tale om videnskabelig uredelighed i den tværvidenskabelig forskning.

Videnskabsministeriets kritik af UVVUs udtalelse i Lomborg-sagen

Ca. 300 samfundsvidenskabelige og naturvidenskabelige forskere underskrev en protest mod afgørelsen. Den præcise formulering af konklusionen blev kritiseret ud fra retssikkerhedshensyn. Som reaktion mod protesten skrev ca. 600 forskere, fortrinsvis naturvidenskabelige forskere, under på en tillidserklæring til UVVU.[74] Bjørn Lomborg klagede selv den 13. februar 2003 til Videnskabsministeriet over UVVUs afgørelse. Han oplyste bl.a. over for ministeriet, at forlaget havde underkastet hans bog et grundigt *peer review* af fire anerkendte amerikanske forskere.[75] Ministeriet forelagde den 7. marts 2003 UVVU spørgsmålet, hvor grundigt udvalget havde undersøgt, om der var foretaget en *peer review*. UVVU svarede den 5. maj 2003, at man ikke havde undersøgt spørgsmålet.

---

74 Lando, 2005:36.

75 Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, afgørelse af 17. December, 2003:52f.

Den 17. december 2003 traf ministeriet en afgørelse om, at der var begået en række fejl i forbindelse med sagsbehandlingen i UVVU, og at sagen skulle hjemvises og dermed behandles på ny i udvalget.

Ministeriet kritiserer udvalget for at tillægge *peer review*-spørgsmålet en afgørende betydning på trods af, at man ikke havde undersøgt, om der faktisk var foretaget *peer review*.

Ministeriet giver Lomborg medhold i, at UVVUs sondring mellem objektiv og subjektiv uredelighed (som problematiseres i det juridiske responsum, der støtter klagen)[76] ikke er helt heldig, jf. citatet ovenfor i den generelle omtale af, hvordan UVVU skal behandle de objektive og de subjektive kriterier. Udvalget måtte heller ikke i konklusionen angive, at der var tale om noget, der var objektivt uredeligt, men som ikke var subjektivt uredeligt,[77]

> "*fordi det kan skabe et misvisende billede af den egentlige konklusion, nemlig at der efter UVVUs opfattelse ikke foreligger videnskabelig uredelighed i bekendtgørelsens forstand.*"

Det fastslås endvidere i afgørelsen, at UVVU kun måtte forholde sig til spørgsmål om god videnskabelig praksis i sine præmisser. Videnskabsministeriet inddrager Zahles betragtninger i den afgørelse, der træffes.[78] Ministeriet finder, at UVVU er berettiget til at lade en vurdering af overholdelsen af god videnskabelig skik indgå i sine præmisser. Samtidig tiltræder ministeriet Zahles tilkendegivelse af, at brugen af begrebet *brud på god videnskabelig skik/praksis* i afgørelsens konklusion må forudsætte, at der i regelgrundlaget for

76 Pagh, 2003:19f.
77 Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, afgørelse af 17. december, 2003:2.
78 Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, afgørelse af 17. december, 2003:32ff.

UVVU findes hjemmel til at omfatte en sådan sanktion over for forskeren. UVVU måtte derfor ikke i sin konklusion fastslå, at Lomborg havde handlet i strid med god videnskabelig skik. Ministeriet fastslår, at UVVU har anvendt en ikke fuldt ud retvisende norm for god videnskabelig praksis på det samfundsvidenskabelige område, og at det på det foreliggende grundlag ikke kan udelukkes, at denne vildfarelse kan have ført til en forkert vurdering af Lomborgs arbejde. Det er bl.a. denne fejl, der begrunder, at ministeriet hjemviser UVVUs afgørelse til en fornyet behandling.[79] Ministeriet henstillede, at udvalgene ved den fornyede vurdering koordinerer fastlæggelsen af indholdet af god videnskabelig skik med det relevante faglige forskningsråd, der på det tidspunkt var Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd.

I UVVUs endelige afgørelse af 12. marts 2004 opretholdt udvalgene imidlertid den trufne afgørelse. UVVU afviste at genoptage en realitetsbehandling af klagen. Udvalgene fastslog, at det var opfattelsen, at der ved en fornyet grundig vurdering af sagen ville være behov for at nedsætte et eller flere *ad hoc*-udvalg med deltagelse af eksterne sagkyndige, der kunne vurdere dele af bogen. En sådan undersøgelse forventedes at ville vare mellem 6 og 12 måneder, muligvis endnu længere. Da UVVU ved sin første behandling ikke fandt, at Lomborg havde handlet forsætligt eller groft uagtsomt, fandt udvalgene det *„ikke rimeligt på nuværende tidspunkt at iværksætte en sådan omfattende ny undersøgelse"*. Som en alternativ løsning vurderede UVVU en mere begrænset undersøgelse, der imidlertid også formodedes at ville resultere i en gentagelse af afgørelsen. UVVU fremhævede i den sammenhæng, at det fulgte af uredelighedsbekendtgørelsen, at en sag, hvor det på forhånd måtte anses som usandsynligt, at en klager kunne få medhold, skulle afvises. UVVU mente derfor ikke

79 Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, afgørelse af 17. december, 2003:35.

at have noget lovgrundlag for at genoptage klagesagen. Der blev derfor ikke foretaget en fornyet vurdering efter hjemvisningen. Forskningsstyrelsen understregede i den skrivelse af 12. marts 2004, som fremsendtes på vegne af udvalgene til Videnskabsministeriet, at udvalgene anbefaler, *at det kom til at fremgå udtrykkeligt af uredelighedsbekendtgørelsen, at udvalgene godt kunne udtale sig om en forskers optræden er i strid med god videnskabelig skik.*[80] Opfordringen resulterede imidlertid *ikke* i, at der i den nu gældende bekendtgørelse er indføjet en sådan udtrykkelig bestemmelse. Det får betydning for UVVUs virksomhed – herunder for den afgørelse, der træffes i Nyborg-sagen.

NYBORG-SAGEN

Helmuth Nyborgs indbragte selv sagen for UVVU som en klage over dekan Svend Hylleberg. Han ønskede at blive renset for den vurdering af hans arbejde som videnskabeligt uredeligt, han havde fået af sine overordnede på Aarhus Universitet.

Den sag, der oprindeligt blev behandlet internt på Aarhus Universitet, vedrørte den videnskabelige redelighed af Nyborgs forskning, formidling og efterfølgende publicering af en undersøgelse om drenge og pigers intelligens. Nyborg havde i perioden 1976 til 1990 undersøgt børn på en skole i Skanderborg. Institutlederen, ved det institut, hvor Nyborg var ansat, har om forløbet oplyst, at Nyborg i sine publikationer fra henholdsvis 2002 og 2003 om resultaterne af undersøgelserne redegjorde for, at der var tale om en omhyggelig udvælgelse af de drenge og piger, der indgik i undersøgelsen, og at de udvalgte var repræsentative i forhold til aldersgruppen.[81] Nyborg fortiede dermed, at udvælgelsen var baseret på, om

80 Forskningsstyrelsen, 2004:2.
81 Mammen, 2007.

„Selvom nogle kunne mene, at Deres konkrete valg er kritisabelt på en måde, der ikke følger af den generelle videnskabelige holdningsforskel, er dette ikke af relevans for redelighedsdiskussionen, kun for en diskussion om kvaliteten af det videnskabelige arbejde."

UVVU finder derimod, at den kritik, som konkret er rejst mod Nyborg som *kritikpunkt nr. 2 (datahåndtering)* på grund af fejl i omgangen med data og manglende redegørelse for de anvendte data på en måde, der umiddelbart tillader at efterprøve de gennemførte analyser, vil kunne være et forhold, der objektivt er uredeligt.[88]

„En sådan forsømmelighed og mangelfuld oplysning ville kunne betragtes som uredelig, hvis den var forsætlig eller groft uagtsom og indebar en utilbørlig vildledning om egen videnskabelig indsats og/eller videnskabelige resultater. Det fremgår imidlertid af det sagkyndige udvalgs rapport, at de begåede fejl ikke på afgørende måde ændrer de konklusioner, som data kan begrunde, vel at mærke hvis man lægger dé videnskabelige og metodiske præmisser til grund, som De er kendt for at gøre."

Udvalget foretager således en konkret vurdering af, om fejlene har været *væsentlige* for de resultater, Nyborg er nået frem til, og finder på det grundlag, at der ikke skal fastslås videnskabelig uredelighed.

UVVU oplyser, at man som en del af kritikpunkt 2 har drøftet spørgsmålet om frafaldet i længdeundersøgelser, dvs. det forhold at antallet af skolebørn, der indgår som forsøgspersoner, falder i løbet af den tid, undersøgelsen løber over. UVVU fastslår, (jf. citatet nedenfor) *at Nyborgs burde have inddraget en diskussion af den betydning, som frafald har*

88 Oplysningerne fremgår af UVVUs afgørelse af 4. juli 2007, side 3ff.

for forskningsresultaterne. På det foreliggende grundlag finder udvalget imidlertid ikke, at udeladelsen er så graverende, at den bør karakteriseres som havende karakter af utilbørlig vildledning.

UVVU vurderer endelig, om Nyborgs offentliggørelse af konklusionerne, med deraf følgende diskussion i offentligheden, bør karakteriseres som objektivt videnskabelig uredeligt, fordi den skete, uden at det samtidig var muligt for andre forskere at efterprøve konklusionerne på basis af Nyborgs eget beregningsgrundlag (*jf. kritikpunkt 3 om manglende mulighed for efterprøvning*). Det understreges, at Nyborg ved en række tilfælde undlod at råde bod på problemet ved at gøre beregningsgrundlaget fuldt tilgængeligt. Kritikpunktet, der vurderes både objektivt og subjektivt, fastslås at være det alvorligste af de anførte. Udvalget skriver: [89]

> *„Som det også er konstateret af det sagkyndige udvalg, kan man kritisere dette forløb med henvisning til alment udbredte regler for god videnskabelig praksis, både i Danmark og internationalt: Ved ikke at muliggøre en efterprøvning, stillede De både videnskaben som generel samfundsinstitution, hvis troværdighed det er UVVUs opgave at styrke, og AU i særdeleshed, i en uheldig situation, der skærpes af, at konklusionerne i første omgang fik en overdrevet og fordrejet form i offentligheden."*

Det vil sige, at der i denne præmis er en udtrykkelig stillingtagen, der fører til, at Nyborgs adfærd kritiseres som værende i strid med god videnskabelig skik. På grund af Videnskabsministeriets afgørelse i Lomborg-sagen, er UVVU nu afskåret fra at gentage dette i den konklusion, der indgår sidst i afgørelsen. UVVU skriver videre som en del af den kritik, udvalget formulerer af Nyborgs konkrete adfærd:[90]

89 UVVUs afgørelse af 4. juli 2007, side 5.
90 UVVUs afgørelse af 4. juli 2007, side 5.

„Lige så vigtigt det er, at forskere ikke risikerer at blive forfulgt på grund af kontroversielle resultater, lige så vigtigt er det at såvel kontroversielle som forventede resultater kan gøres til genstand for efterprøvning med mindst mulig forsinkelse."

De objektive betingelser må ikke i sig selv danne grundlag for en udtalelse om videnskabelig uredelighed.

Vurderingen ud fra de subjektive forhold

UVVU fastslår i en formulering, der skal leve op til Videnskabsministeriets anvisninger om, at der ikke må være en tilkendegivelse af, at et forhold er objektivt uredeligt, hvis det „falder" på de subjektive kriterier, at der kan være et objektivt grundlag for at kritisere Nyborg for videnskabelig uredelighed. UVVU anvender her formuleringen:

„For at konstatere, om der foreligger uredelig adfærd må det vurderes, om De ved ikke at efterkomme kravet om fuld fremlæggelse af datagrundlag gør Dem skyldig i grov uagtsomhed med vildledning til følge."

Det subjektive er efter vurderingen af de objektive forhold alene relevant i forhold til kritikken af, at Nyborg formidlede sine forskningsresultater uden at stille det materiale til rådighed for sine kritikere, som skulle kunne vise, at konklusionerne var opnået på et videnskabeligt grundlag. Det vil sige det 3. kritikpunkt. Der foretages med andre ord af UVVU en vurdering af Nyborgs subjektive forhold i forhold til den manglende villighed til at stille kilderne til rådighed. UVVU foretager derfor en vurdering af Nyborgs tilregnelighed i forhold til det relevante gerningsindhold, dvs. om og eventuelt hvordan han kan bebrejdes den manglende mulighed for

efterprøvning af hans forskningsresultater (det forhold, der indgår som kritikpunkt 3). Udvalget skriver:[91]

> *„I den forbindelse inddrages den omstændighed, at AU på det pågældende tidspunkt trods praksisudvalgets kritik af Dem, undlod at stille præcise krav til Dem om fremlæggelse. Den daværende rektor gav Dem tværtimod en ikke nærmere afgrænset henstand med kravet. Senere skærpedes tonen som nævnt; men som forudsætning for UVVUs vurdering skal det præciseres, at der ikke i dansk forskning foreligger regler om præcise frister for udlevering af data. Hertil kommer, at Deres videnskabelige standpunkt var velkendt, og det spørgsmål der mest nærliggende ville rejse sig med hensyn til materialet når det forelå, ikke var spørgsmålet om vildledning, men om hvorvidt Deres videnskabelige modstandere kunne finde svagheder i Deres argumentation — altså et spørgsmål om holdbarhed, men ikke om uredelighed."*

Der indgår i det citerede flere led, hvoraf kun nogle reelt vedrører tilregneligheden. Omskrevet fastslår UVVU først, 1) at AU ikke som den relevante ansættelsesmyndighed formulerede et præcist påbud til Nyborg, sådan som der ud fra retssikkerhedshensyn er pligt til, jf. *det forvaltningsretlige princip om bestemthed i bebyrdende afgørelser*,[91] 2) og at den tidligere rektor udtrykkeligt har givet Nyborg en henstand med hensyn til pligten til hurtigt at aflevere materialet og dermed har skabt nogle forventninger hos Nyborg, der begrænser universitetets mulighed for efterfølgende at bebrejde ham forholdet, jf. det forvaltningsretlige princip om hensyntagen til *adressatens*

91 Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredeligheds afgørelse af 4. juli 2007, side 5.

92 Efter *bestemthedskravet* skal myndighederne klart og udtømmende regulere borgernes retsstilling gennem præcise afgørelser, der beskriver rettigheder og pligter.

retssikkerhedsmæssige behov for at kunne indrette sig i overensstemmelse med et tilsagn eller et samtykke, som formuleres af den kompetente myndighed. I det punktum antydes det, at denne subjektive „gode tro" hos Nyborg kun kan antages at foreligge, indtil tonen rent faktisk bliver skærpet over for ham. Men Nyborg fortsatte også efterfølgende med at undlade at efterkomme kravet om udlevering. Udvalget vælger, som det fremgår af citatet, at indføje et yderligere kriterium, nemlig at der ikke er nogle præcise frister i de uskrevne standarder for aflevering af dokumentation, dvs. at det ikke har været tilstrækkeligt klart, hvilket gerningsindhold, der konkret var tale om at realisere.

Herefter inddrages der et afsluttende argument, som *ikke* har noget at gøre med, at Nyborg ikke gjorde det muligt for andre at kontrollere de videnskabelige udsagns holdbarhed.[93] Udvalget lægger vægt på, at Nyborgs videnskabelige standpunkt er velkendt. Det er en årsags- og væsentlighedsvurdering, der her inddrages: Nyborg har ikke vildledt omverdenen om hans videnskabelige kvalifikationer ved at undlade at fremlægge dokumentationen, da undladelsen ikke i sig selv ændrer omverdenens opfattelse af Nyborgs forskningsmæssige kvalifikationer og resultater. Logikken i denne begrundelse er imidlertid ikke særlig heldig, når man tager formålet med at etablere UVVU i betragtning. Kan det siges at styrke tilliden til dansk forsknings troværdighed, hvis der tages udgangspunkt i, at en forsker, der har kontroversielle synspunkter, kan undlade at fremlægges sit dokumentationsmateriale, i situationer, hvor andre vil blive kritiseret for at handle vi-

93 Udvalget vælger at gentage de argumenter, der førte til, at de to første kritikpunkter (metodevalget og datahåndteringen) ikke var en del af det, *der objektivt kunne begrunde videnskabelig uredelighed*, og lader denne argumentation være begrundelsen for, at der heller ikke i forhold til det tredje kritikpunkt er dokumenteret videnskabelig uredelighed.

denskabelig uredeligt? Eller skal en sådan forsker overholde de samme dokumentationskrav som andre forskere? UVVU synes at besvare spørgsmålet med, at der er en større frihed for forskere, der er kontroversielle, med hensyn til at undlade at fremlægge deres dokumentationsmateriale.

Konklusionen på undersøgelsen af kriterierne og væsentligheden af de begåede overtrædelser bliver, at UVVU ikke finder, *at der foreligger dokumentation for*, at Nyborg har udvist uredelighed. UVVU giver dermed Nyborg medhold i sin klage. UVVUs argumentation minder til forveksling om den en domstol kunne finde på at anvende i en straffesag, hvor enhver tvivl skal komme den tiltalte til gode.

UVVUs undladelse af at træffe afgørelse om god skik

Den afgørelse, som UVVU traf den 4. juli 2007, er som nævnt et resultat af den kritik af UVVU, der blev fastslået af Videnskabsministeriet i Lomborg-sagen og de anvisninger, der i den sammenhæng blev givet med henvisning til Zahles sondring mellem præmisserne for afgørelsen og afgørelsens endelige konklusion. UVVUs præmisser indeholder som nævnt ovenfor på to punkter en vis kritik af Nyborgs adfærd ud fra en norm for god videnskabelig skik. Udvalget skriver om Nyborgs manglende stillingtagen i sin publikation til frafald i længdeundersøgelsen:[94]

> *„Udvalget har drøftet spørgsmålet om frafaldet i længdeundersøgelsen, dvs. det forhold at antallet af undersøgelsespersoner falder i løbet af den tid, undersøgelsen løber over. Det sagkyndige udvalg påpeger som et særligt problem at dette frafald skaber problemer, som De burde have diskuteret både med hensyn til dets kvantitative og kvalitative dimension (risikoen for 'bias'), i forbindelse med spørgsmålet om, hvor sikre konklusionerne*

94 UVVUs afgørelse af 4. juli 2007, side 5.

kan siges at være. Dette er af potentiel relevans for spørgsmålet om utilbørlig vildledning. Udvalget noterer sig Deres påpegning af, at dette er et velkendt problem i længdeundersøgelser, men mener ikke dette er tilstrækkeligt til at begrunde at dette forhold ikke diskuteres. På den anden side anser udvalget det ikke på det foreliggende grundlag for dokumenteret, at denne udeladelse er så graverende, at den bør karakteriseres som havende karakter af utilbørlig vildledning.

I denne bedømmelse ligger ikke en stillingtagen til den større eller mindre alvor af de forskellige kritikpunkter, dvs. regnefejlene, spørgsmålet om den fejlagtige fremstilling omkring de 52 over for de 62 datasæt, spørgsmålet om i hvor høj grad pladsrestriktionerne undskylder mangler i redegørelsen for data i den videnskabelige publikation, og spørgsmålet om den betydning frafaldet har for længdeundersøgelsens resultater, anskuet med henblik på spørgsmålet om resultaternes holdbarhed."

Endnu skarpere bliver kritikken i UVVUs stillingtagen til, at Nyborg undlod at fremlægge sit datamateriale. Udvalget kritik er citeret ovenfor – her skal det blot gentages, at udvalget udtrykkeligt skriver:[95]

„Som det også er konstateret af det sagkyndige udvalg, kan man kritisere dette forhold med henvisning til alment udbredte regler for god videnskabelig praksis, både i Danmark og internationalt."

Denne kritik indgår ikke som en „sanktion" i den afsluttende formulering af afgørelsen. Årsagen må søges i, at Videnskabsministeriet som nævnt ikke indføjede en udtrykkelig regel i

95 Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredeligheds afgørelse af 4. juli 2007, side 5.

redelighedsbekendtgørelsen om, at UVVU kan anvende en sådan udtalelse som en sanktion.

Rektors omgørelse af sin tidligere afgørelse

Afgørelsen gav anledning til, at der i pressen blev rejst spørgsmål om de konsekvenser, som afgørelsen måtte få i forhold til den alvorlige irettesættelse, Nyborg havde fået af rektor ved Aarhus Universitet. Dele af pressen tog udgangspunkt i, at Nyborg på grund af sagen var blevet fyret fra sit arbejde og derfor nu måtte have ret til at komme tilbage. Som nævnt ovenfor har UVVU ikke nogen beføjelser over for rektor, der derfor formentlig godt kunne have undladt at genoptage sagen. Rektor genoptog sagen og traf den 9. juli 2007 beslutning om at opretholde kritikken af Nyborgs publicering af Skanderborgprojektet. Sanktionen blev ændret til en advarsel.[96]

ETIK ELLER RET?

UVVUs udtalelse om Lomborgs overholdelse af standarden for god videnskabelig skik blev kritiseret i det juridiske responsum, som støttede Lomborgs klage, og det begrundede som nævnt en ny praksis, som kom til udtryk i Nyborg-afgørelsen. Det blev i det juridiske responsum, som støttede Lomborgs klage, fremført, at der ikke i uredelighedsbekendtgørelsen var tillagt udvalgene en kompetence til at udtale en kritik af en forsker, hvis ikke der var tale om videnskabelig uredelighed. Til det argument føjes endnu et:[97]

---

96 Rektor har efter universitetsloven en mere vidtgående kompetence, end UVVU har efter forskningsrådgivningsloven. Bl.a. kan rektor inddrage en vurdering af god videnskabelig skik. Rektor er heller ikke bundet af den uredelighedsvurdering, der foretages af UVVU.

97 Pagh, 2003:20.

„Normer for god forskningsskik må karakteriseres som en etisk, og ikke en retlig norm. Da moralske domstole hører fundamentalistiske samfundsordener (og skolastikken) til, er det derfor i sig selv systemfremmed, hvis statslige nævn afsiger moralske domme. Selv om der i de senere år er opstået sådanne moralske domstole som f.eks. Pressenævnet, har det dog hidtil været et fælles træk, at disse moralske domstole enten er særskilt hjemlet i lov eller har privatretlig karakter. UVVU opfylder imidlertid ingen af disse betingelser, da UVVU er et offentligt organ og der ikke i loven er hjemmel til at afsige moralske domme."

Om de etiske normer har retlig karakter *er imidlertid afhængig af, om* de skrevne regler henviser til sådanne normer, *hvem* der kan træffe afgørelse om håndhævelse af dem, og *hvordan* de sanktioneres.[98] Den retsideologi, der præger den citerede kritik, og som også generelt præger det danske retssystem (retspositivismen), er baseret på en forudsætning om, at juristen – især dommeren – er upersonlig i sin vurdering.

Etik er et begreb, der har en historisk baggrund. Der er tale om et græsk ord, *ethos*, som betyder „sædvane" og „sæder", hvilket henviser til sædvanlige adfærdsformer. Etikken er den teoretiske begrundelse for moralen eller „læren om moralen" – et almenmenneskeligt anliggende.[99] Moral kan beskrives som de konkrete forskrifter, etik som en moralfilosofi. Etik (og moral) rummer en værdiorientering, der har med det gode, den gode eller den rette handling at gøre.[100] Sådanne vurderinger kan både vedrøre egentlige moralske pligter og nogle positive målsætninger. Etiske vurderinger kan fokusere på konsekvenserne af en handling, dvs. hvor gode eller attråværdige deres konsekvenser er. Den rigtige handling er

98 Zahle, 1999:44, Zahle, 2005:94ff. og Dalberg-
99 Lübcke, 2005: 120 og *Den store Danske Ency*
100 Zahle, 2005:93.

betydning for de indklagedes forhold på den forskningsinstitution, hvor indklagede er ansat. Det gælder især, fordi der fra UVVUs side kan foretages en underretning over for den pågældendes arbejdsgiver. Videnskabsministeriet fastslår, at der kun kan gives offentligheden aktindsigt med respekt for den tavshedspligt, offentlig ansatte (herunder medlemmerne af UVVU) er pålagt, og at en sådan offentliggørelse først kan ske efter, at den indklagede forsker har haft mulighed for at udtale sig. Ministeriet henviser til en ombudsmandsudtalelse fra 1996 om offentliggørelse af en negativ bedømmelse af en doktordisputats, hvor ombudsmanden understregede, at konsekvenserne af en sådan offentliggørelse kunne blive, at forskerne afholdt sig fra at indlevere afhandlinger med henblik på erhvervelse af en akademisk grad.[121] Ministeriet fastslår om offentliggørelsen af UVVUs afgørelse i Lomborg-sagen, at hensynet til „forskerens anseelse i omverdenen" må tillægges en afgørende vægt. Ministeriet skriver:[122]

> *„I den konkrete sag, hvor der netop ikke er tale om videnskabelig uredelighed i bekendtgørelsens forstand, gør kriteriet sig gældende med ekstra intensitet. Hvor der er tale om subjektiv videnskabelig uredelighed ved den pågældende forsker også, at han eller hun løber risikoen for en efterfølgende kritik fra UVVU's side, men hvor UVVU finder anledning til at kritisere andre forhold, kan risikoen for offentliggørelsen af en sådan kritik fra UVVU's side, afholde forskere fra at offentliggøre arbejder, hvor de måske er i tvivl om egen faglig formåen, …"*

Det var især den formulering, som UVVU havde valgt som sin konklusion (formuleret under overskriften „Afgørelse"), og den manglende høring af Lomborg forud for offentliggø-

121 Folketingets Ombudsmands beretninger, 1996, side 314ff.
122 Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, afgørelse af 17. december, 2003:62.

Et videnskabsetisk justitsmord

En kommentar til afgørelsen af 18. december 2013 fra Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed (UVVU) i Bente Klarlund-sagen

Af fhv. adv. (H), dr.phil. Jens Ravnkilde

Artiklen kritiserer UVVU's afgørelse af 18. december 2013, som er den første af sin art, der statuerer videnskabelig uredelighed under henvisning til, at forskeren har overset fejl begået af andre. Ifølge forfatteren bygger afgørelsen på en række misforståelser af, hvad loven forstår ved uredelighed, og den henviser til en særlig kontrolpligt for en ledende forfatter, som efter forfatterens opfattelse er en fiktion. Videre afviger den på flere punkter fra UVVU's egne vejledninger, ligesom den er i strid med princippet om lovlig forvaltning, fordi den bygger på en hjemmel, som UVVU selv har opfundet til lejligheden uden bemyndigelse.

1. Afgørelsen

Afgørelsen vedrører seks videnskabelige artikler, som professor, overlæge, dr.med. *Bente Klarlund Pedersen* i perioden 2004-2009 publicerede sammen med en række andre forskere. UVVU (herefter *udvalget*)[1] konkluderer, at artiklerne rummer i alt otte videnskabelige uredeligheder. Syv af disse vedrører det forhold, at visse oplysninger er udeladt af artiklerne, jf. nedenfor, mens det ottende drejer sig om manipulation af et billede. Det er en hovedtese i den foreliggende artikel, at afgørelsen er forkert, allerede fordi de syv forhold vedrørende udeladte oplysninger ikke er omfattet af begrebet uredelighed i lovgivningen.

Klarlunds påståede uredelighed består i, at hun som såkaldt *ledende forfatter* burde have underkastet manuskripterne en særlig grundig gennemlæsning og draget omsorg for, at de manglende oplysninger blev indføjet, og manipulationen berigtiget, før artiklerne blev indsendt til tidsskrifterne (s. 48).[2] Denne pligt til en særlig grundig gennemgang af et manuskript med flere forfattere vil i det følgende blive kaldt *den ledende forfatters særlige kontrolpligt*. Det er en anden hovedtese i den foreliggende artikel, at afgørelsen er forkert, allerede fordi denne kontrolpligt ikke består. Kontrolpligten har Klarlund i fem tilfælde tilsidesat forsætligt og i tre tilfælde ved en uagtsomhed, der efter udvalgets opfattelse er grov (s. 2-3 og 84 f.). Det er en tredje hovedtese i den følgende drøftelse, at opfattelsen er uholdbar.

De otte uredeligheders fordeling efter tilregnelse og uredelighedstype kan sammenfattes i to grupper:

Forsætsgruppen. Der mangler efter udvalgets opfattelse oplysning om, at vævsprøver fra levende organismer (biopsier) er genbrugt fra tidligere videnskabelige studier. Ifølge udvalget er udeladelsen omfattet af den uredelighed, som i loven bliver kaldt *uoplyst forvredet fortolkning af egne resultater*. Uredeligheden går ud på, at forskeren fortolker sine eksperimentelle resultater på en måde, der er uden rationelt grundlag, f.eks. ved at overdrive deres betydning. Denne uredelighed finder udvalget i ikke mindre end fem af artiklerne. Klarlund er af den opfattelse, at udeladelsen af oplysninger om genbrug af biopsimateriale er gængs og ikke strider mod god videnskabelig praksis (herefter blot *god praksis*). Det var derfor med åbne øjne, at hun ikke foranledigede dem indføjet.

Uagtsomhedsgruppen. Der mangler ifølge udvalget oplysning om, at visse målinger kun blev udført på en udvalgt del af forsøgspersonerne, ligesom kriterierne for udvælgelsen ikke fremgår. Udeladelsen er ifølge udvalget omfattet af *uoplyst selektiv eller skjult kassation af egne resultater*, hvilket ligeledes er et af lovens eksempler på uredelighed. Med denne etiket sigtes til, at forskeren i det skjulte kasserer uønskede eksperimentelle resultater for at få sine hypoteser til at tage sig mere empirisk underbyggede ud, end de i virkeligheden er. Videre savner udvalget oplysning om visse forsøgspersoners oprindelse og om det forhold, at de har udført en anden forsøgsprotokol end oplyst. Dette anser udvalget for at

1. Der er mere præcist tale om et af de tre udvalg, som udgør UVVU, nemlig Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for sundhedsvidenskabelig forskning (USF).
2. Sidehenvisninger i teksten er til afgørelsen.

udmønte *uoplyst konstruktion af data*, som er det tredje af lovgivningens eksempler på uredelighed, som har betydning for sagen. Dette udtryk dækker over, at en forsker støtter sig til helt fiktive, hjemmefremstillede data med den konsekvens, at de resultater, han bygger derpå, er fri fantasi. Der sigtes med andre ord ikke til hans manglende redegørelse for tilvejebringelsen af *reelle* data, som man kunne tro på baggrund af ordlyden. Endelig har Klarlund overset, at et billede er blevet manipuleret, og derved efter udvalgets opfattelse pådraget sig et medansvar for manipulationen. Også denne manipulation anser udvalget for at svare til *uoplyst konstruktion af data*.

2. Særpræget

Det særlige ved sagen som helhed er, at Klarlunds påståede fejl udelukkende består i, at hun (i uagtsomhedsgruppen) har overset andres påståede uredeligheder, eller (i forsætsgruppen) godkendt dem, fordi hun ikke anser dem for at være fejl. Klarlund kan således kun kendes uredelig, hvis det, som hun overså eller godkendte, er uredeligt, og det også er uredeligt, at hun overså henholdsvis godkendte dem. Udvalget skal følgelig i relation til hvert enkelt klagepunkt føre to beviser for uredelighed. Opgaven lykkes ikke vedrørende et eneste af dem, jf. nedenfor.

Det springende punkt i forsætsgruppen er uenigheden mellem Klarlund og udvalget vedrørende spørgsmålet, om god praksis indeholder et krav om, at man oplyser, at det anvendte biopsimateriale allerede har været brugt i andre videnskabelige undersøgelser. Dette spørgsmål har ikke været fremme i nogen tidligere afgørelse fra udvalget, ligesom jeg ikke kender til udenlandske afgørelser om emnet. Forsætsgruppen er således unik, både fordi det er den første sag, hvis omdrejningspunkt er uenighed med hensyn til indholdet af god praksis, men også fordi det konkrete tvistepunkt herom er spørgsmålet vedrørende uoplyst genbrug af biopsimateriale.

Uagtsomhedsgruppen vedrører som nævnt udvalgets påstand om, at Klarlund (1) har tilsidesat et særligt ansvar for en ledende forfatter, idet hun (2) groft uagtsomt (3) har overset fejl begået af andre bestående i, (4) at oplysninger, der burde indgå i artiklerne, er udeladt og et billede manipuleret. Ingen anden dansk eller udenlandsk sag indeholder disse fire træk. I Danmark har UVVU hidtil kun en enkelt gang (2001, sag nr. 4) udtalt uredelighed under henvisning til grov uagtsomhed, og sagen drejede sig om noget andet. I udlandet arbejder kun Norge, Tyskland og Østrig med grov uagtsomhed som tilregnelse. De australske regler kræver grov og vedholdende uagtsomhed, mens simpel uagtsomhed er nok i medfør af de schweiziske.[3] Ingen af disse lande har indtil dato statueret uredelighed grundet uagtsomhed, og ingen af dem anfører i deres autoritative regelsæt med tilhørende eksempelsamlinger, at det kan være uredeligt at overse andres uredelighed.[4] Klagen vedrørende Klarlund er således afgjort i et gabende dansk og internationalt praksistomrum.

3. Hvad er videnskabelig uredelighed?

Den oprindelige definition af uredelighed fra 1992 var udformet af UVVU selv og placeret i vedtægterne. Den blev ændret i 1998 og igen med virkning fra 1. august 2005, hvorefter den lød som følger:[5]

Forsætlig eller groft uagtsom adfærd i form af forfalskning, plagiering, fortielse eller lignende, der indebærer en utilbørlig vildledning om egen videnskabelig indsats og/eller videnskabelige resultater.

Dette suppleres med følgende ikke-udtømmende eksempelsamling (herefter *samlingen*):

> . . . og omfatter bl.a. 1) Uoplyst konstruktion af data eller substitution med fiktive data. 2) Uoplyst selektiv eller skjult kassation af egne uønskede resultater. 3) Uoplyst usædvanlig og vildledende anvendelse af statistiske metoder. 4) Uoplyst ensidig eller forvredet fortolkning af egne resultater og konklusioner. 5) Plagiering af andres resultater eller publikationer. 6) Uretmæssig angivelse af forfatterrolle, titel eller arbejdssted. 7) Afgivelse af urigtige oplysninger om videnskabelige kvalifikationer.[6]

3. Jf. *Norge:* Lov om behandling af etikk og redelighet i forskning, § 5, stk. 3, taler om »grovt uaktsomt«; *Tyskland:* Forbundet af rektorer for tyske universiteter vedtog i 1998 dokumentet »Zum Umgang mit wissenschaftlichen Fehlverhalten in den Hochschulen: Empfehlung des 185. Plenums der Hochschulerektorenskonferenz«, hvor det i Einleitung pkt. 4 hedder, at uredelighed omfatter »bewusst oder grob fahrlässig Falschangaben . . .«; *Østrig:* »Anhang I gem Punkt 1.8 der Geschäftsordnung der Kommission für wissenschaftliche Integrität zur Untersuchung von Vorwürfen wissenschaftlichen Fehlverhaltens« blev vedtaget af sammenslutningen af østrigske universiteter i 2006 og taler i Präambel, afsnit II, § 4, tilsvarende om, at der foreligger uredelighed »bei vorsätzlichen oder grob fahrlässigen Falschangaben«; *Australien:* »Australian Code for the Responsible Conduct of Research« (2007), udgivet af det australske sundhedsministerium i samarbejde med forbundet af australske universiteter, taler i kapitel 10.1 om »gross or persistent negligence«; *Schweiz:* »Integrität in der Wissenschaft - Reglement der Akademien der Wissenschaften Schweiz« (2008), kapitel A.4, bruger udtrykket ». . . fahrlässige Täuschung oder Schädigung . . .«. (Alle disse ressourcer kan uden vanskelighed findes online).
4. »Overse« sigter til noget uagtsomt i modsætning til »se stort på« eller »se gennem fingre med«, der sigter til noget forsætligt.
5. Referencer til lovstoffet er udeladt af pladshensyn, men kan findes i afgørelsen, s. 45 ff.
6. Fortielse eksemplificeres ikke og gled ud i 2008.

Med virkning fra 1. december 2008 blev definitionen omkalfatret, således at den ordret svarede til den norske fra 2007. Den lød herefter som følger:

> Forfalskning, fabrikering, plagiering og andre alvorlige brud på god videnskabelig praksis, som er begået forsætligt eller groft uagtsomt ved planlægning, gennemførelse eller rapportering [7] af forskningsmæssige resultater.

Denne definition er gentaget i den nugældende lov fra 2009 og er ifølge udvalget lagt til grund for afgørelsen (s. 44). I 2009 blev samlingen fra 2005 tilføjet med ordene: »Omfattet af videnskabelig uredelighed er bl.a.«.

De syv eksempler er tænkt at skulle eksemplificere fabrikering, forfalskning og plagiering (herefter *kerneområdet*) som følger:

Fabrikering eksemplificeres af uoplyst konstruktion af data eller substitution med fiktive data og af uoplyst selektiv eller skjult kassation af egne uønskede resultater. I denne gruppe er de påberåbte data enten slet ikke opnået (fiktive data), eller også er de resultatet af målrettet udvælgelse (fravalg, selektion, kassation) blandt samtlige faktisk opnåede data. Denne type uredelighed udviser en vis lighed med forbrydelsen falsk, f.eks. falskmønteri.

Forfalskning eksemplificeres af uoplyst usædvanlig og vildledende anvendelse af statistiske metoder og af uoplyst ensidig eller forvredet fortolkning af egne resultater og konklusioner. I denne gruppe er de påberåbte data faktisk opnået, men de fremførte resultater kan ikke udledes af dem. Denne form for uredelighed er beslægtet med forbrydelsen bedrageri.[8]

Plagiering eksemplificeres på samme måde som i 2005. Plagiering ignoreres i det følgende, da emnet er uden relevans for afgørelsen.

4. Lovvalget

Udvalget tillægger det ingen betydning, om man anvender uredelighedsdefinitionen fra 1992, 1998, 2005 eller 2008, idet de efter udvalgets opfattelse har samme indhold (s. 47-48). Her skal tre indholdsmæssige forskelle i de to seneste definitioner omtales, der indebærer en skærpelse af relevans for afgørelsen.

(a) Lighed. I 2005 skulle der skønnes om, hvad der *ligner* forfalskning, plagiering og fortielse, og om en vildledning er utilbørlig, mens genstanden for skønnet i 2008 er spørgsmålet, hvad der udgør alvorlige brud på god praksis. Kravet om lighed med gerningsindholdets kerne forsvandt således i 2008. At et klagepunkt herefter kunne udgøre uredelighed uden at ligne fabrikering, forfalskning, plagiering eller fortielse er udtryk for en væsentlig skærpelse. Hvad som helst kan nu stemples som uredeligt, blot det bevises at udgøre et alvorligt brud på god praksis. Medmindre der stilles store krav til beviset, bevirker dette, at udvalget inden for vide rammer i realiteten selv afgør, hvad der skal kendes uredeligt, og kan udtale uredelighed sag for sag med den konsekvens, at klagepunktet henføres under en norm (»Handlingen *H* er et alvorligt brud på god praksis«), der er opfundet til lejligheden og tillægges tilbagevirkende kraft. Denne risiko aktualiseres i afgørelsen, jf. afsnit 5 nedenfor.

(b) Utilbørlig vildledning. God praksis kræver omsorg for forsøgsdyr. Et svigt på dette punkt behøver imidlertid ikke at indebære nogen utilbørlig vildledning om noget som helst. Epokeskabende forskning kan bygge på vanrøgt af forsøgsdyrene. Man kan således udvise uredelighed i medfør af 2008-definitionen uden at gøre det i medfør af definitionen fra 2005, hvorfor overgangen er udtryk for en skærpelse. Talrige andre eksempler kan udformes over samme læst. Det er derfor en misforståelse, når udvalget bemærker:

> I vurderingen af, om der foreligger et alvorligt brud på god videnskabelig praksis, ligger implicit, at et sådant brud er egnet til at vildlede læseren af det pågældende videnskabelige produkt. I praksis vil et kriterium om vildledning derfor indgå i UVVU's vurdering af, om et givent forhold kan karakteriseres som videnskabelig uredelighed. (s. 48)

Dette forklarer ingenting, så længe vi ikke hører, hvad »et kriterium« er, eller hvad der ligger i, at et kriterium »indgår« i en vurdering. Udtrykt præcist er sandheden, at de to rekvisitter *lighed* og *utilbørlig vildledning* efter 2005-definitionen hver især var nødvendige og tilsammen tilstrækkelige betingelser for uredelighed, mens i henhold til 2008-definitionen ingen af dem er nødvendige og *lighed* ikke tilstrækkelig. Udeladelsen af en rekvisit i retsfaktum giver selvsagt reglen et større anvendelsesområde. Når reglen pålægger en byrde, kaldes udvidelsen en skærpelse.

(c) Ansvar for andres uredelighed. De danske regler har været vægelsindede vedrørende ansvar for andres uredelighed. 1998-definitionen taler om handlinger eller undladelser, hvorved der sker grov vildledning om en persons indsats i forskningen. Omfattet er således den særlige situation, at A ser gennem fingre med eller overser, at en medforfatter B's bidrag til en videnskabelig artikel er uredeligt. Derved foranlediger A en grov vildledning om en persons indsats i forskningen, idet læseren vildledes til at overvurdere B's forskningsindsats.

7. »Rapportering« sigter ikke til offentliggørelse af forskningsresultaterne, men til førelse af forsøgsprotokoller. Dette fremgår af det amerikanske forlæg for den norske definition.
8. Forfalskning i 2005-definitionen omfatter det, der i 2008-definitionen kaldes fabrikering *og* forfalskning. At begrebet således i 2008 blev spaltet i to har ingen betydning.

2005-definitionen kræver utilbørlig vildledning om *egen* videnskabelig indsats og/eller *egne* videnskabelige resultater. Dette omfatter ikke, at A overser B's uredelighed, eftersom dette ikke kan udgøre en vildledning om A's indsats og/eller resultater. Hvis artiklen er forfattet af et kollektiv, har ingen af forfatterne ret til at beskrive artiklen som sine egne resultater eller udtryk for netop hans indsats. Artiklen om opdagelsen af Higgs-bosonet har næsten 3000 forfattere. Det vil efter de danske regler være uredeligt, hvis en af forfatterne beskriver artiklen som udtryk for hans indsats eller resultater, idet det ville være udtryk for, at han tog æren for de andres bidrag.[9] Eksempelsamlingen stemmer hermed, jf. »uoplyst selektiv eller skjult kassation af *egne* uønskede resultater . . . uoplyst ensidig eller forvredet fortolkning af *egne* resultater og konklusioner.« Der er ikke tale om kassation eller forvridning af *andres* resultater.

2008-definitionen genindførte retstilstanden fra 1998. Dette er selvsagt en skærpelse i forhold til 2005.

At 2008-definitionen er udtryk for en skærpelse bekræftes i øvrigt i forordet til 2009-udgaven af UVVU's *Vejledninger i god videnskabelig praksis,* hvor det i forbindelse med en omtale af den nye 2008-definition hedder:

> UVVU's virkefelt er blevet ændret og relaterer sig nu - i modsætning til tidligere - direkte til alvorlige brud på god videnskabelig praksis, hvilket har aktualiseret den foreliggende opdaterede udgave af vejledningerne.

Udvalget antager ikke desto mindre, at forskellene i de to definitioner er uden betydning for afgørelsen, fordi alle otte klagepunkter kan henføres til et eksempel i samlingen. Dette er imidlertid forkert for de syvs vedkommende, jf. afsnit 5. Samlingen er ganske rigtigt forblevet næsten uændret siden 1998. Dette viser ikke, som udvalget hævder (s. 47), at definitionerne er ensbetydende med hinanden, da det blot er en følge af, at samlingen ikke er udtømmende; var den det, ville ændringerne være kommet for en dag. Afgørende er, at når UVVU skal tage stilling til et klagepunkt, der ikke med sikkerhed er omfattet af et af eksemplerne, er man henvist til at falde tilbage på selve definitionen. Princippet om lovmæssig forvaltning kræver derfor, at udvalget anvender den definition, som var i kraft, da den påklagede adfærd blev udfoldet.

Eftersom Klarlund bebrejdes at have overset eller godkendt visse påståede mangler ved afhandlingerne, er det relevante tidspunkt for lovvalget tidspunktet for offentliggørelsen af artiklerne, idet hun op til dette tidspunkt kunne have ændret på manuskripterne. Samtlige artikler er først offentliggjort på nettet og nogle måneder senere på tryk. Artiklerne blev lagt på nettet som følger (kronologisk): 23. december 2004, 7. januar 2005, 18. april 2005, november 2005, 22. juni 2006 og 22. april 2009. På denne baggrund kan vi konkludere som følger: Kun 1 af de 6 artikler skal vurderes i lyset af den definition, som udvalget anlægger på dem alle. Den pågældende artikel blev lagt på nettet 22. april 2009 og indeholder 1 påstået uredelighed (vedrørende fejl ved forsøgsprotokollen). De syv øvrige klagepunkter skal genovervejes i lyset af det korrekte lovvalg, nemlig definitionen ikraftrådt 1. august 2005. Pladshensyn udelukker en sådan nyvurdering her, hvor jeg må stille mig tilfreds med at bemærke, at konklusionen gør udvalgets betragtninger om god praksis irrelevant for de syv klagepunkter, eftersom dette begreb ikke figurerer i 2005-definitionen. Dette forhold i sig selv gør størsteparten af afgørelsen ubrugelig.

5. Noget der ligner

Som nævnt ovenfor mener udvalget, at der består en lighed mellem på den ene side den kendsgerning, at Klarlund overså eller godkendte udeladelsen af visse oplysninger samt overså billedmanipulationen, og på den anden side tre af eksemplerne i samlingen. I dette afsnit påvises, at denne tankegang lider under to defekter, der hver især gør afgørelsen kassabel. Den ene vedrører lovfortolkning i almindelighed, den anden mere specifikt principperne for udvidende fortolkning af en lovregel, jf. (A) henholdsvis (B) nedenfor. De følgende betragtninger har betydning for såvel forsætsgruppen som uagtsomhedsgruppen.

(A) UVVU beviser, at pingviner er fisk

Definitionerne fra 2005 og 2008 kan anvendes på en af to måder i et bevis for uredelighed. Man kan dokumentere, at produktet er omfattet af *definitionen,* eller at produktet er omfattet af et af de ti eksempler på sådanne brud, der *opremses i definitionen,* nemlig kerneområdet (i 2008) fabrikation, forfalskning eller plagiering og de syv eksempler i *samlingen.*[10] Udvalget lægger til grund, at det er nok at vise, at produktet *ligner* et af de syv eksempler. Denne fremgangsmåde svarer til at bevise, at pingviner er fisk, ved at henvise til, at de ligner fisk ved at kunne svømme, men ikke flyve.

Det netop sagte følger for det første af ordlydsfortolkning. 2008-definitionen lyder »A, B, C og andre alvorlige brud på god praksis, f.eks. D.« Udvalget antager, at den lyder »A, B, C og andre alvorlige brud på god praksis, f.eks. D *eller noget, der ligner D.*«[11] Det følger for det

9. Forholdet ville til overflod falde under alle tre af lovens eksempler på plagiering.

10. Tilsvarende vedrørende 2005-definitionen, hvor kerneområdet var forfalskning, fortielse og plagiering.

11. Tilsvarende vedrørende 2005-definitionen.

andet også af formålsfortolkning. Samlingen tjener til at reducere skønselementet i anvendelsen af opsamlingsbestemmelsen (i 2008) »og andre alvorlige brud på god praksis«. Dette ønskemål forudsætter, at et forhold kun udgør uredelighed i medfør af opsamlingsbestemmelsen, hvis det er identisk med et af eksemplerne, idet skønsusikkerheden ellers blot har flyttet bolig fra opsamlingsbestemmelsen til eksemplet.

At der er tale om en fejltolkning indikeres af det forhold, at UVVU aldrig tidligere har udtalt uredelighed med henvisning til, at den indklagede forsker har gebærdet sig på en måde, der udviser lighed med et af eksemplerne. UVVU har aldrig så meget som drøftet spørgsmålet.[12]

Muligvis er udvalgets tanke, at de omhandlede klagepunkter må *sidestilles* med de pågældende eksempler i medfør af analogi eller udvidende fortolkning. Hertil er at sige, at UVVU-lovgivningen bygger på strafferetlige principper. Strafferettens formål er at udrydde visse former for adfærd, f.eks. tyveri, hvilket afstedkommes ved pålægning af straf. Uredelighedslovgivningens formål er ligeledes at eliminere visse former for adfærd, nemlig uønsket forskeradfærd. Uredelighedskendelsens retsfølge er beslægtet med straf, eftersom den kan føre til, at den pågældende forsker mister sit omdømme, arbejde og sine forskningsmuligheder osv. Imidlertid kan en fældende straffedom for f.eks. tyveri kun begrundes med henvisning til et forhold, der enten er omfattet af tyveribestemmelsen eller ganske må sidestilles dermed.[13] I den foreliggende sag gør denne yderst krævende analogi sig ikke gældende for syv af de påståede uredeligheders vedkommende. Dette skal nu påvises i detaljer.

Vi antager med andre ord nu for argumentets skyld, at lighed med et eksempel er nok, og rejser spørgsmålet, om ligheden faktisk er til stede. Svaret er nej for syv af de otte klagepunkters vedkommende . Undtagelsen er billedmanipulationen. Vi er hermed fremme ved forklaringen på, at de øvrige syv som nævnt slet ikke er eksempler på uredelighed.

(B) UVVU analogiserer fra tyveri til uagtsomt tyveri

Hvis et forhold kan være omfattet af et eksempel fra samlingen, selvom det ikke udviser alle de faktiske træk, der karakteriserer eksemplet, udgør de to sæt af faktiske omstændigheder to delvist overlappende cirkler. Tilregnelsen i eksemplet skal imidlertid fastholdes; den kan ikke neddrosles fra forsæt til grov uagtsomhed. Med et eksempel: At lyve vil sige at udtale sig mod bedre vidende i strid med sandheden i det øjemed at narre. Den lighed, som vi her antager er tilstrækkeligt for et bevis for uredelighed, indebærer, at løgn sidestilles med, at man ikke siger noget, der er direkte usandt, men dog udtaler sig undvigende eller uklart for at narre. Derimod udviser et udsagn, der faktisk vildleder men ikke fremsættes for at vildlede, ikke den relevante lighed med løgn. Der er tværtimod tale om, at ytringen udmønter en misforståelse eller fejltagelse i god tro, hvilket i alle regelsæt om uredelighed holdes ude af definitionen.

Den påberåbte lighed gør sig kun gældende for billedmanipulationens vedkommende. At *photoshoppe* et eksisterende billede for at narre læseren til at tro, at det underbygger artiklens konklusioner, svarer på alle relevante måder til at fabrikere et helt nyt billede i samme øjemed. Det giver derfor god mening at hævde, at fremgangsmåden udviser lighed med uoplyst konstruktion af data. Det samme gælder imidlertid ikke klagepunktet vedrørende *selektion*. Uoplyst selektiv eller skjult kassation af egne resultater vedrører den situation, at forskeren med vilje kasserer uønskede data for at narre læseren til at tro, at de eksperimentelle udfald underbygger hans videnskabelige konklusioner. Kassation vedrører en disposition over faktisk opnåede data, dvs. foretages, efter at eksperimenterne er udført. Selektionen af forsøgspersonerne finder sted, *før* eksperimenterne udføres. Det giver god mening at analogisere fra førstnævnte til sidstnævnte situation, således at vi ender med de to omtalte delvist overlappende cirkler. Men kravet om forsæt til vildledning skal som netop nævnt fastholdes. Imidlertid blev den selektion af data, der fandt sted i den foreliggende sag, ikke foretaget for at vildlede, hvorfor det er absurd at beskrive den som en slags kassation.[14]

Af tilsvarende grunde må udvalgets synspunkter om forsætsgruppen i det hele forkastes. Uoplyst forvredet fortolkning af egne resultater sigter til et forsætligt forhold, som går ud på, at man overdriver det, som på rationelt grundlag kan lægges i de eksperimentelle resultater, i den hensigt at få dem til at tage sig mere betydningsfulde og interessante ud, end de er. Forvridning forudsætter med andre ord forsæt til at vildlede. En uagtsom forvridning er blot dårlig forskning, hvilket skal holdes uden for klagesager om uredelighed, eftersom det ikke er uredeligt at være dum. At Klarlund ikke oplyste om genbruget er som allerede nævnt ikke bevist at stride mod god praksis. Vi kan nu tilføje, at undladelsen af at oplyse derom ikke fandt sted i det øjemed at

12. Jeg bygger dette på årsberetningerne, hvor sagerne bliver parafraseret.
13. Straffelovens § 1.
14. To af Klarlunds medforfattere på de pågældende artikler bestrider, at der har fundet nogen selektion sted, og de to berørte tidsskrifter, der åbenbart er enige, nægter at tilbagekalde artiklerne eller indrykke errata. Se Weekendavisen 24. januar 2014 for en detaljeret redegørelse.

vildlede. Det kan derfor ikke analogiseres til eller sidestilles med forvredet fortolkning af egne resultater. Udvalgets tanker på dette punkt bygger kort sagt på en gigantisk misforståelse. Det er korrekt, at Klarlund med vilje ikke omtalte genbruget. Dette kan ikke i sig selv begrunde konklusionen om uredelighed. Dertil kræves, at hun undlod at omtale genbruget i det øjemed at vildlede. Denne betingelse er ikke opfyldt.[15]

Klagepunktet vedrørende manglende oplysning om visse forsøgspersoners oprindelse og om, at de har udført en anden forsøgsprotokol end oplyst, udviser ikke den påkrævede lighed med konstruktion af data. Dette skyldes, at manglen kan udbedres ved et erratum til den pågældende artikel. Når læseren bliver bekendt med, at artiklen bygger på fiktive data, ved han, at den er kassabel. Når det pågældende erratum er trykt, har artiklen derimod samme kvalitet, som hvis alle oplysninger havde været til stede fra starten.

Indvendingen kan tænkes, at mine betragtninger ovenfor eliminerer spillerummet for grov uagtsomhed, hvilket strider mod den kendsgerning, at lovgivningsmagten har gjort plads for den. Denne indvending snubler. Der kan stadig statueres uredelighed på grundlag af grov uagtsomhed; blot ikke på grundlag af en tankegang, der involverer, at man udskifter forsæt i et af eksemplerne med uagtsomhed. I stedet må beviset for uredelighed falde tilbage på selve definitionen af uredelighed.

6. To slags ansvar

Der findes to opfattelser af et forfatterkollektivs ansvar for en videnskabelig afhandling. Man kan enten indtage det standpunkt, at samtlige forfattere er ansvarlige for hele indholdet, jf. afsnit 7. Eller man kan mene, at hver enkelt kun er ansvarlig for sit eget bidrag til publikationen, med den konsekvens, at ingen enkeltforfatter er ansvarlig for det samlede produkt, og ingen er medansvarlig for nogen andens bidrag. Hver enkelt bærer hele ansvaret for sit eget bidrag, mens de kun tilsammen bærer hele ansvaret for det samlede produkt. Dette udelukker imidlertid ikke, at en ledende forfatter anses for at ifalde et større ansvar end de øvrige, eftersom hans bidrag kan anses for til dels at bestå i en kontrol af de øvriges. Se nærmere afsnit 8.

Hvorvidt ansvaret for overholdelse af god praksis bør være af den ene eller den anden type er et centralt spørgsmål i den løbende internationale debat om god praksis. Der råder ingen enighed herom. Der kan dog spores en tendens til at foretrække den sidstnævnte løsning, fordi princippet om alles ansvar for det hele pålægger den enkelte forsker en umulig byrde i forbindelse med multicenter og multidisciplinær forskning, som bliver mere og mere udbredt i avanceret naturvidenskab. Internationalt hersker imidlertid ingen enighed om, hvorvidt et ansvar, der er begrænset til ens egen del af produktet, skal bygge på princippet, at enhver er ansvarlig for sit eget og intet andet, eller på princippet, at den ledende forfatter derudover skal anses for at have et særligt kontrolansvar. Der kan dog i den internationale debat spores en kraftig tendens til at foretrække førstnævnte løsning af den allerede nævnte grund, at kontrolansvaret er en umulig byrde i globaliseret multidisciplinær forskning. Denne tendens giver sig det udtryk, at der ikke findes danske eller internationale afgørelser, hvor en forsker er blevet anset for at have udvist uredelighed med begrundelsen, at han har tilsidesat en pligt til at kontrollere andres indsats.

I afsnit 7 omtales, at udvalget mener at kunne godtgøre, at god praksis omfatter princippet om alles ansvar for det hele. På denne baggrund postulerer udvalget, at den ledende forfatter i henhold til god praksis ifalder det særlige ansvar (afsnit 8). Dette fører så til stemplingen af Klarlund med begrundelsen, at hun har tilsidesat kontrolpligten. Det skal nu påvises, at denne tankegang er grebet ud af luften.

7. Forfatternes fælles ansvar

Vi læser først følgende:

> Udvalget er af den opfattelse, at alle forfattere af en videnskabelig artikel har et medansvar for artiklens indhold, herunder medansvar for at have gennemlæst det færdige manuskript inden indsendelse til tidsskriftet. Dette følger af god videnskabelig praksis . . .(s. 48).

Der må sigtes til alle forfatteres ansvar for hele artiklen, eftersom det ellers ville være uforståeligt, hvorfor alle forfattere skulle have pligt til at læse hele artiklen. Det er uden mening at kræve, at en forfatter bruger tid på at læse noget, som han alligevel ikke har ansvar for. Dette fælles ansvar for hele produktet beskrives formentlig som et »medansvar«, fordi alle forfatterne ifalder det på lige fod. Dette forbliver dog en gisning, da forskellen på ansvar og medansvar ikke forklares.

15. I weekendavisen 26. juli 2013 hævder professorerne *Elizabeth Bock, Niels Høiby, Jens Rehfeld og Niels Erik Skakkebæk*, at det af International Committee of Medical Journals hjemmeside, dvs. Vancouverprotokollen, »eksplicit fremgår, at redaktionerne på tidsskrifterne skal orienteres om genbrug af data, materialer m.v.« Hertil er at sige, *at* protokollen ikke regulerer god praksis og derfor er irrelevant, jf. nedenfor, *at* Klarlund i givet fald skal bedømmes efter 2005-udgaven, der ikke omtaler problemstillingen, *og at* 2013-udgaven kun berører genbrug i forbindelse med artikler, der analyserer fuldstændigt samme datamængde, som f.eks. »systematic reviews or meta-analyses«, hvilket der ikke er tale om her, hvor der uddrages forskellige sæt af data fra samme biologiske materiale.

Dernæst underbygger udvalget sin påstand om det fælles ansvar ved at citere tre autoriteter. Først og fremmest sig selv i form af UVVU's Vejledninger i god videnskabelig praksis i 2. udgaven fra 1998:

> Alle forfattere af en artikel har indenfor det muliges og rimeliges grænser medansvar for, at den er baseret på redelig forskning.

og 3. udgaven fra 2009:

> Alle forfattere af en artikel har desuden - indenfor mulighedernes og rimelighedens grænser - et medansvar for, at den er baseret på redelig forskning, således at risikoen for svindel minimeres. Påvises der uregelmæssigheder eller uredelighed i forskningen, vil det være vanskeligt for medforfatterne på et sådant arbejde at fralægge sig et medansvar.

Også disse passager kan kun tages som udtryk for en påstand om et fælles ansvar for hele produktet, idet indskuddet »indenfor mulighedernes og rimelighedens grænser« må opfattes som en indrømmelse til de ovenfor refererede hensyn, der taler for at begrænse den enkelte forfatters ansvar til hans eget bidrag.

Dernæst påberåber udvalget sig *European Code of Conduct for Research* (2011):

> All authors, unless otherwise specified, should be fully responsible for the content of the publication.

Her gives klart udtryk for et fælles ansvar for hele produktet. Endelig citerer udvalget den såkaldte Vancouver-protokol (2013):

> Authorship credit should be based on 1) substantial contributions to conception and design, acquisition of data, or analysis and interpretation of data; 2) drafting the article or revising it critically for important intellectual content; 3) final approval of the version to be published; and 4) Agreement to be accountable for all aspects of the work in ensuring that questions related to the accuracy or integrity of any part of the work are appropriately investigated and resolved. Authors should meet conditions 1, 2, 3, and 4.

I pkt. 4) udtales, at enhver, der krediteres som forfatter på en publikation, bør påtage sig et ansvar for hele indholdet i den forstand, at han skal sikre, at ethvert spørgsmål om redelighed vedrørende publikationen som helhed bliver udforsket og besvaret.

Disse fire citater dokumenterer på ingen måde, at alle forfattere i medfør af internationalt almindeligt anerkendt god praksis er ansvarlige for produktet som helhed. Af pladshensyn må jeg stille mig tilfreds med følgende iagttagelser.

For det første: UVVU forudsætter en retsanvendelse, som der ikke er støtte for, og som finder udtryk i udsagnet »Påvises der uregelmæssigheder eller uredelighed i forskningen, vil det være vanskeligt for medforfatterne på et sådant arbejde at fralægge sig et medansvar.« Det er vanskeligt at forstå, hvad denne vurdering bygger på, eftersom et sådant medansvar endnu aldrig er blevet pålagt hverken i Danmark eller i udlandet. Opfattet som en beskrivelse af den faktiske retsstilling er udsagnet grebet ud af luften. Henset til det fuldstændige fravær af retskilder kunne man lige så godt hævde det modsatte, at det ville være ganske let for medforfatterne at fralægge sig et medansvar. Vi nødsages derfor til i stedet at se den citerede passage som fordækt udtryk for en retspolitisk anbefaling om, hvordan uredelighedssagerne *bør* afgøres. En sådan anbefaling kan, selv hvis den er fornuftig nok, selvsagt ikke anvendes til stempling af en forsker, men kun som argument over for Folketinget i forbindelse med en anbefaling om en lovændring.

For det andet: At henvise til Vancouver-protokollen er en misforståelse, da den ikke beskæftiger sig med god praksis. Udvalget udtaler (s. 48), at protokollen på ulovbestemt grundlag sætter standarder for god praksis inden for udgivelse af navnlig sundhedsvidenskabelige artikler. Det gør den ganske rigtigt, men god praksis vedrørende publikation af forskning er ikke det samme som god praksis vedrørende forskningen selv. Kun det sidstnævnte er UVVU's ansvarsområde. Der er således intet grundlag for at anvende en overtrædelse af protokollen som grundlag for at statuere uredelighed. Dette skyldes i øvrigt også, at protokollen ikke bliver almindeligt efterlevet. En af protokollens grundlæggere, *Povl Riis*, udtalte således i 2001: ». . . the Vancouver principles, despite their good intentions, have not been followed by biomedical scientists.«[16]

For det tredje: Vejledningerne kan ikke i sig selv påberåbes som hjemmel for en stempling af en forsker, eftersom de er udarbejdet uden bemyndigelse. I forordet til 3. udgave fra 2009 beskrives de som anbefalinger, og det tilføjes, at manglende efterlevelse ikke »i alle tilfælde nødvendigvis er kritisabel, herunder at dette skulle udgøre et potentiale for videnskabelig uredelighed«. Tanken er, at manglende efterlevelse undertiden, men ikke altid, vil være nok til at statuere uredelighed. Derved overses, at ikke-efterlevelsen af en anbefaling aldrig i sig selv kan begrunde en sanktion. Dertil kræves yderligere, at situationen involverer ikke-efterlevelse af et påbud forlenet med det påkrævede påbudsgrundlag, som imidlertid ikke består her, da bemyndi-

16. *Povl Riis*, »Scientific Dishonesty: European Reflections«, Journal of Clinical Pathology 2001, s. 4-6. Han udtaler sig her om protokollens regler om »authorship«, citeret ovenfor, herunder pkt. 4) om ansvar.

gelsen mangler, og vejledningerne følgelig har status af hobbyaktivitet.[17]

For det fjerde : Tesen, at alle forfattere er ansvarlige for hele indholdet, er internationalt atter og atter blevet eftertrykkeligt forkastet. Pladsen tillader kun et par eksempler. Ingen af *Woo-Suk Hwangs* medforfattere blev kendt uredelige af University of Pittsburgh i forbindelse med hans svindel inden for klonforskning, der i 2005 indbragte ham to års fængsel i Sydkorea.[18] I 2001 hævdede *Hendrik Schön* at kunne fremstille halvledere af enkelte molekyler af organisk farvestof. 28 af hans afhandlinger byggede på fiktive data, og affæren er blevet beskrevet som den største svindelsag i fysikken gennem et halvt århundrede. Bedraget blev opdaget ved, at to udenforstående fysikere på få minutter kunne konstatere, at tre grafer i tre forskellige af hans afhandlinger om tre vidt forskellige forsøg var identiske. Selvom svindelen således var ret åbenbar, gik samtlige 20 medforfattere fri af kritik i den undersøgelse, som Schöns arbejdsgiver, *Bell Laboratories*, iværksatte i 2001.[19] Dette stemmer med opfattelsen, som senere kom til udtryk i *The Singapore Statement*,[20] hvorefter en forsker kun er ansvarlig for sit eget bidrag. Slutrapporten (2002) i Schönsagen udtaler:

»The Committee has not found any authoritative document, prepared by an appropriate U.S. national body, that discusses comprehensively the responsibilities of coauthors in collaborative work . . . The Committee found this to be an extremely difficult issue, which the scientific community has not considered carefully. *Therefore no clear, widely accepted standards of behaviour exist*«.[21]

For det femte: Blandt senere fremstillinger, der heller ikke omtaler eksistensen af et princip om alles ansvar for det hele, kan nævnes *On Being a Scientist: A Guide to Responsible Conduct in Research* (2009), udgivet af The National Academies[22] og *Introduction to the Responsible Conduct of Research* (2007), publiceret af det amerikanske sundhedsministeriums Office of Research Integrity, som er UVVU's modstykke i det føderale amerikanske system.

8. Den ledende forfatters påståede kontrolansvar

Efter til sin egen tilfredshed at have godtgjort, at alle forfattere er ansvarlige for hele det videnskabelige produkt, begrunder udvalget påstanden om den ledende forfatters særlige kontrolansvar med følgende betragtning (s. 49):

På denne baggrund er det udvalgets opfattelse, at den ledende forfatter . . . af en videnskabelig artikel har et særligt ansvar for artiklens samlede indhold, herunder et ansvar for at have læst det færdige manuskript grundigt igennem inden indsendelse til et tidsskrift. Dette følger af fast praksis og under hensyn til den rolle, en ledende forfatter har i forbindelse med publicering af en artikel.

Medmindre den citerede betragtning kan stå for en nærmere prøvelse, bryder hele sagen mod Klarlund sammen. Det kan den imidlertid ikke.

(a) Selvmodsigelse. Et redelighedsansvar for en publikation kan ikke fordeles på samme gruppe af personer både ud fra princippet, at alle er ansvarlige for det hele, og princippet, at hver især kun er ansvarlig for sit eget. Denne tankefejl maskeres, når udvalget går fra det ene til det andet princip med ordene »På denne baggrund«. Man kan ikke begrunde et postulat, hvorefter god praksis indeholder et princip om et særligt ansvar for en ledende forfatter ved at henvise til, at postulatet fremføres »på baggrund af« den *modsatte* antagelse, at ansvaret ifølge god praksis går ud på, at alle er ansvarlige for alt. Man noterer også uklarheden i den *fuldstændigt afgørende* vending »Dette følger af fast praksis«. Hermed kan menes, at det særlige kontrolansvar *er* fast praksis, dvs. at denne norm i almindelighed efterleves, og overtrædelser sanktioneres. Denne påstand er fri fantasi, jf. nedenfor. I stedet kan påstanden betyde, at kontrolansvaret *følger* af en fast praksis. I så fald må vi spørge, hvilken praksis der er tale om, og hvordan en blot og bar praksis, dvs. sædvane eller kutyme, f.eks. blandt amerikanske forskere, kan blive til en forpligtende norm for tredjemand, f.eks. danske forskere. Dette kan kun tænkes, hvis den pågældende praksis har status af forpligtende norm *blandt de amerikanske forskere*, men dette er ikke situationen, jeg forestiller mig her.

(b) Dokumentationen. Dertil kommer, at det særlige kontrolansvar ikke fremgår af de citerede passager, som tværtimod indebærer det modsatte. Udvalget begrunder stemplingen af Klarlund med påstanden, at i et forfatterkollektiv er alle lige men den ledende forfatter mere lige end andre. Dette begrundes fuldstændigt pa-

17. Udvalget drøfter i øvrigt ikke den habilitetsbekymring, som opstår, fordi to af 2009-vejledningens forfattere har deltaget i afgørelsen, eller betydningen af det forhold, at 2009-udgaven fremkom samme dag (25. februar 2009), som den seneste af de seks kritiserede artikler blev fremsendt til tidsskriftet. En eventuel kritik af Klarlund under henvisning til vejledningerne skal allerede af denne grund være til udgaven fra 1998.
18. Se »Summary Investigative Report on Allegations of Possible Scientific Misconduct on the Part of Gerald Schatten, PhD«, februar 2008.
19. Se »Report of the Investigation Committee on the Possibility of Scientific Misconduct in the Work of Hendrik Schön and Others«, september 2002.
20. Udarbejdet i forbindelse med 2nd World Conference on Research Integrity (2010).
21. S. 14 og s. 4. Fremh. her.
22. USA's største paraplyorganisation for videnskabspersoner med flere hundredtusinde medlemmer.

radoksalt med en henvisning til udvalgets egen formulering af det modsatte standpunkt: »Påvises der uregelmæssigheder eller uredelighed i forskningen, vil det være vanskeligt for medforfatterne på et sådant arbejde at fralægge sig et medansvar.« Her udtales, at det anførte vil være vanskeligt for samtlige medforfattere. Man kan ikke »på baggrund af« denne påstand konkludere, at det vil være vanskeligere for en ledende forfatter end for de øvrige.

Fremdeles fastslår den ovenfor citerede passage fra *European Code of Conduct*, at alle forfattere har et fuldstændigt ansvar, hvilket er ensbetydende med, at alle har det samme ansvar. Vancouver-protokollen omtaler ikke rollen som ledende forfatter nogetsteds, heller ikke i den citerede passage, som udtrykker den anbefaling, at *alle* forfattere skal påtage sig at være »accountable for all aspects of the work in ensuring that questions related to the accuracy or integrity of any part of the work are appropriately investigated and resolved.« Mange tusinde tidskrifter verden over følger denne anbefaling og opstiller dens efterlevelse som et krav til forfatterne. Disse tidskrifter forkaster således tanken om et særligt kontrolansvar for den ledende forfatter og anbefaler i stedet, at alle forfattere har samme ansvar for at sikre, at ethvert spørgsmål om redelighed bliver efterforsket og besvaret. Dertil kommer, at UVVU's egne vejledninger med rette udtaler, at der internationalt ikke er enighed om betydningen af forfatterrækkefølgen, og at protokollen ikke har ændret derpå.[23]

(c) Modeksempler. At den omtalte faste praksis faktisk er en illusion illustreres af flere celebre svindelsager fra de senere år. University of Pittsburgh rensede *Gerald Schatten* for »research misconduct« til trods for, at han sammen med *Woo-Suk Hwang* var ledende forfatter (korresponderende forfatter) på den afhandling, der byggede på Hwangs svindel. I *Hendrik Schön*-sagen blev forskergruppens leder, *Bertram Batlogg*, renset, uagtet han var ledende forfatter (sidsteforfatter) på en række af de artikler, der måtte tilbagekaldes.[24] I den hidtil alvorligste norske sag om videnskabelig svindel blev *Albrecht Reith* renset i forbindelse med sin vejledning af *Jon Sudbø*, der gennem mindst 6 år løbende fabrikerede data om mundhulekræft, hvilket førte til tilbagekaldelse af 15 artikler, hvoraf en del havde Reith som ledende forfatter (sidsteforfatter).[25] Forskellen til bedømmelsen af Klarlund er slående, ikke mindst på baggrund af den uhyre forskel i alvoren og omfanget af de involverede uregelmæssigheder, der i Klarlund-sagen tilhører småtingsafdelingen undtagen måske billedmanipulationen.[26] I en anden norsk sag blev fire medforfattere til en lægevidenskabelig afhandling ikke anset for at have udvist uredelighed, fordi de overså, at en femte havde plagieret 15 linjer af sit bidrag.[27]

(d) Udvalgets maskerede retspolitik. Hvis det særlige ansvar virkelig udmøntes i en »fast praksis« (der uden argument antages at betyde det samme som god praksis), er det slående, at denne praksis ikke dokumenteres med henvisning til et eneste dansk eller udenlandsk eksempel på en forsker, der er anset for at have udvist uredelighed ved at tilsidesætte den, eller blot en enkelt passage fra en dansk eller udenlandsk vejledning, kodeks el.lign., som gør rede for den. Ikke mindst er det slående, at emnet lades uomtalt i UVVU's egne vejledninger. Postulatet om eksistensen af denne praksis må beskrives som udtryk for en svigtende sondring mellem, hvad der rent faktisk er en almindeligt anerkendt international opfattelse af god praksis på den ene side, og udvalgets synspunkter om, hvad der burde være det, på den anden. At der er tale om fordækte retspolitiske anbefalinger kommer for en dag, når det videre hedder:

> . . . det er praksis, at den ledende forfatter anføres som sidsteforfatter på artikler af den karakter, som er behandlet i denne afgørelse. Denne praksis understreges bl.a. ved, at sidsteforfatter-status har betydning ved bedømmelse af forskere (afspejlet ved den pågældendes publikationsliste), herunder i forbindelse med ansøgning om tildeling af professorater og forskningsmidler.

Vi hører, at det er praksis, at den ledende forfatter anføres som sidsteforfatter. Lad os ignorere den logiske fejl det er at antage, som udvalget her gør, at dette betyder, at enhver sidsteforfatter også er ledende. Videre hører vi, at grunden til, at den ledende forfatter anføres sidst, er, at status som sidsteforfatter frembyder visse fordele i forbindelse med jobansøgninger m.v. Lad os for argumentets skyld glemme, at UVVU i vejledningerne har mindet om, at der ikke er enighed om konsekvenserne af forfatterrækkefølgen og således heller ikke om konsekvenserne af at være sidsteforfatter. Her skal jeg blot påpege følgende: Selv hvis omverdenen faktisk har for vane at tillægge det betydning for jobansøgninger m.v., hvorvidt ansøgeren står som sidsteforfatter eller ej, kan man ikke udlede, som udvalget gør, at sidsteforfatteren ifalder en særlig kontrolpligt. Man kan ikke udlede en normativ konklusion fra en rent deskriptiv præmis. Betragtningerne er derfor uden betydning for sagen. Det virker sikkert fornuftigt nok i

23. 2009-udg., s. 33.
24. Se *Eugenie Samuel Reich*, »Plastic Fantastic: How the Biggest Fraud in Physics Shook the Scientific World«, Palgrave Macmillan 2009.
25. Se »Rapport fra grannskningskommisjon oppnnevnt af Rikshospitalet-Radiumhospitalet HF og Universitetet i Oslo 18 januar 2006«, s. 113 f.
26. Jeg glemmer her for argumentets skyld, at de syv andre påståede uredeligheder slet ikke er det, jf. afsnit 5 ovenfor.
27. Årsmelding 2009 fra Granskingsutvalget, sag nr. 4.

manges øjne, at en forfatter, der høster særlige frugter af publikationen, bør ifalde et særligt ansvar for dens redelighed. Afgørende er imidlertid, at disse overvejelser ikke skildrer gældende ret, men er af retspolitisk karakter. En sådan norm burde meget muligt findes, men det gør den ikke.[28]

En dansk domstol har ret til at gøre brug af forholdets natur som retskilde, dvs. ret til at afgøre en sag i medfør af en regel, som domstolen selv opfinder til lejligheden. Adgangen er dog begrænset på forskellig måde. Især er forholdets natur uanvendelig som strafhjemmel i strafferetten. På trods af sit domstolslignende fremtoningspræg er UVVU ikke en domstol, men et forvaltningsorgan underlagt kravet om lovlig forvaltning. Dertil kommer, at retsgrundlaget for UVVU's virke er beslægtet med strafferetten på det afgørende punkt, at retsfølgen har karakter af straf. Af disse to grund er UVVU afskåret fra at afgøre sagerne under henvisning til regler, som UVVU selv opfinder. I stedet for at stemple Klarlund på ulovligt grundlag ved tilbagevirkende anvendelse af en regel, som UVVU har opfundet til lejligheden, burde udvalget rette henvendelse til Folketingets Forskningsudvalg med henblik på at få dets retspolitiske ideer omsat til gældende ret ved at blive inkorporeret i en lovændring.

9. Uagtsomhedsbedømmelsen

Afgørelsens uagtsomhedsdel står og falder med udvalgets bedømmelse af Klarlunds uagtsomhed som grov. Bedømmelsen må fuldstændigt forkastes. Pladsen tillader kun følgende iagttagelser.

Som nævnt mener udvalget, at uredelighedsdefinitionen ikke har ændret sig siden 1992. Denne definition omfattede en definition af grov uagtsomhed som så grove tilfælde af sjusk, at de må anses for at udgøre en belastning af den videnskabelige troværdighed svarende til bevidst svigagtige handlingers. Da udvalget anser 1992-definitionen af uredelighed for at være gældende ret, skal udvalget anvende termen »grov uagtsomhed« i denne betydning. Med andre ord: Afgørelsen anvender 2008-definitionen, men udtrykket grov uagtsomhed, der figurerer deri uden at blive defineret, *skal* opfattes overensstemmende med den netop omtalte 1992-stipulation.

Stipulationen er bemærkelsesværdig ved at begrænse grov uagtsomhed til en, der er så grov, at skyldgraden (dvs. graden af belastning af troværdigheden) svarer til skyldgraden ved forsætlige forhold såsom løgn, svig, bedrag, osv. Det er i en jurists øjne udelukket at opfatte det forhold, at Klarlund overså billedmanipulationen og udeladelsen af de oplysninger, der omhandles i uagtsomhedsgruppen, som en belastning af den videnskabelige troværdighed, der kan sidestilles med den skade, der ville udløses, hvis hun havde haft til hensigt at besvige læseren. Dette er blot et særtilfælde af den almindelige forskel på forsæt og uagtsomhed: Det skader min troværdighed, hvis jeg bliver grebet i at lyve. Men hvis jeg gribes i at sige noget, der ikke passer, fordi jeg taler, før jeg tænker, vil dette blot give mig ry for at være tankeløs eller sjusket. Alle laver nu og da fejl, herunder også de dygtigste forskere.[29] Det belaster derfor ikke troværdigheden af forskning, at denne dagligdags erfaring nu og da bliver bekræftet.

Det er nærliggende (og efter min opfattelse faktisk korrekt) at konkludere, at der med 1992-stipulationen i virkeligheden sigtes til, at der kun må statueres grov uagtsomhed i tilfælde af *skjult forsæt*, dvs. ubeviselig mistanke om forsæt. Der er imidlertid intet grundlag for at opfatte Klarlunds adfærd i uagtsomhedsgruppen som udtryk for skjult forsæt.

I den håndfuld af lande, der accepterer uagtsomhed som tilregnelse i uredelighedssager, er det som nævnt endnu aldrig sket, at uredelighed er statueret på dette grundlag. Vi ved derfor ikke, hvad de relevante myndigheder mener, at der skal til, før det er groft uagtsomt at overse fejl begået af medforfattere.[30] Men renselsen af *Albrecht Reith* er alligevel lærerig. I undersøgelseskommissionens rapport[31] siges hans adfærd at være medvirkende årsag til, at *Jon Sudbø* kunne handle i strid med god praksis. I denne forbindelse omtales Reiths rolle som vejleder og ledende forfatter (sidsteforfatter) på flere publikationer, der byggede på fiktive data. Reith burde ifølge kommissionen have reageret på i hvert fald visse af disse fejl, men kommissionen tilføjer, at man ikke har fundet grundlag for at anse fejlene for at være forvoldt forsætligt eller groft uagtsomt. Herom udtales følgende:

> »Kommissionen har funnet det godtgjort, at Reith i enkelte tilfeller burde handlet annerledes, å at han er at bebreide for at han ikke gjorde det. Der er dermed tale om simpel uaktsomhet«.[32]

Vi kan således konkludere, at både UVVU selv (ved at inddrage 1992-definitionen) og de norske redelighedsmyndigheder (i det nærmeste vi kommer på et præjudi-

28. Påstanden, at god praksis omfatter en særlig kontrolpligt, afvises kategorisk i kronikken »Middelalderlig retspraksis i dansk forskning« i Politiken 16. januar 2014 af professorerne *Niels Borregaard* og *Thorkild I. A. Sørensen*, begge overlæger, dr. med.

29. *Newton* sjuskede ofte og havde især problemer med at lægge tal sammen.

30. Dvs. vi kan ikke opremse tilstrækkelige betingelser.

31. Op.cit., s. 113.

32. *Ibid.* Vi har med andre ord et eksempel på forhold, der ikke udgør en tilstrækkelig betingelse.

kat) anlægger en målestok, der bevirker, at Klarlunds uagtsomhed ikke kan bedømmes som grov.

Klarlunds eneste mulige svaghed er billedmanipulationen. Hendes uagtsomhed anses for grov, fordi manipulationen ifølge udvalget var åbenbar. Hertil er for det første at sige, at jo mere åbenbar den var, jo mere nærliggende er det at slutte, at de øvrige forfattere burde have opdaget den, selvom man med udvalget antager, at deres pligt kun var til en summarisk gennemgang af det samlede manuskript. Det kan jo tænkes, at også de må anses for at have udvist grov uagtsomhed, selvom de eventuelt skal måles med en lempeligere målestok end Klarlund. Herom hører vi imidlertid intet. For det andet må det ikke glemmes, at udvalgets bedømmelse hviler på en hjemmelavet fiktion om særligt kontrolansvar for den ledende forfatter. Så snart den sæbeboble er bristet, bliver det klart, at Klarlund skal bedømmes med samme målestok som de øvrige forfattere. Hvis de ikke har udvist grov uagtsomhed, så har hun heller ikke.

10. Goddag mand - forskningsetisk økseskaft

Konklusionen bliver, at intet i afgørelsen kan stå for en nærmere prøvelse. (a) Syv af de otte påståede uredeligheder er bedømt efter et forkert regelsæt og (b) er endvidere ikke omfattet af lovens definition af uredelighed, idet udvalgets modsatte antagelse bygger på en analogi fra forsæt til uagtsomhed, som er en nydannelse i dansk retshistorie.[33](c) I forbindelse med de udeladelser, som Klarlund godkendte, foreligger ikke det påkrævede forsæt til vildledning. Udvalgets antagelse, at forsæt til godkendelse er nok, må betegnes som absurd. (d) Påstanden om Klarlunds grove uagtsomhed bygger på en tanke om et særligt kontrolansvar for en ledende forfatter, som er en fiktion fremført på baggrund af den fejlagtige tro, at UVVU er bemyndiget til selv at fastlægge, hvad der er uredeligt.

Afgørelsen vil skade dansk forsknings omdømme, men belaste UVVU's endnu mere.[34][35]

33. De syv uredeligheder er ikke de samme vedrørende (a) og (b). Undtagelsen vedrørende (a) drejer sig om manglende oplysning om en forsøgsprotokol. Undtagelsen vedrørende (b) er billedmanipulationen.
34. Den foreliggende artikel er ikke en udtømmende retlig bedømmelse af afgørelsen. Af pladshensyn har jeg måttet udelade tre væsentlige forhold: At afgørelsen er uforenelig med flere tidligere afgørelser fra UVVU's side, at sagsbehandlingen har lidt under indgribende formelle fejl såsom undladt høring, og at afgørelsen synes at bygge på flere misforståelser af den påklagede forskning.
35. Nærværende forfatter erklærer ikke at have noget personligt kendskab til nogen person involveret i sagen, herunder Klarlund selv. Det skal yderligere oplyses, at jeg 7. februar 2014 har indklaget en lang række forskere for UVVU under henvisning til, at de har overtrådt de regler for krydshenvisninger, som UVVU i afgørelsens forsætsgruppe gør gældende imod Klarlund. Det er håbet, at dette vil kaste lys over UVVU's synspunkter desangående, måske ikke mindst vedrørende hjemmelsproblematikken.

EMBO reports

Science & Society

Co-author responsibility

Distinguishing between the moral and epistemic aspects of trust

Hanne Andersen

Several high-profile cases of research misconduct during the past decade have explicitly raised the question whether co-authors share responsibility for scientific misconduct perpetrated by a collaborator. There is no clear answer though, as different cases of misconduct differ in terms of how the co-authors were involved in the work. Nonetheless, media coverage, public interest, and intense debates have at least increased awareness and triggered discussion among the scientific community over the issue of co-author responsibility. This article aims to contribute to this important discussion by analyzing four particular high-profile cases of scientific misconduct and providing a deeper analysis of trust in research with a special emphasis on cooperators' and co-authors' responsibility for fraudulent or flawed research. Our working hypothesis is that we can distinguish between a moral and an epistemic dimension of trust that have different repercussions for how scientists should deal with and prevent misconduct.

Jan Hendrik Schön received his PhD in physics at the University of Konstanz in Germany in 1997 and started working as a postdoc at the Bell Laboratories in Murray Hill, NJ, USA, in 1998, under the supervision of solid-state physicist Bertram Batlogg. His research on superconductors seemed to make dramatic progress, and Schön published in prominent journals such as *Science* and *Nature*. In 2001, Schön published an article per week on average; papers that reported stunning results, such as a single-molecule transistor. His unusually high productivity and extraordinary results raised suspicion among his colleagues. Other scientists eventually discovered that papers reporting different experiments contained identical graphs of random noise. They alerted officials at Bell Laboratories, who formed a misconduct investigation committee. The committee found compelling evidence of data manipulation and misrepresentation in several of Schön's papers, and during 2002–2003, almost thirty papers were withdrawn by *Science*, *Nature*, *Physical Review*, *Applied Physics Letters*, and *Advanced Materials*.

> *"...we can distinguish between a moral and an epistemic dimension of trust that have different repercussions for how scientists should deal with and prevent misconduct."*

As part of its investigation, the committee examined drafts of the papers and conducted extensive interviews with the three primary co-authors. They found that almost all experimentation and data processing had been carried out by Schön alone and that none of the co-authors had seen any of the experiments behind the most significant results. The committee cleared all of Schön's co-authors of scientific misconduct, but questioned whether they had shown sufficient responsibility to ensure the validity of the data and the claims. Two of Schön's collaborators—one had grown crystals and the other had synthesized molecules and films of organic material—did not have any deep expertise in those areas in which Schön was publishing, and the committee therefore concluded that it would be unreasonable to expect them to have noticed the data manipulation. Yet, the committee questioned whether Schön's senior co-author, Bertram Batlogg, was sufficiently critical and whether he should have insisted on an exceptional degree of validation, given the extraordinary results reported in the papers. Although the committee stressed that the responsibility of co-authors was distinguishable from scientific misconduct, they also found this responsibility a complicated issue that varied with the co-authors' expertise, their contributions, and their role in the collaboration. Finding itself unable to offer a definitive resolution to the question about co-authors' responsibilities, the committee also hoped to stimulate discussion of the question in the scientific community.

Woo Suk Hwang was working on genetically modified livestock at Seoul National University in South Korea. By the mid-2000s, Hwang became famous when he and his collaborators reported the cloning of human cells and the creation of 11 human embryonic stem cell lines by somatic cell nuclear transfer. After an initial scandal—Hwang had used oocytes donated from employees in his laboratory—it was discovered that the research papers on the human embryonic cell lines had duplicated photographs and that the data did not show the expected inter-experimental variation. An investigation by Seoul National University eventually found that Hwang's publications on human stem cell lines were based on fabricated data.

The two fraudulent papers had been co-authored with Gerald Schatten, a leading American stem cell researcher. His employer, the University of Pittsburgh, conducted its own investigation into whether Schatten shared any responsibility for the fraud; the university found no evidence that Schatten had been aware of Hwang's misconduct.

Centre for Science Studies, Aarhus University, Aarhus, Denmark. E-mail: hanne.andersen@css.au.dk
DOI 10.15252/embr.201439016 | Published online 11 August 2014

© 2014 The Author

However, the investigative committee did find that, as a scientist, Schatten had not exercised a sufficiently critical perspective because he did not react to changes of results and procedures that should have roused suspicion. Furthermore, the committee pointed out that Schatten was the sole signatory of the submitted cover letter for one of the fraudulent papers. According to the investigative report: "in this letter, it was stated that all authors agreed that they had read and approved the manuscript. However, information communicated to [the investigative committee] suggests that [sic] the likelihood that only a few of the 25 authors read the manuscript prior to submission and that perhaps many did not read it until it was accepted and available online. As co-corresponding author and sole signer of the cover letter, Dr. Schatten must assume responsibility for including this false statement. We cannot rule out the possibility that if more authors had reviewed the manuscript, they would have noted and reported the falsification and fabrication detailed by the SNU Investigation" (http://ecommons. library.cornell.edu/bitstream/1813/11589/1/Gerald_Schatten_Final_Report_2.08.pdf, p. 7f.). The committee concluded that although Schatten was cleared of misconduct, and although he had reacted expeditiously and appropriately on allegations of Hwang's misconduct, he had still shirked his responsibilities as a co-author.

Diederik Stapel was head of a social psychology group at Tilburg University in the Netherlands and published numerous papers in high-profile journals on how environmental factors influence human behavior. Stapel, who was found guilty of serious scientific misconduct and suspended from the university in 2011, developed an ingenious way to hide how he falsified and fabricated data from his collaborators. They would typically develop a set of hypotheses and experimental tests in real-life settings at various institutions. Stapel would then allegedly contact the institutions where the experiment should be carried out, deliver the necessary material, collect the data, and finally pass these data on to junior collaborator(s) for analysis. Eventually, three of his collaborators raised suspicion about the data. Tilburg University, as well as the two previous universities at which Stapel had previously worked—Groningen and Amsterdam—began to investigate the allegations. The three committees found many cases in which experiments and data collection had been entirely fictitious, and 55 publications turned out to be fraudulent. The committees also stated in their joint report that there was no evidence that co-authors were guilty of misconduct; because most of Stapel's collaborators were graduate students and postdocs, the committees argued that they had to trust the integrity of their supervisor and that, consequently, they could not be expected to have taken a more critical stance.

Silvia Bulfone-Paus was head of the Department of Immunology and Cell Biology at the Research Center Borstel in Germany. In 2010, she reported to the German Research Foundation (DFG) allegations about data manipulation in some of her publications. An investigative committee confirmed data manipulation in four publications by two postdocs who were the first authors of these publications. With respect to Bulfone-Paus, the committee concluded that although she had not been involved in the actual data manipulation, she had been grossly negligent as a supervisor to the extent that it constituted scientific misconduct.

> *"...there seems to a basic appreciation that senior co-authors and supervisors in particular carry some kind of responsibility for the integrity of the data and results in published papers."*

A number of Bulfone-Paus' colleagues wrote an open letter to the research center in which they criticized the verdict of misconduct. They claimed that Bulfone-Paus had never had reason to question the two postdocs' work and that she was a victim rather than a culprit. In response, the center's Board of Directors replied that, "The view of the commission initiated by the Research Center Borstel, which is likely to be accepted by a wider scientific community, was that the first, the corresponding and the senior author of a scientific paper reporting original research data bear equal responsibilities for the validity of the publication" (http://www.fz-borstel.de/cms/fileadmin/content_fz/downloads/Pressemitteilungen/2011/Responseto-openletter.pdf). They also stressed that Bulfone-Paus had already received "repeated warnings" about the data and hesitated before taking appropriate action. In the view of the board, her reluctance to investigate the allegations had therefore damaged the reputation of the research center and of biomedical research in Germany.

Despite the differences in these cases, and the different conclusions arrived at by the investigating committees, there seems to a basic appreciation that senior co-authors and supervisors in particular carry some kind of responsibility for the integrity of the data and results in published papers. Violating or ignoring this responsibility does not necessarily amount to outright scientific misconduct, even though the investigators in the Bufone-Paus case interpreted her negligence of her duties as a supervisor as misconduct. Thus, there is an intuitive understanding that co-authors generally should have some responsibility; however, to move beyond this relatively vague notion, more analysis is needed. A first step for clarifying the responsibility of co-authors and its implications is to distinguish between their responsibilities prior to and after publication, which is implicitly laid out in the guidelines to publish provided by journals and their editors.

> *"... it is important to distinguish between the pre-publication responsibility for preventing misconduct [...] and the post-publication responsibility for promptly responding to any concerns..."*

As a reaction to high-profile cases of misconduct, some journals have tried to increase transparency with respect to credit and responsibility by requiring statements that explicitly describe each individual author's contribution to the publication. This was first introduced in the late 1990s by a number of biomedical journals in response to a suggestion from, among others, the editors of the *New England Journal of Medicine* and *JAMA* [1]. Many journals outside the biomedical fields have also

© 2014 The Author

adopted contribution statements, including *Science* and the *Nature* journals.

Another proposal did not reach the same level of popularity, namely the idea that a few named "guarantors" would take special responsibility for the integrity of the entire work and would be accountable both before and after publication. By organizing, overseeing, and double-checking, the guarantor would minimize the risk of misconduct prior to publication and be responsible for taking immediate action if concerns were raised about a published paper—and, as an ultimate measure, withdrawing his or her guarantee. The International Committee of Medical Journal Editors (ICMJE) recently included in their authorship guidelines that an author must be accountable for all aspects of the work, ensure that questions related to the accuracy or integrity of any part of the work are appropriately investigated, and should be able to identify who is responsible for each component in the paper [2].

"The co-author's trust in the collaborator therefore relies on reasons for believing in both the moral character *and the* epistemic character *of the collaborator..."*

Similar to the guarantor proposal, it is important to distinguish between the pre-publication responsibility for preventing misconduct from happening (being confident in the integrity of collaborators) and the post-publication responsibility for promptly responding to any concerns (ensuring that questions related to the integrity of a work is investigated and resolved). Hesitating to act properly to allegations about misconduct is therefore willingly neglecting a post-publication responsibility. But the question still remains regarding the pre-publication responsibility for preventing misconduct among collaborators. On this issue, philosophical analyses of trust in science can help us to come to a better definition of this particular responsibility.

A recurrent theme in discussions about co-author responsibility is the importance of trust in science. The general argument is that trust is essential for collaborative research because tight control will be detrimental to the open and free nature of science. Moreover, mutual control would not even be possible for collaborations that span different disciplines and great physical distances. But trust has several dimensions, and a clear distinction between these dimensions would provide a key to resolving some of the complicated issues related to co-author responsibility, including confidence in the ability and integrity of co-authors.

The philosopher John Hardwig (University of Tennessee, USA) has argued that rational trust requires a criterion, namely that a co-author's trust in a claim made by a collaborator requires that the collaborator's reasons for the claim are epistemically better than the reasons which the co-author can come up with [3, 4], that the co-author believes that the collaborator knows what would be good reasons for the claim, that the collaborator actually has these good reasons, and that the collaborator speaks truthfully when making the claim. The co-author's trust in the collaborator therefore relies on reasons for believing in both the *moral character* and the *epistemic character* of the collaborator: the collaborator's truthfulness is part of the moral character, while competence, conscientiousness, and self-assessment are part of the epistemic character. In this way, the co-author's reasons for believing in the collaborator's moral and epistemic character forms part of the co-author's total reasons for believing the claim in question [5].

"The epistemic character of senior peers is something that is rarely addressed officially, especially when it is found lacking."

Hardwig's analysis provides a philosophical basis for ICMJE's statement regarding the recent addition to the Vancouver guidelines which explicate that co-authors should be confident in their collaborators' ability (epistemic character) and integrity (moral character) and that this is part of authorship responsibility to refrain from collaborations with co-authors whose integrity or quality of work raises concerns [6]. Furthermore, Hardwig's analysis underlines that trust should not be blind, but needs to be based on reasons for believing in a collaborator's epistemic and moral character. However, the assessments of moral and epistemic character differ substantially in kind, and this gives rise to important distinctions in the responsibility of co-authors.

The basis for judging another scientist's epistemic character will always be the assessor's own expertise. To assess whether a collaborator is knowledgeable requires that the assessor is at least as knowledgeable. Hence, there is an asymmetry between senior and junior scientists because the former are capable of assessing the latters' epistemic character, but not necessarily the other way around. By the same token, assessment of epistemic character is an integral part of the education of young scientists. As supervisors, senior scientists are expected to judge the work of their junior collaborators and intervene if it is not up to standards. Senior scientists regularly write reference letters for their junior colleagues in which they explicitly describe their command of the field and the thoroughness of their work. Senior scientists' assessment of junior colleagues' epistemic character is therefore an integral and explicit part of normal practices.

"...it is tacitly expected that scientists are truthful and that moral character is therefore not something that needs to be addressed."

Assessment of epistemic character between senior peers is a more intricate task. First, senior collaborators are only able to assess the epistemic character of each other if they share expertise. If they do not, they have to make indirect judgments, for example by drawing on assessments performed by others, by assessing previous work, or by assessing general argumentative power [7,8]. Second, whether direct or indirect, such assessments are usually not explicit unless outstanding competence may be remunerated through prizes or rewards. At the other end of the spectrum, incompetence may be the topic of rumors, but scientists seldom make such statements openly. The epistemic character of senior peers is something that is rarely addressed officially, especially when it is found lacking.

This analysis supports the intuition shared by most scientists and editors that

© 2014 The Author

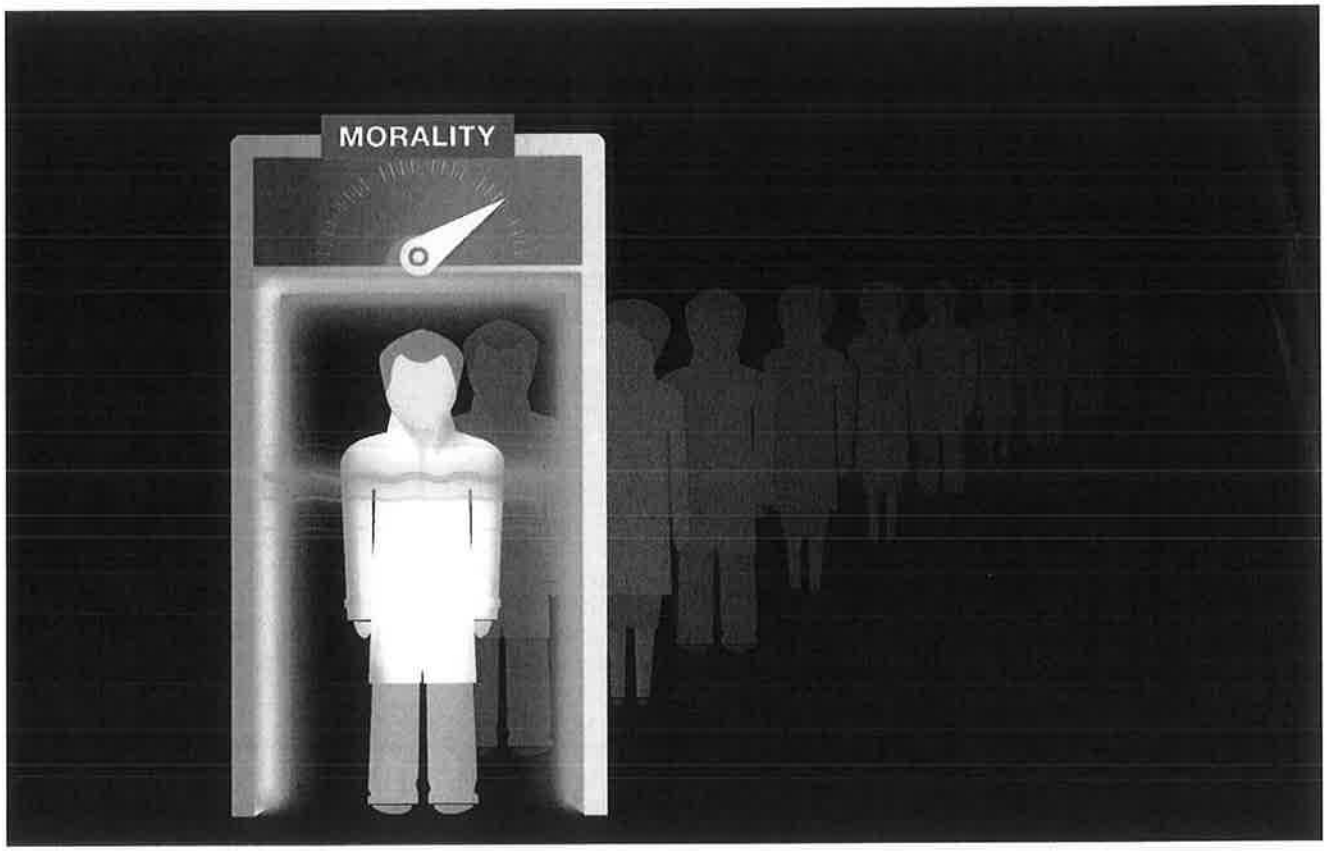

responsibility varies with seniority and with area of expertise. Senior collaborators may be responsible for the work of their juniors because they are in a position to assess it, but not the other way around. Similarly, collaborators from the same field may be responsible for shared work because they can assess it, whereas this does not hold for collaborators from different fields.

But Hardwig's analysis also enables us to reflect with more nuance on the responsibility of a co-author who places trust in a collaborator whose work is not up to standards. Failure to establish sufficient warrant for a belief, namely the belief in the collaborator's competence and conscientiousness, is an epistemic failure. In science, such epistemic failures are regarded as poor science. Insufficient calibration and control, ignoring alternative explanations, and objections are other examples. These are all actions of omission that qualify as poor science, but not as scientific misconduct.

Evaluation of moral character differs from the evaluation of epistemic character. Science has often been described as driven by scientists' dedicated search for truth. But, despite their centrality, moral virtues such as truthfulness have not traditionally been considered a topic for training, nor is it expected of senior scientists to assess novices' moral character on par with assessing their epistemic character. Instead, it is tacitly expected that scientists are truthful and that moral character is therefore not something that needs to be addressed. In addition, rational choice arguments based on the assumption that individual scientists act as self-interested agents state that it is in the best self-interest of scientists to be trustworthy, owing to the severe sanctions for untrustworthiness and that it is therefore rational to trust them.

However, as argued by the philosopher Karen Frost-Arnold (Hobart & William Smith College, USA) [9], this reliance on self-interest has severe limitations, including that it does not necessarily hold for individuals with little power such as junior scientists and that it builds on a questionable assumption of reliable mechanisms to detect violations of trust. Instead, Frost-Arnold points out that scientists do ground their trust in the evidence of moral virtues, such as honesty, loyalty, cooperativeness, fairness, consideration for others, and so on. Consequently, the assessment of moral character as a precondition for trust need not lead to a culture of distrust and control, but instead to the recognition that it is integral to collaborative scientific practices, even if they are usually not made explicit and often remain opaque.

If we recognize the importance of such assessment, we need to analyze how moral character and its local interpretation in different disciplines can be made transparent in scientific practice. Furthermore, we must reflect on how the ability to recognize deviations from standard practices in providing, sharing, and discussing results can be included in Responsible Conduct of Research (RCR) training.

Is a co-author's failure to identify the misconduct of a collaborator a moral failure that qualifies as scientific misconduct, or is it an epistemic failure that qualifies as poor science? Tacitly overlooking glaring misconduct without intervening would constitute complicity to the immoral act and thereby qualify as misconduct. But such cases are rare. In most cases, misconduct is performed in isolation, without the collaborators' knowledge. Nevertheless, co-authors sometimes find themselves in a situation where results

© 2014 The Author

appear "strange" or "almost too good to be true". It is important to remember that extraordinary results call for an extraordinary level of proof. Not providing such proof is an epistemic failure and poor science. But the ability to identify the extraordinary and to provide sufficient reasons to warrant its acceptance depends on expertise, and this epistemic responsibility therefore varies between juniors and seniors and between experts from different fields. This explains why seniors carry a larger responsibility than juniors, and why collaborators from different fields have only a limited responsibility outside their area of expertise.

"Secrecy, concealment, or sudden and unexplained corrections when critical questions are asked should serve as warning signs..."

Extraordinary results also call for extraordinary cooperation and hence for extraordinarily sound judgment of moral character. Secrecy, concealment, or sudden and unexplained corrections when critical questions are asked should serve as warning signs and prompt scientists to assess their collaborators' moral character. Recent and historical cases show that this is often not the case. The early 20th century scandal about the work of the physicist Emil Rupp has revealed how Albert Einstein, during his collaboration with Rupp, witnessed him changing his data several times and remarkably quickly so that they became in better accordance with Einstein's own position. Even when it had to be clear to Einstein that something was seriously wrong with Rupp's result, he still presented his work to the Prussian Academy and had it printed alongside his own [10]. The desire to see a theory confirmed may prevent collaborators from recognizing potential warning signs. Nevertheless, it is here where the slippery slide toward negligence begins that may end in moral complicity by willingly closing the eyes to glaring misconduct. Recognizing the importance of assessing moral character may therefore provide an improvement to current collaborative practices.

Conflict of interest

The author declares that she has no conflict of interest.

References

1. Rennie D, Yank V, Emanuel L (1997) When authorship fails: a proposal to make contributors accountable. *JAMA* 278: 579–585
2. ICMJE (2013). Recommendations for Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals. http://www.icmje.org/recommendations/, accessed May 5, 2014
3. Hardwig J (1985) Epistemic dependence. *Journal of Philosophy* 82: 335–349
4. Hardwig J (1991) The Role of Trust in Knowledge. *Journal of Philosophy* 88: 693–708
5. Andersen H (2013) Epistemic dependence in contemporary science: practices and malpractices. In Soler L (ed.) *After the Practice Turn* pp. 161–173. Routledge, London
6. ICMJE (2013): The New ICMJE Recommendations (August 2013), http://www.icmje.org/news-and-editorials/new_rec_aug2013.html, accessed May 8, 2014
7. Goldman AI (2001) Experts: which ones should you trust? *Res* 63: 85–110
8. Wagenknecht S (2014) Facing the incompleteness of epistemic trust - managing dependence in scientific practice. *Social Epistemology*. doi: 10.1080/02691728.2013.794872
9. Frost-Arnold K (2013) Moral trust & scientific collaboration. *Stud Hist Philos Sci* 44: 301–310
10. van Dongen J (2008) Emil Rupp, Albert Einstein, and the canal ray experiments on wave-particle duality: scientific fraud and theoretical bias. *Historical Studies in the Physical Sciences* 37: 73–120

© 2014 The Author

Nature Editorial Nov. 2007
441

nature

www.nature.com/nature

Vol 450 | Issue no. 7166 | 1 November 2007

Who is accountable?

How the responsibilities of co-authors for a scientific paper's integrity could be made more explicit.

The two most notorious frauds of modern science, by the stem-cell biologist Woo Suk Hwang and the physicist Jan Hendrik Schön, both brought into question the responsibilities of co-authors in the oversight of their colleagues' work. But despite the concerns raised after these episodes, there remains a need for a clearer understanding, both within a collaboration and by readers of the eventual papers, of the various contributions made by the authors not only to the research but also to safeguarding its integrity.

One welcome development in transparency was pioneered by the medical journals. Authorship of a paper is justified when a researcher has contributed significantly to the work being described and to the writing or approval of the manuscript. But the traditional publication style is entirely opaque as to which co-author contributed what. Concern about 'honorary authorship' — in which an author is unacceptably included for reasons other than any scientific contribution — and about this lack of transparency has led to the increasing use of statements in papers that specify authors' contributions. Some medical journals require them, and others, including the Nature family, strongly encourage their use and may yet make them compulsory.

Such statements delineate contributions to the work but do not underwrite its integrity. Something more is needed.

It is too glib to state that every co-author of a paper shares full responsibility for its content. A researcher who specializes in the radioactive dating of rock strata cannot necessarily be expected to vouch for a palaeontologist's analysis of fossils within them — especially if the work has been carried out in labs on different continents.

The fact that simple trust may no longer suffice is a sad reflection on recent scientific history, but anything that supports public confidence in research has to be welcomed, provided that its burden is not too great. What follows is a proposal in that direction, on which we invite readers' comments.

We suggest that journals should require that every manuscript has at least one author per collaborating research group who will go on record in a way that collectively vouches for the paper's standards. Each would sign a statement with reference to *Nature*'s publication policies (see www.nature.com/authors/editorial_policies/index.html) as follows:

"I have ensured that every author in my research group has seen and approved this manuscript. The data that are presented in the figures and tables were reviewed in raw form, the analysis and statistics applied are appropriate and the figures are accurate representations of the data. Any manipulations of images conform to *Nature*'s guidelines. All journal policies on materials and data sharing, ethical treatment of research subjects, conflicts of interest, biosecurity etc. have been adhered to. I have confidence that all of the conclusions presented are based on accurate extrapolations from the data collected for this study and that my colleagues listed as co-authors have contributed and deserve the designation 'author'."

"If the damage to reputations were more widespread in the event of fraud, researchers would be even more fastidious about the data emanating from their labs."

Principal investigators traditionally bask in the glory of a well-received paper. We are proposing now that they willingly open themselves to sanctions that could be brought to bear should the paper turn out to have major problems.

Misconduct investigators go out of their way to spare anyone apart from the direct perpetrators, but they have indicated concerns over the degree of oversight within collaborations. If the damage to reputations were more widespread in the event of fraud, researchers would be even more fastidious about the data emanating from their labs and the due diligence they would impose. The chances of major frauds, with their disproportionate impact on the reputation of science as a whole, would be diminished. ■

Readers wishing to offer their views are welcome to contribute to an online discussion at http://blogs.nature.com/nautilus/2007/10/accountability_of_co-authors.html.

In for the cull

A government that asks for independent scientific advice had best be ready to take it.

The question of whether British farmers should be allowed to cull badgers, on the basis that the animals may help spread tuberculosis (TB) among cattle, is perhaps not the most momentous matter on which a government has sought scientific advice. But the mishandling of the issue by David King, the UK government's chief scientific adviser, is an example to governments of how not deal with such advice, once it has been solicited and received.

Back in February 1998, the Independent Scientific Group on Cattle TB (ISG) was set up under the chairmanship of John Bourne, a prominent animal-health specialist, to advise the government department that was responsible for the issue at the time. After much deliberation and the submission of several peer-reviewed papers (such as C. A. Donnelly *et al. Nature* **439**, 843–846; 2006), the ISG issued its final report on 18 June this year. Its conclusions were robust: "Badger culling cannot meaningfully contribute to the future control of cattle TB in Britain."

King then proceeded to consider the ISG's report along with, in his words, "other scientific evidence", with the help of five specialists of his choosing. On 30 July he gave his report to the secretary of state with a startlingly different conclusion. "Removal of badgers," it states,

©2007 Nature Publishing Group

TheScientist
EXPLORING LIFE, INSPIRING INNOVATION

Fraud: who is responsible?

Recent cases remind us that research misconduct is a persistent threat, says a journal editor

By Jeffrey D. Blaustein | April 29, 2010

7 Comments Like 0 Share Link this Stumble Tweet thi

__Editor's Note -- The Office of Research Integrity (ORI) recently penalized two endocrinology researchers for fraud, including University of Indiana grad student linkurl:Emily Horvath;http://www.the scientist.com/blog/display/57297/ and linkurl:Boris Cheskis,;http://www.the-scientist.com/blog/display/57380/ a former Wyeth scientist. Cheskis and his coauthors retracted two publications (including one that was highly cited), and two publications that Horvath co-authored are in the process of being retracted, including one published by linkurl:__Endocrinology__.;http://endo.endojournals.org/ Jeffrey Blaustein, Editor-in-Chief of __Endocrinology__, has written the following opinion about scientific fraud, but notes that "the allegations that led to action by the ORI did not come from the editors or the Editor-in-Chief of __Endocrinology__, nor by the reviewers or readers of the journal."__ Who is responsible for the fraudulent data making its way into publication? The Office of Research Integrity (ORI) recently reported two misconduct cases in which scientists committed fraud in research grant applications, and in one case, in papers published in peer-reviewed journals and even in a doctoral thesis. In the linkurl:comments;http://www.the-scientist.com/blog/display/57297/ posted in response to a recent article on this website about one of these cases, blame was placed on the trainee, the principal investigator, the reviewers and the editors. Some commenters suggested that the student is a scapegoat. While I cannot speculate on the roots of the specific cases, I suppose that in particular cases, any or all of these individuals could be responsible by reason of negligence. In some situations, the head of the laboratory may not be sufficiently critical of a trainee's primary data. In others, the reviewers or editors may not be sufficiently critical of data in a figure or a table. But let's look at two examples more closely. First, with an electrophoresis gel, an errant trainee or collaborator can make a spot appear or disappear in either of two ways. After the gel is run, the scientist can easily manipulate the digital image. Fortunately, there are often tell-tale signs that are obvious at gross examination (e.g. splicing), and detection software is available that makes manipulated components of an image stick out like a sore thumb. Alternatively, a clever (but unprincipled) scientist can make a spot appear or disappear by altering what substances are applied to the gel. If done cleverly enough, it is possible that this would be undetectable. Certainly, the head of the laboratory and collaborators cannot be expected t hover over their trainees or colleagues at all times. With many other forms of data collection, if the collaborator or trainee were to simply change a value or two in a spreadsheet, there may be no sign visible to the head of the laboratory, collaborators, the journal reviewers or the editors. Fortunately, because the final step in the scientific method is replication, detection in both of these cases should coir at the time of attempted replication. Unfortunately, this may be after the paper is published, a great de of funds and effort spent on experiments and grants submitted based on the fraudulent data, and the paper extensively cited. Fortunately, for another type of fraud, detection has gotten easier; plagiarism often gets uncovered. Just as professors can now identify plagiarism in student term papers by the

__Jeffrey D. Blaustein__

electronic tool of dragging a sentence or phrase that does not seem to be the student's work, I and others have found plagiarized sections of published and unpublished journal articles by doing the same. Colleagues have asked me, as Editor-in-Chief of a major research journal, if fraud is more prevalent or more likely to be discovered than in the past. I cannot answer the first question. The digitalization of science has made some types of fraud easier to perpetrate, but only marginally. Certainly it does not take much skill to alter digital images, but it also has never taken much skill to enter fabricated number in the results of an assay or other data sheet either. Likewise, retyping a paragraph from another author's work takes only marginally more time than cutting and pasting from a digital file. Scientists wh commit fraud, like all cheaters and thieves, believe they will get away with it, and unfortunately some d in the short term. As Editor-in-Chief of Endocrinology, I receive allegations of fraud from reviewers and readers, and occasionally from lead authors or other co-authors. The journal is a conduit for these allegations, but it is not an investigative body. Our first step is to discuss the issue with the authors. Th often leads to the next step, which is to ask the institution's office responsible for compliance to investigate the allegation. Fortunately, many institutions take these allegations seriously, investigate an then report their findings to the journal, so that we may take appropriate action. If fraud is determined, this will involve retraction of the manuscript. If US Public Health Service funds were involved, as they were in the two recent cases, the institution may bring the charges to the attention of the ORI of the National Institutes of Health, which may then investigate and possibly take punitive action. How might the scientific community prevent research fraud? Sadly, even if everybody performs their supervisory and oversight roles to the best of their abilities, some scientists will still engage in fraudulent behavior. The reasons that scientists engage in misconduct are as varied as the reasons that people steal, and th is a subject for others to write about. This is not to say, however, that we should accept fraud. Scientist at all levels and in all capacities, from co-workers and PI's to reviewers and editors, must remain vigilant. Most importantly, when data are suspect, they must be investigated by the appropriate body and not swept under the rug. With the cooperation of everybody involved, the system works, and scienc is eventually self-correcting. This process is unfortunately sometimes necessarily slow. I have not figure out how those impatient individuals among us are to deal with this, but as a scientist, I have confidence that scientific truth will eventually prevail. Whatever the causes for the fraudulent data, and however they were detected, the fact that they were discovered suggests that the system works, albeit sometimes too slowly and after much wasted time and energy of others. __The views expressed are those of the author and do not reflect those of the Endocrine Society. ___linkurl:Jeffrey D. Blaustein,;http://www.bio.umass.edu/mcb/faculty/Blaustein.html PhD, is a Professor in the Center for Neuroendocrine Studies, Neuroscience and Behavior Program and Psychology Department of the University of Massachusetts, Amherst. He currently serves as Editor-in-Chief of __Endocrinology__ and President-elect of the Society for Behavioral Neuroendocrinology. His research group studies the cellula mechanisms underlying the interactions of the environment and stress on behavioral response to ovaria hormones.___

__Related stories:__*linkurl:Retracted: highly cited paper;http://www.the-scientist.com/blog/display/57380/
[26th April 2010]*linkurl:PhD student admits misconduct;http://www.the-scientist.com/blog/display/57297/
[15th April 2010]*linkurl:Plagiarism retracts review;http://www.the-scientist.com/blog/display/57267/
[1st April 2010]

5 Comments Like 0 Post 0 Link this Stumble Tweet thi

Comments

Jim Clark
Posts: 14

April 29, 2010

Hi\n\nAs a psychologist, albeit an academic one, I cannot but help think that if we are looking for the root causes of scientific fraud, we need to explore more deeply the motivation for such behaviours as are enumerated in this article, and the underlying conditions that give rise to such motivations. I'm inclined to think that the majority of scientists (excluding the occasional real huckster) who commit fraud must feel some considerable pressure to produce publications. That pressure might come from internal factors (fear of failure, intense desire for success, need for fame....), external factors (institutional or lab environments that demand

immediate results, expectations of colleagues, pressures from granting agencies, ...), or in all likelihood some inter-related combination of the two. It might be interesting to examine separately cases where senior scientists and underlings were the culpable party. Perhaps the proximal causal factors are different in the two cases.\n\nNone of this denies the ultimate responsibility of the individual for their acts or the importance of vigilence to reduce the incidence of fraud given people are motivated. But perhaps other aspects of a possibly toxic environment might merit examination.\n\nTake care\nJim

Sign in to Report

anonymous poster
Posts: 1

April 29, 2010

Unfortunately, many P.I.s or head of labs irresponsibly trust too much to students or young scientists who collect experimental data for a grant proposal. And they rarely check the Notebooks of the experimentators... On the other hand, students or researchers are under the pressure to obtain results that would give a good chance to receive an NIH grant...\nFull responsibility should be layed on group leader, P.I. or head of lab where these people work. Each experimental result included into proposal or manuscript should be carefully checked by the leaders of the project. Otherwise they shoud be severlely punushed, e. g. by cancelling all running grants of the P.I.

Sign in to Report

VENKY SITARAMAM
Posts: 69

April 30, 2010

Two issues arise here...one has to do with what is fraud and the second is what should we do with fraudsters. Ask yourself why you ever told a lie. I am sure we all did. We find various reasons including politeness. Similarly scientific fraud also can happen if one fudges the standard deviations to get the t test significant to make the data convinving since he is already convinced any way. When pressed he/she might say...what is the sanctity of P < 0.5?\nIn science, personal fraud of varying severity is only aspect of fraud. What about the guy who favours a project proposal because the candidate is from his own Univ, dept, community or whatever? \nWhat of the editor who permits plagiarised reviews or ignores when brought to the notice?\nWhat about the guy who had the gall and actually wrote back when a citation was reminded, "it means that you confirmed our work previously!!!"\nThe American ORI at least seems to have some desire act unlike the British RIO which is a rubber stamp in favour of faltering editors.

Sign in to Report

anonymous poster
Posts: 34

May 5, 2010

When Noble prize is given it is given to PI, so if fraud takes place it is PI who is responsible.\nI think that we started this discussion -it self shows the fall in scientific values.\n\nWhen my experiment failed when I was post-doc my PI told me "it was nice to be Post-doc your job is to do the experiment, give results and go home happily where as PI has to break the head and heart whole coming days."\n\nWhen I was PI seen my student very unhappy and upset (and afraid that I will fire her) because of failed experiment I told her don't be worried it is MY failure and not

but I certainly have the idea to avoid any fraud -that is- soon the research

will be outsourced, the post-doc will be appointed not by PI but the research laboratory doing the experiments and PI has only have to give the idea to research lab and money -this will ensure unbiased results.\n\n\n

Sign in to Report

anonymous poster

I present a case. You submit a paper to some journal. Paper gets rejected. After some time another paper appears with same or similar results from the group of potential reviewers (you probably proposed their names anyway). What should we call that? Plagiarism? Fraud? \nAnother case. One group (I) publishes a paper and infers something. Competitor group (II) publishes another paper with different inference. Group I publishes another paper / review and criticizes group II. Then Group I publishes third paper and concludes same as of group II. What do you call that? What happens to those first two papers of group I? \nIsn?t it very common and we see every now and then? Any comments on this?\n

Sign in to Report

Senate Boosts NSF Funding by 8%

New Giant Viruses Break Records

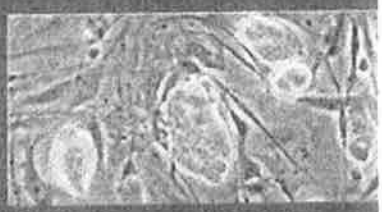

Chemical Reprogramming of Stem Cells

TheScientist

Home News & Opinion The Nutshell Multimedia Magazine Advertise About & Contact Privacy Policy Job Listings Subscribe Archive

Now Part of the LabX Media Group: Lab Manager Magazine | LabX | LabWrench

Features

The URM: Twenty-five Years Old

Edward J Huth and Kathleen Case

No, URM is not the name of an extraterrestrial alien; it stands for "Uniform Requirements for Manuscripts Submitted to Biomedical Journals". The URM was conceived in 1978 and born in 1979, 25 years ago. What began as a move toward standardization gradually became an influential set of guidelines that has had far-reaching effects on scientific journals. The document is frequently cited, is used as an authority by veteran and new editors and authors alike, and has been translated into many languages. Its beginnings were more humble.

The Early Years

The itch to bring to life what the URM was designed for—cutting work for authors and for journal staff—began in 1968 in Seattle. Augusta Litwer, a secretary to the eminent nephrologist Belding Scribner, grew tired of retyping his papers to change the format of references when a paper was rejected by one journal and needed to be submitted to another journal with different requirements. Gerald G Oppenheimer, chief medical librarian at the University of Washington Medical School, urged Litwer to write to the editors of *Annals of Internal Medicine (AIM)*, the *Journal of the American Medical Association (JAMA)*, and the *New England Journal of Medicine (NEJM)*[1-3] to ask why they could not have the same format for references. As a result, those editors and others met in 1968 and 1969 at the American Federation for Clinical Research meeting in Atlantic City. They finally agreed in 1970 to use the formats of Index Medicus specified by the National Library of Medicine (NLM). Eighteen journals signed on to this agreement; whether they all adhered to it is unrecorded. The agreement was announced in an editorial in *AIM*.[4]

The next step toward the URM came in the early 1970s when John F Murray, then editor of *American Review of Respiratory Disease*, was attending a meeting of editors at NLM. He raised the question of why journals could not agree on standards for manuscripts, particularly formats for bibliographic references; apparently, he was not aware of the Atlantic City agreement. In May 1976, *AIM* Editor Edward J Huth and *British Medical Journal* Editor Stephen Lock met at the third general assembly of the European Life Science Editors (now European Association of Science Editors) and discussed the possibility of an international agreement on reference formats. In 1978, John Murray, Therese Southgate of *JAMA*, and Huth organized a meeting of editors. Lock suggested a "neutral ground" for developing an international, trans-Atlantic agreement, so in 1978 the group met in Vancouver, British Columbia. The group called itself the International Steering Committee, a name that was later changed to the International Committee of Medical Journal Editors (ICMJE). Because of its original meeting place, however, the ICMJE has often been called "the Vancouver group".

Reference Formats

The main topic at the 1978 meeting was formats for references, a topic that had been contentious for years. Huth urged adopting the American National Standards Institute (ANSI) standard.[5] Several other editors disagreed. Eventually, the group decided that NLM would define the formats for references. The library based its recommended for-

ED HUTH *is Editor Emeritus of* Annals of Internal Medicine; KATHY CASE *was Executive Editor of* Annals *and is now the publisher at the American Association for Cancer Research. Both are past presidents of* CBE.

Table 1: Versions of the Uniform Requirements for Manuscripts Submitted to Biomedical Journals (URM) and the Separate Statements

1979. URM First Edition[7]
Covered physical properties for manuscripts, including paper size; such components as title page, abstract, page numbers, tables, and illustrations; the content appropriate to sections (Introduction, Methods, and Results); acceptable abbreviations (units, statistical terms, substances, and journal titles); and the submission process. Formats for references were similar to those for Index Medicus, but the year of publication followed the journal title, and the closing pagination was shortened.

1982. URM Second Edition[8]
Included a statement on prior and duplicate publication; other changes were minor.

1987. Retraction of Research Findings
"Expressions of Concern" text was added in 1997.

1988. Editorial Freedom and Integrity

1988. URM Third Edition[9]
Further defined authorship criteria. Section on acknowledgments defined types of credit and permissions needed. Use of International System of Units (SI) recommended. Abbreviations list was eliminated. Section on statistics added and use of confidence intervals emphasized.

1989. Confidentiality
The Role of the Correspondence Column

mats on the ANSI standard, which itself was based on Anglo-American cataloging rules, providing a truly trans-Atlantic basis. A compromise was that cooperating journals would not be obliged to use the format of the submitted paper in their published articles. The URM was brought to the attention of Council of Biology Editors (CBE) members at their 1980 meeting and in *CBE Views*,[6] the predecessor of CSE's *Science Editor*.

Focus on Ethical Issues

In its early years, the controversies surrounding the URM involved surprisingly heated arguments on reference formats (for example, the use of the "Harvard system" of citing references or the numerical system) and on other style issues, such as units of measure and abbreviations. By the middle 1980s, however, the ICMJE had clearly started to shift its focus to consideration of important ethical issues facing authors and editors, including listing people as authors when the work was done only by others, duplicate publication, and scientific fraud. The debates on these issues were intense, and the resulting consensus statements were considered so important that by 1987 the ICMJE decided to issue them as separate documents.

Later editions of the URM recommended only a few changes in style, whereas the separate statements began to be issued more frequently (Table 1). The change in emphasis is reflected in the subtitle of the latest version of the URM: "Writing and Editing for Biomedical Publication". The ethical issues that caused the most prolonged debates over the last 25 years, in our view, were authorship criteria, editorial freedom, duplicate publication, scientific fraud, and conflicts of interest, although some other subjects, such as advertising, were issues of contention at individual meetings.

Authorship Criteria

The first and second editions of the URM[7,8] mentioned authorship only briefly: "Acknowledge only persons who have made substantive contributions to the study." By the third edition,[9] enough scandals had surfaced to lead the committee to define legitimate authorship in more detail. The key statement was, "Each author should have participated sufficiently in the work to take public responsibility for the content", a criterion based on the view of Richard Hewitt,[14] director of the Section of Publications of Mayo Clinic. This key statement was followed by more-specific criteria. In 1991, a statement was issued to cover order of authorship, and a 1993 URM revision covered corporate (collective) authorship.

In the middle 1990s, the statement that had stood since 1988 was sharply challenged by several editors who advocated less stringent criteria to accommodate practices in research settings where not all authors could take public responsibility for the entire manuscript. Another group advocated the use of a "guarantor", one author who would take public responsibility for the paper. In 1996, a conference on authorship was held in Nottingham, and it was followed by a meeting of the ICMJE. Although that conference did not result in a radical change in the ICMJE authorship criteria, by 2000 the URM had been revised to state that not all authors need take responsibility for all the text, and the notion of a guarantor was introduced. In the most recent URM version, however, the authorship criteria have been returned to their earlier, stricter form. The pendulum of this debate continues to swing.

Editorial Freedom

Not surprisingly for a group of editors, the ICMJE's statement on editorial freedom endorses the editor's having complete control over the content of the journal. This statement was controversial because the group recognized that many editors, especially part-time

1991. Competing Manuscripts Based on the Same Study
Order of Authorship
Guidelines for the Protection of Patients' Rights to Anonymity

1991. URM Fourth Edition;[10] revised 1993,[11] 1994
Presentation of a paper at a meeting does not constitute prior publication, nor do press reports of the meeting. Order of authorship is a joint decision of the coauthors. Word limits for structured abstracts added. Number of authors cited in a reference reduced from seven to six (plus "et al"). Reference examples greatly expanded, from 14 to 34. List of participating journals deleted.

The 1993 revision noted that electronic publication was considered publication. Corporate authorship was subject to the same criteria as individual authorship. A section on manuscripts on diskette was added. The 1994 revision introduced the term *redundant publication* and described remedies. Secondary publication was described as acceptable under some conditions.

1992. Definition of a Peer-Reviewed Journal

1993. Medical Journals and the Popular Media
Conflicts of Interest (editorial comment, 2001)

1994. Advertising
Supplements

1997. URM Fifth Edition;[12] revised 1999, 2000, 2001
Revisions included putting some of the separate statements in the URM. Issues to consider before submitting a manuscript included duplicate publication, secondary publication, and privacy. Some editors may choose to publish notes on what each author contributed; authors may wish to explain how the order of authors was determined; some journals limit the number of authors. Care should be taken when describing race or ethnicity, because the terms are ambiguous. Methods used in clinical trials and for review articles should be described. Claims of economic benefit should

URM continued

not be included without data. Written permission is needed for use of personal communications and in-press articles. Reference examples were expanded to include more legal material and electronic formats.

In 2000, revisions included stronger statements on preliminary release of information to the press and reporting guidelines for specific study designs, with a reference to the CONSORT guidelines. Authorship criteria were revised to include responsibility for "appropriate portions" of the text, not all of it; one or more authors, not necessarily all, should take responsibility for the work as a whole; acquisition of data is considered an authorship-worthy contribution; editors were urged to publish information about the contributions of each author. How and why experimental subjects were selected should be described, and stronger warnings about use of ethnic descriptors were added.

2000. Project-Specific Industry Support for Research

2001. Policies for Reporting Biomedical Journal Information on the Internet

2003. Current Version[13]

A heavily reorganized and edited version with emphasis on ethical and procedural issues. All separate statements have been incorporated into the document. Authorship criteria more strict. The statements on conflicts of interest were greatly expanded, especially those on industry funding. The section on formats for references is replaced with a hypertext link to *www.nlm.nih.gov/bsd/uniform_requirements.html.*

Notes:

Other journals subscribing to the URM published versions in English and other languages. They can be identified in PubMed: *www.ncbi.nlm.nih.gov/entrez/query.fcgi.*

Most of the separate statements were published in various journals shortly after they were approved. In 2003, all statements were put into the main document.

The last URM reprint distributed by the ICMJE was the 1997 edition. In 2000, the ICMJE decided to maintain the URM and all revisions on a central Web site (*www.icmje.org*) with notation of the latest update at the beginning of the document. This approach has produced a document to which the term edition no longer applies.

editors, do not have such control. The question was whether to accommodate this reality in a more general statement or to address the statement to what should be the case. The statement, released in 1988, initiated the "should" wording used in later statements on other matters—defining in a sense the ideal world. The statement on editorial freedom was later expanded by the World Association of Medical Editors (WAME), and the current version of the URM endorses the WAME statement—a new direction for the ICMJE, which had previously endorsed only its own statements. The editorial-freedom statement was famously invoked by several ICMJE member-editors who had public disputes with the owners of their journals.

Duplicate (Overlapping) Publication

The 1979 edition advised authors that journals following the URM guidelines did not wish to consider publishing papers already published elsewhere or under consideration by other journals. In 1988 and 1991, this position was clarified to permit duplicate publication in another language, and the necessary conditions were defined. By the middle 1990s, other types of duplication needed to be addressed, including differences in analysis and manuscripts derived from the same database. The rights and wrongs of each of these were debated, often hotly.

Retractions and Fraudulent or Suspicious Data

The ICMJE had a major influence on setting standard procedures for retracting papers from the literature, and editors worldwide are now more prone to insist on retraction or correction when due process has shown data to be questionable or fraudulent. Although the rightness of retraction was not debated, the extent to which editors should be or could be ethical watchdogs was controversial. Even today, the literature contains articles that should have been retracted or were retracted late,[15] and retracted articles are still cited. This is a matter that the current ICMJE group should revisit.

Conflicts of Interest

The growing number of authors, peer reviewers, and editors who have ties to industry and other commercial interests and the attendant risks of bias in reporting studies and judging reports of clinical trials led the ICMJE to issue a series of statements on how to deal with such conflicts. A major debate centers on whether journals should publish information on potential conflicts, just keep it on file, not consider an article when there is an appearance of conflict, or choose among various other options. The ICMJE felt so strongly about conflicts in industry-funded studies that in 2001 most ICMJE members took the unprecedented step of simultaneously publishing a committee-written editorial[16] and in one case an individual commentary[17] on the conflicts inherent in industry-funded studies.

Membership and Operations

In its 25-year history, the ICMJE has managed to elude a formal structure. The group is self-appointed and self-funded. It has no budget, no officers, no chair. Membership has included representatives of large and small journals, representatives who are not editors, and sometimes several people from the same journal. The host of a meeting has been free to invite guests. Some guests have stayed on as members; some have not. Debates about who should be at the table are an annual occurrence, but somehow consensus has triumphed, governed by the desire to keep the group small. For several years, the British and American journals seemed to dominate, so more editors of European journals were invited. With so many editors in one room, wordsmithing often dominated meetings and led, in

the view of some, to ponderous documents that reflected compromise rather than elegance. By 2001, the URM document had become so patched together that it required substantial revision before the current version could be published.

The secretariat services have been shared by the *BMJ* and *AIM* for much of the ICMJE's history, except for about 3 years when the *NEJM* took on the role. Kathy Case attended most of the meetings from 1979 through 2001 and would probably hold the endurance record if such records were kept.

We have chosen in this brief history to avoid attributing any initiative, after the founding years, to any one of the many editors and others involved in the ICMJE (Table 2). Such anonymity does not do justice to the unique character of the ICMJE meetings, where the heated debates reflect the fact that editors by nature have strong personalities and are autonomous. At the end of the day, we all sat down to dine together.

Influence of the URM

At its founding, the ICMJE was a small group of editors of major anglophone journals and some Scandinavian journals who were seeking to influence primarily the journals they represented. Yet by 1997, over 500 journal editors had notified the committee that they adhered to the URM in some form. The ICMJE no longer maintains the list of "journals in the agreement", so the number of journals adhering to the URM today is unknown.

In the last 10 years in particular, we believe the existence of the ICMJE and its documents has stimulated other groups to develop more-detailed standards, particularly those for the proper conduct of clinical trials. Likewise, the international congresses on peer review had their genesis among editors who were ICMJE members, as did such organizations as WAME. Whenever the ICMJE debates whether it should self-destruct, a new challenge invariably surfaces and justifies its continued usefulness.

The success of what began as a modest initiative in 1978 is due, in our judgment,

Table 2. Official Representatives to the ICMJE: 1978-2003

* Member of the founding group, the International Steering Committee.

\+ Current representative.

American Review of Respiratory Disease
John F Murray*

Annals of Internal Medicine
Edward J Huth*
Suzanne W Fletcher
Robert H Fletcher
Frank Davidoff
Harold C Sox +

British Medical Journal
Stephen Lock*
Richard Smith

Canadian Medical Association Journal
Andrew Sherrington
Peter Morgan
Bruce P Squires
John Hoey+

Finnish Medical Journal
Ilkka Vartiovaara

The Lancet
Ian Munro*
Robin Fox
Gordon Reeves
Richard Horton+

Journal of the American Medical Association
William R Barclay*
Susan Crawford*
Robert W Mayo*
Therese Southgate*
George Lundberg
Richard Glass
Catherine D DeAngelis+

Medical Journal of Australia
Laurel Thomas
Alan Blum
Alister Brass
Kathleen King
Jill Forrest
Martin B Van Der Weyden+

Medical Journal of Croatia (and WAME representative)
Ana Marusic+

Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde (Dutch Medical Journal)
A John PM Overbeke+

New England Journal of Medicine
Arnold S Relman*
Drummond Rennie
Robert D Utiger
Jerome P Kassirer
Marcia Angell
Jeffrey M Drazen+

New York State Journal of Medicine
Alan Blum

New Zealand Medical Journal
Richard G Robinson
M Gary Nicholls
Frank Frizelle+

Tidsskrift for Den Norske Laegeforening (Norwegian Medical Journal)
Ole Harlem
Magne Nylenna
Charlotte Haug+

Ugeskrift for Laeger (Danish Medical Bulletin; Danish Medical Journal)
Povl Riis
Einar Krag
Liselotte Hojgaard
Torben Schroeder+

Western Journal of Medicine
Malcolm S M Watts
Linda Hawes Clever
Michael S Wilkes

National Library of Medicine (MEDLINE)
Clifford A Bachrach
Roy Rada
Lois Ann Colaianni
Sheldon Kotzin+

Princeton University
Patricia M Woolf

Montreal General Hospital
David A E Shephard*

URM continued

Centers for Disease Control
Frances H Porcher*

Mount Sinai School of Medicine Library
Harriet R Meiss*

Secretariats
Jane Smith (*British Medical Journal*)
Kathleen Case (*Annals of Internal Medicine*)
Marcia Angell (*New England Journal of Medicine*)
Faith McClellan (*Annals of Internal Medicine*)
Christine Laine (*Annals of Internal Medicine*)+

Notes
The official representative of a journal is usually, but not always, the editor-in-chief. Representatives are listed under each journal or organization in the order in which the representative first participated. In the 1990s, several journals had two representatives. Persons who attended as guests or as temporary substitutes for the official representative are not listed.

to the convenience of editors' having authoritative guidance for matters they do not wish to confront alone, the practical appeal to authors of a consistent manuscript standard, and the fact that a small group of decision-makers unhampered by bureaucracy can accomplish much.

References

1. Altman LK. Medical journals to standardize: secretary wins battle on style for references. The New York Times 1970 Jan 25:68.
2. Huth EJ. Medical style and format. Philadelphia: ISI Press; 1987:178-9.
3. Ferro LA. The evolution of the Uniform Requirements for Manuscripts Submitted to Biomedical Journals. AMWA Journal 1993;8(3): 90-3.
4. Huth EJ. Standard forms for references. Ann Intern Med 1970;72(1):139.
5. Subcommittee 4 on Bibliographic References, American National Standards Committee on Library Work, Documentation, and Related Practices, Z39. American national standard for bibliographic references. New York: American National Standards Institute; 1977; ANSI Z39.29-1977.
6. Haas E. Uniform requirements for manuscripts submitted to biomedical journals. CBE Views 1980;3(3): 12-5.
7. International Steering Committee. Uniform requirements for manuscripts submitted to biomedical journals. Ann Intern Med 1979;90(1):95-9.
8. International Committee of Medical Journal Editors. Uniform requirements for manuscripts submitted to biomedical journals. Ann Intern Med 1982;96(6 pt 1):766-71.
9. International Committee of Medical Journal Editors. Uniform requirements for manuscripts submitted to biomedical journals. Ann Intern Med 1988;108(2):258-65.
10. International Committee of Medical Journal Editors. Uniform requirements for manuscripts submitted to biomedical journals. N Engl J Med 1991;324(6):424-8.
11. International Committee of Medical Journal Editors. Uniform requirements for manuscripts submitted to biomedical journals. JAMA 1993;269(17): 2282-6.
12. International Committee of Medical Journal Editors. Uniform requirements for manuscripts submitted to biomedical journals. Ann Intern Med 1997;126(1):36-47.
13. International Committee of Medical Journal Editors. Uniform requirements for manuscripts submitted to biomedical journals: writing and editing for biomedical publication. *www.icmje.org*
14. Hewitt RW. Ethics. In: The physician-writer's book: tricks of the trade of medical writing. Philadelphia: WB Saunders; 1957:312-3.
15. The long road to retraction (editorial). Nature Med 2003;9(9):1093.
16. Davidoff F, DeAngelis CD, Drazen JM, Hoey J, Hojgaard L, Horton R, et al. Sponsorship, authorship, and accountability. Ann Intern Med 2001;135(6): 463-6.
17. Smith R. Maintaining the integrity of the scientific record. BMJ 2001;323(3713):588.

Note: For convenience, this reference list reflects an Annals *bias; other journals also published many of the URM documents.*

453

Scientific Integrity

THIRD EDITION

Text and Cases in Responsible Conduct of Research

Danmarks Natur-og Lægevidenskabelige Bibliotek
200014045243

Francis L. Macrina

454

Scientific Integrity

Text and Cases in Responsible Conduct of Research

THIRD EDITION
2005

Francis L. Macrina

Edward Myers Professor and Director
The John F. Philips Institute of Oral and Craniofacial Molecular Biology
Virginia Commonwealth University
Richmond, Virginia

KØBENHAVNS UNIVERSITETS BIBLIOTEK

ASM PRESS

Washington, DC

Contents

Contributors xi
Foreword xiii
Preface xvii
Acknowledgments xix
A Website Companion for *Scientific Integrity: Text and Cases in Responsible Conduct of Research*, Third Edition xx
Note to Students and Instructors xxi

chapter 1 **Methods, Manners, and the Responsible Conduct of Research** *Francis L. Macrina* 1
Overview • Scientific Misconduct • Responsible Conduct of Research • Conclusion • Discussion Questions • References • Resources

chapter 2 **Ethics and the Scientist** *Bruce A. Fuchs and Francis L. Macrina* 19
Overview • Ethics and The Scientist • Underlying Philosophical Issues • Utilitarianism • Deontology • Critical Thinking and the Case Study Approach • Moral Reasoning in the Conduct of Science • Conclusion • Discussion Questions • Case Studies • References • Resources

chapter 3 **Mentoring** *Francis L. Macrina* 39
Overview • Characteristics of the Mentor-Trainee Relationship • Selection of a Mentor • Mentoring Guidelines • Conclusion • Discussion Questions • Case Studies • References • Resources

chapter 4 **Authorship and Peer Review** *Francis L. Macrina* 61
Scientific Publication and Authorship • The Pressure to Publish • The Need for Authorship Criteria • Instructions to Authors • Guidelines for Authorship • Peer Review • The Workings of Peer Review • Being a Peer Reviewer • Emerging Trends and Policies • Conclusion • Discussion Questions • Case Studies • Resources

chapter 5 **Use of Humans in Biomedical Experimentation**
Paul S. Swerdlow **91**
Overview • Are You Conducting Human Subject Research? • The Issue of Informed Consent • Institutional Review Boards • The Institutional Review Board and the Informed Consent Issue • The Institutional Review Board and Expedited Review • Human Experimentation Involving Special Populations • The Health Insurance Portability and Accountability Act (HIPAA) • Fetal Tissue and Embryonic Stem Cell Research • Conclusion • Discussion Questions • Case Studies • The Declaration of Helsinki • References • Resources

chapter 6 **Use of Animals in Biomedical Experimentation** *Bruce A. Fuchs and Francis L. Macrina* **127**
Introduction • Ethical Challenges to the Use of Animals in Research • Practical Matters: Constraints on the Behavior of Scientists • Political Realities: Then and Now • Discussion Questions • Case Studies • References • Resources

chapter 7 **Managing Competing Interests** *S. Gaylen Bradley* **159**
Introduction • Conflict of Effort • Conflict of Conscience • Conflict of Interest • Managing Competing Interests • Conclusion • Discussion Questions • Case Studies • Resources

chapter 8 **Collaborative Research** *Francis L. Macrina* **187**
Overview • The Nature of Collaboration • A Syllabus of Collaboration Principles • Collaboration Models • Conclusion • Discussion Questions • Case Studies • References • Resources

chapter 9 **Ownership of Data and Intellectual Property**
Thomas D. Mays **211**
Introduction • Review of Ownership of Research Data • Rights in Tangible Personal Property • Trade Secrets • Trademarks • Copyrights • Patents • Patent Law in the Age of Biotechnology • Seeking a Patent • Conclusion • Discussion Questions • Case Studies • Author's Note • Resources • Glossary

chapter 10 **Genetic Technology and Scientific Integrity**
Cindy L. Munro **247**
Introduction • Genetic Screening and Diagnosis • The Human Genome Project • Manipulating Genes • Conclusion • Discussion Questions • Case Studies • References • Resources

chapter 1.
appendix .
appendix I.
appendix II.
appendix IV
appendix V
appendix V.

chapter 11 **Scientific Record Keeping** *Francis L. Macrina* 269
Introduction • Why Do We Keep Records? • Defining Data • Data Ownership • Data Storage and Retention • Tools of the Trade • Laboratory Record-Keeping Policies • Suggestions for Record Keeping • Electronic Record Keeping • Conclusion • Discussion Questions • Case Studies • References • Resources

appendix I **Surveys as a Tool for Training in Scientific Integrity** *Michael W. Kalichman* 297

appendix II **Student Exercises** 321

appendix III **Standards of Conduct** 333

appendix IV **Sample Protocols for Human and Animal Experimentation** 343

appendix V **Example of a U.S. Patent Specification** 373

appendix VI **Laboratory Notebook Instructions** 387

Index 393

Contributors

S. Gaylen Bradley, Ph.D.
Professor, Department of Pharmacology
Senior Associate Director of Research Affairs
Penn State College of Medicine
Hershey, Pennsylvania

Bruce A. Fuchs, Ph.D.
Director, Office of Science Education
National Institutes of Health
Bethesda, Maryland

Michael W. Kalichman, Ph.D.
Director, Research Ethics Program
& Adjunct Professor of Pathology
University of California, San Diego

Thomas D. Mays, Ph.D., J.D.
Counsel for Intellectual Property
Federal Trade Commission
Washington, D.C.

Cindy L. Munro, Ph.D., RN, ANP
Professor, Department of Adult Health Nursing
Virginia Commonwealth University, Richmond

Paul S. Swerdlow, M.D.
Associate Professor of Medicine and Oncology
Director, Program in Benign Hematology
Barbara Ann Karmanos Cancer Institute
Wayne State University, Detroit, Michigan

chapter 4

Authorship and Peer Review

Francis L. Macrina

Scientific Publication and Authorship • The Pressure to Publish • The Need for Authorship Criteria • Instructions to Authors • Guidelines for Authorship • Peer Review • The Workings of Peer Review • Being a Peer Reviewer • Emerging Trends and Policies • Conclusion • Discussion Questions • Case Studies • Resources

Scientific Publication and Authorship

PUBLICATION OF EXPERIMENTAL WORK accomplishes several things. In addition to reporting new scientific findings, it allows evaluation of results and places them in perspective against a larger body of knowledge. Published work also credits other scientists whose contributions and ideas have been built upon in the research. It also enables others to extend or repeat work by providing a description of experiments performed. Finally, the author byline attributes credit for the work and, equally importantly, establishes who accepts responsibility for it.

Scientists, their professional societies, and the publishers and editors of scholarly journals all agree that the determination of authorship is an important matter. In general, authors must contribute to the reported work in some way; what is recognized as an appropriate contribution varies, however. Defining the responsibilities of authorship looms as an even larger problem. Suppose a published paper contains an honest mistake that has a major effect on the paper's scientific message. It is determined that the mistake is attributable to one of the four coauthors on the paper. Are the other three authors responsible for the mistake as well? Or does their responsibility simply stop with an adequate explanation of why they could not have detected the mistake? If the "mistake" is the result of fraudulent behavior on the part of just one coauthor, are your answers to these questions still the same?

Historically, the scientific community has relied on rather informal, often unwritten, and sometimes vague or ill-defined criteria for determining authorship on scientific papers. That approach has not served science well.

It can breed misunderstanding, hard feelings, and confusion. But this climate began changing in the 1980s and 1990s and continues in sometimes revolutionary ways. We have seen wide-scale change as institutions, societies, editorial boards, and publishers seek to clarify, define, and even codify the criteria used to assign authorship and its responsibilities. Funding agencies have also entered the fray, putting forth both ideas and policies that have a novel impact on publication practices.

The Pressure to Publish

Publications are the stock in trade of the scientific researcher. In academic settings, publishing helps scientists win grants, promotions, tenure, higher salaries, and professional prestige. For these reasons, there is pressure to publish. Unfortunately, scientists may sometimes react to these pressures in ways that lead to irresponsible actions. The need for that "one more paper" to add to the progress report of a grant application (to get a grant award) or an employer's activity report (to get a raise) or the curriculum vitae (to get a job) creates pressure to publish. Scientific research is competitive, so there's a need to be "first." And establishing the priority of one's scientific contributions is accomplished through publication. Keeping research funding means being productive, and prestige in science is often associated with being on the cutting edge of the field. Papers also publicize research activities, allowing principal investigators to recruit new trainees and junior investigators to their groups.

The large number of scientific journals provides many options for submitting papers. Journal quality and reviewing standards vary, so there is always likely to be a place where research findings can be published. The pressures to publish have given rise to euphemisms that describe what sometimes happens in scientific publishing. "Salami science" refers to the publication of related results in "slices": data sets are split and published separately instead of being presented in a unified way. This practice increases the number of published papers from the same body of data, giving the impression of increased productivity. Another phrase used to describe a related practice is "the least publishable unit," the smallest amount of data that can be written as a manuscript and published. Some publications and editors may be contributing to these practices. Publication categories termed variously "Notes," "Short Communications," or "Preliminary Reports" accept brief reports of important findings that can stand on their own. When editors and reviewers do not heed their journal's policies, such brief publication formats open the door to the "salami slicers" and the "reductionists." The ethics of publishing data in a way that maximizes the number of papers is open to debate. Most would argue that it is not inherently wrong and that scientists must have the freedom to publish how and what they see fit. However, the fragmentary nature of such publications

sometimes makes them difficult to evaluate. They can mislead the reader and create confusion in the field by giving inappropriate emphasis to one piece of work. Finally, unjustified multiple publications put undue strain on the peer review process.

The Need for Authorship Criteria

Today in the biomedical sciences, single-authored research publications have become a rarity. Even at the most fundamental level—the training of students and postdoctoral fellows—the multiauthored paper is appropriate and expected. Interdisciplinary approaches mandate collaboration. This makes multiauthorship the norm, and there is no expectation that the number of coauthors has to be limited. The publication of genome sequences in recent years has aptly demonstrated this point, with scores and sometimes hundreds of authors' names comprising the bylines of such publications. But, no matter the number, authors on the byline of a paper all have a stake in their published work. Defining that stake can be elusive, however, without rational guidelines.

Scientists agree it would be wrong to include as an author on a paper someone who had made no experimental, technical, or intellectual contributions to the work. Similarly, if someone thought of and performed a key experiment and provided an interpretation of the results, authorship for that person would be obligatory. These extremes have never really been in question. But decisions on authoring scientific papers frequently fall in between these examples. And the responsibilities of individuals whose names appear on multiauthored papers are not always clear, although increasingly debated. "If you are willing to take the credit, you have to take the responsibility" is a much-used statement that is not so simple to deal with in every case of coauthored scientific publication. Many now believe that guidelines, if not policies, that deal with assigning authorship and defining responsibilities are needed.

The dimensions of authorship are being increasingly explored. For example, the number of publications on the subject of authorship criteria has jumped from a handful in the 1970s to hundreds in the 1990s. The titles of these papers speak of "spelling out authors' roles," "accountability," "new requirements for authors," and "irresponsible authorship." Some journals have featured multiple papers on the various aspects of scientific publication. Institutions and professional societies have implemented guidelines dealing with authorship and publication. Professional organizations and scholarly societies continue to study and make recommendations about authorship and publication practices.

Clearly, the tradition of written communication in science is being subjected to increasing study. The kind of change we can expect from this attention remains to be seen, but it is likely to be for the better as criteria and

practices are defined and clarified. Against this backdrop of introspection, this chapter reviews some of the commonly accepted standards of publication and authorship, including the process and responsibilities associated with the peer review of scientific publication.

Instructions to Authors

A good place for the novice author to begin learning about the standards for authorship is in the "Instructions to Authors" section of a scientific journal. These instructions are published regularly, sometimes in every issue but at least once in every volume or every year. Instructions to authors are now almost always found online at the journal's home page, making them instantly available to prospective authors. These instructions provide the details of manuscript preparation required by the journal, its general policies, and often its philosophy of publication. These latter points, although different from journal to journal, are indeed standards for publication. Sometimes these issues are reaffirmed after the paper is submitted; for example, they may be stated in the letter acknowledging receipt of the manuscript, in the acceptance letter, or in a note sent with the page proofs. Prospective authors should always read the instructions to authors before beginning manuscript preparation. In fact, consulting these instructions can assist in the decision on which journal to publish in. Journal publishers often use this space to state the kinds of research considered appropriate for publication. This information, along with perusal of the published material that appears in the journal, helps with the decision on where to submit a paper. In addition, it is helpful to seek the advice of experienced colleagues on where to publish.

Details of manuscript preparation

Instructions to authors contain essential information needed to prepare and submit the manuscript. Details on format, space constraints or word limitations, preparation of figures, use of abbreviations and symbols, and proper chemical, biological, and genetic nomenclature are found there. For information on symbols and nomenclature, many journals use various authoritative reference books or guides as their accepted standards. Instructions to authors often contain housekeeping details such as how many copies to submit, where to mail the manuscript, and the cost of page charges. Finally, some journals provide guidance on the preparation of the various sections of the scientific paper: the abstract, introduction, materials and methods, results, and discussion. Such guidance is useful to the novice writer. Reading the journal's guidelines on how to prepare these sections is preferable to trying to deduce them from reading papers published in the journal (although that can help, too).

Authorship

Increasingly, journals provide some guidance on the definition of authorship and its responsibilities. The words ultimately come down to the same two issues in the majority of examples. First, an author has to make a significant contribution to the work. Most statements like this leave plenty of room for interpretation and thus are flexible (a trait favored by some and opposed by others). Second, statements defining authorship often mention that all authors on a manuscript take responsibility for its content. Some statements indicate that all of the authors consent to its submission, or that they all have read the manuscript. Some journals require letters of submission signed by every coauthor. Others limit the number of names that may appear in the paper's byline.

Some journals now require that the contributions of all coauthors be described in the paper, with this information usually published as a footnote. Such contributorship models may list author-associated activities like formulating hypotheses, experimental design, writing and critical editing, data collection and processing, analysis and interpretation, and literature review and citation. The identification of the author or authors who take responsibility for the integrity of the work as a whole is sometimes encouraged (so-called guarantors of the work). The expectation is that these models remove much of the ambiguity about the contributions of authors. This is arguable on the grounds that such disclosure does not allow assessment of the quality and quantity of contribution and is compounded by the usual brevity of description (e.g., "data acquisition"), which may add rather than remove ambiguity. On balance, the contributorship model is useful and meritorious because it demands that investigators who have a stake in the research be proactive in developing and defending the basis for their authorship.

Copyright

A usual condition of manuscript acceptance for almost all scientific journals is that the authors assign the copyright to the publisher (see chapter 9). Usually, the senior author (sometimes called the corresponding author) is empowered to do this for all the coauthors. Also, many journals require the authors to obtain permission to use any copyrighted material that is included in their manuscript, e.g., a diagram from a previously published paper. This is usually a formality that involves writing to the publisher who holds the copyright for the work to be included and describing its intended use. Many publishers have forms that can be completed in lieu of a letter. The copyright permission transaction can be conducted electronically in many cases.

Manuscript review

Matters relating to the peer review of the manuscript often are found in the "Instructions to Authors" section. Some journals allow authors to suggest the names of impartial reviewers, either ad hoc referees or members of the editorial board. This helps the editors do their job, and it is wise to take advantage of the opportunity. Who qualifies as an impartial reviewer? Opinions vary, and criteria are subjective. Often excluded as impartial reviewers are (i) people at the author's institution, (ii) people who have been associated with the author's laboratory, and (iii) the author's collaborators or coauthors at other institutions. Individuals in the latter two categories are considered in view of the time that has elapsed since the author's last interactions with them.

Often a description of the peer review process is found in the instructions to authors. The process also may be described in the letter or card sent acknowledging receipt of the manuscript. Authors need to read about this process and know how it works. It can vary significantly for different journals. Understanding the process helps authors in dealing with the manuscript during peer review. The typical path of a manuscript through the review process is discussed later in this chapter.

Prior publication

In 1968, the Council of Biology Editors (now called the Council of Science Editors) defined a "primary scientific publication" as the following:

> An acceptable primary scientific publication must be the first disclosure containing sufficient information to enable peers (1) to assess observations, (2) to repeat experiments, and (3) to evaluate intellectual processes; moreover, it must be susceptible to sensory perception, essentially permanent, available to the scientific community without restriction, and available for regular screening by one or more of the major recognized secondary services (e.g., currently Biological Abstracts, Chemical Abstracts, Index Medicus, Excerpta Medica, Bibliography of Agriculture, etc., in the United States and similar services in other countries).

Despite this and similar definitions, agreeing on what qualifies as prior publication is arguable to some. There is ambiguity when considering, for example, papers published in monographs (invited short papers or meeting proceedings). It is not easy to determine how "readily available" a source may be. How many copies of a monograph have to be sold or distributed to qualify as available? If all copies of the monograph have been distributed in the United States, is it acceptable to submit essentially the same work to a journal published in Europe? Some argue that original work published in conference reports, symposium or meeting proceedings, or equivalent monographs is by definition preliminary owing to considerations of format and space. Often methods cannot be fully

described, and such work is usually not subjected to peer review. Self-deception may be at work in these arguments, however. Scientists generally agree that it is wrong to publish the same material as a primary publication in two different places. Using that philosophy as a guide is highly recommended.

Unpublished information cited in manuscripts

Some journals require proof of permission to cite the unpublished work of others. Information provided by a colleague as a "personal communication" may require a letter granting permission. The same is usually true for preprints or submitted manuscripts provided by your colleagues. This practice is increasing among publishers of scientific journals. Although a colleague may have provided a manuscript that has been submitted for publication, she may not feel comfortable allowing that work to be cited in another paper before she knows that hers is accepted. By formally asking her permission, any prospect of misunderstanding is eliminated.

In the case of the author's unpublished work—"in press" or "submitted" manuscripts—an increasing number of journals require that copies of such manuscripts accompany the new submission so that they can be used if needed during peer review.

Sharing research materials

In natural science and biomedical journals it has become standard for publishers to include statements about sharing research materials. This includes cell lines, microorganisms, mutants, plasmids, antibodies, and other biologicals and reagents. There are usually conditions stated for the release of such materials. For example, materials must be available at cost (e.g., preparation and shipping), they must be requested in reasonable quantities, and they must not be used for commercial purposes. Scientists also usually request materials from the authors of the publication in which the material was initially described. For example, it is not acceptable to request a bacterial strain from a third party, even though it may be convenient to do so. A mutant needed for work in Chicago may have been constructed by a scientist in Japan, but a colleague in a nearby city already has it. It is not appropriate to ask the stateside colleague to provide the mutant. Ask the Japanese investigator who made it and published the results. At the very most, you could suggest that he allow you to get a culture from your conveniently located neighbor.

Also included in many author's instructions is the request that authors properly deposit specialized data, e.g., nucleic acid sequences and X-ray crystallographic data, in appropriate databases. Sharing research materials and proper deposition of results into databases are often listed as conditions of acceptance for the paper.

Conflict of interest

Sometimes scientific journals ask authors to disclose their financial associations with companies whose activities might be affected by the results of the paper. If the paper is accepted, how this disclosure is presented is usually handled on a case-by-case basis. The potential conflict-of-interest disclosure is likely to become a more prominent issue as research sponsored by the biotechnology industry continues to increase in academic institutions and in noncommercial research institutes. Thus far, such language in author's instructions has been found primarily in biomedical journals that publish research with clinical implications. Other related issues undoubtedly will have to be explicitly addressed in the future. For example, what about parallel conflicts involving members of editorial boards who serve as reviewers for such papers? What about editors themselves who may have financial associations with companies whose activities may overlap with the content of journal articles? How can such issues be monitored, and how are conflicts handled when they are identified? There are no ready answers, but the need for dialogue, careful consideration, and the development and implementation of policies is apparent.

Miscellanies

A handful of journals now include guidance on electronic images submitted for publication. Specifically, authors must disclose whether an image has been subjected to significant electronic manipulation. The specific nature of the manipulations must be noted in the figure caption or in the "Materials and Methods" section of the paper.

Some journals also include policies on the handling of disputes once papers are published. Occasionally, journals are explicit about the option of having their editors examine original data in the process of dispute resolution. In addition, many journals describe policies for publishing corrections, errata, or retractions of papers.

Guidelines for Authorship

In seeking the definition of authorship, what is the test for telling the difference between "earned authorship" and "honorary authorship"? Scientists generally hold the former to be right and the latter wrong, but there's a continuum between the two. Making decisions along that continuum is difficult to do when arguments still persist over the definitions of the ends—the unqualified acceptable and unacceptable ways. There seems to be considerable agreement on what is unacceptable. However, there can be great differences of opinion on what earns someone the right to have his or her name in the author byline. Although some journals have provided guidance on defining authorship and its responsibilities, this usually

has been done with sweeping statements that afford broad interpretation. Usually such broad-based guidance is of limited value to the novice writer or trainee.

The answers to questions about authorship and its responsibilities must come from the scientific community. In recent years, these answers, or at least attempts at making them, have come from the institutions in which scientists practice. Some institutions now publish guidelines on the meaning and definition of authorship. In addition, there is an increasing body of literature that addresses the subject. A sampling of these writings, some of which include publication and authorship guidelines, may be found in the "Resources" section.

Following is a review of the general points often covered in the writings on authorship. Authors need to understand and abide by relevant guidelines. Consider the topics covered here to be a general substrate for thinking about authorship. Keep in mind that the context is publication in the biomedical sciences.

The senior author

An often-used term is that of "senior author" (sometimes "primary author"). Guidelines often define this person as the principal investigator, leader of the group, or laboratory director. If the byline of a paper lists a faculty mentor along with two of her predoctoral trainees and one postdoctoral trainee, then the mentor is the senior author. The senior author may be the first author listed in the byline. Most agree that the first author is defined as having played a major role in generating the data, interpreting the results, and writing the first draft of the manuscript. In many cases, however, the first author and the senior author are different. When this is so, it is customary for the senior author's name to be last in the byline. Sometimes more than one of the authors has senior status. Most of the time it is still possible to define one of them as the senior author of the paper, based on the respective contributions of the rest of the coauthors (e.g., in which senior author's lab the work was done). If not, it is possible for senior authorship to be shared; this designation and the position of the names of the senior authors in the byline should be decided by their mutual consent.

Responsibilities of the senior author

Guidelines often vest senior authors with overarching responsibilities. What follows is an amalgamation of the typical responsibilities listed in several documents from universities and research institutions.

The senior author, along with the first author, decides who else will be listed as coauthors. General criteria for making these decisions are discussed below. The senior author is responsible for notifying all coauthors

of this decision and for facilitating discussion and decision making about the order of appearance of the coauthors' names in the byline.

The senior author, usually with the help of the first author and sometimes other coauthors, decides on the people to be listed in the "Acknowledgments" section of the paper. The senior author should notify the individuals to be acknowledged. The senior author also is responsible for listing in the acknowledgments all sources of financial support for the work. In short, the senior author is responsible for appropriately acknowledging all contributions to the work reported in the paper.

Senior authors review all data contained in the paper and, in doing so, assume responsibility for the validity of the entire body of work. This assertion, which is commonly being written into institutional guidelines, presents problems in regard to specialized work that may be outside the senior author's area of expertise. In such cases, a suggested way of handling this is for the senior author to gain a reasonable understanding and verification of the data from the appropriate coauthor. Still, this problem persists as interdisciplinary research abounds and researchers from highly technical and specialized fields collaborate and copublish their results. Nonetheless, some of the guidelines in effect today are very specific on this point: the senior author must "understand the general principles of all work included in the paper."

The senior author has a responsibility to facilitate communication among coauthors during the preparation of the manuscript. This means reviewing raw data and discussing new ideas for additional work. It certainly means reaching agreement on the part of all coauthors as to interpretation of results and conclusions.

The senior author should be able to describe the role and contributions of all coauthors in the work. At some institutions, doing this in writing is urged or even required, and the documentation is retained in departmental files. Also in this vein, some institutions require a signed document from coauthors indicating their approval of the manuscript and their permission to submit it. As mentioned above, some journals now require that the letter covering the submitted manuscript indicate essentially the same thing, and the letter must be signed by every coauthor.

The senior author makes sure that the logistics of manuscript submission are properly followed. Such things as manuscript format and related material and local editorial review (if required) are included here. The senior author is also responsible for all dealings with the publisher. This would include things like correspondence, execution of copyright assignments and authorship agreement forms, and, where appropriate, financial matters such as page charges and reprint costs.

The senior author coordinates and oversees the responses to the peer reviewers' comments if the manuscript has to be revised. He or she is

responsible for involving the coauthors in this process as appropriate and for seeking the approval of all coauthors to submit the revised manuscript. The senior author is responsible for acting on and honoring requests to share materials from the research once the paper is published. The senior author is responsible for coordinating and making responses to general inquiries or challenges about the work. The senior author assumes responsibility in dealing with the publication of corrections, errata, or retractions. This includes coordinating preparation of such items by seeking the comments and agreement of all coauthors. Finally, the senior author is responsible for the appropriate retention and storage of all data used to prepare the manuscript.

The first author

The first author is the author whose name appears first in the byline of the paper. This person may also be called the principal author (a confusing term in some documents because the senior author is usually a principal investigator). As mentioned above, the first author is the person who participated significantly in the work by (i) doing experiments and collecting the data, (ii) interpreting the results, and (iii) writing the first draft of the manuscript.

The submitting author

The submitting author is usually the author who sees the manuscript through the submission process, e.g., letter writing, coordinating responses to the editor, responding to peer review comments. Sometimes this person is called the corresponding author. This is usually the senior author, but it can be the first author. For example, a mentor (senior author) may want his postdoctoral fellow (first author) to gain experience in dealing with the peer review process. It should be remembered that certain responsibilities will fall on this author (see above). Many publishers indicate the submitting author on the first page of the published article. The responsibilities of the senior author with respect to correspondence after publication will then fall on the submitting author. When the submitting author and the senior author are not the same person, there should be a clear understanding of how follow-up correspondence related to the manuscript will be handled (e.g., requests for biologic materials).

Other coauthors

Coauthors whose names appear between the first and last author in the byline of a paper are usually determined by the senior author and the first author. The order of these coauthors can be based on the importance of their

contributions to the work in descending order from the first author. Decisions on authorship need to be made before the paper is written. It may be appropriate to change the order of the authors as the manuscript preparation progresses. The senior author and the first author should take the lead in any decision to revise author order, but such decisions should involve all the coauthors. Sometimes journals require that any change in authorship of a paper under peer review be accompanied by a letter of approval signed by all of the coauthors.

What counts toward authorship

Authorship encompasses two fundamental principles: contribution and responsibility. An author must make a significant intellectual or practical contribution to the work reported in the paper. With such authorship goes the responsibility for the content of the paper. By keeping such concepts simple, the qualitative and quantitative aspects of these contributions and the precise nature of the responsibilities are left open to interpretation. This is preferred by many in the scientific community. In any event, the articulation of authorship contributions and responsibilities by institutions provides clarity that aids both the seasoned and the novice author.

The meaning of authorship has been presented in a variety of ways. Significant contributions are frequently described as those that have an effect on the "direction, scope, or depth" of the research. They have also been stated in terms of "conceptualization, design, execution, and/or interpretation" of the research. The development of necessary methodologies and data analysis essential to the conclusions of the project are also sometimes listed as contributions that justify authorship. Sometimes the language is specific, and contributions to the project are linked to having a "clear understanding of its goals." This leads to the issue of responsibility. Some have addressed this issue in defining authorship by invoking the need "to take responsibility for the defense of the study should the need arise" or "to present and defend the work in context at a scientific meeting." The challenge of coauthor responsibility where disparate contributions have been made was addressed in one case by saying that exceptions to this rule will need to be made when "one author has carried out a unique, sophisticated study or analysis." In other words, in certain collaborative studies, it may not be possible for every author to be able to rigorously present and defend all aspects of the work.

The International Committee of Medical Journal Editors (ICMJE) has published requirements for manuscript publication and has been updating them for over 2 decades. At present they are used by several hundred medical and biomedical journals. Many journals simply state that they use the ICMJE requirements and refer to them in their published or online forms. Others cite ICMJE passages verbatim in their instructions to authors. In

such cases, the ICMJE guidance on authorship credit is often presented as a direct quote: "Authorship credit should be based on 1) substantial contributions to conception and design, or acquisition of data, or analysis and interpretation of data; 2) drafting the article or revising it critically for important intellectual content; and 3) final approval of the version to be published. Authors should meet conditions 1, 2, and 3."

What does not count toward authorship

In many guidelines, naming the contributions that do not merit authorship has been as helpful as naming those that do. Merely providing funding for the work, or having the status of group or unit leader, does not alone justify authorship. Neither does providing lab space or the use of instrumentation. Finally, doing routine technical work on the project, providing services or materials for a fee, or editing the manuscript are not in themselves sufficient justification for authorship.

Acknowledgments

The "Acknowledgments" section of a scientific paper is typically described in guidelines as being reserved for those people whose contributions to the work do not meet the criteria established for authorship. This might include someone who provided needed technical help but did not have a full appreciation of the experimental work. Or it might be someone who provided writing or editorial assistance but participated in no other aspect of the work. The ICMJE takes this a step further and recommends the "Acknowledgments" section as the place to include individuals who have contributed "materially" to the work but whose contributions do not justify authorship, e.g., "scientific advisors" or "clinical investigators." The ICMJE recommends that written permission be obtained from anyone mentioned in this section, as readers are likely to infer their endorsement of the data and conclusions by virtue of their acknowledgment.

Peer Review

Many scientists are called on to review manuscripts. This happens in two ways. First, scientists may be appointed as members of editorial boards of scientific journals, in which case their duties as reviewers are formalized. Editorial board members regularly receive papers to review, and their names appear in each issue of the journal designating them as reviewing editors, editorial board members, or an equivalent term. Second, scientists may be asked to be ad hoc reviewers. In this case, they receive papers from editors to review and are asked to evaluate them as a courtesy. Usually, ad hoc reviewers are acknowledged in the last journal issue of the year. Many scientific journals rely heavily on the services of ad hoc reviewers.

Eigil Lego Andersen

Fra: worldscientific-bounces@mail6.wspc.com på vegne af worldscientific@mail6.wspc.com
Sendt: 8. september 2014 08:04
Til: Eigil Lego Andersen
Emne: Bestseller: Promoting Research Integrity in a Global Environment
Vedhæftede filer: ATT00001.txt

To ensure email delivery to your inbox, please add us to your address book or your safe list.

Share this title

Or embed the code
 Promoting Research Integrity in a Global Environment

New Titles in Social Sciences

Promoting Research Integrity in a Global Environment

2011

edited by **Tony Mayer** *(Nanyang Technological University, Singapore)* & **Nicholas Steneck** *(University of Michigan, USA)*

Globalisation has become a rewarding but challenging fact of life for scientific and scholarly researchers. Intellectually, they work with shared understandings of their areas of research and research methods. Professionally, responsibility and best practices are subject to many different rules and standards that vary across disciplines, countries, and cultures.

25% off | Buy Now

HC: ~~US$59 / £39 / S$59~~ US$44.25 / £29.25 / S$44.25
EB: ~~US$44 / £29 / S$44~~ US$33 / £21.75 / S$33

Discount code: **WSBEST25**
till 15 September 2014

Free Sample Chapters!

- **Table of Contents (280 KB)**
- **Introduction (46 KB)**
- **Section II: Research Integrity Structures (422 KB)**
- **Section III: Research Misconduct (86 KB)**

People who read this title were also interested in:

SECTION III

RESEARCH MISCONDUCT

INTRODUCTION

As countries increase their emphasis on research, the need to conduct investigations of reported problems is likely to grow. This requires clear definitions of unacceptable behaviour, known more commonly as "research misconduct", a task that is not as simple as one might expect. The opening paper in this Section by Fanelli illustrates this point with a description of the legal and scientific battles in the US over a definition. In the end, in 2000, the US Office of Science and Technology Policy adopted a narrow, legalistic definition focused on three sets of behaviour: "fabrication, falsification and plagiarism" (FFP), ignoring other questionable behaviour that was covered in previous policies. Other countries have adopted similar definitions, particularly those whose policies are based on quasi-judicial structures. Where differences in policy have emerged, it is often over the issues of "intentional" vs. "non-intentional" acts. The Lomborg case in Denmark has helped crystallise thinking about the intentionality of misconduct and questionable practice. In Denmark, this resulted in the addition of "undue misrepresentation of a person's scientific work and/or scientific results" in the definition of misconduct. Fanelli closes his analysis with a call for broader definitions, to include not only the presumed "black and white" FFP but also other grey areas that can undermine both the reliability of the research record and trust in research.

Vaux, in the Conference Keynote Address, took as his theme, two aspects of integrity — the integrity of the research record and the integrity of the individual researcher. With regard to the research record, Vaux contends that there has been an alarming growth in publication bias towards positive results, especially in the life sciences. This growth is a matter of concern that needs to be addressed by the research community and the scientific publishing world. Vaux also offers several examples that suggest that the integrity of the research record is also adversely impacted by carelessness or incompetence. This should be considered separately from the numerous cases of misconduct. Vaux stresses that these shortcomings, however they originate, need to be corrected. Detection in these cases requires the vigilance of readers/researchers to identify errors so that they can be corrected. Vaux feels that it is the duty of the readers/researchers to take

appropriate action to correct the record. This has implications for the individual researcher and her/his responsibilities.

Martin, in his fascinating account of a serial plagiarist, questions whether self-policing really works. This tale of plagiarism illustrates five points: (1) research misconduct occurs in many disciplines, in this case, the social sciences, (2) plagiarism is not a "victimless crime", a stance taken by some people. There are many who can claim to be victims from the events described, (3) self-policing can totally break down due to the inadequacies in the peer review system. This has also been shown in other cases, most notably the Schoen case at the Bell Laboratories, (4) even when self-policing works, it can take many years for this to occur, thus wasting precious time and resources, and (5) sometimes, those who embark on or drift into misconduct find it very difficult to stop. As the proverb says, "one lie may lead to another."

The final contributions in this section, by Kruglyakov and Cuellar respectively, address profound problems of political structures in their own countries (Russia and the former Soviet Union in one case and Mexico in the other) in relation to research integrity. The message is clear. Research can only flourish within open government structures and when a culture of transparency prevails. As we can probably all attest, these two countries are not the only ones given to secrecy. It demonstrates, especially in the Russian example, that there is a need, when enforcing research integrity, for scientifically literate political elites coupled with transparent and independent research processes, especially in relation to funding.

Together, these papers call for common and broad standards of research responsibility that cover not only individuals and research institutions but extend more widely to academic and political governance, if researchers are to win and maintain public trust in and support for research worldwide.

CHAPTER 14

THE BLACK, THE WHITE AND THE GREY AREAS: TOWARDS AN INTERNATIONAL AND INTERDISCIPLINARY DEFINITION OF SCIENTIFIC MISCONDUCT

Daniele Fanelli

A global consensus on what constitutes good and bad research practice would seem easy to achieve — after all, if the laws of nature do not change across nations or fields of research, why should the criteria to investigate them change? In practice, however, this objective has proven to be elusive and complex. The definition of research misconduct, in particular, has been the subject of heated debates and frequent revisions in most countries that have adopted one. Reflecting on such debates, some scholars have doubted whether an agreement on such matter is at all possible, and worth the effort [1]; others, however, have simply proposed new approaches to overcome the obstacles [2, 3]. Although scepticism is sometimes expressed even in international reports (e.g. [4]), all recent global initiatives, including this Second World Conference on Research Integrity, call for at least an harmonisation of principles and/or for agreements between international collaborators at the start of each research project, [5–7].

Why is unification desirable? Research is increasingly international and interdisciplinary [3–5]. Yet, institutions in many countries either have different definitions or lack them altogether [3, 7–9], and scholars in different disciplines might have different standards of research practice [10] or even hold different beliefs about objectivity and the possibility to distinguish facts from values [11]. These latter differences in beliefs are a matter of philosophical debate, which can only be resolved through academic research. The other differences, however, are not, and smoothing

them out would bring several advantages. It would facilitate investigations in international contexts, including when researchers accused of misconduct relocate to a new country [12]. It could be used as a template for fields and countries that currently lack any official definitions [3]. It would provide a universal standard for education of the responsible conduct of research, which would harmonise the quality of scientific results and increase the trust between researchers in different countries and communities [7]. It would benefit scientific research on the causes and remedies of misconduct itself, by bringing greater clarity and consistency of concepts [7].

How far are we from reaching an agreement? What are the practical obstacles that we currently face? In this paper, I will first overview how research misconduct has been defined, over the years, in different countries. This will help to illustrate the essential terms of the debate. I will then compare some of the most recent definitions given in different countries, to illustrate the current diversity, discuss its causes and suggest possible ways forward.

1 THE DEBATE IN THE US AND OTHER COUNTRIES

The contemporary debate on defining research misconduct famously ignited in the early 1980s in the USA. Following a series of scandals and political initiatives, in 1986, the Public Health Service published its first official definition of misconduct: "(1) serious deviation, such as fabrication, falsification or plagiarism, from accepted practices; (2) material failure to comply with federal requirements affecting specific aspects of the conduct of research (e.g. the protection of human subjects and animal welfare in labs)" [13].

The above definition was criticised for being too vague and for not making a clear distinction between intentional and unintentional acts. Following a series of public hearings and discussions, the PHS redefined misconduct in 1989 as: "fabrication, falsification, plagiarism (FFP), or other practices that seriously deviate from those that are commonly accepted within the scientific community for proposing, conducting, or reporting research. It does not include honest error or honest differences in interpretations or judgements of data." This definition solved the problem of intentionality by excluding honest mistakes, but was only formally less vague than the previous one. Although it set a standard that many countries are still adopting today (e.g. Norway, as explained below), in the USA it was criticised for at least three reasons. First, it does not specify the behaviours that

are unacceptable, thus infringing the fundamental legal right to know in advance those activities that are proscribed [14]. Second, it could potentially include, and therefore hamper, the most pioneering and creative research, which by definition goes beyond what are "commonly accepted" practices [13–15]. Third, it opened the doors to virtually all forms of misbehaviour, including those not strictly related to research. This definition was the basis, for example, for an allegation of sexual harassment, which critics considered a "preposterous and appalling application of the definition" [14].

A new standard in the US was set in 1992 by a joint panel by the National Academy of Sciences (NAS), the Institute of Medicine and the National Academy of Engineering, who in a consensus report introduced important novelties. Misconduct was limited to "fabrication, falsification, or plagiarism, in proposing, performing, or reporting research", with falsification meaning "changing data or results". Any other misbehaviour fell into the category of "Questionable Research Practices" (henceforth indicated as QRP, as opposed to FFP), for which there was no consensus "as to the seriousness of these actions nor [...] on standards for behaviour in such matters". This category included behaviours such as guest authorship, withholding research information, and misuse of statistics to enhance the significance of research findings [15]. Although other, completely different approaches to defining misconduct were later proposed (e.g. "misrepresentation, misappropriation and interference" by a Commission on Research Integrity in 1995 [16]), the current US federal definition matches the NAS 1992 narrow "FFP" definition, and makes no mention of its QRP category. Its definition of falsification, however, includes a wider range of misbehaviours (i.e. "manipulating research materials, equipment, or processes, or changing or omitting data or results such that the research is not accurately represented in the research record") [17].

The US federal definition of misconduct might be considered the most narrow, legalistic and clear-cut definition adopted by any country. Yet, its clarity and precision are more apparent than real. A finding of misconduct in the US requires evidence of "a significant departure from accepted practices of the relevant research community" and that "the misconduct be committed intentionally, knowingly, or recklessly" [17]. Therefore, the old problem of defining consistently and objectively what a "serious" deviation entails has not gone away. Nor have other problems, for example in deciding when one can be held responsible for others' actions. The many ambiguities and confusion that this definition creates, both scientifically and legally, are continually being discussed [18].

Definitions of misconduct in some countries have undergone, over the years, a similar narrowing to that occurred in the USA. In Norway, for example, the National Commission for the Investigation of Scientific Misconduct had, in 1994, a very broad definition: "all serious deviation from accepted ethical research practice in proposing, performing, and reporting research" [19]. Thirteen years later, with the establishing of a new body, the National Commission for the Investigation of Scientific Misconduct, the definition was revised and aligned to USA's 1989 standard, i.e . "falsification, fabrication, plagiarism and other serious breaches of good scientific practice that have been committed wilfully or through gross negligence when planning, carrying out or reporting on research [20].

In other countries, however, the debate evolved in the opposite direction, with the definition of misconduct being broadened. In Finland, for example, the National Research Ethics Council, in 1994, was concerned with "the presentation to the scientific community of fabricated, falsified or misappropriated observations or results, for example in a presentation held in a scientific meeting, a manuscript written for the publication or a research-grant application [...]" [19]. In 2002, the definition was revised and became much broader and articulated (too long, in fact, to be accurately quoted here). It includes two categories: "fraud" and "misconduct". The former corresponds to FFP, the latter is even broader than USA's QRP category, because it includes forms of carelessness and negligence (i.e. "negligence in referring to earlier findings", "careless, and hence misleading, reporting of research findings and the methods used", "negligence in recording and preserving results", etc.) [21]. Indeed, the Finnish definition only explicitly excludes "honest differences in interpretations or judgments of data" and says nothing to exclude honest errors, setting the minimum level of intentionality very low.

Ultimately, it seems that the "evolutionary history" of misconduct definitions has been different in every country. As a final example, we can take Denmark, one of the first European countries to establish a national body dedicated to misconduct investigations. The Danish Committees on Scientific Dishonesty, in 1992, defined misconduct as "intention or gross negligence leading to falsification or distortion of the scientific message or a false credit or emphasis given to a scientist" [19]. This definition was expanded in 1998 to "actions or omissions in research which give rise to falsification or distortion of the scientific message or gross misrepresentation of a person's involvement in the research", including "consciously distorted reproduction of others' results", and "consciously distorted interpretation of results and

distortion of conclusions" [22]. On the basis of this broad definition, in January 2003 the DCSD judged the political scientist Bjørn Lomborg guilty of "objective" scientific misconduct ("objective" meaning that the intention to deceive was not proven) because of alleged bias and imprecision in his controversial book "The Skeptical Environmentalist". This ruling attracted severe criticisms from parts of the academic community, and called for a reexamination of DCSD's criteria and procedures [23, 24]. In the meantime, inspired by the Lomborg case, Danish academics started to use misconduct allegations as a rhetorical weapon against controversial research done by colleagues [25].

In clear analogy to the US debate, the working group set up by the Danish Research Agency criticised the DCSD's definition because it combined intentional and possibly non-intentional acts, and because it used vague terms and concepts like "distortion" and "scientific message". It was also emphasised how even apparently clear-cut concepts like "fabrication and construction of data" cannot be applied with the same criteria across all disciplines [26]. The Danish definition of scientific dishonesty thus returned to a more standard, but still relatively broad "intentional or grossly negligent conduct in the form of falsification, plagiarism, non-disclosure or any similar conduct involving undue misrepresentation of a person's own scientific work and/or scientific results", with interpretative biases being considered misconduct only when "undisclosed" [22]. A new amendment to the law has endorsed an even more concise and standard definition: "falsification, fabrication, plagiarism and other serious breaches of good scientific practice that have been committed wilfully or through gross negligence when planning, carrying out or reporting on research", although this is then followed by the usual, comprehensive list of misbehaviours [27].

2 THE BLACK, THE WHITE AND THE GREY AREAS

Even though definitions have evolved in different ways in each country, the debates underlying these changes have taken place along the same two main lines of contention. One line is concerned with how many behaviours the definition should include. At one extreme, we have the very narrow FFP approach, which is supposed to coincide with undeniably "black" areas of scientific practice. Many definitions, however, are conceptually open to include any potential breach of integrity, thereby embracing the "grey areas" of research conduct. Whether open or closed, definitions might also

include unethical behaviours not strictly linked to research practices, thus entering "white areas" of generally unethical behaviour, which few people would contest but many might wish to keep separate from the issue of research misconduct. The second line of contention is concerned with the minimum level of intentionality — the equivalent of what in criminal law is the *mens rea* (Latin for "guilty mind") of the offender. Although legal systems vary considerably in the levels of culpability and the criteria to distinguish them, in the context of research misconduct three basic categories can be recognised: intentional acts (i.e. done with the intention to deceive), grossly negligent acts (i.e. done in "reckless disregard for the truth" [16]), and careless or negligent acts (i.e. which discard "the standards of a reasonable, normal person" [25]).

If we now look in detail at some of the definitions currently adopted in different countries by various institutions, we see some common features but also a considerable diversity, both in broadness and in level of intentionality (Tables 1 and 2, respectively, which indicate presence/absence of specified elements within each definition). All definitions share a "core" of misbehaviours corresponding explicitly or implicitly to FFP, but then usually go beyond this by having an "open" definition and/or specifying additional misbehaviours of various kinds (Table 1). Similarly, all definitions presumably include wilful acts of misconduct (although they do not necessarily specify this), but most go beyond and explicitly include or exclude other levels of intentionality, in different combinations (Table 2).

Where does this diversity come from? Ethical analyses agree that part of the explanation lies in different goals that the definitions are set to achieve. When the goal is to hold researchers accountable for fraud, then a narrow, closed definition is preferred. If, however, the goal is to promote responsible research, foster research integrity, or protect the scientific literature from false and biased findings, definitions must enter the grey areas, and therefore should be broader and have lower intentionality thresholds. Moreover, if the aim is to promote higher ethical or political values, then definitions will go beyond research practice and enter the "white" realm of generic ethical values [27–29]. Given the diversity of national approaches and structures currently in place to address misconduct (i.e. some have national bodies with investigative powers, others have national bodies with purely advisory roles, others have only institutional offices, etc.), it seems logical to expect a parallel diversity of definitions. However, this cannot fully explain national differences, because countries with similar systems (e.g. Denmark

Table 1

source	[29]	[30]	[31]	[27]	[21]	[32]	[33]	[34]	[35]	[36]	[37]	[38]	[17]
other		x	x	x	x	x	x	x		x	x		
exploiting students or subordinates													
harming human or animal subjects	x												
bad mentorship						x							
personal abuse								x					
financial misconduct	x	x											
withholding information or materials		x									x		
abusing power as a peer reviewer							x				x		
favouring misc./hampering investigations	x										x		
misrepresenting professional credentials								x					
mismanaging/not preserving data					x	x					x		
not following approved protocols	x							x				x	
duplicate publication		x	x		x		x						
mismanaging conflicts of interest	x		x			x	x						
biased interpretation of results			x	x	x			x			x		
sabotaging others' research		x	x		x						x		
misrepresenting others' research			x		x		x	x			x		
misuse of statistics				x	x			x		x	x		
ghost-guest authorship	x	x	x			x	x	x			x	x	
selective reporting			x	x	x		x	x		x	x		x
open definition	x	x		x	x			x	x	x	x	x	
fabrication and/or falsification and plagiarism	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
institution	NHMRC et al.	CAS	CESHE	DCSD	TENK	INSERM	ICMR	KNAW et al.	NCISM	EGISRM	SAAS	UKRIO	PHS
year	2007	2009	2007	2009	2002	1999	2006	2001	2007	2004	2003	2009	2005
country	AU	CN	CR	DK	FI	FR	IN	NL	NO	SW	CH	UK	US

Table 2

country	year	institution	intentional	grossly negligent/reckless	negligent	excludes honest errors	excludes differences in opinion	source
AU	2007	NHMRC et al.	x	x	x	x[1]	x	[29]
CN	2009	CAS				x	x	[30]
CR	2007	CESHE	x			x	x	[31]
DK	2009	DCSD	x	x				[27]
FI	2002	TENK		x	x		x	[21]
FR	1999	INSERM	x	x	x		x	[32]
IN	2006	ICMR						[33]
NL	2001	KNAW et al.	x		x			[34]
NO	2007	NCISM	x	x				[35]
SW	2004	EGISRM			x			[36]
CH	2003	SAAS	x		x			[37]
UK	2009	UKRIO						[38]
US	2005	PHS	x	x		x	x	[17]

[1]The Australian definition potentially includes errors, but specifies that "Research misconduct [...] may not include honest errors that are minor or unintentional".

and the USA, both with national investigative bodies) have rather contrasting definitions.

Another shaping force in misconduct definitions are the underlying beliefs about the capacity of research communities to self-correct and self-police, and beliefs about the level of control that society should exert on research [2]. The latter are obvious in the "white area" type of definitions, which explicitly aim to keep science within predetermined ethical, social or even political borders. Narrow definitions, on the other hand, express a strong belief in academic independence and self-regulation. Indeed, as we have seen, one of the main criticisms moved against "open" definitions is that they might discourage pioneering research. Although there is no recorded case of novel research being treated as misconduct in the USA [16, 28], the Danish experience suggests that such risks do exist. The Lomborg case in Denmark, moreover, revealed how the criteria for "good" research practice and the mechanisms of self-correction and self-policing can differ dramatically between disciplines.

A third, and perhaps neglected, factor that might complicate matters further is purely linguistic. In some cases, different words are used to express the same concept. This is typically, but not exclusively, a problem of translation. The English language, for example, clearly distinguishes between "ethics" and "integrity" [1], but the Finnish language lacks an equivalent of the latter, and only ever uses the former — a nuance that is lost when official documents are translated in English. In other cases, linguistic confusion is brought in by omissions of words and concepts that are given for granted in some cases and not in others. Some definitions, for example, don't bother to specify the (obvious) fact that misconduct includes intentional acts, while others do. Therefore, one is left with the doubt that other concepts might also be omitted but given for granted. How many definitions, for example, implicitly include reckless acts? How many include the misuse of statistics, misrepresentation of credentials, or ghost authorship? Most problematic of all, however, is the case of the same words being used to mean different things. The disagreement between the NSF and NAS over the "other serious deviations" clause, for example, has been explained as a misunderstanding, in which one party interpreted the sentence in purely ethical terms (i.e. deviation from acceptable *ethical* practices) and the other interpreting it exclusively with research practice [28].

3 TOWARDS A UNIFIED DEFINITION

A simple and quick way to homogenise definitions across international borders could be to converge on a "minimum common denominator" of behaviours recognised as misconduct in all countries. As Tables 1 and 2 suggest, this would be easily achieved by narrowing the definition to FFP (or an equivalent category), with the culpability bar set at intentional acts. This approach might be appropriate when investigating allegations in international collaborations, especially if countries with narrow definitions like the USA are involved [5]. However, as explained above, such a restricted definition would not meet the other objectives that a unified definition could and should have. It would do little to protect the scientific literature from bias, would provide no guidance to foster good research throughout the world, and would not promote higher values in science.

A more comprehensive approach might consist in developing a broad but articulated definition, in which conceptual distinctions are made among types of behaviours. Resnik (2003), for example, proposed a new, more

complete definition of misconduct as the "intentional violation of accepted scientific practices, common-sense ethical norms, or research regulations" and then specified that only FFP and interfering with misconduct investigations were "punishable" [2]. Resnik's definition does not solve, in my opinion, most of the ambiguities and limitations discussed in this paper, (for example, in its use of terms like "serious", "accepted", "common-sense", "questionable", etc.). These ambiguities might be removed by completely alternative approaches to defining misconduct — for example that proposed by the CRI in 1995, which for unclear reasons went completely ignored. Such alternatives should be explored, developed and considered further.

In conclusion, a consensus on "core" research misconduct is ready at hand, but the global fostering of research integrity would benefit from a more comprehensive definition — one that encompasses not only the "black", but also the "grey" areas, and maybe the "white" ones too. To meet this objective, the international dialogue could fruitfully focus on the key concepts, aims and assumptions that underlie the definition itself.

References

[1] Steneck, N.H. (2006). Fostering integrity in research: Definitions, current knowledge, and future directions. *Science and Engineering Ethics*, 12(1): 53–74.

[2] Resnik, D.B. (2003). From Baltimore to Bell Labs: Reflections on two decades of debate about scientific misconduct. *Account Res*, 10(2): 123–135.

[3] Resnik, D.B. (2009). *International Standards for Research Integrity: An Idea Whose Time has Come? Accountability in Research: Policies and Quality Assurance*, 16(4): 218–228.

[4] OECD–GSF (2007). *Best Practices for Ensuring Scientific Integrity and Preventing Misconduct*, OECD — Global Science Forum.

[5] OECD–GSF (2009). *Investigating Research Misconduct Allegations in International Collaborative Research Projects — A Practical Guide*, OECD — Global Science Forum.

[6] ESF (2000). Good scientific practice in research and scholarship. E.S. Foundation, Editor.

[7] ESF–ORI (2007). *Research Integrity: Global Responsibility to Foster Common Standards*, European Science Foundation — Office of Research Integrity (US).

[8] Boesz, C. and Lloyd, N. (2008). Collaborations: Investigating international misconduct. *Nature*, 452(7188): 686–687.

[9] Ankier, S. (2002). Dishonesty, misconduct and fraud in clinical research: An international problem. *Journal of International Medical Research*, 30(4): p. 357–365.

[10] Fanelli, D. (2010). "Positive" results increase down the hierarchy of the sciences. *PLoS One*. 5(3).

[11] Zammito, J.H. (2004). *A Nice Derangement of Epistemes: Post-Positivism in the Study of Science from Quine to Latour*. Chicago: Chicago University Press.

[12] Bosch, X. (2010). Safeguarding good scientific practice in Europe. *EMBO Reports 2010*, 11(4): 252–257.

[13] Guston, D.H. (1999). Changing explanatory frameworks in the US government's attempt to define research misconduct. *Science and Engineering Ethics*, 5(2): 137–154.

[14] Schachman, H.K. (1993). What Is Misconduct in Science. *Science*, 261(5118): 148–149.

[15] NAS (1992). Responsible science, Volume I: Ensuring the integrity of the research process. *Committee on Science, Engineering, and Public Policy, Panel on Scientific Responsibility and the Conduct of Research*. Washington, D.C: National Academy of Science.

[16] DHHS (1995). *Integrity and Misconduct in Research — Report of the Comission on Research Integrity*. Department of Health and Human Services — Public Health Service.

[17] PHS (2005). *Public Health Service Policies on Research Misconduct*. Department of Health and Human Services — Public Health Service, Federal Register, 70(94).

[18] Spece, R.G. and Bernstein, C. (2007). Scientific misconduct and liability for the acts of others. *Medicine and Law*, 26: 477–491.

[19] Nylenna, M., *et al.* (1999). Handling of scientific dishonesty in the Nordic countries. *Lancet*, 354(9172): 57–61.

[20] NCISM (2010). *The National Commission for the Investigation of Scientific Misconduct*. Accessed on 26 March 2010 [cited 20 August 2010]; Available from: http://www.etikkom.no/en/In-English/Scientific-Misconduct/.

[21] TENK (2002). *Good Scientific Practice and Procedures for Handling Misconduct and Fraud in Science*. Finnish National Advisory Board on Research Ethics.

[22] DCSD (2006). *Annual Report 2005*. Danish Committees on Scientific Dishonesty — Danish Agency for Science, Technology and Innovation.

[23] Anonymous (2003). More heat, less light on Lomborg. *Nature*, 421(6920): 195.

[24] Abbott, A. (2003). Social scientists call for abolition of dishonesty committee. *Nature*, 421(6924): 681.

[25] Andersen, H. (2007). *Demarcating Misconduct from Misinterpretations and Mistakes.* First Biannual SPSP Conference. Twente.

[26] DRA (2003). *Report on the Rules Governing Research Ethics.* Danish Research Agency.

[27] DASTI (2009). *Executive Order on the Danish Committees on Scientific Dishonesty — Consolidated Act* (Unauthorised translation), Danish Agency for Science, Technology and Innovation — Ministry of Science, Technology and Innovation.

[28] Buzzelli, D.E. (1993). The Definition of Misconduct in Science — a view from NSF. *Science*, 259(5095): 584–585.

[29] NHMR–ARC (2007). *Australian Code for the Responsible Conduct of Research.* A.R.C. National Health and Medical Research Council (eds.).

[30] CAS. [cited 06 July 2010]; Available from: http://www.las.cas.cn/jypx/yjsjy/xzfc/yjsdzb/200909/P020090921309232652282.doc.

[31] CESHE (2007). *Ethics Code.* Croatian Committee for Ethics in Science and Higher Education.

[32] Breittmayer, J.P., *et al.* (2000). Responding to allegations of scientific misconduct: The procedure at the French National Medical and Health-Research Institute. *Science and Engineering Ethics*, 6(1): 41–48.

[33] ICMR (2006). *Ethical Guidelines for Biomedical Research on Human Participants.* Indian Council of Medical Research.

[34] ALLEA, *et al.* (2003). *Memorandum on Scientific Integrity.* ALLEA — ALL European Academies.

[35] MER (2006). Act of 30 June 2006 No. 56 on ethics and integrity in research, Ministry of Education and Research — Norwegian Government.

[36] SRC (2004). *The Swedish Research Council's Expert Group for Investigation of Suspected Research Misconduct — Guidelines for the Group's Work.* Swedish Research Council.

[37] SAAS (2008). *Integrity in Scientific Research — Principles and Procedures.* Swiss Academies of Art and Sciences.

[38] UKRIO (2009). *Code of Practice for Research: Promoting Good Practice and Preventing Misconduct.* London: UK Research Integrity Office.